

ཐུགས་རྒྱུ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ཆོག་མཆོག་གི་ལྷ་གསལ།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN10192	ImageGroup:	I3CN10195
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	རྣམ་རྒྱལ་ལྷ་མོ་འཕྲུལ་པའི་ཆོག་མཆོག་གི་ལྷ་གསལ་བའི་བྱི་སྒྲོབ་དེབ། rnam rgyal grwa tshang gi gzhung chen mtshan nyid 'dzin rim dang po nas bcu gsum bar gyi slob deh/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no. D30019, D30020, D30021, D30022, D30023, D30024, D30025
Original Publication:	n/a,n/a
Place:	Dharamsala
Publisher:	rnam par rgyal ba phan bde legs bshad gling grwa tshang gi shes yon lhan tshogs/
Date:	2004
Volume:	2
Total Volumes:	7
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 No/da, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

༡༩། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་པ་གད་སྤིང་གྲ་

ཚོང་གི་གཞུང་ཆེན་མཆོན་ཉིད་འཛིན་རིམ་བཞི་

པ་དང་། རྩ་པ། དུག་པ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་

དེབ་ཅུང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའ་

སྤྲེལ་བ་ཞུགས་

སྟོ།

རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་པ་གད་སྤིང་གྲ་ཚོང་གི་ཤེས་ལོན་ལྷན་ཆོག་ལས།

༡༡། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་

གྲ་ཚང་གི་གཞུང་ཆེན་མཆན་ཉིད་འཛིན་རིམ་

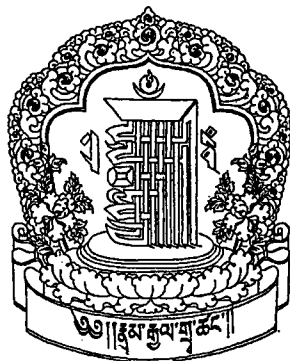
བཞི་པ་དང་། ལུ་པ། རྒྱལ་པ་གསུམ་གྱི་

སློབ་དེབ་གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བརྟན་

ལྷན་པོའི་མངའ་ས་རྒྱན་

བཞུགས་

སོ།།

རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲ་ཚང་གི་ཤེས་པོན་ལྷན་ཆོག་གས།

ནམ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲྭ་ཚང་།

NAMGYAL MONASTERY EDUCATIONAL DEVELOPMENT COMMITTEE

༡༡། མཉུན་འཇུག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

རྒྱལ་བ་པན་བདེ་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

འགྲོ་བའི་ཁྱིམ་སྡེ་ལས་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

བཞུགས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

ཕན་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲྭ་ཚང་གི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

རྒྱལ་བ་པན་བདེ་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

ཡིད་བསྐྱབས་ཤིང་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་།

རྒྱལ་བ་པན་བདེ་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

ཅེས་གིས་པར་བཟོས་པའི་ཆོག་གིས་མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་། དེ་ཡང་རང་
 ཅག་ཁ་བ་རི་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་ཀྱི་གང་ལ་ཤོག་པའི་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 མཆོག་ཕྱག་ན་པར་འདི་ཉིད་ཀྱིས་། བེན་ཏུ་འདུལ་དཀའ་ཉིད་ཀྱིས་ཤིང་འགྲོ་བ་ལྷན་ཚོགས་། ཡང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་།
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་པན་བདེ་ལས་ཏུ་དཀྱིལ་སྤྱོད་། བསམ་བཞིན་མི་ཡི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 ཐོག་མར་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ལས་། བར་ཏུ་མི་དབང་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་།
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་པན་བདེ་གི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 པའི་རྣམ་དཀར་འཇུག་པོ་ལས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 མཆོག་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 བཞུགས་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པོ་རྣམས་།

ནམ་པར་བྱུང་བ་ཤན་བདེ་

ལེགས་བཤད་མིང་གུ་ཚང་།

NAMGYAL MONASTERY EDUCATIONAL DEVELOPMENT COMMITTEE

གཙོ་བྱུང་གི་གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་དང་། སྡེ་འབྱུར་རྫིང་མའི་གཏེར་ཆོས་གསར་རྫིང་གིས་མཆོན་
ཆོས་སྤྱོད་སྤྱི་དང་། བསྟན་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་གཏོར་སྐུ་བ་སོགས་ཆོག་གཟུག་ལེན། འདོན་ན་དབངས། གར་
ཐིག་དབངས་གསུམ། མཆོད་བཟོ་དཀར་རྒྱན། རེ་མོ་འབྲུད་དཀྲོལ་གྱིས་མཆོན་བྱམ་མོང་དང་བྱམ་མོང་
མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྤར་སྤེལ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་བཞེས་ཟབ་རྒྱས་མདུ་བྱུང་བ་ན་མས་
མི་ཉམས་རྒྱུད་འཛིན་ཐོག་ཀྱལ་པའི་བསྟན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་། རྒྱུ་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད། ལྷག་པར་
མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཆོད་དཀོར་ས་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་ཐབས་སོགས་དགོས་པ་དགེ་མཆོན་དུ་མའི་ཆེད་
དུ་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༠༧༥ ལྷགས་ཁྲི། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༢༠ ལོར་བཞུགས་སྤར་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་གཙུག་
ལག་ཁང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་གསར་བཞེངས་ལེགས་པར་བྱུབ་སྟེ་བཙུམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་
ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་ཐངས་གསུམ་པ་བཀའ་རྒྱུ་ལྷལ་ཐོག་སྤྱོད་ར་ཡལ་ས་ཡལ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་སྤྱི་ལེབས་ཀྱིས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་མཆོན་ཉིད་ཚོད་གཞུང་དང་བཅས་པ་གསོལ་
ལྷལ་བཀའ་རྒྱུ་ཆེ་བ་བཞིན་གནས་ལོའི་རང་ཞལ་གསར་དུ་བཞད་པའི་དབྱེས་སྟོན་ཉིན་བཞུགས་སྤར་ཐེག་
ཆེན་ཆོས་སྤྱིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་རྒྱ་དབུ་འབྲེད་མཛད་སྟོའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཡལ་ས་མཆོག་
དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་མཆོག་དང་། དཔེ་འབྲིད་དགེ་བཤེས་
ནམ་པ། གྲུ་ཆང་གི་དབུ་ལས་ལྡན་འཛོམས་པའི་སྤྱན་རྒྱར་གྲུ་ཆང་གི་གསར་འཇུགས་སློབ་གཏོར་བཞི་ཤུ་སྟོར་
ཚོད་རྒྱགས་ཀྱང་བཞེས་གནང་མཛད། དེ་རྗེས་མཁན་ཐོག་གཉིས་པ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་བུར་རྗེ་བཙུན་སྟོ་བཟང་
ཉི་མ་མཆོག་གི་སྤྱད་སྤྱུ་གཞུང་ཆེན་མཆོན་ཉིད་འཛིན་རིམ་བཙུགས་པ་དང་སྤྱུ་གསར་འཛུགས་གཏན་
འཁེལ་མཛད།

ལོ་རྒྱུས་ཐུན་པའི་བྲ་ཚང་འདི་ནི་ད་ཀྱི་སྤར་ཡོད་བྱུག་སྤོལ་གང་ཡོད་ཐོག་མའོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་
ལེགས་པར་རྟོགས་མིང་། རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་གནས་ཐུབ་པའི་ཙ་བ་མའོ་རྩྭགས་ལ་ཡུང་རྟོགས་གནིས་
དང་། རྩྭགས་རྩྭགས་ལ་བསྐྱེད་རྟོགས་གནིས་ཏེ་བཅད་སྐབས་ལོ་གསུམ་གྱི་སྤོ་ནས་འཛིན་སྤོང་སྤེལ་

རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་

ལེགས་བཤད་སྒྲིང་གྲུ་ཆང་།

NAMGYAL MONASTERY EDUCATIONAL DEVELOPMENT COMMITTEE

གསུམ་དགོས་པ་དོན་གྱི་སྒྲིང་པོར་གཞིགས་ནས་ཐོག་མར་བརྩས་བྲན་ས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ཆེན་མོའི་པར་
མདོ་ཚུགས་ཀྱི་འཛིན་རིམ་དགྲ་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་རྗེ་ཀུན་བདུས་དང་སྟགས་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སྟགས་
ཚུགས་ཀྱི་འཛིན་རིམ་བཞི་བཅས་འཛིན་རིམ་བཅུ་གསུམ་ནང་ཐོས་པས་མ་སྒྲིབ་གཉེར་བཞིས་ཏེ་མཐར་མདོ་
སྟགས་བསྐྱབ་པ་མཐར་མོན་གྱིས་ཐུག་འཁྲིར་ཡང་སྟེ་པ་བཞེས་གནང་གི་ཡོད།

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ལས། དགོན་པ་གྲུ་ཆང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གང་སྐར་སངས་
 ཀུས་ཀྱི་བརྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་འདྲིའི་དངོས་ཡོད་གནས་
 ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་དུས། གྲུ་ཆང་དང་རྒྱུད་གྲྀ་ཉིད་སྣང་སོགས་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་འདི་དག་
 ཅ་བ་སྤྲུགས་པ་གྲུ་ཆང་ཡིན་ཀྱང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བརྟན་རྒྱ་འདི་མེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་
 གི་ཡོད་དུས་གཞུང་ཆེན་མོར་སློབ་གཉེར་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་འཇུགས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བརྟུགས་པ་རེད། ད་
 ལྟ་ཡན་ཆད་གྲུ་ཆང་ལ་མཆོན་ཉིད་བརྟུགས་པས་ཇི་ཅམ་མི་འདུག་བརྗོད་ཀྱང་། གཞུང་སྤྱིའི་གོ་བ་འདི་ག་
 རེ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཆགས་ནས་ཡན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། འདིར་སོ་སོ་གྲུ་ཆང་ལ་སྤྱོད་སྤྲུལ་
 གཞུང་གི་བརྟན་སྤྱིད་ཞབས་རིམ་སྤུང་རྒྱས་མཆོན་པའི་དངོས་གནས་བྱས་པ་ཡིན་ན་གྲུ་ཆང་གི་ལོ་གཅིག་གི་
 བྱེད་སྒྲིའི་རིགས་དེ་དག་ཆང་མ། རྒྱར་སངས་ཀུས་ཀྱི་བརྟན་པ། ཡང་སྒོས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་བརྟན་
 སྤྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཅེས་སོགས་དང་། མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་བརྟན་རྒྱ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་
 ཆེན་པོ་ཡིན། དཔེ་ཆ་བརྟན་སྤངས་སྐྱོར་ད་ལྟ་གྲུ་ཆང་ལ་གོ་རིམ་བསྐྱིགས་པ་འདི་དོན་དག་ཤེས་ཐབས་གཙོ་
 བོར་བྱས་ཡོད་ཅེས་སོགས་རྒྱབས་ཆའི་དགོངས་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་ཟབ་གསལ་བཀའ་སློབ་གནད་སྟོན་གནང་
 བ་ཇི་བཞིན་གྲུ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་བས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་ཆོས་སྤྱིད་
 ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སྤྱི་དང་། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གནང་རྒྱ་འདི་ཡང་ཤིན་
 ཏུ་གལ་འགངས་ཆེ་བར་སོང་། དེས་ན་གྲུ་ཆང་གི་སྤྱོད་ཐབས་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་
 ལ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་མ་ཁྲིམ་དོགས་པ་དེ་པའི་སྤྱང་དུ་འཛིན་རིམ་བརྟུགས་མཁུ་གྱི་གཟིགས་

ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་

ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲུ་ཆང་།

NAMGYAL MONASTERY EDUCATIONAL DEVELOPMENT COMMITTEE

དཔེ་རྒྱུ་མཁས་དཔེ་ཆམ་པ་ཕན་བདེ་ལེན་དང་འབྲེལ་ཕྱགས་ཅིག་ལེགས་བསྐྱེད་ལྟེན་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་
 དང་། དགེ་སྦྱོར་གྱི་ལ་ཕྱགས་ཕན་གསལ་པ་སོགས་ལེགས་ཆོགས་སྒྲིབ་མར་དམིགས་ཏེ་འདི་ག་རྒྱུ་
 གྲུ་མེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བསྐྱར་བ་ལ། འདི་དག་གི་ཐད་སྤྱི་ནང་གི་མཐུན་ཆུན་རོགས་
 རེས་ཀྱི་མཐུ་ལས་ད་ལམ་ལྷང་སྒྲིབ་པའི་དོན་འདུག་གསུང་གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྐྱར་ཆུན་པོའི་མཛེས་རྒྱུ་གྱི་
 སྒྲིབ་དེབ་འདི་བཞིན་དཔར་བསྐྱར་ཐུབ་པ་ཕྱུང་བས་ནམ་པར་དཔེ་དགེ་ལེགས་འདིས་མཆོན་རང་
 ཅག་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཆོགས་ཅི་མཆིས་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་
 བསྐྱར་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ཡུན་གནས་དང་། ལགོང་ས་མཆོག་གི་དབུས་བསྐྱར་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་
 པ་རྒྱུ་མཁས་ལུགས་པད་བཟུན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་མཁའ་མཉམ་ཡོང་ལ་བྱུང་པ། བོད་གཞིས་ཁྲུ་གཉིས་
 ཀྱི་མཛོན་འདོད་ཀྱི་རེ་སྒྲིབ་ཐུར་དུ་འབྱུང་སྟེ་ལེགས་ཆོགས་བཤད་སྤྱི་བ་ཕན་བདེ་ཆོགས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་དཔལ་
 ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྒྲིབ་འདུན་དང་། སྒྲིབ་གཉེར་བ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་ཟབ་གསལ་གསུང་གི་བདུན་ཅི་རིམ་སྒྲུབ་
 རྒྱུ་དུ་བཅངས་ནས་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྤྱོད་སྟེ་ལྷན་ཐོས་བསམ་སྒྲིབ་སྒྲུབ་དང་། འཆད་ཅོད་
 ཅོམ་པ་སོགས་སྤར་བས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་དག་ལ་ཐོས་བསམ་བཅོམ་པ་ཆེར་བསྐྱེད་ཡོང་བའི་འཕྲོད་
 བསྐྱེད་བཅས་།

ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་གྲུ་ཆང་གི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཆོགས་ནས་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༩
 རབ་གནས་ཤིང་སྤྱི་ལོ་དབུ་གྲུ་ཆུ་བའི་ཡར་ཆོས་དགེ་བཤད་།

FOREWORD

Namgyal Monastery has had a long history of traditional tantric ritual practices, which were established by the lineage of the Dalai Lamas for the sacred and secular welfare of all sentient beings. They have been well-preserved and revived in exile under the very guidance of His Holiness the 14th Dalai Lama. In addition, out of his wisdom and compassion, His Holiness has also established traditional Buddhist philosophical studies and debate in Namgyal Monastery.

In the Tibetan Iron Dog Year, 2095 (1970) in order to celebrate the inauguration of the TheckChen Choeling Tsuglakhang, His Holiness the Dalai Lama bestowed his third Kalachakra initiation. In the same year, on the auspicious first day of Tibetan Losar, His Holiness produced a program of topics for debate for twenty new Namgyal monks. This was the beginning of the tradition of Buddhist philosophical studies and debate in Namgyal Monastery. Later with a view to developing a better understanding of both Tantra and Sutra teachings and for the preservation of the Buddhist Dharma, His Holiness kindly introduce a curriculum for a thirteen-year intensive course of Buddhist philosophical studies. His Holiness also appointed the first abbot of the monastery, Venerable Geshe Lobsang Dhondup la.

In order to follow the kind instructions of His Holiness the Dalai Lama and to better serve both sacred and secular purposes, it is important for the monastery to provide an effective course in both Sutra and Tantra for the monk students. Until now, there was no proper textbook that catered for the specific needs of the monastery's thirteen-year course. This has often caused problems for both teachers and monk students. Therefore, with a view to solving these problems and improving the monastery's philosophical studies, the monastery's Educational Committee has compiled and edited a comprehensive series of textbooks for the course, based on the texts originally specified by the second Abbot, former Gaden Tri Rinpoche, Venerable Lobsang Nyima Chok.

We hope that all the monks will study these textbooks earnestly and diligently for the sake of the preservation of Buddhist teachings and the welfare of all sentient beings. May all the merit gained from this venture be dedicated to the long life of His Holiness the Dalai Lama and the continuance of Buddhist Dharma.

Namgyal Monastery's Educational Committee.

༄༅། །གྲུབ་མཐའ་ཐུབ་བསྟན་རྟུན་པོའི་མངོས་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་དོན་

དཀར་ཆག།

༡༽	ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྡན་གྱི་དོན།	༼1༽
༢༽	ཐྱེང་གཞི་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྡེབས་པ།	༼3༽
༣༽	བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན།	༼10༽
༤༽	གྲུབ་མཐའི་སྒྲི་དོན་སོགས་བཤད་པ།	༼10༽
༥༽	སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱུ་པར་བཤད་པ།	༼19༽

ས་བཅད་དང་པོ། བྱེ་རོལ་པའི་ལུགས་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ༼19༽

དང་པོ། གཞན་སྡེས་ཆད་པར་སྒྲི་བ་དགག་པ། ༼19༽

གཉིས་པ། གཞན་སྡེས་རྟག་པར་སྒྲི་བ་དགག་པ། ༼25༽

༡། བྱང་ས་ཅན་པ་དགག་པ། ༼25༽

༢། ཆང་ས་པ་བ་དགག་པ། ༼31༽

༣། རྩལ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་དགག་པ། ༼36༽

༤། དབང་ལྷག་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་རིག་པ་ཅན་གསུམ་དགག་པ། ༼39༽

༥། གཅེར་བུ་བ་དགག་པ། ༼48༽

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་གི་སྡེ་པའི་ལུགས་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྒྱིར་བསྟན་པ། ༼54༽

དང་པོ། བྱེ་བྲག་སྒྲི་བའི་ལུགས་བཤད་པ། ༼60༽

༡། གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ། ༼70༽

༡།	ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༡༧༨༥
༡།	འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༡༧༩༥
གཉིས་པ།	མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ།	༡༨༡༥
༡།	གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༡༨༢༥
༡།	ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༡༩༠༥
༡།	འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༡༩༧༥
ས་བཅད་གསུམ་པ།	ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་ལུགས་རྒྱུར་བཤད་པ།	༡༩༨༥
དང་པོ།	རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲ་བའི་ལུགས་རྒྱུར་པར་འཆད་པ།	༡༩༩༥
	མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་བསྟན་པ།	༢༠༡༥
	དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་ཚུལ་དངོས།	༢༠༣༥
༡།	གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༢༠༤༥
༡།	ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༢༡༡༥
༡།	འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།	༢༢༡༥
གཉིས་པ།	དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་དབུ་མ་བའི་ལུགས་རྒྱུར་པར་འཆད་པ།	༢༢༣༥
	སྒྲ་སྒྲུབ་ལབ་སྒྲས་ཀྱི་མདོའི་དྲང་ངེས་སྤྱོད་ཚུལ་བཤད་པ།	༢༢༥༥
༡༥	དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	༢༢༨༥
༡༦	མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	༢༢༩༥
༡༧	རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ།	༢༣༠༥
༡༨	དཔལ་ལྷན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་རྒྱུར་པར་བཤད་པ།	༢༣༦༥
༡༩	གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འཁེབས་ཚུལ་བཤད་པ།	༢༣༩༥
༢༠	ཆོས་ཀྱི་བདག་འཁོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།	༢༤༡༥

- ༡། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།.....༼356༽
 ༡། རིགས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་བཤད་པ།.....༼368༽
 ༢༽ བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་བཤད་པ།.....༼380༽
 ༣༽ ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་བསྟན་པ།.....༼411༽
 ༤༽ འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ།.....༼420༽
 ༥༽ རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་བཞག་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།.....༼437༽
 མཐའ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན།.....༼448༽
 མཇུག་བྱང་།.....༼452༽

བྱར་ལྟའི་སྒྲོབ་དེབ་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་སྤེང་བའི་དཀར་ཆག

- ༡༽ མཚོད་བརྗོད་དང་། རྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སོགས།.....༼454༽
 ༢༽ གྲུབ་མཐའི་སྒྲོབ་པའདུག་དང་། བྱེད་པའི་བྱད་པར་སོགས།.....༼455༽
 ༣༽ བྱེད་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ།.....༼456༽
 ༤༽ བྱེད་པའི་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་བཤད་པ།.....༼456༽
 ༥༽ བྱངས་ཅན་པའི་ལུགས་བཤད་པ།.....༼457༽
 ༦༽ དཔྱེད་པའི་ལུགས་བཤད་པ།.....༼458༽
 ༧༽ གཅེར་བུ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།.....༼458༽
 ༨༽ བྱང་འཕྲུལ་པའི་ལུགས་བཤད་པ།.....༼459༽
 ༩༽ བྱང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....༼460༽
 ༡༠༽ བྱེད་པའི་ལུགས་བཤད་པ།.....༼462༽

- ༡༡༥ མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། ༡468 ་།
 ༡༡༦ སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ༡473 ་།
 ༡༡༧ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ༡480 ་།
 ༡༡༨ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ༡485 ་།

སྒོ་འཛིན་གྱི་རིམ་པ་ལས་གྲུབ་མཐའི་ཙ་བའི་དཀར་ཆག

- ༡༡༩ གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ ༡491 ་།
 ༡༢༠ ཆད་མཐའ་རྣམ་པར་བཀག་པ། ༡492 ་།
 ༡༢༡ སེར་སྒྱུ་པ་དང་གྲངས་ཅན་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བ་ ༡493 ་།
 ༡༢༢ ཆངས་པ་དང་བདེ་སྤྱོད་པའི་རྟག་མཐའ་ཆད་བསལ། ༡493 ་།
 ༡༢༣ རྒྱབ་འཇུག་པ་དང་དུའོད་པ་བ་བཀག་པ། ༡494 ་།
 ༡༢༤ དབང་ཕྱུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་རྟག་མཐའ་བསལ་བ། ༡495 ་།
 ༡༢༥ ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དག་གི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཆད་བསལ། ༡496 ་།
 ༡༢༦ རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་དུས་གསུམ་རྩེ་གྱི་བྱེ་བྱག་ཏུ་སྒྲ་བ། ༡496 ་།
 ༡༢༧ རྟག་པའི་བདག་དང་རྩེ་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་ཆད་མར་སྒྲ་བ་ ༡497 ་།
 ༡༢༨ སྤྱོད་རྟོན་བཀག་ནས་ཆོས་བདག་སྤྱུབ་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྒྲར། ༡498 ་།
 ༡༢༩ བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་གསལ་ནས་དབུ་མར་སྤྱུབ་པ་རང་རྒྱུད་པ། ༡500 ་།
 ༡༣༠ མཐའ་ཀུན་བསལ་ཏེ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་སྤྱུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བ། ༡503 ་།
 ༡༣༡ མདོ་སྡེ་གསུམ་ཀྱི་ཁྲུང་པར་བྱེ་ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྤྱུབ་ ༡507 ་།
 ༡༣༢ མཇུག་གི་བཤོ་སྟོན་དང་། དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག་ ༡508 ་།

༡༡། །གུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་

བཤད་པ་ཐུབ་བསྟན་ལྷན་པའི་མངོས་ཀྱི་

ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྡེ་ཆེན་དང་

པོ་བཞུགས་

པོ། །

ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྡན་གྱི་དོན།

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མུ་ཞི་ལ། གང་ཡང་མད་བྱང་ཡིད་འོང་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཟད་མི་ཤེས་པའི་
སྤྱོད་པའི་བ་རྒྱལ་ས་ཆལ་ཆེལ་གཡོ་བས་རྣམ་དཀྱིགས་པ། །ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོཆེལ་ས་ལེགས་འོངས་
ཀྱན་ཏོག་སྤྱིབ་པའི་སྤྱིན་བྲལ་ཟབ་ཅིང་ཀྱི་ཆེའི་ལེགས་བཤད་གཟེ་འོད་འབར། །སྤྱོད་པར་པའི་མུན་པ་
མཐའ་དག་མ་ལུས་འཛིག་ཏེན་ཀྱང་པ་ཀྱན་དང་ལྷན་ཅིག་བྱངས་ནས་འབྱེན་མངོན་པ། །ཐུབ་དབང་
སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་ཆད་མའི་སྤྱོད་པ་གང་དེའི་ཞབས་རྒྱལ་བདག་གི་གཙུག་ཏུ་ཀྱན་ཏུ་མངོས་གྱུར་ཅིག།

ཀྱལ་བའི་མུ་གུ་བྱེ་བའི་དབྱས་ན་ཀྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པ་ལ། ཀྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀྱན་
གྱིས་མཁྱིན་གཅིག་ཀྱལ་བའི་དཔེ་རབ་བསྟན་པ། ཀྱལ་བའི་ཀྱལ་ཆབ་མི་ཡམ་མཁོན་དང་ཀྱལ་
བའི་ཡབ་གཅིག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས། ཀྱལ་བའི་ས་ཆེན་མ་མནན་དེ་སྤྱིང་ཀྱལ་བའི་བཞིན་བཤེས་
སུ་བསྟེན། །

རྟོགས་པར་རབ་དཀའ་བྱུང་པའི་གསུང་གི་གནད། རྣམ་པ་གཞན་དུ་འདྲན་པའི་མཐའ་བཀག་
ནས། རྒྱུ་བ་དང་ལྷན་འབྲེན་རྟོགས་པས་གསལ་མཛད་པ། རྒྱ་རྒྱུ་བ་ཐོགས་མེད་རྟོགས་འབྲངས་བཅས་
ལ་འདྲད། །

བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ཤེ་བའི་གནད་ལ་ནམ་ཡང་སྒྲིམ་མཁུག་པའི་ཏི་བཤ་
 ཞིང་། །འཕགས་པོད་མཁས་བྱ་བ་དུ་མའི་སྒྲིམ་པའད་ཀྱང་མ་ཆིགས་རིགས་ལམ་སྟོང་གི་སྟིང་པོའི་
 བརྟུང་། །གསལ་བར་འདྲམས་པས་དྲངསྟོང་མཆོག་གི་འོང་ཡུགས་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡང་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་
 མཛད་པ། །སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ནམ་པར་སངས་རྒྱས་སྒྲོ་བཟང་ཐུགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བར་དུ་སྟིང་
 ཅས་འདྲད། །

མཉམ་མེད་མཐོན་པོ་དེ་ཡི་ཡོན་པ་བཤད་གྱི། །མ་མཉམ་བདུད་ཅི་མཆོག་གི་པོ་མཉམ་པ་། །མཉམ་
པར་མེད་པས་བྱུང་པ་མཉམ་པ་ཡི། །མཆོད་རྒྱུ་རྒྱུར་བ་དེ་དག་གུན་པ་བདུད། །

རྫོ་བཟང་ཀུལ་པའི་ཐུགས་གསང་དཔལ་གྱི་ཤེའུར་ཡོངས་གདམས་ལེགས་བཤད་ནོར་ཕུད་ཕུང་
 པོན། །འགྲོ་ལ་རྒྱག་པར་བརྟེ་བའི་འོད་ཞགས་རིང་པོས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱམས་པའི་ཡ་མཚན་གཟི་འབར་
 བཤ། །བཤད་རྒྱུ་མཆོས་ཀྱི་ཀུལ་མཚན་རྟེ་མོར་འགོད་མཛད་རྟོགས་བརྒྱུ་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉི་མའི་དངོས།
 འི་མེད་ཐུགས་བཟང་པོ་རྒྱ་དཀར་པོའི་ཆལ་འཕྲེད་གང་དེར་བདག་ཡིད་དང་བ་ལན་བརྒྱར་འཛིན། །

མཁུན་དང་བརྩེ་པའི་དཔལ་ནི་རྒྱལ་སྐུ་དམ་པ་གཞན་ལས་ཆེས་འཕགས་པས། །སྟོབས་
བརྩེ་མངའ་བ་རྣམས་ཀྱང་བདེང་སྟོམས་བཞུད་པའི་ཆེར་སྟེགས་འགྲོ་བ་ལ། །མ་སྒྲུང་སྟིང་སྟོབས་གོ་
ཆ་བདེན་པོས་བདག་ཉིད་མགོན་པོ་ལྷ་མེད་པར། །སྟོན་མཛད་འགྲོ་པའི་བླ་མ་སྟོབས་བཟང་བསྐལ་བཟང་
རྒྱ་མཚོར་སྟིང་ནས་འདད། །

ཉེན་འབྲེལ་མ་ལུས་ཚུ་ནང་ཟླ་བའི་སྒྲུང་བརྟན་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་གཟིགས། །བདག་པ་ས་
 གཞན་གཅེས་བྱང་རྒྱལ་ཐུགས་འབྱོངས་ཏིང་འཛིན་མཛོད་ལ་མངའ་བརྟེས་པ། །རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པའི་
 ཕ་རོལ་སྤྱི་ཁྱུང་གྲུང་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གྲེ་བའི་གཏོར། །མཉམ་མེད་བྱིན་ཅན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན་

ལྟར་སྒྲུབ་གི། དབྱེ་བ་རིམ་ཞིན་ཕྱིད་པ་དགོན་བསམ། དམ་པ་རྣམས་ཀྱང་བས་མཐའི་ནགས་ཚལ་
 དུ། རྟོན་ལས་ཁྱེད་དུར་གཞིས་པ་ཉིད་ལ་སྟོ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་བདག་གིས་འདིར། གཞན་ལ་ཕན་
 བསམ་མེད་མེད། བདག་ཉིད་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ། ཁོ་མས་པ་ལྟར་ལེན་ཅམ་དུ་ཟད། ཅི་སྟེ་
 རང་གི་སྟོན་དང་བསྟན་པ་ལ། རིགས་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་པའི་དད་པ་ནི། རྟོན་ཅམ་མིན་པ་སྟེང་
 རས་སྟེང་འདྲོད་པའི། རྣམ་དཔྱད་ཅན་འགའ་ཡིད་ན་ཚུལ་འདིར་ཉོན། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་
 པ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་གཏམ། མེད་གེའི་ང་རོས་སྟོན་མཛད་པ། ལུབ་པའི་
 དབང་པོ་ཞེས་བྱུང་གསལ། མགོན་དེས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་རྣམས་ལ། གང་དུ་རི་ལྟར་མནར་
 བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་དང་། གང་གིས་དེ་ལྟར་མནར་བའི་དེ་ཡི་རྒྱ། ཅི་ཞིག་དེ་ལས་ཐར་བའི་ངོ་བོ་
 དང་། ཅི་ཡིས་དེ་ལས་ཐར་བའི་ཐབས་རྣམས་ནི། ཡང་དག་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འདོམས་མཛད་
 པས། ཞི་བའི་ལམ་ནི་དྲང་པོར་བགས་ལ་བ། བདག་ཅག་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་གྱུར། རྟོན་
 པའི་འབྲུལ་བས་དབྱེན་སྟོན་པས། རང་གི་སྟོན་ཆེས་འབྲུལ་བ། མེར་སྐྱ་གཟེགས་གཟན་རྟེང་
 མིག་སོགས། འོག་པའི་འདམ་དུ་བྱིང་བ་ཡི། རྟོན་པ་དེ་དང་དེ་དག་གི། གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནི་
 ཚུལ་འདི་ཡིས། རྟུབ་པར་བསྐྱགས་པའི་ཅ་ཅོ་དང་། མཚུངས་པའི་གནས་སུ་གསལ་བར་བཀོད།
 དེ་ཆེ་ཆངས་པ་ཡིས་ཀྱང་བསྐྱན་དཀའ་བའི། བསོད་ནམས་སྐལ་བར་ལྷན་པའི་སྟེ་བོ་རྣམས། ལུབ་
 པའི་ཞལ་གྱི་སྟོན་ལས་ལེགས་འོངས་པའི། བདུད་རྩི་མཆོག་གི་རོན་མོ་བས་ངོ་མས། རྣམ་ཞིག་མགོན་
 པོ་མཆོག་དེ་ནི། ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཟིམས་པ་ན། དེ་ཡི་བདུད་རྩིས་རབ་བསྐྱུངས་པའི། འཕགས་
 པའི་ཆོགས་རྣམས་དེ་དང་དེས། བསྟན་པ་དམ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ནི། སྟེ་པོ་དག་གི་རྩ་ལག་དུ། འབྲེལ་
 པ་མེད་པར་བཟུང་བ་ཡིས། ས་འདི་སྐལ་བ་བཟང་པོར་བསྐྱབས། གང་ཆེ་སྟོན་པའི་གསུང་ལ་རབ་
 རྒྱས་ཀྱང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཀོ་སྐལ་དམན་པ་འགས། བེན་དུ་ཟབ་པའི་མདོ་དོན་མ་ཕྱིག་པར།
 སྟོན་པ་དམན་པས་བཤུང་བ་དེ་ཡི་ཆོ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཀྱི། གསུང་རབ་འབྱེད་ལ་ཆད་
 མའོ་ཞེས། བསྐྱགས་པའི་མེ་ཏོག་འཐོར་མཛད་པ། དཔལ་མགོན་རྒྱ་ཡི་དབང་པོ་ཡིས། གསུང་

རབ་ཀྱན་གྱི་དྲང་དྲང་པའི་རྩེ། རིགས་ལམ་གྱེ་པའི་སྒྲོན་མེ་ལེགས་པར་གྱེ། ལོང་དང་མེད་
 པའི་མཐའ་བྱལ་བའི་མེད་རྩེ། གཞན་དུ་དྲང་དུ་མེད་པའི་པག་འདྲིན་མཛད། དེ་ཆོ་ལྷ་པའི་མེ་
 གཉིན། རང་གི་བཞུགས་པའི་བཞི་བཞི། སྐྱེ་ལ་སྐྱར་ཡང་འོངས་པ་བཞིན། ཐེག་མཆོག་ལྷ་མེ་
 གསལ་གྱར་ཏོ། དེ་ནས་སྒྲོན་གྱི་ལྷ་པ་ལ། ལྷ་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིས། དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་
 སྐྱན་ལམ་མཐུ། ཆོས་ཆེར་གྱུ་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ལྷ་པའི་གསུང་རབ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིས།
 མད་བྱང་རིགས་པའི་ལམ་ནི་གཉིས་པ་ཡི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་རིག་གི་ཤིང་རྩེ་
 སྐྱོ་ཆེན་ལེགས་པར་གྱེ་ཞེས་གྲགས། ཉི་མ་ཟླ་པར་རབ་མཚུངས་པའི། ཤིང་རྩེ་སྐྱོ་བྱང་མཆོ་
 ཆེན་ལས། ལེགས་འོངས་པའི་གྱུ་པའི་དགར་འཕྲུང་། འཕགས་ལུ་མཛེས་ཀྱན་ཆར་དུ་དྲངས།
 ལམ་ཞིག་ལུགས་བཟང་འོ་མའི་མཆོ། ཀླུ་ལ་ཤུལ་ཤིང་ཤིང་པའི་རིགས། སྐྱེ་ལ་ལྷ་པའི་ནམས་
 བཟེར་བྱ་ཡིས། རྣམ་པར་བསྐྱེད་ཅིང་ལུང་པ་ན། མཁས་མཆོག་ཞི་བ་སྤང་བ་དང་། གྱུ་པའི་རྩེ་
 བ་མཆོ་སྐྱེས་ཞབས། མི་རྩེ་བྱར་ལུང་ལྷ་པ་ཡི། རྣམ་འདྲན་ངང་པའི་དད་དཔོན་གསུམ། དེར་ནི་
 སྐྱེ་ལ་ལྷ་པའི་བཟོད་ནམས་ཀྱི། ཀྱི་བས་ཉི་བར་པག་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་
 སྤང་དམ་པའི་སྤྱོད་ལྷ་པའི། རྣམ་པར་གཞོལ་པའི་རྣམ་པའི་གཞོན་ལྷ་པའི་ཆོགས། རི་ལྷ་ཆོས་བཟང་
 འདུན་ས་ན། མི་པམ་གསུང་སྐྱེས་དམ་པའི་ཆོགས། སྐྱེས་པས་རྩེ་པའི་ལྷ་པའི་དེ་ན་ཡང་། དེ་རྩེ་
 དགའ་བས་ལ་མཆོན་འཛིན། རེ་ཞིག་ཅིག་ན་ལྷ་པའི་དེ་ལ། རྣམ་པར་འཁྲུ་པའི་ཡིད་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་
 སྐྱེན་ལྷ་པའི་མཆོན་གྱིས་མངགས་པའི། སྐྱེ་ལ་མཁའ་འཕྲོད་གདོང་ཅན་འགས། དྲང་སྤྱོད་གསུང་ཉིད་
 གཞན་དུ་འདྲན་པ་ཡི། ལྷ་པར་མི་གཙང་འབགས་པའི་མཚུ་རིང་པོ། མི་རིགས་ཐར་སྐྱོད་སྐྱོགས་
 བཞིན་ལུགས་བཟང་འདྲི། རྩེ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་
 ཅན་སྐྱེ་ལྷ་པའི། བཟོད་ནམས་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་
 བསལ་ལྷ་པའི་དེར་ནི་ཆས། རིགས་ལྷ་པའི་རྩེ་པའི་ཆེར་གྱིས། ལོག་སྐྱེ་འཕྲུང་པའི་བྱ་ཆོགས་ཀྱི། ལྷ་པའི་
 པའི་བྱམ་པ་དྲལ་བྱས་ཤིང་། ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་ལྷ་པའི་

དེ་ལྟའི་ཡ་མཚན་དག་ལེགས་ནོར་བུའི་དཔུ། རྒྱུས་བུའི་བསོད་ནམས་ཟོང་གིས་འགྲགས་པའི་དུས་
 གྱི་དཔལ་ནི་རྒྱལ་བ་ན། རིག་པའི་སྒྲགས་ནི་བརྒྱུད་པོར་འཛིན་པའི་སྦྱོད་རྒྱལ་ཏི་མའི་ར་འི་ཡིས། ཡང་
 དག་ལྟ་སྦྱོད་ཤེལ་གྱི་གོང་བུ་རྟོག་པོར་བཞུད་ལ་མངོན་དུ་སྤྲོགས། རྒྱར་ཡང་དུས་དམན་གསོད་བུ་རུ།
 འགྲེལ་བའི་ལུགས་བཟང་ཏ་འི་འོ་རྩ། བྱེན་དུ་སྦྱོང་བའི་རིག་སྒྲགས་མཁུན། རྩོན་ལམ་མཐུ་གུབ་
 ལྟའི་བླ་མས། འདྲ་པའི་བ་དན་ཕུང་ཕུལ་ནི། རྩོད་སྒྲོབས་བདེན་པོས་བཟུང་བ་གང་། རྣམ་གཞོན་
 རྒྱལ་གྱི་དོས་དག་ཏུ། ལན་ཅིག་མིན་པར་གཡབས་པ་ལས། རྩ་རིག་ནོར་བུའི་བ་བྱང་རྒྱབ་ཐུགས་
 གྱི་སྒྲན་མཚོག་དང་། རྩོན་ཅིག་ཐུགས་གསང་དཔལ་གྱི་ཤེལ་ཡོངས་གཏམས་ཕུལ་བྱང་ཞབས། བདག་
 གིས་འདིར་ནི་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་དེས་པར་སྐྱབ་སྒྲུལ་དུ། བཀྲ་ཤིས་རྒྱུད་པ་དཔལ་གྱིས་བགོམས་པས་
 དེར་ནི་རྒྱགས་ཞེས་གྲགས། བེན་ཏུ་ཞི་བའི་སྦྱོད་རྒྱལ་གོས། རྣམ་པར་བགོས་པའི་དམ་པ་དེས། འདྲ་
 པོར་སྐྱབ་པའི་ལམ་གསུམ་འབབ། ཞལ་གྱི་སྒྲོ་ལས་རྣམ་པར་སྐྱུགས། འཕྲིག་པའི་ཆང་ཆོང་དུངས་ཕུང་
 ནས། འདྲ་སྦྱང་ལམ་བཟང་བརྒྱའི་ཆལ། རྩུར་བར་སྦྱོད་བསྐྱེད་དགའ་སྒྲོན་གྱིས། རྩོགས་ལྷན་
 དཔལ་མོ་སྦྱར་ཡང་བཀྲག འཛིག་རྟེན་བྱང་དོར་སྒྲོན་པའི་མིག་གཅིག་པུ། རྒྱུས་མཚོག་རིན་ཆེན་
 བཟང་པོའི་དཔལ་མངའ་དང་། གསང་བ་བླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྩི་རྩེའི་མཛོད། རྩོ་གྲོས་སྒྲིམ་པར་ཐོགས་
 པའི་སྐྱ་སྐྱར་སོགས། འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་དམ་པ་འགས། འཕམགས་ལུལ་ཆོས་ཀྱི་བང་མཛོད་ལས།
 རྩོ་ཡི་རྒྱས་པས་ཅི་ཐེག་གི། འདམ་ཆོས་ནོར་བུ་རྣམ་པར་བྱངས། རུབ་བརྟན་དབྱིད་ཀྱི་དཔལ་མོ་ནི།
 དུས་འགྱུར་ཆལ་ལས་རྣམ་འཕྲོས་པ། ཁ་བ་རི་པའི་ས་སྤྲོགས་སུ། གཏན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཅེ་དགའ་
 བཟུང་། རྣམ་པར་དག་པའི་མང་བྱང་ཟུར་མིག་མ། འཕྲིག་པར་བགོམས་པའི་རྒྱུས་བུའི་གོམས་སྐབས་
 ལ་། རྩངས་པར་མ་གྱུར་དེ་ལྟའི་ཉིད་ལས། གཞན་དུ་འགྲོ་སྒྲིམ་འབྲིག་པོར་བསྐྱོད་པ་ན། རྩོབས་
 བཅུ་མངའ་བའི་རྩི་པོར་གྱུར་པའི་ཡབ་གཅིག་མཁུན་པའི་གཏེར་དེ་ནི། རྩུར་བ་རྩུར་བར་དབང་སྒྲོན་
 ཟུར་ཕུང་གསེར་ཞུ་བས་རབ་བྱུགས་ནས། རུབ་བརྟན་མཛོས་དགའ་མ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཉམས་
 པར་མི་འགྱུར་སྤང། འདག་པའི་ཁིང་གི་མཁའ་ལས་གངས་རིའི་སྒྲོན་རྩྱེངས་དོགས་སུ་སྦྱང་བཞེན་གཤེགས།

གང་གི་མཁུན་པའི་ལྷན་པོ་ཡིས། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐའ་དག་ནི། །ཡུངས་འབྱུང་ཚད་དུ་
བྱས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲེངས་ཞེས་གྲགས། །པདྨ་པར་གཤེགས་གཞུང་ལྟ་བུ་བྱེ་བ་ནི། །
དེ་ཡི་སྒྲོ་བྱས་ཤིང་བུ་འགོང་པའི་སྤྲང། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་འབད་པས་བབས་གྱུར་ཀྱང་། །གང་ཐུགས་
ར་པར་དོག་པའི་སྐབས་མ་མཆིས། །དེ་ཡི་ཞལ་གྱི་པར་ལས། །ལེགས་འོངས་ལེགས་བཤད་སྤང་ཅི་
ཡིས། །རྒྱུ་མས་པའི་མཁས་གྲུབ་རྒྱུ་དུག་ཚོགས། །རིགས་པའི་དར་དེར་སྒྲོག་པ་ཡིས། །འོ་འཁྱིེ་
རྒྱུ་འབྱུང་འབྱུགས་བ་ནས། །རྒྱ་ཡི་མཛོད་འཛིན་སྤྲོ་སངས་མའི། །རལ་པ་རྣམ་པར་འགོངས་པའི་
བར། །བར་མཚམས་མེད་པར་འགོངས་པར་བྱས། །ཅིར་ཡང་མེ་མེམས་ལྟ་བུ་ཤིང་ལ། །སྤྲིང་པོར་རེ་
བའི་བྱིས་པ་ཡིས། །རང་མཚང་སྒྲོག་པའི་ཅ་ཅོ་རྣམས། །མིང་གི་ལྷག་མ་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཐབས་ཤེས་
གཤོག་བྱང་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ཤིང་པའི་རྒྱ་མཚོའི་ས་རོལ་ཕྱིན་བྱེད་པ། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ངང་པའི་
ཁྱུ་ཚོགས་འདི་མཐོང་བས། །བདུད་སྤེའི་ཡིད་ལ་བྱ་ངན་དཀའ་ཐུབ་བརྟེན། །ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བྱ་
ཡི་ཞལས། །འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཞེས་གྲགས་རྣམས་ཀྱིས། །གསང་པའི་གཏམ་ནི་མ་ལུས་པ། །འདི་
ཉིད་སྤྲུལ་དང་བཅས་ལ་བརྟེན། །གནའ་དུས་མཁས་གྲུབ་གསེར་རིའི་འབྲེང་། །ཡ་མཚན་བཤིང་བག་
ཆེ་རྣམས་ཀྱང་། །ཉི་མའི་དྲུང་ན་མེ་བྱིར་དང་། །མཚུངས་པའི་གནས་ལ་འདི་ཡིས་བཀོད། །འདུལ་
བ་འབྱུང་སྤེའི་གཞུང་གི་དོན། །ལག་ཏུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཡང་། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས། །
གངས་རིའི་ཁྲོད་དུ་རྫོགས་པར་གསལ། །རིག་པའི་དབང་ཐུག་ལས་འོངས་པའི། །རིགས་པའི་སྒྲོག་
འབྲང་སྤྲོང་དག་ཀྱང་། །འདི་ཡི་ཞལ་གྱི་རྒྱ་འཛིན་ལས། །ཉམས་འགྱུར་བྱེ་བས་རྫོགས་པར་འབྱུག །
ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་གྱི། །ཕྱ་པའི་གནས་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན། །རིགས་ལམ་བརྒྱ་ལས་ལེགས་
དངས་པ། །མ་འདྲེས་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཀྲ། །རྒྱལ་ཡུམ་སྤྲུལ་དོན་སྤྲིང་པོའི་བརྒྱུད་བཟང་པོ། །རིམ་
པ་བདུན་གྱི་རྒྱ་ཡིས་བཅིངས་པ་ཡང་། །འདི་ཡིས་དཀའ་བ་མེད་པར་ལེགས་བསྐྱོལ་ནས། །སྒྲོ་ལྷན་
སྤྲིང་གི་བདུད་ཅི་ཉིད་དུ་མཛད། །མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྷ་བ་ཟབ་མོ་དང་། །དཔག་པར་དཀའ་བའི་
གསང་སྤྲུགས་སྤྲེའི་ལྷུ་ལ། །སྤྲུལ་ཀྱང་གསལ་བར་མ་རྒྱས་གནས་དེ་ནི། །འདི་ཡིས་མཛོད་སྤྲུལ་བཞིན་

དུ་འགྲོ་ལ་བརྟན། རྟེན་གསུམ་མ་ལས་ཀྱང་ཆེས་རྟེན་གསུམ་མའི། འང་ཚུལ་མངོན་པར་བརྟན་གྱུར་ཀྱང་། ཐུབ་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་ནི། འདྲ་པོ་མ་ཉམས་འདི་ཡི་དྲིན། འདྲ་ཕྱིར་འདི་ཡི་རིང་ལུགས་ནི། ཐུབ་པའི་གཏམ་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དག བྱིས་པ་འདྲིད་པའི་རྣམས་གར་ཡིན། དེ་ལྟ་ལགས་ན་དུང་ཚུལ་འདི་ལ། ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་བཀོ་སྐྱེལ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས། ལེགས་པར་མོས་པའི་སྐྱེལ་བའང་སྤྲ་བ་རྣམས། འེས་པར་རང་གི་ལས་ཀྱིས་རྟོངས་ལས་ཅི། འདྲ་ཕྱིར་གང་ཞིག་མཁས་པ་འཇམ། འོན་ཏེ་མི་མཁས་པ་ཡང་རུང་། རང་རང་རྟུལ་པ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས། ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་འདུག་པར་རིགས། རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་ལུགས། རྒྱུ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་འདུག་རྟེན་ཏེ། མི་རིགས་པ་འཇམ་ཐེ་ཆོས་གྱི། གནས་ལ་དཔྱོད་ལྡན་སྤྱི་ཞིག་འདུག རྩེ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་དགོངས་པའི་དོན། འགལ་བ་མེད་ཅིང་ལེགས་གནས་པ། གང་དུ་ངེས་པར་ཡོད་པ་དེ། དང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་ཡིན། བསྐྱེད་པ་གསུམ་གྱི་སྐྱེད་པ་ནི། རྒྱུ་ན་དང་བྲལ་བར་ལེགས་གནས་པ། གང་གི་སྤྱོད་པ་མཆོས་གྱུར་པ། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་བརྟན་པ་ཡིན། ཐུབ་པ་དང་ཤེས་རབ་ལེགས་འབྲེལ་ཞིང་། རྒྱུ་ལྡན་ཉིད་ཉིད་མེད་ཉིད་པོ་ཅན། གང་དུ་ལེགས་པར་གནས་གྱུར་པ། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་བརྟན་པ་ཡིན། མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བ་དང་། དཔྱད་འཛིག་ཆ་མཉམ་སྒྲོམ་བ་དང་། མཛད་སྤྱོད་པ་བཞད་སྐྱེད་འགལ་མེད་སྤྱོད། འདི་ནི་བརྟན་པ་སྤྱོད་མེད་ཡིན། ཤེས་བསམ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་མེད་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་གར་བ་ཡིས། མཉམ་འོས་རིགས་པའི་ལམ་སྐྱེ་བ། འདི་ཉིད་ལ་ནི་མཁས་པ་ཟེར། ཉོན་མོངས་དབལ་ནི་ཆོགས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་རྒྱུད་འདུལ་བར་རྟུལ། རྩེ་སྤྱོད་འབྲེལ་བྲལ་གདེངས་ལྡན་པ། འདི་ཉིད་ལ་ནི་གྲུབ་པ་ཟེར། མཁས་པས་གྲུབ་པ་མ་བཅོམ་ཞིང་། གྲུབ་པས་བཅུན་པ་མ་བཅོམ་པར། བརྟན་ལ་ཡན་པ་སྐྱེད་པ་ལ། རྟེན་གྲུབ་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར། འདྲ་ཕྱིར་གང་ལ་འདུག་པར་བྱ་བའི་གནས། འདི་ལ་ཇི་ལྟར་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཚུལ། རྟེན་གསུམ་འབྲས་བྱ་ཇི་ལྟར་འབྲུང་བ་རྣམས། མཛོར་ཤེས་པ་མཐུན་མའི་གཅོ་བོ་ཡིན། འདྲ་ཕྱིར་ཚུལ་པའི་བརྟན་པ་ཡིན། རིམ་པ་རུང་བ་ཅད་བཞེད་པ་འདི། འཆད་པར་འགྱུར་པའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི། འོ་མཆར་གདམ་

གྱི་སྒྲིབ་གཞི་ཡིན། །གང་གི་ཟབ་བསྐྱེད་དམ་གནག་སྒྲིབ་ཀྱི་མཚོ་གཏིང་མཐའ་བུལ་བཞིན་སྤང་བའི་
འདུག་ངགས་སུ། །མཐའ་ཡས་ལེགས་བཤད་བྱ་བའི་ལྷ་མོ་རིགས་ལམ་དབུ་བའི་འདྲམ་པ་ཅི་ཡང་
མེད་བཞིན་དུ། །རྒྱ་ཆད་མེད་པར་འབབ་པའི་དགའ་བ་སྤྱིང་ལ་གནས་པ་དེ་ཡི་ཁ་ཡི་སྒྲོ་དག་ལས།
དུས་མཐའ་འདིར་ཡང་ལེགས་བཤད་འོད་འཕྲེང་བྱེ་བ་འབྱེད་པའི་ཡ་མཚན་འདི་ལ་ད་སྟོན་གིག།

གང་ཡང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པའི་སྒྲོ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཁོར་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ནི་རྩ་རྒྱ་བདག་
ཉིད་སྤྱིང་དུ་མི་སྤྱིང་པའི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྤྲུལ་སྤྱིང་པ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིང་པའི་འབྲུག་དགོན་པ་ཆེན་
པོ་འདི་ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐར་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཐབས་ཡང་དག་པ་ནི་གང་། ཐབས་མ་ཡིན་
པ་ནི་གང་སྤྱིང་དུ་སྤྱིང་པའི་ཉིད་ཅིང་དཔྱད་པ་ལ་འདུག་པར་རིགས་ཏེ། སྤྱོད་བཞིན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་
ཀྱི་ལས་སུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་འབབ་ཞིག་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཐུབ་པ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་
བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཐར་འདོད་ཀྱི་འདུག་ངགས་སྤྱིང་པའི་ཡིན་པར་ངེས་པ་གཏིང་ནས་སྤྱིང་པ་ལ་ལྷགས་
འདི་ཉིད་གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དག་གི་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་རྩ་རྒྱ་བདག་
པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་འོལ་སྤྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདག་ཅག་
གི་སྟོན་པའི་ལྷགས་ནི་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ་ཞེས་སྤྱིང་པ་ཆེན་པོ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལའང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དངས་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་མི་
སྤྱིང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟེགས་ནས་དབུ་མ་རྒྱ་ལས། སྤྱོད་པའི་ལྷན་པས་ལྷགས་གཞན་
ལ། རྩ་རྒྱ་བདག་པོ་མེད་མཐོང་བ། དེ་ལྷ་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ལ། །གུས་པ་ཤིན་ཏུ་སྤྱིང་པར་འགྱུར།
ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། ལྷ་སྤྱིང་པས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ། རྩ་རྒྱ་བདག་
རྣམ་པས་མས་པ། དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་མགོན་ཏྱིང་ལ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་དང་བར་གྱུར། །ཅེས་སོ། །དེས་
ན་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཆེ་ཡོང་ཅམ་ཞིག་འདིར་བྱི་བར་བྱའོ། །

བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན།

ཕྱི་རྒྱལ་གསོམས། རྩོམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྤོ་སྤོའི་རྩུམ་པར་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་
ལན་གྲུབ་མཐའི་སྟོན་ཀྱི་དོན། བློ་ནང་གི་བྱུང་པར། མིང་གི་རྩུམ་གྲངས། གྲངས་དེས་དང་ལྷོ།

གྲུབ་མཐའི་སྒྲ་དོན་སོགས་བཤད་པ།

[illegible]

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ནི་གཉིས་ཏེ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་ཞུགས་པོ།
 དང་པོ་ནི། རིགས་པས་སྐྱར་པའི་གཞུང་ལུགས་ལམ་བརྟན་པར་རང་དགར་ཆེ་འདིའི་བདེ་བཙམ་
 དོན་དུ་གཉེར་པོ། གྱི་མཐི་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པར་རང་གི་སྒོ་ངོར་འབད་པས་སྐྱར་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱད་ནས་བྱང་དོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གྱི་
 ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་གལ་པ་ལྟ་སྟེགས་ཀྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་གྱི་ནང་གི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་
 ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རིགས་པ་སྐྱར་སྐྱང་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པར་སྒྲོམས་ནས་རང་

གི་གཞུང་འཇུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་
ཁས་ལེན་པ་ལ་ཆོས་འདི་པ་དང་དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ།
ཁས་ལེན་ཚུལ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ།
ཁྱད་པར་ཤེས་པ། ཁས་བླངས་པ། གཞན་དུ་མི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་སྒྲོན་མ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ཕྱི་ནང་
གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོས་འབྱེད་པ་འདི་ནི་དཔལ་ཤེས་པ་དང་མཉམ་མེད་རྟེན་མེད་པ་དང་མེད་པ་དག་
ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་
སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒྲོ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་རང་ཉིད་འཛོགས་པ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོལ་ཟེན་མོད་ཀྱང་སྤྱིར་མི་
གནས་པའི་སྤང་འདས་སྤྱིད་ཞིའི་འཛོགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཆད་མ་ནི་
ཡོད་པས་མི་འགལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་
གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་མ་ཟད་ལྟ་བུ་བཀའ་བཏགས་གྱི་ཐུག་ཏུ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་
སྤྱོད་པ་ནི་རང་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ནི་གཞན་སྤྱོད་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
སྤྱོད་གནས་མ་བྱ་བས་བཞོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་ཚུལ་དང་། དེ་གྲུབ་མཐའ་གང་དུ་གཏོགས་
པའི་ཚུལ་དཔུང་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཞན་དག་ན་རེ། གང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེས་ནི་ངེས་པར་ཐུག་ཏུ་བཞི་ཁས་ལེན་དཀོས་ཏེ།
སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའི་རོ་བོ་དང་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ནམས་ཆད་མས་ངེས་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་སྤྱིར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། གང་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་
གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་པོར་ཡང་འགྱུར་བར་ངེས་མོ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། དད་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་
སུ་འགྲོ་བ་དང་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་ངན་འགྲོའི་འཛོགས་
པ་ལས་སྤྲུག་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཙམ་འཛོན་པའི་དགེ་བཅུན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་སྤྱིད་
ཐུག་ཏུ་བཞིའི་ཚུལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱོད་པས་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་ཆོས་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པར་

མི་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། ཟུར་བྱི་མ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས། བྱི་བྲག་སྐྱ་དང་མདོ་སྡེ་པ། རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོང་པ་དབྱུང་པའི། གྲུབ་མཐའ་གང་ཞིག་ཆོས་སྟོན་གྱི། ཆོག་ས་བཅད་སངས་རྒྱས་ཕྱག་
རྒྱས་བཏབ། ཅེས་སོ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ཞིག་ལས་བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱང་པར་ལྟ་བུས་
འབྱེད་པར་གསུངས་ཏེ་མ་སྐྱོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གཞན་སྡེ་དང་། ཕྱི་རོལ་བ་དང་། ཆོས་འདི་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་
བྱེད་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲངས་ཏེ། ཆོས་འདི་པ་དང་། རང་སྡེ་དང་། རང་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་
ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྒྲོ་དོན་ནི། བྱང་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ལུ་སྟེགས་
ནི་ཐར་པ་དང་། མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་ལུ་སྟེགས་ཞེས་བྱ་ལ།
དེ་བྱེད་པས་ན་ལུ་སྟེགས་བྱེད་དོ། ཞེས་རང་ངར་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་མཐ་འཇུག་དོགས་
སམ་ཐབས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཚུལ་དེ་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་འཛིན་པ་དང་སྟེལ་བ་ལ་ལུ་སྟེགས་བྱེད་དུ་
བཤད་དེ་སྐྱ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་བྲུབ་པ་ནི་མིན་ནོ། ལལ་ལ་དག་གཞི་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལ་
རྒྱ་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པའི་ཐར་པའི་ལམ་ཡོད་པ་འདི་དག་ནི་ལུ་སྟེགས་ཅན་ནོ། ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམས་
ནས། འཇུག་དོགས་བྲས་དང་སྟེགས་བྱ་བྱས་ཏེ། དེར་ཞུགས་པ་ཐར་པ་སྟེ་བདེ་འགྲོའི་རྒྱུར་སྐྱ་བདེ་
བྱེད་པས་ལུ་སྟེགས་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཀྱང་། གཞི་གྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ལུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་སྐྱ་བཤད་
ཡིན་མིན་བརྟག་ཅིང་གང་དག་ཐར་པ་སུ་དང་དེའི་སྟེགས་ཁད་ཉེ་པའི་ལམ་བྱེད་པས་ལུ་སྟེགས་པ་ཞེས་
ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ཉི་རྒྱ་ཀའི་སྐྱ་འཇུག་དོགས་སུ་འཇུག་པར་སྐྱ་སྐྱོར་བམ་གཉིས་
ལས་བཤད་མོད་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་སྐྱ་བཤད་པ་ལ་གོ་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

ལྔ་པ་ནི། གཞན་སྡེ་ལ་རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་ལུ་མེད་བྱིར། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒོ་བྱས་དང་བུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་
ངན་པ་ལ་འདི་འབྱུང་དང་འདི་མི་འབྱུང་ཞེས་པའི་ཁ་ཆོན་གཅིད་དཀའ་བས་མཐའ་ལས་མོད། མདོ་
སྡེ་ལས་ལ་མཆོན་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་དགྲུབ་བཅུ་ཅ་རྒྱུག་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི། ལྟ་བ་རྒྱུག་

ཅུ་རེ་གཉིས་དང་། དམ་པ་མེན་པའི་ལྷ་བཞེར་བརྒྱད་དང་། ལྷ་ངན་ཉི་ཤུ་མོགས་བཤད་ལ། སྒྲོ་བ་
 དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་ཡང་ལྷ་བའི་དབྱེ་བ་བརྒྱ་ཙུ་འགྲུར་ལ་དེའི་
 ཐད་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། སངས་རྒྱལ་པ་དང་། འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། འཛོལ་པ་དང་། ལོ་མ་ཅན་དང་།
 གཙང་སྤྱ་ཅན་དང་། རྩལ་འདུག་པ་དང་། རྩལ་འདུག་སམས་བ་པ་དང་། དབྱི་གྲུ་གསུམ་པ་དང་།
 ཀོ་སྤྲུགས་དུམ་བུ་ཅན་དང་། མཉམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། ལྷ་མཆོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྤྱིན་
 ཅན་དང་། གཏུང་བ་ཅན་དང་། ལག་པ་གཏུང་བ་ཅན་དང་། རྩལ་པོར་སྤྱ་བ་དང་། ཅན་པོར་སྤྱ་བ་
 དང་། མེ་ལོ་ཡ་ཉི་རི་དང་། རིགས་དང་རྩིས་སྤྱ་མཐུན་པ་དང་། བཅིངས་ནས་འདུག་པ་དང་། འཁོར་
 ལོ་སྤྱིང་བ་དང་། རི་ལ་གནས་པ་དང་། རྩལ་པོའི་བསོད་སྤྱོད་ཅན་དང་། རྒྱང་པོའི་རྩལ་མཆོན་
 ཅན་དང་། རྒྱུག་ཅན་དང་། རྩང་ཅན་དང་། ཉི་འདུལ་བ་དང་། ཀ་ལན་ཏྭ་ཀ་པ་དང་། སྤྱོད་གཙང་
 མ་ཅན་དང་། སྤྱོད་མོས་རྒྱ་བ་དང་། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་རལ་ཀའི་ནང་དུ་གཏུམ་པ་དང་། སྤྱོན་མ་
 ལྷག་པ་ཅན་དང་། གསེར་ཅན་དང་། རྩལ་པར་སྤྱ་བ་དང་། དབང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། ལ་ཉེ་ཅན་
 དང་། ཅན་མཁའ་འབྱུང་བ་དང་། བྱིང་རྩ་མང་པོ་ཅན་དང་། རོན་ཐམས་ཅད་པ་དང་། བསམ་
 གཏན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་པ་དང་། ཟས་གང་མོ་ཅན་དང་། སྤྲུག་པའི་གོས་ཅན་དང་། ལྷ་
 བ་གཅིག་པ་དང་། བྱང་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་། ལྷོ་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲམ་ན་གནས་པ་དང་།
 དྲུང་གི་སྤྱ་ཅན་དང་། ལྷ་རྟེན་སྤྱིན་མའི་བུ་དང་། ལུས་ལ་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་གནོད་པ་
 མེད་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་ལྷ་བ་དང་། ཀ་ཀན་འདའ་བ་དང་། གཙོད་པ་བ་དང་། ལྷའི་གྲོང་པ་དང་།
 གོས་མེད་པ་དང་། ས་ཁྱུང་ན་གནས་པ་པ་དང་། རྒྱ་བ་སྤྱོད་པ་པ་དང་། ཆོས་སེམས་པ་དང་། མ་ལ་
 གུས་པ་པ་དང་། བ་ལ་གུས་པ་པ་དང་། རྒྱ་བ་ཤར་བ་པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་པ་དང་། ལག་པར་ཟ་
 བ་པ་དང་། ལྷུང་གིས་འཛོལ་བ་དང་། འདས་པར་གྱུར་པ་པ་དང་། ལྷུང་པོ་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་
 དང་། གསུམ་གྱིས་འཛོལ་བ་དང་། འདུག་པ་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་རྩལ་འཕྱོར་ཅན་དང་། ལུག་པ་
 པ་དང་། ཅན་གསུམ་གསུམ་པ་པ་དང་། བའི་ཁ་ནས་པ་པ་དང་། བ་ལང་བྱི་ལུགས་དང་། རྩངས་པར་སྤྱོད་

པ་ཅན་པ། གཅེར་བྱ་པ་སྟེ་རྟག་པར་སྒྲིབ་པའི་རྟོག་གེའི་སྟེ་ཆུང་དང་། ཆད་པར་སྒྲིབ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕེན་པ་སྟེ་
 རྟེན་ཏུ་བཞད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུ་རྒྱུ་འཕེན་པ། གངས་ཅན་པ། རྩལ་འཇུག་པ། དབང་ལྷན་པ།
 གཅེར་བྱ་པ་སྟེ་ཆུང་ལ་སྟེ་གསུངས་པ་ཀུན་འདུས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཁྱིས་ཀྱི་རང་རེའི་མཁས་པ་དག་དེ་རྣམས་
 བཀག་ནས་སྒྱུར་གཞན་སྟེ་ཉེར་ཆུང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་ཏུ་འགྱུར་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བཞད་
 པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བཞེད་ཅིང་། སྒྲིབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་དང་ཀུན་བཏུས་
 རྩལ་འཇུག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆད་སྒྲིབ་གཅིག་དང་རྟག་སྒྲིབ་བཅུ་གཅིག་གི་རྣམ་གཞག་གསུངས་སོ། །སྟོན་
 དང་ལྷན་ཀྱི་མཁས་པ་དེ་དག་ཡལ་མོ་ཆེས་སུ་སྟེ་གསུངས་པའི་ལུགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་གངས་
 ཅན་པ་དང་གཞན་རྣམས་དེ་ལས་ཀྱིས་བར་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཟ་པོ་རྟག་དངོས་ཕྱེད་
 པོ་མིན་པའི་བདག །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་སུ་སྟེ་གསུངས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས། །དེ་དཔྱེ་རུང་ཟད་རུང་ཟད་
 ལ་བརྟེན་ནས། །སུ་སྟེ་གསུངས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་པ་རྩལ་འཇུག་གི་དགོངས་པར་
 འདོད་དོ། །

འོན་ཀྱང་འཇུག་པ་རྩལ་འཇུག་གི་དོན་གངས་ཅན་པས་བཏགས་པའི་བདག་དེའི་ཁྱད་པར་རུང་
 ཟད་སྟོན་འབྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཐ་དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྟེ་གསུངས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྟོན་
 འདོགས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྒྲུ་ཆོགས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གངས་ཅན་ལས་སུ་སྟེ་གསུངས་ཀྱི་ལུགས་
 གཞན་མཐའ་དག་གྱེས་པར་འཆད་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་བདག་རིགས་
 པས་འགོག་ཚུལ་ཤེས་ན་སུ་སྟེ་གསུངས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་ཁྱད་པར་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་ཚུལ་
 ཤེས་སྒྲིབ་པར་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་རང་འཇུག་ལས། བདག་
 གི་ཁྱད་པར་རུང་ཟད་རུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྟེ་གསུངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཡན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་འཇུག་པའི་རྣམ་བཞད་ཏུ་རང་འཇུག་གི་ལུང་
 དེ་དངས་ནས་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་དེའི་ལུགས་ཀྱི་གངས་ཅན་དེའི་དཔྱེ་བ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སུ་སྟེ་གསུངས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་གྱེས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ལས་མུ་སྟེགས་གཞན་རྣམས་གྲེས་པར་འདོད་པ་འདྲུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་དང་
 ། རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་ཞིབ་དྲུ་མ་བཟླགས་པོ། །འདྲུག་པ་
 ཙུ་འགྲེལ་དང་རྩེ་ཡབ་སྲས་གྲེས་གངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྷ་འདོད་ཚུལ་བཤད་གྱི་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་
 ཉེར་ལྷ་ཡོད་པར་མ་བཤད་ལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་གཞན་སྟེ་ཉེར་ལྷར་བཤད་ཅེས་གསུངས་
 པ་ཡང་མདོ་དེར་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་བརྟུན་པའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ཉེར་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་
 ཞིང་དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ་དུ་སྟེ་ཡང་ཉེར་ལྷ་མ་ཆང་བར་འདྲུག་པས་འགྲིག་དགའོ། །ཙུ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་
 དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་གངས་ཅན་ལས་གྲེས་པ་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པའི་ཆོག་གཅིག་བྱུང་མོད་ཀྱང་མུ་སྟེགས་
 པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གངས་ཅན་ལས་གྲེས་པ་དང་སྟེར་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་ཉེར་ལྷར་གངས་དེས་
 པར་མ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྟེར་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་མང་པོ་བོད་དུ་མ་འགྱུར་
 བ་དང་གོང་དུ་བཤད་པ་སྟར་སྟར་བ་དན་པ་གངས་གྲེས་མི་ལང་བ་ཡོད་པས་ན་གཞན་སྟེ་ལ་མཐའ་གཅིག་
 དུ་གངས་དེས་ཚུལ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུ་མ་བྱུང་བས་གངས་དེས་གཞུང་
 དུ་འཆད་པར་མི་འདོད་ལ། མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་བྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི་བྱུང་པར་འཕགས་པ་སྟོང་གྱི་འགྲེལ་
 པ་ལས་བསྐྱལ་བ་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་ཆད་མེད་པ་ན་བུམ་ཟེ་མེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པར་བཤད་པ་དང་།

སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་རྟེན་གཤེད་འབར་བ་ལས། དེ་ཡང་འདི་སྐད་གྲག་ལོ། །མཆོད་
 འོས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་འདུས་ཤིང་ཆོགས་པ་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པ་མུ་སྟེགས་ཤིང་རྣམས་ལ་རང་གི་
 སྟོས་བཟླགས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟེན་པ་དང་། དེ་ནས་བྱིས་ཆངས་པ་ཡང་སྟེན་པར་
 བྱུར་པ་ན། དེས་དེ་ལ་སྦྱས་པ། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་བར་བྱོན། །ཤིན་དུ་འཕྱི་བར་འདིར་འོངས་
 སོ། །བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟེན་པས། །བྱོད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདི་ལོངས་ཤིག །ཅེས་བྱ་བ་
 དང་ཞེས་གསུངས་པས་མེར་སྐྱ་དང་མཆོད་འོས་ཀྱི་གཞུང་ལྷ་བར་མདོན་ཞིང་འོན་ཀྱང་མུ་སྟེགས་གཞན་

ནམས་དེ་དག་ལས་གྲུས་པའི་བྱུང་པ་ནི་མེད་དེ། དང་སྤོང་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྒྲོས་སྒྲོམས་འཇུག་
དང་རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱུང་པའི་མཐའ་སེ་སེར་བཤད་པར་གིང་ན་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་
བས་སོ། །

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་དུས་སུ་ནི། རེངས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ལྷག་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་སྟོམས་འཇུག་
པ་དུག་བཅ་ཟེ་རྒྱས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྩེས་སྒྲོག་པ་དུག་འོད་སྤངས་རྩོགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་རྟོག་གེ་པ་
དུག་སྟེ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་དེ་དག་ལས་གྲགས་
ཆེ་བ་ནམས་ཀྱི་ལུགས་འཕགས་ཡུལ་པ་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་མདོ་ཙམ་འཆད་པར་འདོད་པས།
ཆད་པར་སྒྲུབ་ནི། རྒྱང་འཕེན་པ་དང་། རྟག་པར་སྒྲུབ་ནི་གངས་ཅན་པ། ཆངས་པ་བ། བྱུང་འཇུག་
པ་དྲུག་པ་བ། དབང་ལྷུག་པ། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ། གཅེར་བུ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་བསྐྱུ་བར་
བྱ་སྟེ། གཞུང་ལ་ལར་སེར་སྒྲུབ་པ་དང་གངས་ཅན་པ་སེ་སེར་བཤད་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་
པས་མི་འགལ་ཞིང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལ་སོགས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བན་སྤོང་པ། རིག་བྱེད་མཐའ་པ། གསང་བ་པ་ནམས་ནི་ཆངས་པ་པའི་འདོད་པ་དང་
ཕྱོགས་མཐུན་པ་དང་ཆངས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་ཆངས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
སོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། །

རང་གི་སྤྲེལ་ནི། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་དང་། མདོ་སྤྲེལ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་སྟེ་
བཞིར་གངས་པེས་པར་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ནས་བཤད་ཅིང་བྱུང་པར་དོན་རྩེ་སྤོང་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་
པ་ཡི་བཞི་པ་དང་། །ཁུ་པ་བྱུང་པའི་དཔོངས་པ་མིན། །ཞེས་གངས་པེས་པར་བཤད་ཅིང་སྒྲོབ་དཔོན་
འཕགས་པ་ལྷས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་རྒྱལ་པ་བཞིར། །ཡིད་འདོད་ནམས་ཀྱིས་མདོན་མཐོང་སྟེ། །བྱེ་
བྲག་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པའི་ལམ། །བཤད་པའི་དེ་ནི་དུས་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བྱུང་པའི་རིམ་པ་
ནི་ལ་ལ་དག་པ་ཀའ་བསྐྱུ་བ་གསུམ་པའི་རྩེས་སུ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པ་དང་མདོ་སྤྲེལ་པ། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་
སྤྱད་བུ་མ་པ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དུས་སུ་སེམས་ཙམ་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་བྱུང་མཐའ་

བཞིའི་ཐ་སྙད་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཁའ་འགྲོ་གྱུ་མཚོ། དགེས་དོར་གྱི་རྒྱུད་བཏག་གཉིས། ཏུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད། དེ་རྗེ་ཨར་སྒྲིའི་རྒྱུད་སོགས་ལས་གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་གའི་བདག་མེད་ཕྱ་རགས་འདོད་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་དང་མདོ་རྒྱའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་སོགས་སངས་རྒྱུས་ཞལ་བཞུགས་ཏུས་ནས་ཡོད་ནའང་གྲུབ་མཐའ་ནང་གསེས་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཕྱ་མོ་མང་པོ་ཞིག་ནི་རང་རང་གི་སྒྲིབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་བརྩམས་པའི་རྗེས་ནས་བྱུང་བར་བྱས་ན་ལེགས་པར་མངོན་ཏེ་ཞིབ་པར་མ་སྒྲིམ་སོ། །

དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་བཞི་ལས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་དང་། དབུ་སེམས་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ཡིན་ལ། བོད་སྐ་མ་ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་དང་ཐེག་དམན་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་དང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ལམ་ཞུགས་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྐྱེར་བ་འདེབས་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཉིས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བཞིར་ངེས་པ་ཡང་། སྒྲིབ་དཔོན་དང་། པ་སྙན་བཅོས་དང་། བདག་མེད་ཕྱ་རགས་གྱི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་གྱིས་རབ་དུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་ངེས་པ་ཡིན་གྱི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་འོག་མ་ཁ་ཅིག་གིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྒྲི་སྒྲུངས་ནས་རང་གི་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབབ་པར་ཤེས་ནས་སྤར་གྱི་ངེས་ཤེས་ལོག་ནའང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་ཤེས་མ་སྒྲིམ་པའི་གནས་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་ནི་ཡིན་ཏེ། དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་ལྟ་བུ་བཀར་བཏགས་གྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་མ་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཡུང་རོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ངེས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞན་

ཞིག་རང་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དམ་མི་འཆའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བསྟན་པ།

༥ གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གསུམ། གཞན་སྡེས་བདག་ས་པའི་མཐའ་དགག་
པ་དེ་རང་སྡེའི་རྣམ་གཞག་སོ་སོར་བཞད་པ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆད་
སྒྲི་དགག་པ། ཉག་སྒྲི་དགག་པ། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་
གཉིས།

ས་བཅད་དང་པོ། ཕྱི་རྩོལ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་
བསྟན་པ།

དང་པོ། གཞན་སྡེ་ཆད་པར་སྒྲི་བ་དགག་པ།

༥ དང་པོ་ནི། ཆེ་འདི་ལ་གང་ལེགས་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྒྲི་བས་ཆུ་རྩོལ་མཛེས་པ་བ། གི་
བའི་ཆེ་བདག་རྒྱན་ཆད་པར་སྒྲི་བས་ཆད་སྒྲི་བ། ལས་འབྲས་མེད་པར་སྒྲི་བས་མེད་སྒྲི་བ། དང་སྡོང་
ཡུར་བུའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཡུར་བུ་བའམ་རྩེའི་བླ་མ་པ། ཡང་དག་པའི་རྩ་བ་ལས་རིང་དུ་སྡོང་བས་
རྒྱང་འཕེན་པ། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པར་རོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་སྒྲི་བས་རོ་བོ་ཉིད་སྒྲི་བའམ་རང་
བཞིན་སྒྲི་བ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཕྱི་མ་ཁ་ཅིག་འདུག་རྟོག་སྟོན་པར་སྒྲི་བས་འདུག་རྟོག་སྟོན་པ་ཞེས་ཀྱང་
གསུགས་སོ། །འདིའི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་དང་སྡོང་འཛིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་གཞུང་ལྷགས་འབྲས་

ཕྱག་གཅིག་བརྩམས་པ་ལས་བྱུང་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྩལ་ཞུགས་དང་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོ་སོགས་
ཀྱིས་བཤད་དོ། །

གྲུབ་མཐའ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲིབ་དཔེན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ནམ་ཤོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་
གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཆད་ལྗེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་གཉིས། སྒྲིབ་
བརྩོད་རིགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཀྱང་འཕེན་པ་དངོས་མིན་ལ། ཡང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་འཕེན་
པ་བརྩམས་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་བུའི་ཁྱད་པར་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་མིན་ནོ། །དེས་ན་ས་
སྤྱི་ལས་བསམ་གཏན་པ་དང་ཤོག་གི་བ་གཉིས་བཤད་ལ། དེ་རེ་རེ་ལའང་སྒྲེ་བ་སྤྱི་འདོད་ཀྱང་ལས་
འབྲས་མི་འདོད་པའི་ཆད་སྒྲིབ་གཅིག་དང་། སྒྲེ་བ་སྤྱི་དང་ལས་འབྲས་གཏན་མི་འདོད་པའི་ཆད་སྒྲིབ་
གཅིག་སྒྲེ་གཉིས་རེ་ཡོད་དོ། །

གྲུབ་མཐའ་འདོད་ཚུལ་ནི། སྒྲིབ་ས་འཇུག་པ་དག་གིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སོགས་
ཐོབ་པ་ན་རང་ཉིད་ལ་དགྲ་བཙུག་པའི་འདུ་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་འཆི་བའི་ཆོད་ཀྱིང་རེ་འཛིན་ལས་ཉམས་ནས་གནས་
འོག་མར་སྒྲེ་བ་མཐོང་བ་ན་རྒྱ་དེས་འཇིག་རྟེན་ན་དགྲ་བཙུག་པ་དང་ལམ་མེད་དོ་སྒྲིབ་ནས་སྒྱུར་བ་འདེབས་
ལ། ཤོག་གི་པ་དག་ནི་རིགས་པ་ལྟར་སྤྱང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྱུར་
བ་འདེབས་པར་བྱེད་དེ། དེ་ཡང་སྤྱན་མ་རྒྱུམ་པ་དང་ཆོར་མ་རྩོད་པ་དང་མ་བྱུང་མ་ཤོངས་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲིབ་
ཆོགས་པ་དག་སྤུས་ཀྱང་འབད་ནས་བྱེད་པར་མ་མཐོང་བས་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི་རང་གི་ངོ་པོ་ཉིད་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་པའི་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། སེར་སྤྱི་ཅན་ཁ་ཅིག་སྤུས་པ་དང་སྤྱི་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་
ཆོ་རིང་བ་མཐོང་ནས་ལས་འབྲས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྒྲེ་བ་སྤྱི་དག་རང་གི་མངོན་
སུམ་གྱིས་མ་བྱུབ་པས་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་བ་འདེབས་པར་བཤད་ཅིང་ཡང་དེའི་བྱེད་ཀྱི་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་ལྟར་
སྤྱི་སྤྱི། གང་ཞིག་ཡོད་པར་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ནམས་
ཀྱི་རྒྱ་ནི་ཡོད་པར་མ་དམིགས་སེ་ཞེས་པ་དང་། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བའི་ནི་རྒྱ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། ཆོར་
མ་ལ་སོགས་པའི་རྩོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྤུས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཉིད་ཡིན་

ནོ། རྟེན་གཏན་ཆོག་ལ་འགོད་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་པ་ལྟ་བུ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལས་ལས་རྟེན་པ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིས་འདྲུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་མེད་པ་
དང་། འཆི་བའི་ཆེན་པོ་ལུས་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་དབང་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞི་བར་གྱུར་
ཏེ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་རྟེན་པ་ལྟ་བུ་མ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། རྟེན་པ་
ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྣམས། ཡང་གཞན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཕྱི་ནང་རྟེན་མཆོད་ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་ནི། རྟོག་ཏེ་ལས་གྲུབ་པ་གཞན་ལས་མིན། སྤྲན་རྒྱུ་རྟེན་ཆེར་གཟངས་རིང་ཚོ་བ་དང་། མ་
བྱའི་མཇུག་མ་མགོན་པའི་ཆོག་ལས་བྱུང་དང་། རྟེན་པ་རྒྱ་རྣམས་ཐུར་དུ་འབབ་པ་རྣམས། རྟོག་ཏེ་
ལས་གྲུབ་སྟེ་རྒྱ་ཡོད་མིན། ཞེས་དང་།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་གྱི་བར་དུ་བདེ་བར་འཛོ། བྱིན་པ་དེ་ཡི་རྒྱུད་ཡུལ་མེད། ལུས་
ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། སྤྲར་འཛོ་བར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། རྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་མ་ཡིན། ཆོ་
འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར། རྟེན་མཆོད་འདྲེ་སྤྲན་མཐན་བྱས་ན། བཅོན་ཕྱག་མཐུ་སྒྲོབས་འགྲུབ་པར་
འགྱུར། ཞེས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པས་ཀྱང་། རྟེན་པ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། འབྱུང་
རྒྱུ་དབང་པོ་རྒྱོད་གནི། རང་གི་རིགས་ལ་རྟེན་མེད་པར། ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ལས་རྟེན་པ་
ཞེས་དང་། ཡང་དག་བཅོམ་པའི་འཆི་སེམས་དཔེར་བཞེད་ནས་འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་རྟེན་པ་རིག་
པ་ཕྱི་མ་འཆོམས་མེ་སྒྲོར་བར་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཀྱིས། གང་གང་འཆི་སེམས་དེ་དང་དེ། རྟེན་པ་
གཞན་དུ་རྟེན་འགྲོ་མེད། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དཔེར། རྟེན་པ་ཡང་འཆི་གའི་རིག་པ་བཞིན།
ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་པ་མ་ཐག་པའི་སེམས་ནི་སེམས་མེད་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལས་རྟེན་
པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆང་ལས་ཚྭས་པ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་བཞིན་ཞེས་
པའི་རིགས་པ་ཡང་རྟེན་ཏེ།

དཔུང་མ་སྤོང་པོ་ལས། འབྱུང་བ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་ནི། ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟེན་ཏེ། རྟེན་
ཅན་ཡིན་ཕྱིར་རྟེན་པ་མཐུ་དང་། མེ་ཤེལ་ལས་ནི་མེ་བཞིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་

དག་ལ་ཡང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པ་དང་
རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་སྤྱུག་མྱོང་བ་ལ་རྒྱུ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲིམས་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་
གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་ཆོ་འདོར་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་ཁ་ཅིག་ཆོ་སྦྱིན་མར་དབུལ་པོར་གྱུར་པ་མཐོང་
ནས་ལས་འབྲས་མེད་པར་སྦྱོར་བ་དང་། རང་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་རྣམས་ལ་སྦྱར་བ་
འདེབས་པ་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་ཆད་མ་ནི་མངོན་སྲུང་གཅིག་ལྟར་འདོད་དེ། རི་ཅམ་དབང་
པོའི་སྦྱོད་ལུལ་བ། རྒྱུས་བྱུང་དེ་ཅམ་ཁོ་ནར་ཟད། བཟང་མོ་མང་ཐོས་གང་སྦྱོར་བ། རྟེན་གཞི་སྦྱང་
ཀྱི་འཛིན་དང་འབྲ། ཞེས་དང་། མངོས་མ་ལེགས་པར་སྦྱོད་ཅིང་ཟ་བར་གྱིས། ལུས་མཆོག་འདི་
གང་དེ་ཁྱོད་ལ་མི་འབྱུང་། ལུས་འདི་འཆོ་བར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། འཛིན་མ་སྤང་བ་ཞིག་པར་
མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོ། རྟེན་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ལས་ཡིད་ཤེས་སྦྱེས་གིང་
ལུས་ཞིག་པན་དེ་ཡང་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དུ་མར་ལམ་གོམས་པར་བྱེད་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་མེད་པ་དང་རྩུག་བསམ་ལ་སོགས་རྒྱུ་མེད་པས་དེ་ལས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་གྲོལ་བ་མེད་ཅེས་ཐར་པ་
ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །

སྒོ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བཤད་དེ། ཆད་དང་ཚུས་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་བཞིན་
དུ་ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྒྲིན་མ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་
དང་། ཅིག་པ་དང་དེའི་རི་མོ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་མ་བརྟེན་པར་འདོད་པའོ།

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ཐོག་མར་འཛིན་ཉེན་པོ་རོལ་མེད་པ་དགག་པར་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
འཛིན་ཉེན་པོ་རོལ་མེད་པར་སྦྱོར་བ་འདི་ཆད་མ་གང་ལས་ཡིན། རྟེན་དཔག་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བཀག་པས་
མངོན་སྲུང་ཡིན་ན་འཛིན་ཉེན་པོ་རོལ་མེད་པ་མངོན་སྲུང་གིས་རི་རྩུབ་འབྱུག། འོན་ཏེ་འཛིན་ཉེན་པོ་
རོལ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲིམ་ན་འཛིན་ཉེན་པོ་རོལ་མངོན་སྲུང་དུ་མ་མཐོང་
བ་དེ་མངོན་སྲུང་ཡིན་ནམ་མངོན་སྲུང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན། མངོན་སྲུང་མོ་ཞེ་ན་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་
བ་ལོག་པ་མངོན་སྲུང་དུ་འདོད་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མངོན་སྲུང་དུ་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། རྟེན་

ལྷ་མོ་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་མཛོན་
བ་ལོག་པ་མཛོན་སྤྲུལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་མཛོན་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དངོས་པོ་བཞིན།
དེ་ལྷ་མོ་ན་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་
ཟླ་བའི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པ་ནི་མཛོན་སྤྲུལ་གྱིས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །རྟེན་སྤྲུལ་དཔག་
པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་མཛོན་སྤྲུལ་ཁོ་ན་ཆད་མར་སྦྲས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྷན་
འབྱེད་ཀྱིས་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་པའི་རིགས་པ་ལོ། །

ཟླ་ལྷས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པ་འགོག་པ་ནི། ལྷས་ཁོ་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་གི་བའི་ལྷས་ལའང་
སེམས་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷས་ཡོད་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཐོགས་པ་མེད་པ་མ་
ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྷས་ནི་གནས་པ་ཉིད་ན་སེམས། །རྟོག་པ་མེད་པ་ཐལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ཟླ་ནི་ལྷས་ལ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དུ་བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ནི་ལྷས་ཀྱི་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་པ་ལ་
ལྷས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟླ་ལྷས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཟླས་བུ་
དེའི་ཟླ་ལ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཟླས་བུ་དེའི་ལྷས་མཛོན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་ཡང་མཛོན་སྤྲུལ་
དུ་སྒྲུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱུང་སྟེ། བྱིད་ལྷ་མོ་ན་ལྷས་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་ཟླ་རྟེན་
གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་མེད་རྟེན་གཅིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྷ་མོ་ན་ལྷས་སེམས་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ནི་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་མོ་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་པའམ་
ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ་དེ་ཅིང་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
འགྲེལ་ལས། ལྷ་མོ་དེ་གཞན་ལ་མི་ལྷོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་འབྲུག་པ་ཙམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་རིགས་པ་དེས་བཀག་གོ། །སྟེ་བ་སྤྱི་ཡོད་པར་སྦྲུབ་

འབྲེལ་པ་ནམས་སུ་བརྟེན། །

གཉིས་པ། གཞན་སྡེ་རྟག་པར་སྦྱ་བ་དགག་པ།

ཇཱ གཉིས་པ་རྟག་སྦྱ་དགག་པ་ལ། བྲངས་ཅན་པ་དགག་པ། མངས་པ་བ་དགག་པ། ལྷག་པ་དང་སྦྱོད་པ་བ་གཉིས་དགག་པ། དབང་ལྷག་པ་བྱེ་བྲག་པ་རིག་པ་ཅན་པ་གསུམ་དགག་པ། གཅེར་བྱ་བ་དགག་པ་སྡེ་ཁྲ་ལས།

༡༢ བྲངས་ཅན་པ་དགག་པ།

ཇཱ དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིའི་ཕྱགས་ཀྱི་
སྟོན་པ་ནི། དང་སྦྱོང་སེར་སྦྱ་དང་། དང་སྦྱོང་མཆོད་འོས། དབང་ལྷག་ཆེན་པོ། སྟོན་པ་ཁྱུ་ལྷང་
ནམས་ཡིན་ལ། དེ་དབང་ལྷག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་དབང་ལྷག་ནག་པོའི་རྒྱད་སྟུང་ཅུ་པ་དང་དྲུག་
ཅུ་པ་སོགས་བརྩམས་པར་བཤད་དོ། མིང་གི་ནམས་བྲངས་ནི། དེ་ནི་དེ་ཉེར་ཁྲའི་བྲངས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
ཤེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པས་བྲངས་ཅན་པ་དང་། རང་བཞིན་རྒྱུར་སྦྱ་བས་རང་བཞིན་སྦྱ་བ། སེར་
སྦྱ་སྟོན་པར་འཛིན་པས་སེར་སྦྱ་པ། གཙོ་བོ་རྒྱུར་སྦྱ་བས་གཙོ་བོ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། སེར་སྦྱ་པ་དང་
བྲངས་ཅན་པ་ནི། གཞུང་ཆེན་མོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སེ་སེར་བཤད་ཀྱང་བྲངས་ཅན་གྱི་ནང་ཆོན་ཞིག་ལ་
སེར་སྦྱ་པར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་མང་རོ། །དབྱེ་བ་ནི་འབྲས་
བུ་ནམས་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་ཞེན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྦྱ་ཞིང་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་འབྱུང་
བར་འདོད་པའི་བྲངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་ནམས་འབྱུར་ཐད་ད་དུ་

གྲུབ་པ་ལྟ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་པ་གཉིས་སོ།།

གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཉེར་ཡེའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་ན་གཏིང་དཔོག་
པར་སྒྲ་བས་དེ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཙུ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་འོ་
རེག་བྱ་སྟེ་དེ་ཙམ་ཡང་དང་། ས་ཆུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྲུང་བ་ཡང་དང་། ངག་ལག་པ། ཀྱང་པ།
རྒྱལ། འདོམས་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ཡང་དང་། མིག་ན་བ། ལྷ། ལྷེ། དགས་པ་འམ་ལུས་
ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་སྒྲིའི་དབང་པོ་ཡང་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དབང་པོ་
བཅུ་གཅིག་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྒྲེས་བྱ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའོ། །དེ་ལས་གཙུ་བོ་ནི། རང་བཞིན་ཁོ་
ན་ཡིན་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་དེ་ཙམ་ཡང་སྟེ་བདུན་ནི། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་
གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་འབྲུང་བ་ཡང་སྟེ་བཅུ་དྲུག་ནི། རྣམ་འགྱུར་ཁོ་ན་ཡིན་
པ་དང་། སྒྲེས་བྱ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ལུ་བཞིར་བཤད་དེ། དབང་
ཕྱུག་ནག་པོའི་གཞུང་ལས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་
བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྒྲེས་བྱ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་
འགྱུར་མིན། ཞེས་སོ། །འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཤེས་གཉིས་སུ་འདུ་བ་དང་། དེ་ཡང་སྒྲེས་
བྱ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་ཤེས་པོར་འདོད་པས་སྒྲོ་ལ་ཤེས་པོས་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་པ་ལ་
བདག་ཅིག་དགོས་ཞེས་ཟེར་རོ། །གཙུ་བོ་དང་སྒྲེས་བྱ་ནི་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པར་འདོད་ཅིང་། གཞན་
རྣམས་རྩན་པ་དང་ཀུན་རྫོག་ཏུ་འདོད་དེ། རྒྱང་སྤང་སེར་སྒྲུལ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
མཆོག །སྤང་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་མ་ཡིན། །སྤང་བའི་ལམ་དུ་གང་གྱུར་དེ། །སྤྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྱིན་ཏུ་
གསོལ། ཅེས་སོ། །དེ་ལ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་གཙུ་བོ་ནི། ལས་སོགས་བྱེད་པ་པོ་དང་། མ་སྒྲེས་
པས་ཉག་པ་དང་། ཆ་མེད་པས་གཅིག་བྱ་དང་། སེམས་མེད་པས་ཡུལ་ཁོ་ན་དང་། སྟོད་བཅུད་ཐམས་
ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་བྱུང་ཆོས་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་
དོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་དང་ཆད་དང་དབྱེབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། ཡིང་

མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་གསལ་བར་འདོད་དོ། །རང་བཞིན་དེ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། དངོས་པོ་ཁྱད་
 བར་བ་རྣམས་ལ་ཆོད་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། སུན་ཆུན་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་བྱིར་དང་། ལུས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྣམ་པར་དབྱེར་
 མེད་པའི་བྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་རྩལ་མུན་སྟོང་སྟོང་བས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ། རྩལ་
 གི་གཡོ་བ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ་སྒྲུག་བསལ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །མུན་པ་ནི་མྱེ་བ་དང་
 གཡོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་གཏི་མུག་ཅེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །སྟོང་སྟོང་བས་ནི་ཡང་པ་དང་རབ་རྒྱགས་ལ་
 བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་བདེ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རངས་དང་མགྲ་དང་ཀྱན་དགའ་
 དང་། །བདེ་ཞིང་ཞི་བའི་སེམས་ཉིད་དག །རེས་འགའ་ཡང་ནི་སྣང་འགྱུར་བ། །དེ་དག་སྟོང་སྟོང་བས་
 ཡོན་ཏན་ནོ། །མི་དགའ་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་། །མྱ་ངན་འདོད་དང་མི་བཟོད་དག །གང་དུ་སྣང་
 བའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི། །དེ་དག་རྩལ་ནི་རྟགས་སུ་འདོད། །མྱོངས་དང་དེ་བཞིན་གཏི་མུག་དང་། །བག་
 མེད་གཉིད་དང་གཡེལ་བ་དག་ལམ་འགའ་ཡང་ནི་སྣང་གུར་བ། །དེ་དག་མུན་པའི་ཡོན་ཏན་འདོད། །
 ཅེས་སོ། །སྟེས་བྲའམ་བདག་ནི། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ།
 མ་སྟེས་པས་རྟག་པ། བདེ་སྒྲུག་ལ་ཡོངས་སྟོད་པས་བ་བ་པོ། །ཡོན་ཏན་གསུམ་མེད་པ། འགྲོ་བ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ། ཆ་གས་དང་བྲལ་བས་གཅིག་པུ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 དུ་འདོད་དོ། །བདག་དེ་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྦྱིའི་སྒྲོར་གནས་པ་དང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཡན་ག་བར་
 གནས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཤེས་བྲུ་ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྟེ་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྟེས་བྲུ་དེས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་
 བར་ཡོངས་སྟོད་པའི་འདོད་པ་སྟེས་པ་ན་སྟེས་བྲུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྟེས་
 བྲུ་སྟོར་ཞིང་དེ་ནས་གཅོ་བོས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་འབྱིན་རྒྱ། །དེའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་ལས་
 ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། སྟོད་ང་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ཡུལ་ངེས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་
 མེ་ཡོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟར་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སྟེས་བྲུ་གཉིས་ཀའི་གཟུགས་བརྒན་འཆར་པའི་ཤེས་

པོ་ཞིག་གོ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་སྤྱི་ཞིང་ང་རྒྱལ་ནི། ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ་རྣམ་པར་འགྱུར་པ་
 ཅན་དང་སྤོང་སྤོངས་ཅན་དང་མཉམ་པ་ཅན་ཏེ་གསུམ་མོ། རྣམ་པར་འགྱུར་པའི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི། གཟུགས་
 རྒྱ་ཁྲི་རིམ་གྱི་སྤྱོད་ཅམ་ལྟ་སྤྱི་ཞིང་། དེ་ལས་ས་ཆུ་ཆུང་རྣམ་མཁའ་སྤྱོད་འབྲུང་པ་ལྟ་སྤྱོད། སྤོང་
 སྤོངས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ནི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། སྤོང་དབང་པོ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་དེ་དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་སྤྱོད། ལུས་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་ང་རྒྱལ་གཞན་གཉིས་ཀའི་
 འདུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། དེ་དག་ནི་དབང་ཕྱག་ནས་པོའི་རྒྱུད་ལས། རང་བཞིན་ལས་ཆེན་
 དེ་ལས་ང་རྒྱལ་ཏེ། དེ་ལས་ཆོགས་ནི་རྣམ་པ་བརྩ་བྱུག་པོ། བརྩ་བྱུག་པོ་ནི་དེ་དག་རྣམས་ལས་
 ཀྱང་། ལྟ་རྟོ་རྣམས་ལས་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ལྟ། ཞེས་བཤད་དོ། །

ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱལ་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ལྟ་ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པས་ཡོངས་སུ་བརྩུང་བའི་ཡུལ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤོངས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་རྣམས་སྤོངས་ཞེན་པར་བྱས་
 པའི་དོན་དེ་ལ་སྤྱོས་བྱས་སེམས་པར་བྱེད་པ་ལ་འདོད་དོ། གྲོལ་བ་ཐོབ་རྒྱལ་ནི་གང་གི་ཆེ་སྤྱོས་བྱེད་ས་
 ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་རྣམས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུར་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་
 པ་དེའི་ཆེ་བསམ་གཏན་བསྒྲུབ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་མངོན་ཤེས་འཛོལ་པར་འགྱུར་ལ། མིག་
 དེའི་སྤོངས་གཙོ་བོ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པས། དེའི་ཆེ་གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱུང་མེད་ལྟར་ངོ་ཆེ་བས་སྤྱོངས་
 ཏེ་བདག་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་བྲལ་བར་འགྱུར་རོ། རྣམས་འགྱུར་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱོད་པའི་རིམ་པ་
 ལས་བརྒྱུག་ནས་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་ཐིམ་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་སྤྱོས་བྱ་
 ཉམས་གཅིག་གཞན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱའོ། བདག་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡན་ག་པར་
 གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་རྟེན་ཡང་། དེ་ཉིད་ནི་བྱ་ལྟ་ཤེས་ན། རལ་པའམ་
 བྱེ་བོ་ཅོད་པར་སོགས། ཆ་ལུགས་གང་གིས་གནས་གྱུར་ཀྱང་། གྲོལ་འགྱུར་འདི་ལ་སྤོངས་མེད་།
 ཅེས་སོ། ཀྱངས་ཅན་རྟེན་བཅས་པ་རྣམས་ནི། རྣམས་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོ་འབའ་ཞིག་ལས་འབྲུང་
 བ་མ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོ་ལ་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་པ་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་པོ་མེད་

ཅིང་། དེ་མེད་ན་འབྲས་བུ་ཙམ་པར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་ནིད་གཅོ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྲས་བུ་ནམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་དང་དབང་ཕྱུག་གཉིས་ཀ་རྟག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་
བུ་ནམས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། དབང་ཕྱུག་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་རྒྱལ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་
ཡོན་ཏན་གསུམ་འཕེལ་བ་དང་ལྷན་པའི་དབང་གིས་སྡོད་བཅུད་སྒྲེ་འཛིག་བྱེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་
རོ། ་

གྲངས་ཅན་ལྷ་ར་བཅས་ལྷ་མོད་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ནམས་ཀྱི་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
པ་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་རྟེན་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་སྒྲེས་པའི་ཐ་སྟངས་འདྲིམ་པའི་ལྷགས་
གཅིག་དང་། ཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་འོ་མའི་ངོ་བོ་རྟེན་གྱིས་ཞོར་འགྱུར་བ་ལྷ་བུ་ནམ་པར་འགྱུར་བར་སྒྲེ་
བའི་ལྷགས་གཉིས་མེ་ཡོད་པར་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་ཞིག་ལས་འབྱུང་ངོ་། །འདྲིའི་ལྷགས་ཀྱི་ཆད་མ་
ལ་མངོན་ཤིང་གཉིས་དང་། ལུང་གི་ཆད་མ་གསུམ་དུ་འདྲིད་ཅེས་སྒྲུབ་ཀྱི་འཁྲུག་པ་དག་འཆད་མོད་
ཀྱང་མངོན་ཤིང་གཉིས་དང་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་གསུམ་དུ་བྱ་སྟེ། སྒྲུབ་ཆད་མ་ནི་སྒྲུབ་
བརྟེན་ནས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་བའི་དོན་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་འདྲིད་ཅིང་དེ་ལ་སྒྲེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྒྲུབ་བསྐྱེད་
པ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྒྲེས་བྱའི་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཆད་མ་འདི་ནི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་
བའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་ཤིང་དཔག་
ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས། གཞན་གྱི་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །ཤེས་པས་
དོན་རྟོགས་སྒྲུབ་ལས་བྱུང་། །ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཡིན་ཟེར། །འདི་ནི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། །ལུལ་
ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །ཤིང་དཔག་ཏུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། །དེ་ཡི་མཆན་ནིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི་ལྷ་གུ་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྒྲེ་ལྷན་ནམས་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་བ་
དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ནིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་ན། སྒྲེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ། སྒྲེས་ཟིན་
སྒྲུབ་ཡང་སྒྲེ་དགོས་པའི་བྱིར། འདྲིད་ན། ས་པོ་ནིད་བར་མ་ཆད་པར་སྒྲེ་བར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་གུ་

དང་། རིག་བྱེད་པ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བཅ་སྤྱོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་མཐའ་པ་དང་། གསང་བ་པ་
 རྣམས་ཀྱང་འདྲིའི་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་ལོ། །འདོད་ཚུལ་ནི། ཆངས་པ་བས་འཛིག་རྟེན་འདི་ཞིག་པའི་
 དུས་སུ་སྤྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་པའི་ས་ཚུ་མེ་རྩུང་གི་རྩལ་སྤྱོད་པ་རྟག་པ་དག་སོ་སོར་འཁོད་པ་ལ་ནམ་ཞིག་གི་
 ཆོ་ལྷ་དབང་སྤྱུག་ཆེན་པོས་སྤྱོད་བརྒྱུད་འབྱེན་པར་འདོད་པ་དང་མེས་པོ་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་མཐུས་དང་པོ་
 རྩལ་སྤྱོད་པ་རྟག་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ནས་ཡང་རྩལ་སྤྱོད་པ་རྟག་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་རྩལ་སྤྱོད་པ་
 རྟག་པའི་དེ་ནས་སོ་གོ་ལ་གཏོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྩལ་སྤྱོད་པ་རྟག་པའི་རྣམས་འབྲུག་དེ་ཆོག་གས་ནས་རྩུང་གི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཆེན་པོ་ཚོམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་དེས་ཚུ་དང་ས་དང་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིང་དེའི་
 དབྱས་སུ་ཆངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཆེན་པོ་འོད་འབར་ཞིང་གསལ་བཞིག་གནས་པ་དེ་སྤྱིན་ཅིང་བཤོལ་བ་ལས་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་མེས་པོ་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་པར་མེད་མདུལ་ནས་བྱུང་བ་པ་བརྒྱ་ལ་འདུག་པ་གདོང་བཞི་པ་ཞིག་
 བྱུང་སྟེ་དེས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྤྱུལ་པས་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་མེས་པོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། ཡང་ཁྱབ་འཇུག་
 གི་རྟེན་པའི་བརྒྱ་དང་དབང་སྤྱུག་གི་རྩོམ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོད་པས་སྤྱུལ་པའི་ཚུལ་ཡང་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བརྒྱལ་
 པ་བདུན་དུ་མིང་བདུན་བྱུང་བར་གྲགས་རྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་བྱུང་། ཆངས་པ་། སྤྱོད་གྱིའི་བདག་
 པོ། བརྒྱའི་སྤྱོད་གནས་ཅན། གདོང་བཞི་པ། མེས་པོ། གསེར་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེས་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱད་བསྟེན་དེ། ཉི་མའི་མས་ལྟ་དང་། སྤྱིན་བྱེད་མའི་མས་ལྟ་མིན་དང་། ལྷའི་མས་ལྟ།
 རྣམ་མཁའ་ལྡིང་གི་མས་ལྟ་མཁའ་ལྡིང་། ཆངས་པའི་ཁ་ནས་བྱམ་ཟེ། དཔུང་པ་ལས་ཀྱལ་རིགས།
 བརྒྱ་ལས་རྩི་རིགས། ཀྱང་པའི་མཐིལ་ལས་དམངས་རིགས་རྣམས་བསྟེན་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ལྷགས་
 གཅིག་ལ་ཆངས་པའི་ཁ་ལས་སྤྱོད་གྱིའི་བདག་པོ་སྤྱུལ། དེས་མཆོད་སྤྱིན་བྱེད་པར་ཆངས་པ་སྤྱིན་འདོན་
 པའི་བསྐྱུ་བར་རང་གི་བྱ་མོ་བཏང་བས་དེ་ལ་ཆངས་པ་ཆགས་རྟེ། ཁྱབ་པོར་བསྐྱགས་གཟར་གྱིས་ཐངས་
 རྟེན་མེར་བསྟེགས་པའི་དབྱས་སུ་བྱུང་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་པར་ཆངས་པ་སྤྱིན་འདོན་
 པ་ལས་བྱུང་སྤྱོད་ལ་ཉི་བྱུང་། དེས་སྤྱིན་དང་གས་དང་སྤྱིན་སྤྱོད་གི་རིག་བྱེད་བརྒྱམས་བྱུང་སྤྱོད་གཞན་
 གཉིས་གྱིས་མཆོད་སྤྱིན་དང་དེས་བཤོད་བྱས་པས་ཆངས་པའི་བྱ་བཞིས་བྱས་པ་ལ་ཆངས་པས་བྱས་པར་

གཤམ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་བྱང་སྤྱོད་དེ་དག་གིས་བཏོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བཅུ་མས་པ་མིན་
 ཟེར་བ་དང་། འདི་དག་པ་ལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་རིག་བྱེད་ནི་སྤྱོད་ཀྱང་མ་བྱས་པའི་ཆ་མེད་རྟག་པ་རང་
 བྱང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ལ། ལུགས་འདི་དག་གིས་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཆང་མར་འདོད་
 རྟོད་། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནམས་ནི་རང་གི་བཤོད་བྱ་དོན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་
 གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ། ཞེས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་དེ་ཉིད་
 མེ་ལ་སྤྱགས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་མར་སྤྱགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི་བྱི་ཤ་ཟ་བ་སོགས་གཞན་ལ་འདོད་པའི་
 དབང་གིས་མི་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། རེད་མེད་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་ནམས་ནི་དོན་བདེན་པ་ཁོ་ན་སྤྱོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱོད་བྱས་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པའི་མེད་རྟོ། ཞེས་ཟེར་རྟོ། །

མཐོ་རིས་དང་ཆངས་པ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་རྟོ་མཆོད་
 སྤྱོད་འདོད་རྟོ། བཤོད་སྤྱོད་པ་དག་ནི་སྤྱོད་བཅུད་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྤྱོད་པའི་གཞི་དང་། དེ་དག་གི་བདག་
 ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་པའི་སྤྱོད་ཆངས་པ་ཡིག་མོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་འཛིག་མེད་པས་རྟག་པ། ལྷ་མོས་དང་དུས་ཀྱི་
 ཆ་ཤས་མེད་པ། སྤྱོད་ཆ་ལྷ་ལ་བདེན་པར་འཇུག་པ། གཅིག་ཤིང་རང་བཞིན་དོན་དམ་པར་གནས་
 པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་བསྐྱེད་པ་ནམས་ལ་གཟུང་འཛིན་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
 ཞིང་། ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ནི་མེད་ལྷ་མོས་ཀྱི་མཆོད་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ནང་བྱད་མེད་ཀྱི་ལྷ་གའི་
 ཐབ་ཏུ་ཁམས་འཇག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཐར་པ་ནི་དེའི་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བདེ་བ་
 ལ་འདོད་རྟོ། རིག་བྱེད་མཐའ་པའམ་བྱམ་ཟེ་མཆོག་ནམས་ནི། འདི་རྩར་སྤྱོད་སྤྱོད། གང་ཞིག་རིག་
 བྱེད་ལས་མི་སྤྱོད། གང་ཞིག་རིག་བྱེད་ལས་མི་སྤྱོད། ཐམས་ཅད་མེད་པར་བཤོད་བྱ་སྤྱོད། རིག་
 བྱེད་འདྲ་པའི་ཐོས་པ་མེད། རིག་པའི་བསྤྱགས་པ་དང་ཐོན་ཞིང་ཆང་མར་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ལས་
 བཤད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་པ་ལ་གཅིག་པུ་པ་ནམ་ཡང་མི་ཉམས་པས་རྟག་པ། ལྷ་མོས་ལས་འདས་པས་
 ཆངས་པ། སྤྱོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ། ཐོག་མཐའ་མེད་པས་འཆེ་བ་མེད་པ། ཉི་མའི་མདོག་
 ཅན། ལྷ་མོས་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འདས་པ། ཆེན་པོར་གྱུར་པ། གཉིད་ལོག་པ་ལས་གཞན་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཕྱག་
 ཆེན་པོའི་ངོ་མོ་ཡང་འདི་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །མུན་པ་ལས་གཞན་སྐྱེས་བུ་ནི། །ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ནི་
 མའི་འོད། །དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་བདག་དེ་ནིད། །མཁས་པས་ཤེས་ན་འཆི་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །
 སྐྱེས་བུ་དེ་ཁོ་ནས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དང་བདེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་འཆིང་བ་དང་གྲོལ་བ་རྣམས་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་མོ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ཟད་བ་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། །མྱིད་པ་སྣ་
 ཚོགས་དེ་ལས་སྐྱེས། །དར་གྱི་སྤྱིན་བུས་སྦྱང་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །དུས་ནམ་ཞིག་གི་ཆེ་བས་མ་
 གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩེའི་མིག་གིས་སྐྱེས་བུ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ན་སྐྱེས་བུ་དེ་ནིད་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དུ་
 མཐོང་བ་ན་དགེ་སྤྱིག་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་གྲོལ་བར་འགྱུར་རྟེ། སྐྱེས་བུ་དང་སྔོང་
 ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་མུན་པ་ལས་གཞན་གྱུར་པ་དེ་རིག་ན། །འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བདག་གིས་
 རྟོགས། །སྐྱེ་མེད་གནས་འགྲོ་བ་ལས་ལམ་གཞན་མེད། །ཅེས་དང་། བྱེད་པོ་དབང་ཕྱག་གསེར་མདོག་
 ཏུ། །ཀྱང་གིས་མཐོང་ཞིང་བརྟེན་བཞེད། །ཞིག་དང་བསོད་ནམས་ལས་འདས་ནས། །མཚོག་དུ་ཞི་བ་
 ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ལུགས་འདི་འོག་དུ་འབྱུང་བའི་དབྱེད་པ་བ་དང་མི་གཅིག་ཀྱང་རྟོག་
 གོ་འབར་བ་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟོག་ཆེན་སོགས་སུ་དབྱེད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་
 རོ་༥ ༥

གསང་བ་བ་རྣམས་ནི་བདུན་ཅི་ཐེག་ལུང་ཞེས་བྱ་བའི་རིག་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཤེས་རིག་
 རྟོག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ། སལ་ཆེར་སྤར་གྱི་དེ་རྣམས་དང་མཚུངས་ལ་ལུགས་སྤར་མ་
 དང་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ལ། རྟོགས་སྤར་མས། རིག་བྱེད་ནི་
 བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་བཀོད་པ་དགག་པ་
 ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་རག་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ། དོན་བདེན་པ་སྟོན་པའི་རྩ་ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་
 བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་བྱས་པ་མིན་ན་ཡང་དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་སྤྱིད་པར་ཐལ་

ཁྱོད་ལས་དོན་གཤམ་གྱི་ཁོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་དག་གི་བདེན་ནི་སྒྲིམ་བུ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལོ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ན་གང་རུང་གཅིག་གིས་ཅི་ཙམ་བཤད་
 ཀྱང་ཉན་པ་ལོས་དོན་གང་ཡང་གོ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་ཀྱི་
 དབང་གིས་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་ལ་རྫོང་བྱེད་དུ་ངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཅི་ཙམ་བཤད་ན་
 ཡང་ཉན་པ་ལོས་དོན་གོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་བྱེད་པས་སྒྲོངས་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཆོག་གཅིག་བརྗོད་པས་དོན་ཐམས་ཅད་གོ་བར་ཐལ། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཐལ། འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲིད་གྲུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དོན་
 གོ་བར་ཐལ། ཀྱན་ལ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། རིག་བྱེད་རྟག་པ་དེ་ཀྱན་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་ཅིང་ཆ་མེད་
 པས་གོ་བ་དང་མི་གོ་བའི་བདག་ཉིད་སོ་སོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ།

རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས། ཆོག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ། ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིམ་བུ་ལ་བརྟེན་
 ཕྱིར། སྒྲིམ་བུས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན། ཅིས་མིན་ཞེས་ནི་གཞན་དག་བརྗོད། ཅིས་པ་སོགས་
 རྣམ་འབྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆ་ཕལ་མོ་ཆེར་སྒྲིགས་འདི་དགག་པའི་རིགས་པ་གིན་ཏུ་རྒྱས་པར་ཡོད་
 དོ། །ཡང་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། བཅིངས་པ་དང་གྲོལ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་
 རྟག་པ་གཅིག་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་སྐལ་ལས་ཐར་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟག་
 བསྐལ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། ཀྱན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་
 ཏེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མོ་བཞིན། ཡང་སྒྲིམ་བུ་ཆོས་ཅན། མི་འགྱུར་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་དང་དུ་མ་དང་ཕྱ་བ་དང་རགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་དེ་དག་གིས་
 འདོད་པའི་སྒྲིམ་བུ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་དུ་མ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་དེར་བརྟ་
 ཞིང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་བདེན་པར་འཇུག་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་
 འབྲེལ་ངས་སུ་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །ཆངས་པའི་ལུས་གཅིག་ལས་སྒྲིམ་པས་མི་རིགས་པ་ཞི་མི་རུང་བར་
 ཐལ་བ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱོར་ཐར་ལམ་ཡིན་པ་འགག་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐར་ནའང་ཡོད་དོ།

༣༥ ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བ་དགག་པ།

ཕྱ གསུམ་པ་བྱབ་འཇུག་པ་དང་དཔྱིད་པ་བདག་གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདྲིང་པ་བཟློང་པ་དང་།
 དེ་དག་པ་ལོ། འདྲིང་པ་ལ། བྱབ་འཇུག་པ་དང་། དཔྱིད་པ་བདག་གསུམ་པ་ལ། དང་པོ་ལ། རྟོན་པ་ནི་
 བྱབ་འཇུག་སྟེ་འདི་ལ་ཞོར་ལྟ་དང་། སྟེང་མེད་གྱི་བྱ་དང་། སྟེང་འཛོམས་སོགས་མིང་གི་ཏུ་མང་
 བར་བཤད་ལ། རྩ་མ་རྩ་བ་དང་། རྟོན་པ་གཞིན་རྩ་མ་ལེན་སོགས་ཀྱང་ལུགས་འདིའི་རྟོན་པ་ལོ། མིང་
 གི་རྩམ་གྲངས་ནི་བྱབ་འཇུག་པ། རྩ་བ་པ། ལུང་ཆོས་སྒྲ་བ་རྣམས་སོ། །ལུང་ནི་རྟོག་པ་ལ་ཡན་པའི་
 ཡལ་ག་དང་། ཞག་ལྡ་པ། གཡལ་གྱི་ལས་རྟོན་པའི་ཆོག་ལ་སོགས་པ་ལོ། རེ་ལ་བྱབ་འཇུག་ནི། རྩ་
 མཆོའི་ནང་ན་སྟོང་བྱེད་སྟེ་ལྟན་ཞེས་བྱ་བར་དཔལ་མོ་ལ་སོགས་པའི་རྩང་མ་བྱི་བྱུག་རྟོང་གིས་བསྐྱར་
 བྱེད་གནས་པ་དང་། ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱེད་དང་། ཉི་མ། རྩ་བ། རིག་བྱེད་བཞི། རེ་པོ་མཆོག་
 རབ། འབྱུང་བ་བཞི། བམ་ཟེ། རྩེན་བྱེད། ཟ་བ་པོ་སོགས་མཐའ་དག་རང་ཉིད་ཡིན་པར་སྒྲ་བའི་
 མངོན་པའི་ང་རྩལ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་སྟེ། ཉི་མའི་ནང་ན་ང་བྱབ་འཇུག་སྐར་ནང་འོད་ལྟན་རྩ་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་སྒྲ་བའི་བྱེད་རོ། རེ་ལ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་རོ་པོ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞི་བ་ནི་རྩ་རྩལ་གྱི་
 རོ་པོ་ཡོད་མེད་མེད་མེད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འཆི་བ་མེད་པའི་རོ་པོ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་འཕོ་བ་
 པར་སྒྲ་སྟེ། གང་གིས་བྱབ་འཇུག་ཡོན་ཏན་རྣམས། རྟོག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་བདེ་འཕོ་བ་འགྱུར། ཞེས་
 སོ་དོ། རྩ་ཞི་བ་ནི། ཉི་ལ་སོགས་པའི་བྱབ་འཇུག་གི་འཇུག་པ་བརྩར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ཉིད་གཟུགས་
 གྱིས་རིག་བྱེད་བཞི་རྩེན་མཆོར་རྩལ་པ་བཏོན་པ་དང་། རུས་སྒལ་གྱིས་འཛིག་རྟོན་གཏོག་ནས་རྩེན་ཏུ་
 གནས་པ་དང་། ཡག་ཞོད་གྱི་གཟུགས་གྱིས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟོན་མན་ཆང་མནན་པ་དང་། མིའི་
 སེང་གའི་གཟུགས་གྱིས་རྩ་མ་ཡིན་གྱི་དབང་པོ་འགྲོ་བ་སྦྱོང་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང་། མིའུ་མུང་གི་
 གཟུགས་གྱིས་རྩ་མ་ཡིན་རྟོངས་ལྟན་ལས་གོམ་པ་གསུམ་གྱི་ས་བསྐང་ཞེས་བསྐྱུས་པ་དང་། བེང་ཏེ་བཏུ་

པའི་བྱར་མ་ཆར་སྐྱེལ་ནས་རང་གི་རྒྱུད་མ་སྤྱོད་པོ་ལྟར་མཁུན་བརྩས་ཕྱོགས་པ་ལ་སྤྱུང་དུ་སྐྱེས་པོ་གོས་ས་
 བཅོལ་ཏེ་སྤྱོད་པོ་དེ་བསད་པ་དང་། ར་མུད་ཨ་ཁྱིའི་བྱར་མ་ཆར་སྐྱེལ་ནས་སྤྱོད་སྐྱེལ་ལ་སྤྱོད་པོ་བསད་
 དེ་ཀྱལ་རིགས་བཅད་པ་དང་། ཉག་པར་སྐྱེལ་ནས་རྒྱུ་ལོ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཏུ་བྱངས་ཤིང་ཙོང་དུ་ལྱེ་
 སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་བྱས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ལྷ་ཁྱེད་ཀྱི་སྐྱེལ་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པོ་བསད་
 དང་། རིགས་ལྷན་བྱམ་ཟེའི་བྱ་གཞི་ཅེ་ཞེས་བྱ་བ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བས་སེམས་ཅན་མང་པོ་འདུལ་
 བར་འདོད་ཅིང་། དེའི་དང་པོ་གསུམ་ལ་འཐད་པ་མེད་ཀྱང་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བཞེན་པ་དང་། ཕྱི་
 མ་རྣམས་བྱང་སྤྱོད་གདུག་པས་ངོ་མཆར་ཆེ་ཆེ་རྣམས་ཁྲུབ་འབྱུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་པར་དུས་འཁོར་
 གྱི་སྐྱོར་ནས་བཤད་དོ། །ལུགས་འདིས་ཀྱང་རྟག་པ་ཆ་མེད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྤྱོད་ཀྱི་
 གྱི་ལམ་ནི་ཡི་གེ་ཨོ་བཟློམ་པ་དང་། རྒྱུད་བུམ་པ་ཅན་བཟློམ་པ་སྤྱོད་པོ་ལྷན་པོ་དང་། འདིའི་
 རྒྱུད་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཡན་ལག་དུག་བཅི་རྒྱུ་ལེགས་བཤད་མེད་ཀྱང་རང་རེའི་ཡན་ལག་དུག་དང་མི་
 འདྲ་སྟེ་སྤྱོད་དཔོན་བྱང་རྒྱུ་བ་བཟང་པོས། འདི་དག་ལ་ནི་དགག་པ་ཅོམ་ལས་ཡན་ལག་དུག་པའི་རྒྱུད་
 གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིས་འཁོར་བ་ཟད་མཐའ་ཅན་དུ་
 འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་པོ་བཤད་པའི་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་སྤྱོད་པོ་ལས་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་འདིའི་རྒྱུད་འབྱུང་དུ་
 རྒྱ་གཞུང་དག་ལས་ཀྱང་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་དཔྱད་པ་པའམ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པ་སྤྱོད་པོ་ལྷན་པོ་འདོད་ཅིང་གྲུབ་མཐའི་
 འདོད་རྒྱལ་ལ། བདག་ནི་སྤྱོད་པོ་སེམས་པ་ཅན་དང་། བེས་པོ་མ་ཡིན་པ། བེས་རིག་གི་རང་བཞིན།
 རྟག་པའི་ངོ་པོ། །ཡན་གར་པའི་རྒྱུ་ལོད། ཆ་གས་མེད་པ་ཞིག་དུ་འདོད་དོ། །རིག་བྱེད་ཆད་མར་
 འདོད་རྒྱལ་ནི་སྤྱོད་པོ་རྣམས་དང་འདྲ། མཐོ་རིས་ཀྱི་ཆངས་པ་ལྟ་བུ་དཔོན་ལས་སྤྱོད་པོ་ཕྱིར་ཐར་
 པ་ཡིན་གྱི་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་མེད་པ་དང་མེས་
 བྱ་མཐའ་ལས་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་མཁུན་པའི་སྤྱོད་པོ་མེད་པ་དང་། དེ་བས་ན་བདེན་པའི་དག་ཀྱང་མེད་
 དོ་ཞེས་སྤྱོད་པོ། །ཆད་མ་ཅི་མངོན་རྒྱུ་གཉིས། རྒྱ་ལས་བྱུང་བ། དཔེ་ཉེར་འཇུག། རོན་གྱིས་གོ་བ།

དངོས་པོ་མེད་པའི་ཚད་མ་དང་དྲུག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། འདིའི་སྐྱེ་བྱུང་ནི་གངས་ཅན་དང་འབྲ། དཔེ་ཉེར་
འཇལ་ནི། བ་མེན་མཐོང་བ་ལས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་ལ་འབྲ་བར་དཔོག་པ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་
བ་ནི། ལྷས་བྱིན་གསོན་པོ་བྱིམ་ན་མེད་པས་བྱེ་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
པའི་ཚད་མ་ནི། ཚད་མ་གཞན་ལྔ་པོ་གང་ཡང་འཇལ་བྱེད་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་
ཅིང་། བྱེ་མ་འདིའི་ཡུལ་ལ་ཡང་འོ་མ་ལ་ཞི་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ན་མེད་པ། ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
ནས་མེད་པ། བ་ལང་རྟ་མེད་པ་ལྟ་བུ་མན་ཚུན་མེད་པ། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་
བཞིར་འདོད་ཅིང་། ཞོ་ལ་འོ་མ་མེད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ཡང་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །

དེའི་ནང་ཚན་ཚུ་ར་ཀ་པ་ན་མས་ནི། ཚད་མ་དེ་དྲུག་གི་སྟོང་དུ་སྐྱེ་ལས་འབྲས་བུ་རྟོགས་པ་ལྟ་
བུ་རིགས་པའི་ཚད་མ། ཡུལ་དེ་དམིགས་པ་མེད་པས་མེད་པར་རྟོགས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཚད་མ། སྐྱ་
བ་པོ་སྐྱ་མ་དག་གིས་པ་སྟན་པའི་གྲགས་པ་རྒྱུད་པའི་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཚད་མ། ཚོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་
པ་ན་ཚོགས་པ་ཅན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་སྲིད་པའི་ཚད་མ། འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་སྟོམ་དུ་སེམས་པ་ལས་
དེ་ལྟར་བྱུང་བ་སྟོམ་སེམས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་ཚད་མ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་དག་གིས་འདོད་པའི་
བྲས་བྱགས་པའི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད་སོགས་ནི་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྟོག་གེ་
འབར་བ་ན་རྒྱས་པར་ཡོད་པས་དེར་སྟོས་ཤིག །

གཉིས་པ་དེ་དག་དགག་པ་ནི། སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྲབ་འཇུག་ཡིན་པ་དང་།
བྲབ་འཇུག་གིས་ཀྱན་ལ་བྲབ་པར་འདོད་པའི་ནད་དུ་བྲབ་འཇུག་གིས་གཞན་བསལ་པ་དང་། བྲབ་འཇུག་
རང་ཉིད་བྲོས་པར་བཤད་པ་ན་མས་ནང་འགལ་དང་། བྲབ་འཇུག་ཚུ་ཡིན་པ་དང་། ཚུ་ནང་དུ་བྱིང་
བ་བྲབ་འཇུག་གིས་བཏེག་པ་དང་། རང་གི་སྟོང་བར་སྲིད་གསུམ་གནས་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུང་མ་གཞན་
གྱིས་བྲོགས་པ་སོགས་ཀྱང་འགལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ན་མས་ལ་
ཡང་འགལ་འདུ་མང་དུ་ཡོད་པ་དགག་པར་སྟེ་ཞིང་། དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་དང་། དབུ་མ་སྟིང་པོ་ཙ་
འགྲེལ་དང་། བསྟོད་ཚོགས་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །

ཉེས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་སྤྱི་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་རམ། མི་ཉུག་ཀྱང་དེ་སྤྱི་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤྱི་པའི་ཉེས་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། བསྐྱབས་ན་ཉེས་ནུས་ཀྱང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རམ། དོན་དུ་
 གཉེར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་པར་བྱེད་པའི་སྤྱི་པའི་སྤྱོད་ཅད་པ་མེད་དོན་ཞེས་སྤྱོད་དེ་ལ་ཆགས་སོགས་
 ཉུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་པའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་གཉེན་པོ་གོམས་
 པས་མ་ལུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱའི་རང་བཞིན་ཉེས་པས་
 དེའི་གཉེན་པོ་ཉེས་པའང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 གྱིས་མཉམ་པར་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྤྱོད་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་ཉེས་ཤིང་དེའི་གཉེན་པོ་
 ཡོད་པར་ཉེས་པ་ན། སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འདུག་པར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། ཐབས་
 སྤྱོད་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཐར་ལམ་གཟུགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གང་ཟག་གིས་ལན་ལ་རེ་
 པ་མེད་པར་གཞན་ལ་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་འདི་དག་ནི། རིག་
 པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཡིན། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། རྩི་མ་སྤྱོད་
 བྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱང་ཉེས་པར་བྱའོ།

༡༥ དབང་ཕྱུག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་གསུམ་དགག་པ།

ཕ བཞི་པ་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་གསུམ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བཞིན་པ་དང་དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་དབང་ཕྱུག་པའི་འདོད་པ་བཞིན་པ་ལ། སྤྱོད་པ་ནི་ལྷ་ཆེན་
 དབང་ཕྱུག་དང་། དྲང་སྤྱོད་རྒྱུ་མེད་གཟུགས་གཟན་སོགས་སོ། །མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ་དབང་

ཕྱག་པ། ཞི་བ་པ། ཡེ་མྱིང་པ། ཀྱང་མིག་པ་ནམས་སོ། །འདྲིའི་ཞི་བ་དང་། ཡེ་མྱིང་ནི་དབང་ཕྱག་གི་མིང་ཡིན་ལ། ཀྱང་མིག་ནི་དྲང་སྟོང་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ཆེན་གྱིས་ཡུ་མའི་སྤང་མ་ལ་དྲང་སྟོང་དེ་བཞག་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཡུ་མ་ཆགས་ནས་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ། རྣམ་འགྱུར་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དྲང་སྟོང་དེས་ཀྱང་པར་མིག་པ་བ་སྟེ་བརྟུལ་ཞུགས་བསྐྱངས་པས་ལྷ་ཆེན་མཉེས་ནས་གཞུང་ཚོམ་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བས་དྲང་སྟོང་ཀྱང་མིག་ཞེས་གྲགས་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་རྣམས་ལ་ཀྱང་མིག་པ་ཞེས་གྲགས་སོ། ། དེའི་བུ་ལ་སྤྱིར་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱག་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་གངས་ཅན་པ། རྩེ་བྲག་པ། རིག་པ་ཅན་པ་གསུམ་ཡང་ཡོད་པར་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་། རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། རྩེ་རིག་གཉིས་ལ་ཆངས་པ་དང་། རྒྱབ་འདུག་གཉིས་ལ་འཛིན་པ་ཡང་ཡོད་པས་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་དེ་གཉིས་ལ་ཆངས་པ་བ་དང་འབྲུག་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་ལུགས་འདྲིའི་བྱེ་བྲག་དུ་གྱུར་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དག་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ལོགས་སུ་བཞད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་འཆད་པས་ན་དངོས་ཀྱི་དེའི་བཞི། གསལ་བྱེད་པ་དང་རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ་གཉིས་སུ་བྱའོ། །ལུང་ནི་དབང་ཕྱག་སྐྱབ་བསྐྱགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། སྟེ་བ་བཅེགས་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །འདོད་ཚུལ་ལ་ལྷ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ནི། གངས་རི་ཆེན་པོ་ཏེ་སེ་ན་བཙུན་མོ་ཡུ་མ་དང་སྲས་ཆོགས་བདག་དང་གཏོང་དུག་སོགས་འཁོར་གྱི་ཆོགས་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཞིང་གནས་པར་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བཞད་དོ། །

དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ནི། དབང་ཕྱག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྟེ་འཇིག་བྱེད་པ་སྤང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་སྟེ་འཇིག་བྱེད་པ་ཡང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྟེ་འཇིག་བྱེད་པ་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་དབང་ཡོད་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། ཡིད་གྱིས་གང་བསམ་པར་ཕྱིན་པས་གར་ཡང་འབྲུབ་པ་དང་། འབྱུང་པོ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་འདོད་དགའ་དབང་བསྐྱར་བས་འདོད་དགའ་ལྡན་པ་དང་། ཐར་

པ་དང་ལྟའི་ལུས་སོགས་གང་འདོད་ཐོབ་པས་དགའ་མགུར་གནས་པ་སྟེ་འབྲེལ་བཤད་སྒྲུན་རས་གཟེགས་
བརྒྱལ་ཞུགས་ལས་བཤད་དོ། །

གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ནི། སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནམས་ཚས་ཅན། དབང་ཕྱག་གིས་
མོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སྟེ་ཕུ་བཞིན། དབྱེབས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་དང་ཐུན་པའི་ཕྱིར་བུམ་སོགས་བཞིན། རོན་བྱེད་རུས་པའི་ཕྱིར་དབང་སྟེ་བཞིན། དེས་ན་
དབང་ཕྱག་ནི་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་བརྒྱུད་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལམ་
ནི་བུམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྟོར་དང་། དབང་ཕྱག་གི་ཡིད་འཛིན་ཅེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། བྱད་མེད་དང་
སྐྱར་ནས་ཁམས་འཇོག་པའི་བདེ་བ་ནམས་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ཤིང་། ཐར་པ་ནི་ཁམས་འཇོག་པའི་བདེ་བ་ལས་
འབྱིག་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྟེས་པ་ལ་འདོད་དོ། །དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་དབང་ཕྱག་པའི་འདོད་པ་མི་འདྲ་
བཞིག་བཤད་པ་ནི་འདིར་མ་བྱིས་ཏེ་གཞན་དུ་བཞུགས་པར་བྱའོ། །

གནིས་པ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྟུན་པ་ལ། རུག་པ་ལ་ལྟར་འབྲུལ་ནས་
ཆོག་དོན་དུག་རྟེན་པར་རྫོམ་པའི་དྲང་སྟོང་རུག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཤོར་བའི་གཟེགས་མ་ཟེམ་ཤིང་
བརྒྱལ་ཞུགས་སྟོན་པའི་དྲང་སྟོང་གཟེགས་གཟན་གནིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གཟེགས་
གཟན་པ་དང་རུག་པ་པ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། བུམ་ཟེ་རྒྱུ་མིག་ནི་རིག་པ་ཅན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་
ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་མཁས་གྲུབ་སྟོན་པའི་ཉི་མ་གནིས་ཀས་བཤད་ལ། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་
ཀྱི་བཞེད་པར་ཡང་སྟངས་ཤོད་། དེས་ན་འདི་གནིས་ལ་ཆོག་དོན་དུག་གི་སྟེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་མང་དུ་
སྒྲུབས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རྒྱུ་མིག་གིས་བྱས་པའི་རིག་པའི་སྟེ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན་རིག་པ་ཅན་
པ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ཆད་མ་ནི་མདོན་རྗེས་ལྷང་གི་ཆད་མ་གསམ་དུ་བྱེ་བྲག་པ་འདོད་ཅིང་། རིག་པ་
ཅན་པས་དེ་གསུམ་དང་དཔེ་ཉེར་འཇུག་གི་ཆད་མ་སྟེ་བཞིན་འདོད་དོ། །གནིས་ཀས་ཀྱང་རྗེས་དཔག་
ལ་རྒྱལ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔག་པའི་སྒྲུ་མ་ཅན། འབྲས་བྱ་ལས་རྒྱ་དཔག་པའི་རྒྱག་ཐུན་དང་། ཆོས་གཅིག་
མཐོང་བ་ལས་མིན་ཏུ་སྟོག་གུར་གཞན་ཤེས་པ་སྦྱར་མཐོང་ཅན་ཏེ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་

པའི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་དང་། འབྲེལ་བ་མེད་པ། མ་དེས་པ། ཐེ་ཚོམ་ཅན་ཏེ་རྟགས་ལྟར་སྒྲུབ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། རྟོག་གཤེད་ཆོག་དོན་བརྒྱ་དུག་ནི། ཚད་མ་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། དགོས་པ་དང་། དཔེ་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་། ཡན་ལག་དང་། རྟོག་གཤེད་དང་། གཏན་ལ་མཐའ་བ་དང་། ཚྲིད་པ་དང་། བརྗོད་པ་དང་། སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་ཞོལ་བ་དང་། གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྒྲུབ་དང་། ཆོག་ངོར་དང་། ལྟག་ཆོད་དང་། ཚར་བཅད་པའི་གནས་རྣམས་སོ། ཆོག་དོན་དུག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི། འདི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་མལ་ཆེར་འདྲ་བས་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྟེ། བྱེ་བྲག་འདྲ་བ་རྣམས་པ་དུག ཁེས་པ་ལྟར་དུག་ལས། རྣམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། འདྲ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། འདྲེ་བ་ནི་དགུ་སྟེ་ས་ཆུ་མེ་རྒྱུད་ནས་མཁའ་དུ་ས་ཕྱོགས་བདག་ཡིད་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཤེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ནི། རྟག་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་རྣམས་ཞེས་བྱ་ལ། ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་ཞེས་བྱ་ཞིང་དེ་བཞིའི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ནི་རྟག་པ་དང་། རྩལ་ཕྱན་གྱིས་བཅུམས་པའི་རགས་པ་རྣམས་ནི་མེ་རྟག་པར་འདོད་དེ། རྟེ་ཡང་རིགས་པ་ཚོམ་ཚུལ་ནི་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རགས་མི་མཐུན་རྣམས་པན་ཚུན་འཕྲད་པས་ལྡན་པ་ཅུམ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་མི་བསྐྱེད་ལ། དུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལ་འབྱུང་བཞི་རགས་པའི་རྣམས་བཞི་ཡོད་ཅིང་དེའི་སའི་རྣམ་ནི་སའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཁོ་ནས་བཅུམས་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། རྩལ་རིགས་མཐུན་རྣམས་ཐ་དད་པན་ཚུན་འཕྲད་པ་ལས་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་དོན་གཞན་གཅིག་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ནི་འཕྲད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་འབྱུར་རོ། ཡན་ལག་རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་ནི་མ་དོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་རགས་པ་ཞེས་བྱའོ། བདག་ནི་ལུས་དབང་སྟོན་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་བའི་རྣམས། སྟོན་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་ཅིང་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་རང་ལ་འདྲ་བའི་རྒྱ་ཤེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ། མི་འཇིག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པར་འདོད་ལ། སྐྱེས་

ཤེས་པ་འདོད་དོ། ཁྱི་བཞི་ཐུར་དུ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་དང་། གཤེར་བཞི་ཆུན་པའི་རོ་བོའི་རྒྱུད་ཡོན་
 ཏན་དང་། རྩོ་བཞི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷུ་མ་པ་ནི་མར་ལ་སོགས་པའི་ས་ཁུ་འབྲུད་པའི་ལྷ་ས་འགའ་
 ཞིག་གི་ཡོན་ཏན་དང་། འདུས་བྱས་པ་ནི་ཤུགས་དང་བག་ཆགས་དང་གནས་པ་འཛིག་པ་གསུམ་སྟེ།
 ཤུགས་ནི་དཔེར་ན་མདའ་འཕངས་པ་མི་རྒྱུད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཁྱ་བྱ་དང་། བག་ཆགས་ནི་རྒྱ་ཤེས་པ་
 ལས་སྦྱས་ཤིང་འབྲས་བྱ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་དང་། གནས་པ་འཛིག་པ་ནི་ལུས་
 ཅན་གྱི་ལྷ་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་འབད་པས་གཞན་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱང་འབད་པ་བཏང་བ་ན་ལྷ་
 མ་ཇི་རྩ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ནི་བྱས་དང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་མ་མཐོང་པའི་
 འབྲས་བྱ་བདེ་བ་སྟེར་པའི་ལས་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་པ་མ་མཐོང་པའི་འབྲས་བྱ་སྤྲུག་
 བཟུལ་སྟེར་པའི་ལས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་
 འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། གསུམ་པ་ལས་ནི། འདེགས་པ་དང་། འཛིག་པ་དང་། བརྒྱུད་པ་དང་།
 བསྐྱེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་སྟེ་ལྷོ། རྟེ་ཡང་འདེགས་པ་ལ་མཚོན་ན་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་འོག་
 ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལས་སྦྱས་ཤིང་། འོག་ནས་སྟེང་དུ་འདྲེན་པའི་བྱ་བ། འདེགས་བྱ་འདེགས་བྱེད་
 གཉིས་ཀ་ལས་ལྷ་ས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་སྟེ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་ནོ། བཞི་པ་སྦྱི་ནི། གང་ལ་རང་
 ཉིད་ལྷ་ས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲ་མོ་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཡང་བྲུབ་པའི་སྦྱི་དང་
 ཉི་ཆེ་བའི་སྦྱི་གཉིས་སོ། རྟེང་པོ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཁྱ་བྱའོ། གཉིས་པ་ནི་བ་ཡང་ཉིད་དང་ཤིང་
 ཉིད་ཅེས་པ་ཁྱ་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་རྟག་པར་འདོད་དོ། ལྷ་པ་བྱེ་བྲག་ནི། ཆོས་གང་གིས་རང་གི་རྟེན་དེ་གཞན་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་གྲོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་། རྒྱག་པ་འདུ་བ་ནི་ཡུལ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་བྱུབ་པའི་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ལ་འདི་ཡོད་བའོ་སྟེ་ལྷ་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟེན་ལྷ་ས་སོགས་དང་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཟུང་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་
 ཆོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་ལྷ་ས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའོ། གཞན་ཡང་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་
 གཉིས་པ་མེད། ལྷ་ས་ལས་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་མི་བརྟེན། སྦྱི་ལ་སྦྱི་གཉིས་པ་ལྷ་ས་སུ་མི་འགྲོ། ལས་ནི་

མི་རྒྱལ་ རྒྱ་བྱུང་དང་འདྲ་བ་མི་རྒྱལ་པར་འདོད་དོ། །

[illegible]

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ཞི། ཁྱོད་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱིར་སློང་སློབ་
 དུ་སོང་པ་ཙམ་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ། རྫོང་གསལ་ཞིག་གིས་ལུས་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནམ། ཁྱེད་པ་པོ་དབང་
 རྒྱལ་སློབ་དུ་སོང་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་ཡིན་གང་། དང་པོ་རྣམས་ན་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་ལྟར་ཏེ། རང་
 ལྟ་སེམས་པའི་ལས་ལས་སྤྱེས་པར་སངས་རྒྱས་པས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཡིད་ཀྱིས། གཉིས་པ་རྣམས་ན་རྒྱལ་སློབ་

གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྫོང་ཉག་པ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་དབང་ཕྱུག་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར་དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སྤང་བར་ཐལ། སྟོན་
 ཅིང་འདུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱོད་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོད་ན། དབང་
 ཕྱུག་ཉག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དབང་ཕྱུག་བྱེད་པ་པོར་སྐབ་པ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་དོན་ཉགས་སུ་མི་
 རུང་སྟེ། དབྱིབས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡང་མི་རུང་། དབྱིབས་ཅམ་ཡང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་
 ཐལ། རང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སྐྱེས་བྱ་ཡན་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆེས་སུ་འདུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་ལྡན་
 དེ་དག་དཔེ་བྱམ་སོགས་ཇི་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་རབ་དུ་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་དེར་ཐལ། དེ་དག་གི་དབྱིབས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་དབྱིབས་དང་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་ལས་
 སྐྱེས་པར་རབ་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབྱིབས་ཅམ་དུ་མཚུངས་པས་དེ་ལྟར་སྐབ་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་
 པོའི་ཆེས་ལས་རང་ཡོད་པའི་གཞིར་མེ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་གྲོག་མཁར་ཡང་ཇ་མཁན་
 དེས་བྱས་པར་ཐལ། དེ་དང་ཇ་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་འཇིམ་པའི་རྣམ་འགྱུར་འགའ་
 ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གཞི་རྒྱ་དང་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དབང་ཕྱུག་རྒྱ་གཞི་རྒྱ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འཕྲོས་བཞིན་དུ་སྐབས་ལ་ལར་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་མེད་ན་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྟོང་དུ་མ་ཡང་མ་སོས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱར་རྟོགས་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

ཞེས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། སྟོན་འདུག་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། དོན་བྱེད་
 པ་ལ་སོགས་པ་དག །འདོད་པ་གྲུབ་པ་འཕམ་དཔེ་མ་གྲུབ། །ཡང་ན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་ལོ། །དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། ཀྱན་ལམ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཆ་མེད་པའི་གཅིག་
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོན་བཅུད་མཐའ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་ཉག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྒྱ་དབང་ཕྱུག་ཉག་པ་དུས་ཉག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་ཆོས་ཅན། སྟོན་བཅུད་ཐམས་
 ཅད་དུས་ཉག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འཕམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་

ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནམས་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཡལ་ཆེ་བ་ལས་འབྱུང་ངོ་། དབང་
 ལྷག་གི་ལུང་ལས་བཤད་པའི་དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྤྱིད་པ་ལས་ཐོལ་བའི་ལམ་མིན་ཏེ། ཁྱོད་
 གྱིས་སྤྱིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྱིད་པ་སོགས་གང་ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཏུ་ན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ལུ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་རང་རྒྱུད་གྱི་སེམས་
 པའི་དབང་གིས་མིག་སོགས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ནམས་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 བྱེད་པའི་སེམས་པའི་རྣམས་པ་དབང་བསྐྱར་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པ་ནམས་
 བེ་བའི་ཆོ་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱུན་འཆད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲིའི་འཆི་ཁ་མའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་གྱི་དྲི་མ་ནམས་ཆོས་ཅན། རིགས་འདྲ་བྱི་མ་འཆམས་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་དངོས་རྒྱ་རྣམས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཆང་བའི་ཕྱིར། བདག་རྟག་པར་སྦྱོར་བ་བྱེད་ནམས་ལ་བཅིང་བྱོལ་གང་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྟག་
 པ་ནི་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྒྱུན་ལ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་དང་འབྲས་ལུང་གཅིག་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་འབྲས་ལུ་མྱོང་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅི་
 སྟེ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་བདག་ལས་ཐ་དད་པས་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། བདག་རྟག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་
 དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་དག་ལས་བདག་ཉིད་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནམས་ནི་ནམ་འབྲེལ་ལས། ལུང་ཅམ་གྱིས་ནི་གྲོལ་བར་ཡང་། །སྦྱ་བ་
 ཡོངས་སུ་མགུ་བྱེད་མིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་བཞུན་པའི་རིགས་པའོ། །གསལ་བྱེད་དངོས་པོ་ལས་
 རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིགས་སོགས་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་དེར་ཐལ། དེ་སྦྱབ་གྱི་མཐུན་
 དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དཔེ་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། སྐྱེས་ལུ་དབྱུག་པ་ཅན་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་སྐྱེས་ལུ་
 ལས་དོན་གཞན་ཏུ་གྱུར་པའི་དབྱུག་པ་ཁོ་ནི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དབྱུག་པ་
 ཅན་ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་ལུ་དང་དབྱུག་པའི་འབྲེལ་བ་ཀྱན་རྫོབ་པ་ལས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི་དབྱུག་པ་
 ཁོ་ནའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན་དབྱུག་པ་ཡན་གར་བ་ལ་ཡང་དབྱུག་པ་ཅན་ཏུ་

ཤེས་པར་ཐལ་ལོ། །དུ་མ་ལ་སྒྲ་གཅིག་འདུག་པ་རྒྱ་མཚན་དོན་གཞན་གྱིས་བྱུང་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
 ཆོག་གི་དོན་དུག་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་གཅིག་འདུག་པ་ཡང་ཆོག་གི་དོན་དུག་ལས་གཞན་པའི་དངོས་
 པོ་ལ་བརྟེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་དེ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ཆོག་གི་དོན་དུག་ལས་གཞན་
 པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྒྲས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལེན་གསུམ་པའི་རིགས་
 པའོ། །

༥༽ གཅེར་བྱ་པ་སྒྲ་བ་དགག་པ།

ཕ། རྩ་བ་གཅེར་བྱ་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་
 ལ། རྟོན་པ་ནི་རྒྱལ་བ་དམ་པ་དང་། དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་དང་། རྒྱ་མཚོག་དང་། འཕེལ་བ་སོགས་
 རྟོན་པ་ཉིད་བྱ་ཅུ་ལྟོས་པར་བཤད་དོ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་གོས་མེད་པས་གཅེར་བྱ་པ་དང་། རྟོགས་
 གྱི་གོས་ཅན་དང་། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། དཀའ་བྱུང་གྱིས་སྡིག་པ་ཟད་པར་འདོད་པས་ཟད་
 པ་དང་། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་རྒྱལ་བ་པ། མཆོད་པས་རྟོན་པར་འཛིན་པས་མཆོད་
 འོས་པ། རྟོག་བདག་དུ་སྒྲ་བས་འཛོལ་བ། གཅེར་བྱ་ལ་ངོ་ཚར་མི་འཛིན་པས་འཛོམ་མེད་པ་དང་ཐལ་
 བ་པ། རྟོགས་སུ་སྦྲུམ་བྱ་བྱེད་པས་ཀུན་དུ་རྒྱ་ཞེས་གྲགས་སོ། །ལུང་ནི་རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བརྟེན་བཅོས་
 ལ་སོགས་པའོ། །འདོད་ཚུལ་ལ་འདིས་འདོད་པའི་ཆོག་གི་དོན་དགྲ་ནི། རྟོག་ ཟག་པ། རྟོམ་པ།
 དེས་པར་ན་པ། འཆིང་བ། ལས། སྡིག་པ། བསོད་ནམས། ཐར་པ་རྣམས་སོ། །དུས་འཁོར་ལས་
 ནི། རྟོག་ལྡན། རྟོག་ལྡན་མ་ཡིན་པ། ཟག་པ། རྟོམ་པ། སྤང་བ། བཅིངས་པ། འཕར་བ། འགྲོ་
 བ། འོང་བ་སྟེ་དགྲར་འདོད་པར་བཤད་ལ། དེ་ལས་སྔ་མ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གཅེར་བྱ་པ་དང་ཕྱི་མ་
 བམ་ལྟ་ལའི་གཅེར་བྱ་པའི་ཕྱགས་སུ་མཁས་པ་དག་བཞེད་དོ། །རྗེས་དང་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་
 ནི་རྟོག་རྩ་བུ་དེ་དག་པལ་ཆེར་གྱི་རྗེས་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐའི་དད་པས་དེའི་སྟོན་སྒྲས་གཅིག་དང་གྲངས་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་

ཐ་དང་པའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་གྲངས་ཐ་དང་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་དག་གིས་
 བ་ལས་ལུ་ལ་དུས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དང་པས་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ལ། བུམ་པ་ནི་གཅིག་དང་གཟུགས་ལ་
 སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ནི་མང་པོ་ཡིན་པས་གྲངས་ཀྱིས་ཐ་དང་པར་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་
 མི་འཛོག་པར་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་གྲངས་ནི་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་མེད་པའི་སྒྲིག་སྒྲིལ་
 པས་མི་རྒྱུ་པའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲིག་ནི། བདག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ལྟ་བུ་
 མཛད་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། རོ་པོ་རྒྱུ་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་
 འཇུག་པ་ཅན་དང་། རྒྱུ་གྲངས་མི་རྒྱུ་པས་གནས་སྐབས་སྒྲིག་པའི་མཚན་ནི་དེ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 སྒྲུ་ལོ། །གཞན་ཡང་དུས་ནི་གསུམ་སྟེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་
 པའོ། །

རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་སྟེ། ཐོག་དང་། གང་ཟག་དང་། དུས་དང་། རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་
 དང་། རྒྱུ་པའོ། །སྒྲིག་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་དེ་ལས་དང་། རྒྱུ་དང་། སྒྲིག་དང་། རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་
 དང་། རྒྱུ་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་། བུང་བ་དང་། མི་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་དེ་ལས་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲིག་པ་དང་། བུང་བ་དང་ཉ་ལྟེ་བས་
 དང་སྒྲིག་པ་པར་ལ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ནི་དབང་པོ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པ་དང་རོ་དང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་དང་ལྟན་པ་དང་སྒྲིག་གི་མི་ལ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པ་དང་རོ་དང་སྒྲིག་དབང་
 པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་པ་མཚུ་རིང་ལ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ནི་དབང་པོ་བཞི་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་པ་རོ་སྒྲིག་
 གི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དང་རྒྱུ་པ་དང་བུ་ལ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་ནི་དབང་པོ་ལྟེ་རྒྱུ་པ་
 པ་དང་། རོ་དང་སྒྲིག་དང་མིག་དང་ན་པའི་དབང་པོ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དུས་འཁོར་
 རྒྱུ་སྒྲིག་ཅན་གྱི་རྒྱུ་སྒྲིག་སྒྲིལ་པ་འདོད་པར་ཡང་བཤད་རོ། །ཟག་པ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་
 ཟག་པར་བྱེད་པའོ། །རྒྱུ་པ་ནི་ཟག་པ་འཁོག་པ་ཉིད་དེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 པར་ཀ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་། རྒྱུ་པ་འཁྱུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་

སོགས་པ་དག་འབྲུབ་དང་བཅས་པས་སྒྲིན་ཉེ་བར་བསགས་པའི་ལས་རྒྱམས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །འཆིང་
བཞི་ཉེས་པར་སྒྲུབ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ལས་ནི་ཕྱིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །སྤྲིག་པ་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། །ཐར་པ་ནི་ལུས་གཅེར་བྱ་
དང་རག་མི་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོམ་པ་དང་། མི་འཆོ་བ་དང་བདེན་སྒྲུ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། རྩོ་
གྲོས་དང་ཐོས་པ་སོགས་ཡེ་ཤེས་དང་། མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དག་འབྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་དབྱིབས་
གདུགས་དག་པ་ཤིག་ལ་བསྐྱང་བ་ལྟ་བུ། ཁ་དོག་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མདོག་ཅན་དག་པ་ཤི། ཁོད་དཔག་ཁོད་
འབྲུམ་ཐུག་ཞེ་ལྷ་ཡོད་པ་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེར་འགྲོ་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ནི་ཐར་པའི་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྤྱོད་མེད་ཏེ་གམདོག་ །བཞོ་བ་མོ་སུ་རྟིག་མདོག་ །གདུགས་
བཀའ་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། ཅེས་སོ། །དངོས་པོ་རྒྱམས་
ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདོད་པ་རྒྱམས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། རྩོན་ཤིང་
ཆོས་ཅན། སེམས་ཡོད་དེ། མཐུན་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་ལས་རྩ་སྦྱེ་བ་བཞིན་དང་། དུས་
སུ་ལྟན་པ་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་སོགས་དབྱིད་དུས་དང་སྤྱི་སོགས་སྟོན་ཀ་སྦྱེ་བ་བཞིན་
དང་། དགུན་དུས་གཉིད་ལག་ཅིང་དབྱར་དུས་སྦྱོ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཞེས་སོགས་
ཟེར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཆོས་ཀྱན་མཐུན་པ་མེད་དེ། གཅིག་གིས་ཀྱན་མཐུན་པ་ཁོད་མས་མ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྩོན་པ་སངས་རྒྱལ་ནི་ཀྱན་མཐུན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་མའི་བརྟན་བཅོས་སོགས་མ་བརྟམས་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནས་བཤད་པ་སུན་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་པོ་བརྟུ་བཞི་ལུང་མ་བརྟན་པའི་
ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མའི་མཐའ་མ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་མང་དུ་སྒྲུབའོ། །དེ་དག་རྒྱས་
པར་མངས་པས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བར་བརྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་དགག་པ་ནི། ལྷ་མོ་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་མི་འཐད་དེ། རྟོན་ལ་འཇུག་པ་
 འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཞོ་འཐུང་བ་དོན་དུ་གཉིས་པ་ས་རྩེ་མོ་འཐུང་བ་ལ་འཇུག་པར་
 རིགས་ཏེ། ལྷ་དང་འཐུས་ཕྱི་རང་བཞིན་དཔེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཅི་ལྟེ་ཞོ་ལ་རྩེ་མོ་ལས་ཕྱལ་དུ་
 ལྷར་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྦྱོར་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་
 ཁོ་ན་ཞོ་ཡིན་དགོས་པས་འོ་མའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་རྩེ་མོ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་མོ་ནི་ཞོ་རྩེ་གཉིས་ཀ་མིན་
 གྱི་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་ཉམས་སོ། གཞན་ཡང་
 དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་པ་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་
 མ་ཡིན་པ་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་དད་པ་དུ་མ་གཅིག་དུ་འདུས་པ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། ཐམས་ཅད་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཉིད། དེ་ཡི་
 ཁྱད་པར་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞོ་འཐུང་ཞེས་ནི་བསྐྱལ་བ་ན། ཅིའི་ཕྱིར་རྩེ་མོ་ལ་མི་འཇུག་ ཅེས་
 མོགས་གྱི་རིགས་པའི། གཞན་ཡང་སྦྱོག་སྦྱོགས་མི་འཇིག་ཀྱང་འཇིག་པ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་།
 བདག་དེའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་དེ་རྣམ་གྲངས་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་སྐར་
 ཡོད་མ་དོར་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དོར་འབྲེལ་ན་ཡང་མི་འཐད། སྐར་གྱི་ངོ་བོ་དོར་བ་དང་འབྲེལ་ན་ཡང་
 མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན། བདག་གམ་སེམས་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། འཇིག་པ་ཅན་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། སྤྱི་ཕྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཁྱད་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཉེ་གམ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐར་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དོར་བའི་ཕྱིར། ཅི་ལྟེ་རྣམ་གཅིག་པ་ས་སྦྱོར་མེད་བྱས་ན། དེ་
 གཉིས་ལ་འཇིག་མི་འཇིག་གི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་མཆོན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉམས་སོ། ཞེས་པ་ནི་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་བཤད་པའི་རིགས་
 པའོ། ཤིང་རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཡོད་པའི་སྦྱུབ་ཕྱིད་རྣམས་ཀྱང་མ་ངེས་ཏེ། དབང་པོ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་
 ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པ་འབྲུལ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁབ་ལེན་གྱི་དོན་དེ་ཉེ་བ་ལས་ལྷགས་གཡོ་
 བ་བཞིན། སྦྱོར་ཤིང་ཆོས་ཅན། སེམས་ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོག་གནས་བཞིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་།

དགྲིལ་དུ་བཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཡག་དུམ་བཞིན། དུས་སུ་སྒྲིབ་དང་། ཡན་པ་དང་། གཞོན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཀྱང་སེམས་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་མི་ལྡན་ཡང་
 རིགས་མཐུན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གྲོག་མཁར་དང་། བྱི་རུ་དང་། གསེར་
 གྱི་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནམས་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞུང་ལས་བྱུང་བའི་
 རིགས་པའོ། །ཀྱུན་མཁྱེན་ཀྱང་མཁྱེན་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནམས་ཀྱང་རིགས་པ་ལྟར་སྒྲུང་
 འབང་ཞིག་སྟེ། ལྷར་ཅིས་ཀྱི་བཞུན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་དགོས་
 པའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་གི་བཞུན་བཅོས་སུ་མ་གསུངས་པ་དང་། ལུང་མ་བཞུན་
 གྱི་ལྟ་བ་བརྩ་བཞི་མཁྱེན་ཀྱང་བཞུན་ན་དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པར་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པ་
 དང་། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་མཐའ་མེད་པས་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ནས་གསུངས་པ་
 ཡིན་པ་སོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིན་དུ་གང་སྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་
 བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་ནས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཞུན་པའི་མཛད་
 པའི་ནམ་གངས་ཁོན་ཡིན་པས་ཀྱང་མཁྱེན་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པ་ལ་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་གྱི་མ་ཡིན་པར་
 བསྐྱབ་པ་ལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་དབུ་མ་སྟེང་པོ་ཙ་ཙ་གྲེལ་སོགས་སུ་བཞུ་
 བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བཞི། དེ་ལྟར་མུ་སྟེགས་ནམས་ཀྱིས་ཀྱུན་དུ་བརྟགས་པའི་རྟག་
 པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་འི་མ་མེད་པ་དག་གིས་འགོག་
 པའི་ཚུལ་རྒྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་མང་དུ་འབྱུང་བ་ནི་དགོས་པ་ཁྱད་
 པར་ཅན་དུ་མ་དང་ལྡན་ཏེ། སྟེང་ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ནམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་བཞུན་
 པ་དང་སྟོན་པ་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་བྱངས་པའི་དད་པ་བཅས་མ་མ་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡང་དག་པ་སྟེ་བའི་བཞགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟུག་
 བསྐྱལ་ལ་རྒྱ་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་དང་དབང་ལུག་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་

༄༅། །གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་

བཤད་པ་ཐུབ་བསྟན་རྩུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན་

ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྡེ་ཆན་གཉིས་

པ་བཞག་ས་

སོ།།

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་གི་སྡེ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་

སྤྱིར་བསྟན་པ།

ཕྱ གཉིས་པ་རང་གི་སྡེ་པའི་ལྷགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། སྤྱིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
སོ་སོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་
ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛེས་བཤེས་ཆེན་
པོ་དེ་དཔག་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་གཏོར་དུ་གྱུར་པ། ས་གསུམ་གྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་
དག་ལ་མངོན་པར་མཐོ་བདང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་དང་པོ་གསལ་བར་མཛད་པ། རྟན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱི་སངས་ལེན་པ་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་སྤྱི་བར་བཞག་པའི་སྤྱི་སྟེས་ཀྱི་ལྷན་པ་མཐའ་
དག་འགེམས་པར་མཛད་པའི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་དེས། དང་པོ་ཁོ་ནར་འདིག་རྟེན་མཐའ་དག་མ་

པར་མཛད་དེ་བཟོད་གྱིས་མེ་ཡང་པའི་བསྐྱུགས་པ་དུ་མའི་གཏེར་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཆེན་
པོས་ས་གསུམ་གྱི་མུན་པའི་སྒྲག་རུམ་མཐའ་དག་མིང་གི་སྒྲག་མ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་ལུས་པར་མཛད་དོ།

དེ་ལས་གིང་རྩམ་བྱེད་མཆོག་པམ་མཆོག་པའི་སྒྲིང་འདིར་ནི་ཀླ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་མང་
 པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ནས་ཆད་པ་མེད་པར་བརྟུན་པའི་རྒྱལ་རིགས་གིང་སྤ་ལ་ཆེན་པོ་ཉལ་བྱར་འབྲངས་
 ཏེ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཡུན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་ནས་བྱིམ་ནས་བྱིམ་མེད་པར་
 རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གིང་བྱུང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་
 བདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བརྟན་ནས། རྫོང་གསུམ་གྱི་བདག་
 པོ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཤར་རྒྱ་སེར་བྱང་སྤྱང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་
 ཀུན་ཤེས་གློ་ལ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དང་མིའི་འཁོར་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་
 བརྩམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་བྟོན་བྱང་པོའི་རིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་། ཉན་ཐོས་དང་། ལྷ་དང་མིའི་འཁོར་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྫོང་
 པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་བཀའ་བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ། །དེའི་རྗེས་
 སུ་གནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་འཁོར་སྤུ་མ་དང་འབྲུ་བ་ལ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་བྱུབ་
 མ་བྱུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ལེགས་པར་ཕྱེ་ནས་རྫོན་པའི་དོན་ཟབ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྩམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རོ། །

དེ་ལྟར་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་དག་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཏེ། དུག་གསུམ་རེ་རེ་བདང་
ཆ་མཉམ་པ་ལ་སྟུང་པ་བཞི་ལ་ཉིས་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེར་ཡོད་པའི་གཉེན་པོ་སེམས་ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་རེར་བསྟུ་
པ་འོ། །རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་གསུང་རེའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མདོའི་སྟེ། དབྱངས་
ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྟེ། ཡུང་དུ་བསྟན་པའི་སྟེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་སྟེ། ཆེད་དུ་བརྫོང་པའི་སྟེ། མྱོང་
གཞིའི་སྟེ། ཉོགས་པ་བརྫོང་པའི་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་གི་སྟེ། རྩེས་པ་རབས་ཀྱི་སྟེ། བིན་དུ་རྒྱས་པའི་སྟེ།

མདུ་བྱུང་པའི་ཤེ། གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཤེ་ནམས་སོ། །ཐེང་གཞི་ནས་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་བར་བཞི་པ་
གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུར་འགྱུར་རོ། །

བཤོད་བྱ་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཤེ་སྟོང་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་
ཡང་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་བཤོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ནི་འདུལ་པའི་ཤེ་སྟོང་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེང་ཤེ་སྟོང་དང་མདོན་
པའི་ཤེ་སྟོང་དོ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྷ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་སྟེང་ཤེ་སྟོང་
དང་། དེ་ནས་བཞི་ནི་འདུལ་པའི་ཤེ་སྟོང་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་འདུལ་པའི་ཤེ་སྟོང་
ཡོད་པ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེང་ཤེ་སྟོང་དེ། དེ་དག་གི་བར་བར་ན་ཆོས་ནམས་
ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གནས་པ་ནམས་ནི་མདོན་པའི་ཤེ་སྟོང་དོ། །མདོན་
པ་ཀུན་བདུས་ལྟར་ན་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཤེ་ཉིད་མདོན་པའི་ཤེ་སྟོང་དུ་བཞེད་དོ། །

དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་པའི་མཛད་པ་བློན་ནས་འོད་སྤངས་ཆེན་
པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ་ཡུལ་ཅུ་མཆོག་གྲོང་དུ་རེ་ཞིག་སྤྲད་ངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་རྫོགས་པ་དང་ཉག་
འཛིན་ཅན་ནམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཆེད་དུ་མཛད་པ་ཐ་མ་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཅན་མའི་ཕུག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབང་སྤྱིན་བདག་བྱས་ནས།
འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་མཛད་དེ་དབང་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱུས་དབྱར་
གནས་པར་ཁས་ལུངས་སོ། །དེའི་ཆེད་དབང་བཅོམ་པ་ལྷ་བརྒྱའི་སྐྱེས་སྦྱར་བཅེགས་པ་གདན་དུ་བཞིང་
པའི་སྟེང་དུ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་པོས་འཛེགས་ཏེ་ཁ་མཉན་ཡོད་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་གདོང་མཆི་
མས་གང་བཞིན་དུ་སྟན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ནས། འདི་སྐད་བདགས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་
བྱ་བ་ལ་སོགས་བས་མདོ་སྟེང་ཤེ་སྟོང་བསྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་སྟན་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད་པ་
དང་། འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་སྡུ་མ་རྩེ་ལ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་འདུལ་པའི་ཤེ་སྟོང་བསྐྱེས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་མདོན་པའི་ཤེ་སྟོང་བསྐྱེས་སོ། །འདི་དག་ལ་བཀའ་བསྐྱེད་

དང་པོར་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་ཀུན་དགའ་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ་སྤངས་ལས་
འདས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་དགའ་པོས་དག་བཅོམ་པ་གནད་མོས་ཅན་དང་། དེས་འཕགས་པ་ཉེར་སྤྲོས་
དང་། དེས་རྩི་རྩི་ཀ་དང་། དེས་ནག་པོ་དང་། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། དེ་
ལ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ཞེས་གྲགས་སོ། །

བཀའ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤངས་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་
པ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྤྲོད་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
བརྒྱ་སྤྲད་པས་བསྟན་པ་བྲི་མ་ཅན་དུ་བྱས་པ་ན། དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་བཅོམ་པ་
བདུན་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་འདུས་ཏེ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྒྱ་སྤྲད་ནས་པ་གྲགས་ཀྱི་
གསེ་སྤྲོད་མང་དེ། དེའི་ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཤམ་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་
རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བཞིན་པ་ཆེད་དུ་བཞིན་དོ། །དེ་ལ་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བཀའ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་ནི། ལུང་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་བསྟན་བཅོས་ལས་གྲགས་པར་གསུངས་
གིང་། དེ་ལ་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་སྤངས་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་སོ་བདུན་འདས་པ་ན་གྲོང་
ཁྲིར་སྤྲོ་བོའི་བུ་ཞེས་བྱ་བར། བདུད་སྤྱི་ཅན་གྱིས་དག་བཅོམ་པའི་ཆ་བྱེད་དུ་སྤྲུལ་ནས་རྩ་འཕྲུལ་སྒྲ་
ཆོགས་བསྟན་ཏེ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཐད་དུ་བྱེ་ནས་འབྲུག་ལོང་དུ་གྱུར་ནས་ལོ་དྲུག་ཅུར་མི་མཐུན་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དགེ་སྤྲོད་གནས་མའི་བུ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་བསྟུས་ཏེ་ཅོད་པ་བརྒྱམས་ནས་
ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་བསྟུ་བ་གསུམ་པར་གྲགས་པ་དང་། ལུང་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་
སྤངས་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དྲུག་ལོན་པ་ན་གྲོང་ཁྲིར་མེ་ཏོག་གིས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་
འདུན་གྱི་གནས་བཟན་བཞི་སྐད་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལེགས་སྦྱར་དང་། ཟུར་ཆག་དང་། ལུལ་གྱ་རང་
བཞིན་པ་དང་། ག་ཟེའི་སྐད་ཀྱིས་ལུང་འདོན་པ་ན་སྒྲོབ་མ་རྣམས་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏེ་ཅ་བའི་སྤེལ་ཞེས་
གྲིས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་སྤེལ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲུས་ནས་ཤན་ཚུན་ཅོད་པར་གྱུར་

ཏེ། རྣམ་ཞིག་ན་རྒྱལ་པོ་གི་ཀྱི་མི་ལྟས་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་རྟེན་ནས་བསྟན་པས་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་
དུ་གྱུར་ཀྱང་རྣམ་པར་སྟོལ་བའི་འབྲས་བུ་ཉམས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་མཐོང་ནས་ཕན་ཚུན་མཐུན་
པར་གྱུར་ཅིང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པར་གཅིག་དུ་བསྟུས་པ་ལ་བསྟུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱའོ། ། དེ་
དག་ཀྱང་གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་སྡེ་རྫོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་རྫོང་གི་རྩ་བའི་
སྟུང་པ་པོ་ནི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཡིན་ཏེ།

རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྩ་བའི་སྟུང་པར་བྱེད་པ་པོ། ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་
དང་། གསང་བའི་བདག་པོ་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་
ཅག་གི་རྩ་བའི་སྟུང་པར་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི་དེའི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནི་དཔལ་ཕྱག་
ན་རྟེན་སྟུང་པ་དང་མཐའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་རྒྱུད་སྡེ་ལས་འབྱུང་སྟེ།
འོན་ཀྱང་གསང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་བསྟུས་པའི་ཚུལ་དང་བསྟུས་པའི་དུས་རྣམས་མདོ་སྡེའི་ཕྱོགས་
དང་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་མང་མོད་ཀྱི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྟོས་སོ། །སྟོན་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་
པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གང་ཟག་སྟུང་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྟུང་པ་
གངས་ཀྱིས་མི་ལང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དངོས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་རྫོང་འཆད་ཉན་གྱིས་འཛིན་སྟེ་བྱེད་
པའི་གང་ཟག་དུས་དེར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆེར་མ་བྱུང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་པལ་མོ་ཆེ་
ནི་དཀར་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་རྩ་དང་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་སྟུན་བྱངས་ཏེ་རྩ་ཡུལ་དང་རྩ་ཡུལ་སོགས་ན་བཞུགས་
པར་བཤད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མིས། །བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ།
རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་གྱུ་མཐོའི་གདེངས་ཀ་ཅན། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་
མཛོས་ནས། ས་ཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། རྟོག་གེ་འབར་བ་
ལས། བཙོམ་ཇུན་འདས་ཡོངས་སུ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིང་པོ་མ་འོན་པར། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་

པ་རང་རང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱད་པ་པོ་ཡིས་ཇི་ལྟར་དབང་
བ་བཞིན་ཡང་དག་པར་བསྟུས་པ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་ནི། སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་སྟུ་ཡང་མེད་
པས། གང་གིས་ཀྱང་མ་བསྟུས་ཏེ། བདེ་བར་གསེགས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྟུ་ལ་སོགས་པ་
ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྟུས་ནས། སྤྱིའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས། དེའི་
སྤྱོད་དུ་གྱུར་པས། སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་ཀྱིས་དེ་དག་ནས་བསྟུས་ནས་
མའི་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱས་པར་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེས་ན། སྟོན་པ་བྱ་ངན་ལས་
འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་གིན་ཏུ་དར་བ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འཕགས་
པ་སྟུ་སྟུབ་བྱོན་པའི་རྗེས་ནས་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། ། སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྟུ་སྟུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་
མེད་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་རབ་ཀྱི་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་ཇི་ལྟར་བྱེ་བ་ནི་འོག་ནས་རིམ་པ་བཞིན་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པའི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་ཚུལ་མདོ་ཙམ་
ནམ་པར་བཞག་པའོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་དམན་གྲུབ་མཐའ་སྟུ་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་
ལ་དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྟུ་བའི་ལྷགས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ། བྱེ་བྲག་སྟུ་བའི་ལྷགས་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེ་བྲག་སྟུ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་པའི་ལྷགས་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ལ་སྟུ་
བཤད་པ། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ཏེ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོའམ། བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའམ། ལྷན་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་

དུ་སྐྱབས་བྱེ་བྲག་སྐྱབས་བཞེས་བྱ་ནི། མདོན་པ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། སྐྱབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་
བཟང་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་དེ་གྲགས་ཆེད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་ཞར་བྱང་
གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ།

སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གྲེས་ཚུལ་ནི། ཉག་གེ་འབར་པར་ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི།
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དྲུག་གི་མྱོང་ཁྱིམ་མེ་ཉོག་གིས་
རྒྱས་བཞེས་བྱ་བ་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཨོ་ཤོ་ཀ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཆོ་རྩོད་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་
བྱུང་བའི་དབང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ཆེན་པོར་གྱུར་དོ། །དེས་རེ་ཞིག་སྡེ་པ་གཉིས་སུ་ཆད་ནས་
གནས་ཏེ། དགེ་འདུན་ཡལ་ཆེན་པ་དང་། གནས་བརྟན་པའོ། །དེ་ལ་དགེ་འདུན་ཡལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ་
ཡང་རིམ་གྱིས་བྱེ་བར་གྱུར་པ་ན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར། དགེ་འདུན་ཡལ་ཆེན་པའི་
སྡེ་པ་དང་། ཐ་སྙད་གཅིག་པ་དང་། འཇིག་བརྟན་ལས་འདས་པར་སྐྱབ་བ་དང་། མང་དུ་སྐྱོས་པ་བ་
དང་། བཏགས་པར་སྐྱབ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་བ་དང་། བར་གྱི་རི་པོ་བ་དང་། རྒྱབ་གྱི་རི་པོ་བ་རྣམས་
སོད། །གནས་བརྟན་པ་ཡང་རིམ་གྱིས་བྱེ་བར་གྱུར་ནས། རྣམ་པ་བརྒྱར་གནས་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གནས་
བརྟན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་དང་། གནས་མ་བྱ་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་
པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་། མང་སྟོན་པ་དང་། ཆོས་གྲས་བ་དང་། ཆར་བཟང་
འབེབས་པ་དང་། རྒྱ་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་གནས་བརྟན་པའི་མིང་གཉིས་པ་ནི། ཀངས་
རི་བཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཡོད་སྐྱབ་པའི་མིང་གཞན་ཡང་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྐྱབ་བ་དང་། རྒྱར་སྐྱབ་བ་དང་། ཁ་
ཅིག་སུ་རུང་ཏ་ཀ་བཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བའི་མིང་གཞན་ནི། ཨ་པན་ཏ་ཀ་བ་དང་།
ཀུ་རུ་ཀུ་ལ་བཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཆར་བཟང་འབེབས་པའི་མིང་གཉིས་པའོད་སྐྱངས་བཞེས་ཀྱང་ཟེར།
རྒྱ་མ་པ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་འཕོ་བར་སྐྱབ་བཞེས་ཟེར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བའི་དུས་དང་། གནས་
དང་། རྒྱ་མཆོན་རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར། གནས་བརྟན་པ་
དང་། དགེ་འདུན་ཡལ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྐྱབ་པའོ། །གནས་བརྟན་པ་ཡང་གཉིས་ཏེ། ཐམས་

ཅད་ཡོད་པར་སྐྱོ་བ་དང་། གནས་མའི་བྱའི་སྐྱོ་པོ། ཡོད་སྐྱོ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་། མདོ་
སྐྱོ་སྐྱོ་པོ། གནས་མའི་བྱ་བ་ཡང་བཞི་སྐྱོ། མང་པོས་བཀྱར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་པ་དང་། བཟང་
པོའི་ལམ་པ་དང་། བྱོང་བྱེད་རྒྱལ་པ་རྣམས་སོ། རྩེ་རྩེ་ན་གནས་བཟུང་བ་ནི་རྒྱལ་རྒྱལ་གནས་སོ། དགེ་
འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོ་ཡང་རྣམས་པ་བཟུང་དོ། འདི་ལྟར། དེ་ཉིད་དང་། མར་གྱི་རི་པོ་པ་དང་། ལུབ་གྱི་
རི་པོ་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་རི་པོ་པ་དང་། གངས་རི་པ་དང་། རོན་གྲུབ་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་པ་དང་།
བ་ཡང་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། རྣམས་པར་སྐྱོ་སྐྱོ་སྐྱོ་བ་ཡང་བཞི་སྐྱོ། ས་སྟོན་པ་དང་། འོད་
སྤངས་པ་དང་། ཆོས་སྤངས་པ་དང་། གོས་དམར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

ལྷགས་གསུམ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཟུང་དང་སྐྱམ་བྱ་ཅ་བྱུང་
ལོན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་དག་འཛོད་དང་། བསྐྱེད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཏ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷན་
པར་བྱེད་བ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པ་ལམ་ཆེ་བ་ནི། ཡང་སྤྱོད་ལེན་པ་མེད་པར་བསེལ་བའི་དངོས་
པོ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ན། འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། གཏོང་
བ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷ་མ་དང་། རེས་ཏ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པའི་དབྱ་བཅོམ་
པའི་དགེ་འདུན་དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་ན། བདུན་རྒྱུ་ཅན་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
སྤྱུ་གྱུར་པ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཆ་བྱད་འཛིན་པས། རྩ་འཕྲུལ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་བསྟན་ཏེ། གཞི་སྤངས་དགེ་འདུན་
ཀྱི་དབྱེན་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། གནས་བཟུང་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། ཡིད་བཟུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་
པ་དག་གིས་གཞི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། གཞི་སྤྱོད་ཆེན་པོ་དང་། རེས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་དེས་གཞན་ལ་
ལན་གདབ་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་བཟུང་པ་དང་། བདག་ཉིད་
གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟུང་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་རོ། རྩེ་རྩེ་ན་དགེ་
འདུན་སྤྱོད་གཉིས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་གནས་ཏེ། གནས་བཟུང་པ་དང་། ལམ་ཆེན་སྤྱོད་པོ། རྩེ་རྩེ་ན་ལོ་རྒྱལ་
བྱ་ཅ་གསུམ་པར་དུ་དགེ་འདུན་བྱེན་པ་འབྲུག་ལོང་གིས་གནས་སོ། རྩེ་རྩེ་ན་སྤྱོད་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
ནས་ལོ་བཟུང་ཕྱག་གཉིས་འདས་པ་ན་གནས་བཟུང་གནས་མའི་བྱས་བཟུང་པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུས་སོ། །

དེས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ལ། དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོ་ནི་རྣམ་པ་རྒྱལ་བྱ་གྲུ་གྲུ་ལ། གནས་
བརྟན་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྟན་གཉིས་སུ་གྲུ་གྲུ་ཏེ་གནས་པར་བཤད་དོ། །

སྒྲིབ་དཔོན་དུ་བ་བསྐྱེད་ནི། བར་དང་རྩལ་དང་གངས་རི་དང་། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་
སྒྲིབ་དང་། །རྟག་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་རྣམས། །ཁྲ་ཆན་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ། །གཞི་ཀུན་པ་དང་
འོད་སྤངས་སྒྲིབ། །ས་སྤངས་སྒྲིབ་དང་ཆོས་སྤངས་སྒྲིབ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སྒྲིབ་མ་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིབ་
རྟེན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡིན། །རྒྱལ་ཕྱེད་ཆོས་གནས་འཛིགས་ཕྱེད་གནས། །གཙུག་
ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། །ས་སྒྲོགས་རི་དང་སྤངས་པ་པ། །གནས་མའི་ཕྱི་ལོ་སྒྲིབ་རྣམས་ནི། །
ཀུན་གྲུ་པ་ཀུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་དོན་སྒྲིབ་དཔོན་ཕྱེ་བྲག་གིས། །ཐ་དད་རྣམ་པ་བཙོ་བརྟན་
གྱུར། །ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་པའི་སྒྲིབ་པའི་ལས། །གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་
མཁན་པོ་ནི། །རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་སྤངས་སྒྲིབ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ། །རྣལ་འབྱོར་ཏེ་རྣལ་
དུ་འདོན། །སྤངས་སྤངས་ནི་སྤངས་སྤངས་ཏེ་རྩལ་པ་ནས་དགུ་པའི་བར། །གྲ་རྟགས་ལྷུ་ལ། །པདྨ། །རིན་པོ་
ཆེ། །ཤིང་ལོ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ། །

དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོ་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཁན་པོ་ནི། །ཐམས་ཅད་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བའི་འོད་
སྤངས་ཆེན་པོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆག་གི་རྣལ་དུ་འདོན། །སྤངས་སྤངས་ཏེ་རྩལ་པ་ནས་བདུན་པ་ཡིན། །གྲ་
རྟགས་དུང་དོ། །མང་པོས་བཀུར་བའི་སྒྲིབ་པའི་མཁན་པོ་ནི། །དམངས་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་ཏེ་
བར་འཁོར། །རྣལ་འབྱོར་རྣལ་དུ་འདོན། །སྤངས་སྤངས་ཏེ་རྩལ་པ་ནས་ཁྲ་པ་ཡིན། །གྲ་རྟགས་མེ་
རྟོག་མོ་རྩི་ཀའོ། །གནས་བརྟན་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཁན་པོ་ནི། །རྩལ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་འཕགས་པ་
ཀུན་པ་ཡིན། །རྣལ་འབྱོར་ཐམས་པའི་རྣལ་དུ་འདོན། །སྤངས་སྤངས་ཏེ་རྩལ་པ་དང་འདྲ། །གྲ་རྟགས་འཁོར་ལོ་ལོ། །མིང་
འདོགས་ལུགས་ནི། །སྒྲིབ་པའི་བའི་བྱུང་གནས་སྤངས། །དཔལ་བཟང་གྲགས་པ་ཡོད་སྒྲིབ། །བཤེས་
གཉེན་ལེ་ཤེས་སྤྲིང་པོ་དང་། །བཟང་པོ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པ། །མང་པོས་བཀུར་ལ་ཚུལ་བྱིས་
དང་། །རྒྱ་བ་མེད་གོ་སྤངས་པ་ཡིན། །གནས་བརྟན་པ་ལ་གོ་ཆ་ལྟ། །སྒྲིབ་པའི་འཛོད་དང་སྤྲིང་པོ། །ཞེས་

པ་ལྟར་རོ། ། བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱོ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉི་འོག་པ་དང་ཁ་ཆེ་བ་གཉིས་སོ། ། དུས་གསུམ་
རྩལ་སྤུ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། འོག་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། ། རྩེ་པ་སོ་སོའི་མིང་
གི་སྐྱེ་བཤད་ནི་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་མ་བྱིས་ཏེ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཁར་བྱུང་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཅི་མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྤེ་བ་གནས་མ་བྱུ་པ་སོགས་
ཀྱིས་བཞིན་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་ནམ་མེད་ན། ཁས་ལེན་ན་ནི་ལྟ་བ་བཀྱར་བ་དགས་
ཀྱི་ཡུག་བྱ་བ་ཞི་ཁས་མེད་པར་འགྱུར་བས། དེ་དག་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
བའོ། ། ཡང་ན་རང་སྤེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྲངས་མ་ངེས་པར་འགྱུར་རོ། ། ཅི་སྤེ་ཁས་མེད་ན་
ནི་གཞུང་དུ་མར་འདི་དག་གང་ཟག་དུ་སྐྱོ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། འདིའི་ལན་ལ།
རང་རེའི་མཁས་པ་རྣམས་འཆད་ཚུལ་མི་མཐུན་ཏེ་དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། མང་བཀྱར་གྱི་སྤེ་བ་གནས་
མ་བྱུ་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀྱུ་རུ་ཀྱུ་ལ་པ་དང་། ཆོས་སྤྲས་པ་དང་། ལྷ་མ་པ་ལྟ་ནི་གང་
ཟག་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཅམ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཀྱང་རྩལ་བདགས་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྐྱེངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུར་
དང་པོ་ནི་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་ཡུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་བཞིན་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ཡུང་པོ་དང་གཅིག་དུ་བཞིན་ན་བདག་དུ་མར་
འགྱུར་བས་གཞིན་པས་ན། བདག་བཞིན་དུ་མེད་པ་བསྟན་པ་མཛས་ཞེས་སྐྱེ་བར་ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ཙ་
འབྲེལ་ལས་བཤད་པས་གྲུབ་ལ། རྟགས་བྱུར་ཕྱི་མ་ནི། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གང་གནས་མའི་བུ་རྣམས་
གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བུ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་དཔུང་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཅི་དེ་དག་རྩལ་སྤུ་
འདོད་དམ། འོན་ཏེ་བདགས་པར་འདོད། ཅས་པ་ནས། དེ་ནི་རྩལ་སྤུ་ཡོད་པ་ཁོ་རང་མིན་ལ། བདགས་
པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པས་གྲུབ་པོ། ། དེས་ན་མང་བཀྱར་སྤེ་ལས་ལས་འབྲས་
ཀྱི་རྟེན་གང་ཟག་ནི་བཞིན་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མེད་ན་ལ། རྟོག་གེ་འབར་
བ་སོགས་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་དུ་སྐྱོ་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་དུ་སྐྱོ་བ་ཞེས་མ་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། དེའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་ ཅེས་གསུངས་པ་
ནི་ ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ཐུག་ཡོད་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུང་ངོ་། ཡང་མཁས་
པ་གཞན་དག་ནི་འདི་ལྟར་འཆད་དེ། མང་བཀུར་སྡེ་ལྟུང་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་དོ། དེ་
དག་གང་ཟག་དུ་སྡེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་དགོས་ཀྱི་
རང་སྡེ་ཡོད་པར་མཛོད་ལས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་གིས་མཛོད་དེ་སྡེ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་
ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་སྒྲུངས་པས་ལྟ་བའི་མཆེ་བས་མས་པར་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉིས་གྱིས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྟག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་གཞན་ནམས་བདག་མེད་པར་སྡེ་
བ་དང་། མང་བཀུར་སྡེ་ལྟུང་གང་ཟག་དུ་སྡེ་བར་དམིགས་གྱིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུག་པ་ཅ་
འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གང་ཟག་ཐུག་ཡོད་དུ་འདོད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དག་གིས་
གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཅིང་། རང་སྡེ་ལ་བདག་མེད་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མ་བྱེད་པོ། ཞེས་
ཟེར་བ་དང་། ཡང་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། མང་བཀུར་སྡེ་ལྟུང་བའི་སྡེ་ནས་གཞན་
སྡེར་འཛོག་གོ། ཞེས་གསུང་ངོ་། །

འོ་ན་ཁྱོད་རང་གིས་ལུགས་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་བཟོད་པར་བྱ་
སྟེ། སྡེར་མང་བཀུར་སྡེ་ལྟུང་བཟོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་པར་ནི་ལུགས་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་
བཞེད་པར་སྒྲུང་བེད་། བཞེད་དགོས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ནམས་གྱིས་དེ་ལྟར་ལན་ཅིག་
མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མཐུན་སྡུང་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་ལྟུང་ ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
གསུངས་པའི་ལུང་གིས་ཡུང་པོ་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་ཁས་ལེན་པར་བསྐྱབས་པས་ནི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་པར་འདོད་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་
པའི་དོན་ལྟ་སྟེགས་པས་བདགས་པ་ལྟར་གྱི་ཡུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་
དུ་བཀྲལ་བའི་ལུགས་གྱིས་ཡུང་དེས་སྡེར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ལ་མི་གཞོད་པར་
འདོད་པར་སྡང་བས། ཅི་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྐབ་ཤེད་དུ་སྡང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དབུ་མ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པའི་དོན་དུ་གནས་མ་བྱ་པས་འདོད་པར་བཤད་དོ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 དེ་ནི་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འདྲ་མཉམ་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གནས་མ་བྱ་པའི་
 འདོད་པ་བཛོད་སྐབས་གསུངས་པས་ཀྱང་ལུགས་དེས་གང་ཟག་ཇས་བཏགས་གང་དུ་འདྲ་ཁས་མ་བླངས་
 པར་བསྐྱབ་མི་ཉུས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་གོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇས་སུ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། བཏགས་པར་ཡོད་
 པར་འདོད་ཅེས་ངོས་ནས་ཤྱིགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲིལ་བཛོད་པ་ན་དེས་ཇས་བཏགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་
 སྒྲིལ་ན་ཡང་འཁོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། གནས་མ་བྱ་པའི་རྩ་བའི་ཁས་ལེན་
 ལ་གང་ཟག་ཇས་བཏགས་གང་དུ་འདྲ་ཁས་མི་ལེན་པར་བསྐྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་དེ་གའི་
 ཇས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་ནའི་སྒྲིལ་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་ནའི་སྒྲིལ་སྒྲུབ་བ་ལའང་ཉུས་པ་འདོན་
 ལུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དུ་ན་མཛོད་འགྲེལ་ལས་ལུང་དེ་གའི་འོག་ཏུ། གང་ཟག་ཇས་
 སུ་ཡོད་པ་འཁོག་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ན་མས་ཤྱིགས་ལྔ་མ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་རོ། ཉེར་མ་ཟད། མཛོད་འགྲེལ་དུ་གང་ཟག་བདག་ཡོད་དུ་སྒྲིལ་པའི་གཟུགས་ཅན་སྤེང་
 པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་མང་དུ་བྲངས་པའི་ཇས་སུ། དེ་དག་ནི་གཞུང་འདི་ཆད་མར་མི་བྱེད་པ་
 ཉིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ཁོ་ཐག་གི་སྡེ་པ་མི་འདོན་ཏོ། ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་
 དེ་དག་གིས་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་གྲུབ་ལ། འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན། ཐལ་འགྱུར་
 བའི་རིགས་པས་ཐལ་ནས་གང་ཟག་ཇས་ཡོད་ཁས་བླངས་པར་སོང་བའི་དོན་དུ་བྱེད་པའང་འཐད་པར་
 མི་སེམས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་མང་བཀྱར་སྡེ་ལྟར་མ་ཟད་བྱེ་སྒྲིལ་ཀྱན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་
 སྒྲིལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་པར་འདོད་པས་བདེན་པའི་དོན་ཚུགས་ཐུབ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་
 ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་འཕུལ་ནུས་པས། མང་བཀྱར་
 སྡེ་ལྟར་ཁོ་ན་དམིགས་ཀྱིས་བཀྱར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཉེར་མ་ཟད། འདིས་གང་ཟག་
 ཇས་ཡོད་འདོད་པར་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་བར་བཤད་དེ།

འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་འདི་དག་གི་འདོད་པ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དེ་
 རྣམ་སུ་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱོད་གི་
 ཟ་པོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་མཐའ་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་པ་པོ་འཇུག་
 གྲོལ་བ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔུ་མ་འཇུག་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་
 རྣམ་སུ་ཡོད་འདོད། ཅས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་སུ་ཡོད་པར་སྦྱ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་
 པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རྣམ་སུ་ཡོད་དུ་ཐལ་ལ་ཞེས་དང་། རྣམ་སུ་ཡོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཁྱེ་མར་བརྟེན་པའི་གཞུང་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱོགས་གཞན་འགོག་
 པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་སྦྲོང་བ་དང་མཐའ་གཞན་འགོག་པ་སོགས་བྱེད་
 ཀྱི་ཕྱོགས་རྒྱའི་གཞུང་འགོད་པའི་ཆོ་ཁོ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ཁོར་བྱེད་པར་སྦྱ་བ་ནི་ཁྱེ་གར་མཁས་པའི་ལུགས་
 སྒྲོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་འཕུལ་འཆོམས་ཅོམ་མིན་པར་གིན་དུ་གསལ་ལོ།

གཞན་ཡང་གནས་མ་བུ་པའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་དེ་ཕྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་ལེན་པ་པོ་དང་འདོར་
 བ་པོའི་རྣམ་སུ་འདོད་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཕྱང་པོ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་ནས་གང་ཟག་
 འཛིག་ཀྱང་དེས་གང་ཟག་བདགས་ཡོད་དུ་མི་འགྱུར་བར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་
 རྒྱང་འགལ་བ་སྟོན་ནས་གང་ཟག་བདགས་ཡོད་དུ་བསྐྱབས་པ་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དགུ་པ་ན་གསལ་
 བར་ཡོད་པས་ཀྱང་། ལུགས་འདིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམ་སུ་ཡོད་དུ་འདོད་པ་གསལ་བར་འགྲུབ་
 པོ་༥ དེ་ཡང་བཅོམ་ཇུན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཡུན་རིང་
 པོར་སུ་ཉེགས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་གོམས་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྒྲག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་
 ལ་མི་འཇུག་པ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་བར་
 དགོངས་ཏེ་གསུངས་པར་ཁྱེ་སྦྱུང་ཡབ་སྦྱུང་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཤད་པས། གང་ཟག་གི་
 བདག་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམ་སུ་ཡོད་ཀྱི་བདག་
 ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། ཇི་སྟངས་དུ། དགོ་སྟངས་དག་སྤང་པོ་

ནམ་ཐོས་སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མང་པོས་བཀྱར་བ་དང་། གནས་མ་བྱ་བ་དང་། རྒྱ་མ་བྱ་
དང་། ཆོས་སྤྲས་པ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་བ་རྣམས་བརྟུན་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་
ལེན་པས་སངས་རྒྱས་པའི་རྩ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་འདོག་ཀྱང་སྐྱབས་གནས་དང་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་ཀྱི་
སྒྲོན་ས་སངས་རྒྱས་པར་འདོག་གོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འདི་ནི་ཤེས་པ་སྤྲས་སུ་མ་ཟད་སྒྲོན་གྱི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་དེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཤིང་བཅུ་རེད་མཛུགས་ཤིག་གི་འབར་
བ་ལས། གནས་མ་བྱ་བ་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པ་དང་། ཀྱུན་གྱིས་བཀྱར་བ་དང་། ཆོས་སྤྲས་པ་
དང་། རྒྱ་མ་བྱ་རྣམས་བརྟུན་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་འདོད་པར་བཤད་པས། དེ་དག་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་
གཉིས་པོར་མ་འདུས་པར་མངོན་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་བདག་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་དང་། དེ་བས་ན་གང་ཟག་དུ་སྤྲོ་བའི་སྡེ་པ་དེ་དག་ནི། རྩལ་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་མ་ཉམས་
པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟུན་པར་བསྐྱས་ལ། རྩལ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབས་པ་ཉམས་
པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ན་བརྟུན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་
དུ་འང་མ་མགོན་ས་སྤྲོ་བའི་ཏུས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་དུ་གསུངས་ཏེ། ལུང་གི་ཆོག་རྣམས་མངས་
ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བའི་ཁྲོད་པར་བདག་མེད་པའི་རྩ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་
འདོག་པ་དང་། མང་བཀྱར་སྡེ་ལྔས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པར་ཤེས་པ་སྤྲས་སོགས་
སྒྲོན་ཕྱོགས་པའི་རྩ་བ་དེ་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གིས་བཞེད་པར་འདུག་པས། ཤེས་པ་འདི་དག་རང་
སྡེ་ཙམ་དང་ནང་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་དངོས་མིན་ནོ། ཞེས་སྤྲོ་བ་ལ། དངོས་
སྤྲད་བྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་གནོད་ཕྱིད་མ་བྱུང་ཕྱིན་རིགས་པས་གནོད་པ་འབབ་དཀའ་བར་འདུག་གོ། འདི་
ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་གནས་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་གཞན་དང་གཞན་
དུ་བཤད་པ་མང་དུ་མཛད་པར་བརྟུན་ནས་བདག་གིས་གཟུ་བོར་གནས་པས་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་པ་ཡིན་གྱི།
མང་བཀྱར་སྡེ་ལྔས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཁོ་བོ་ལ་ཕན་པ་དང་

གནོད་པར་འགྱུར་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཕྱོགས་གང་ལ་འདུག་པའི་ཆོས་ཅག་ཆགས་དོན་དང་སྤང་དོན་
ནི་མ་མཆིས་སོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། །གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཐོག་མའི་གཞུང་ནི་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་
དང་། དེའི་དོན་བསྟུས་པ་རྩེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡིན་པར་གྲགས་ཤིང་། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་
ནི་མངོན་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་གྲུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་
བསྟུས་པར་ལུགས་འདི་པ་འདོད་ཅིང་། རྩེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ནི་འཕགས་པ་ཉེར་སྤྱོད་ལ་སོགས་པས་
བྱས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་གྲུ་རིའི་བྱ། གདགས་པའི་བསྟུན་བཅོམ་མོ་འདུ་དག་ལ་
བུས། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ནི་ལྷ་སྤྱིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འདུག་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ལོ། །ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་ནི་
གང་པོས་བྱས། །རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་བའི་རྣམ་གངས་ནི། །གསུས་
པོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྡེ་བདུན་ལས་གདགས་པའི་བསྟུན་བཅོམ་ཀྱི་ནང་
ཆོན་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་། ལྷ་གདགས་པ། ལས་གདགས་པ་རྣམས་པོ་དུ་འགྱུར་ཞིང་གཞན་
མ་འགྱུར་ཞེས་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་པ་མངོན་ཅ་འགྲེལ་དང་ཅ་ཤེད་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་དང་དབྱུང་མ་རྩུན་ཅ་
འགྲེལ་དང་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་རྩེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་མངོན་པ་མང་དུ་འབྱུང་རོ། །སྤྱོད་
དཔོན་ནི་དབྱིག་བཤེས་དང་། ཆོས་སྟོབ་དང་། སངས་རྒྱལ་ལྟ་དང་། འདུས་བཟང་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི།

༡༩ གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟུན་པ།

ཕ རྩེ་པ་སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་མོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་གི་འདོད་ཚུལ་རགས་

པ་ཅམ་ཞིག་མཛོད་ཅུ་འབྲེལ་སོགས་ལ་བདེན་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སྤྱི་ཞིང་མ་གཞག་
དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱེ་དོན་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཟུ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མ་གཞག་ ཡུང་ཁམས་
སྟེ་མཆོད་ཀྱི་མ་གཞག་ ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་གཞག་ ཤེས་བྱ་གཞི་ལྡིང་འདོད་ཚུལ། དུས་
གསུམ་མཇས་སུ་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདིའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལ་ངོ་མོ་ནི།

མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒྲོ་མི་འདུག་པ། །བུམ་ཚུ་
བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཆོས་གང་ལ་བཅོམ་གཞིག་
གང་རུང་གིས་རང་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དེ་གང་རུང་གིས་
རང་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད། །དེ་ལ་བཅོམ་པ་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་
པས་བཅོམ་པ་དང་། གཞིག་པ་ནི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་སོགས་ཆོས་གཞན་སྒྲོས་སོ་སོར་བསལ་བ་ཡོད། །ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་ནི་བུམ་པ་དང་། བུམ་པའི་ནང་གི་ཚུ་ལྟ་བུ་ཡོད། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་
བཛོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། བཅོམ་གཞིག་གིས་རང་གི་སྒྲོ་འདོར་དུ་རུང་བའི་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
ལ་ཀུན་རྫོབ་དུ་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་གིས་བུམ་པ་ལ་
སོགས་པ་དེ་དང་དེའི་ཞེས་བཛོད་པ་ན་བདེན་པ་ཁོ་ནར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བཛོད་པར་མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས་བཤད་ལ། ཡང་ན། ཐ་སྙད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་
ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་བདེན་པར་འཛོན་པས་དེ་ལྟར་བཛོད་པ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་
རྒྱལ་སྐས་མ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་
ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པས་འཛོན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡོད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་དམ་
བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་ནི། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་དང་འདྲུ་ཤེས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་རང་རྒྱ་བ་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །

དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། གང་ལ་བཅོམ་པ་ལ་སོགས་པས་བསལ་ཡང་
རང་གི་སྒྲོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ན། དམ་པ་ནི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ།
 གང་སྟེལ་ལས། དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། དེའི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་
 ཡུལ་ནི་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ལ་ད་དུང་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

ཇེས་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་དོན་དམ་དུ་གྱུབ་པ་ལ་ཇེས་ཡོད་དང་། ཀུན་རྫོབ་དུ་གྱུབ་པ་ལ་
 བཏགས་ཡོད་དུ་བྱས་སོ། གཉིས་པ་ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཡུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་
 གསུམ་བཞུན་པའི་དགོས་པ་ནི། མཛོད་ལས། མྱོངས་དབང་འདོད་རྣམས་གསུམ་ཀྱི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
 ལྟར། མྱོངས་པ་གསུམ་ཞུག་པ་དང་དབང་པོ་ནི་འབྲིང་རྩལ་གསུམ་ཇེས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོག་གི་
 སྟོས་པ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་འདོད་པ་རྣམས་ཇེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོད་དུ་ཡིན་ནོ། བྱི་མ་གཉིས་
 གོ་སྒྲུ་ལ། མྱོངས་པ་ཞུག་ཚུལ་ནི། སེམས་བྱང་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་མྱོངས་པ་ཞུག་ཆོད་དུ་ཡུང་པོ་
 རྩེད་དང་། གཟུགས་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་མྱོངས་པ་བཞུག་ཆོད་དུ་སྟེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་དང་། གཟུགས་
 སེམས་གཉིས་ཀ་ལ་རིལ་པོར་འཛིན་པའི་མྱོངས་པ་ཞུག་ཆོད་དུ་ཁམས་བཙུག་བཞུན་པའོ། ཡུང་
 པོ་ལཱའི་གོ་རིམ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རིམ་ནི་རགས་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། སྟོད་སོགས་དོན་ཁམས་ཇི་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་རགས་སྤེའི་རིམ་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་སྟེ་པའི་རིམ་པ་དང་། ཟས་ལ་ཡོངས་
 སྟོད་པའི་རིམ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ན་སྟོད་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་པའོ། ཁམས་དང་སྟེ་མཆོད་
 ཀྱི་རིམ་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེ་མཆོད་དང་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་ངས་གིན་དེ་དང་མཐུན་པར་ཡུལ་གྱི་སྟེ་
 མཆོད་དང་ཁམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་སྟེ་ཞིབ་པར་མ་སྟོས་སོ། རྒྱ་བཤད་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤངས་
 དང་སྟེ་སྟོན་རིགས་ཀྱི་དོན། ཞེས་པ་ལྟར། དུ་མ་གཅིག་དུ་སྤངས་པས་ན་ཡུང་པོ། སྟེ་པའི་སྟོར་གྱུར་
 བས་ན་སྟེ་མཆོད། ཆོས་དེའི་རིགས་ཡིན་ལས་ན་ཁམས་སོ། དཔེ་བ་ལ། ཡུང་པོ་ལྷ་ལས་གཟུགས་
 ནི། མིག་ན་བ། ལྷ། སྟེ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་དང་། གཟུགས་སྤྱི་རི་རིག་བྱ་སྟེ་དོན་ལྷ་དང་།
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་གོ། དེ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་མཆོད་ལ་ཁ་དོག་

གི་གཟུགས་བརྩམས་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་བརྩམས་དེ་ཉི་ཤུའོ། །ཁ་དོག་ནི་ཐོ་སེར་དཀར་དམར་
བཞི་དང་། རྩིན་དུ་བ་དུལ་ཁྲག་ན་གྱི་བ་མ་ཉི་མ་སྤང་བ་མུན་པ་ནམས་སོ། །དབྱིབས་ནི། རིང་པོ།
ཐུང་དུ། ལྷམ་པ། ལྷམ་པོ། མཐོ་བ། དམའ་བ། བྱ་ལེ་བ། བྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ་ནམས་སོ། །སྤྲི་སྤྲི་
མཆེད་ལ། རྩིན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱར་བྱས་པའི་སྤྲུང་དང་། མ་རྩིན་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྒྱར་བྱས་
པའི་སྤྲུང་གཉིས། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་དང་མི་སྟོན་པ་གཉིས་རེ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྟོན་
མི་སྟོན་གཉིས་རེ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དྲི་ལ་ཞིམ་མི་ཞིམ་རེ་རེ་ལ། མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་རེ་སྟེ་བཞིའོ། །
རོ་ལ་མངར་བ། ལྷུར་བ། ཁ་བ། བསྐྱུ་བ། ཆ་བ། ལན་ལྟ་བ་སྟེ་དུག་གོ། །རེག་བྱ་ལ། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་
གི་འབྲུང་བ་བཞི་དང་། འངས་པ། ལུབ་པ། རྩི་བ། ཡང་བ། གུང་བ། བཀའ་བ། སྒྲིམ་པ་སྟེ་བརྩམ་
གཅིག་གོ། རྩིན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་
མའི་གཟུགས་ཏེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ལས། ཡེངས་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་ཡང་། ཞེས་
སོགས་སྤྱར་ཡེངས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྲུང་བ། དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་
ཡིན་པ། ལྷན་སྡེ་སྡེ་གང་རུང་དང་བཅས་པ། འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱར་བྱས་པ། རྩིན་པར་རིག་
བྱེད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཁྲུང་པར་ལྡུག་དུ་འདོད་ཅིང་། རྩིན་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ལ་གཟུགས་
མཆན་ཉིད་པར་འདོད་པའི་རང་སྟེ་ནི། བྱེ་སྤྲུང་དང་ཐལ་འགྲུར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །ཆོར་བའི་ཕུང་
པོ་ལ་བདེ་སྤྱག་བཀྲང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་གསུམ་དང་། མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོར་བ་
སོགས་དུག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱུ་ན་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོར་གཉིས་སུ་འདུའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ།
མཆན་མ་ཅམ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། བཀྲ་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་
གཉིས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ། མཚུངས་ལྡན་འདུ་བྱེད་དང་། མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་
བྱེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་བཞི་བརྒྱའི་དགུ་ཡོད་དེ། སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་དང་
གཅིག་ལས་ཆོར་འདུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའོ། །མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ལ་འདིའི་ལུགས་
ལ་བརྩམས་བཞི་ཡོད་དེ་འདི་གཉིས་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་ལ་མིག་གི་ཁམས་

སོགས་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲུག་ མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་པ་རྟེན་པའི་ཁམས་དྲུག་ གཟུགས་སོགས་
 ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲུག་སྟེ་བཙུག་དོ། རྟེན་མཆེད་ནི། མིག་སོགས་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟེན་མཆེད་དྲུག་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་རྟེན་མཆེད་དྲུག་གོ། གསུམ་པ་ཟག་བཙས་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དམིགས་
 པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྟོན་པ་ཟག་པ་རྣམས་སུ་རུང་པའི་ཆོས་རྣམས་ཟག་བཙས་དང་། དེ་
 ལས་བརྒྱུག་པའི་ཆོས་རྣམས་ཟག་མེད་དུ་འདོད་ལ། མཚན་གཞི་ནི། ལམ་བཟུང་མ་གཏོགས་པའི་
 འདུས་བྱས་རྣམས་ཟག་བཙས་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པའི་འགོག་པ་དང་། སོ་
 སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། ལམ་བཟུང་བཞི་ནི་ཟག་མེད་དོ། འདི་པའི་ལུགས་ལ་འདུས་
 མ་བྱས་ནི་རྣམ་མཁའ་སོགས་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་བཞིན་འདོད་པ་ཡང་བཤད་
 ལམ་ འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པར་འདོད་དོ། རྣམ་
 མཁའ་ནི་གཟུགས་ཅན་གཞན་རྣམས་ལ་གོ་འབྲེད་པའི་ཐོགས་མེད་ཀྱི་རྣམས་སྤང་བ་དང་སྤྱོད་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། འདུས་མ་བྱས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་དོ། གཞན་
 རྟེན་རྣམས་དང་བྲེ་སྤྱོད་འདི་དག་རྟག་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་དུས་སྤང་མ་གྲོལ་ཆད་གང་ཡིན་དུས་བྱི་མ་ནའང་
 ཡོད་པར་འདོད་དེ། འདི་ནི་རྟེན་བྱ་བྱུང་པའི་རྟག་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་བྱུང་མེད་པས་མདོ་སྤྱོད་པ་ཡན་
 ཆད་ཀྱི་རང་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་པའི་དོན་དེ་རྟེན་པའི་འདོད་དོ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་ཐལ་ཆེར་གྱིས་མ་ཐོན་
 འདུག་པས་ཞིབ་པར་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྦྱོས་ཏེ། རྟེན་གསུམ་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་
 དོ།།

བཞི་པ་ནི། ལུགས་འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་སྤྱོད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་འདང་
 དོན་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་དང་རྣམས་སུ་འདོད་དོ། གཞི་སྤྱོད་པ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་
 ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་པའི་
 གཞི་སྟེ་སྤོམ་ འདང་པོ་ནི། ཐལ་ཆེར་གོང་མ་རྣམས་སུ་འདུ་ལ། གཉིས་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
 སོགས་ཆོགས་དྲུག་གོ། གསུམ་པ་ནི། ཀྱན་བརྟུས་སུ་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་དུ་བཤད་ཀྱང་། མདོར་

ཙ་འབྲེལ་དུ་འབྱུང་བ་ནི་ཞེ་དུག་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ས་མང་པ་བཅུ། དགེ་བའི་ས་མང་པ་བཅུ། ཉོན་མོངས་
 ཆེན་པོའི་ས་པ་དུག་མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས། ཉོན་མོངས་ཆུང་དུའི་ས་པ་བཅུ། མ་ངེས་པའི་མཆུངས་
 ལྡན་བརྒྱད་རྣམས་སོ། ཉེ་ལ་དང་པོ་བཅུ་ནི། ཆོར་བ། སེམས་པ། འདུ་ཤེས། འདུན་པ། རེག་པ།
 རྩོ་སྟོས། དན་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། མོས་པ། ཉིང་འཛིན་ཏོ། འདི་བཅུ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 ཐམས་ཅད་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། ས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་བར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་བཅུ་ནི།
 དད་པ། བག་ཡོད། སིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས། རོ་ཆ་ཤེས་པ། ཁྲེལ་ཡོད་པ།
 འདོད་ཆགས་མེད་པ། ཞེ་སྒང་མེད་པ། མི་འཆོ་བ། བཅོན་འགྲུས་སོ། གསུམ་པ་དུག་ནི། མ་དད་
 པ། ལེ་ལོ། མོངས་པ། རྟུགས་པ། སྟོད་པ། བག་མེད་པོ། བཞི་པ་གཉིས་ནི། ཁྲེལ་མེད་པ་དང་
 ། རོ་ཆ་མེད་པོ། ལྡེ་པ་བཅུ་ནི། ཁྲོ་བ། ཁོན་འཛིན། གཡོ། སྤག་དོག་འཆོག་པ། འཆབ་པ།
 སེར་སྒ། སྒྱ། རྟུགས་པ། རྣམ་འཆོ་རྣམས་སོ། དུག་པ་མ་ངེས་པ་བརྒྱད་ནི། ཉོག་པ། དཔྱོད་པ།
 འགྱོད་པ། གཉིད། ཁོང་ཁྱོ་ཆགས་པ། ང་རུལ། ཐེ་ཆོམ་རྣམས་སོ། སེམས་བྱུང་རྣམས་ནི་རང་
 སེམས་གང་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་དང་། ཉེན། དམིགས་པ། རྣམ་པ། དུས། རྩས་
 ཉེ་རྣམ་པ་ལྡས་མཆུངས་པར་ལྡན་པོ། བཞི་པ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་
 བཅུ་བཞི་སྟེ། ཐོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། ལྟལ་མཉམ་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་། དེའི་
 སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། སྟོག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟེ་བ་
 དང་། ལ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་དང་།
 ཡི་གེའི་ཆོགས་སོ། ཉེ་ལ་ཐོབ་པ་ནི། ལྟར་མ་ཐོབ་པ་ལམ། ཐོབ་ཀྱང་ཉམས་པ་གསར་དུ་རྟོད་བྱེད་
 ཀྱི་རྩས་ནི་རྟོད་ཐོབ་དང་། ཐོབ་ཟིན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་དུ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པར་
 བྱེད་པའི་རྩས་ནི་ལྡན་ཐོབ་པོ། ཉེ་ཡང་དཔེར་ན་ནོར་ལ་ཁལ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་རྩས་ཐག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ཏུ་འདོད་ཅིང་དེས་ཐོབ་པའི་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་
 འབྱེན་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་གཞིར་བྱེ་སྤྱོད་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུད་མི་ཟེའེས་བྱ་བའི་རྩས་

དང་། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱེ་བའི་བག་ཆགས་པསྟོག་ཞིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་འདྲིལ་པར་བཤད་དོ། ཁ་ཐོབ་
པའི་མ་ཐོབ་པའི་ཆོས་དེ་མི་རྟོག་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་ཞིག་ལ་འདོད་དེ་སྤྲོ་མའི་རིགས་པས་
གོ་སྟོན་པོ། །

འདྲུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོང་མས་འདྲུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོང་མས་འདྲུག་ནི་སེམས་མེད་པའི་འདྲུ་
བྱེད་དང་། སྟོག་ནི་ཆེ་ཡིན་ལ། གཟུགས་མེད་དུ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་རྟོག་བྱེད་པ་དང་། ཁམས་གཞན་དུ་
རྟོག་དང་རྒྱུ་ཤེས་གཉིས་ཀའི་རྟོག་དུ་འདོད་དོ། གཞན་རྒྱུ་ཤེས་གོ་སྟོན་ཞིང་མིང་ནི་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཅམ་
སྟོན་པ་དང་། ཆོག་ནི་བྱུང་པར་དང་འབྲེལ་ནས་སྟོན་པ་དང་། ཡིག་ནི་དོན་གོ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་
སྤྲོ་ཅམ་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་གྲང་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། རྩེ་པ་འདྲུས་མ་བྱས་པའི་གཞི་ནི་གོང་
དུ་བཤད་པ་ལྟར་གསུམ་དང་བཞིར་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་གྲང་རྣམས་སྤྱུ་བ་པར་འདོད་
ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདྲུས་མ་བྱས་སྤྲུ་འདོད་མཁན་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་
ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདྲུས་མ་བྱས་སྤྲུ་འདོད་པའི་མདོ་སྤེལ་པ་མེད་ཅེས་འདོད་པ་དག་ནི། དབྱིག་གཉེན།
ལེགས་ལྡན། ཞི་འཆོ་སོགས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་ལ་ངལ་བཞིབ་དུ་མ་བྱས་པར་ཟད་དེ། འདིར་
མ་སྟོས་སོ། རྩེ་པ་ནི། འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་སྤྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་འདྲིལ་
པས། སྤྱུ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་སྤངས་སྤྱུ་གུར་ཡོད་པར་འདོད་དོ། རྟེ་ཡང་ཆོས་སྟོབ་
ནི་སྤྱུ་གུ་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འདྲུག་པ་ན་མ་འོངས་
པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོར་གྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་རྣམས་མི་འདོར་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་གྱི་སྟོང་བཅོམ་
ནས་སྟོང་གཞན་བྱེད་པ་དང་། འོ་མ་ཞིར་འགྱུར་བ་ན་དབྱིབས་དང་རོ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་ཁ་དོག་གཞན་
དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པོ། རྟེ་བྱངས་སྟོན་གསེན། དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་གའི་མཚན་
ཉིད་དང་ལྡན་མོད་གྲང་གང་ཤེས་ཆེ་བས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འདོག་སྟེ། སྟོབ་པ་གཅིག་བྱུང་མེད་
གཅིག་ལ་ཆགས་པ་གསེར་ཡང་བྱུང་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན་པ་བཞིན་ནི་བྱེད་རོ། རྟེ་བྱིག་
བཤེས་ནི། སྤྱུ་གུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་གྲང་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་

གཉིས་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་འཇལ་ཚུལ་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྒྱུ་ཆེར་དུ་
གཞལ་ཞིང་། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དེ།
གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་ཐལ་
ལོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མིག་གཉིས་དང་རྣ་བ་གཉིས་སོགས་ལའང་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་
འདོད་དོ། །དུལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བ་དབང་པོའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཀྱང་རིགས་མཐུན་བསགས་པ་ན་དེ་ལྟར་
མིན་ཏེ། རྒྱུ་རིང་པོ་ནས་སྐྱེ་ཉག་མ་རེ་རེ་བ་མི་དམིགས་ཀྱང་མང་པོ་འདུས་ན་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར་
རོ། །

གསུམ་པ་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་ནི། མངོན་སུམ་རྒྱུ་དཔག་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་ལ་དབང་
ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་རང་རིག་ནི་མི་འདོད་ལ་དབང་མངོན་ལས་ངོ་པོ་ཐ་
དད་པའི་ཡིད་མངོན་མེད་པར་ཡང་མེ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱང་དུས་
མཉམ་པ་མང་བར་འདོད་དོ། །

༡༥ ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

ཕྱ གཉིས་པ་ལམ་ལ། ཐུན་མོང་གི་ལམ་བཤེན་པ་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན། སྦྱོད་པ་ཤར་ཕྱིན་དུག་ཆོགས་སྦྱོར་མཐོང་
སྒྲུབ་མི་སྦྱོབ་ལམ་ལཱའི་རྣམ་གཞག་སོགས་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ལའང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་རྣམས་དང་
མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་འབྱུང་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མང་བཀྲར་མེ་ཕྱ་མ་གཏོགས་གཞན་
རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་པས་བཏགས་པའི་ཡུང་པོ་ལྟ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
ཅན་གྱི་བདག་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྩལ་ཡོད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དགེ་འདུན་ནི་གུ་དང་
ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱེད་ན་ཡང་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་མི་གྱེད་དོ། །

༡༥ འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

༥ གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་མི་ཤེས་པའི་ལྷན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཏན་དུ་སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྷན་
པ་གཏན་དུ་སྤངས་ཤིང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་པ་འདྲན་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
ཚུལ་གྱི་སྤངས་ནའང་གཏན་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དག་བཅོམ་པ་གཞན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དག་
བཅོམ་གསུམ་ག་ལ་ཡང་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་གཉིས་ེ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆེ་བམ་རིག་རྒྱན་
ཆད་པར་འདོད་ལ། དག་བཅོམ་པ་ལ་འང་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །བམ་
རུ་ལྷ་བུའི་དག་བཅོམ་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པ་གངས་
མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་། བམ་རུ་ལྷ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རབ་
མཐའི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟན་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་མཆོན་ཐོག་གཅིག་ལ་སྦྱར་ལམ་དོད་ནས་མ་
སྦྱོབ་ལམ་གྱི་བར་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡན་ཆད་སོ་སྦྱེ་ཆོགས་ལམ་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །དེས་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་ཡང་བདུད་བདུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྦྱེའི་མཛད་པ་དང་། ལམ་
གྱི་གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆ་ལ་འང་སྦྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡོད་ཅིང་། རྟོ་རྩ་ལྷ་བུའི་
ཉིང་ངེ་འཛོན་ཚུན་ཆད་སྦྱོབ་པའི་མཛད་པ་དང་། ལྷ་རེངས་གར་བའི་ཆེ་བམ་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྦྱེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་འཛོགས། །བྱེ་སྦྱ་ཕལ་ཆེ་བས་ལྷག་མེད་ལྷང་འདས་ཀྱི་ཆེ་གཞོན་
འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པར་འདོད་དོ། །སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་འཁོག་བདེན་ནི་རྩལ་སུ་གྲུབ་པ་དང་།

དངོས་པོར་འདོད་ལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྤྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

ཆོས་འཁོར་ནི། འཁོར་ལྡེ་ལྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་
སྤྱབ་རྣམས་པའི་ཆེ་ཆུང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་དང་ལ་མཐོང་ལམ་སྦྱེས་གིང་། དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་དེ་ནི་ཆོས་འཁོར་
ཡིན་པར་འདོད་པས། ཆོས་འཁོར་ལ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནས་བྱལ་པར་
འདོད་དོ། །མཐོང་ལམ་ལ་སྤེལ་སེམས་འདོད་ཚུལ་མང་ཡང་ཕལ་ཆེ་བས་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པའི་བཟོད་པ་ནས་ལམ་ལ་རྩེས་སྤྱེས་པའི་བཟོད་པའི་བར་གྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྟེ་མཐོང་ལམ་དང་
བརྒྱུག་པ་ལམ་རྩེས་ཤེས་ནི་སྦྱོམ་ལམ་དུ་འདོད་དོ། །

བདེན་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བརྒྱས་གིང་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱབ་རྣམས་ཚུལ་ནི། འདི་ནི་སྤྱུག་
བསྐྱེལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཡོངས་སྤྱེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡོངས་སྤྱེས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་
བརྒྱས་པ་གསུམ་དང་། བརྒྱས་པ་དེ་རེ་རེ་ལ་མིག་སྦྱེས་སོ། །ཤེས་པ་སྦྱེས་སོ། །རིག་པ་སྦྱེས་སོ། །ཞེས་
པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲའོ། །སེམས་ཕྱེ་ན་བརྒྱས་པ་བརྒྱ་གཉིས་
དང་རྣམ་པ་ཞེ་བརྒྱུད་ཕྱང་ཡང་གསུམ་ཆེན་དང་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱབ་རྣམས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱས་པ་གསུམ་
དང་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སྤྱབ་པའདྲེ། གནས་བདུན་ལ་མཁའ་པའི་དགེ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །བརྒྱས་པ་
གསུམ་གྱིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་སྦྱོམ་ལམ་དང་། མི་སྦྱོབ་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་
རྣམས་ལུགས་འདིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་འདོད་ཚུལ་ཏེ། མཛོད་རང་འབྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་
ཐོས་སྤེལ་གཉིས་གྱིས་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་ལོག་དུ་འཆད་པར་
འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་སྤྱུག་བདེན་དང་ཤེས་པོར་འདོད་ཅིང་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་
ནི་མི་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་འདོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་
པོ་ནི་བརྒྱུད་ཁྲི་ཡོད་ཅིང་ཆོས་ཕུང་རེའི་ཆད་ནི་ཤུ་རེའི་བྱས་བྱས་པའི་ཆོས་ཕུང་ཅམ་དང་། ཆོས་ཕུང་
གེ་རོ་བོ་ནི་མིང་གི་ཆོག་ལེན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་བྱེ་བྲག་སྦྱ་བས་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་དང་ཤེས་པོའི་གཞི་མཐུན་ཡང་འདོད་པར་གསུངས་ཏེ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ལམ་དང་འབྲས་

བུའི་སྐབས་སུ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་པུ་མོ་མང་དུ་ཡོད་ན་འང་ཡིག་མངས་ཀྱིས་
དོགས་ནས་མ་བྱིས་ཏེ་མཛོད་ཅ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བརྟུ་བར་བྱ་ཞིང་སྡེ་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
དམ་ཆོག་ནམས་ནི་དོག་གེ་འབར་བ་ན་རྒྱས་པར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ།

༩ གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་ལ་གསུམ། གྲུབ་པ་བཤད་པ། དབྱེ་བ། གྲུབ་
མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནམ་པར་འཛོག་པས་
མདོ་སྡེ་པ་དང་། དཔེས་སྟོན་པ་མཁས་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པར་གྲགས་ཞེས་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ་སོགས་
ཀྱིས་བཤད་དོ། །དབྱེ་བ་ལུང་གི་རྒྱུ་འབྲངས་དང་། རིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲངས་གཉིས་ཏེ་སྡེ་མཉི་མདོ་
སྡེ་ལས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲུབ་དང་། ཕྱི་མ་
ནི་ཆད་མ་སྡེ་འདུན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་པའི་རྒྱུ་འབྲངས་པའི་མདོ་སྡེ་པའོ། །ཕྱི་མ་འདི་
ལ། ནམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་པ་དུ་ཡོད་དེ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་གི་རྒྱུ་འབྲངས་པའི་གཞུང་དང་། དེའི་རྒྱུ་
སྒྲུ་འབྲངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའི་འཛོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་དགའ་བ་སྟོན་
པའི་གཞུང་དངོས་པོར་དུ་མ་འགྱུར་ཞིང་འདོད་པ་ཕལ་ཆེར་ནི་མཛོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་
ནམས་དང་། མདོན་པ་ཀུན་བདུས་ཅ་འགྲེལ་དང་། ཆད་མའི་བརྟན་བཅས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་
པ་ནམས་ལས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ལེགས་ལྡན་དང་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གཞུང་དུ་འང་ཐོར་བུ་ཐོར་
བུར་བཤད་དོ། །མདོན་པ་སྡེ་བདུན་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་ཞིང་དག་བཅོམ་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པར་འདོད་
པ་དང་། ཡང་མདོ་སྡེ་པ་ཕལ་མོ་ཆེས་དག་བཅོམ་པས་བྱས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་དྲག་རྒྱས་

སུ་བཤད་པ་སོགས་མི་འཐད་པ་མང་བའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་མིང་ཅན་གྱི་སོ་སོ་སྐྱོ་བོ་དག་གིས་བྱས་པར་
འདོད་དོ། །སློབ་དཔོན་ནི་ཀྲུ་མ་ར་ཏ་དང་། བེ་རི་ར་ཏ་དང་། བཙུན་པར་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་
སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །

༡༥ གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

ཕྱ གཉིས་པ་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་སྦྱིར་བཤད་པ་
དང་། བེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། རྟག་མི་རྟག་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་
གི་མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒྲོ་ཡིས་གཞན། ཞེས་སོགས་གོང་གི་བྱེ་སྦྱོའི་ལྷགས་
དང་འདྲ་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་འདོད་ཚུལ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་
པ་གང་། །དེ་འདིར་དོན་དམ་ཡོད་པ་ཡིན། །གཞན་ནི་ཀྲུ་མ་ཉོ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། །དེ་དག་རང་སྦྱིའི་མཚན་
ཉིད་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་དང་། རང་མཚན་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་དང་། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་། སྦྱི་མཚན་དང་། དོན་བྱེད་
མིན་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་། ཀྲུ་མ་ཉོ་བ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་པས། དོན་དམ་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་ནི། །སྦྱ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོངས་པར་རང་གི་སྡོད་ལྷགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་
པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། ཀྲུ་མ་ཉོ་བ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། །རང་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་བྱེད་
སོགས་སྦྱ་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པའམ། རང་ལས་གཞན་པའི་སྦྱ་དང་རྟོག་པ་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱིས་རང་ཉིད་གཞལ་རྒྱས་པའོ། །མཚན་ཉིད་འཛོག་ཚུལ་འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་གྱི་བྱ་
བོ་གཉིས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དོན་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་། ཞེས་སོགས་

ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་མིན་ནོ། དེས་ན། མདོ་སྡེ་པའི་
ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་དང་། ཀུན་རྫོང་པ་
ཅམ་དུ་ཡོད་པ་དང་ཀུན་རྫོང་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་འདི་ནི་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱང་མཚན་གཞི་འཛོག་ཚུལ་མི་གཅིག་གོ། །མདོད་ནས་
བཤད་པ་དང་ཡང་མི་གཅིག་སྟེ། དེས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོང་པ་བདེན་པར་བཞག་ཅིང་འདིས་ནི་
བུམ་པ་རང་མཚན་དང་དོན་དམ་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ནི། སྤྱི་མཚན་ནམས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོང་པ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
སྒྲོ་ཀུན་རྫོང་པའི་དོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྒྲོ་ཀུན་རྫོང་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། །རང་མཚན་དངོས་
སྤྱུག་ཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་མཚན་ནམས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་
བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྒྲོ་དོན་དམ་པའི་དོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་སྒྲོ་དོན་དམ་པ་ནི་སྤྱང་ཡུལ་
ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་
གཞིའི་འཛོག་ཚུལ་ཅམ་བྱེ་སྒྲུ་དང་འབྲུ་ཡང་དེ་དག་གི་ནམ་གཞག་འཛོག་ཚུལ་ནི་ཆེས་མི་འབྲས་སྟེ། བྱེ་
སྒྲུས་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་ཆད་ཇེས་སྤྱབ་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་སྤྱུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ། །འདིའི་སྤྱི་མཚན་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཡིན་ལ། སྤྱི་
དང་། གཞི་མཐུན་དང་། བྱེ་བྲག་དང་། གཅིག་དང་། ཐ་དད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་
བྱེད་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་
ཡིན་མི་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་རང་རྫོག་རང་མཚན་མ་ཡིན་ཀྱང་།
རང་མཚན་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་པ་མི་འགལ་བས། གསེར་བུམ་བུམ་པར་འཛོན་པའི་རྟོག་
པ་ལ། གསེར་བུམ་ཡང་བུམ་པར་སྤང་ཞིང་རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་དེའང་བུམ་པར་སྤང་ལ། སྤང་
བའི་དོན་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ནས་སྤང་ཞིང་སྤང་དོར་དཔེར་མེད་པས་སྤང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤང་བ་ནི་རང་མཚན་དང་། བཏགས་པ་ནི་སྒྲོ་དོན་ནོ། །སྒྲོ་དོན་ཞེས་པ་གང་ལ་བྱ་

སྐྱམ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྐྱང་བའི་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྐྱང་བ་དེ་
 དང་། སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་གཉིས་ཀྱི་ལོ། །གསེར་བུམ་བུམ་པ་མ་
 ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་དང་། སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྐྱང་བ་གཉིས་འདྲེས་
 ནས་སྐྱང་ཞིང་། སྐྱང་རྒྱུ་མེ་མོར་མི་ཕྱེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅིག་གོ་སྐྱམ་དུ་རྟོག་པས་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །དེས་ན་རྟོག་རྒྱུ་མེ་མོར་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྐྱང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་བཞིན་
 དུ་དེར་སྐྱང་བས་སྐྱང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོད་འཛིན་སྐྱང་ས་ལ་གསེར་བུམ་བུམ་པའི་སྐྱམ་དུ་འཛིན་
 གྱི། སྐྱོད་ན་བུམ་པའི་སྐྱམ་པ་དང་གསེར་བུམ་སྐྱང་བ་འདི་ཉིད་བུམ་པའི་སྐྱམ་དུ་ཞེན་པ་སོགས་མེད་
 པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོད་ཞེས་པ་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་ཞེས་
 མེ་མོར་ཕྱལ་ནས་འཆད་རྒྱ་མིན་པར་རྗེ་ཡལ་སྐས་རྒྱུས་ལན་དུ་མར་བཤད་ལ། ཕྱི་དུས་ཀྱི་རང་
 རེའི་མཁས་པ་ལལ་མེ་ཆེས་སྐྱོད་ན་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྐྱུས་པ་ལ་བད་ལ་མ་བྱུང་
 བའི་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་དེས་པའི་སྐྱོན་སྐྱུས་ནས་རང་ལུགས་འཛིན་སྐབས་སྐྱོད་ན་འདྲེས་རུང་
 དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་ནི་དོན་ཆུང་བར་སེམས་ཏེ།
 གཞུང་ཆེན་མོ་རྒྱུས་ལས་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞན་གསུངས་པ་རྒྱུས་ནི་དོན་
 ཀྱི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟོག་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་
 དཔྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་འཛིན་རྒྱུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་ཆང་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ཁྱེད་རང་རྒྱུས་ཀྱིས་བུམ་པའི་སྐྱོད་ན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་
 བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སྐྱུས་པའང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོག་རྒྱུར་བ་ལ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་
 མ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་གཞན་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཡུལ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་
 པས་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐད་ལ་མ་བྱུང་བའི་བྱིས་པ་ལ་བུམ་པ་རང་གི་དོ་བོ་དང་ཁྱད་
 པར་དུ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྐྱང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཞེན་པའི་འཛིན་
 རྒྱུ་ལོད་པར་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་དོན་སྤྲུལ་ན་འཐད་ཐོན་དང་། རྣམ་རིག་པ་ལྟར་ན་
 འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་བྱང་པེས་རྣམས་འབྱེད་དང་དེའི་མཐའ་དཔྱད་རྣམས་ཀྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་ནི་བདུ་བྱང་གི་གང་ཟག་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་བདུ་ལ་
 མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་དུ་སྒྲོ་བ་དྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 གྱི་འཛིན་ཚུལ་སོགས་རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་ལ་ཇི་ལྟར་འཛིན་ ཅི་སྟེ་བྱུང་པ་ཞེས་བཞིན་པའི་སྤྱི་འབྲུག་
 གཞིའི་འཛིན་ཚུལ་མེད་མོད་ཀྱང་བྱུང་པའི་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་པའི་ཞེན་གཞིའི་དབང་དུ་བྱས་སོ་ཞེ་ན། གང་
 ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་པ་དེ་སྤྱི་མ་སྤྲུང་གང་ལའང་མ་བཞེན་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བྱུང་
 པའི་ཞེས་པའི་མིང་དང་བྱུང་པའི་གཟུགས་སོ་སྤྲུལ་པའི་བྱང་པར་ཀྱི་ཆོས་གི་སྤྱི་མ་སྤྲུང་ལ་བཞེན་པའི་
 ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། མིང་དང་ཆོས་གི་སྤྱི་མ་སྤྲུང་གཞན་ཞིག་ལ་བཞེན་པའི་ཆོས་པ་ཡིན་གྱང་། དང་
 པོ་ལྟར་ན་ཆོས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེན་ཅིང་ཡུལ་དེ་ཆོས་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་བྱང་པར་བཞིན་
 པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་དེ་བདུ་ལ་མ་བྱང་བ་བྱད། གསུམ་པ་ལྟར་
 ན་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་ཀྱི་མ་སྤྲུང་གཞན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་ལ་བཞེན་པ་བཞིན་པར་གྱིས་ཤིག གལ་ཏེ་བདུ་
 ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤྱི་མེད་བདུ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་འབྲུག་གཞིར་
 ཞེན་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་ཆོས་པ་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་མ་སྤྲུང་གྱི་བཞིན་གཞིར་ཞེན་པ་ཡོད་པས་མི་འགལ་
 ལོ་ཟེར་ན། དེའི་ཆོས་པ་དོན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཚུལ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ལ་བཞིན་པར་རིགས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་དཔྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བཞིན་ཀྱིས་མི་ཡང་ངོ་ཟེར་ན། དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 བདེན་མོད། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་སྤྱི་དང་ཇི་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གསུངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དང་། དཔྱེ་བ་དང་། གངས་པེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡུལ་དུས་གང་ཟག་གི་གསལ་
 པའི་དཔྱེ་བས་མ་པེས་པའི་སྤྱི་བཞིན་ནས་ཤིང་གངས་དང་མཉམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཆོད་དགོས་
 པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་དོར་ནས་དགོངས་འབྱེད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ཆོག་གོ་བ་སྤྲུལ་ཆེ་བ་རྣམས་
 སྤྱི་སོར་བཞག་མཛད་ན་ལོགས་སམ་སྤྲུལ་མོ། །རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཆད་མ་ཀུན་བདུས་

གྱི་རྒྱལ་བཤད་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱར་བ་ཡི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མའོན་སྐུམ་མོ། ཞེས་
 པའི་ཐད་དུ་བད་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་དང་ཐོང་བྱེད་འདྲེས་རུང་གི་རྟོག་པ་བསྐྱབ་
 གསུངས་པ་ཡང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་གྱི་སྦྱོར་ན་ལ་སྦྱ་སྦྱི་དང་དོན་སྦྱི་ཞེས་སོ་སོར་བྲལ་ནས་སྦྱར་བའི་
 དོན་མིན་ནོ། དེས་ན་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། བེས་གང་གང་ལ་སྦྱོར་ན་འཛིན། དེ་ནི་དེ་ལ་
 རྟོག་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འབྲེལ་བཤད་རྒྱལ་དང་དེ་ཀྱང་ཐད་ཀྱི་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 རོ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མར་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་དང་སྦྱིའི་བརྟེན་བྱའི་རང་ལྡན་ཉིད་ལ་སྦྱོར་ན་
 དུ་བཤད་ཅིང་སྦྱ་སྦྱི་དང་དོན་སྦྱི་ཞེས་སོ་སོར་བྲལ་ཏེ་འཆད་རྒྱུ་མིན་པར་གསུངས་སོ། དེ་ལ་སྦྱོར་ན་
 ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྦྱར་གཞི་དཀར་ཟལ་ལྟ་བུ་བ་ལང་གི་བད་སྦྱར་བའི་
 གཞི་དང་། གསལ་བ་གཅིག་གཞིར་བཟུང་ནས་བད་སྦྱར་བས་ཀྱན་གོ་བ་དང་། བད་སྦྱར་བ་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་སྦྱི་ཆད་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཡང་དེ་ལྟར་གོ་བའི་རྒྱུ་མཆན་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། གཞན་སྦྱི་
 ནི་བད་སྦྱར་བའི་སྦྱི་ཆེད་གཅིག་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་ཡོད་པས་གཅིག་ལ་བད་སྦྱར་བའི་རྩེས་སུ་གསལ་
 བ་གཞན་ལ་འབངས་སྦྱི་དེ་མཐོང་ནས་བ་ལང་དུ་གོ་བས་གསལ་བ་རེ་རེ་ནས་བད་སྦྱར་མིད་གོས་ཟེར་རོ། རང་
 སྦྱི་སངས་རྒྱས་པ་ནི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ལ་བད་སྦྱར་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་ཁྱད་མེད་པར་རྩེས་སུ་འགྲོ་བས་རེ་རེ་ནས་བད་སྦྱར་མིད་གོས་པར་བཞེད་
 དོ། དེས་ན་བད་སྦྱར་དུས་ཀྱི་དཀར་ཟལ་དང་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཆོགས་པ་ལ་བད་སྦྱར་
 བ་མིན་ཡང་། དཀར་ཟལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བད་སྦྱར་བའི་ཆོན་གྱི་དང་རྟོག་པ་སོགས་ཁུན་པ་རྒྱ་
 མཆན་དུ་བྱས་ནས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་གཞན་སེལ་བ་ལ་བད་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་ན་
 དུ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་མཆན་ནི་དེ་ལོ། དེ་ལྟར་ཡང་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས། རྒྱ་རྒྱལ་གྱིས་དངོས་
 སུ་སྦྱབ་པ་དང་དགག་པ་སྦྱས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྦྱབ་པ་ཉིད་སྦྱིའི་དོན་
 ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིའི་དོན་སྦྱབ་པར་སྦྱ་བ་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལོ། སེལ་བར་སྦྱ་བ་རྒྱལ་ནི་དམ་པའི་
 དོན་དུ་དངོས་པོའི་རང་གི་དོ་བོ་ལ་སྦྱ་རྒྱལ་གྱིས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སྦྱིའི་

ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་འབྲུལ་བས་ཐ་དད་པའི་དོན་རྣམས་ལ་ཐ་མི་དད་པའི་རྣམ་པས་འདུག་པ་ཡིན་
 ཉེད་གང་ལ་བརྟུན་པས་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འབྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་དོན་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཡིན་
 པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེས་དོན་དང་ཐ་མི་དད་པའི་
 རོ་བོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ལས་ལྟོག་པའི་དངོས་པོ་ཉམས་སྲུང་བའི་སྒྲོ་བས་ལས་འོངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རང་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལས་ལྟོག་པར་དོན་དང་
 ལྟན་ཅིག་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་སེལ་བའི་དངོས་པོ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 སེལ་བ་ཞེས་བཤེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲིའི་དོན་ནི་སེལ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་གཞན་
 ལྟོ་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་ལྟོག་མ་སྒྲུང་བར་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་བའི་ཚུལ་
 ཀྱིས་སྒྲུང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བུས་ནས། སྒྲོ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དངོས་དབང་གིས་འདུག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབ་
 འདུག་ཏུ་འདོད་དོ། །དངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་སྒྲོ་དོན་ཞེས་པ་སྒྲིའི་དོན་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་
 ཅིང་སྒྲིའི་དོན་ཞེས་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པར་བྱུང་བས་སྒྲི་ཕྱི་དང་དོན་སྒྲི་ཞེས་སོ་སོར་བྲལ་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་
 རྟོག་པ་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པ་ལ་འདྲེས་པ་དང་། བར་ལ་མ་བྱུང་བས་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འདྲེར་རུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ངལ་བ་དེ་ཙམ་མི་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་
 རེས་ལས། རྟོག་པ་ནི་བཤེད་པ་དང་འདྲེར་རུང་བར་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།
 རྟོག་པ་ལ་སྒྲོ་དོན་སྒྲུང་ཞིང་སྒྲོ་དོན་དེ་ཡང་དངོས་སུ་བརྟུན་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤེད་པ་དང་འདྲེར་
 རུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་དོན་སྒྲོ་ཕྱི་དང་དོན་སྒྲི་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ལ་དེ་གཉིས་འདྲེས་པའི་
 ཐ་སྟད་བུས་པ་མ་ཡིན་པར་སྟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་བ་ལང་ངོ་། །སྒྲུམ་
 པའི་སྒྲིའི་ཐ་སྟད་དང་དེ་ལྟར་བཤེད་པའི་སྒྲིའི་ཐ་སྟད་འདུག་པའི་གཞིའི་རང་སྟོག་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་
 པ་ཙམ་དང་སྒྲི་མཚན་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་ལྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བ་ལང་སོགས་ནི་རང་མཚན་ཡིན་
 པས་གསལ་བ་རྣམས་ལ་རྟེན་སྲུང་བའི་སྒྲི་ལ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ།
 དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་རྟེན་སྲུང་བའི་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་དོན་གྱི་གཞན་

སེལ་དང་། རྟོག་པ་ལ་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་སྤྱོད་ན་གྱི་མཚན་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོའི་
 སེལ་བ་གཉིས་སོ། རྟོན་འདི་ནི་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་
 སྤྱོད་ན་བརྟག་པའི་འགྲེལ་པར་ཞིབ་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོའི་འགྲེལ་བཤད་སྟོབ་
 དཔོན་གྱུ་རྩེས་མཛད་པ་དང་། རྗེ་མཁས་ཅན་མཁུན་པའི་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་མའི་བཟླ་བ་དང་
 སོགས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ཀྱི་ཁྲི་ཤ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཞིབ་པར་མཐའ་དབུད་པའི་སྟོན་སྤྲས་གསལ་
 བར་བཀའ་བྲིན་མཛད་མོད་ཀྱང་། དེར་དུས་ཀྱི་རྟོག་གེ་བ་གང་དག་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་
 གཅིགས་སུ་མི་བྱེད་པར་གཞན་དང་གཤགས་འགྲེད་པའི་ཆེ་ཆོག་འཁྲིའི་མཐོ་ཡོར་ཁོ་ན་ལ་སྤྲུབས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་། རྟོན་གྱི་གནད་འགག་པོར་བའི་ཐལ་འཁྱུར་སྐྱམ་པོའི་བྱ་བའི་འཕྲེང་བ་ལ་སྙིང་པོའི་མཚོག་དུ་
 འཛིན་པ་དག་ལ་ནི་ཚུགས་མཐོང་ཅམ་ལས་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་པ་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བས་གསུང་རབ་
 དེ་དག་ཀྱང་རྟོ་རྟེན་ཆོག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །

གཉིས་པ་རྟག་མི་རྟག་དང་ཕྱི་རྟོན་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་འདོད་
 ཚུལ་དངོས་དང་། ཞར་བུང་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཞན་སྡེ་དང་རང་སྡེ་བྱེ་
 བྱག་སྐྱེ་བས་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྟག་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་དུས་སྡེ་མ་ན་གང་ཡོད་
 དུས་ཕྱི་མ་ན་འང་ཡོད་པར་འདོད་ལ། མི་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་བྱེ་བྱག་སྐྱེ་བས་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཛིག་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་
 སྤང་ལྟ་བུ་གཅིག་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ན་རང་ཉིད་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པས་མི་མཚོན་གྱི་རང་སྐྱེད་བྱེད་
 སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་སུ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བའི་
 བྱ་བ་སོགས་ལ་མི་འདོད་ཀྱི་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་པོ་དང་གནས་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་གནས་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་
 འཛིག་པར་བྱེད་པ་པོའི་རྣམ་དོན་གཞན་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིའི་དངོས་
 པོ་རྣམས་ལ་མཚན་ཉིད་བཞི་དུས་གཅིག་དུ་ཡོད་ཀྱང་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་དེ་ནས་གནས་པ་དང་
 དེ་ནས་གྲ་བ་དང་དེ་ནས་འཛིག་པའི་བྱ་བ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །འེ་ལ་མཛོ་

བ་ཕྱིས་འབྲུང་བའི་རྒྱ་གཞན་ལ་སྒྲིལ་བ་མེད་པར་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། འདི་
 རྒྱུ་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། རྩལ་སྒྲིལ་ཞི་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་རྟགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 འདིར་མངས་གྱིས་དོགས་ནས་མ་བྱས་སོ། རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོན་པའི་འཇིག་
 པ་ནི་དངོས་པོ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྒྲིལ་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་
 ཡིན་པས་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་དོ། འདིས་ན་རྟག་པའི་འཇིག་ལྟ་ལ་ཡང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས།
 གང་གི་རང་བཞིན་འཇིག་མེད་པ། འདི་ལ་མཁའ་མ་མས་རྟག་ཅེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་བཞིན་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་སྟེ་དང་ཕྱེ་སྟེ་འདོད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ།
 དེ་ཡང་རྗེ་བླ་མ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ནི་སྟེ་རྗེ་བླ་མ་ཞིག་པའི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པར་འཇིག་
 དགོས་པས། དུས་ཐམས་ཅད་པ་རྟག་པ་ལ་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་
 སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ནི། སྤང་བྱ་དེ་མ་ཟད་པར་དུ་མེད་ལ་ཟད་པའི་དུས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རྟག་པར་འཇིག་
 པ་བཞིན་ནོ། གཤམ་འགྱུར་བས་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བཞེད་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་མདོ་སྐམས་དབྱུང་རང་
 རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད། འདི་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་
 རྣམ་དེ་ལོག་པ་ན་ལྟོག་པས་དུས་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ཀྱང་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་
 བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུད་གཞི་ལོག་པ་ན་འབྱུང་ཆོས་ལྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་
 ངོ་བོ་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཞིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དུས་སྟེ་ཕྱི་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཆོས་ཉིད་ནི་གཅིག་གི་མཚན་གཞིར་རྒྱུད་ཡང་དེའི་ཆ་ཤས་ནི་དུ་མ་ཡོད་དོ། བྱམ་མེད་རྩ་བུ་རང་གི་
 དགག་བྱ་བཀག་གུལ་དུ་རང་ཉིད་ཡོད་པར་འཇིག་པ་དང་། ལྷ་གུ་རྩ་བུ་རང་གི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་ཆོ་རང་
 ཉིད་ཡོད་པར་འཇིག་པ་གཉིས། ཡོད་པར་འཇིག་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་ཡོད་ལྟ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ།
 རྣམ་མེད་དགག་བྱ་བྱམ་པ་རྩ་བུ་འདི་འདྲ་བ་གཅིག་མེད་པས་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་དགག་བྱ་བཅད་ལྟོག་ནས་
 འཇིག་པ་མ་གཏོགས་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིལ་བཞག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མེད་གཞན་བཅད་པའི་
 སྒྲིལ་པ་འཇིག་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲིལ་བཞག་ཆོག་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་སྟེ་རྣམས་ཀྱིས་

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིག་པ་ཕྱིས་འབྲུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལ་སྟོན་དགོས་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱེ་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་འཛིག་པ་ལས་གཞན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཁས་ལེན་པས་མི་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་དང་གཏན་མི་འདྲ་ལ། རྟག་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་པོའི་སྒྲིན་ལོད་པར་འཛིག་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་བྱུང་བས་རྟག་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་དང་གཏན་མི་གཅིག་ལོ། དངོས་པོ་རྣམས་འཛིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་རྒྱས་བསྐྱེད་པས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། དངོས་མེད་རྣམས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འཛིག་དགོས་པའི་གནད་འདི་མ་ཤེས་པས། སྔོན་གྱི་མཁས་ཆོས་འགའ་ཞིག་དང་དེང་དུས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆོག་ཁ་ཉོན་དུ་བྱང་བ་ལ་སྟེང་པོར་ཆོས་པ་དག་གིས། སྐད་ཅིག་གས་སྔ་མའི་དུས་ན་ཡོད་པ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མེད་པ་ཅམ་ལ་སྐད་ཅིག་མའི་དོན་དུ་འཛིན་པ་མང་དུ་བྱུང་སྐད་ཁིང་། ད་ལྟ་ཡང་དབུ་ཆད་ལ་སྐྱབས་པར་ཆོས་པ་ལལ་མོ་ཆེའི་ཞེ་ཡུགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྤང་བས་མ་བཟགས་ཉམས་དགའ་བ་ཆོག་ཅམ་ལ་འབྲུལ་བ་མིན་པར་ཞིབ་དུ་བཟགས་ན་སྐྱ་གུ་མི་རྟག་པའི་དོན་ཚུགས་ལོ་བ་ཡང་དགའ་བར་སྤང་ངོ་། །

འོན་འདྲིའི་ལུགས་ཀྱི་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་ལྟར་བྱེད་ཅེན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སེམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་འདྲ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་ཡིན་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་པས་བྲབ་པར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་སྐྱ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་སྐྱ་གུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་འགགས་ལ། དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང་འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀ་ལ་འང་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་གྲུབ་པ་མེད་པས། དེའི་ཕྱིར་འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་བྲབ་པོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱ་གུ་ལ་མཆོན་ན་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་བློན་པའི་སྐྱ་གུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་སྐྱ་གུའི་འདས་པའི་དུས་དང་། སྐྱར་སྐྱ་གུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དགུན་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་དུ་རྒྱ་རྒྱེན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་དེར་སྐྱ་གུ་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱ་གུའི་མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། སྐྱ་གུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་

པ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་གི་གྲུབ་པའི་དྲུས་ནི་སྒྲུབ་ཀྱི་དུས་ལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་དྲུས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་དཔེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
དྲུས་གཉིས་ནི་ཆོས་དཔེ་དུས་ལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་འཛིན་པ་ཤིང་ཏེ་ཆོས་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་མཐུན་
པར་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་ན་འདས་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། ཁྱིད་དྲུས་གང་དུ་འཛིན་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དྲུས་
ལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་བཞག་དགོས་པའི་བཞག་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དྲུས་དེ་ལས་ཐལ་བྱེད་པ། མ་
འོངས་པའི་མཆན་ཉིད། ཁྱིད་དྲུས་གང་དུ་འཛིན་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དྲུས་ལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་བཞག་
དགོས་པའི་བཞག་པར་གྱུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དྲུས་དེར་མ་སྒྲིབ་པའི་ཆོས། དུས་ལ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད།
རང་དྲུས་ན་སྒྲིབ་པ་མ་འགགས་པའི་ཆོས་སོ། །མཆན་ཉིད་དེ་དག་གྲང་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་འབྱུང་
བ་ལྟར་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་ཅན་དང་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་འབྲི་གཅོད་པ་གཅོད་པར་
བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པར་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ལྷག་ཆོད་ཀྱིས་ཉི་མ་འཕུལ་
ཐབས་ལྟར་ལེན་པའི་བྱས་པ་བཞེད་ཐབས་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱར་རོ། །ལ་
ལ་དག་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྒྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་རྣམས་
པར་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པ་བཞི་པོ་གང་གི་ཡང་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པོ་སྟེང་
ཁམས་ཅན་དག་གི་ཟེར་སྒྲིབ་འབའ་ཞིག་གཞིར་བཞག་པར་བྱེད་དེ། རི་པོང་རྩེ་མཆན་ཉིད་འཛིན་
པའི་ངལ་བ་བྱེད་པའི་མཁས་པ་སྤྱུ་ཡང་མེད་པའི་བྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་ལ། འདིར་སེལ་བ་དང་དགག་པ་དོན་གཅིག་པས་
དེ་ལ་དབྱེ་ན། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་དོན་
ཆོས་དང་སྒྲོ་ཆོས་གཉིས་རྣམས་སྤྱོད་དེ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོམས། འདིར་ནི་སེལ་བ་རྣམས་གཉིས་
ཏེ། མ་ཡིན་པ་དང་མེད་པའོ། །མ་ཡིན་པ་ཡང་རྣམས་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་དང་དོན་གྱི་དབྱེ་བས་སོ། །ཞེས་
གང་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་ནི། བྱམ་པ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་འགྲུལ་ལས། སྒྲུབ་བྱེད་

ཐུ་མ་དག་གིས་ནི། །མ་ཡིན་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་གཞན་སེལ་ནི། བུམ་འཛིན་
 རྟོག་པ་ལ་བུམ་པ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་དངོས་སུ་བསལ་བའི་སྒོ་
 རས་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། སེལ་བ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དགག་བྱ་དངོས་སུ་
 བསལ་བའི་སྒོ་རས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། སེལ་བ་གང་། སྐྱབ་
 བའི་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའོ། །མེད་དགག་གི་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། སེལ་བ་གང་། སྐྱབ་པའི་ཆོས་
 གཞན་མི་འཕེན་པའོ། །འདིའི་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་དང་མི་འཕེན་པ་ཡང་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་
 ཏུ་འཕེན་མི་འཕེན་ལ་བྱའོ། །སྒྲིབ་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བ་གང་། རྒྱས་
 སྒོ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གནས་པ། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་སེལ་བ་
 གང་། སྒོ་བཏགས་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཀལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བུམ་པའི་རང་
 མཚན་ཡང་གཞན་སེལ་དུ་འདོད་དགོས་ཏེ། བསལ་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུམ་ན། འོ་
 ར་ཁྱོད་རང་ལ། དེ་དགག་པར་ཡང་ཐལ། དགག་བྱ་རིགས་མི་མཐུན་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཡིན་
 དགག་གི་ཆོས་གཞན་འཕེན་ཚུལ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། མཚོད་སྒྲིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་
 ལྟ་བུ་སྐྱབ་ཆོས་གཞན་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་དང་། བདག་ལས་མ་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་གཅིག་
 གིས་དགག་བྱ་གཅོད་པ་དང་ཆོས་གཞན་དངོས་སུ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པ་དང་། མཚོད་སྒྲིན་ཚོན་
 པོ་ཉིན་པར་མི་ཟ་བ་རིད་པ་མིན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་གཅིག་གིས་དངོས་ཤུགས་གཉིས་ཀར་ཆོས་
 གཞན་འཕེན་པ་དང་། སྐྱེས་བྱ་གཅིག་རྒྱལ་རིགས་དང་བུམ་ཟེའི་རིགས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ངེས་ཤིང་
 བྱད་པར་མ་ངེས་པའི་སྐབས་སུ་འདི་བུམ་ཟེམ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྐབས་སྒོ་བས་ཀྱིས་འཕངས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
 དེ་ལྟར་ཡང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྲངས་པ་ལས། དགག་པ་དོན་གྱིས་བརྟན་པ་
 དང་། ཆོག་གཅིག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རང་ཆོག་མི་སྟོན་པ། མ་ཡིན་ཞེས་དང་། དེ་
 བཞི་གང་ཡང་མ་འཕངས་པའི་དགག་པ་ནི་མེད་དགག་སྟེ། གཞན་པ་གཞན་ཡིན་ནི་ཞེས་སོ། །དེས་
 ར་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པས་མི་ཆོག་གི་རང་བཤྲོད་པའི་སྐྱས་བཅད་པ་དང་རང་རྟོགས་པའི་སྒོ་

ལ་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་པའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་སོ། ཚིས་གཞན་འཕངས་
 པ་ལའང་མ་ཡིན་དགག་དང་སྐྱབ་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཚིས་གཞན་མེད་དགག་འཕངས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་དགག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ངོ་པོ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་
 པར་གནས་པ་ཡིན་པས་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་ཀྱན་ལས་ལོག་པར་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེས་
 ན་གཞི་སྒྲ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་རིགས་མཐུན་ལས་ལོག་པ་དང་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལོག་པའི་ཚྭ་ག་པ་
 དུ་མ་ཞིག་དཔྱར་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ལུག་གིས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་
 གྱིས། །རང་རང་ངོ་པོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ཚྭ་ག་པ་ལ་ནི་
 བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚྭ་ག་པ་དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུའི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
 དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་པ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དོན་དམ་པའི་གནས་
 ལུགས་རྟོགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཚུལ་སྟགས་ལུགས་འདི་དག་གི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་དཔྱེ་ཤེས་པ་ལ་མེད་
 དུ་ནི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ད་དུང་ཞིབ་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་མོད་ཀྱང་མངས་བས་འཛིགས་
 ནས་མ་བྱིས་སོ། །

གནིས་པ་ཕྱི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ། དངོས་དང་། ནམ་པར་རིག་ཤེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་
 ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་ཀྱང་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྩལ་
 སྤྲོད་མཐར་ཐུག་པ་དང་དེ་ལས་རྒྱུད་རྩལ་གསལ་དུ་མེད་པར་འདོད་དེ། མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བརྟན་
 ལས། རྩལ་སྤྲོད་རབ་བསགས་པ་ནི་གཟུགས་འདུས་པའི་ཞེས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ལ་རྩལ་སྤྲོད་རབ་ལུས་མེད་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཐོས་མཐར་རབ་ཏུ་སྤྱེ་ནས་རྩལ་སྤྲོད་རབ་ཏུ་ནམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་
 ལྟ་བུའི་རྩལ་སྤྲོད་རབ་དེའང་འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འགྱུར་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཡང་། རྩེ་སྟག་
 སྐྱོ་བ་ལྟར་རྩལ་སྤྲོད་ལྟར་གང་བ་བརྒྱད་འདུས་སུ་འདི་པ་མི་འདོད་དོ། །རྩལ་སྤྲོད་རབ་དང་རྩལ་སྤྲོད་ཅམ་
 ལའང་ཁྱད་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤྲོད་རབ་བརྟན་འདུས་པ་ལ་རྩལ་སྤྲོད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་

གཟུགས་ཅི་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་ཀུན་བདུགས་པའི་གཟུགས་སུ་འདོད་
དེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྟན་ཏུ་ཡང་མེད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཟུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚེས་ཀྱི་སྐྱེ་
མཆེད་ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་བྱེ་མདོ་གནིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་བྱས་པར་ནི་མདོད་ལས། རྣམ་གསུམ་དེ་མེད་གཟུགས་
གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འབྲེལ་ལས་བཤད་དེ།
ཤེས་པར་འདོད་ན་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

གནིས་པ་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། འཇལ་
བྱེད་ཆོད་མའི་རྣམ་གཞག་དེའི་ཡན་ལག་གཏན་ཚིགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡུལ་འཛིན་པ་ན་རྣམ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མེད་པར་ཡུལ་
ཁོ་རང་གསལ་བར་རིག་ན་ཡུལ་ཉིད་གསལ་པའི་ངོ་མོར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཤེས་
པ་ལམ་ལྟོས་པར་ཡང་འཛིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་པ་ནི། ཚོན་གྱིས་
ཁ་དོག་བསྐྱར་བའི་ཤེས་དག་པ་ལ་སྐྱེས་བྱས་བརྟུན་པའི་ཆེ་ཤེས་དང་ཚོན་གནིས་ཀྱི་མིག་གིས་བཟུང་བ་
ན། ཤེས་ནི་མདོན་སུམ་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་ལ། ཚོན་ནི་གཟུགས་བརྟན་གྱིས་བཟུང་བ་ཡིན་པས་སྐྱེས་
བྱས་གཟུང་བ་གནིས་བཟུང་བ་ལྟར། མདོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུང་བ་ནི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། ཤེས་
པ་ཁ་དོག་དང་དབྱེབས་སུ་སྒྲུང་བའི་གཞི་ནི་ཤེས་པ་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པར་གྱུར་བའི་རྩལ་ལྷ་རབ་ཚོགས་
པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོའི་ལེ་ཤེས་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྣམ་
བཤད་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་བསམ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་མཐོང་
བཤེས་སོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡིན་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་བཞུགས་དང་ཐུས་པས་མ་ཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་དབང་པོ་གཟུགས་
ཅན་པས་མཐོང་བ་དང་། བར་དུ་ཆོད་པ་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཆོང་བྱ་དང་། ལྷང་
ཆོར་དང་། ཤེས་དང་། རྟོག་གིས་བར་དུ་ཆོད་པ་ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་གིས་གཟུགས་

བའང་གཞན་ཉིད་ལ། བྱི་རུ་སྤང་བའང་དེ་གཞན་ཉིད། གསལ་བར་བྱ་དང་གསལ་བྱེད་འདི། མར་
མེ་བཞིན་དུ་དེ་ཉིད་མིན། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། རི་མོ་བརྒྱུད་པ་མཐོང་བའི་
ཆོད་ རྟེན་ལ་དེ་བཞིན་སེམས་མང་པོ། ཅི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་ཚུལ་གྱིས་སུ། འབྲུང་བར་འགྱུར་བར་
འདོད་ན་གོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའོ། རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་འདི་གསུམ་མདོ་སེམས་
གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ནི་བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་རྣམ་པ་གཏོང་པར་ཁས་
མི་ལེན་ཞིང་འདི་པས་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། རྟེན་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དག་ལ་སོགས་པ་
ལ། རྟེན་པ་དེ་ནི་རིམ་འབྲུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་སྒྲ་ཆོགས་རིམ་འབྲུང་
བཞི་ལུང་གི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མདོ་སྟེ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་འཆད་དོ། རྟེན་མ་རྒྱན་
ཅ་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་པའི་གོ་རིམ་དང་སྤྱི་ལོ་འབྲེལ་ལ་བརྟགས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ཉིད་
ལ་ཤེས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བ་དང་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པར་བྱས་
ཀྱང་མི་འགལ་ཡོ། འདི་དག་སོ་སོའི་ཚུད་ཚུལ་སོགས་ནི་དབྱ་མ་རྒྱན་ཅ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།
འོན་ཀྱང་མདོ་སྟེ་པ་ལ་སྤོང་བྱེད་ཆའལ་པའི་རྣམ་པའི་འདོད་ལུགས་ཡོད་མེད་རྟེན་མཉམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡབ་
སྤུས་ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ཞིང་། རྟེན་བདུན་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་སེལ་དུ་བྱུར་ཅམ་བྱུང་བ་དང་།
རྟེན་དངོས་སྒྲོབ་གྱང་རུ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོའི་དབྱ་མའི་སྤོང་བྱེད་སྤྱར་ལྟར་བཤད་ལ། མཁས་གིང་
གྲུབ་པའི་དབང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྟེན་འཇམ་དབྲངས་བཞད་པའི་དོན་རྟེན་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་འབྲུང་དེས་མདོ་སེམས་
ཐུན་མོང་དུ་བརྟན་ཟེར་ན་མ་གཏོགས་རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་འདི་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་སུ་འཛིན་
པ་འཐད་དཀའ་བར་སྤང་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདུག་གོ།

གཉིས་པ་འཇམ་བྱེད་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་ལ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱོད་གཉིས་སམ་མཛོན་སྟོག་
གཉིས་སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་ཆད་མ་ལ་མཛོན་རྟེན་གཉིས་སུ་ངེས་པར་བསྐབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དགག་
ཚུགས་དང་སྐབ་ཚུགས་གཉིས་ཀས་ཐུང་གསུམ་སེལ་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་མདོ་སྟེ་པ་ནས་རང་རྒྱུད་
པའི་བར་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅོ། ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ནི། གསར་དུ་མི་སྤྱོད་པའི་རིག་པའོ། མཛོན་

སྐུ་མཆད་མ་ནི། ཆད་མ་གང་ཉིད་བྱལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །དེ་ན། གཞན་རིག་དང་རང་
 རིག་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདག་ཀྱིན་གྱིས་སྤྱེ་ན། དབང་པོའི་མདོན་སྐུམ། ཡིད་ཀྱི་མདོན་སྐུམ། རྣལ་
 འབྱོར་མདོན་སྐུམ་གསུམ་ཡིད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི་བདག་ཀྱིན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དང་། གཉིས་
 པ་ནི་བདག་ཀྱིན་ཡིད་ཅམ་དང་། གསུམ་པ་ནི་བདག་ཀྱིན་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །འདིའི་
 ཡིད་མདོན་ནི་དབང་མདོན་གྱི་རྒྱུ་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་སྤྱེ་བ་དང་། དེ་ཡང་སོ་སྤྱེ་ལ་ཤིན་
 ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་པར་པར་ཆེན་རྒྱལ་རྒྱ་བདུན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་ཆོབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་བཞེད་པ་ལྟར་དེང་སང་གསལ་ཆེ་ལ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་
 འདྲ་ཅམ་བཤད་དེ་འདིར་མ་སྒྲིམ་སོ། །རང་རིག་ནི་ཁ་ནང་བཟུངས་འདོན་རྣམ་ཡན་གར་བ་སྟེ། ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱབ་པ་ཞིག་གོ། མདོན་སྐུམ་རྒྱུན་བྱི་མ་རྣམས་བཅད་ཤེས་སུ་པར་ཆེན་ཆོས་
 མཆོག་གིས་བཤད་ཅིང་རང་འཕྲི་མཁས་པ་ཤལ་ཆེར་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལུང་གི་རྗེས་
 འབྲང་གི་མདོ་སྟེ་པས་རང་རིག་འདོད་པའི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྒྲུང་དོ། །རྗེས་དཔག་
 ནི། རང་གི་རྟེན་རྒྱལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོངས་སུ་དཔོག་པའི་ཤེས་
 པ་ལོ། །དེ་ན། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ། གསལ་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ།
 ཡིད་ཆེས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་སྟེ་གསུམ་སོ། །

ཞར་བྱུང་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབང་མདོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་བཤད་པ་ལ། བདག་ཀྱིན་ནི་
 རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དབང་པོའོ། །དམིགས་
 ཀྱིན་ནི་རང་འདོན་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ཐར་དུ་དངོས་སུ་སྤྱེད་པར་བྱེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་
 མ་ཐག་ཀྱིན་ནི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་རང་གི་ཐུ་ལོགས་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་། རང་ཉིད་མྱོང་
 བའི་རོ་བོར་སྤྱེད་བྱེད་དོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་དམིགས་ཀྱིན་དང་གཟུང་དོན་གཉིས་ཡིན་བྱུང་མཉམ་
 ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ཡན་ལག་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྟགས་ཆོས་

ཕྱིན་དུག ལྷགས་གནས་བརྒྱད་སྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་པས་ཀྱང་འདོད་ཅིང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་བྱུང་པར་ལ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་འདྲ་བས་ཕྱེ་བར་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་བྱུང་ཆོས་མི་ཉག་སྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ལམ་གྱི་སྤྱིར་པོར་མེད་དུ་མི་རུང་བས་དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཡུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་བྱུག། དཔེར་ན་རི་པོར་གི་རྩ་བཞིན། ཆོགས་རྒྱན་གང་ལ་འང་བཏགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེ་འང་ཡུང་པོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱུང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཉག་སྟོགས་སོ། །གཏན་ཆོགས་འདི་དོན་དང་ཐ་སྣང་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་སྣང་བསྐྱབ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

གལ་ཏེ་གཏན་ཆོགས་འདི་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། ཉག་སྟོགས་གཉིས་གཞི་ཆོས་ཅན་བཀག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉག་སྟོགས་དང་ཆོས་ཆོགས་པའང་ཞེགས་པས་དམ་བཅའ་ཆད་མས་བསལ་བ་དང་། ཉག་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། ཉག་སྟོགས་ཆོས་གཉིས་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཅན་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སྦྱོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོས། མདོན་སྐྱམ་དོན་དང་རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་ཆེས་གྲགས་པས་རང་རྟེན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་འཆད་པའི་ཆོ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་གི་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་བསལ་ན་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱོར་ཡིན་པར་བཞུག་པའི་དོན་དུ་རང་རྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ཆོགས་པའི་ཆོགས་དོན་བསལ་ཡང་སྦྱོར་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་དུ་སྦྱས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པས་ཆོས་ཅན་ཡན་ག་བར་སོང་པའི་དོན་ནོ། །

གཏན་ཆོགས་འགོད་པའི་སྐབས་སུ་ཚད་གཞིར་གང་བྱུང་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་འགྲུབ་དགོས་

ན་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པ་དང་། རང་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཅན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་དོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་འགོག་པའི་ཆེ་རང་རྟོག་ནས་དགག་དགོས་པས་རང་རྟེན་གྱི་རྟེན་པའི་ཚོད་
གཞིར་གཟུང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དག་དངོས་མེད་དུ་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བཀག་ཀྱང་
རྟེན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྦྱབ་བྱ་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་དཔག་སྦྱེ་བ་ལ་
དེ་ཉིད་ཐབས་ཡང་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྟགས་ལ་ནི། ཆོས་ཅན་དང་མེད་
ངེས་ཀྱི་ཆོགས་དོན་བསྦྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དམ་བཅའ་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྦྱབ་
བྱེད་ཡིན་པས་རྟེན་མེད་ལ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟགས་ངེས་པའི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་མི་འགལ་
ཏེ། གཞི་མ་གྲུབ་ཀྱང་བྱུང་བ་ངེས་པའི་མཐུན་དཔེ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རང་རྟེན་
ལའེ་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་རྟེན་དུ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་བཀག་ན་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་
ཅན་ཡོད་པ་བཀག་ཅམ་རྟགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་རྟེན་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཙོ་བོ་སོགས་ཁོ་ན་
ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་གྱི་དེ་དག་གི་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་ཕྱིར་ཞོལ་གྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དང་། དེར་སྒྲུབ་བ་
གཉིས་གཅིག་དུ་འབྲུལ་ནས་ཤེས་འདོད་ཞུགས་ཤིང་སྒྲུབ་པའི་སྐྱ་དོན་གྱི་སྤྱིང་དུ་རྟགས་ཆད་མས་གྲུབ་
ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་བཟུང་ན་གང་ཟག་གི་བདག་རང་རྟོག་ནས་མི་ལེགས་ཤིང་
ཕྱིར་ཞོལ་གྱིས་དེར་སྒྲུབ་གི་སྐྱ་དོན་དང་གཅིག་དུ་ཞེན་ནས་འདུག་པས་སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན་དུ་མི་རུང་བའི་
རྟེན་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་པས་བྱུང་བ་
རྟགས་ཡང་དག་གི་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་གཞི་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་བོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལ་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐྱ་བོ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་ཤིན་དུ་ཟབ་པས་བདག་ལྟ་བུས་འདི་འཐད་
དང་འདི་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྣམ་གཞག་གྱེད་ག་ལ་རུས། འོན་ཀྱང་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟེན་བྲིས་སུ་དོན་འདི་གསལ་བར་བཀའ་སྩལ་བ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་དང་མཐུན་

མཆོག་གི་འཕྲིན་ལྷན་གྱི་ཆེ་བར་འདྲུག་པམ་གསུང་རིམ་བཞིན་དུ་མཁའ་ཉམས་པར་དགོང་
པར་བྱ་རྒྱེ།

དེཉིད་ལས། ཟླ་གསུམ་མང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ལས། དཔག་བྱ་དཔོག་པར་
 ཐུང་བ་ཡི། དོན་གྱི་ཐ་སྟངས་གནས་པ་འདི། ཤེས་པ་ལ་བྱུང་བ་དང་ལ། བརྟེན་ནས་རྣམས་པར་བརྟགས་
 པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གཞི་དངོས་པོ་དགོས་པ་བྱས་པས་སྒྲིམ་རྟག་པ་དང་། ཏུ་བ་ལ་མེ་
 ཡོད་ཏུ་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུ་དང་ལ་གཞིས། དེ་གཞིས་མ་ཡིན་པ་ལས་པོག་པར་སྒྲུང་བའི་དོན་
 ཉིད་དགག་སྐྱུབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་ཡིན་གྱི་སྒྲུ་དང་ལ་ཉིད་དངོས་ཀྱི་རྟེན་མིན་ཏེ། དགག་སྐྱུབ་ཕྱིད་པའི་རྟོག་
 པ་ལ་དངོས་སྤྲིམ་སྒྲུང་བའི་ཐུར་དང་། ཆོས་གཅིག་ཅིག་པ་སྐྱུབས་ན་དེའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་
 ཏུ་བསྐྱུབས་པར་འགྱུར་བའི་ཐུར་རོ། །

འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་གཞི་ནི་སྤང་ལ་ཡིན་པས་གཞི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་དགོས།
གཞི་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་ཡིན་པ་མི་དགོས་པ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཚོད་གཞིར་བཟུང་བ་
ལ་ཡང་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་
ནས་དངོས་པོར་མེད་ཅེས་བསྒྲུབ་པས་གཞི་དེ་ལ་བྱིར་མོ་ལ་ཤེས་འདོད་དང་། སྤར་མོ་ལ་དཔག་
འདོད་མེད་པའི་སྦྱོན་མེད་ལ། སྤང་གཞི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་དོན་བྱེད་ལྷན་སྟོང་དང་། སྤང་གཞི་བདེན་
པར་ཡོད་པ་བདེན་པའི་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་བཀག་པ་ན། རྟགས་དེ་གཉིས་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་ཉིད་ལ་འགྲུབ་ལ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་འཛིན་པའི་
ཆོས་ཅན་དང་། སྤྱོད་ས་ཀྱི་ཆོས་གང་གི་ཆོས་སུ་བཞག་པའི་སྤྱོད་ས་སུ་བཏགས་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་
ཅན་འབའ་ཞིག་པ་བཀག་པས་ཀྱང་སྤྱོད་ས་ཆོས་མི་འགྲུབ་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །

བྱས་པས་སྒྲིམ་ཉལ་པར་བསྐྱབ་པ་ན། ཉིག་པ་ལ་སྒྲུ་མ་ཡིན་པ་ལས་འོག་པར་སྒང་པའི་སྒང་
ལྷོག་དངོས་པོར་མེད་པས། བྱས་པའི་ཉལས་དེ་ལ་བྱལ་པ་མིན་གྱི། སྒང་གཞི་སྒྲུ་ལ་བྱལ་དགོས་ཏེ།
དངོས་པོ་ཉལས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་གནད་གྱིས་སོ། །དོན་བྱེད་པས་སྒྲིང་པ་དང་དྲ་བལ་

རྟགས་སྤྱུང་པའི་ཆོན། རྟེན་གཞི་དང་རྟེན་ཕྱོག་གཉིས་ཀ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། རྟེན་གཞི་
རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ན། དེ་བཀག་ཀྱང་རྟེན་ཕྱོག་རྒྱུ་བཅོས་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་བརྟན་
པའི་ཆོས་ཅན་དུ་འགྲུབ་པོ། །འདི་ནི་སྤྱི་པོ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། རྟགས་པར་དབྱུ་མ་རྟེན་བཟང་བཟང་ལས་ཤེས་
དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུང་འདི་དག་གིན་ཏུ་བརྒྱུད་ཞིང་དོན་ཆེ་བར་ཡོད་པས་འབྲུ་སྟོན་
ཞིང་ཏུ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྐབས་དོན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་པས་མ་བྱིས་ལ། དོན་དུ་འགྱུར་ན་
གཞག་ཏུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །

མདོར་ན་ཡབ་སྐུས་གསུམ་གྱི་བཞེད་པ་གྲུང་བསྐྱེད་ན་རྟགས་ཆོས་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ལ་
གཞི་ཆོས་ཅན་གཞི་གྲུབ་མི་དགོས་པས་བདག་དང་གཙོ་བོ་སྟགས་ཆོས་ཅན་དུ་བཞག་པས་ཆོག་ལ། ཕྱིར་
ཞོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྩེས་དཔག་སྟེ་པའི་ཆོ་རྟགས་དངོས་སྤྱུ་རྟོན་གྱི་སྟེང་དུ་འགྲུབ་ཅིང་དེས་སྐྱེས་པའི་ཆོས་
ཅན་ཞེས་པར་འགྱུར་བས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྩེས་དཔག་སྟེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་འབྱུང་གི་
སྟོན་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགག་སྐྱུབ་ཀྱི་དངོས་རྟོན་སྟོན་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་བཞགས་པ་བར་བཞག་
པས་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱས་པས་སྐྱེ་མི་རྟག་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟགས་ཆོས་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སྐྱེ་
སྟོན་གྱི་སྟེང་དུ་འགྲུབ་ཏུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འདི་ཡབ་སྐུས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མ་མེད་
པའོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་སྟེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རང་སྟེ་མཐའ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ་རྟགས་
ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་སྐྱུབ་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་རུང་བཅད་དངོས་སོ། །དོན་འདི་དབྱུ་མ་རྟེན་བཟང་བཟང་
ལས་བཤད་ཚུལ་སྟགས་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

རྟགས་འདིའི་ཁྲབ་པ་སྐྱུབ་ཚུལ་ནི། རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་སྤངས་
འགལ་ལ་བརྟན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་དེས་མའི་ཆད་མས་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་རྟགས་ཡོག་གི་ཁྲབ་པ་དེས་
ཤིང་། ཕྱོགས་ཆོས་དེས་པའི་ཆད་མ་དང་གཉིས་སྟོན་པའི་བྱེད་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཕྱོག་
པ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་དེས་པའི་རྩེས་ཁྲབ་དེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་ཆོས་

ནི་ཕུང་པོ་དང་གང་ཟག་རང་རྩ་པ་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དབང་ཅོན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲུབ་
ཅིང་དབང་རྩལ་གྱིས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ངེས་སོ། །

རང་བཞིན་གཅིག་དུ་མ་ཐུབ་པར་སྐྱབ་པ་ལ་རྟགས་དགོད་པ་ནི། རང་རྩུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་འདི་
གང་ཟག་རང་རྩ་པ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་མེད་དེ། མི་རྟག་ཅིང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོལ་། རྩུབ་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྩ་པ་ཡིན་ན་རྟག་པ་དང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
སྐྱབ་པ་ནི། རང་རྩུད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་འདུས་བྱས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བྲབ་པ་སྐྱབ་པ་ནི། རྗེས་བྲབ་སྐྱབ་བྱེད་
རྟོགས་མེད་ཀྱི་རྟགས་དང་རྟོག་བྲབ་སྐྱབ་བྱེད་གཞི་དཔ་ཅན་བྱ་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་དགོས་ཏེ་མ་སྐྱོས་
སོལ་། རྟག་ཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདིའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་བྲབ་པ་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དོན་དང་ཐ་
སྟོན་བསྐྱབ་གང་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་བར་ཤེས་དགོས་མོད། དེང་སང་ནི་དབུ་པར་གྱི་
ཡིག་ཆ་རྩོམ་པ་པོ་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་གཏན་ཆོགས་འདིའི་རྟོག་པ་ཤོག་བྲུ་གང་མང་བྱིས་འདུག་ཀྱང་
གཞན་དོན་ཇི་བཞིན་ཐིགས་པ་དགའ་བར་བྱུང་སྟངས་ན། དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་རྩོ་རྒྱུང་གཞན་
གྱི་གཡམ་ལ་རྩུག་པ་དག་གིས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་བྱང་པའི་མ་ཆེ་འདྲན་པ་ལྟར་འདོན་
ཀྱང་འདོན་ཇི་བཞིན་གོ་བ་ལྟ་ག་ལ་ཞིག དེ་དག་གི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་ཅམ་ནི་རང་རྩུད་པའི་སྐབས་
སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡམ་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུགས་འདིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་
བྱེད་དངོས་སུ་རྟོགས་ཤིང་བདག་བཀག་པའི་མེད་དགག་ནི་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །བདེན་
པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཅམ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྩུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
ལོག་རྟོག་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་དུ་འདྲིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། མི་རྟག་པ། རྩུག་བསྐྱལ་བ། རྟོང་
པ། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བཞི། རྩུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་

པོ་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། རྟོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྤོང་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པའོ། །

ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྟོན་ཅིག་
ཤུ་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱེད་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱི་ཚངས་པ་འབྱུར་བས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་། དབང་
སྤྱུག་སོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། རྟོན་ཀུན་འབྱུང་། རབ་
སྤྱེད་ཀྱི་རྟེན་པ་བཞི། སྤྱེད་ཕྱིར་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་སྤྱི་པའི་རང་འབྱས་སྤྱུག་བསྐྱེད་
གྱི་ཅ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱུག་བསྐྱེད་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཤུགས་དྲག་པོར་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་པའི་སྤྱི་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྟེན་ཅིག་ཕྱིར་རྟེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

འགྲོག་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་ཐར་པ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཅས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་འབའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་འགགས་པ་ལས་སྤྱུག་པའི་ཐར་པ་ཡོད་
པར་འཛིན་པ་དང་། རེ་ཞིག་ཐར་ཡང་གཏན་དུ་ཐར་པ་མི་སྤྱི་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་འགྲོག་
པ་ཞི་བ། བྱལ་མ། དེས་འབྱུང་གི་རྟེན་པ་བཞི། སྤྱེད་ཕྱིར་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། གཉེན་
པོའི་སྤོངས་ཀྱིས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཏན་ཟད་པའི་བྲལ་བ་དེ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕན་བདེའི་
ངོ་མོར་གྱུར་བ་གཞན་མེད་པའི་ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོབ་ནས་སྤྱི་པའི་སྤྱོད་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་
ཐར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ལོག་རྟོག་ཐར་ལམ་གཏན་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐར་ལམ་
ཡང་དག་པ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཤམ་རབ་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་གཏན་དུ་ཟད་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར།

ལམ། རིགས་པ། སྤྱུང་པ། རེས་འབྲིན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། སྤྱུང་བྱེད་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ། བདག་
མེད་མཛོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཐར་པར་བསྐྱོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་
པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཉུག་པའི་གནས་སུ་གདོན་མི་བ་བར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པོ། །

༡༥ འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

ཕྱ གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་སྤངས་
རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱིད་པ་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་མཉམ་གཞག་པས་བྱུང་པ་དང་། ལྷག་
མེད་མཛོད་འདས་གསུམ་གའི་ཆེ་བེས་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་ཕལ་མོ་ཆེས་འདོད་ཀྱང་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
གི་མདོ་སྤྱོད་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སམ་སྟུག་། ཆོས་སྤྱོད་དང་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པར་
འདོད་ལ། ཆོས་འཁོར་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ནར་འདོད་ཅིང་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་
གཉིས་ཀ་འདོད་དོ། །བདེན་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བཞས་གིང་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་སྒོར་ཚུལ་ནི་བྱེ་
སྒྲ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ་ལས་སོགས་བཞི་ནི་དོ་པོ་ལ་བཞས་
པ་དང་། ཤེས་པར་བྱ། སྤངས་པར་བྱ། མཛོན་དུ་བྱ། བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་བྱ་བ་ལ་བཞས་པ་
དང་། ཤེས་སོ། །སྤངས་སོ། །མཛོན་དུ་བྱས་སོ། །བསྐྱོམས་སོ་ཞེས་པ་བྱེད་པ་ལ་བཞས་པ་སྟེ་རྣམ་
པ་བརྒྱ་གཉིས་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མདོ་སྤྱོད་པ་ཡན་ཆད་ཕལ་ཆེར་འདུའོ། །དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱིས་
ཐེག་ཆེན་བཀར་ཁས་མི་ལེན་པས་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་རྣམས་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཚན་གཞིར་མི་འདོད་པ་སྤྱོད་པར་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་གིང་བྱེ་མདོ་སྤྱོད་ཅམ་
ནི་དེ་ལྟར་འཐད་པར་རྗེ་ཡལ་སྤྱས་ཀྱང་བཞེད་མོད། ཁོན་ཀྱང་ལྷ་སྤྱུང་པ་ཡལ་སྤྱས་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་ཉན་

དབྱུང་ཆུན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུང་
 པའི་དོན་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་ཉུང་བ་དང་སྤྲད་པའི་དོན་དུ་འདོད་པར་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་གིས་ཤེར་བྱིན་
 གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་དུ་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་མོད། དེ་ནི་ལྷ་སྐུ་བ་ལྷ་སྐུ་ལྷ་སྐུ་གི་ཉན་ཐོས་
 སྡེ་པར་མཛད་ན། ཀ་མ་ལ་གྱི་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོན་ཞེས་པའི་དོན་གནས་མ་བྱ་པས་ལུང་
 པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་པ་ལ་འདོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེར་བྱིན་གས་
 གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ལུང་
 ལས་བདག་མེད་པའི་ཆོག་ལྟར་བ་རྒྱལ་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ལུགས་བཤད་པའོ། །ལུགས་འདིས་ཆོས་ལུང་
 ལ་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྲབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་ཤེར་བྱིན་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཁས་ལེན་པ་རེ་གཉིས་
 ལྷུང་ཡང་། མདོ་དེ་དག་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་མི་དགོས་པར་མ་ཟད་བདེན་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་
 ཤིང་རྒྱུ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་དག་མ་གཏོགས་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གཞན་རྒྱུ་པས་
 གྲང་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། རྩེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་མིང་དོན་འཆད་
 ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པས་
 མ་ཁྲབ་པོ། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོའི་ཆད་ཀྱང་དུག་གསུམ་རེ་རེ་བ་དང་། ཆ་མཉམ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི་བྱི་ཆེག་
 རྒྱུང་རེ་ཡོད་པས་སྦྱོད་པ་རེའི་གཉེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་གསུངས་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། ཆོས་ལུང་དེ་དག་
 གྲང་གཟུགས་ཀྱི་ལུང་པོས་བསྐྱེད་པར་འདི་ལ་འདོད་དོ། ཁོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བདེན་མེད་ལ་སོགས་
 པ་གསུང་པའི་དོན་སྒྲིབ་ལས་ལུང་ཟད་འཁྲུགས་ཏེ་བཤད་པ་རེ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་
 ཡལ་མོ་ཆོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ན་ངེས་པའི་དོན་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་ཅིང་དང་
 ངེས་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་ཡང་ཡོད་པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། ॥

༡༡། །གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་

བཤད་པ་བྱུང་བ་སྤྲོད་ཆུང་པོའི་མངོས་རྒྱན་

ཞེས་བྲུ་བ་ལས་སྡེ་ཆོན་གསུམ་

པ་བཞག་ས་

སྟེ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་བའི་ལུགས་སྒྱུར་

བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱུར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ནི་བཙུག་ལྷན་འདས་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ལྷ་དང་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་གིན་ཏུ་དར་བ་དང་། རྒྱུང་གཞན་དག་ཏུ་འདར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོད་པར་བཤད་མོད། འཛམ་བུ་རྒྱུང་འདིར་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་

རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་སྤྱོད་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་སྤྱོད་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཉམས་སུ་བསྐྱར་
 བ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་འཆད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་འཛིན་པ་དང་སྤྱོད་
 བ་རྒྱུ་ཟད་ཡོད་མོད་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལྷེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་པ་དག་གིས་གང་བ་དང་།
 ཆད་མའི་སྤྱོད་པུས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་བྱང་པེས་འབྱེད་པའི་ཤིང་ནའི་སྤྱོད་པུས་གསལ་བར་ཕྱེ་བ་མེད་པས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་ཉམས་དམས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ན། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པ་
 ལྟར་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་ནའི་སྤྱོད་པུས་འབྱེད་ཆེན་པོ་མགོན་
 པོ་སྐུ་སྐུབ་དང་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱིས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱལ་བའི་བཀའི་བྱང་བ་དང་པེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་རྒྱལ་ལུང་དང་རིགས་པ་བྲི་མ་མེད་པ་
 དག་གིས་རྒྱལ་པར་གཏན་ལ་ཡབ་སྟེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ལ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་བྱག་ལ་སོགས་
 པ་ལ་སྟོབ་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྒྱལ་ལོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསལ་བར་མཛད་
 པས། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་བཀའ་བྲིན་འཁོར་མཐའ་
 མ་མཆིས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་ནས་བརྒྱམས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྗེ་
 བཅུན་དེ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་པེས་རི་འབྲར་ཕྱེ་བ་ནི་ལོག་དུ་འཆད་པར་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བདེ་གཤེགས་གསུང་རབ་རྒྱལ་གཉིས་ཤིང་ནའི་སྤྱོད་པ།
 ལེགས་པར་ཕྱེ་བས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མཆོག་ །ས་གསུམ་འཁོན་ནི་ལྟར་གསལ་མཛད་པ། །སྐུ་སྐུབ་
 ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་སྤྱི་པོས་འདུད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །བྱང་པེས་ཕྱེ་རྒྱལ་ཡང་སྐུ་སྐུབ་ཀྱིས་རིགས་
 ཆོགས་བྱག་མདོ་ཀྱན་ལས་བདུས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ས་སྤྲེ་ལྷ། སྤྲེ་མ་རྣམས་གཉིས་སོགས་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་གང་ཞིག་ནི་བྱང་པའི་དོན་ཡིན། གང་ཞིག་ནི་པེས་
 པའི་དོན་ཡིན། དེ་དག་གི་བྱང་པེས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་འདི་ལྟ་བུ། བྱད་པར་པེས་བྱང་པེས་འབྱེད་པའི་
 རྒྱ་མཆོན་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུང་རབ་སྤྱིའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་ལ་བྱ་

ཡི་མདོ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་གི་དོན་བཀའ་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་པོད་སྡེ་མ་དག་གིས་ཤིང་
 ཉེའི་སྤྱོད་འབྲེད་བཞིར་འདོད་པ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་དུ་བཀག་པ་ལྟར་
 ཡིན་ལ། རང་འཕྲི་མཁས་པ་དག་གིས་ཏེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། ལྷ་སྐུ་བཅོགས་མེད་གཉིས་ཏེ་ཤིང་
 ཉེའི་སྤྱོད་འབྲེད་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་ལས། ཏེ་བཙུན་དང་ལྷ་སྐུ་བཞུགས་
 གཉིས་ཀྱིས་ཤིར་ཕྱིན་འགྲེལ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 དུ་བསམས་པར་སྒྲུང་ནའང་། གསུང་དེ་ནི་ཏེ་བཙུན་བྱམས་པས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡུམ་གྱི་སྐྱས་
 དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བཀའ་བ་དང་། དཔལ་མགོན་ལྷ་སྐུ་བཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་
 སུ་ཡུམ་གྱི་དངོས་བརྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བཀའ་བས་ཡུམ་དོན་གཙོ་བོར་འགྲེལ་ཚུལ་མི་
 འབྲ་བ་གཉིས་སུ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་པའི་ཤིང་ཉེའི་སྤྱོད་འབྲེད་ལ་གཉིས་སུ་བཞེད་
 པ་མིན་ནོ། །

ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་དང་། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་གཉིས་ཕྱེ་ནས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དབུ་མ་པའི་ཤིང་ཉེའི་སྤྱོད་འབྲེད་ལྷ་སྐུ་བཤད་པར། སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་ཉེའི་སྤྱོད་
 འབྲེད་ཐོགས་མེད་ཁོ་ནར་བྱེད་པ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཏེ་ལྷ་སྐུ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱི་ལ་
 ཆབ་བསམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་དང་། མཁས་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་ཉི་མས་ནི་སྟོང་ཐུན་
 སྐལ་བཟང་མིག་འབྲེད་དུ་ཡང་ཤིང་ཉེའི་སྤྱོད་འབྲེད་ལ་ལྷ་སྐུ་བཤད་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། འདིར་ལུང་རྣམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་དུ་ན་
 ཏེ་བཙུན་བྱམས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ཤིང་ཉེའི་སྤྱོད་འབྲེད་དུ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་
 འབྲེད་རྣམ་གཉིས་སུ་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལྟ་
 བུན་དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གིས་གང་འདོད་པའི་ཐོགས་སུ་ལེགས་པར་བཀའ་
 འདུག་པས། དེས་ཚུལ་གཞན་དུ་བྲང་དུ་མི་རུང་པའི་དབུ་མ་པའི་ཤིང་ཉེའི་སྤྱོད་ཕྱེ་བར་ག་ལ་རུང་། གལ་

དེ་དེ་ལྟར་བཞི་བརྒྱ་པ་ཡང་གནས་བཞུགས་སྤྱོད་གིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་དང་། རིགས་ཚོགས་
 རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་དངས་པ་སྤྱོད་བས་རིགས་ཚོགས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་ཤིང་ཏྲེ་སྤྱོད་
 འབྱེད་པའི་བཞུགས་བཅོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རམ་སྤྱོད་མེད་པར་ཏེ། མཛོད་རྟོགས་བྱུང་གི་དགོངས་
 རོན་མཐར་ཐུག་དབུ་མར་གནས་ཀྱང་བཞུགས་ཆོད་ཀྱི་དོན་ཙམ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་
 འབྲེལ་བྱེད་མཁའ་པོ་དག་གིས་བཤད་པས་ན་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བ་ཡང་བྱུང་གི་དགོངས་པ་མཐར་
 ཐུག་མིན་ཀྱང་དགོངས་པ་ཙམ་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབུ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་གསལ་བར་མཛད་ཀྱི་སེམས་ཙམ་པའི་ཕྱོགས་བཞུགས་པ་མེད་པས་
 སེམས་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཞུགས་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཛོད་གསལ་བར་འཛོག་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བཞུགས་བཅོས་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་རིག་པ་
 ཙམ་གྱི་ལྷགས་མེ་འཐད་པའི་ཚུལ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཆེར་མེད་པ་ཅི་ཡིན་སྤྱོད་ན། དེ་ནི་འཕགས་པ་
 རྟོགས་མེད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཤིང་ཏྲེ་སྤྱོད་ཕྱེ་བ་ནི་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱོད་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་
 མཛད་པའི་རྗེས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་ཅུ་བར་ལྷགས་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་དེ་ཡིན་ལ། འོ་ན་ཀྱང་རིགས་ཚོགས་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྐལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་སེམས་ཙམ་
 པ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་བར་ཟླ་བའི་ཞབས་དང་། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པས་དངོས་པོ་བདེན་པར་སྤྱོད་པའི་
 བཞུགས་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ནི་ཅུ་བ་མཁའ་པོའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས། འདིར་ཡང་རང་རྗེ་ཕྱོགས་
 གྲུ་ལེན་པ་ན་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཕྱོགས་སྤར་མཛད་ལ་དེ་དག་ལ་ལུང་གིས་གནོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་འང་ཐེག་དམན་
 གྱི་རྗེ་སྤྱོད་ནས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དོ། དེ་ལྟར་འང་འདི་དག་གི་འདོད་པ་བཀག་ན་རྣལ་འབྱོར་
 སྤྱོད་པ་པའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་ལེགས་པར་འགྱུར་བས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་ཐུན་མོང་
 བཞིན་པོ། ཞེས་ཅུ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
 པའི་དེ་རྗེས་ཀྱང་། སར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆར་སྤྱོད་གྱི་མཁས་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྟེན་ནོན་ཙམ་མཛད་ཀྱང་།

རང་གི་བཞེད་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་འབྱེད་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གི་བཤད་
 ལུགས་ལས་ཤེས་སོ། །དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟའི་སྒོ་ལ་ཆེན་པོ་འདི་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞི་དང་ཉེན་འབྲེལ་
 བརྒྱ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་དམན་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་ལ་ཡང་སྤྱོད་པའི་ཉེན་སེམས་སྦྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་པ་རྩ་བ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱག་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་།
 ལམ་ཐུ་ས་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་བཀྲོད་དགོས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་སྒྲུག་སུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་
 པ་དང་། ལམ་གྱི་སྤང་བ་བྱ་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་སོགས་
 བལ་ཆེར་མ་ཆུང་ས་ཤིང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། དེས་སྒྲིབ་པ་སྤྱོད་ཚུལ་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྦྱེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་མི་འབྲ་
 པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་། ས་བརྒྱའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལོངས་སྤྱོད་
 སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལོངས་སྤྱོད་གས་པའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་བྱུང་པར་
 གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གང་དག་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་
 པ་དང་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྐྱགས་པ་ཡིན་
 རོད་ རྟེན་ཉེན་ཐོས་སྒྲིབ་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་ལོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། སྤྱིར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་
 སངས་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ཙམ་སྦྱེ་བའི་མཐའ་མ་བཀག་ཀྱང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་དོར་བཞིན་བྱུང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་སྦྱེ་བ་ནི་གནས་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མཆོན་
 ཉིད་ཆང་བ་སྦྱེ་བ་ལ་བྱུང་ཆུབ་དོན་གཉེར་དང་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་གཉིས་སྦྱེ་དགོས་ལ། དོན་
 ཏུ་གཉེར་བྱའི་བྱུང་ཆུབ་དེ་ལ་ཡང་ཐ་ན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་བཀག་པའི་
 མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཤིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་སྤྱོད་གཅོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱུང་པར་བྱུང་མེད་གསུམ་
 གྱི་མགོ་ཚུལ་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེག་བསྐྱས་ལས། བཟང་དང་སྒྲོན་པའི་སྤྱོད་པས་ཅན་

དང་། ཁྱིམ་སྒོགས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་དགོས་པའི་བྱིར་། འདི་དག་གི་དུ་ཆེན་པོ་
གཉིས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་ཇི་ཡལ་སྤྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་
པར་བཤད་མོད་འདིར་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། འདིས་ན་སྤྱོད་དཔོན་བྱང་ཚུབ་བཟང་པོས།
མདོ་སྤེལ་པ་ལ་བསྟོར་བ་དང་། སྤོན་ལམ་དང་སྟོང་ཇི་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་ཐེག་ཆེན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བ་
བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གནས་པས་ཐེག་དམན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷ་གར་
བ་གཞན་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་གི་དུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་འགའ་བས་འཐད་
པར་མི་སེམས་སོ། འདིས་ན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་ཆེ། ཇི་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་
བཀའ་སྟོལ་ལྟར་གི་དུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ལྷ་གར་བ་གཅིག་གིས་
བཤད་པ་ཅམ་ལྷ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་ཡུང་མང་དུ་འདྲེན་པ་ཅམ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། མཐས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ལུགས་ནི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོག་ཆོས་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་གི་དུ་ཆེན་པོ་འབྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་སྐྱབ་ཚུལ་ཇི་འདྲར་མཛད།
རིགས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟོན་ནས་དྲང་དེས་སྟེ་བ་ཡིན་ཟེར་ན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ཐེག་
ཆེན་བཀར་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་དྲང་དེས་སྟེ་ཚུལ་ལོ། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་
ཐོས་སྤེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་ཚུལ་དང་། དེའི་ལན་བཤད་པའི་སྟོན་ནས་ཐེག་ཆེན་
བཀར་སྐྱབ་ཚུལ་ལོ། འདྲ་པོ་ནི། དོན་སྤྱོད་གཉིས་ན་རེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྣམས་ནི་བཀའ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཇི་སྟོད་གསུམ་དུ་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར་། རིག་བྱེད་མཐའ་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། རིག་བྱེད་
མཐའ་བ་རྣམས་ནི་གཞུང་ཆུས་བཀྱ་བ་དང་། ལྷ་འཐུང་བ་དང་། ལྷ་བར་གནས་པ་དང་། གསང་
སྤྲུགས་བསྐྱས་པས་སྤྲུག་པ་འདག་པར་སྤྲོ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་བས་བཀའ་
མ་ཡིན་ནོ། ཁཛ་པར་ལྟ་བ་རྣམས་བཞིན་དུ་ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོ་བའི་
བྱིར་དང་། ཇི་ལ་བཙོང་བཟུང་པོ་གང་གི་ཡང་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་དང་པར་བྱེད་པ་
པོ་དག་གིས་མ་བསྐྱས་པའི་བྱིར་དང་། ཁོངས་སྟོད་ཇོགས་པའི་སྤྲོ་ལྷ་གར་པར་སྤྲོ་བས་འདུས་བྱས་ཐམས་

ཅད་མི་ཉལ་པར་སྒྲུབ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོས་ཀུན་ལ་ཁུབ་པ་དང་ལེན་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་བདག་མེད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་མུ་
 ངན་ཡོངས་མི་འདུལ། ཞེས་མུ་དོན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དབྱ་བཙོམ་
 པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱིམ་པ་ལ་ཐུག་བྱ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་བསྐྱེད་པ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་ལྷ་གྲ་
 ཐུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉལ་དུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲུབ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ལས་འབྲས་
 བྱ་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། བེན་དུ་སྤྱིག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་ཅ་བ་ནས་འབྱེན་པར་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། བེན་དུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀྱི་ཀྱིའི་མི་ལམ་
 གྱི་དབྱེ་བས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བུ་མདོ་སྡེ་སྤྱི་དང་བྲགས་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་དང་། མི་ཉལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདིའི་ལན་བེན་དུ་རྒྱས་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་དོག་གེ་འབར་བ་ལས་
 གསུངས་ཏེ། དེའི་ཡང་སྤྱིང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ནི་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། དབྱ་མ་སྤྱིང་པོ་ལས། ཐེག་ཆེན་
 སངས་རྒྱལ་གསུངས་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཆེ། སྟོན་ཕྱིར་སྟོབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་འབྲས་བྱ་དང་བཙས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་ཡིན་ཏེ། བདག་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་བྱ་བཞི་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་པའི་བདག་
 ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་བཞིན་ནོ། སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་མ་བསྐྱེས་
 པ་ཡང་མ་བྱུང་སྟེ། གང་ཐེག་པ་དམན་པའི་སྡེ་སྟོན་གསུམ་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འདུལ་བ་ལ་སོགས་

པ་རྒྱལ་པར་བསྟན་པས་ན་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཡན་ཚུན་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷན་ལྷན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི་བཀའ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མི་འགལ་པའི་
ཕྱིར་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག་ ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ཡང་
ཡང་དག་པར་མཐོང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དང་ཡང་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར།

སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཡང་ནང་ཡན་ཚུན་དུ་རང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགལ་བ་ཆེར་
ཡོད་ལ། རང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག་ བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱུ་ལ་ཡང་སྤང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་
ཡང་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་པའི་རྩུད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡང་ཀླན་དུ་བཟང་པོ་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་འདུན་
ཡལ་ཆེན་སྡེ་པའི་སྡེ་སྟོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤར་གྱི་རི་པོའི་སྡེ་དང་། རུབ་གྱི་རི་པོའི་
སྡེའི་ལུགས་དང་། བཟང་པོའི་ལམ་པས་འདོན་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོན་དང་། འཇིགས་མེད་
རི་པོའི་སྡེ་སྟོན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
ན་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མ་གཏོགས་པས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁོངས་སྟོན་རྣམས་
སྟེ་རྟག་པར་སྤྲས་པ་ཡང་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བདེར་གཤེགས་སྟོང་པོས་ཁྲུབ་པར་སྤྲས་པ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། །དབང་ཕྱག་དང་བདག་རྟག་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་པ་དང་རྣམས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་རྟེན་ཅིག་མའི་
རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱུས་འཕགས་
པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོན་ལམ་བཟང་པས་གཏན་དུ་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་
འདས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར།
མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ་ཡང་དེ་

དག་ལས་དབང་པོ་ཞིན་ཏུ་ནོ་བ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་བའི་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་དགོངས་
 ཏེ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲད་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། འོན་
 གྲང་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་པར་ཡུངས་ཀར་དང་རི་རབ་ལ་
 སོགས་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་ནི་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱང་པར་གྱིས་རང་བཞིན་བརྟེན་པ་ཡིན་གྱི།
 དམིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་
 ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐུག་བྱ་བའི་འོས་ཡིན་པར་སྡེ་པ་བཙོ་བརྟེན་ལ་གྲགས་པའི་གཞུང་
 ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་
 བ་ནི། རྒྱའི་བྱང་པར་ལ་གཅེས་པར་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ་མདོ་དུ་མ་ལས་བཀའ་སྩལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ནམ་
 མཁའ་མཛོད་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལམ་ཡང་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་ཆང་བན་འབྲས་བྱ་དང་བཙས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། སྟོན་དེ་དག་གིས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤུག་ཐུབ་པ་ནི་སྤུལ་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། འོག་མེན་གྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཡོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྤུལ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར།
 ཡོངས་སྤུལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་ན་ཡང་སྤུལ་པའི་སྤུལ་བྱུང་བ་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་
 ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤུལ་པ་སྟོན་པར་ནི་བྱེད་ཅག་ལ་གྲགས་
 པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་མང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། གཞུང་ཆུས་འབྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རྒྱུན་མེད་ནི་སྤྲུག་པ་
 འདག་ཐེད་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་རྒྱ་མ་དོས་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུད་དང་། སྤྱང་གནས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་
 རྒྱས་སྤུལ་པའི་ཆེད་དང་། གཞུངས་སྤྲུག་ནི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་བྱང་པར་ཅན་ལ་འདོད་པས་
 སྟོན་མེད་ལ། ཇེས་པའི་ལས་ཀྱང་སྟོབས་བཞི་ཆང་ན་འདག་པ་ནི་མདོ་དང་རིགས་པ་དུ་མས་འབྲུབ་
 པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་འབྲས་བྱ་མང་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ལས་འགའ་ཞིག་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་
 དང་། འགའ་ཞིག་ནི་གཞན་དུ་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་མེད་
 པའི་བསྤྲུགས་པ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། གྱི་ཁྲིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ནའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་བསྟན་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་དམ་པར་

སྒྱུ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དག་ཏུ་ན་ལ་འབེབས་པའི་ལྷ་བཞི། བདག་
ཅག་གིས་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ནས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གིས་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ནི་སྤྱིར་པའི་བདུད་ཀྱི་ཆོག་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་པ་རྣམས་ཆོག་གེ་
འབར་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱུང་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་པ་ཡིན་ལ། སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྷན་པ་དག་
གིས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་དེར་ཞིབ་ཏུ་བརྟུ་བར་བྱ་སྟེ་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བུའི་སྟོན་ནས་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུ་ལ་ནི། དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་
པོ་དག་གིས་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་ནི་རྟོན་པ་བཞི་དང་། རིགས་པ་བཞི་དང་། དགོངས་
པ་བཞི་དང་། ལྡེམ་དགོངས་བཞི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ནས་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ལ་
རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན། དོན་ལ་རྟོན་གྱི་ཆོག་འབྲུལ་མི་རྟོན། རེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་གྱི་
དྲང་བའི་དོན་ལ་མི་རྟོན། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པ་བཞིའོ། ། དེ་ལ་གང་ལ་རྟོན་
པ་བཞི་ནི། ཆོས། དོན། རེས་དོན། ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡིན་ལ་འདིའི་ཆོས་ནི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། གཙུག་
ལག་བརྟན་པའི་ཆོས་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་
པ་འབྲེལ་བའི་བརྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྩོན་བྱ་དང་རྩོད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུང་ངོ། ། དོན་ནི། དེ་དོན་དགོངས་
པ་ཅན་དང་ནི། ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དག་གི་སྒྲུབ་ཟིན་ཆོད་ཀྱི་དོན་དང་། གང་ལ་བསམས་ཏེ་བརྟན་
པའི་དགོངས་པའི་དོན་གཉིས་སོ། ། རེས་པའི་དོན་ནི། རེས་དོན་ཆད་མ་ལྷན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་
པས་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར་ན་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པ་རྣམས་དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་
དོན་དམ་པ་བརྩོན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་བཞིག་དགོས་སོ། ། ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ཡི་བརྩོན་མེད་ཐོབ་པའོ། །
ཞེས་གསུངས་པས་འཕགས་པ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱའོ། ། གང་
ལ་མི་རྟོན་པ་བཞི་ནི། གང་ཟག་ཆོག་དྲང་དོན། རྣམ་ཤེས་བཞིའོ། ། དེ་ལ་གང་ཟག་ནི། སྤྱིང་དང་
ཞེས་དངོས་བརྟན་ཆོས་སྤྱིང་པའི་གང་ཟག་ལ་གསུངས་པ་ནི་གང་ལ་མི་རྟོན་པའི་མཆན་གཞི་ཅམ་ཡིན་
པས་འདིར་བྱང་མ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་སོ་སྒྱུ་ནས་སངས་རྒྱས་འཕགས་

པའི་བར་ཐམས་ཅད་གཟུང་ངོ་། ཆོག་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་བཀའ་དང་བསྟན་
བཅས་ཀྱི་རྟེན་ཀྱི་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་སྟེ་ཆོག་མཁས་ལ་བྱུང་། བྱང་དོན་ནི། རྟོག་པར་ཡང་དག་ཤེས་པ་
དང་། ཞེས་གསུངས་པས་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན་སྟེ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབབ་པ་
དང་། དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བཟོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ལ་བྱུང་། རྟེན་ཤེས་ནི།
བཟོད་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པ་དག རྟེན་གསུངས་པས་འདིའི་རྟེན་ཤེས་ལ་མིག་སྟོགས་དབང་ཤེས་དང་
ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པར་གསུངས་པས་ན་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་གནས་ལུགས་
ལ་སྟོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཤེས་པ་འམ་གནས་ལུགས་ལ་འབྱུང་པའི་ཤེས་པ་ལ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

དེ་ནི་དེ་དག་ལ་རྟོན་མི་རྟོན་གྱི་ཚུལ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ས་སྟེ་ལས་གང་ཟག་དང་དུས་དང་ཆད་
མའི་སྟོན་གསུངས་ཚུལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ད་ལྟ་ནི་བར་མཁོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དགོངས་
པ་མདོ་ཙམ་བཟོད་པར་བྱུང་། དེ་ལ་རྟོན་མི་རྟོན་ནི་ཡིད་ཆེས་མི་ཆེས་ལ་བྱུང་། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་
ཆེས་ལ་རྟོན་པ་ནི། འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཤད་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་ལ། འདི་ནི་སོ་སོ་སྟེ་བོས་བཤད་
པས་སྒྲུང་བར་མི་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆེས་ལ་རྟོན་དཔྱད་མེད་པར་རྟོན་པ་པོའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་
དུ་བྱས་ནས་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཤད་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་ལ། འདི་
ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་བཤད་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་བརྟགས་
ནས་ཡིད་རྟོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ནག་པོ་བསྟན་པ་དང་ཆེན་པོ་
བསྟན་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་ཏེ་རབ་དུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་རིགས་པ་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་
པ་ཡིན་གྱི་གནས་བརྟན་ནམ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འམ་དགེ་འདུན་གྱིས་ཆོས་
དེ་དག་བཤད་དོ་ཞེས་གང་ཟག་ལ་རྟོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཆོས་ལ་འཐད་མི་འཐད་
བཤད་རྒྱ་གང་ཡང་མེད་པར་འདི་ནི་དོད་ཅག་གི་སྒྲ་མས་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་འདི་ནི་
གཞན་གྱི་སྒྲ་མས་བཤད་ཡིན་པས་ཁས་ལེན་མི་རུང་ཞེས་གང་ཟག་ཁོ་ན་རྒྱ་མཚན་དུ་སྟོབ་དག་ལ་རྟོན་
པ་དང་པོའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་པར་བྱུང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གསུང་ནི་རྟེན་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྤར་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཡིད་ཆེས་ཚུལ་བརྟན་པ་ཉེ། སངས་
 རྒྱལ་ཡིན་པས་དེའི་བཀའ་ལ་ཡིད་ཆེས་དགོས་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཐར་འདོད་
 ལ་མི་བསྐྱབས་པས་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཆད་མེད་སྐྱབ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་གོང་དུ་འདི་ནི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡིན་པས་སྒྲུང་བར་བྱ་ལ་ཞེས་སྐྱབས་པ་ཡང་དཔེར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡིན་
 ཀྱང་ས་ལམ་མཐོན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པ་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་ལས་དང་པོ་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལག་དྲུ་སྒྲུང་མི་རུང་བ་ན་མས་ལ་བྱུང་བར་དེ་ལྟ་བུ་མགོ་བར་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་
 ཡིན་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལག་དྲུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །ཆོག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་
 རྟོན་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་འཆོད་པ་འམ་རྩིས་པ་འམ་རྩོད་པ་ལ་ཡང་རུང་ཉེ། རྟོན་དང་ཡི་གེ་དང་
 ཆོག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་འམ་ལེགས་པར་མ་སྦྱར་བ་ཡང་རུང་ཉེ་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་སྒྲུང་
 བར་བྱ་ལ། ཉེས་པར་བཤད་པ་ནི་རྟོན་དང་ཡི་གེ་དང་ཆོག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ཡང་རུང་ཉེ་དོར་
 བར་བྱ་དགོས་པས་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་ལ་རྟོན་པའོ། །འདིའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་
 ལུང་དང་རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། མངོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་སྐྱབ་པའི་
 ཐབས་ཡང་དག་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ཉེས་པར་བཤད་པ་ནི་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉི་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་ཆོས་མཉན་
 པར་བྱེད་གྱི། ཆོག་འབྲུ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དོན་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
 མཉན་གྱི། ཆོག་འབྲུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་ན་ཕལ་པའི་རྟོན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི་གུས་པར་བྱས་ཏེ་མཉན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྗེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྱང་སའི་ལུང་དེའི་དོན་བསྐྱར་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཉེས་པ་ངོས་གཟུང་པའི་སྐབས་སུ་
 ཆོག་མི་ལེགས་ན་དོན་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་གནས་ལ། ཆོག་ལེགས་ན་དོན་མི་ལེགས་ཀྱང་དེ་ལ་གནས་
 པ་ནི་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པས་ན་དེ་ལས་བརྒྱུག་པ་ནི་རྟོན་པ་གཉིས་པའི་དོན་དུ་ཤེས་པ་བྱའོ། །

དང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལས་ཡོངས་སུ་མ་

སྒྲིག་པའི་སྒྲིག་བྱ་བྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྒྲིག་པའི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པ་
 རྣམས་ནི་གདུལ་བྱ་བྱང་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་ནས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་བཞིན་
 དུ་སྒྲིག་པ་སྒྲིག་པའི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་མི་འབབ་པ་རྣམས་ནི་ངེས་པའི་དོན་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་
 བྱ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དང་པ་བཞིན་ཅིང་།
 དགའ་བ་བཞིན་ཏེ། གསུང་ལ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲིག་ལ་ཉོན་གྱི། བྱང་པའི་དོན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲིག་ལ་ཉོན་
 ན། ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་མི་འཕྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྒྲིག་ལ་ཉོན་
 ཆོགས་ནས་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ངེས་པས་ཐེ་ཆོམ་སྦྱང་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་ནི་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་དུ་ན་དབྱ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་
 བྱང་ངེས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཉོན་པ་གསུམ་པའི་ཞིབ་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་
 པ་ཡང་དེས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་ཤེས་ལ་མི་ཉོན་ལེ་ཤེས་ལ་ཉོན་པ་ནི། ངེས་དོན་འཆོལ་བའི་སྐབས་སུ་སྦྱེ་བོ་ཡལ་བའི་མིག་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་འབྲལ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་
 དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཙམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་སྤངས་ནས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་ཉོན་པའི་མཉམ་
 གཞུག་ལེ་ཤེས་སམ་དེའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དཔག་པར་བྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ལ་ཉོན་པར་བྱེད་
 པ་འཇམ། ཡང་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་དོན་སྦྱི་ཙམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡིད་མི་ཉོན་པར་ཉོན་མེད་ཀྱི་ཤེས་
 པས་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་ཉོན་པ་ལ་སྤྱིང་བོ་དང་བཅས་པར་ཡིད་ཆེས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། མིག་
 དང་ན་བ་སྒྲ་ཡང་ཆད་མ་མེན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་དང་། བྱི་མ་ནི་བྱང་ས་ལས། ཡང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉོན་པའི་ལེ་ཤེས་ལ་སྤྱིང་བོར་ལྟ་བུ་ཡིན་གྱི། ཐོས་པ་དང་བསམས་པས་
 ཆོས་དང་དོན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པས་ཀྱང་སོ་སོ་སྦྱེ་བོའི་ཤེས་པའི་སྤང་བ་འདི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་མི་ཉོན་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་
 དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལས་ནི། སྤང་ཅེ་མན་ཆད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོན་འབྲེལ་
 རིམ་ཚུལ་གྲུང་ཡིད་མི་རྟོན་ལ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་
 པ་ནི་རྟོན་པ་བཞི་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ནི་འཁོར་བས་བསྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཡི་
 ཤེས་ནི་རྣམ་བྱུང་ཐྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དང་བྱང་
 ས་ལས་གསུངས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་མེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟོན་པ་བཞི་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། སའི་
 དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པ་ནི་ཐོག་པ་དམན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་བསྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་བྱས་
 ཀྱང་རྒྱང་ངམ་སྙམ་སྟེ། རྫོགས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན། དང་པོ་ཐོག་
 མར་ཆོས་ཉན་པའི་དུས་སུ་གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པར་ཡང་དག་པའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་ནི་སུ་ལས་ཀྱང་
 རྒྱང་སྟེ་མཉན་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་ཡང་ཆོག་ལ་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པར་དོན་གཙོ་བོར་ཡིད་ལ་འཛིན་
 པ་སྟེ་ཐོས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོན་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་བསམ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དོན་
 ལ་ཡང་གཉིས་སུ་བྱེད་པའི་ངེས་པའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་བྱང་དོན་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་སམ་ཡན་ལག་
 ཏུ་ཤེས་དགོས་པས་རྟོན་པ་གསུམ་པ་དང་། སྐབས་ཉམས་ལེན་གྱི་དུས་སུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ཙམ་
 ལ་ཆོག་མི་བྱེད་པར་བསྐྱེས་བྱུང་གིས་མི་རྟོག་པའི་ཡི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྟེ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་པས་རྟོན་
 པས་རྟོན་པ་བཞི་པ་འཛོག་པར་འཕགས་པ་ཐོས་མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །རྟོན་པ་བཞི་པ་དེས་རིམ་པ་བཞི་
 དུ་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་ལ་ལོག་པར་མི་
 འཇུག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་བཞི་ལས་མི་ཉམས་པར་གསུངས་ཏེ།

མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། མོས་དང་རྣམ་པར་སྦྱོད་པ་དང་། །གཞན་ལས་རིམ་བཞི་ན་ཐོས་པ་
 དང་། །བཤྲོད་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས། །བཏན་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྟོན་
 པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གི་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་སྤང་ན་འད་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་གསལ་
 བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ལ། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་

[illegible]

དགོངས་པ་ཅན་བཞི་ནི། སངས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐྱར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་
 དེའི་ཆོ་སངས་ཀྱིས་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་དོ་ཞེས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་འི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་
 དུ་སྐྱེ་བར་སློན་ལམ་བདེ་བ་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྐྱེ་འོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་། གང་
 ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་བསྐྱགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འགའ་ཞིག་དེས་ཆོག་པར་འདོན་པའི་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གི་
 རོར་སྐྱད་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བྱམ་ཅ་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
 རོར་སྐྱད་པ་ལྟ་བུ་དགོངས་པ་བཞི་ནི། བརྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེམ་པར་དགོངས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མཆོན་ཉིད་ལ་ལྷེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་
 བརྟན་པ་ལ་སྐྱགས་པའི་ཉེས་པ་བརྒྱད་འདུལ་བའི་མྱེར་དུ་ཐེག་ཆེན་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཉེན་པོ་ལ་ལྷེམ་

པོར་དགོངས་པ་དང་། གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྟོན་ཤེས་ཏུ་བསྐྱར་བ། མྱོང་
པོ་མེད་ལ་སྟོང་པོར་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྟོགས་པ་ནི་བསྐྱར་བ་ལ་ལྡེ་མ་པོར་དགོངས་པའོ། །དགོངས་
ལྡེ་མ་དགོངས་གཉིས་མདོ་གཅིག་ལ་ཆང་བའང་ཡོད་པས་ཡན་ཚུན་འགལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ལྡེ་མ་དགོངས་
བཞི་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལ་སྟོགས་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ། གཉིན་པོ་ལ་ལྡེ་མ་པོར་དགོངས་པ་ནི་དགོངས་
པ་ཅན་བཞི་ལ་བྱ་བར་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་པར་ཕྱིན་ནམ་བཤད་ཏུ་གསུངས་སོ། །དོན་གཞན་ལ་དགོངས་
པ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེ་མ་པོར་དགོངས་པ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་ལེགས་
བཤད་གསེར་འབྲེང་ལས་བཤད་དོ། །འདི་དག་གྲགས་ཆེ་བས་དེ་ཅམ་ལས་མ་སྟོས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་ནམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་སྒྲ་བའི་ལུགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པར་སྒྲ་བའི་དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་གཉིས།

དང་པོ། རྣམ་པར་རིགས་པ་ཅམ་དུ་སྒྲ་བའི་ལུགས་རྒྱས་པར་འཆད་པ།

༥ དང་པོ་ལ་གང་ལ་བཞེན་པའི་གཞུང་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུ་མཐའི་རྣམ་
གཞག་གོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤིང་རྟའི་སྟོན་འབྲེད་པའི་ཐོག་མ་ནི་མགོན་པོ་གྲུ་སྒྲུབ་ཡིན་ལ།
རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་བྱུང་བའི་དུས་དང་དེས་གཞུང་རྗེ་ལྟར་མཇུག་པ་སྟོགས་ནི་འོག་དུ་འཆད་པས། འདིར་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བྱུང་བའི་ཚུལ་རུང་ཟད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་བྱུང་
བའི་དུས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ན་བྱུང་བར་
བཤད་ལ། དེར་དྲངས་པའི་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ལས། ང་ནི་མུ་ངན་འདས་འོག་དུ། ལོ་ནི་
དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཞེས་འབྱུང་དོ། །གཞུང་གཞན་དག་ལས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་དོ། །
སྟོབ་དཔོན་འདི་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལུང་བཞུགས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་
ཅས་བྱའི་དགེ་སྦྱང་ནི། བཞུགས་བཙུན་དེ་ནི་དོན་ལ་མཐུན། མདོ་སྡེ་དེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། རྣམ་

ཟུག་ཅིང་ཟ་བ་ཞིག་མཐོང་ནས་སྒྲིང་ཏེ་ལྷག་པར་སྒྲེས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ག་བཅད་དེ་འབྲུ་བསལ་སྒྲིམ་
ནས་གསེར་གྱི་སྲུ་གི་གཡར་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལས་ག་བཅད། ལག་པས་ཐངས་ན་གི་ཡིས་དོགས་ཏེ་སྲུ་ན་
ཟུམ་ཏེ་ལྷགས་ཀྱིས་ཐང་སྒྲིམ་པ་དང་བྱི་མེད་པར་ཏེ་བཅུན་འོད་དང་བཅས་པ་མཐོང་ནས། བདག་གིས་
དེ་ཙམ་བསྐྱབས་ཀྱང་ཉགས་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་ཏེ་བཅུན་ཐུགས་ཏེ་རེ་རྒྱུ་ཞེས་འཁངས་པས་ཏེ་བཅུན་
གྱིས། ང་དང་པོ་ནས་ཡོད་དེ་ཁྱོད་རང་གི་སྐྱབ་པས་མ་མཐོང་ལ་ད་ལྟ་སྒྲིང་ཏེ་ཆེན་པོ་སྒྲེས་པས་སྐྱབ་
པ་དག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། དེ་ནས་ཐེག་ཆེན་དར་བར་ཁྱུ་འཆ་ལ་ཞེས་ཁྱུས་པས། ངའི་
ཆོས་གོས་ལ་འབྲུས་ཤིག་གསུངས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་ཏེ་མྱེད་ཀྱི་སྐྱོད་ཅིག་གསེམ་མི་ལོ་ལྟ་བུ་འཕྲུ་
ལྟ་བུ་ཙམ་གསུངས་དུ་བཞུགས་པར་གྲགས་ལ། ས་སྡེ་འགྲོ་མཚན་ལས་ཐང་བ་དུག་ཅེས་འབྱུང་དོ། ། དེར་
བུམས་པ་ལས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་བུམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་སོགས་གསལ་ནས་སྒྲུབ་མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཀྱལ་པའི་
བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་སའི་སྒྲོང་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཡན་ཐུར་སོགས་མེད་ཅེས་བྱ་བ། ཆོས་
རྒྱུན་ཏིང་འཛིན་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བདུད་རྩི་རྒྱུན། །འཕགས་པ་མེ་ཡམ་ཞལ་གྱི་བུམ་པ་ནས་སྐྱགས་
པ། །གསལ་པའི་སྒྲིམ་པས་གསལ་བ་དེ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་འདི་ནི་
ས་གསུམ་པ་འོད་ཤེད་པ་བརྟེས་པར་འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་སོགས་ལས་འབྱུང་དོ། །

དེ་ལ་བུམས་ཆོས་སྡེ་ལྟ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། མདོ་རྟེན་གསལ་རྒྱུན། དུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད།
ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། རྒྱུད་སྒྲུབ་རྣམས་སོ། །

འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ས་སྡེ་ལྟ་ནི། སའི་དངོས་གཞི། གཞི་བསྐྱེད་བ། རྣམ་
གངས་བསྐྱེད་བ། རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒྲོབ་སྐྱེད་བ། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་བ་རྣམས་ཡིན་ལ་
ས་སྡེ་ཆང་བ་ལ་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་སྐུམ་ཅུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ནང་གི་སའི་དངོས་གཞི་ལ་ས་མང་པོ་བ་
དང་། ཉན་ས། བྱང་ས། སའི་གོ་རིམ་རྣམས་སྤྱོད་དོ། །སྒྲོབ་གཉིས་ནི། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོབ་
མདོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲོབ་ཐེག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་སོ། །དེའི་

གཙུག་ལྷན་དཔོན་དཔྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་མདོ་མེ་ཆུན་དང་། འབྲེད་གཉིས་ཏེ་གསུམ་གྱི་འབྲེད་
 པ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ལས་སྐྱབ་པའི་རབ་བྱེད། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད། ཉི་ཤུ་པའི་རབ་
 བྱེད། སུམ་ཙུ་པའི་རབ་བྱེད་དེ་ཤུ་ཀ་ར་ཆ་མེ་བུ་དུ་གྲགས་སོ། རྟེན་རྒྱུ་མཛུ་ཆོས་མེ་ལ། ས་
 མེ་ལ། མེ་མ་རྣམ་གཉིས། ཤུ་ཀ་ར་ཆ་མེ་བུ་དུ་རྣམས་ལ་བུམས་པ་དང་འབྲེད་པའི་ཆོས་མེ་ཉི་ཤུ་ཞེས་
 གྲགས་སོ། གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ལྷའི་དཔྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེད་མདོ་འབྲེད་ལ། ས་ལུ་
 ལྷང་པའི་མདོ་འབྲེད་ལ། ས་བཙུ་པའི་མདོ་འབྲེད་ལ། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་འབྲེད་ལ། རྟེན་རྒྱུ་མཛུ་ཆོས་ཀྱི་འབྲེད་
 པ་ལ་མོགས་པ་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འབྲེད་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ལྷའི་གཞན་
 ལ་མན་པ་ཞེས་བྱ་བས་མདོ་མེ་ཆུན་གྱི་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་དང་། ཁ་ཆེ་
 རྒྱ་ན་པའི་མདོ་མེ་ཆུན་གྱི་དོན་བསྟུས་དང་། སྤང་པོ་ལྷའི་བཤད་པའི་མདོ་མེ་ཆུན་གྱི་འབྲེད་པ་བཤད་ཆེན་
 པ་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འབྲེད་པ་བཤད་བཞི། སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེད་པ། སུམ་
 ཙུ་པའི་འབྲེད་པ། དགེ་བསྟན་བཙུན་པ་དོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་མེ་ཆུན་གྱི་བཤད་སྟུར། དེའི་ཐེག་
 བསྟུས་བཤད་སྟུར་གཉིས། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེད་པ། ཡོན་ཏན་འོད་དང་
 རྒྱ་མཚོ་རྒྱུན་གྱི་བྱང་པའི་འབྲེད་པ་གཉིས། རྒྱལ་པོའི་སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེད་པ་ལེ་ལེ་
 འབྲེད་པ། ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་བཤད་སྟུར་དོན་གསལ་རྣམ་པར་སྟེ་བ། སའི་རྟེན་འབྲེད་ལ། སུམ་ཙུ་པའི་ཉི་ཤུ་
 པའི་འབྲེད་པ་དང་། སུམ་ཙུ་པའི་འབྲེད་པ་བཤད། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཀྱི་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་འབྲེད་
 པ་བཤད། རྟེན་བཟང་དང་ལྷུ་ལྷུ་ལས་སྐྱབ་པའི་རབ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེད་པ། རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བའི་
 སེམས་ཅམ་རྒྱ་ཆ་འབྲེད་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་གྱི་སྟོར་རོ། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་དཔྱིག་གཉེན་
 ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷའི་རབ་ལས་མཁས་པ་བཞི་ཅུ་ཆོས་སྤང་པོ་ལྷའི་རྩོགས་སྤང་གི་ཆོད་མ་ཀུན་བཏུས་ཆ་འབྲེད་ལ།
 དམིགས་བཏག་ཆ་འབྲེད་ལ། སྤང་པོ་ལྷའི་རྩོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྲེད་ལ། རྣམ་དེས། རིགས་ཐེགས། གཏན་
 ཆོགས་ཐེགས་པ། རྒྱུད་གཞན་སྐྱབ་པ། འབྲེད་པ་བཏག་པ། རྩྱུང་པའི་རིགས་པ་སྟེ་ཆོད་མ་མེ་བཏུན་
 དང་། དེ་དག་གི་འབྲེད་པ་འབྲེད་པ་བཤད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལམ་ཆེར་སེམས་ཅམ་གྱི་སྟོར་རོ།

ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ནི་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆོད། གནས་བརྟན་ཆོས་སྒྲིབ་
། སྒྲོ་བརྟེན། རྩུགས་སྒྲུང་། ཆོས་གྲགས། གསེར་སྒྲིང་པ། བརྟེན་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་འདི་དག་
ལས་འགའ་ཞིག་ནི་སྒྲུ་ཆོའི་སྒྲིབ་ལ་སེམས་ཙམ་དང་སྒྲུ་ཆོའི་སྒྲིབ་ལ་དབུ་མ་པར་གྱུར་པའང་ཡོད་ལ།
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་གནས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པར་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བརྟེན་བཙུགས་པ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་དེ་དག་གི་ནང་ན་མང་དུ་ཡོད་པས། དེ་
ལ་དགོངས་ནས་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དེའི་གཞུང་གི་ཐོག་ཆོད་མེད་ནམས་ནས་
ནི་ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་དཔོན་དེ་དག་གི་བཞེད་པ་མི་ལྟར་ཡིན་པ་
ནམས་ནི་བདག་ཅག་འདྲ་བ་ནམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་ཞེས་འདྲུག་པའི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོར་
བཀའ་སྤྱུལ་དོ། ། དེས་ན་སེམས་ཙམ་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ཡིན་ན་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་མི་དགོས་དེ། སལ་
ཆེན་སྡེ་པའི་དགེ་སྒྲོང་ཡིན་ན་སལ་ཆེན་སྡེ་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནམ་གཞག་ལ་མཆོན་ཉིད། སྒྲུབ་ཤིང་། དེའི་བཤེས་གྲུབ་
མཐའ་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བྱོད་ན་རིགས་པས་འགོག་ཅིང་ནམ་ཤེས་བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་
རང་སྡེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ། འདི་ལ་ནམ་རིག་པ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་ལ་ནལ་འཕྲོར་སྒྲིབ་པ་
བཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། ། ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མེ་ཞེས་པའི་ཡུང་དང་། ནམ་པར་སྒྲོས་པ་ལ་སོགས་
པའི་དོན་མེད་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་མདུན་ན་འདུག་པ་ལྟ་བུར་གཟུགས་བརྟན་
སྤང་བ་བཞིན་དུ། བྱོ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་དོན་དུ་སྤང་བའི་བག་ཆགས་བསྐྱོས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཡུལ་
དུ་སྤང་བའི་ནམ་རིག་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཐེག་བསྟུས་ལས་གསུངས་དེ། དེ་
ཉིད་ལས་གོང་གི་ཡུང་དེ་དང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་དེ་དང་སལ་ཆེན་ཐོགས་སུ་ཡུང་དེས་རིགས་
པ་ཡང་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། ། འདི་ལྟར་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཤེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་
པར་སྒྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་སེམས་མཐོང་བ་སྟེ། ནམ་པར་སྒྲོས་པ་ལ་སོགས་

པདྨ་མཁའ་མེད་དོ། རིགས་པ་འདིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ནམ་པར་རིག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་
པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བར་འོས་སེམས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་བཤད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱ་བས་
ན་སེམས་ཅམ་པ་སེགས་ཏེ་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ས་སྡེ་སེགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ལུང་གཙོ་བོར་སྐྱ་བ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་
དང་། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་
གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་ལ། རྣམ་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་སུ་
ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་རེ་རེ་ལ་འང་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཡོད་པར་གཞུང་དུ་མ་ལས་བཤད་དོ། །རྣམ་བདེན་རྒྱན་གྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་འདོད་ཚུལ་ནི་
འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། བཀའི་བྱང་པེས་རི་ལྟར་བྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་པེས་
འབྱེད་པའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིབ་བྱེ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས། དོན་
དམ་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་ལྟན་པ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་།
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་པའི་ལུང་
ཚན་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། གཉིས་པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
དང་། གསུམ་པས་མདོ་སྡེ་ལ་བྱང་པེས་འབྱེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡང་མདོ་དགོངས་
འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེ་ཚུ་ལ་བསྟན་པ།

ཨ་ དེ་ལྟར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲང་ངེས་ཇི་ལྟར་བྱེ་བའི་ཞུ་བ་འདི་ལ་མདོ་དགོངས་
 པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྤྱིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 ཟུག་གི་ལེའུའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤྱོད་གི་དྲི་ལན་གྱི་སྐོར་རིལ་གྱིས་འདིའི་ཁྲུངས་ཡིན་མོད་ཀྱང་འཇུག་
 པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཕར་རྒྱ་སེར་དྲང་སྤྱོད་སྒྲུབ་རིལ་དུགས་གྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཆར་
 མད་དུ་བྱུང་བ་ཤོན་ལྟར་གྱུར་པ་འཇམ། མེར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་
 གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་། ལྷན་
 མཆིས་པ་སྐབས་མཆིས་པ་དྲང་བའི་དོན་རྩྱུང་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས་
 རྣམ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་པས་ཆོས་ངོ་མཆར་
 མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
 བ་དེ་ཡང་ལྷན་མཆིས་པ། སྐབས་མཆིས་པ། དྲང་བའི་དོན་རྩྱུང་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་
 གྱི། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་སྟེ་བ་མ་མཆིས་
 པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་
 བ་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས་རྣམ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་
 ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ངོ་མཆར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་
 ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་འདི་ནི་ལྷན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་མཆིས་

པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཕྱོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོའི་ཆོག་དོན་ཕྱང་ཟད་བཤད་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་
 དེས་སྤྱེ་ཚུལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་མདོ་ཆོག་ཏུ་དང་པོར་ཞེས་པ་ནི་བྱ་མོན་ཕྱང་པོའི་རིར་
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་པ་ལ་བསྟོས་ཏེ་མ་ར་རྒྱ་སེར་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་འདི་དུས་ཐོག་སྤྱེ་བས་ན་འདིར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྐྱར་
 བའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་འདི་ནས་བཤད་
 པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྐབས་པ་དང་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཛོག་གྱེད་དུ་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །མ་ར་
 རྒྱ་སེར་སོགས་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་པའི་གནས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་
 ནི་གདལ་བྱ་སྟེ། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་རིགས་ཅན་ནོ། །འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་ནི་བཞི་དེ་བྱ་སྟེ། །བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་ནི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བསྐྱགས་པའོ། །

ཐ་ན་མཆིས་པ་ནི་འདིའི་གོང་ན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་འཁོར་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེས་དོན་
 གྱི་མདོ་རྣམས་སོ། །སྐབས་ཡོད་པ་ནི་འདིའི་དངོས་བསྟན་སྤྱི་བཞིན་པའི་དོན་ལ་གྲོལ་བ་གཞན་གྱིས་
 ཐུགས་འཆོལ་བའི་སྐབས་ཡོད་པའོ། །བྱང་བའི་དོན་ནི་འདིའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའོ། །ཕྱོད་
 པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྤྱེ་བས་
 དོན་གང་ཡིན་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོད་པ་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པའི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་
 རས་བརྒྱམས་ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བཞི་དེ་བྱ་སྟོན་པ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དེ་བྱ་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ལ་སོགས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་པ་ཞེས་སོགས་ནི་བསྐྱར་ཡུལ་གྱི་གདལ་
 བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདལ་བྱ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྟོང་པ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་མ་སྤྱེ་བས་མི་མདོན་པའི་རྣམ་
 པས་གསུངས་པའོ། །ལྟག་མ་ནི་སྤྱེ་མ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པའི་བཙམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་ནས་བརྒྱམས་

ནས་ཞེས་པའི་བར་ནི་བཅོད་བྱ་སྟོན་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལས་བརྒྱུས་
 པ་ནི་བཀའ་བར་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་བསྐྱར་
 ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་པ་ནི་སྤྲ་མ་དང་
 འདྲ་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་
 དང་བར་པར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆེད་དུ་ཐོས་བསམ་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་པ་ལོ། ལེགས་པར་རྒྱལ་པར་སྤྱོད་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་རྒྱམས་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་གཞན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གསུམ་
 གྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྤྱོད་པ་ལོ། །

ཐུན་མ་མཆིས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྲ་མ་ལས་སྤྲོག་པ་སྟེ། ཆོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་
 པ་མ་ལགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་གསལ་བར་སྤྱོད་པས་མདོ་དཔེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཤལ་པ་ཡིན་མེན་
 མཁས་པས་བརྟགས་ན་ཆོད་པ་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་བརྟན་པའི་དྲང་དོན་དུ་འདོད་རྒྱུའི་
 འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱུས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་
 དང་། བར་པ་ཡང་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་སྤྱོད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་། དེས་
 དོན་དུ་འདོད་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ནི་སྤྲར་བཤད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་
 སྤྱོད་ནས་བརྟན་པ་རྒྱམས་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དུས་དེ་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད་པ་མེན་པར་
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ལེགས་པ་ཤད་སྟེང་པོར་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འདིར་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་
 སྟོན་པའི་སྤྱོད་ཆེད་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་འཛིག་པ་མེན་གྱི་བཅོད་བྱའི་ངོས་ནས་འཛིག་པ་དང་།
 བཅོད་བྱ་ཡང་གང་ཡིན་ལ་མི་བྱའི་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་
 ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསུངས་ཤིང་ཆོས་རྒྱམས་ལ་ཤེས་ཆེར་བདེན་ཡོད་མ་
 བཀག་པ་དང་། བར་པས་གསལ་བར་མ་སྤྱོད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་དང་།

ཐ་མས་ངོ་མོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་སྟེ་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་སྟོར་གསུམ་བྱུང་བས་དེའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །

དེས་ན་དོན་དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས། དེའི་སྤྱིར་གསུང་
རབ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རུང་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ཀྱི་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་གཙོ་བོའི་དབང་
དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདྲ་བ་
ཅམ་ཞིག་ནི་སྟོང་ཐུན་གྱི་གསུང་དེས་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱིར་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་
གསུམ་དུ་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་
དང་པོས་མ་བྱེད་ཅིང་། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འདྲའོ། །

དེ་ལྟར་ན་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་འདྲ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
གྱི་ནམ་གཞག་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱུད་མེ་སྤྱི་ནམ་དུ་གསུངས་
པ་ལྟར་གཙོ་བོར་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གང་
ཞིག་བདེན་བཞིན་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བཅུད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་བཀའ་ནམས་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་
མདོ་གང་ཞིག་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བཅུད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་ཕྱོགས་མཐུན་
པའི་བཀའ་ནམས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། གཙོ་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་
ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གང་ཞིག་ལེགས་སྤྱེད་ཆོས་འཁོར་དངོས་སམ་དེ་དང་བཅུད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་
ཕྱོགས་མཐུན་པའི་བཀའ་ནམས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛིན་གྱིད་ཀྱང་དེ་
ཉིད་དོ། །

དེས་ན་ལུང་རྩེ་བཞི་དང་། རྟན་པ་ཉིད་གཞག་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ། ལས་བརྒྱ་པ་སོགས་འཁོར་
ལོ་དང་པོའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། དཀོན་བརྟེན་གས། སལ་པོ་ཆེ་སོགས་འཁོར་ལོ་
བར་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་དང་། རྒྱན་སྤྱུག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་མཐུན་ཡིན་ལ།

ལང་གཤེགས། ས་བརྩུ་བ། བདེར་གཤེགས་སྟིང་པོའི་མདོ་སྟོགས་སེམས་ཙམ་པས་ཐ་མའི་ཚྭ་གས་
མཐུན་དང་། དབུ་མ་པས་བར་པའི་ཚྭ་གས་མཐུན་དུ་འདོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་
བཀའ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཙམ་དང་། བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་གཉིས་འབྲེལ་ཞུས་། དབུ་མ་
པས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་རིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མོ་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་
སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙམ་དང་། བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་སྟོང་ཉིད་པ་
མོ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་པར་བཞེད་ལ། སེམས་ཙམ་པས་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་བདག་
མེད་པ་མོ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙམ་དབང་ཚོན་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་
ཐ་མའི་གདུལ་བྱ་ནི་བར་པ་ལས་རུང་ཞིག་གསལ་བར་བྱེ་སྟེ་སྟོན་དགོས་པས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབང་པོ་
མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཡང་མཁས་པ་དག་བཞེད་དོ། །གང་དག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
ལ་བཀའ་བར་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་རྩལ་བ་
ཞིག་ལ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་བཞི་མི་འཐད་དེ།

ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ནི་མདོ་དེའི་དོན་དགོངས་འགྲེལ་
གྱིས་བཀྲལ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བཞེད་པས་འཁོར་ལོ་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། ལུགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་
ཀྱི་རིམ་པའི་སྟོན་པས་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྟུར་བའི་བྱང་རེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་ཁུས་པ་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་དང་དེའི་ཕྱིར་དུས་དང་པོར་བདེན་པ་བཞི་ལས་བརྒྱམས་ནས་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཡོད་པ་སྟོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དུས་དང་
པོར་གསུངས་ཆད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམས་
ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་འཛིག་པ་ན། སྟོན་པས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་

ལོ་དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འདུ་ཞེས་སྒྲུབ་ནས། ཡང་དེ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་
པ་འབབ་པར་དོགས་ནས་མདོ་ཡང་ཡིན། དུས་དང་པོར་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ན་དུས་དང་པོར་གསུངས་
པའི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ། ཅེས་སོགས་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ།

ལུང་ཆན་པོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ས་ནི་སྒྲར་བྱེད་པ་དང་ལན་གྱི་མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་པེས་སུ་འབྲེལ་
རྒྱུའི་མདོ་ཆན་གསུམ་ཡོད་པ་གྲགས་ལ་བཤད་པ་དེ་འདིར་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་བའི་སྒྲོན་སྒྲོན་པ་
ལ། དུས་དང་པོར་ཨ་ར་ཁུ་སེར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱ་ཆོད་
ལུང་པོའི་རིར་གསུངས་པའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་
པའི་ལེགས་ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་གསུམ་དང་སྒྲར་ནས་བྱང་པེས་སུ་འབྱུར་རྒྱུ་ལ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
ཀྱིས་ཞུས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྒྲར་བ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་
གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ཆན་གཉིས་པས་ཀྱང་དུས་དེར་གསུངས་པའི་མདོའི་ནང་ནས་
ཀྱང་བཟོད་བྱ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཡོད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི་སྒྲིར་
དུས་དང་པོར་གསུངས་ཆད་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་མིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ།
དེ་ལྟར་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་བོད་སྐད་ཀྱི་མ་ཁུ་ཁྲུག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་
གསུངས་པའི་མདོ་ཐམས་ཅད་པེས་དོན་གྱི་མདོར་བསྒྲུབས་པ་དང་།

ཁྲུག་གིས་མདོའི་བསྟན་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་མ་ཁུ་ཁྲུག་མདོ་འདི་ལས་བཤད་པའི་བྱང་པེས་ཀྱི་
ཚུལ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ལུང་དེ་དག་
གི་མཛད་གཞི་གསུ་བྱང་པེས་རྣམས་འབྲེད་ན་གསལ་བར་ཡོད་པས། ཇེ་བླ་མས་དུས་དང་པོར་གསུངས་
པའི་མདོ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་བཟུང་གིས་དོགས་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་
པའི་བཀའ་རྒྱུས་དུས་དང་པོར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དུ་མ་འཛོན་ཞིག་ ཡང་ལ་ལ་དུས་དང་པོ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་པའི་དུས་ཁྲབ་
པར་བ་ལ་བྱེད་པས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།

ཁ་ཅིག་དུས་དང་པོ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་གིན་དུ་
 རོ་མཚར་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གསུངས་པའི་དུས་སྤྱི་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་
 པོའི་འཛིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་གྲུབ་པའི་དུས་ཀྱི་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་པའི་མཚན་ཉིད་
 དུ་སྤྲུམ་ན་ཅིས་འགོག་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཁོ་པོས་ཤ་ར་རྒྱ་སེར་གསུངས་པའི་མདོ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། མདོ་ཡང་ཡིན་ཤ་ར་རྒྱ་སེར་གསུངས་པ་ཡང་ཡིན་ན་ཤ་ར་རྒྱ་སེར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡིན་
 པས་མ་ཁྲུབ། ཤ་ར་རྒྱ་སེམས་པ་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱེད་དོ། ཞེས་སྤྲུམ་ན་ཅིས་འགོག་
 མདོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཤ་ར་རྒྱ་སེམས་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཅལ་ཅལ་ཡིན་པས་བཞད་གད་དོ་ཟེར་ན། མདོའི་
 བརྗོད་བྱ་ལ་དུས་དང་པོའི་མིང་གིས་འདོགས་པ་ཡང་བཞད་བགད་ཡིན་ན་ཞེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུང་། དེས་
 ན་མཚན་མཚན་གྱི་རྣམ་གཞག་གྱེད་པ་ནི་ཆོས་དེའི་དོན་ཚྭ་འདྲིས་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་དོ་བོད་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཉིན་རེའི་ཁས་
 ལེན་ཟེན་པ་ཅམ་གྱི་ཐབས་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

དེས་ན་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་ཀྱང་དང་པོས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་
 དཔྱེད་དུ་མཁས་པ་སྤྲུམ་པའི་བཞེད་པ་དགོད་པ་ཅམ་མཛད་ཀྱང་ཡང་ན་ཞེས་སྤྱི་སྤྱི་རྣམ་དང་མཐུན་
 པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་རྗེ་བཙུན་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 བཞེད་པར་སྤྲང་རོ། །

དགོངས་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་སྤྱི་སྤྱི་ཚུལ་དངོས།

ཕྱ གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོས་སྤྱི་སྤྱི་ཚུལ་དངོས་ལ། འཁོར་ལོ་
 དང་པོ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ནི། དགོངས་གཞི། དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་གྱིས་

དང་དོན་དུ་འབྲེལ་བ་སྟེ། དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ཤེས་པ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མས་རང་འབྲེལ་ཤེས་
 པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་རང་འགགས་པ་ན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་བཞག་
 པའི་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
 སྤང་བའི་རྣམ་རིག་འབྲུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་ཐིམ་དོན་གྱིས་བརྩམས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རང་གི་ས་པོན་གང་ལས་སུ། རྣམ་རིག་སྤང་བ་གང་འབྲུང་བ། །དེ་དང་དེ་ཡི་
 སྐྱེ་མཆེད་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བྱལ་བས་གསུངས། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རེ་ཞིག་ལྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གང་ཟག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་དོན་
 དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཐིམ་སྐྱེ་མཆེད་དང་མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟེན་
 རས་གཟུགས་བརྩ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྲུང་བར་བརྟེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་དེ་
 དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་བརྩ་བ་པོ་དང་མཉན་པ་པོ་སོགས་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པར་རྟོགས་
 པའི་ཆེད་དུ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆད་པར་ལྟ་བའི་རྒྱང་འཕེན་སོགས་རྣམས་སུ་གཟུང་བ་ལ། ལས་
 འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིའི་གང་ཟག་ཙམ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དུ། བར་དོའི་སྤྱང་པ་ལ་དགོངས་ནས་བརྩས་ཏེ་
 སྐྱེ་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་
 པར་ནི། །དེ་འདུལ་བ་ཡི་སྐྱེ་པོ་ལ། །དགོས་པའི་དབང་གིས་ལྟོན་པ་སྟེ། །བརྩས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་སེམས་
 ཅན་བཞིན། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་ཡུང་དང་རིགས་པ་རྣམས་
 ཉེ་ཤིག་དུ་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་ཡང་དགོངས་གཞི། དགོས་
 པ་དེ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་པོ་
 ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། མིང་དང་བདས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟགས་མཆོན་ཉིད་དོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་
 ལས་ནས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་དོ་པོ་ཉིད་མེད་

པ་དང་། རྟོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བདག་ཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་
 རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་མ་ཅུ་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་
 རས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བརྟན་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 གྲང་། མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། ཞེས་བརྟན་ཏོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྟོན་
 རྟོན་ མཐོང་སྡེ་རྒྱན་ལས་ནི། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་བྱིས་པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དེ། མཐོང་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། རང་དང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དུ། མེད་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་ལ། མི་གནས་ཕྱིར་དང་འཛིན་
 བཞིན་དེ། མེད་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་འདོད། ཅེས་སོ། ཀྱུན་བརྟན་ལས་ནི་དེ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། ལྷུ་གྲུ་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན་ལྷུ་གྲུ་
 མ་འོངས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུ་གྲུ་ལྷར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་པར་མི་
 རྟོན་པ་དང་། ལྷུ་གྲུ་འདས་པ་བརྟུར་ནས་ལྷུ་གྲུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལ་དགོངས་པའོ། བྱིས་
 པས་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཚུལ་ནི། བྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གམ་གཟུང་
 འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །

ལུས་ཀྱི་མདོ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། ཀྱུན་བརྟགས་ལ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་ན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཀྱུན་
 རས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་གཙོད་མ་ནས་ཞིབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་དན་ལས་འདས་
 པར་བརྟན་པའོ། ཡོངས་གྲུབ་རྟོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཆོས་བདག་མེད་པས་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཙམ་

ཡིན་པས་སྒྲུབ་འགག་དང་བུལ་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉིན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བས་གཞོན་མ་ནས་
ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པར་བརྟན་པོ། །

ཀུན་ལས་བདུས་ལས་ནི། མཚན་ཉིད་གསུམ་གའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་སྒྲུབ་པ་སོགས་སུ་
གསུངས་པར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་ཀྱི་དེའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་ངེས་པོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྒྲུབ་པ་དང་མ་འགགས་པ་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །དཔལ་
ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་གཟུགས་སུ་རུང་བས་གཟུགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཚོན་བྱ་ལས་སུ་བྱ་
བ་གཟུང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཆད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལས་སུ་བྱ་བ་དེ་འཛིག་བྱེད་འཛིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་
ཚུར་ཆད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་བྱ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མཚོན་མི་ཤེས་ལ།
སྒྲོ་དེ་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཇེས་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པས་བྱུང་བས་དེ་ལ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་ཇེས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྒྲོངས་
བས་ན་མཚན་ཉིད་བདེན་པ་པས་སྒྲོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་མཚན་ཉིད་
མེད་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གསུངས་པར་བཤད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཟུང་
དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ལས། མཚན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། དེས་ན་མཚན་ཉིད་སྒྲོང་པའི་ཕྱིར།
རང་བཞིན་མེད་པ་རབ་དུ་བཤད། ཅེས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཡུང་ཁམས་སྒྲུབ་མཆོད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཅན་ཡིན་ལ། བྱ་བྱེད་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀྱི་མཚན་དེས་ཀྱང་མདོ་ལས་མཚན་
ཉིད་མེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུང་པོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། མཚན་ཉིད་
ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། དེས་ཀྱང་དེ་དག་མཚན་ཉིད་བུལ། ཞེས་
སོ། །འདི་ཉིད་རྣམ་རིག་པ་རང་གི་བཤད་པའི་རྣམ་གངས་ཡིན་གྱི་མདོ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲུབ་ཀྱི་མིན་པ་སོགས་
ནི་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཉེ། །

གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། བསྐྱེད་བ་ལས། རྣམ་པ་འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པ་སོགས་ཁ་བྱང་

པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པར་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྐྱམ་ཞེས་ཀྱང་མཁས་པ་དག་གསུང་མདོ་ཀྱང་འཐད་པའི་
 རྩོགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཤེད་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་འཁོག་
 པའི་ཆེད་དུ་སྐྱུ་སྐྱེན་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་མ་བྱེ་བར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་
 བ་ལྟར་བཀའ་སྩལ་བ་སྟེ། དོན་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱུས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལ་ངོ་པོ་མེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཉིད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

དངོས་པོར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་
 དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །སྐྱོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་
 བཀའ་སྩལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་
 ཏུ་ཐྱིན་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གཟུགས་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
 དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་མིང་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ།
 སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་
 སྩལ་བ། གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ། གཟུགས་ནི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བའོ། །ངོ་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་
 དུ་བཀའ་སྩལ་བ། ངོ་པོ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

མིང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་དོན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་རྩལ་པ། མིང་བཙུག་
མ་ལ་ཆོས་དེ་དག་སོ་སོར་བརྟགས་ནས་མིང་སྟོན་གྱི་རྩེ་སྤྱོད་ལྟར་འདོགས་ཏེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་རྩེ་
སྤྱོད་ལྟར་འདོགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མཛོན་པར་ཞེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་
རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དོན་དུ་བཀའ་རྩལ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མིང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་པར་རྩེ་སྤྱོད་མཛོན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རྩེ་སྤྱོད་མཛོན་བས་མཛོན་པར་ཞེན་པ་མེད་
དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དོན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡོད། གཟུགས་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་རྒྱར་བར་བྱ་ཡོད། །

རྣམ་པར་གཤེད་བ་བརྩུ་བོ་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཐམས་ཅད་
དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱེན་པའི་དོན་མཐའ་དག་
ནི་མི་མཐུན་པའི་རྩོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པར་རིག་པར་བྱ་ཡོད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་ཁ་ཕྱིན་གིས་བཀའ་དང་པོ་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་རྩལ་དག་པའི་ཆེད་དུ་འཁོར་
ལོ་བར་པ་གསུངས་པར་སྒྲུ་བ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་དངོས་ལ་གཞི་དེ་བྱེད་ནི། ལུས་ཀྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྒྱར་བ་འདེབས་པར་
འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་མེད་པར་འགྱུར་
ལ། དེ་ལྟར་ན་གདགས་གཞི་མེད་པས་མིང་གི་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ལྟར་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ལ་སྒྱར་བ་བདེ་བ་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་
ལ་ཡང་སྒྱར་བ་བདེ་བ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་ཆོས་ཅན་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས།
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་
ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་གང་དག་གཞན་
གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཛོན་བཤེད་དག་

གིས་ནི། ཀྱང་བཏགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ད་ལྟ་བས་ན་དེ་
 དག་ནི་མཆན་ཉིད་ནམ་པ་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ལྷགས་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་བ་གཉིས་བྱང་དོན་
 དང་། ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་གཉིས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཅམ་དུ་འབྱུང་བྱང་
 དོན་དུ་འགྲེལ་ལྷགས་མི་འབྱུང་། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ཏེ་
 གསུངས་པའི་དོན་མིག་གི་ནམ་ཤེས་ནམ་སྒྲིལ་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་རང་གི་ས་པོན་སྒྲིལ་བ་གང་ལས་
 འབྱུང་བའི་ས་པོན་དང་དོན་དུ་སྐྱར་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་དུ་མི་རུང་བས་མདོའི་
 བཟོད་བྱའི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་སྒྲུ་མཆེད་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་མདོའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་བྱང་
 དོན་ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ནི་རང་གི་ཆེད་
 དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་གང་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ནམས་
 དངོས་སུ་བསྟན་དུ་རུང་བས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མདོའི་བཟོད་བྱའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཅམ་ཞིག་མདོའི་བཟོད་བྱའི་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ལྷགས་ཀྱང་མདོའི་བཟོད་
 བྱའི་དོན་དེ་ཉིད་བྱང་དོན་ཡིན་ཞེས་མི་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དེ་དག་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པར་གསུང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 དོན་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་མ་ངེས་ཀྱི་དུང་དའི་དོན་བཤད་དགོས་པའི་སྒྲོ་ནས་བྱང་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་འཆད་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་
 དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་ནམ་གཞག་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ནམ་གཞག་གསུམ་
 ལས།

གཞིའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

ཨ་དང་པོ་ལ། ཤེས་བྱ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ ཤེས་བྱེད་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ལ།
བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ ཞར་བྱུང་གཞན་བཤད་པ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཚས་དང་ཚས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལས།
འདི་དག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུན། རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དབྱེ་
བའི་ངོ་བོ་ནི། ཀྱན་ཚེས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་ཀྱན་ཚེས་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་ནི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་རུང་གི་དམིགས་པའི་ཚས་ཐ་སྙད་པོ། ཡང་ན་གང་ལ་དམིགས་
ནས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཚས་
སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བསྟུ་བ་ལས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་
པའི་དགོངས་པ་སྟེ། དེའི་དོན་འཆད་པ་ན་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་
ལ་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་ཟས་བྱངས་པ་ན་གང་ལ་དམིགས་པས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་
བའི་དོན་གྱིས་ཀྱན་ཚེས་ཏུ་ཡོད་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་གཉིས་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲོའོ། །
དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ནི། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚས་སོ། །

ཀྱན་ཚེས་བདེན་པའི་སྒྲུབ་བཤད་ནི། བཏགས་པ་དང་ཤེས་པ་དང་བརྗོད་པའི་ཀྱན་ཚེས་གསུམ་
གྱི་ངོར་རམ་དེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བདེན་པས་ན་ཀྱན་ཚེས་བདེན་པོ། །དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲུབ་བཤད་
ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་ནི་དམ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་། ལྷན་
ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་བདེན་པོ། །དེ་དག་གྲུང་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འཇིག་རྟེན་པའི་
ཤེས་པ་འཕྲུལ་པའི་ཡུལ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་དགོངས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་་
པོ་ཀྱན་ཚེས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་
པ་ལས། ལས་དང་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་ཀྱན་ཚེས་ཏུ་རྒྱས་སུ་ཡོད། དོན་དམ་པར་ནི་མེད་དེ། འཇིག་

རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། དམ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་
པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་
གཞི་ནི། གཞན་དབང་དང་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
གཞི་ནི། བདག་མེད་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཀྱན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་གང་ལ་སྒྲོག་ཅི་རིགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་
པའི་ཆ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་དོ་བོ་སྟེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། རྣམ་པ་གང་གིས་གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་
ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། ཀྱན་
བརྟགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རི་ལྟར་བརྟགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ལ་མིང་
དང་བརྟགས་བརྟགས་པའི་ཆ་ཙམ་དུ་དམིགས་པས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་
ཀྱན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དབང་ཏུ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཅི་ལོག་
འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་པས་ཀྱན་བརྟགས་པའོ། རང་གི་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་
དམིགས་པས་ཀྱན་བརྟགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། རྟེ་ལ་ཆོག་ཤིང་མས་ནི་དམིགས་པ་དང་མཚན་
མར་འཛིན་པ་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་སོགས་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཆོགས་པ་རྣམས་དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་སྒྲོ་
བརྟགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་སྟོན་པའོ། རྟེ་བྱེ་བཞི། སྒྲོ་བརྟགས་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་ན་འདི་ནི་
གཟུགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བོ་ལ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་དང་། འདི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའི་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་
པར་ལ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་གཉིས་སོ། རྟེ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རྣམ་གངས་ཀྱི་ཀྱན་བརྟགས་དང་། མཚན་
ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་གཞིར་རང་མཚན་
གྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ།
གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་རྣམས་
སོ། རྟེ་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱི་དཔེ་ནི་དགོངས་འབྲེལ་ལས། འདི་རྣ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་རི་རྣ་

ཡོད་པ་ཅམ་ལ་ཇས་ཡོད་དུ་བྱ་བ་ནི་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་
 ཞེས་པ་རྩ་བུ་སྟེ་འདྲི་བ་སྒྲིག་སྟེ་གསུང་གི་བདག་གཉིས་རྩ་བུ་ཀུན་རྟོག་གིས་ཡོད་པར་བཟུང་
 ཡང་ཡོང་བ་མིན་པ་རྣམས་སོ། །དོན་བྱེད་ཀྱས་པའི་ཇས་ཡོད་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཏེ། འདྲི་བ་སྒྲིག་
 སྟེ་གསུང་གི་བདག་སྟེ་མཆན་རྣམས་སོ། །བརྟན་པ་མི་འགྱུར་བའི་ཇས་ཡོད་ནི་འདུས་མ་བྱས་
 གི་རྣམ་མཁའ་དང་སོསོར་བརྟགས་འགོག་དང་སོསོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འགོག་པ་རྣམས་ཏེ། འདྲི་
 བ་སྒྲིག་སྟེ་གསུང་གི་བདག་སྟེ་མི་རྟག་པ་རྣམས་སོ། །རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཇས་ཡོད་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་ཚུགས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ། །འདྲི་བ་སྒྲིག་སྟེ་གསུང་གི་བདག་སྟེ་
 ཡོད་ནི་ཇུན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་འདི་ནི་ཇས་བརྟགས་
 མཆན་ཉིད་པ་དང་སྡེ་མའི་ཇས་ཡོད་རྣམས་ནི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ཇས་ཡོད་དོ། །ཕྱི་མའི་ཇས་ཡོད་ཀྱི་དོན་
 ནི། ཆོས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་
 པ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་ཚུགས་བྱུང་པོ། །བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་དོན་ནི།
 ཆོས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་
 ལ་ངེས་པར་སྟོས་དགོས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་རྩུར་བ་སྟེ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་
 གཞན་པ་དག་ལ་མི་སྟོས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟན་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་འདོགས་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་མདོར་ན་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ལས་གཞན་
 པ་དག་ལ་བརྟན་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་བརྟན་ནས་རང་གི་མཆན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་
 པ་དེ་ནི་མདོར་ན་བརྟགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའི་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པ་རྩུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདྲི་བ་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཇས་ཡོད་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་
 རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་ཇས་ཡོད་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ལ་ནི་རང་གི་དོ་བོ་སྟོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཆོས་
 གཞན་གཟུང་བ་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ཅམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཅིག་གོས་ནི་དབང་

བསྐྱར་བྱའི་ཡུང་པོ་ནམས་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་དག་ལ་དབང་སྐྱར་བྱེད་རྗེ་པོ་ལྟ་བུར་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་
 ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཁམས་པ་དག་གསུང་ངོ་། །གང་ཟག་གི་བདག་འཁོག་པའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་གང་ཟག་རྣམས་སྤྲོ་ཡོང་པ་བཀག་པ་ན་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེའི་
 ཆོ་བཏགས་ཡོད་དུ་ངེས་ཚུལ་ཡང་དེ་འདྲའི་རང་རྒྱ་བར་མེད་པར་རིགས་པས་བསྐྱབས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་
 གང་ཟག་ནི་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་ལ་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་བཏགས་
 པ་ཅམ་ཡིན་ལུགས་ཀྱང་གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་དང་སྒྲ་རྟོག་སོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གང་ཟག་གི་རང་ལྟོག་
 རྒྱ་ལུ་ལ་དུ་འཆར་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེ་དག་ཤར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་རང་ལྟོག་རྒྱ་ལུ་ལ་དུ་འཆར་
 དགོས་པ་ཉིད་གང་ཟག་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སོང་བས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་
 གི་སྐབས་འདྲིའི་བཏགས་ཡོད་དང་དོན་གཅིག་དུ་ཡོད་ངོ་། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འཁོག་རྒྱུའི་གང་ཟག་
 རྣམས་ཡོད་ཀྱང་བཏགས་ཡོད་དེའི་བརྒྱུ་ཕྱགས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམས་ཡོད་ལ་བྱ་དགོས་པ་ནི་མཐའ་གཞན་
 འཁོག་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པས་འདྲིའི་རྣམས་ཡོད་དང་གནད་གཅིག་གོ་། འདྲིའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་
 གཞིར་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། བསྐྱར་བ་ལས་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་
 པ་སྐབས་འདྲིའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དཔེར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས།
 དེ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་རྣམ་
 ཤེས་གཉིས་པོ་རྣམས་ཡོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པར་མི་འདོད་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་
 པར་སྒྲ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རང་གི་རྟོག་པ་ནས་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ལ་དེ་
 ལྟར་འདོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་སྐབས་འདྲིའི་རྣམས་ཡོད་དང་གང་ཟག་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་སྒྲུང་ངོ་། །གཞན་དུ་ན་ལུང་ཕྱི་མས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 ཡོད་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་ཚུལ་གསུང་བར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ལ་རྣམས་ཡོད་འདོད་
 མི་འདོད་ཀྱི་བྱུང་པར་འབྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་གསུང་བར་མི་རིགས་སོ། །

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། གང་ཟག་ཅམ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་བྱུང་པར་གང་དང་བཅས་

པ་ཡིན་སྐྱེས་ན་མདོ་སྤྱོད་མང་པོར་གང་ཟག་བདེན་པར་འགོག་ཅེས་པ་དང་། གཞི་བསྟུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་། མདོ་བྱུང་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་ཆས་ཡོད་འགོག་ཅེས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པས་དེ་ལ་ཆས་བཏགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་པ་ནི་བཏགས་པར་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ནི་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་ཆས་ཡོད་ངོས་འཛིན་ལུགས་བསྟུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གསུངས་འདུག་གོ། །དེར་མ་ཟད་མུ་སྟེགས་པས་བདག་ཆས་ཡོད་སྟབས་པའི་རིགས་པ་འགོག་ཚུལ་སྤྱོད་བདུན་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་རུས་མོད་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

དེ་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། བསྟུ་བ་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཆས་ཡོད་འདི་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་ཆས་ཡོད་དང་དོན་མི་གཅིག་པར་སྟོབ་རྣམས་ཀྱི་དོགས་པའི་གཞི་ནི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་ཆས་ཡོད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པའི་བྱབ་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟེ་མ་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདུག་པས། དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྟོན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྟོན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པར་གྱིས་ཤིག་དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡོད་ན་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པས་བྱབ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འཐད་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཡོད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མེད་དགོས་པ་བཞིན། དེས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཆོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱ་བྱབ་པའི་ཆས་སུ་ཡོད་པས་སྟོངས་པར་ཆོགས་པ་དང་། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་

ལས་ལྷག་པ་སྒྲིམ་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། ལམ་འདིས་ཉོན་ཆེན་ཅན་ནས་འབྱེན་པར་འདོད་ན། འཕགས་
 པ་དེ་དག་གིས་མཉམ་གཞིག་དང་རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་བདག་མེད་སྒྲིམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད། གང་ཟག་རང་རྒྱ་
 བཅོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ། ཡུང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་
 སྤྱིར། ཞེས་པའི་ཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་གིས་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན། རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་འང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ངེས་ཡིན་པས་གཞི་གྲུབ་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཡིན་པས་བྱུང་པོ། ཞེས་པའི་སྤྱི་གྲུག་འདི་ག་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་ནམ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་བདག་མེད་དུ་བརྟུན་ཚུལ་བྱུང་པར་བཞིག་བྱེད་སྒྲིམ་ཤིག །འདི་ཉིད་མཉམ་གཞིག་དང་རྗེས་སྐྱོབ་
 ཏུ་བསྒྲིམས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པའང་བཤོད་པར་གྱིས་ཤིག
 དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་སྒྲུག་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་གཞན་བསྒྲིམ་པ་རྣམས་བདག་མེད་པའི་
 རྣམ་པ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གསུངས་འདུག་པས་དེར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡིན། འདི་དག་ལེགས་
 པར་མ་གོ་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལྟ་ཞིག་གི་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་འཕྲོལ་པའི་ཐབས་ཤེས་པའི་གནས་
 མེད་ལ། རྣང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བྱུང་ཆོས་ལྷན་རྒྱ་བཞིའི་དོན་ཙམ་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་སྒྲེ་བའི་སྐབས་
 མེད་ན་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། འདི་
 དག་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་དབང་གིས་མཁས་པར་གྲགས་པ་ལོ་ཙུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་
 ཀྱང་། རྗེས་ཡོད་བདག་སྒྲིག་ནས་མ་བྱུང་ངེས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདག་སྒྲིག་དབུ་མེས་ཡོད་པ་འགལ།
 ཞེས་དང་། ཁོ་པོ་བསོད་ནམས་སེང་གེ་དང་པཎ་ཆེན་ཤུག་མཆོག་ཟུན་གྱིས་ཀྱང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་འགོག་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ལྷག་ཆོད་མང་དུ་བྲིས་གདའ་མོད། ཁོ་པོ་ནི་དེ་དག་ལ་དོགས་ལྟར་
 བས་དེ་དག་འགོག་པའི་ངལ་བ་འདིར་མི་བྱ་ཡི་རང་རེ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བརྟན་པ་སྒྲིམ་མེད་པ་ལ་
 ཞུགས་ཤིང་བཀའ་བྲིན་འཁོར་མཐའ་མེད་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལྟར་ལེན་
 པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ནི། སྤྱིར་རྗེ་ཡཔ་སྤྱི་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ཆོག་སྤྱི་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པའི་ཐོས་
 བས་མ་དང་གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་གར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བའི་སྦྱོང་

པ་མ་ནོར་བ་ཞིག་དགོས་པར་སྒྲུབ་ཞིང་། དེ་ལ་ཡང་གནས་འདི་དག་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་གོང་གི་
 ཁས་ལེན་དེ་དག་གི་སྒྲིལ་གཏད་སོང་ལྟར་ཡིན་པ་ཡིན་གྱི། གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་རང་ལུགས་
 ཟུར་བ་ཞིག་གི་རྣམ་གཞག་བྱེད་སྟམ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་ལས་ཁྱད་ཐོན་པ་ཞིག་ཞེ་ཡོང་
 སྟམ་པའི་རེ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་མེ་ལེགས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་གི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 བརྟེན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེ་ན། ཟུར་འདི་དག་ཤེས་པ་ལ་བདག་འཛིན་ལྟར་སྒྱེས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བའི་
 རྒྱལ་དང་ཀྱན་བརྟགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་རྒྱལ་དང་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སྤྲུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་
 དང་། སྤྲུལ་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་སྤྲུལ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་དུ་འགྱུར་རྒྱལ་དང་། བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ཡང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྒྲོར་པའི་ཆོག་གསུམ་པོ་དེ་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་
 རིགས་པ་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་བསྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་དང་། རིགས་པ་དེ་དག་གི་གནད་འགག་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་
 གྱི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ལ་འདུ་རྒྱལ་དང་། རྗེས་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འདྲ་སྒྲོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་
 ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཡུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆོད་ཀྱི་སྟེང་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་སྒྲོ་བོ་མས་
 པར་བྱེད་རྒྱལ་དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིབ་པ་རིམ་གྱིས་སྒྲོང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས།
 ཁོ་འདི་ཟེར་ན་ང་འདི་ཟེར་གྱི་གཤགས་འགྲེད་པ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་སྒྲོ་ཁ་ནང་དུ་སྒྲིགས་ནས་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཐེག་དམན་དུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཆོགས་སྒྲོར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྒྲོམ་དགོས་པར་རྒྱན་འགྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་རྟགས་པ་རྟགས་པ་ཉིད་བདག་མེད་སྤྲོ་བོ་རྟགས་
 པའི་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་ནི་ཤིང་རྟེན་ཆེན་པོ་
 རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་བཤད་པར་སྤྲོ་བས་མོད་ཀྱི་འདིར་
 ནི་ཆོག་གི་ཆོགས་ཏེ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་པ་དང་། སྐབས་སུ་མ་བཟས་པས་སྒྲོ་བར་མི་བྱེད་ལ་སྐབས་
 སུ་བཟས་པའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱེད་ཤིག་བརྟེན་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་རྒྱལ་ནི་ང་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་

འདི་རང་ལས་གཞན་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལ་རག་མ་ལས་ཤིང་མ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་ལ་དབང་སྤྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཕྱི་རང་རྒྱ་བར་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མེ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱིས་མེ་ཁོལ་ལྟར་འཛིན་པ་ཞེས་
 གྲུང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྤྱོད་གདགས་གཞི་ཕྱང་པོ་བཟུང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པར་གང་ཟག་འཛིན་མི་
 རྣམས་པ་ཡིན་གྱིང་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་རྒྱུད་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་མི་ཤེས་པར་བདག་བཟུང་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱང་པོ་འཛིན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འཆར་དེ། །དེ་གཟུགས་དཔེ་ཆོར་བ་ཞེས་སོགས་
 ཕྱང་པོ་རྣམས་བདག་དེའི་དབང་བྱར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་ཆོར་
 པོ་ཞེས་ཕྱང་པོ་ལ་ང་ཡི་བར་འདོགས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདག་ཇས་སུ་ཡོད་པའི་འཛིན་
 ཚུལ་ནི་རང་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། རང་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་མི་བརྟེན་པར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཇས་ཡོད་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཁོན་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གོང་དུ་
 རྒྱངས་པ་ལྟར་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པ་ལས་བཤད་པའི་ཇས་ཡོད་དང་སྐབས་འདིའི་ཇས་ཡོད་
 དོན་གཅིག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་འགོག་བ་ལ་བྱེ་མཛད་སེམས་ཅམ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་དང་བརྟེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་
 མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་སུ་ནི། ཕྱང་པོར་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་དེ་ཡོད་
 པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ། །སེམས་ཅན་ལོ་སྟོམ་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོ་ཆོན་དུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་མཐོང་ན་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ཆོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་
 ན་སྟོ་འཛིན་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ཉིད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཙལ་དུ་བརྟོན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་
 དང་། ཡང་དེ་འདྲའི་བདག་དེ་ཕྱང་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱང་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། ཕྱང་
 པོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། ཕྱང་པོ་གཏན་མེད་ཡིན་སྟེ་སྤྱོད་པ་མཐའ་བཞིར་བརྟགས་ནས་རིགས་པས་འགོག་
 དགོས་ཤིང་། བརྟགས་པ་དེའི་ནང་དུ་ནི་རྟག་མི་རྟག་གཅིག་མ་དང་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གཞན་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་མང་པོ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པར་ཐོགས་མེད་དཔྱིག་གཉིན་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་གྲགས་སོགས་
 ཀྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་མཐའ་དག་གི་བྱ་བ་ཀྱང་དུ་བདག་ཇི་འདྲ་ཞིག་

ལུས་བདག་པ་ན་བདག་གམ་གང་ཟག་གཅིག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཆིང་སྒོལ་
 གྱི་ནམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དང་རང་རྒྱ་བའི་
 རྩམ་སྤྱུབ་པ་ནི་བཀག་ཟིན་པས། གདོན་མི་ཟ་བར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་གྱིས་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ས་
 པའི་བདག་ས་ཡོད་དུ་འགྱུབ་དགོས་ཏེ། སྤྱབ་ཚུལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལས་མི་འདུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། དེས་
 ན་གྱུབ་མཐའ་འདི་དག་གིས་གང་ཟག་བདག་ས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདག་ས་
 པ་ཙམ་གྱི་ཙམ་སྒྲིལ་གྱིས་ཕུང་པོ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྩམ་སྤྱུབ་གཅོད་ཀྱི་བདེན་གྱུབ་དང་རང་
 གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྱུབ་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་གཅོད་པར་འདོད་དོ། རྩམ་སྤྱུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་པར་བརྟེན་ལེན་ཀྱིས་ལས་བསྟན་ལས། རྟོང་པའི་མཆོད་ཉིད་གང་ཞེ་ན་གང་ལ་གང་མེད་
 པ་དེ་ནི་དེས་རྟོང་པ་ཡང་དག་པར་རྩམ་སྤྱུབ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་
 པའི་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་རབ་དུ་ཤེས་སོ། ཞེས་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་
 ནི་ཇི་ལྟར་བདག་དུ་སྒྲུབ་པ་རྩམ་སྤྱུབ་བདག་དུ་བདག་ས་པའི་མཆོད་ཉིད་དེས་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་
 རྒྱུ་མཆོད་རྩམ་ས་ནི་བདག་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པའོ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཙུགས་ལྟར་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཞེས་གསུངས་སོ། བཙུགས་ལྟར་འདས་ཀྱིས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་
 ནི་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའོ། འདི་ནི་ངའི་མ་ཡིན་པའོ། འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བར་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་ནི་ཞེས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་
 བ་བཞིན་བརྟེན་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། ཕྱི་དངོས་པོ་འདི་བདག་གི་མ་ཡིན་
 པའོ། རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་འདི་ནི་ངའི་མ་ཡིན་པའོ། འདི་ནི་ངའི་བདག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
 ནས་གསུངས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཕྱི་དངོས་པོ་རྩམ་ས་ནི་བདག་གི་བ་རྩམ་ས་དང་། རྟེན་ལ་ནི་བདག་
 དང་བདག་གི་རྩམ་ས་པར་བཀག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩམ་ས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ།

དེ་ཡང་ཕུང་པོ་སྤྱི་མཐོང་དོན་ནི། དག་ག་བྱ་བཀག་པས་དག་ག་བྱ་དེས་རྟོང་ཚུལ་དང་། བཀག་
 སྤྱུལ་དུ་ཆོས་དེ་དག་ཡོད་ཚུལ་གསུངས་གིང་། ལུང་ཆོན་གཉིས་པས་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་བདག་གི་
 155

མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བདག་མེད་པར་བརྟུན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་
 འོན་མཁུ་ལ་བརྟུན་པའོ། ། དེས་ནི་འདིར་འགྱུར་ཏེ། ཡུང་སོགས་ཀྱི་སྤྲོད་དུ་ཆས་ཡོད་ཀྱི་བདག་པགས་
 པ་ལ་བརྟུན་ནས་ཡུང་སོགས་དེ་དག་ཆས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེའི་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིན་པས་སྤོངས་པར་འགྱུར་
 ལོ། ། དེ་ལྟར་ན་ཡུང་སོགས་གདགས་གཞིར་བྱས་ནས་ཆས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་དེའི་
 བདག་གི་བར་འཛིན་པ་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་བས་ཡུང་སོགས་ཆོས་ཅམ་དུ་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། ། དེ་ལྟར་
 རང་གི་ཡུང་སོགས་ཆེ་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་སྤྱོད་བརྟུན་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་ནས་ཀྱང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་དབང་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དེ་དག་འདུ་བ་པའི་གང་ཟག་ཆས་ཡོད་ཀྱང་མེད་
 པས་དེ་དག་ཀྱང་དེས་སྤོངས་ཤིང་ཆོས་ཅམ་དུ་ལྷག་མར་ལུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དག་པའི་ཁྲིང་དང་
 བརྟུན་སོགས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་ཡང་རང་རྒྱ་པའི་ཆས་སུ་མེད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅམ་དུ་ལུས་པ་དང་། འགོག་པ་དང་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འཛོལ་པ་དང་མངོན་དུ་བ་དང་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་འཛོལ་
 པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་མེད་པས་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། ། ཅམ་གྱི་སྒྲས་
 འཛོལ་པ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ཆས་ཡོད་གཅོད་དོ། ། འོན་ཀྱང་ལ་དགོངས་ནས་འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་བདག་གི་བ་འགོག་པ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་ལ་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་མེད་
 པས་དེ་ཡོད་པར་བརྟུན་ནས་བདག་གི་བ་དེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
 པར་སྤྱོད་པའི་ཆོགས་དོན་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །

དོན་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟུན་པ་དང་། ། བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་
 སོགས་ཡང་དག་མིན་པ་རྣམས་བརྟུན་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟུན་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། ། དེ་ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་
 དོན། ། དེ་ཉིད་རྣམས་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། ། ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས། ། སྤྱོད་པ་རྗེས་འབྲང་
 བཅས་འཛོམས་བྱེད། ། ཅེས་དང་། རྟོན་ཉིད་ལྟ་བུས་ཀྱོལ་འགྱུར་གྱི། ། བསྐྱོམས་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །

ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་
 པའི་ལམ་བཤེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 དང་། རྟེན་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། འཕྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་།
 འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ལམ་བཤེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་མཆོད་ཉིད་
 བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དག་ཤེས་པ་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཤེས་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་
 དུ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་དངོས་སྒྲུབ་པ་མཚན་ཆད་ཀྱིས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་
 རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཅེ་དགོས་པར་འདོད་པ་མ་ཤེས་པས་ལན་ནོ། །ཅི་དེ་དགོས་པ་གང་ལས་
 ཤེས་སྟམ་ན། དབྱུ་མ་འབྲུག་པ་ལས། ཇི་ལྟར་བྱོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཅད་མེད་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་
 པས་དངོས་སྒྲུབ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྟེན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཡོ་རོལ་པོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དངོས་
 པོ་རྣམས་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཅེ་གདགས་གཞིར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་
 ཞིང་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དངོས་སྒྲུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིག་
 པའི་དངོས་པོ་རྣམས། བཏགས་ཡོད་དུ་འཛིག་པ་ཡང་རིགས་པས་མཐར་གཏུགས་ན་པེས་པར་རྣམས་
 ཡོད་ཀྱི་ཆོས་ཅེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིག་དགོས་པར་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་བྱེ་མངོན་གཉིས་
 ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཐམས་ཅད་
 ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེ་མངོན་ཤིང་། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཅིའི་ཕྱིར་བཏགས་
 མི་མཆོག་ ཤེས་མཆོད་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་སྟོངས་ཚུལ་འདི་ཡི་སྟོངས་
 མི་འཛིག་པར་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོངས་པ་སོགས་ཡུང་སོགས་ཁོ་རང་གི་སྟངས་ནས་སྟོང་ཚུལ་
 བྱུང་པར་བཞིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་མོད། གཞན་
 ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་རང་གི་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོངས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
 ཚུལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམས་གཞན་མངོན་པ་གོང་འོག་ས་སྟེ་ལྔ་ཆད་
 མ་སྟེ་བདུན་རྟེན་འབྲངས་དང་བཅས་པ་སོགས་བྱེ་མངོན་ཤེས་མཆོད་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ནས་བཤད་

པ་སྟོན་ཅིག །མེས་པོ་ཙམ་པ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྟོག་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་མེས་པོ་དང་
 གྱི་ཆ་འགོག་པ་ལ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བྲལ་
 གྱི་རིགས་པ་སྐྱེ་བའི་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་ལྟར་
 འདོད་ཕྱིན་ཆད་འདི་དག་གི་ལུགས་ལ་འགལ་བ་དང་མ་གྲུབ་པ་དང་མ་ངེས་པ་དུ་མ་ཞིག་རང་ལུགས་
 ལྟ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་མོད། འདིར་ནི་རིགས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི་ཞིག་དུ་བཞིན་ན་
 མཐའ་ཡས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་རང་རྒྱ་འཛིན་བྱུང་པའི་མེས་པོ་དང་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་མེས་པོ་དང་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་
 ཆ་འབྲེད་པ་ཡང་རྒྱ་གཞུང་ཆད་བྱུང་ནམས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་གང་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བས་
 འཐད་རྒྱ་ཞིག་མི་འདུག་སྟེ་མ་པ་ལགས་ཤིང་། ལྟར་བཤད་པ་ནི་དེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་
 པར་སྒྲུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི་ལུགས་འདིའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བརྟན་
 རྣམས་ལྷན་ཁམས་སྟེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱེད་ཚུལ་གྱི་མདོ་གཉིས་
 དང་དབྱེ་མ་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བ་ཤིག་དུ་མང་ཞིང་། མདོན་པ་ཀྱན་བདུས་དང་ས་སྤེའི་བཤད་ཚུལ་
 ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྤྲོས་མང་དུ་སྒྲུང་ལ། སྟོན་བརྟུང་གྱི་འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད། ཡིག་ཉུང་དུ་ས་ནི་མཐའ་ཆེད་པར་བཤད་
 མི་རྣམས་ལ་རྒྱས་པར་བཀོད་ན་ནི་ཡིག་ཤིང་ཁྱུང་ཏུ་ཅང་མངས་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་ལ། གང་
 དག་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམས་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཞུང་དེ་དག་
 དུ་བརྟུང་དགོས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆ་ཤེས་རེ་ཁོ་ལ་དུ་སྤྱད་པ་ལ་ཆོག་གི་སྒྲོས་པ་ཉག་ཉིག་རེ་བྲིས་པའི་ཐལ་འབྲེང་
 ཙམ་གྱིས་གར་ཡང་མི་ཕྱིན་ནོ། །རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་། འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་ག་མཚོག་གཉིས་
 ཞེས་གསུངས་པའི། གཞུང་ལ་སྒྲོགས་རེ་བ་དང་རིགས་པ་རེས། ཁྱིམ་པར་མ་བྱས་ཀྱན་ལ་ཞིབ་དུ་
 སྤྱད་ས། ཞེས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྗེས་འདུག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་གདམས་པ་དང་།

གཞན་ཡང་སྤྱོད་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་སྣད་གཉིས་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱོག་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དྲིན་ལོ་ཆེན་པོ་ཡཔ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དབང་པོ་དེ་ཀྱི་བརྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་དག་གི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་ལས་ཇི་ལྟར་འབྲུང་བ་བཞིན་སྤྱོད་པའི་གྲ་མཐའ་དང་བརྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་སྤྱོད་པ་
དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སྤྱོད་པ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་གཞན་ལ་གསུམ། སྤྱོད་རྣམས་གཞན་དང་། རྣམ་ཤེས་གྲངས་
མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་དང་། རྣམ་བཤེན་རྒྱ་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་
དང་། ཆང་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཙམ་ཤེས་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་པ་མཁྱེན་པའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྤྱོད་པའོ། །སྤྱོད་པ་ཆོས་དེ་ལ་སྤྱོད་
འདོགས་གཙོད་པའི་དེས་ཤེས་འདྲན་རྣམས་པ་དང་མི་རྣམས་པ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རང་ཡུལ་
བཤེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག། མངོན་རྟེན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་
དཔྱད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་། འབྲུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྤྱང་ཡང་རང་ཡུལ་མ་དེས་པའི་སྤྱང་ལ་མ་དེས་
ཀྱི་སྤྱོད་པ་། རང་ཡུལ་རྟོགས་ཟིན་ཀྱི་དཔྱད་པ་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟན་པའི་འཛིན་པའི་བཅད་ཤེས་དང་། རང་
གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རང་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཉིས་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་དང་། མངོན་སྲུང་
དང་། རྟེན་དཔག་སྤྱོད་བཟུང་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཡང་ན་ཆང་མ་དང་ཆང་མིན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་སྤྱོད་པ་
སྤྱོད་པ་ཞི་འདོད་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་ལ། ཆང་མ་ལ་མངོན་རྟེན་གཉིས་སྤྱོད་པའི་དེས་པ་དང་།
མངོན་སྲུང་ཆང་མ་ལ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་ཕྱུང་གི་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་ན་འང་མདོ་
རྟེན་པའི་འདོད་པ་ལྟར་མ་འབྲུག་བཞིན་པོས་པ་སྤྱོད་པ་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་གྲ་མཐའ་ཕལ་མོ་ཆེད་འདོད་
ཚུལ་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་རྟེན་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་མངོན་སྲུང་ལ་དབང་ཡིད་རང་རིག་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སྲུང་བཞི་འདོད་དོ། །ལུང་གི་རྟེན་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་གཞན་གསུམ་འདོད་ཀྱང་
རང་རིག་འདོད་མི་འདོད་མི་འདོད་ནི་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། རྟེན་བཟུང་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
པའི་རྟེན་སྤྱོད་རྟེན་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་རང་རིག་མི་འདོད་དེ། ས་སྤྱོད་རྣམས་མ་བཤད་པའི་

མེད་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་པའི་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་མཁན་གྱི་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུ་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདྲུག་པའི་རང་རིག་འགོག་པའི་གསུང་དེ་དག་གིས་རིགས་པའི་རྒྱུ་
 འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་ཡང་མི་འགོག་པའི་མེད་ཅོ། གཞན་ཡང་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཡུལ་
 དེ་ལ་མི་སྒྲུབ་རང་རིག་གིས་འབྲུབ་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་
 དེ་ཡུལ་ལ་མི་སྒྲུབ་རང་རིག་གིས་འབྲུབ་པ་ལ་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་གང་
 རུང་ཞིག་གིས་འབྲུབ་དགོས་ལ། དོན་གཞན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་བདག་ཉིད་གཅིག་
 པའི་ཤེས་པས་གྲུབ་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་
 གྲུབ་ཐུང་གི་གཙོ་བོ་ནི་རང་རིག་གྲུབ་ཐུང་གི་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་
 བདག་ཉིད་ཐ་དད་པས་སྒྲིབ་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཡང་རང་རིག་པའི་ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་ཉིད་
 མེད་དུ་མི་རུང་བས་ཡུང་གི་རྒྱུ་འབྲང་པལ་ཆེ་བས་ཀྱང་རང་རིག་བཞེད་དགོས་སམ་སྒྲུབ་མོ། ཤེས་
 དངོས་གཞི་ལས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་མངོན་སུམ་དང་འཛིན་
 རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དང་དག་པའི་མངོན་སུམ་དང་བཞིན་བཤད་པའི་འཛིན་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཡང་
 གང་ལ་ཐུང་བཟླ་པར་བྱའོ། འདི་པའི་ཡུགས་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲུབ་གི་དམིགས་
 བཟླ་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་། ཞེས་དང་། ཡང་ན། རྒྱུ་པ་འཛིན་ཐུང་རིམ་
 གྱིས་ཡིན། ཞེས་སྒྲུབ་བའི་དམིགས་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་པ་འཛིན་པའི་དམིགས་རྒྱུ་གཉིས་བཤད་དེ།
 དེ་ལ་སྒྲུ་མ་ནི་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་པོ་སྒྲུ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱུ་འགྲོ་
 སྤྱི་མི་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དམིགས་རྒྱུ་དུ་བཟླ་པ་ཡིན་གྱི། དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མིན་
 ཅོ། སྤྱི་མི་སྤྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་ན་ཡོད་པའི་སྤྱི་པོའི་རྒྱུ་ཐུང་བསྐྱེད་
 པའི་ལག་རྒྱུ་འཛིན་ཐུང་དོ། རྟེན་རྒྱུ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་གཅིག་དུ་མི་འགྱུར་རམ་སྒྲུབ་ན་སྤྱི་
 པའི་ཆེ་ལག་རྒྱུ་འཛིན་པ་དང་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་པའི་ཆེ་ལག་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་བས་དེ་གཉིས་
 ངོ་པོ་གཅིག་ལ་སྤྱི་པ་ཐ་དད་དོ། བདག་རྒྱུ་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའོ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་

ནི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། དེའི་སྒྲུབ་གི་ཡུལ་འཛིན་ནུས་སུ་བསྐྱེད་པའི་
ཆ་བདག་རྒྱུ་དང་། རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་གཟུང་དོན་གྱི་རིགས་འདྲ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དམིགས་
རྒྱུ་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཡུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་སྐོས་སྐྱེ་
པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་ཆ་ཆོས་མཆོག་བཞེད་ལ། རྒྱལ་
ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་འདི་དང་མཐུན་པར་བཞེད་ཅིང་དབྱུང་སྒྲུབ་
པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་དང་ཡང་མཐུན་པ་འདྲ་ཞིག་སྒྲུབ་རོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་
ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཏེ་འདིར་མ་སྒྲིམ་སོ། །རང་རིག་ནི་རང་གི་གཟུང་ཡུལ་རང་མཆོན་ལ་
བརྟེན་ཏེ་གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱུ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ། འདོད་ཆགས་
དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་དང་བདེ་བ་དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆགས་སོགས་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་
བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་སོགས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་རང་རིག་
དུ་འཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟེན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་པོ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་
ལ། དེ་ཡང་འདོད་ན་ཁ་ཕྱིར་བརྟེན་གྱི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་བརྟེན་གྱི་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྟོན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རང་རིག་པའོ། །
ཞེས་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ལ་རིག་པ་ནི་རང་རིག་གོ། །འདིས་རིག་པར་བྱ་བས་ན་རིག་པ་སྟེ། འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཆགས་སོགས་རང་
རིག་གི་རིག་བྱར་བཤད་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཉིད་རིག་ཕྱིད་དུ་བཤད་པས་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སྒྲུབ་དུ་ཁ་ནང་ལྟའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་པ་
དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་བ་ནི་རང་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་དེའི་དོན་དང་། དབང་པོ་ལ་མི་སྟོན་པའི་
དོན་ཡང་དབང་ཤེས་གྱི་རང་རིག་ནི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལག་ཏུ་མ་ཡིན་

གྱི་དེ་མ་ཐག་ཆེན་གྱི་ལག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་ཀུན་མཁོན་
སུམ། ཁེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྣམ་འཁྱོར་མངོན་སུམ་ནི་ཞི་ཤུག་གུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེས་
 པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ།
 རྣམ་འཁྱོར་མངོན་སུམ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མངས་ཀྱིས་
 དོགས་པས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །ཆེས་དཔག་ནི། ཆེས་དཔག་གི་སྒྲས་བཞིན་པར་རིགས་པ་ནི་གཉིས་
 ཉེ་། རང་དོན་ཆེས་དཔག་དང་། གཞན་དོན་ཆེས་དཔག་གཉིས་སོ། །རང་དོན་ཆེས་དཔག་གི་མཚན་
 ཉིད་ནི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཡོག་གུར་གྱི་དོན་གསལ་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཐྱོགས་ཀྱི་
 གྲང་པོས། ཆེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་
 སོ། །གཞན་དོན་ཆེས་དཔག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རྟོག་པ་རང་གིས་ཆད་མས་མཐོང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱི་
 དོན་ལྟག་ཆད་དང་བྲལ་བར་རབ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལྟན་གྱི་དག་མཚན་ཉིད་པ་ལོ། །
 ཐྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས། གཞན་དོན་ཆེས་སྲ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་
 པ་ལོ། །དེ་ལ་རང་གིས་མཐོང་བ་དང་དོན་དང་རབ་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 རང་གིས་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པར་བྱིར་སྟོན་གྱི་ཁས་གྲངས་ཅམ་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་
 དང་། ལུང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་རྟགས་སྲ་སྒྲུབ་དང་། དག་ལྟག་ཆད་ཅན་དུ་བཞིན་པ་རྣམས་སེལ་བ་
 གྱུ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྒྲིཾྒྲིན་དང་དོན་སྒྲིན་དང་སྒྲིཾྒྲིན་རྣམས་སེལ་བ་ལོ། །ཆེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་
 བ་རྣམས་ནི་འདིར་མ་སྟོན་སོ། །

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞིག་ཅི་ན།
 ཚད་མ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འབྲས་བུ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཚད་པའི་འབྲས་བུ་དང་མ་ཚད་
 པའི་འབྲས་བུ་འོ། །དེ་ལ་ཚད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ཕྱིད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཚད་པ་
 རྩོ། དེ་ཡང་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུང་དོར་གྱི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པས་མི་འདོད་པའི་

དོན་སྤངས་ནས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའོ། །འདོད་པའི་དོན་ཡང་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་གཉིས་ཡིན་
ལ་དེ་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ནི་དཔལ་ཚོས་
ཀྱི་གྲགས་པས་རྣམ་འགྲེལ་ལེན་གཉིས་པར་རྒྱས་པར་གདན་ལ་པལ་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་མཐོང་ས་
ལེགས་ཀྱི་འབྲས་བྱེད་ནི་ཆད་མའི་སྟོབས་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་པས་ཆད་མའི་སྦྱི་འབྲས་ཡིན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆད་པའི་འབྲས་བྱེད་འབྲུབ་པ་ལ་ཡང་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བྱེད་ཕྱོད་དཔོན་གསལ་ལ་དེ་
ནི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ་རང་ལས་དོན་གཞན་
དུ་གྱུར་པ་དང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མས་དངོས་སུ་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་
ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆད་མས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བྱེད་ཞེས་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇལ་བྱ་རྟོགས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཆད་མ་རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མས་རྣམ་པར་བཞག་
བྱའི་འབྲས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཆད་མས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱེད་མ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པར་
བཞག་བྱའི་འབྲས་བྱེད་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བྱེད་པ་ཤད་པ་སྟེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས། ཁྲོ་ཡི་
རྟོགས་པ་ཐ་དད་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་
དང་། རྗེས་དཔག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་
པ་ལས་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུམ་གསུངས་པར་གྲགས་ལ། དེ་ཡང་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་ནི།
ཆད་མ་མདོ་ལས། བྱ་དང་བཅས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱེད་དུ་ཡོད་ཆད་མ། ཆད་མ་ཉིད་
དུ་འདོགས་པ་སྟེ། བྱ་བ་མེད་པ་འང་མ་ཡིན་ན། ཞེས་པས་བརྟན་ལ། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་
ཕྱིར་ཆད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེད་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་
དང་། དེ་ལ་ཉམས་སྦྱོང་ཅམ་དུ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་
ལ། དེ་ཡང་ཆད་མའི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཆད་མས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་
ནི་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་གསུང་དུ་མི་སྦྱ་བའོ། །འབྲས་བྱེད་ནི་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆད་

མའོ། །དེས་ན་སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་སྔོན་པོ་དང་གྲུབ་བདེ་ཐུག་གཅིག་གི་ཆོས་ཀྱི་གྲི་
 རྒྱུ་ལ་ཤར་ཡང་དེ་དག་རྟོགས་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། གཟུང་དོན་གང་གི་རྒྱུ་
 ལ་ཤར་བའི་གཟུང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིན་རྒྱུ་གིས་ངེས་པ་གསུང་དུ་འབྲེན་ཅུས་པའི་གཟུང་དོན་གྱི་ཆ་
 དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དབང་མངོན་གྱིས་གསུང་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་བྱུང་། །དེས་ན་དེ་ལ་སྤྱི་བའི་
 མི་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལ་ཤར་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་བཞག་མི་ཅུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་རྟོགས་དང་པོ་ནི། སྔོན་
 པོ་གཞལ་བྱ། སྔོན་པོའི་རྒྱུ་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོ་དེ་ལ་གསུང་དུ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། སྔོན་པོ་
 རྟོགས་པ་འབྲས་བྱུང་། །འབྲས་རྟོགས་དང་པོའི་རྒྱུ་གཞལ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་མདོ་སྔོ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞལ་ཡིན་ཅིང་མེས་ཙམ་པས་ཀྱང་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ། །མདོ་སྔོ་པས་དབང་
 ཤེས་ལ་ཤར་བའི་སྔོན་པོའི་རྒྱུ་ལ་ནི་དོན་གྱིས་གཏད་པའི་རྒྱུ་ལར་འདོད་ལ། མེས་ཙམ་པས་དོན་
 དུ་སྤྱང་བའི་བག་ཆགས་ལས་སྦྱེས་པར་འདོད་དོ། །འབྲས་རྟོགས་གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ཡང་ན་
 རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་ལས་དོན་ངེས། །ཡུལ་གྱི་སྤྱང་བ་ཉིད་དེ་འདིའི། །ཆད་མ་དེ་
 ཡིས་འཇལ་བར་བྱེད། །ཅེས་པས་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་འགྲེལ་བར་རྒྱུ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་
 ཡིན་སོ་སོར་རིག །མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། དོན་རིག་པར་ནི་འགྱུར་བ་
 མིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད་ལ། འདི་ཡང་གཟུང་རྒྱུ། འཛིན་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་སིམ་
 གཏུང་གི་ངོ་བོར་འཛིན་རྒྱུ་སྤྱི་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་འདོད་མི་འདོད་དུ་འཛིན་པས་ན་རང་རིག་
 ནི་འབྲས་བྱར་འཛིན་དགོས་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྦྱོས་པར་དོན་གྱི་ངེས་ནས་འདོད་མི་
 འདོད་དུ་གྲུབ་ན་དགྲ་གཉེན་གང་གིས་བསྟན་ཀྱང་འདོད་པ་ཁོ་ན་འཇམ་མི་འདོད་པ་ཁོ་ནར་སྤྱང་བར་ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་རྒྱུ་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྒྱུ་ཆད་མ། རང་རིག་འབྲས་
 བྱར་བྱས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་གཞལ་ནི་མདོ་མེས་ཙམ་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་ཀྱང་འབྲས་རྟོགས་གཉིས་
 པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་མེས་ཙམ་པའི་ཡུགས་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་རང་ཡུགས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆད་འབྲས་ནི་འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ།

རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་པོའི་རྣམ་པ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྒྲིལ་བའི་ཤེས་
 པ་ཆད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་འབྲས་བུ་ནི་གཞན་རིག་གི་ཆད་
 འབྲས་སོ། །ཆད་མ་མེད་ལས། གང་ཆེ་སྒྲུང་བ་དེ་གཞལ་བྱ། ཆད་མ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ནི། །འཛིན་
 རྣམ་རིག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་མ་བྱས། །ཞེས་པས་བརྟན་པའི་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་
 ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རིག་པའི་གཟུང་རྣམ་གཞལ་བྱ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གསར་
 དུ་གཅོད་པའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ། རང་རིག་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུ་ལོ། །འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་ནི་
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྱི་རྒྱུ་དོན་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་འབྲས་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་བརྟན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྤྲེལ་སྤྱི་རྒྱུ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྒྲིལ་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་
 ཆ་ན་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་པོ་རིག་པ་འབྲས་བུར་བཞག་དགོས་སོ། །ཞེས་བརྟན་
 པའི་ཆད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས། རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་
 འཐད་ཐུན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྲེལ་གཉིས་ལས་རྣམ་གཞལ་གསུམ་པར་གྱུར་པའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞལ་གསུམ་པ་ཞིག་སྒྲིལ་པ་མིན་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་
 ལ། རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་མདོ་སྤྲེལ་སྤྱི་རྒྱུ་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཟུགས་གཞལ་བྱ།
 དེ་ལ་རང་ལུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒྲིལ་པོ་གསར་དུ་མི་སྒྲིལ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། རང་གི་བདག་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིལ་པོ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་འབྲས་བུ་ཞེས་པའི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞལ་ཅིག་གཞུང་
 གི་ཤུགས་ལ་ཐོན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ཡང་མདོ་སྤྲེལ་ལ་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་སྒྲིལ་པའི་
 ཆད་ཡིན་པར་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་དུ་གསུངས་སོ། །འབྲས་རྟོགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞལ་འདི་དག་གིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ཅིང་གཞུང་གི་གཅོད་མཆོམས་སོགས་ཀྱང་མི་འབྲས་པ་མང་དུ་སྒྲུང་བས་རྒྱ་
 ཆེར་བཤད་དགོས་ཀྱང་མངས་ཀྱིས་དོགས་པས་འདིར་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིལ་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་ཤེས་
 གངས་མང་ཉུང་འདོད་ཚུལ་ལ། སྤྱིར་དངོས་པོར་སྒྲིལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིལ་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་དུག་ཏུ་འདོད་པ་དང་བདུན་དུ་འདོད་པ་དང་བརྒྱད་དུ་

འདྲིང་པ་དང་དགུར་འདྲིང་པ་དུག་ཡིད་པར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདྲིང་
པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདྲིང་པ་གཉིས་ཡིད་པར་བཤད་ལ་ཙུ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་བྱང་སེམས་
གཅིག་པུར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བས་འདྲིང་པས་སྒྲུར་བར་བཤད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་རྟེན་དབང་
པོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་རྒྱ་བས་རྣམ་ཤེས་སོ་སོའི་མིང་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁང་པ་
བྲག་པ་མང་པོ་ཡིད་ས་རྩ་མར་མེ་གཅིག་བཏེག་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་དེའི་ཆ་གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྒྲུབ་
ཞིང་རིག་མོད་ཀྱང་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པ་མེད་དོ། །ཆ་གཅིག་ནི་དོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཞེན་ཅིང་རྟོག་པས་ན་ཤེས་
པ་ལ་རྟོག་མེད་ཁོ་ནར་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་མེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེད་
དོ་ཞེས་པའི་ལུང་འདྲེན་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་སུ་འདྲིང་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་དང་འདྲུག་ཤེས་གཉིས་ལ་འདྲིང་
པར་ཁ་ཆེ་ལ་གླིས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །བདུན་དུ་འདྲིང་པ་ནི་ཚོགས་དུག་དང་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ལ་
འདྲིང་དོ་ཞེས་ཀྱང་དེས་བཤད་དོ། །དགུར་འདྲིང་པ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཡང་དག་བདེན་པས་འདྲིང་པར་
བཤད་དེ། ཚོགས་དུག་དང་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཀུན་གཞི་དང་ངི་མ་མེད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཏེ་
དགུ་ཚོགས་དུག་ཏུ་འདྲིང་པ་ནི་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་དང་། བརྒྱད་དུ་འདྲིང་
པ་ནི་ས་སྡེ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པ་འོ། །དེ་ལྟར་འདྲིང་ག་ཞན་
རྣམས་ཀྱི་གཞུང་རྒྱས་པ་ཤོད་དུ་མ་འགྱུར་བ་དང་གྲགས་རྒྱུང་བས་འདིར་མི་སྒྲིལ། ཚོགས་དུག་ཏུ་འདྲིང་
པའང་ཤེས་པར་སྒྲུབ་པས་འདིར་ནི་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་འདྲིང་ཚུལ་ཅུང་
ཟད་བཅོད་པར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ནི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཀུན་གཞི་དང་བརྟེན་པ་ས་པོན་གྱི་ཀུན་གཞིའི་མཆན་
ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། ངོ་པོ། ཐོགས་ཏེ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི་གཟུགས་
སོགས་དོན་ལྡན་དང་དབང་པོ་ལྡེའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་ཆོས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་ལ་མངོན་
པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྒྲིབ་བརྒྱད་དེ་དག་སྒྲུབ་ཡང་རང་གིས་ཀྱང་
ངེས་པ་འདྲེན་མི་རྒྱས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱབས་ནོ། །བཞི་པ་ནི་སེམས་བྱུང་ཀུན་

۱۶۹

པམ་སོ། །འདི་ལ་སྒྲིམ་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རྟེ། ཡིད་ཤེས་ལུལ་ལ་འཕྲོ་བའི་ས་ཐོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བག་ཆགས་གཉིས་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་མཚུངས་ཡན་དང་བཅས་པས་བཞག་པ་སྟེ། བདག་
དང་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་འབྲུང་བའི་ས་ཐོན་ནོ། །འདི་ལ་འཇིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་
ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །བག་ཆགས་གསུམ་པ་ནི་འབྲུག་ཤེས་དགེ་བཤམ་མི་དགེ་བས་བཞག་པ་སྟེ། སྤིང་
པ་བདེ་འཕྲོའམ་ངན་འཕྲོ་སྤྱོད་བདེ་འཆི་བའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །འདི་ལ་མི་ལམ་གྱི་བག་ཆགས་ཞེས་
ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཡང་ན་ཐུན་མོང་བ་སྤྲོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྲུག་པའི་ས་ཐོན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཅུད་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འབྲུག་པའི་ས་ཐོན་གཉིས་རྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཆོར་བ་མེད་པའི་ས་ཐོན་དང་
ཆོར་བ་དང་བཅས་པའི་ས་ཐོན་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཡང་ན་བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་ས་ཐོན་ནི་གནས་
ངན་ལེན་གྱི་ས་ཐོན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ས་ཐོན་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲུངས་པའི་ས་ཐོན་
དང་། དགེ་མེད་དགེའི་ས་ཐོན་ཕྱུང་བའི་སྤྱད་བའི་ས་ཐོན་དང་། མངོན་པར་བཟློག་པའི་བག་
ཆགས་ནི་སྤྱད་མ་བྱེད་པའི་ས་ཐོན་ནོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་དེའི་
སྤྱོད་ཀྱི་བག་ཆགས་ནི་བདག་པོ་ཡོད་དེ། ས་ཐོན་དང་རྣམས་པ་དང་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་གཅིག་
གོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་དང་ཤེས་པ་མིན་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཡན་མེན་འདུ་བྱེད་དོ། །ཀུན་གཞི་
ས་ཐོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་ཞེས་བཟློག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱོད་པ་ཅན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་ཐོར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྤྱོད་ཅེས་བྱའོ། །ཀུན་གཞི་རྣམས་སྤོངས་ཀྱི་ཆ་
ནི་འཕྲོ་བ་ལྟེན་མེས་པོ་ཅན་ཀུན་འདིར་ཉོན་ཡིད་ཀྱིས་བདག་དུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། དམིགས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་རྣམས་སྤོངས་ཀྱི་ཆའོ། །རྣམ་པ་
ནི་ང་དང་ང་ཡིའོ་སྟེ་པའི་རྣམས་པའོ། །ངོ་ཐོར་ནི་བསྐྱེད་པས་ལ་ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པའོ། །འཁོར་
ནི་ཀུན་འཕྲོ་ལྟ་དང་། འདོད་ཆགས། མ་རིག་པ། ང་རྒྱལ། བདག་ལྟ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤྱོད་
ཅུ་པ་ལས། དེ་ལ་གནས་པར་བ་འབྲུང་ཞིང་། དེ་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་ཅེས་བྱ། །རྣམས་པའི་པམ་པོ་
མེས་པོ་འཇམ་མེད་ཅན། །བསྐྱེད་པས་ལ་ལུང་དུ་མ་བཞུགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དང་རྟེན་ཏུ་འཕྲོགས།

ཞེས་སོ། རྒྱུ་པའི་དུས་ནི་འཁོག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་གི་དུས་དང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་
ནི་རེས་འགའ་པའི་རྒྱུ་དུས་སོ། འདྲ་བའི་སྒྲིམས་དཔལ་ཡན་ཆད་དང་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་
པ་རྒྱུས་ནི་གཏན་དུ་རྒྱུ་པའི་དུས་སོ། ཞེས་ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །

ལུགས་འདིས་ཀུན་གཞི་དང་ཉན་ཡིད་སྒྲུབ་ཤེས་ཅི་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་
ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱེད་སྒྲིམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་པས་ན་
འགྲོ་ཀུན་དང་། རྒྱ་རྒྱ་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ལེན་
པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་ལ། ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཆུ་པོའི་རྒྱུ་བཞིན་འབབ། འདྲ་བའི་དུས་
པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། འདི་ནི་བྱིས་པ་རྒྱུས་ལ་ངས་མ་བཟུན། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་
དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རེས་འགའ་ནི་ཀུན་གཞི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འདི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་
དང་རྒྱུ་པའི་དུས་ཀྱི་འདུག་སྒྲིམས་དང་ཉན་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་པར་
ཤེས་པ་དང་དོ། རེས་འགའ་ནི་འདུག་པའི་རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་བདུན་ག་དང་རྒྱུ་པའི་དུས་ཀྱི་
ཞེས་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྒྲུབ་པས་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱུ་པའི་
སྒྲིམས་འདོད་པོ། ཞེས་དང་། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ནི་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་པའི་ཏེ། འདྲ་
སེམས་པ་ནི་ཡིད་ཡིན་ནོ། ལྷུ་ལ་ལས་རྒྱུ་པར་རིག་པ་གང་། འདི་འདུག་པའི་རྒྱུ་པའི་འདོད་།
ཅེས་པ་རྒྱུས་ནི་ཀུན་གཞི་དང་ཉན་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤེས་ཀྱི་ལུང་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སྒྲུབ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། འདི་པའི་གཞུང་ཐོག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པར་
མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར། བརྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི་འདི་ལྟར། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་
པར་ཤེས་པ་མེད་ན་ལུས་ཉེ་བར་ལེན་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། གཞི་མ་མས་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། གསལ་
བར་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། ས་པོན་ཉིད་མི་སྲིད་པ་དང་། ལས་མི་སྲིད་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་
མི་སྲིད་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། རྒྱུ་པར་ཤེས་པ་འཆི་འཕོ་
བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། ཉན་ཡིད་སྒྲུབ་ཤེས་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་དུག་སྒྲིམས་ཉན་ཡིད་མེད་ན།

མ་འདྲེས་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་ས་ལྟ་བུ་དག་དང་འབྲ་བ་
མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་ས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་རྩོམ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་དང་
ངར་སེམས་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དོན་ཞེས་པའི་ངེས་ཆོག་འདི་རྣམ་ཤེས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ངར་འཛིན་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེས་
པ་རྣམས་ངར་འཛིན་མེད་པའི་སྦྲོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་དུག་གོ། ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་སྦྲོར་འདི་དག་ལ་
གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་གྲུ་བ་མཐའི་གནད་འགག་དུ་མ་ཞིག་ལ་མཁའ་པར་འགྱུར་
བས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེད། འདིར་ནི་མངས་ཀྱི་དོགས་པས་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་ཏེ་ཐེག་བསྟུས་ཅ་འགྲེལ་དང་
རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་བདེན་རྩུན་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་དེའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་རྣམ་རྩུན་པ་དང་ཚུགས་སྐང་ཡབ་སྲས་
རྣམ་བདེན་པར་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་སྟེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་པ་ནི་རྣམ་བདེན་པ་ཡིན་
པར་མ་ངེས་ཏེ། ལྟ་བུར་སྟོན་དང་ལྟ་སྟོན་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་རྣམ་བདེན་དུ་བཀྲལ་ཞིང་། ཤེས་
རབ་འབྱུང་གནས་སྲས་པས་རྣམ་རྩུན་དེ་མེད། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྣམ་རྩུན་དེ་བཅས་སུ་བཀྲལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། ཐོགས་མེད་ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་རྣམ་རྩུན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བར་
དེ་དག་གི་བཞེད་པ་འགོག་སྐབས་རྣམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་རིགས་
རྩེས་འབྲང་གཉིས་ཀ་རེ་རེའི་གཞུང་ན་འང་རྣམ་བདེན་རྩུན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འོང་བ་རྩེ་ཡབ་
སྲས་སོགས་རྒྱ་ལོད་ཀྱི་མཁའ་པ་ཀྱན་འདོད་པས་འདི་གཉིས་སོ་སོར་བྲུབ་མཉམ་བྱས་ནས་སྦྱར་བར་རྣམ་
ཡང་མི་བྱའོ། ཞེས་རྩེ་བརྩུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩི་རྩེས་གསུངས་བ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
པས་ཁོ་ཁོ་ཅག་གྱང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འདོད་དོ། །རྣམ་བདེན་རྩུན་གྱི་བྱུང་པར་དངོས་ནི་སྦྲོན་གྱི་ཁ་ཅིག་གིས་
སྦྲོས་སོགས་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྦྲོས་སོགས་
རྟོག་པས་བདགས་པ་ཅམ་མིན་པའི་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་དང་མི་ལེན་པའི་བྱུང་པར་ཡིན་པར་འདོད་

པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དངོས་པོ་ལ་ཤེས་པས་བྱུང་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། སྡོ་སེར་སོགས་དངོས་པོར་ཁས་སྒྲུབ་ནས་དེ་དག་ཏོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་སྦྱོར་པའི་དངོས་སྦྱོར་
 པའི་མཁའ་པ་སྤྱོད་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་རྩུན་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ནམ་སྦྱོར་བཏགས་སྤྱོད་པས་
 ལེན་པར་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབང་པོའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་གཟུང་ནམ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 བས་འདྲིན་ནམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཡང་གཉིས་སྒྲུབ་དང་བྲལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་སྦྱོགས་པའི་
 ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁ་ཕྱིར་ལྟ་ཡིན་ན་ཏོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་ཐལ་བ་སོགས་རིགས་
 པའི་གཞོད་པ་དུ་མ་འབབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་རྗེ་ཡཔ་སྤྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཀག་ཟེན་པས་གི་
 ཟེན་པའི་རོ་ལ་མཚོན་བརྩམས་པའི་ངལ་བ་འདིར་མི་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ད་དུང་ལོ་ལྔ་བ་ཤེས་རབ་རིན་
 ཆེན་སོགས་ཀྱིས་ནམ་བདེན་པས་སྡོ་སེར་སོགས་མཐའ་དག་ཤེས་པར་འདོད་ཟེར་བ་ནི་རང་གི་དེ་ཉིད་
 བརྩན་པར་ཟད་དེ། ནམ་བདེན་པའི་ལྷགས་ལ་ཡུང་པོ་ལྡིང་ནམ་གཞག་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཐོང་བ་པོའི་སེམས་ཅམ་གྱི་མིག་གི་ཤེས་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་ཐལ་
 བའམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མིག་ཤེས་སྤྱོད་ཐལ་བ་དང་། དཔག་ཚད་དང་རྒྱུང་གྲགས་སོགས་
 ཀྱི་ཚད་དང་རྩུན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཟེའི་ཤེས་པ་འཕྲུང་བ་དང་། རྟག་
 པ་དང་གཅིན་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་གིན་དུ་རྩོམ་པའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་ད་ལྟར་འདོད་པའི་དངོས་པོར་སྦྱོར་པའི་མཁའ་པ་ག་ལ་སྤྱོད་དེ། དེ་དག་ནི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁའ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཁའ་པ་དག་གིས་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པས་སྦྱོར་བ་དན་པ་དེ་སྤྱོད་མར་
 བཏགས་ཟེན་པས་བཏགས་ཟེན་འཐད་པའི་སྦྱོར་བ་འདིར་མི་བྱའོ། །

དེ་རིང་གི་ལྷགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་བདེན་རྩུན་ཚུན་པའི་གཞི་ནི་དབང་ཤེས་
 ལ་སྡོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་རགས་སའམ་དུ་མ་བསགས་པའི་ནམ་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། ཁ་དོག་ཐ་
 དད་པའི་ནམ་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། ཆ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོ་ས་གཞོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་བ་ནམས་ཡིན་པར་
 རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཀ་བུ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆེ་དེ་དག་

ཡིང་ཡིང་པོར་སྤང་ཞིང་སྤྲོས་པ་ཞིག་སྤྲོད་ཀྱི་སྤང་པའི་ཆོ་ཡང་འབྲུང་ཐང་དེ་བར་སྤང་བ་ལ་བྱུང་མ་
 ལྷོ་མོ། ཉེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས་རྣམ་བཤེན་པ་འགོག་པ་ན་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་
 བ་རྩ་ཟིང་དེ་བ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ཆད་རྒྱུ་དུ་མང་པོ་རྣམས་པན་རྒྱུ་གི་རང་བཞིན་གྱི་ཡུལ་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་ནས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་རྩ་
 ཟིང་དེ་བ་མེད་ཀྱི་ཞེས་པ་དང་ཡུལ་རྒྱས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་བཤེན་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། ཉེས་ན་འདྲི་རགས་པར་སྤང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱ་ཡི་རགས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་ལ་འབྲུལ་ནས་རྩལ་དུ་སྤང་བ་དང་པོམ་པོར་སྤང་བ་ལ་འདོད་
 པར་མི་བྱའོ། ཡིང་ཡིང་པོ་དང་འབྲུང་ཐང་དེ་ཞེས་པ་ཡང་དབྱུང་པས་བཤེན་གྲུབ་ལ་དེ་འདྲི་ཐ་སྤྱང་
 སྤྱར་བ་དང་འདི་མི་གཅིག་སྟེ། འདི་ནི་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་པའི་རིགས་སྤང་གི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་
 ནི་གཙོ་པོར་རྟོག་པའི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། བཤེན་རྒྱུ་གི་བྱུང་པར་ནི་
 སེམས་ཙམ་རྣམ་བཤེན་པས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྤང་བ་དང་། སྤྲོས་གས་
 ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྤང་བ་དང་། མིང་དང་ཐ་སྤྱང་གི་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་སྤང་པའི་ཆ་ལམ་རིག་པའི་
 བསྐྱེད་པ་ཞུགས་ཀྱང་སྤྲོས་གས་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པར་སྤང་པའི་ཆ་ལ་མ་རིག་པའི་བསྐྱེད་པ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མ་ཞུགས་པར་འདོད་དོ། རྣམ་རྒྱུན་པ་རྣམས་ནི་སེ་སེ་སྤྱེ་པོའི་རྒྱུད་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་མ་
 གཏོགས་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱེད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པས་སྤྲོས་གས་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པར་
 སྤང་པའི་ཆ་ལ་ཡང་འབྲུལ་པའི་བསྐྱེད་པ་ཞུགས་པར་བཞེད་དོ། ཉེས་ན་རྣམ་བཤེན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་
 རིགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་ཡང་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཡིན་པས་མ་འབྲུལ་པར་འདོད་ལ། རྣམ་རྒྱུན་
 པས་རིགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཤེས་པའི་རྣམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པར་སྤང་པའི་ཆ་ནི་མ་རིག་
 པས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྤང་པའི་འབྲུལ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། ཉེ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤེན་
 པ་ལ་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་དང་རྣམ་རྒྱུན་པ་ལ་རྣམ་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་འདོད་པ་ཞེས་པའི་
 ཐ་སྤྱང་རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བགད་དོ། །

སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་པོས། ཁ་ཅིག་ཤེས་རབ་ཙམ་གྱིས་ནི། གཟུང་བ་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པ་ལ།
 འཛིན་པ་ཇས་སྤྱུ་བྱུ་པར་བཟུ། ཞེས་ནམ་བདེན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ནམ་པར་འབྱུལ་བར་སྒྲུ། དཔེར་
 ན་མཁའ་གཟུགས་མཐོང་བ་བཞིན། ཞེས་ནམ་རྩུན་པའི་སྤྱུ་བ་མཐའ་བཤད་ཅིང་། ལུང་སྤྱི་མའི་དཔེ་
 ཁ་ཅིག་དུ་ནམ་པར་འབྱུལ་བ་ཞེས་ལས་ཀྱི་སྒྲུ་བྱུར་བ་ལ་རྩུས་པ་འདོན་ལུགས་ཤིག་དགོས་སོ། རྟོག་
 བེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་ནམ་བདེན་པའི་འདོད་པ་འཆད་པ་ན། དེའི་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྤང་བ་དེ་ཡང་གང་
 ཞེ་ན། ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་ནམ་པར་འབྱུར་བ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ལམ་རིམ་
 ཆེན་མོར་སྤྱི་མེར་སོགས་ཤེས་པའི་ཇས་སྤྱུ་འདོད་པ་ནམ་བདེན་པར་བཤད་དོ། ནམ་རྩུན་པས་ནམ་
 བདེན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། སོ་སོ་སྤྱི་པའི་དབང་པོའི་མདོན་སྤྱུ་ལ་སྤྱིན་པའི་སོགས་པ་རགས་
 པར་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རིག་མདོན་སྤྱུ་མ་གྱི་
 གཟུང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་འཇལ་བར་བྱེད་པའི་སོ་སོ་སྤྱི་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མདོན་སྤྱུ་ཡོད། དེ་
 ལ་མ་རིག་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྱུ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གཟུགས་
 བརྒན་བཞིན་ཞེས་པའོ། སྒྲིབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་རགས་སྤང་བདེན་པར་གྱུ་བ་པེ་བྲག་པས་འདོད་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ཇས་དང་མཆོངས་པར་བཤད་དོ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ནམ་བདེན་རྩུན་གྱི་ནམ་
 གཞག་འདི་ནི་ཇེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་སྤྱི་གྱུ་པོ་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པས་ཆད་མ་ནམ་ངེས་ཀྱི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། ནམ་བདེན་པ་ལ་སྒྲོང་སྤྱེད་ཆལ་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་
 པ་དང་། སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་སྤེ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་ནི་སྤྱི་དོན་མི་འདོད་
 པ་མ་གཞིགས་མདོ་སྤེ་པའི་སྐབས་དང་མེད་པོ། ནམ་རྩུན་པ་ལ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་གཉིས་སོ། འདི་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཀྱང་རྫོགས་ཀྱི་སྤང་བ་མཐའ་དག་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་
 པས། དེ་ལོག་ན་སྤྱི་གྱུ་པའི་སྤྱི་རངས་རྩུན་ལ་རྩུན་སྤང་མེད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་དང་། ཀྱང་རྫོགས་

གྲི་སྒྲུང་བཞི་མ་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས། དེ་ལོག་ཀྱང་མི་སྒྲིག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱུ་
 ལ་ཡང་རྒྱུ་སྒྲུང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་ན་མ་
 མཐུན་ལ་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་མང་དུ་བསྐྱབ་མི་བསྐྱབ་ཀྱིས་དྲི་བཅས་
 དྲི་མེད་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉན་རང་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་མཐུན་
 ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མང་མི་མང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་
 རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་སེམས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དྲི་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་དྲི་བཅས་དང་། དྲི་མ་སྟོ་བྱུར་བ་ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་
 ངོ་བོ་ལ་རུང་བྱུང་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་དྲི་མེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་བའི་
 རྒྱུ་མ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ལྷགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དང་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་རྟེན་མོགས་ཀྱི་ལུང་མང་
 དུ་འདྲན་ནོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སྟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་དུ་ལྷགས་སྟེ་མ་སྟོགས་
 ཙམ་བཤད་དོ། །ནམ་རྒྱུན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་འདི་དག་ཇེ་ཡལ་སྤྱད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་
 མི་སྒྲུང་ཞིང་། བྱུང་པར་དུ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དྲི་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་པ་ཡང་ན་རྒྱུ་
 དྲི་བཅས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་འཐད་དཀའ་བར་འདུག་གོ། །སངས་རྒྱུ་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པའི་དོན་རྒྱུད་གཞན་
 གྲུབ་པའི་འབྲེལ་པར་དུལ་བ་ལྟས། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བཅས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་
 ཉིད་དུ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་གཟུང་འཛིན་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་ཡོད་པ་
 དང་མེད་པ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ནི། སྤྱིར་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཙན་གྱི་སྒྲུང་བ་གཏན་མེད་
 པར་སྒྲུ་ན་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སྒྲུ་ཞིང་། གཟུང་འཛིན་རྒྱུང་ཆད་དུ་སྒྲུང་བ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་
 སྒྲུ་ན་ལྷགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ལྷགས་བར་པ་ལ་ཡང་རུང་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་
 ཀྱང་མཐའ་ཆོད་པ་ཞིག་དཀའ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །འདི་དག་ལས་བརྩམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་
 མང་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

རྣམ་བཤད་རྒྱུན་གཉིས་ལས་རྣམ་རྒྱུན་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱུད་པར་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་

བཞེད་ཅིང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནམ་པདེན་སྒྲ་ཆོགས་གཉིས་མེད་གྲུབ་མཐའ་བརྒྱུད་པར་
བཤད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་རང་རང་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་
པར་གསུངས་འདུག་པས། སྤྱིར་མདུ་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མེ་ལྟར་
ཡིན་པ་བདག་ལྟ་བུས་མེ་ལྟར་ཤེས་ནས། འོན་ཀྱང་མེ་བདུན་གྱི་སྒྲིམ་ལ་རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པ་དང་། མཁས་གྲུབ་སྤྱི་བའི་ཉི་མས་སྒྲ་དབང་
སྒྲིའི་འགྲེལ་པ་གཙོ་བོར་མཛད་པར་འདུག་པས་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ནམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་གནང་
བའི་ཆེ་འགྲེལ་པ་སོ་སོའི་ལུགས་ལ་བརྟེན་པའི་འཆད་ཚུལ་ཞིག་གི་ཁྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྤྱི་མོ།

གཉིས་པ་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་རིགས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་གནས་པ་དང་འཕྲེལ་བར་བྱེད་རུང་བ། ཐོག་མ་
མེད་པ་ནས་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ཞིག་གོ། རིགས་ཀྱི་རྟགས་ནི་ལུས་སྟགས་ལ་ཆགས་ཞེན་ཆུང་བ། འཁོར་
བ་ལ་སྦྱོར་ཤས་ཆེ་བ། བག་ཡོད་པ་སྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་འཛེམ་པ། བདེན་པ་བཞིའི་འདུག་ཐོག་སྟགས་
ཐོས་པ་དང་སེམས་པ་ན་ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱུང་བ། ཐར་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཚུལ་བྱིས་ལེན་ཅིང་ལུས་སྟག་
ལ་བབ་ཀྱང་བསྐབ་པ་མི་གཏོང་བ། དགེ་ཅ་གང་བྱས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སྤྱིར་བཏྲོ་བ་སྦྱེ་དུག་གོ།
རིགས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲང་ནོག་སུམ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ལམ་དངོས་ནི་
ཆད་དུ་བྱ་བ་བདག་ཉིད་གཅིག་བྱ་བྱོབ་བྱ་འཁོར་བའི་སྟག་བསྐལ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་ཐར་པ་འདོད་
པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ལྟག་པའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་ལྟག་པའི་ཏིང་པོ་འཛིན་དང་ལྟག་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཚུལ་བྱིས་པ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱད་གང་
ཡང་རུང་བའོ། ཏིང་པོ་འཛིན་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགྲ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞི་ལ་སྟགས་
པས་བསྐབས་པའི་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་རྩ་གཅིག་པའི་ཏིང་པོ་འཛིན་
ཞིག་གནས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐབས་པའོ། །ཤེས་རབ་ནི་ཏིང་པོ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཔུང་ཅིང་བསྐྱོམས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་དངས་པའི་ཤིན་སྒྲུངས་དང་བཅས་པའི་
ཤེས་རབ་དགེ་བ་ལྷག་མཐོང་གི་ཕྱོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། རྟེན་ལ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། རྟེན་ཡང་བདེན་པ་བཞི་མཉམ་པ་བརྒྱུག་
གི་སྒྲོན་པ་བསྐྱོམ་པའོ། རྟེན་ལ་ཡང་ཁོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དངོས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཡིན་ལ་ལྷག་མ་མཉམས་ནི་དེ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། རྟེན་ལ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཡོད་བཟོད་ཟིན་པ་དང་
གཞན་དུ་ཡང་རྒྱས་པས་རྟོགས་པར་སྒྲུབ་པས་འདིར་མ་སྤྱོད་པའོ། རྟོགས་པ་དང་གནས་པའི་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་
པོ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟེན་ལ་བྱི་ལམ་ལ་རྟོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་དང་འདྲ་ལ། རྟེན་པར་ནི་རྟེན་ལ་བའི་བྱེད་ཆུབ་འབྲུག་པའི་རྒྱས་པའོ། རྟོགས་ཀྱི་
རྟོགས་ནི་རྟོན་མོངས་ཆུང་ཞིང་འདྲུ་འདྲི་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། རྟོན་རྒྱུ་དམན་ཞིང་རྟོན་ལས་ཆུང་དུར་
འདྲུག་པ་དང་། རྟེན་ལ་ཆེ་ཞིང་རྟེན་པར་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་འབྲིང་ཡིན་པའོ། རྟེན་ལ་ཡང་རྟེན་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པ་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་ཅན་ནི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་ཅན་ཞོ། མ་ངེས་པ་ལ་
གནས་པའི་རྟོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་ཅན་ཞོ། ལམ་གྱི་རོ་བོ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་ལ། འདིའི་
རྟོགས་ཅན་གྱིས་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་དུག་ནི་ཡུང་པོ་དང་། རྟེན་མཆོད་དང་། ཁམས་དང་། རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་དང་། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་མཉམས་པའོ། །

བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི། རྟེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་ནས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་
སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་བྱེད་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་མཁས་
བྱའི་གནས་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་ཆེ་འཕྲོས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ལམ་ནས་མི་སྒྲོབ་ལམ་གྱི་
བར་རྟེན་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་དོ། རྟོན་ཀྱང་བྱེད་བྱག་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་སྤྱིར་ངེས་པར་རྟོན་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྐྱེད་
པར་མི་བཞེད་དོ། རྟོགས་སྤྱོད་པ་ཆུང་དུ་ནི་སངས་རྒྱས་འབྲུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་སྒྲེས་བྱ་དམ་པ་
ལ་བཞེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་མཉེན་པ་དང་། ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྤྱོད་ལམ་བཟོད་པ་
ཆུན་ཆད་སྤྱིར་ནའང་ཆོས་མཛོད་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་འཛོལ་མི་རྒྱས་པས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་དེ་གཉིས་

འཛོམ་པའི་ཆེད་དུ་གནས་སྤྱད་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ཆོ་བྱི་མ་ལ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་བར་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཆོགས་སྤྱོད་པ་འབྲིང་ནི་གཞན་ནམས་དེ་དང་འདྲ་ཞིང་
 ཆོ་དེ་ལ་བདེན་པའི་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དག་སྤྱོད་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་དག་བཅོམ་པ་
 གི་འཛོམ་པར་མི་རྒྱས་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །དེས་ཆོ་བྱི་མ་ལ་འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་བར་
 མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདི་གསུམ་ག་ཡང་ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་ནི་འདྲ་སྟེ། གསུམ་ག་འང་ཆོས་ཟབ་མོ་
 ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་རྣམས་ལེན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གནས་པའོ། །ལུས་ཀྱི་གནས་པ་
 ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནི་གཅིག་པུར་དག་འཁོར་གཅིག་པུར་གནས་པ་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་ཆོགས་པ་དང་
 ལྷན་ཅིག་དུ་སྤྱོད་ཅིང་གནས་པའོ། །ཆོས་སྟོན་ཚུ་ལ་ནི་དེ་དག་གྲོང་ངམ་གྲོང་དལ་གང་དུ་གནས་ཀྱང་
 ལུས་གིན་དུ་བསྐྱེད་ཞིང་དབང་པོ་གིན་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་། དན་པ་གིན་དུ་གནས་པས་བསོད་སྟོམས་
 སོགས་ལ་འཇུག་ཅིང་། རྣམ་བཤེད་པ་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་བདེས་ཆོས་སྟོན་པར་མངོན་ཀྱི་དག་གིས་ནི་མ་ཡིན་
 རོ། །མ་དད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དུ་མ་བརྟན་ནས་དད་པར་བྱེད་དོ། །མངོན་པ་འོག་
 མའི་ལུགས་ལ་ཆོགས་སྤྱོད་པ་གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོད་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཤད་ཀྱང་འདིར་
 གི་དེའི་ངེས་པ་མི་བཞེད་དོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་ངེས་པར་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱུད་ཆོགས་བསག་དགོས་ལ་
 གཞན་གཉིས་ལ་ངེས་པ་མེད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་ས་སྡེ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་ཡིན་ཅིང་ལུང་ཁྲུང་ས་སོགས་
 མངས་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྦྱར་རིགས་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ངེས་པའི་
 རིགས་གསུམ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གང་དུ་འཇུག་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་གིང་། ཐེག་
 པ་དེར་ཞུགས་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་བསྐྱར་བཏུབ་པའི་
 མ་ངེས་པའི་རིགས་དང་རིགས་ཆད་དེ་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། བྱི་མ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་
 མེད་དང་། གཏན་ནས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅོམ་པས་ནི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་མི་འདོད་པས་འདི་དང་།

མི་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རིགས་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་དང་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་
པའི་རིགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་གཞིའི་སྤེངས་ཀྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ནང་གི་སྤྲེམ་ཆེད་དུག་གི་ཁྱད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་
པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཞིག་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་རིགས་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐོས་པ་དང་བསམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་རྒྱས་པར་གྱུར་པའི་རིགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་
གྱི་རིགས་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ལས་ཁྱད་པར་བཞིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། དབང་པོ་ཤིན་
ཏུ་རྩོད་བདད་། གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། རིག་པའི་གནས་ལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་
པར་བྱ་བའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་
བྱེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོང་རྩེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་
པ་དང་། ཆོས་ལ་དཀའ་སྤྱད་ལྷག་པར་བཟོད་པ་དང་། ས་རྩལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་དགེ་བ་ཡང་དག་
པར་སྦྱོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །རིགས་ཀྱི་ཡན་ཡིན་ནི་ངན་སོང་དུ་སྤྱང་བར་དཀའ་ཞིང་སྤྱང་ན་ཡང་དེར་ཆོར་
བ་དུག་པོ་མེ་མྱོང་ཞིང་དེ་ལས་སྤྱར་དུ་ཐར་བ་དང་། དེས་སྦྱོབ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
ལྷག་པར་སྤོང་བ་ཅེ་བ་དང་། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སྤྲིན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རྩོད་པར་བྱེད་པ་སོགས་
སོ། །འདི་དག་ཀྱང་བྱང་ས་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྲིས་པའོ། །

༩༩ ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

ཨ གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ཆེན་སྦྱོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

ནི་བསམ་པ་བྱམས་སྤྱིང་རྟེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱོད་པ་ཡ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་གྱི་དང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་
 པོ་བཞི་ལ་སྒྲོབ་པ་སོགས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ལ་ཤིང་ན་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་གཉིས་མེ་མཐུན་པ་
 མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་
 དང་དེ་བསྒྲམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ། མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་ཚུལ་
 གྱིར་བཏུན་པ། སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་བྱེ་བྱག་ཏུ་དགག་པ། དེས་ན་མ་རིག་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 འདུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཐའ་གཉིས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ལས་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ངོ་པོ་དང་བྱང་པར་དུ་ཀྱུན་
 བརྟགས་པའི་ངོ་པོ་ཉིད་དེར་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་
 ཡིན་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ཡང་བྱང་ས་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
 རྣམས་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོགས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོད་བཏགས་ནས་མངོན་པར་ཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་སོ། །སྐྱར་འདེབས་
 ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འཛིན་པ་སྟེ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བྱང་ས་ལས་བཏགས་པའི་
 ཆོག་གི་མཆོན་མའི་གཞི་བཏགས་པའི་ཆོག་གི་མཆོན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་བཟོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་དེན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱར་
 པ་འདེབས་ཤིང་ཆུད་གཟིན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཆོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་དུ་ཉམས་
 པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་བྱི་མའི་དངོས་བཏུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞིར་
 གཞན་དབང་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་ཡིན་ཏེ། བྱེད་ས་ལས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡང་མེད་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱར་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
 བཟུང་ན་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་བཏུན་པའི་སྐྱར་བ་འདེབས་ཚུལ་ནི་ཐ་སྟོད་

དུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་སྤྱིར་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་མིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་རང་ངོས་ནས་
སམ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྤོང་ཚུལ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་ནི་ལོག་ཏུ་འཆད་པས་འདིར་སྒྱུར་
འདེབས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་བཟླ་བར་བྱའོ། །དེ་ལ་འདིར་སྒྱུར་འདེབས་འགོག་པའི་ཕྱགས་སུ་ཁས་
ལེན་མཁན་ནི་གཞན་སྡེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་སྡེ་རྟག་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་ལ་ཆད་སྒྲུབ་ཏུ་འཕེན་
པས་ཀྱང་གཟུགས་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་
གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་ལ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་བཟུང་བ་འདི་སྐད་
ཅེས། ཀྱན་རྫོང་ཏུ་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་དབུ་མ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་འགོག་ཚུལ་ནི།
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེགས་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། འདོགས་
པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་རོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁོང་གི་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་
པོ་རྣམས་ཡོད་ན་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་སུ་རུང་གི། དེ་མེད་ན་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་སུ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། བྱང་ས་ལས། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རྣམས་
ཡོད་ན་གང་ཟག་གདགས་སུ་རུང་གི། མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གང་ཟག་གདགས་སུ་མེད་དོ། །
དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡོད་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
འདོགས་པའི་ཆོག་ཉེ་བར་གདགས་སུ་རུང་གི། མེད་དུ་ཟིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གདགས་པའི་ཆོག་
གིས་ཉེ་བར་འདོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་། འདོགས་པའི་གཞི་མེད་ན་བདེགས་
པ་ཡང་མེད་ལ། དེ་མེད་ན་དེས་བདེགས་ལ་སྒྱུར་གྲུབ་པས་སྟོངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་མེད་དགོས་
པས་མཚན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྒྱུར་བ་བདེབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་

ལྷན་ན་འདྲེགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་འདྲེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་
 ཅད་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ན་གདགས་པ་ཙམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་རྟེ། དེ་པས་ན་ནམ་
 བྱངས་ངེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་རྟེ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེ་ནི་མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་རྟེ། གཞན་
 དབང་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བ་
 བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལས་བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་བ་བཏབ་པས་ན་མེད་པར་ལྟ་བུའི་
 གཙོ་ལོན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ན་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟེན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་དགེ་
 སྒྲིང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་གང་གིས་སྒྲིངས་པ་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ་གང་གས་གང་སྒྲིངས་པ་དེ་ཡང་མི་
 འདོད་པ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ནི་སྒྲིང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་བསྟུ་བ་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དོན་དམ་པ་ནི་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་
 ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུགས་འདིས་དབུ་མ་པ་ལ་དོན་དམ་གང་ཡིན་དེས་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་
 པ་གང་ཡིན་དེས་པ་འོ། །ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དེས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་
 པར་འཛིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་དེས་པ་འོ། །དེའི་ལན་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་སྐད་དེས་པ་ན། གལ་
 རྟེ་འདི་སྐད་ཅེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ཇོ་
 པོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདྲེགས་པ་དང་མཛོན་པར་
 བརྗོད་པ་དང་ཐ་སྐད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་གྱུར་ན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེའི་དོན་ནི། དབུ་མ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་པོ་ཉིད་དམ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིངས་པ་ལ་འདོད་ལ། གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སམ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་འདོད་དོ། །དེའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དབང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་

དག་པར་གྲུབ་པར་བཟུང་ནས་མངོན་པར་བཤེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་
ལ་ལུགས་འདིས་ཐོག་མར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ལ་བརྟག་པར་བྱེད་དེ། དབུ་མ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་
གི་ངོར་བདེན་པར་འཇོག་པའི་ཚོ་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་འདྲི་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐྱོད་
ཅེས་བཤེད་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་དེ་མངོན་པར་བཤེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མངོན་པར་བཤེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་
པའོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ན་རེ། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱུ་མའི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་ན་མི་འཐད་
དེ། དེ་འདྲའི་ཚོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་རྒྱུས་
བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་ལ། གཞན་དབང་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེས་པ་དེ་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་དུ་ལུགས་
འདིས་བསམ་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ས་པོན་སོགས་ནི་མུག་སོགས་ལ། རྒྱས་མཐོང་གལ་ཏེ་དེ་
ཀུན་རྫོབ། ཅེས་སོགས་དང་གཞན་གཅིག་གོ། །དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བཤེད་པ་
དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནི། དེས་ན་མངོན་པར་བཤེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བ་ཡིན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ལེགས་བཤད་སྟེང་
པོ་ལས་ཀུན་རྫོབ་དེ་ནང་གི་མངོན་པར་བཤེད་པར་ཡང་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཚོ་
ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་འདི་ནི་འདི་འོ་སྐྱེས་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཆོ་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་
སྤྱུ་མས་བསྐྱེད་དམ་མ་བསྐྱེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་དབུ་མ་པ་ན་རེ། ཀུན་
རྫོབ་དེ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནི་ཞེས་ཏེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ལ་འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ་
ཞེས་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་གཞི་གཞན་དབང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོད་ན་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུགས་འདིས་ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
ན་མེད་དགོས་པར་མི་འདོད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་མེད་དགོས་

པར་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་པར་བརྟེན་པ་དང་
ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི་དེས་ན་གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་བརྟེན་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱར་མི་རུང་
ངོ་། རྟེན་སོ། །

དོན་དམ་པའི་ངོས་འཛིན་འགོག་པ་ནི། དབུ་མ་པ་བྱུང་གིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ་དོན་དམ་པའི་ཞེས་བརྟེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ནི་གཞན་དབང་ལ་རང་མཆན་
དམིགས་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོད་དང་ལྟན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་
ན་གང་དམིགས་པ་དེ་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་བརྟེན་པར་བྱའོ། རྟེན་སོ། ། དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ན་རེ། དེ་
ལྟར་དམིགས་པའི་སྟོངས་མི་གཞོད་དེ། སྟོང་ཉིད་འབྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོང་འབྲུལ་པ་
དེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དོན་
དམ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། སྟོང་འབྲུལ་པ་རང་མཆན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་མཆན་གྱིས་མེད་ན།
སྟོང་འབྲུལ་པས་རང་མཆན་དུ་དམིགས་ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དེ་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རང་མཆན་དུ་དམིགས་པ་ཉིད་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་སྟོང་འབྲུལ་པ་
ཉིད་རང་མཆན་གྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་སྐད་ཅེས་
ངེས་པ་ན་གལ་ཏེ་དེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པར་
གྱུར་ན། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ཡོད་པར་འདོད་དམ་འོན་ཏེ་མེད་པར་
འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་དས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་ཞེས་བྱར་
མི་རུང་ངོ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་དས་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་དམིགས་པ་དེ་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། རྟེན་གསུངས་སོ། ། དེ་ནི་འདི་དབྱུང་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོད་གོངས་
འབྲེལ་ལས། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་
དམ་མིན་པས་བྱུང་པར་གསུངས་པ་དང་དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པའི་དོན་ནི་གཅིག་བྱའོ། རྟེན་

པ་ཙུ་འབྲེལ་གྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཁོན་དོན་དམ་པ་དེན་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་དོན་དམ་
པ་དེན་པ་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུ་དུ་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་འཇིག་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། དེའི་འབྲེལ་
པར་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ་ཡོངས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་དག་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་ཟེར་ན་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤར་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་
དང་། གཞུང་དེ་དག་གིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དོན་དམ་པའི་མིང་
འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དོན་དམ་དུ་
ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཐ་སྟེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ལ་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གཞག་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་མེད་
ཅིང་ཡོངས་གྲུབ་ཁོན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་དམ་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་
ལ་བྱས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བཞག་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་
མ་འདི་དང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་གོ།
འདིའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་ཏེ་གྲགས་ཆེད། །ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ་ལས། ལུགས་འདིས་ལེ་
ཤེས་དེ་རང་རིག་ཏུ་བཞེད་པས་ལེ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཡུལ་གང་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་
ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་རི་
ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན།

འདི་ལ་བརྟགས་པའི་མཐའ་དགག་པ། གནས་པའི་དོན་བཞག་པ། དེ་ལ་རྩྱུང་པ་སྤང་བ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ལེ་
ཤེས་དེ་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་ལེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་
དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་མའི་འདོད་པ་བསུ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་
བཞི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཕྱོགས་སུ་སྒྲུབ་པོ་དེ་ལ་ལེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡིན་ན་དབང་

ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལ་རང་རིག་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ཁ་ཁྱིམ་བཞུགས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཁ་ནང་བཞུགས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རིགས་པའི་གཞོན་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་
 དུ་ཐེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེ་དག་གང་ཡང་མི་གསུང་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་
 པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ལན་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ས་རོལ་པོས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་ཁོ་རང་ལ་རང་རིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲུས་པའི་ལན་དུ། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ནམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དུ་མ་
 བཞག་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་
 སྒྲུས་པས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་རིག་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དགོས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཞན་
 ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གསུང་དེའི་དོན་ནི། རྟོགས་སྒྲུ་མས་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་འཇལ་བར་ཐལ། མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ།
 རེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། རང་ཉིད་འཇལ་
 མེད་གོས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་འཇལ་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་འཇོག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ལན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་། སྒྲུ་མ་ལས་ཅུང་ཟད་དྲག་ཀྱང་
 ད་དུང་རྗེའི་དགོངས་པར་མ་སོན་ཏེ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་
 ཉིད་འཇལ་བ་ལ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་སྤྱུ་ཡང་མེད་ཅིང་། སེམས་ཙམ་པས་དེའི་དོན་དེ་ལྟར་
 དུ་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བའི་བྱ་བྱིང་གི་མཁས་པ་སྤྱུ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་རང་རིག་དུ་འདོད་དགོས་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ཙམ་བྱེད་པར་འདོད་
 ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་འདྲའི་དོགས་པ་སྒྲོ་ཐུན་ལ་སྒྲེ་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲེས་
 ན་ཡང་ལུགས་འདིས་ཞེས་སེམས་ཙམ་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་
 སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ཙམ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར། གལ་

ཉེ་ཕྱི་གསུམ་ཁུ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཇི་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པས་དེའི་ལན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་གི་དོན་དེ་ལྟར་མིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་རིགས་ཀྱི། ཡུལ་གང་ལ་བརྟོལ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་
 དེ་ལ་དགོངས་ཞེས་ཡུལ་སྤྱི་དང་ཕྱེ་བྲག་གི་བྱང་པར་འབྱེད་དོན་མེད་པའི་སྤྱིར། སོ་སོ་རང་རིག་ཅེས་
 པའི་ཆོག་གཞུང་ན་མེད་ཅིང་སྟོན་དགོས་པའི་སྐབས་ཕྱེད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱངས་
 པ་ཞན་པའི་ཚོ་དམན་པ་རྣམས་ལ་འང་མི་འཆར་པའི་དགོས་པ་དེ་འདྲ་སེལ་པའི་རྣམ་གཞག་ཇི་ཤད་ག་
 ཉིད་ཆེན་པོས་སྐབས་འདིར་ག་ལ་མང་ད་སྟུང་སེམས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ཡུགས་བཞག་པ་ནི། རྩེ་བདག་གི་དྲ་ཆེན་པོའི་གསུང་འདི་སྐབས་འདིར་གནང་
 ཆེ་བར་ཡོད་པས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། དོགས་པ་སྟེ་ཡུགས་དང་དེའི་ལན་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་བཟློག་པའི་སྐབས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ་
 དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་དང་། ལྟར་གསེགས་པ་དང་། སྤྱག་པོ་བཀོད་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་གྱི་ཡུས་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་པོ་ཤི་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོའོ་ཞེས་དང་། དགོན་མཆོག་བཅུགས་པའི་ཡུང་གི་མཛད་གཞུག་དུ་འདིས་ནི་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་དོ། །གཞན་
 དུ་ན་འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལས་བཟློག་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་
 པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། གང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་བཟློག་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ། བཟློག་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་མངོན་
 པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་
 ཞེས་བྱ་བར་ཐ་སྙད་གདགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཀག་པ་ལ་ཉེན་ནས་
 གཟུང་བ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་འཛིན་པ་མྱོང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་རྣམས་ལས་ལྷན་པར་

འགྱུར་ཁིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུང་རིག་གི་ཤེས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་རྩལ་སྤྱུ་བ་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དང་།
ཐ་སྐད་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་གིས་ཀྱང་ཤེགས་པར་མི་འདོད་དོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་
གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མེད་དགག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་ཆོས་གཞན་གང་ཡང་རྟོགས་པར་མི་འདོད་མོད། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་
ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཚུང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་ཡོད་དགོས་ཏེ་གཞན་དུ་
ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཆད་མར་མི་འགྱུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་གྱི་དྲན་ཤེས་
ཀྱིས་ཀྱང་ངས་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སེཞིས་པའི་དྲན་པ་མི་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་
འདི་ནི་རང་རིག་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་ཤེས་ནས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་
མ་ལ་ཡང་རང་ཚུང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མེད་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་སེམས་ཙམ་པས་རིགས་པས་འགོག་པར་
མི་ནུས་ཏེ། ལྷ་མཆོན་ཀྱང་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆོ་རང་རིག་ཡོད་པར་
འགྱུབ་ལ། རང་རིག་དེ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་གི་བསྐྱེད་པ་རུང་བྱང་མ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།

སྤྱིར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་སེ་སྤྱི་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་གང་ལ་ཡང་འབྲུལ་པའི་བསྐྱར་
 པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད་ན་མ་རིག་པའི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་མྱོང་བྱེད་དུ་
 སྦྱོས་པའི་རང་རིག་པ་ལ་ལྟ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཅི་དགོས། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་རིག་པ་ཅམ་ནི་ལུགས་འདིའི་
 དོན་དམ་དུ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཞེགས་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། གཟུང་འཛིན་ཇེས་གཞན་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དང་ངོ་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀྱན་བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཞེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་འཁྱར་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་ཀྱུ་སྒྲོབ་
 བྱང་སེམས་ཚེས་བདག་མེད་དུ་མཐེན་པས་ནི་གཉིས་ཀྱིས་སྒོངས་པའི་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་མཐེན་རྟེ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱིགས་པའི་གཉིས་སྣང་གཏན་མེད་
 པར་གྱུར་ནས་ནང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མྱོང་རིག་གི་ཆེ་ལྡན་པ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 ལུགས་ལ་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བདེན་པས་སྒྲོང་བར་རྟོགས་རྟེ། དེ་འདྲིའི་བདེན་འཛིན་གྱི་

ས་པོན་འཛོམས་ལྷན་པར་གྱུར་པ་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སྲུང་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡུང་འདི་དག་ལ་གོ་རྒྱུ་ཐ་མོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་གོ། ཁོང་དུ་བྲངས་པའི་དབུ་མ་སྒང་པའི་ཡུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུས་ཉིད་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་གྱི་ཞེས་པ་དང་། དངོས་པོ་དེ་ཡང་གང་ཞེས་ན་གང་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་བཞེད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་ནས་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མིང་དུ་བཏགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་དངོས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དེའི་མཇུག་གི་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་ཞེས་པའི་ཆོག་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེད་དོན་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བྱ་ཡི། རང་རིག་གི་དངོས་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་བྱའོ་སྐྱམ་ན་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡུང་དེའི་མཇུག་གི་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཞེས་འདུས་བྱས་སྲུ་མིང་བཏགས་པ་ཡང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་བྱ་དགོས་པས་འབྲེལ་མེད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་དངོས་སྒྲུབ་པའི་འདོད་པ་དེ་འགོག་པའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་སྒང་བ་ལས་འདི་ལྟར། འདིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ན་དངོས་པོའི་སྒྲུར་བཞེད་པར་བཞེད་དེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱག་པའི་གནས་ཡོངས་སུ་བྲངས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཡུང་དེའི་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱས་བརྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཙམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དོན་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སེམས་ཙམ་པས་དེའི་ལན་དུ་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐྱས་བཞེད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་དབུ་མ་སྒང་བ་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བཞེད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་འདུས་བྱས་མ་ལུས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ།

སེམས་ཅམ་པས་ལུང་དེའི་ཟུར་གྱི་འདུས་བྱས་ཞེས་པ་དེ་ཆོས་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་འདོད་ན་གསུང་དེ་དག་གྲུབ་
པ་ལ་བསྐྱབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་དོགས་པ་སྐྱེ་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་འཇལ་བའི་
རང་རིག་ཆད་མ་ནི་ཡོད་ཅིང་། དེའི་ཡུལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ་རང་རིག་དེ་ཡང་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་པའི་འཛིན་ཆུང་གཉིས་ལས། དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་
གྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་བཞག་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་
འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ནས་མ་བྱུང་བོ་སྐྱེས་པ་དང་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་
པ་མཐར་ཐུག་དུ་འགྱུར་རོ་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་བཤད་པ་ལ་སྦྱར་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་འཛིན་
ཆུང་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་པར་འཛིན་ན་བདེན་མེད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དེ་ཅམ་གྱིས་
མེ་འཛིན་པས་སྦྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཛིན་སྐྱེས་ན་འཛིན་ཆུང་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
དོན་དམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེས་དཔྱད་མཐར་ཆེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་སྐྱེ་ཆོས་གཉིས་ཆོགས་
ཤིག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་ལ་
རུང་གི་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་རུང་སྟེ། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་གིས་
གྲུབ་པ་ནི་སྦྱར་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་མྱོང་བྱེད་ཇུས་གཞན་ལ་མ་སྟོན་པར་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་
པའི་འཛིན་རྣམ་གྱིས་གྲུབ་དགོས་པ་དང་། འཛིན་རྣམ་ཡང་ཁ་ནང་བཟོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་རང་མྱོང་བྱེད་རང་རིག་གིས་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཆུང་གིས་རྟོགས་པ་ཡིན་
གྱི། རང་རིག་གིས་ཟག་མེད་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་དཔྱད་
མཐར་ཆེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་
ཐུག་དུ་འགྱུར་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ། །གཞན་དུ་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་ཆུང་

འདིར་རང་རིག་གི་དོན་གསལ་པ་དཔྱད་པ་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ། སེམས་ཙམ་པ་སྤྱིའི་ལུགས་འཆད་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་དེ་མི་འཐད་དེ་རང་རིག་འདོད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་དེར་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་ཉིད་འཇལ་བྱེད་རང་རིག་གི་ཡུལ་
 དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་བསྐྱེས་ལས། དེ་ཕྱིར་འཛིན་པ་མེད་ཉོགས་ཕྱིས། དེས་ན་
 དམིགས་པ་མེད་པར་རེག །ཅེས་དང་། གང་གི་འོག་དུ་ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ནམ་པར་
 འཇིག་པ་དེ་ནི་དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་འཇིག་ཉེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་གི་གནས་སུ་བཞུགས། ཞེས་
 དང་། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྒྲོས་ཉོགས་ནས། དེ་ཕྱིར་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཉོགས། །
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ལ་སེམས་སྤང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དག་
 ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ན་སྤང་བའི་མཚན་མ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་
 དེའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་སྤྱོད་བ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 བྱུང་མཐའ་འོག་མས་སྒྲོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་མཉམ་གཞག་ནམས་ཀྱང་བྱུང་མཐའ་ཡོང་མའི་ལུགས་ལ་
 སྒྲོས་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལྟར་འདྲ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲོས་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་
 རྒྱ་མཚན་སོགས་དཔྱད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གསུང་
 དེ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་པོ་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནམས་གནད་དུ་སོང་བ་དགོན་པར་འདུག་ཅིང་
 གསུང་དེའི་དོན་ནི་དབུ་མ་སྤང་བ་དང་ཉོག་གེ་འབར་བ་སོགས་ཀྱི་དབུ་སེམས་ཚིན་ཚུལ་གྱི་སྐོར་དང་།
 སེམས་ཙམ་པའི་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ནམ་འགྲེལ་ངེས་སོགས་ནས་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་ལེགས་
 པར་དཔྱད་ནས་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་ངོ། །སྤྲུལ་འགྲེལ་ཞིག་གིས་གཞུང་དེ་དག་མ་མཐོང་བ་དང་ལ་
 ལས་མཐོང་ཡང་ཕྱོགས་སྤྲུལ་དང་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མ་བྱེད་པར་གཅིག་དུ་བཟུང་ནས་ནོར་བར་
 བཤད་པའང་འདུག་མོད། ཁོ་བོས་ནི་རང་གིས་ཇི་ལྟར་དཔོགས་ཆོད་སྒྲིས་པ་ཡིན་ལགས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་ཇི་སྐད་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། དོན་དཀའ་བ་ལ་བདག་འདྲའི་སྒོ། །འབྲུལ་
 མི་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་པས། ཅི་སྟེ་མི་མ་མ་གཞན་དུ་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤྱིང་ཁམས་

འདྲི་ལན་འཆད་པ་ལ་མེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སྐབས་འདིར་འཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ནི་ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པ་ལ་གྲུབ་ཟིན་པ་མིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དེའི་བསྐྱོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བདག་ཏུ་འདྲིན་ཚུལ་ཡང་
 ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འཐད་ཐུན་དུ་སྦྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོ་འདྲེགས་ངོས་འདྲིན་ཚུལ་བསྐྱ་བ་ལས།
 དེ་ལ་བྱིས་པ་རྣམས་ནི་བཞོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱ་ལུས་མེད་ཅི་ལྟ་བ་དང་བཞོད་པ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་ངོ་མོན་དུ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའི་སྦྱོ་ནས་འཆད་
 པར་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་མེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་འདྲིན་ཏུ་བསྐྱོང་བས་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་ཅི་ཡིན་གཏོལ་
 མ་བྱུང་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་མེའི་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐུ་བོ་མཁས་གྲུབ་སྦྱ་བའི་ཉི་མས་སྤོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་
 འབྱེད་དུ་ཐེག་བསྐྱས་ལས་གསུངས་པའི་མཛོན་པར་བཞོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡུལ་སྤང་བའི་
 རྣམ་རིག་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། སྤྲོད་པའི་ཡན་
 ལག་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཛོན་བཞོད་ཀྱི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ལའང་
 སྤང་ཚུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་དང་། དེས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་མི་འདྲ་ཚུལ་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་མེད་དགོངས་
 པ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ད་དུང་གཞུང་ཆེན་མེད་དགོངས་པ་འཚོལ་
 བ་ན་བྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེ་བའི་སྦྱོ་གྲོས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕགས་ནའང་འཆད་ཅོད་ཅོམ་
 པའི་ཁྱར་འདྲིན་པ་དག་ལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀའི་གསུང་རབ་རྣམས་ནི་མེད་ཆོག་ལྟར་གྱུར་པས་དགོངས་
 པ་མི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་ཤེས་པ་སྤྲོད་མཐའ་ཙམ་དུ་སྤང་ངོ་། །

ད་ནི་ཁོ་པོས་རང་གིས་མི་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་མེ་བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་
 པས་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་པོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་གཞིར་
 རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ཡོད་ཅིང་མདོ་སྡེ་པ་རང་གིས་ཚུལ་དེ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་ལ། འདི་
 པའི་ལུགས་ལ་སྤང་ཚུལ་དེ་ཉིད་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཞིང་མེས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཞེན་

གྲིག་ཁོའི་སྤང་ཚུལ་དེ་ཡང་རང་གི་གནས་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་དགོས་ཏེ། ལྷོ་ལོ་དོན་གྱིས་གཏང་
 པའི་སྤང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤང་ཚུལ་དེ་མ་འབྲུལ་པར་མ་ཟད་དེའི་རྗེས་གྱི་རྟོག་པས་
 སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ཡང་ཞེན་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདེད་ཀྱི་པ་དེའི་དངོས་
 ཡུལ་ལུམ་པའི་སྤྱོད་ན་ནི་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྒྲོ་བཏགས་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལུགས་འདིས་
 ཞི་གཟུགས་སོགས་ལྷོ་ལོ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པས་ལྷོ་ལོ་དོན་སྤང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་དུ་
 སྤང་བའི་ནམ་པར་རིག་པ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྤྱོད་པོའི་འདི་སྤྱོད་པོའི་སྤྱོད་པོའི་
 ཞེས་སོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟ་པའི་ཐ་སྤྱད་གྱི་གཞིར་
 སྤང་བ་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟུགས་དེ་ནི་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་དང་གཏན་
 ཅས་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ལྷོ་ལོ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་མིང་གི་ཐ་སྤྱད་གྱི་གཞིར་སྤང་
 བ་ཡང་ནང་གི་མངོན་པར་བརྟེན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཚུལ་
 དེ་མིང་བདུན་པ་ཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་རང་གི་གནས་ཚུན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དུ་
 མི་རིགས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་གཟུགས་དེ་འདྲའི་ཐ་སྤྱད་གྱི་གཞི་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པ་ལ་གཏན་
 མ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་དེ་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་ནི་རིགས་པ་དུ་
 མས་ཤེགས་པས་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །

དེ་དག་ནི་ལེགས་པ་ཤད་སྟེང་པོ་ལས། འདི་འདི་བརྒྱུག་ཕྱིགས་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 དུ་མིང་གིས་པདགས་པ་དེར་གཟུགས་སོགས་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་གྲུབ་མཐའི་
 ཁས་ལེན་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། དེ་འདྲ་པའི་འཛིན་སྐྱེངས་དེ་འཐད་ཐུག་དུ་དོན་
 སྡེ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྒྲུབ་པ་ཤིང་བྱའི་རང་སྟོག་ཏོག་པདགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་སྟོག་དུ་
 རང་མཆོད་འོང་པའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཆུངས་ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མདོ་སྐམས་
 གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འདི་ཡང་གཟུགས་སོགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྗེས་ཐད་དུ་ཡིན་མིན་
 ཁོ་ན་ལ་ཐག་ཐོ། །འཆད་ཚུལ་དེ་རྣམ་ཤེས་ན་སྟོང་ཚུལ་འདིས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་འདྲུག་པའི་ཚུལ་

ཡང་ཤེས་པར་སྒྲིམ་ཞིང་སྒྲོ་འདོགས་འདི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐེག་བསྐྱུས་ན་གསུངས་པ་ན་མས་ཀྱིས་ཀྱང་
འགོག་ཚུལ་ཤེས་སྒྲོའོ། །དེའི་ཕྱིར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པས། སྐབས་འདིར་བག་ཆགས་
བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཡང་སྒྲིབ་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་
དབང་ཡིན་པ་དང་། མིང་བདུས་བཞག་ཅམ་གྱི་ཀྱན་བརྟགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། མིང་དང་བདུས་
ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་ལུས་པའི་རྟོག་བརྟགས་འབའ་ཞིག་པ་གསུམ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཡོད་པར་བཤད་པ་
དང་། ཐོགས་མེད་སྒྲིམ་མཆོད་ཀྱིས་རིགས་མཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ན་བཞིའི་ནང་ནས་རྩེའི་ཀྱན་དུ་བཞེད་
པར་བཤད་པ་ན་མས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་སྒྲ་
ན་མེད་པར་སྒྲིབ་མོད། གཞུང་གི་ཆོག་སྒྲོམ་པ་ཅམ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ན་མས་ཀྱིས་གཞུང་
འདོན་པ་ལན་བརྒྱ་ལྷོད་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་ལེགས་བཤད་དུ་ངེས་པའི་ཆོད་མ་སྒྲེད་ཀྱང་
བར་སྒྲིབ་པོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། བྱང་ས་དང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་པའི་རིགས་
པའི་གཞན་གཅིག་པས་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། མིང་གི་སྒྲ་རོལ་སྒྲོ་མེད་ཕྱིར། མང་
བའི་ཕྱིར་དང་མ་འདྲེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི། རྩོམ་བཞུགས་ཅན། བུམ་
པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་འདོག་པ་བདུ་ལ་གཏན་མི་སྒྲོམ་པར་ཐལ། རྩོད་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་
པ་དེ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩོད་ལ་བུམ་པའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་
སྒྲེབ་བདུ་ལ་མི་སྒྲོམ་པར་སྒྲེབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པའི་མིང་མ་བརྟགས་པའི་
སྒྲ་རོལ་ཏུ་འདྲའི་སྒྲོ་སྒྲེབ་པ་མཐོང་བ་ཅམ་ནས་འདི་བུམ་པའི་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེབ་པར་ཐལ་ལོ། །རིགས་པ་
གཉིས་པ་ནི། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་ལ་དབང་པོ་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་གྲོང་འདོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་
འཇུག་པ་དེ་ལ། མིང་དེ་དག་སྒྲེས་བྱ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། སྒྲེས་
བྱ་དེ་མིང་དེ་དག་གི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་

ཕུད། མིང་དུ་མ་བཞིན་དུ་དོན་ཡང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འིགས་པ་གསུམ་པའི། རྒྱུས་ཕུ་
གཉིས་ལ་ཉེར་སྒྲུབ་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འདུག་པའི་ཆོ། དེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་
གིས་འདུག་པར་ཐལ། རྒྱུས་ཕུ་དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་གི་འདུག་གཞིར་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་ལྟར་དེ་གང་ལ་འདུག་པའི་དོན་ཡང་གཅིག་ཏུ་
ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྒྱུས་ཕུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །འིགས་པ་འདི་གསུམ་
གིས་ཀྱང་སྒྲུབ་ཐུང་འཕེན་པས། རྒྱུན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་རང་ཞེས་བཞིན་པའི་ཐ་སྙད་
ཀྱི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པོ། །བྱང་ས་ལས། རྩོམ་པ་སྤྲོད་པ་བྱུང་
པའི་མིང་ཕྱིས་འདོགས་ན། མིང་དེ་ལྟར་མ་བཏགས་པའི་ཆོ་དོན་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་
ལམ་གཤེད་མ་བཏགས་པའི་ཆོ་ཡང་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་འདོགས་ན། མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤྲོད་པ་
ཏུ་ཡང་འདི་བྱུང་པའོ་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པར་འགྱུར་པོ། །ཞེས་བཀག་གོ། །

གསུམ་པ་དེས་རྣམ་རིག་ཙམ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདུག་ཚུལ་ལ་དངོས་དང་། གཟུང་འཛིན་
རྒྱུ་གཞན་འགྲོག་པའི་རིགས་པ་ཐུ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྤྲོད་
ཚུལ་འདིའི་སྤྲོད་པ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་གཞན་ཀྱིས་སྤྲོད་པའི་རྣམ་རིག་ལ་འདུག་པར་ཐེག་བསྐྱུས་དང་
བྱང་ས་ལས་བཤད་ཅིང་རྒྱུ་ལ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་འཕྲིན་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག་གིས་ནི་གཟུགས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྤྲོད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་། གཟུགས་རང་འཛིན་ཆད་མ་དང་རྒྱུ་ལ་སྤྲོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་གཉིས་ལས་སྤྲོད་པ་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་སྤྲོད་པར་བཞེད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་སྤྲོད་པའི་ལས་སྤྲོད་པར་ཐེད་ཀྱང་རྟོགས་དཀའ་སྤྲོད་པར་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་
ལ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོད་པ་དང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པ་ནི་ཤིང་རྟོག་པོ་
རྣམས་དང་རྒྱུ་ལ་སྤྲོད་པའི་ལས་སྤྲོད་དོ། །ནང་གསེས་ཀྱི་རྟོགས་དཀའ་སྤྲོད་པར་ནི་ཡོད་
པར་མཛོན་ཏེ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ངོ་བོ་དང་ཁྱེད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་

པ་ན་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་བཞི་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞི་ན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གིས་
ཡིག་དང་དོན་སྣང་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་འཇུག་གོ། ཞེས་
སྤྲེལ་བའི་བྱད་པར་ངེས་པའི་རྗེས་སུ་རིགས་པས་དབྱེད་ནས་སྤྱི་མ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

དེ་ལྟར་སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་རྣམས་
མིང་གི་ཐ་སྟེད་ཀྱི་གནས་དང་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེགས་པ་ན་རྗེས་
ཕྱིད་ཀྱི་མིང་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་དང་། མིང་དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་
དང་བྱད་པར་དུ་དོན་དེ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་
པ་ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣངས་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྱི་ཞེན་པའི་དོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པས་ནང་ཤེས་པའི་ཞེན་སྣངས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པར་
ཁྱེད་ཆད་དུ་ཡོད་པ་དེ་འབྲུལ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྤྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ནང་ཤེས་པའི་སྣང་ཆ་འབའ་
ཞིག་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་དོ་སྟེ་ལྟར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་
པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པའོ། དེ་ལ་འཛོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞིའི་སྒྲིན་ནས་འཇུག་པར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་
གསུངས་པའི་མིང་འཛོལ་བ་ནི། མིང་ནི་བྟགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དེའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་
བྟགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་མིང་ནི་སྒྲིན་ཕྱར་བ་ཞེས་འཛོལ་བའོ། །བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་མིང་ཡོངས་
སུ་འཛོལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་མིང་ལ་མིང་ཙམ་དུ་བརྟེན་པའོ། ཞེས་དང་། ཐེག་བསྐྱུས་
ལས། དེ་ལ་ཡིག་འཛིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ། ཞེས་སོ། །
དོན་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ནི། དོན་དེ་མིང་དེའི་འཇུག་གཞིར་གདོང་མ་ནས་སམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་
གིས་གྲུབ་པ་ལྟར་འཛོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་འཇུག་གཞིར་གྱུར་ཚུལ་སྒྲིན་ཕྱར་བ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་དང་འདྲའོ།
བྱང་ས་ལས། དེ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ཙམ་དུ་བརྟེན་པ་ནི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བའོ། ཞེས་
དང་། ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ཡིག་ལ་བརྟེན་པའི་དོན་དེ་ཡང་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཡང་

དག་པར་རྟོག་པོ་ ཞེས་སོ། རྩོམ་ཉིད་དུ་འདྲིམས་པ་འཛོལ་བ་ནི། བཟླ་བའི་རྟེན་དང་ཟླ་བའི་བྱ་མེད་སོགས་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཟླ་བའི་བྱ་མེད་བྱེད་ཀྱི་ཆར་འབྲེལ་བ་ཡང་དངོས་དབང་གིས་གནས་མི་གནས་འཛོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ན་མིང་དེའི་བཟླ་བར་བྱ་བའི་རྩོམ་ཉིད་དུ་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ལོ། བྱང་ས་ལས། རྩོམ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ལ་རྩོམ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བརྟེན་བཞི་རྩོམ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་འཛོལ་བ་ལོ། ཞེས་སོ། བྱང་བར་དུ་འདྲིམས་པ་འཛོལ་བ་ནི། བཟླ་བའི་བྱ་མེད་སོགས་ཡན་ཚུན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དེ་རང་གི་བྱང་བར་འདྲིམས་པའི་གཞིར་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཛོལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བཅའ་བས་དེ་ཡང་གནས་ཆོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བརྟེན་བལོ། བྱང་ས་ལས། བྱེ་བྲག་དུ་བཏགས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བརྟེན་བཞི་བྱེ་བྲག་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཛོལ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། བྱེ་བྲག་བསྐྱུས་ལས། མིང་དེ་ཡང་རྩོམ་ཉིད་དང་བྱང་བར་དུ་བཏགས་པར་ཟད་པ་ཙམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོག་པོ་ ཞེས་པ་འདིས་འཛོལ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་མཉམ་དུ་བརྟེན་ཏོ། རྩོམ་ཉིད་ལྟར་འཛོལ་བ་བཞིས་ནི་མིང་དང་། རྟོག་དེའི་བཟླ་བ་གཞི་ཡིན་པ་དང་། མིང་རྟོག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོམ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་བཏགས་པ་ནམས་རྟོག་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་འཛོལ་བ་ཡིན་ཞིང་།

ཤེས་པ་བཞིས་ནི་དེ་ལྟར་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཅའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པས་ན་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། འདིའི་ཤེས་ཚུལ་ལ་ཚོགས་སྦྱར་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྟོག་སྦྱིལ་སྦྱོན་ཤེས་པ་དང་འཕེབས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཏོ། རྩོམ་ཉིད་དང་ས་ལས། ཡང་དག་པ་རྩོམ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་པོ་དག་གང་ཞེ་ན། མིང་འཛོལ་བར་གྱུར་བ་ཡང་དག་པ་རྩོམ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གྱུར་བ་དང་། བྱེ་བྲག་བསྐྱུས་ལས། དེའི་བྱེ་བྲག་གི་བཟླ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་དམིགས་ཤིང་ཞེས་པས་མིང་འཛོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་བཅས་

པའི་དོན་ངོ་མོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ཞེས་པས་དོན་འཆོལ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་དང་། ངོ་མོ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཅས་པ་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མི་དཔྱད་པས་པ་ན་ཞེས་པས་ངོ་མོ་
 ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྟན་ཏེ། རེ་
 ལྟར་ན་འཆོལ་བ་བཞི་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ན་འད་ཡོད་ལ་ཤེས་པ་བཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ངེས་ཤེས་
 ཅུང་ཟད་རྟེན་པ་ནས་འཛིག་དགོས་ཀྱི། ཤེས་པ་བཞི་སོ་སྟེང་ས་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོག་མར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཤེས་པ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཐུང་
 དང་། ཤེས་པ་བཞིའི་སྒྲིན་སྒྲིན་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་ཐུང་རོ། །བྲང་ས་
 ལས། ཤེས་པ་བཞི་ལ་མིང་ནི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་རྟོག་བྱ་བ་དང་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་དོན་
 དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ཀྱི་གནས་ཚོད་ཀྱིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། དོན་ནི་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པའི་མིང་དེས་བཏགས་པའི་ངོ་མོར་གནས་ཚོད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དོན་གྱི་ངོ་མོ་ནི་རྒྱ་རྟོག་གི་
 བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་རྒྱ་རྟོག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོར་ཤེས་པ་དང་། ངོ་
 མོ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པའི་ངོ་མོར་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེའི་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་སྒྲུང་
 བར་ཤེས་ཏེ། སྤྱལ་པ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་ལ་
 སོགས་པ་སོ་སོར་བཏགས་པའི་ཆར་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་ངོ་མོ་ནི་ཐ་དད་པའི་ཆར་བརྗོད་
 དུ་མེད་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་མོར་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། རེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལོག་
 པར་རྟོག་པ་རྟམ་པ་བརྟུང་ཞུག་པ་དང་དེས་སྒྲིས་པ་མ་ལུས་པ་ཞུག་ཞུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་
 ལོགས་པར་ཤེས་ན་ལུགས་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་རྟོགས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཐུན་ཆེ་བར་སྒྲུང་མོད་ལུང་གི་
 ཆོག་རྟམས་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྱེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། བཤད་མ་ཐག་པ་འདིས་ཡིད་ཤེས་
 རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་འཛིན་ཞེགས་མོད་ཀྱང་བག་ཆགས་བརྟེན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་བརྟོས་པའི་
 གཟུང་འཛིན་མི་ཞེགས་པས་རྟམ་རིག་ཅམ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ་རྟམ་ན། རྟོན་མེད་དེ། རྟམ་བཤད་
 པའི་རིགས་པ་རྟམས་ཀྱིས་རྟོན་པོ་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་རང་

འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྒྲིམ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ནི། སྤྱིར་ན་མ་འགྲེལ་ལས་ལས་
 བྱེད་ན་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་མཛད་ཀྱང་ལེགས་པ་ཤད་སྤོང་པོ་ལས་སྒྲིམ་ལ་འདྲ་བ་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱིར་རྒྱུ་ལྱེད་ན་རིག་པར་
 འདོད་པའི་དོན་རིག་མངོན་སུམ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། སྤྱི་སེར་སོགས་སོ་
 སེར་རིག་པའི་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་པ་ན་རེ། མངོན་སུམ་
 དེ་ལྟ་མཚན་གང་གིས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྱེད་ན་རིག་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། མངོན་སུམ་
 དེ་ལྟ་རྒྱུ་ལྱེད་ན་སྤྱི་སེར་སོགས་ལས་སྒྲིམ་གྱིང་དེ་དང་འདྲ་བས་ན་སྤྱི་རྒྱུ་ལྱེད་ན་སོགས་ཉོགས་
 པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཞོ་ཞེན། དེ་ནི་འཛོག་གྲེད་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཟླ་བ་གཉིས་སྤྱང་གི་དབང་
 ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་ཟླ་བ་གཉིས་ཉོགས་བར་ཐལ། ཟླ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྒྲིམ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་
 པར་ན་མ་འགྲེལ་ལས། དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་མངོན་སུམ་གང་ཡིན་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་
 གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། །དེ་འདྲ་ལས་ཡིན་འབྲུལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ན་མ་ངས་ལས་ནི། སྤྱི་
 པོའི་ན་མ་པ་ཤར་བར་མཚུངས་པའི་དབང་ཤེས་སྤྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་
 སྤྱིར་སྤྱང་དབང་ཤེས་སྤྱད་ཅིག་དང་པོ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་སྒྲིམ་གྱིང་དེ་དང་འདྲ་
 བའི་སྤྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་སྤྱི་མ་སྤྱི་རྒྱུ་ལྱེད་ན་ལ་མི་འཕྲོ་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་
 བཀག་གོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྱེད་ན་དང་འདྲ་བ་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་དང་འདྲ་བའང་
 མི་འཐད། རགས་པ་དང་འདྲ་བའང་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་ཕྱོད་རབ་ལ་རགས་
 པར་སྤྱང་བའི་སྤྱི་མ་འབྲུལ་བ་དེ་འདྲར་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་ལྟར་ན་རགས་པ་ཆ་
 མེད་དང་འདྲ་བ་ནི་མི་སྤྱིད་ལ། རགས་པ་ཆ་བཅས་དང་འདྲའོ་ཞེ་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་ཕྱོད་ཆ་
 མེད་མི་སྤྱིད་པས་ད་བསགས་པའི་རགས་པ་ཡང་མི་སྤྱིད་པའི་སྤྱིར། དབང་མངོན་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 རྒྱུ་ལྱེད་ན་དངོས་པོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཕྱོད་རགས་གང་གིས་ཀྱང་མ་བཞག་པ་དེའི་སྤྱིར། སྤྱི་

ཀྱི་རྣམ་གཞག་དངོས་དང་། དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་དགོད་
 པ་ནི། གང་ཞིག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དང་ཆས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་སྐྱེ་དང་
 མཉན་བྱ་བཞིན། སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཆོས་
 ཅན་ནི། མིག་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྤྲོན་པོ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལྔ་པོ་ཉིད་དོན་སྐྱེ་
 བ་དང་རྣམ་རིག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རང་འཛིན་ཚུར་མཐོང་དབང་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུབ་མ་གྱུབ་ཅིང་པའི་
 གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་ཆས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཙམ་སོ།།
 དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆས་གཞན་བཀག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཆས་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་
 འཛིན་རྟོག་པ་དང་བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བུམ་པར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན། ཆས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བུམ་པའི་དོན་སྤྱི་ནི་ཆས་སྐྱེ་མ་གྱུབ་པས་
 རང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་ཆས་གཅིག་དུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱང་སྤྲོན་པ་དང་སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་
 ཀྱི་ཆས་སྐྱེ་གྱུབ་པས་དེ་གཉིས་ཆས་གཅིག་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་སྤྲོན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྲོན་པོ་དང་
 སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཆས་གཞན་ཡིན་པ་ཤིགས་ན་ཆས་གཅིག་དུ་གྱུབ་དགོས་པར་ཐལ།
 སྤྲོན་པོ་དང་འཛིན་ཤེས་པ་གཉིས་ཆས་སྐྱེ་གྱུབ་པ་གང་ཞིག །ཆས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐན་ཚུན་སྤངས་
 པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྲུབ་ན། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཐན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་
 ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཞི་གྱུབ་ན་ཁྱོད་གཅིག་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ན་གཅིག་ཡིན་པ་ཡོངས་སྐྱེ་
 གཅོད་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བུམ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
 གང་ཟག་བདག་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་གཅིག་དུ་བུམ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཐམས་ཅད་མ་ངེས་པའི་རྟགས་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་བདེན་མོད་ཀྱང་ཆས་ཐ་དད་བཀག་ཙམ་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སྐྱེ་
 བྱེད་གྱི་ཆས་གཅིག་པ་བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སྐྱེ་མི་བྱེད་དེ། དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་
 བསྐྱེད་བྱའི་ཆོས་སྐྱེ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་
 ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་ན། འདི་ནི་དབྱེད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་རྒྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་

པས་ནམ་དུ་སྒྲིག་ཆེན་དུ་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་ཀྱི་དྲགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཆོས་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཚུལ་
བཀའ་ལྟུང་ལ། མཐུག་གུ་སྒྲུབ་པའི་ཉི་མས་ནི་རྒྱུ་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མེད་པར་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་འདི་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མེད་དགག་ཁོན་འཛིན་གྱི་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་མི་འཛིན་
པ་ནི་སྒྲུབ་ཡབ་སྐུ་མཐུག་གིས་ཡན་དུ་མར་བཤད་ཅིང་། རྗེ་ཡབ་སྐུ་མཐུག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ནི་དབུ་
མ་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེགས་པའི་བྱུང་མཐུང་ཡིན་པར་ཅུ་ཤེད་དང་འདྲུག་པའི་ནམ་བཤད་དང་ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོ་ནམ་བཤད་སྟོང་པའི་རྒྱན་སྟོང་ཐུན་སྐུ་ལ་བཟང་མིག་འབྱེད་སོགས་སུ་ཡན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །
དེར་མ་ཟད་ལེགས་ཐུན་འབྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་གི་བྱུང་པའི་མཐུང་དང་འགལ་
བར་འགྱུར་རི་ཁྲིས་མེད་དགག་བསྒྲུབ་བྱར་བྱེད་པའི་བྱུང་མཐུང་དང་འགལ་ལོ་ཁྲིས་སྒྲིན་བཟུང་བས་
ཀྱང་ཤེས་སོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་དྲགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་མེད་
དགག་ཁོན་འཛིན་དགོས་ཁྲིས་སེམས་ཙམ་པ་རང་གི་གཞུང་ལུགས་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་མཐོང་
ཞིང་། རྗེ་ཡབ་སྐུ་མཐུག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་སྒྲུང་ངོ་། །
དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱེད་དང་བྱང་ས་དང་ནམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེད་དང་ཉི་ཤུ་པ་དང་སྐུ་མ་ཐུ་
པ་སོགས་ལས་ནམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་ཐལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་ནམ་
པར་རིག་པ་ཙམ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཛད་དོ། །ཆོད་མ་མདོ་དང་ནམ་འགྲེལ་དེས་གཉིས་དང་
དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ནམས་ལས་གཟུགས་སོགས་རང་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་པ་དང་། སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། ནམ་རིག་
པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐལ་
མོ་ཆེས་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་སུ་མཛད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་
པའི་རིགས་པར་གསུངས་པས་ན་ལུགས་འདིར་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་དྲགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་མེད་དགག་

ཁོ་ན་འཛིན་དགོས་པས་མ་གྲུབ་པའི་ཁོས་ཁོ་བོ་ཅག་མགིན་པ་བསལ་ནས་འཆད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ།
 ཁྱིད་ཀྱིས་ཇས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐ་དད་པ་ཀག་ན་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་
 དགོས་པས་ཇས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་ཀྱང་རུང་ཞེས་སྒྲ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་
 ལ་རྒྱ་གུ་བདེན་མེད་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པའི་ཆོ་རྒྱ་གུ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་
 འགྱུར་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྟངས་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་
 ན། འདི་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་གུ་བདེན་
 པར་ཡོད་མེད་བཅའ་བ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བ་མིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བདེན་པ་
 རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་དང་བདེན་མེད་ཡོད་པ་གང་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་
 མི་བྱེད་ལ། བདེན་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ནི་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་གཅིག་ལོག་ན་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་
 དགོས་པ་ཙོང་བསྐྱོད་ཅ་འགྲེལ་སོགས་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་དུ་མ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་ཇས་ཐ་དད་ཡིན་མིན་བཅའ་བ་ཡིན་གྱི་ཇས་གཅིག་ཡིན་མིན་འཆོལ་བ་མིན་པས་
 དེ་དང་མཚུངས་སེ་ཞིན། འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 དང་འགལ། རིགས་པའི་རྣམས་གཞག་དང་འགལ། རང་གི་ཁས་བླངས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་པའི་
 སྒྲུབ་པ་འདི་རྣམས་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དམ་ཤེས་པའི་ཇས་སུ་གྲུབ་པར་སྒྲུབས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བརྟགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོངས་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་
 དོན་གྱིས་སྟོངས་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་
 སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་རིག་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཤེས་
 པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅ་པའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་རིག་
 པས་གཟུགས་སོགས་ཤེས་པ་ལས་ཇས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་མེད་བཅའ་བའི་རིགས་པ་དེས་གཟུགས་སོགས་

ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར། མི་འགྱུར་ན་ཚུལ་དེས་ནམ་རིག་ཅམ་ལ་
 འདུག་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེ་ལྟར་བཙལ་པའི་རིགས་པ་དེས་རྟོགས་
 པ་ཡིན་ནམ། རིགས་པ་གཞན་ཞིག་གིས་རྟོགས། དང་པོ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་
 གཟུགས་སྒྲིགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པ་འགལ་ལོ། རྟོགས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྒྲིགས་ཤེས་
 པ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་དཔྱད་ཐུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་གདོན་
 མེ་ཟ་བར་ཐ་སྐྱོད་དཔྱད་ཐུང་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་དཔྱད་ཐུང་གི་ཆད་མས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཐ་སྐྱོད་དཔྱད་ཐུང་གི་ཆད་མས་ནམ་རིག་ཅམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་སྒྲིག་པའི་སེམས་
 ཅམ་པའི་པདྨ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ། རྟོགས་པ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྒྲིགས་ཤེས་པ་དང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
 དམ་མེད་ཅེས་བརྟག་ཅིང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་མིན་མི་རྟག་པར་འདོད་པའི་རིགས་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ལ་མཐའ་ཆོད་པར་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ནི་ཁོ་ཁོས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་
 གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་དེ་ལྟར་པོ་དང་བདེན་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་
 མེད་དཔྱད་ཀྱི། ལྟར་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་མེད་མ་དཔྱད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་
 མཐའ་ཆོད་པར་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནི་ཞིན་སྒྲིག་གོ་དཔྱད་ཐུང་རྟོག་ཅིག རྟོག་ཏེ་མཐའ་ཆོད་
 པའི་རིགས་པ་མིན་ཡང་གནས་ལུགས་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་མཚོན་ཡིན་ནི་ཟེར་ན། སྒྲིག་པ་ཅམ་གྱིས་
 མཚང་རྟོགས་པའི་གཏམ་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་པ་དང་ཁོ་ཁོ་ཅག་ཅོད་པར་མི་བཟོད་དོ། རྟོག་པའི་རྟོགས་གསུམ་
 པ་གྲུབ་སྟེ། རྟོན་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་སྟོང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱིད་སྟོང་འཛིན་
 ཤེས་པ་དང་རྣམས་ཐ་དད་རིགས་པས་ཞེགས་པ་གང་ཞིག་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་
 འདིས་དོན་སྒྲིག་རྟོགས་པ་སེམས་ཅམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་ཁས་ལེན་དུ་འདུག་
 རུས་སམ་མི་རུས། རུས་ན་ནི་རྣམས་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པས་རྣམས་ཐ་དད་བཀག་པ་ཡིན་ཀྱི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་མིན་ནི་ཞིན་ཟེར་པའི་ཁས་ལེན་ལ་
 རྟོག་པོ་མེད་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། རྟོག་ཏེ་མི་རུས་ན་ནི་ནམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་རྟོན་ཅིག་དམིགས་

ངེས་ཀྱི་རྟགས་འདི་ཅི་ཡིན་པའི་གསུངས་པའི་དགོས་པའི་གཅིག་པོ་ཡིན་པའི་འགྲུར་བས་དེ་ལས་ཐ་ཆད་
པའི་སྐྱེ་བའི་ཞིག་བཅུ་ལ་བར་བྱ། རང་གིས་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱོ་སྐྱོ་གསུངས་རང་
འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པར་སྐྱེས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་
སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མེད་དགག་ཁོ་ན་འཛིན་པས་ཁྲུབ་པར་བཞེད་དེ། ལྟན་ཅིག་དམིགས་
ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་མེད་དགག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་
རྟགས་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་སྐྱེར་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་སེམས་རྒྱལ་
ཚབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ལྟན་
ཅིག་པའི་དུས་གཅིག་པ། དམིགས་པའི་ཆད་མས་དམིགས་པ། ཁྲུབ་པའི་ངེས་པ་སྟེ། མདོར་ན་
དུས་གཅིག་ཏུ་རྟགས་པས་ཁྲུབ་པའོ། །དེའི་དོན་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པས་སྐྱོན་པོ་རྟགས་ན་སྐྱོ་འཛིན་རྟགས་པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་ལ་སྐྱོ་འཛིན་རྟགས་ན་སྐྱོན་པོ་རྟགས་
པ་དང་གྲུབ་བདེ་རྒྱས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་པར་དེའི་རིགས་ལ་གནས་པས་ཁྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནི་ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། མདོར་ན་ཕན་ཚུན་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དོ་ཤོར་སྐྱེས་ན་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་དམིགས་
བྱེད་ཀྱི་དོ་ཤོར་སྐྱེས་པས་ཁྲུབ་པ་ལ་བཞེད་དོ། །མཁས་གྲུབ་སྐྱེ་བའི་ཉི་མས་ནི་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཆད་མས་
དམིགས་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་ཆད་མས་དམིགས་པས་ཁྲུབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱོན་པོ་སྐྱོ་འཛིན་
མདོན་སྐྱེ་ཆད་མས་ནས་དམིགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱོ་འཛིན་མདོན་སྐྱེ་ཆད་མ་རང་ལྟེང་པའི་རང་
རིག་མདོན་སྐྱེ་ཆད་མས་དམིགས་པས་ཁྲུབ་པ། སྐྱོ་འཛིན་མདོན་སྐྱེ་ཆད་མ་རང་རིག་གིས་དམིགས་
པའི་ཆེ་སྐྱོན་པོ་ཡང་སྐྱོ་འཛིན་ཆད་མས་དམིགས་པས་ཁྲུབ་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བཞེད་དེ། འབྲུ་སྐྱོན་ལུགས་
ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་ཡང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་སྒྲུང་ངོ་། །ཤེས་པ་གཅིག་གིས་སྐྱོན་པོ་དང་
སྐྱོ་འཛིན་གཉིས་ཀའི་ཁྱེད་བཞི་དེ་དག་སྐྱེས་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་མ་ཟད་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་རྒྱུ་ཟད་པ་ཤད་པ་ནི། དེ་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་
 མེས་ཙམ་པས་གཟུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ཅི་ཡིན། ལྟས་
 སྟེན་དང་མཆོད་སྟེན་གཉིས་ཀྱིས་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བལྟས་པའི་ཆེ་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་པའི་
 བུམ་པ་དེ་བལྟ་བ་པོ་གཉིས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་ལྡན་གཅིག་ཡིན་ནམ། རེ་རེ་པའི་མིག་ཤེས་དང་ལྡན་
 གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་པར་ལྟ་སྟེན་ལྡན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། བྱི་མ་ལྟར་ན་
 ལྟས་སྟེན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་མཆོད་སྟེན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་ལྡན་ཐ་དད་
 དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེ་མཆོད་སྟེན་གྱིས་མ་མཐོང་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་
 མཆོངས་པས་གཅིག་གིས་མཐོང་བཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་མཐོང་ན་བུམ་པ་དེ་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་པ་ཡིན་པར་
 འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལྟས་སྟེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆོད་སྟེན་གྱི་ཤེས་པ་དོན་གསལ་པའི་ཆད་མའི་གཟུང་བུར་
 གྱུར་པའི་མཆོད་སྟེན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཆད་མ་དེ་དང་ལྡན་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
 དེ་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆད་མ་ངེས་དེ་འཇལ་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་མེས་ཙམ་
 པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གཞན་རིག་གི་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་ལ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་འབྲས་བུར་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པས་བསྐྱེད་པའི་སྟོང་བརྒྱུད་འདི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པའི་ལེ་ཤེས་
 ཀྱིས་གཟིགས་པའི་ཆེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ལྡན་གཅིག་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐེན་པ་དང་ལྡན་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
 པའི་སྟུག་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དོན་པ་དང་པོའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཅིག་
 ལ་སྤང་བཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་ཡང་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་པ་མིན་པའི་སྟེན་མེད་དེ། དཔེར་ན་ལྟས་སྟེན་དང་
 མཆོད་སྟེན་གཉིས་ལ་ཟླ་གཉིས་སྤང་པའི་ཆེ་གཅིག་ལ་སྤང་པའི་ཟླ་གཉིས་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་ཡང་གཉིས་
 ཀྱི་ལ་ཟླ་གཉིས་སྤང་བར་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟེས་བུ་གཅིག་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟས་
 པའི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་སྤང་ཚུལ་མི་མཐུན་ཡང་སྟེས་བུ་གཅིག་ལ་བལྟས་པར་མཆོངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཟླ་གཉིས་ནི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་པའི་སྤང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་

ཤེས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་པོ་དམིགས་ཀྱང་ལྷས་སྤྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་པོ་འཛིན་
 ཤེས་པ་མ་དམིགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱུ་ལ་དེ་དང་འདྲ་ལོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། སུ་གང་གི་འདེ་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་པའི་
 ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་པོ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་
 འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ལོ་དོན་དུ་སྤྱང་པའི་སྤྱོད་པོ་ཉིད་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དང་ཨ་ས་གཅིག་
 ཏུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་པ་དེ་ན་མོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ལ་ཕྱི་རྒྱུ་ལོ་དོན་དུ་
 སྤྱང་བ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་པོ་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ལ་སྤྱང་པའི་སྤྱོད་པོ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཉིད་
 གཞིར་བྱས་པའི་ཆེད་རང་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱོད་པོ་འཛིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་དངོས་ལུ་ལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་པོ་དམིགས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་མངོན་སུ་མ་གྱིས་རང་ཉིད་སྤྱོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་སྤྱོགས་སྤྱོད་པའི་འཆད་རྒྱུ་ལ་དེ་ཅམ་ནི་པ་ཏ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ལོན་པའི་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྤྱོད་པོ་ལ། ལ་ལ་དག་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཤེས་པ་སྤྱི་ཅམ་པ་དང་ཨ་ས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་
 པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པོ་དེ་དག་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ནི་མ་འདུལ་ཐབས་སུ་མངོན་ནོ། །དེ་ནི་དགོས་
 པ་དེ་དག་གི་ལན་ཇི་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པར་བྱ་དགོས་སེ་ཟེར་ན། དོན་དེ་དག་ནི་སྤྱོད་པོ་མཁའ་པ་སྤྱོད་པོ་ས་
 ཀྱི་ནོར་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་ཆོས་དཀའ་པའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་སྲིད་མེད། ཁོ་པོ་ནི་སྤྱོད་པོ་དང་
 སྤྱངས་པས་ཐོབ་པའི་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པོ་ཅུ་ལ་ནི་དམན། ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་གིས་འདི་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེས་པའི་ཆོག་
 ཅམ་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱུག་པར་ནི་མི་སྤྱོད་པས། གཞན་དང་གཞན་དག་གིས་བཤད་པ་ལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ལ་
 དེས་ཤེས་ནི་མ་འདྲོངས། དོན་ཇི་ལྟར་བཞེད་མ་ཞིགས་ཀྱང་གཏམ་ཤིན་ཏུ་འདྲེད་པ་དག་གིས་གཞུང་
 དོན་འཆད་པའི་གཡོ་ཐབས་ལྟར་ལེན་པའི་སྤྱང་པས་སྤྱོད་པས་ལྷན་པས་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་སེལ་ཞིང་
 མཁའ་པ་རྣམས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏམ་བཞུད་པར་རུས་པའི་བཀོ་སྤྱོད་ཤིན་
 ཏུ་ཞན་ཞིང་ལས་སུ་བཞུགས་པའི་དོས་སུ་མ་གྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་རང་དང་སྤྱོད་པོ་མཉམ་པའི་སྤྱོད་པོ་དག་

ཡའོགས་སྒོང་གི་རྒྱལ་དུ་བཞུང་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་དག་གི་ལན་ཡང་དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པས་རྒྱད་
གཞན་རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་དུ་བྱེད་པར་མདོ་སྤེལ་སྤྱད་འདིན་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་ན་རྒྱད་ཐ་དང་
བའི་གང་ཟག་མེད་དོ་ཞེས་སོལ་བའི་ལན་དུ་འདི་རྣམ་གསུངས་ཏེ། རང་ལུས་རྩོ་སྤོན་འགྲོ་བ་ཡི། །ཅ་
བ་མཐོང་ནས་གཞན་ལ་དེ། །འདིན་སྤྱར་གལ་ཏེ་སྤྱོད་ཤེས་འགྱུར། །སེམས་ཅམ་ལ་ཡང་རྒྱལ་འདི་མཛུངས། །
ཞེས་ལུས་དང་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དུ་རྒྱང་བའི་རྩོལ་དང་འདི་རྣགས་ལས་པ་རོལ་པོའི་རྒྱད་ལ་སེམས་
ཡོད་པ་རྟོགས་པའི་རྩལ་དཔག་གིས་འགྲུབ་རྒྱལ་དང་།

ཡང་མདོ་ཨྲེ་པས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་ལ་བའི་ལན་དུ། དེ་
 ཉིད་ལས། གནས་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ནལ་འབྱོར་པ་གཟུང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་ལ་མི་བསྐྱབ་བཞིན་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་
 བ་བཞིན་དུ་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་སེམས་
 ཀྱི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རྟེ། ལས་དང་ལྟ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེ་ལམ་བདེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་
 གྱི་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དེ་དག་ཀྱང་རང་གི་སེམས་སྤང་བ་དེ་དང་རྣམ་
 པ་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཤེས་པ་ལས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བཟུང་ནས་ཐ་སྙད་འདོགས་
 སོ། །མངོན་སུམ་འདི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་མི་བསྐྱབ་བའི་ཕྱིར་ཆད་
 མ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་མདོ་ཨྲེ་པས། ཀུན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་
 སེམས་མཁྱེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོགས་པ་བསྤང་བའི་ལན་དུ། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་ཁུད་པ་ནི། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པ་དང་བཞིན་
 པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་ན་སྤར་
 གྱི་དོགས་པ་རྣམས་བདེ་ཐུག་ཏུ་སེལ་བར་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱད་གཞན་སྐུལ་བའི་འབྲེལ་བ་གད་སྟོབ་
 དཔོན་དུ་ལ་བ་སྐྱེས་མཛད་པ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ཨྲེ་པ་བདུན་ཕྱེགས་ཀྱི་གཞུང་

ཁ་ཤེས་ལས་འབྱུང་བ་དང་བརྒྱན་ན་ཤེས་པར་སྒྲུ་མོད་འདིར་ནི་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མི་
 གྲོ་ལ། མདོར་བརྒྱས་པ་ཙམ་བཤད་ན། དེ་ལ་ཆེས་དཔག་གིས་གཞན་གྱི་སེམས་འཛིན་པ་ནི་རྟགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ཅིང་དེ་ཡང་དོན་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་རང་མཆན་པ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོན་ས་
 འཛིན་པ་མ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཆད་མར་འགྱུར་བ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། བྱས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་
 ཅས་སྒྲུ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཆེས་དཔག་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་བརྒྱད་
 ཅས་འཛིན་པས་ན་རང་གི་དོ་ཤོད་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ཡང་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཤེས་སྒྲུ་ཞིང་། དེས་རིག་
 བྱ་མ་རོལ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རང་གི་སེམས་གཉིས་ཆེས་གཅིག་པ་མེད་གོས་པ་ཡང་ཤེས་པར་འབྱུར་རོ། །འོན་
 ཀྱང་རྒྱུལ་དེ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བརྟན་བཙོས་དེར་མང་དུ་གསུངས་པ་ན་མས་ནི་ཐུ་བ་དོན་ཆེ་བར་སྒྲུང་
 བས་དེའི་འགྲེལ་པ་མོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་སེམས་ལ་ནི་མངོན་པའི་དོགས་པ་སྟེ་ལུགས་ནི། དེ་མངོན་སྟུང་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སྟུང་དུ་འཛིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་གཟུང་བྱ་པ་རོལ་
 གྱི་སེམས་རང་གི་ཤེས་པ་དང་ཨུམ་གཅིག་པ་ནི་མི་རུང་བས་ངེས་པར་གཟུང་བ་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་
 རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སྟུང་དུ་མི་འཛིན་ན་དེ་མངོན་སྟུང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མངོན་སྟུང་
 དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན་ནི་དེའི་གཟུང་བ་དོན་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མི་ཤེས་ན་ནི་དེ་དག་ཇི་ལྟར་
 མངོན་སྟུང་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་མངོན་སྟུང་གིས་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འཛིན་པར་ཡང་འགྱུར།
 འོན་ཏེ་མི་འཛིན་ན་ནི་ཇི་ལྟར་ཚད་མ་ཡིན་ཞེན་ཞེས་ཤྱིགས་སྟེ་མའི་འདོད་པ་བསུ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་
 ལན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་
 ངོ་བོ་མི་འཛིན་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་བདག་
 ཉིད་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ཞེས་འཆད་པ་ལ་གནས་མ་གྱུར་པ་ཞེས་པ་
 ཅས་ཚད་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་དེ་མངོན་སྟུང་དུ་མི་འགྱུར་

ཏེ། གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་དངོས་སུ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུབ་ན། དེའི་ལན་དུ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུད་བ་མིན་ཡང་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིབ་སྒྱུར་གྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་རང་གི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྱུར་དང་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ཆུབ་སྒྱུས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་མི་ལམ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་གསལ་བར་མཐོང་བ་རྣམས་ཡུལ་དེ་ཤིན་ཏུ་བརྒྱུད་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་དང་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་འབྱུང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྒྲིབ་སྒྱུར་གྱིས་ཞེས་པ་ནས་མི་ལམ་བཞེན་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་གཞན་གྱི་སེམས་དངོས་སུ་མི་འཛིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། རྣམ་འབྱོར་པ་དེས་བརྒྱུད་སྒྲིབ་སྒྱུར་གྱིས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤང་བ་པ་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མཆུངས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྱེ་བར་འགྱུར་ལ། རྣམ་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དང་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་ཏེ་ལ་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ལ་ཟུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷོ་མཆོད་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ཐ་སྙད་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་ནས་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས་སོ། །

ཀྱན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་དེའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་སོ་སོ་སྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མི་ཤེས་པར་དགོངས་པ་སྟེ། ལྷོ་ཤིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སོ། །འབྲེལ་པས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ལེ་ཤེས་ལ་དངོས་པོ་སྤྱུ་བ་དང་བསྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་པ་རྣམས་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་ཀྱང་ལེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱུང་ཆད་དུ་མེད་པར་རྟགས་པས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛོག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་དག་གཟིགས་པ་ཡང་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་གསལ་བར་ཡོད་པ་
 དང་དེ་ཡང་དེ་ལ་མེ་བསྐྱུ་བཞིན་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ལ་གཟུགས་སྟོན་སྒྲུང་བ་ཡང་ཕྱི་
 རོལ་དོན་སྒྲུང་གི་བག་ཆགས་སྤད་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་
 འབྲུལ་པའི་བྱི་མ་བླ་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་མཛད་པའི་སྦྱོན་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྟོན་ཐབས་ཀྱི་ཆ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དབང་གིས་
 སྒྲུང་བ་ཡིན་ནི་ཞུས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་འབྲེལ་པ་ལས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཇི་ལྟ་བ་གཟིགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སེ་སྤར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་རིག་དང་། བྱ་བ་སྐབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་དང་སྦྱོའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལྟས་སྦྱིན་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་བལྟ་བུ་
 ཐུན་མོང་པའི་བུམ་པ་གཅིག་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་གཅིག་ལ་སྒྲུང་བའི་ཆ་ཅིག་ཤོས་ལ་མེ་སྒྲུང་ཡང་བུམ་པ་
 ཅམ་བལྟ་བུ་ཐུན་མོང་པར་འཛིག་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱ་
 མི་རྟག་ཅེས་བཅོམ་པའི་ཆེ་ལྟས་སྦྱིན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཆ་དེ་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བཅོམ་པའི་ཆ་ལ་སྦྱ་མི་རྟག་
 ཅེས་པའི་ཆོག་ཅམ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་གི་བཅོམ་པར་འཛིག་པ་མི་འགལ་ཞིང་། དེ་གཉིས་སེ་སྤ་
 རས་བཅོམ་པའི་ཆོག་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཅོམ་པ་ཐུན་མོང་པའི་སྦྱ་མི་རྟག་
 ཅེས་པའི་ཆོག་ཀྱང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ལྟས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རང་རང་གི་མིག་ཤེས་
 ལ་སྒྲུང་བའི་བུམ་པ་ནི་རང་རང་གི་མིག་ཤེས་དེ་དང་རྣམས་གཅིག་མོད་ཀྱང་མིག་ཤེས་གཉིས་རྣམས་གཅིག་
 ག་ལ་དགོས། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཛིན་པའི་ཆད་མ་ལ་ཡང་རྣམས་དཔག་ལ་ནི་ཤེས་པའི་དོན་སྦྱི་སྒྲུང་
 བ་ཡིན་པས་ཆད་མ་དང་རྣམས་གཅིག་གི་དགོས་པ་མི་དགོས་ལ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་
 ལ་ཡང་དངོས་སུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བཞིན་ཞི་ལྟག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྦྱོབས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་
 པ་རོལ་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྦྱོས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཆད་མ་དེ་དང་རྣམས་ཐད་མ་ཡིན་ཞིང་
 དེ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་

ཤེས་པ་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ཅིང་ཤེས་པ་དེའི་དོན་ལ་རོལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་ལ་རོལ་གྱི་སེམས་གཉིས་
གཅིག་དུ་འདྲེས་པའི་སྒྲུབ་ལྷ་ཡང་མེད་པས་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

དཔུལ་པའི་མེ་ཏོགས་པའི་ཀྱན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔུལ་པའི་མེ་གཟིགས་ལྷ་ཡང་དཔུལ་
བ་པའི་རང་གི་མྱེད་བྱར་གྱི་པའི་མེར་སྒྲུབ་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམས་གཅིག་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་ཡུལ་
དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཀྱན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ལ་གསལ་བར་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་པའི་རྣམ་པ་དེ་ཡང་
ཀྱན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་འཆར་
བ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་བ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པ་རང་
ཉིད་ཀྱིས་ཆོགས་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའི་དབང་གིས་གཟིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ལེ་ཤེས་དེ་ནི་དཔུལ་
པའི་མེ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ལྟར་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་
འབྲེལ། ལྷ་མཆོན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཀྱན་མཁྱེན་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་དཔུལ་པའི་མེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཀྱང་
སྒྱུར་དཔུལ་པའི་མེ་དེ་སངས་རྒྱུ་ལྱེན་པ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་མེ་དགོས་སོ། །འདིས་པམ་ཆེན་
ཆོས་མཆོག་གི་འབྲེལ་པའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤེས་པར་སྒྲུབ། །འདི་དག་ནི་མདོ་ཅན་ཡིན་གྱི་དུང་འདི་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་དང་། དེ་
ལ་དབུ་མ་པ་དག་གིས་འགལ་བ་བརྟོག་ལྟར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། ཤིང་རྟ་ཆེན་
པོ་རྣམས་དང་རྗེ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་པ་དག་གི་ན་བར་མ་གྲགས་
པའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དུ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཏ་ཅང་གཏམ་གསར་པ་མངས་བྲགས་ན་
ར་པོ་དཀར་པོ་ལུག་ཁྱར་མེ་ཆུད་པའི་དཔེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྟོན་ཆེན་གྱི་བྲལ་ནས་བྱུང་གིས་དོགས་པས་
དེ་ཅན་ལས་མ་སྦྱོས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྲོན་ལྟར་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བྱང་ལྷ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བཤད་མེད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་ཐོབ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྦྱོང་པ་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་པའི་

སྒྲིགས་མཉམ་ཆེས་གཉིས་ཀྱི་ལྷོ་བདག་པ་ན་མས་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་བྱུང་བ་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་བཤད་དོ། །ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་ནལ་འཕྱོར་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཀླུས་པར་ནི་ལུགས་འདིའི་ཆེས་སྤྱུ་འབྲངས་པའི་མཁའ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཤིན་པས་ཤེར་བྱིན་མན་ངག་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །འཆོལ་བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞིས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐོས་བྱུང་དང་བསམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཆོག་མཁན་ལམ་དང་། བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་གཉིས་སྤྲང་རིམ་གྱིས་ཆུང་དུ་སོང་བའི་ཆོན་པ་དོང་སོགས་བཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་སྤྲང་བཟོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྤྲང་བ་མཆེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཆེས་སྤྱོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐེག་བསྐྱེད་ལས་བཤད་དོ། །

ས་བརྒྱུད་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་ཆུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྐྱབ་པ་སྤང་བུ་དུ་རྟོགས་པས་མཆོག་གི་དོན་དུ་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཐོས་པ་འཆོལ་བ་ནི་ཆུ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དང་། བཞི་པ་ལ་ཆོས་ལ་སྤྱེད་པ་ལོག་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ལྷ་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ཆུད་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། རྒྱལ་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་བྱང་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ནམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། བདུན་པ་ལ་མདོ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་མི་འབྱུང་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱོད་ཆོག་མཐུན་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མི་སྦྱོའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པས་བྱི་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དུ་དང་། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་པས་མཆོན་མ་མེད་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་སྒྲིའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་གྱུར་པས་ཞིང་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། དགྲ་པ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པའི་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ལེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཀྱི་དོན་དང་། བརྒྱུ་ལ་འཛིན་པ་བཞིན་སྤྱུལ་ནས་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་ཀྱི་དང་པོ་ལས་ལས་ལ་དབང་པོ་དོན་དང་། གཟུངས་དང་ཉིང་པེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིལ་དབང་པོ་
གནས་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཉིད་བསྒྲིལ་པར་དབུས་མཐའ་ནམ་འབྲུད་དང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་དོ། །མདོ་
དགོངས་འགྲེལ་ལས། ས་བརྩུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་མིངས་པ་གཉིས་གཉིས་དང་གནས་ངན་ལན་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་རེ་རེ་བཤད་པ་ཡང་ས་དང་པོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མཛོད་ཞེན་དང་ངན་སོང་པའི་ཉོན་མོངས་
པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་ཕྱ་མོའི་འབྲུལ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་ནམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་
ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོས་པའི་གཟུངས་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་དང་། བཞི་པ་ལ་སྒྲིམས་འཇུག་ལ་
སྲིད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྲིད་པ་དང་། རྩ་པ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་རྒྱུ་མི་ཕྱོགས་གིང་མཛོད་དུ་ཕྱོགས་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱང་འདས་ལ་གཅིག་རྒྱུ་མི་ཕྱོགས་གིང་མཛོད་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱག་པ་ལ་འབྲུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མཛོད་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དང་མཚན་མ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་།
བདུན་པ་ལ་མཚན་མ་ཕྱ་མོ་འབྱུང་བ་དང་། མཚན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་
མཚན་མེད་ལ་རྩོལ་བ་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་དང་། དགུ་པ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་
ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དཔག་རྒྱུ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྟོབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་
ལ་དང་། སྟོབས་པའི་དབང་ལ་དང་། བརྩུ་པ་ལ་མཛོད་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་། གསང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་
འཇུག་པ་ལ་དང་། བརྩུ་གཅིག་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་གིན་རྒྱུ་ཕྱ་མོ་དང་ཐོགས་པ་གིན་
རྒྱུ་མིངས་པ་གཉིས་སོ། །འདིའི་བརྩུ་གཅིག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གསུངས་ཏེ། ས་བརྩུ་པའི་བྱེད་
པར་གྱི་ལམ་ལ་དགོངས་སམ་བཞག་གོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་སྒྱུར་
བཞི་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་པའི་
ལྷགས་སུ་སྒྲིལ་ན་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་ལ། དེ་ལས་བཤད་པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་ནམ་གཞག་འདི་ཁོན་ཐལ་འགྱུར་
བས་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཐལ་ཆེར་
ཐལ་འགྱུར་བས་ཉོན་སྒྲིབ་རྒྱ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་ལུལ་གྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
མཐའ་པ་རྣམས་དང་ཐལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་སུ་སྒྱུར་བར་མ་བཤད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ཞེ་རྒྱལ་དང་བྱང་ས་ལས་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒྲོར་མང་དུ་བཤད་པ་
 རྣམས་ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། སྤང་བུ་སྦྱིབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་ལམ་
 གང་དུ་སྤྲོད་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དབུ་མ་པས་ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱས་པར་བྱ་བའོ་
 ར་ཡིན་པས་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་སྤྲོད་པ་སྦྱི་བསྐྱབ་གྱི་སྒྲོར་བྱང་
 ས་ལས་འབྱུང་བ་གཞིར་བྱས་ནས་འཆད་པར་མཛད་དོ། །མདོ་ཞེ་རྒྱལ་དང་བྱང་ས་གཉིས་དོན་གྱིས་
 ཅུ་འབྲེལ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཅིང་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་གཞན་དུ་རྒྱས་པས་བཀའ་གདམས་གོང་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ས་རྒྱལ་གཉིས་ཞེས་གཅིགས་ཆེ་བར་མཛད་ལ། ཇི་སྒྲ་མས་ཀྱང་། དེ་ནས་བྱང་ས་མདོ་ཞེ་
 རྒྱལ་གཉིས་པོ། །ལེགས་པར་སྦྱར་དེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་འབད་པས། མི་པམ་ཆོས་ཇི་ལྟར་དང་
 ཇིས་འབྱང་གི། གཞུང་ཀུན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གདམས་པར་ཤར། ཞེས་རང་གི་ཏོགས་པ་བཟོད་
 པར་ཇིས་འབྱུག་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་གདམས་པར་མཛད་མོད། དེང་སང་ནི་འཆད་ཉན་
 པ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་དེ་དག་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གདམས་པ་གཏུ་གས་པ་ལྟ་ཞོག་གི་
 ཕྱི་ལོས་རྒྱ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དུ་འང་བཞུགས་ཤིང་པ་དཀོན་པར་སྤང་ཞིང་། སྤྲོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
 བེའུ་བུམ་ལག་མཐིལ་ཅམ་རེ་ལ་དབུ་སྦྱས་སུ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཉམས་ལེན་མཛད་པའི་
 སྒྲོས་པ་རིང་དུ་འདོར་བ་ནི་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་བབས་པའི་རང་རྟགས་སུ་མཛོད་ན་ནོ། །རབ་དུ་དགའ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཙུང་སྦྱ་བཤད་ཀྱང་དབུ་སེམས་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་དུ་ཡོད་མོད་འདིར་
 མ་སྒྲོས་སོ། །

༡༢ འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པ།

ཨ་ གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི། ལུང་གི་ཇིས་འབྱང་གི་སེམས་ཅམ་པས་ནི་མཐར་

ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པའི་མདོ་རྣམས་དང་དོན་
 དུ་འབྲེལ་ལོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་ཡུང་གི་རྗེས་འབྲང་ན་རེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་མི་འཐད་དེ། སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱོད་པ་མི་འདྲ་བར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཁ་
 ཅིག་རང་ཁོ་ནའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱ་མེད་པར་གཞན་རྩུག་བསྐལ་བ་ལ་དགའ་བ་
 དང་། ཁ་ཅིག་རང་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་ཕ་རོལ་པོ་ལ་གཞོད་པ་ལས་ཐོག་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་ཉིད་
 གྲུང་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཅམ་ཁོ་ན་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་སྲིད་པ་ལས་ཐར་པ་ཁོ་ན་འདོད་པ་
 དང་། གཞན་དག་ཕ་རོལ་པོ་ཁོ་ན་སྦྱོལ་བར་སེམས་གིང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱ་སྦྱབ་པའོ། །དེ་
 ལྟར་སྦྱོད་པ་དང་བསམ་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ནི་རང་རང་གི་དད་པ་དང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་ལ། དད་པ་དང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་དེ་དག་གྲུང་རིགས་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ནི་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་
 སུ་རིགས་ཐ་དད་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་
 བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྒྱུའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་
 ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྦྱབ་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུང་ནི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་སྒྲ་ཚོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་
 རྩ་བ་སྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་
 པ་དང་། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འབྲེལ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བཞུད་པ་གཅིག་ལུ་བ་ཐེག་
 ཆེན་དུ་རྫོགས་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཡུང་རྣམས་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྱིས་
 སོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཐེག་
 ཆེན་དུ་འཇུག་ཚུལ་ནི་ལྷག་བཅས་བྱང་མདས་ཐོབ་ཅིང་ལྷག་མེད་མ་ཐོབ་པའི་མཆོམས་ནས་འཇུག་པ་
 ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩལ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་རང་
 གི་ཆེ་བསྐངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སྦྱབ་ལ། རང་གི་ལུས་བྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་ཅིང་སྦྱལ་

པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་ངོར་སྒྲག་མེད་དུ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལུས་སྤྲ་མ་ལྟ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་
 བར་བྱས་ནས་དཔེན་པར་གནས་ཏེ་ཆོག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་སྒྲག་མེད་དག་
 བཅོམ་སྟོབ་པ་རྒྱལ་མ་ཉུས་ཀྱི་དབྱིངས་ངི་མ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ལ། དེ་ནི་སྤྱི་བ་པ་མ་
 ལུས་པ་ལོག་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྤྲོ་སྤྲོ་ལམ་མ་བཏབ་པ་དང་ལྡང་བའི་
 བསམ་པ་མེད་པར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་མི་མཛད་པར་བཤད་དོ། །
 འོ་ན་པར་དཀར་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཐེག་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེ་
 ཉིད་གོངས་གཞི་བདུན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བཟློད་བྱའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་
 རྣམ་མཁའ་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། བཟློད་པ་པོའི་ཐེག་པ་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་པར་མཛུངས་
 པ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བཟློད་པའི་རྣམ་སྟོན་རྣམས་མཛུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་
 རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་འཆོང་བྱ་བར་འགྱུར་བས་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་གཅིག་དུ་
 ཞུགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་བཏང་
 རས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་བྱང་འདས་སྟོབ་པ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་གིས་སྤྲོ་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་སངས་རྒྱུས་སེཞིས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུས་
 བདག་སྤྲོ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པས་འཆོང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་མཛུངས་
 པ་ཐང་གཅིག་ཅམ་རྟེན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པའི་ཐེག་པས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་ལན་དུ་མར་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་མེད་པ་སྟེ་བདུན་པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་ཏོ། །
 དགོངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཀྱང་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གཟུང་བའི་ཕྱིར་
 ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི་གོང་གི་ལུང་རིགས་དེ་རྣམས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་རྩི་རྒྱུ་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་རྣམས། །མཛུངས་ཕྱིར་རིགས་

ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྱལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་
 དང་། །ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་རྩེས་སུ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། །རྩོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྒྱུ་མས་ལ་ཐེག་གཅིག་བརྟན། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་པར་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་གྱི་
 འབྲེལ་བ་དང་ཐེག་བརྟན་དང་ས་སྡེ་དང་དབུ་མ་སྤྱང་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་རྒྱུ་མས་སུ་བརྟན། །
 རིགས་པའི་རྩེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྒྱུ་མས་ནི་དྲི་མ་རྒྱུ་མས་ནི་རྒྱ་ཡོད་པས་ན་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་འདྲ་བཞིན་ཤེས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་
 པའི་སྒྲིན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིར་དང་།
 རྒྱུ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཤེས་པ་ནི་
 གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུ་གཞན་ནི། །ཆོས་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་གཉིས་དང་། །ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་གཟུགས་དུ་འདོད་པ་སོགས་དབུ་མ་པ་དང་འདྲའོ། །
 ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་འདོད་ཅིང་མ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོགས་གཞན་བཞི་ལ་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཤེས་བཤད་དོ། །བརྩན་པ་ཆ་བས་ནི་ཀུན་གཞི་གནས་གུར་པ་ཆོས་སྤྱོད་དང་། ཉོན་ཡིད་
 གནས་གུར་པ་ལོངས་སྤྱོད་དང་། རྩི་ལྡིང་དབང་ཤེས་གནས་གུར་པ་སྤྱལ་སྤྱོད་པ་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མེ་
 ལོང་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཆོས་སྤྱོད་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་སོར་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 གཉིས་ལོངས་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་སྤྱལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱལ་སྤྱོད་པ་ཤེད་དོ། །ཐེག་བརྟན་ལས་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པས་
 རབ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྟན་ནས་མངོན་པ་བརྩ་
 གཉིས་བརྟན་པ་ན་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་པ་ཤེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་ལས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བརྩ་དང་བཞི་བརྩར་བརྟན་ནས་བཤད་དེ། རྒྱུ་
 བུ་ཆེན་པོའི་མཆན་སུ་མ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱ་དབང་པོ་བརྩ་དུ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་

དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། དམ་པ་ཉེར་གཞག་གསུམ་དང་། སྤང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། ཐུགས་
 རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བསྐྱེད་པ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་།
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་མཆོན་སོ་
 གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པས་སྦྱང་མ་པ་དང་། བདག་གཞན་མཐའ་དག་ལ་ཡན་པ་དང་ཐུགས་བརྩེ་བ་དང་
 ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དང་ཡན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པས་སྦྱབ་པ་དམ་པ་དང་། ཞོང་ན་མེད་
 པའི་ཆུལ་གྱིས་དང་ལྟ་བ་དང་ཆོག་དང་འཆོ་བ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཞི་དང་ལྟན་པས་ལུན་སུམ་ཆོགས་
 པ་དམ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཞོང་ན་མེད་པ་དང་ལྟན་པས་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དང་།
 མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་གོང་ན་མེད་པ་དང་ལྟན་པས་མཐུ་དམ་པ་དང་། སྦྱིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་སྤངས་བ་དམ་པ་དང་། ཞོང་ན་མེད་པའི་འཕགས་པའི་གནས་པ་དང་ལྟ་དང་
 ཆངས་པའི་གནས་པས་གནས་པས་ན་གནས་པ་དམ་པ་སྟེ་དམ་པ་བདུན་དང་ལྟན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་ཀྱིས་བཤད་དོ། །འདི་དག་ཀྱང་མདོ་ཙམ་སྟེ་རྒྱས་པར་གྱིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །

འདིར་སྦྱས་པ། འགྲོ་བའི་འདྲེན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཡིས། །གང་གིས་རང་གི་དགོངས་
 པ་རྗེ་བཞིན་དུ། །འབྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་གྱིང་རྟའི་
 སྒྲིལ་ཆེན་ཕྱེ། །དེས་ནི་འཕགས་ལུལ་མཁས་པ་དུ་མ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་དོན་ཟབ་མོའི་ཡིད་
 བཞིན་ནོར། །ལེགས་པར་སྤངས་ཏེ་འཆད་རྩྭ་རྩྭ་གསུམ་གྱིས། །ཐུབ་བསྟན་ཉིན་མོངས་བཞིན་དུ་
 གསལ་བར་མཛད། །གང་ཆེ་གངས་རིའི་རྫོངས་སུ་ཐུབ་པའི་ལུགས། །སྦྱ་སྦྱར་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
 གདན་དངས་པ། །དེ་ཆེ་གངས་ཅན་སྐལ་ལྷན་སྦྱེ་པོའི་ཆོགས། །ལུགས་འདི་འདྲིན་ཅིང་སྟེལ་བའི་དགའ་
 བ་བཟུང་། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་སྦྱོན་ལམ་མཐུ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འཇམ་དཔལ་སྟིང་
 པོ་ཡིས། །གྱིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མ་ལུས་པ། །མ་ནོར་གསལ་བར་སྦྱོན་པའི་བཀའ་དྲིན་མཛད། །
 ད་ནི་དུས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་མཐུ་བཏུས་པས། །སྦྱོ་བོ་པལ་ཆེར་སྦྱོ་བོས་རྩས་པ་ཞན། །དོན་གཉེར་རྫོན་

པའང་ཕྱིགས་ལྷ་དབང་གྱུར་པས། །ལྷགས་བཟང་འདི་དག་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཕྱིགས། །འགའ་
 ཞིག་མོ་ཆོད་དག་གིས་གཞན་དག་འདིད། །ལ་ལ་མངོན་ཞེན་ཁོ་ནས་གནད་དོན་སྒྲིབ། །གཞན་དག་
 གཞུང་ལ་ངལ་བ་མང་བྱས་ཀྱང་། །དབུ་མེམས་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེད་ཕན་ཚུན་བསྐྱེས། །ཁ་ཅིག་སྒྲོ་བྱོས་
 དམན་པས་གཞུང་ཆེན་པོའི། །རང་ལྷགས་ཕྱིགས་སྒྲིབ་ཀྱང་པར་མ་ཕྱེད་ཅིང་། །པལ་ཆེར་ཅི་ཡིན་
 རང་ལ་གཏོ་ལ་མེད་ཀྱང་། །ཟེར་སྒྲོས་ཁ་ཏོན་བྱང་ལ་སྒྲིབ་པར་འདོན། །དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་བྱེ་བའི་
 གཤེགས་བཤུལ་འདི། །ཆོང་འདུས་འོ་མ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་གྱུར་ཀྱང་། །དམ་པ་པལ་ཆེར་སྒྲུབ་པ་ཁོ་
 ཅར་གཞིལ། །ཁ་ཅིག་ཤེས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་སྒྲིབ་ཀྱིས་དོགས། །ལ་ལས་དཔྱད་གནས་མིན་པར་བཏང་
 སྒྲིམས་འདོག་ །དེ་ཕྱིར་ཕྱ་བའི་གནས་ནམས་ཇི་བཞིན་དུ། །མ་འདྲེས་གསལ་བར་སྒྲོན་པའི་ལེགས་
 བཤད་ནི། །དེད་དུས་ཇི་བཞིན་སྒྲོག་པའི་སྐབས་མ་མཆིས། །ཁོ་པོ་སྒྲོ་དང་བཙོན་པ་ཤིན་དུ་དམན། །
 བརྟན་བཙོས་ཚུ་པའི་ལྷ་ཆོགས་ཅི་ཡང་མེད། །བདག་འདྲི་བཤད་པས་སྒྲེ་བོ་གཞན་དག་ལ། །ཕན་
 དུ་རེ་བའི་བསམ་པའང་མ་མཆིས་མོད། །འོན་ཀྱང་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལྷགས་ལ། །རང་སྒྲོ་གྲིམས་
 པའི་བག་ཆགས་མཐུ་རྟས་ཕྱིར། །མི་པམ་མགོན་པོ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་དང་། །ཕྱིགས་སྒྲང་
 ཆོས་གྲགས་སྒྲོ་བརྟན་དུ་ལྟ་སོགས། །རྗེས་འབྲངས་བཅས་པའི་རྣམ་རིག་གཞུང་མང་དང་། །སྒྲོ་བཟང་
 རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐུ་བཅས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་མ་རྟོས་མཆོར། །ཡང་ཡང་
 མེམས་པའི་རིགས་པའི་གྱུར་ཞུགས་ནས། །རྟག་དང་གྲུས་སྒྲོར་བཙོན་པའི་སྒྲོ་བ་ཡིས། །བརྒྱུད་པར་
 བྱས་ལས་གཞུང་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །རང་འདོད་རེ་བ་སྒྲོང་བའི་ལྷན་སྒྲུག་འཕྲེང་། །སྒྲིམ་གྱིས་
 སྐལ་བར་ཐོབ་སྒྲིམ་སྒྲོ་བ་འཕེལ། །ཅི་སྒྲིམ་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་སྒྲོ་གསལ་ད་ །ཆོས་ལ་རྟོན་པའི་སྒྲོ་ཡིས་
 ལེགས་བཤད་འདིར། །དགའ་བས་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་སྐབས་མཆིས་ན། །དེས་ཀྱང་རངས་པའི་
 གནས་དག་ཐོབ་བམ་སྒྲིམ། །ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པོ། ॥

༡༡། །གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་

བཤད་པ་བྱུང་བསྟན་ལྟོན་པའི་མངོས་རྒྱན་

ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྡེ་ཆོན་

བཞི་པ་བཞུགས་

སྟོ།

གཉིས་པ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་རྒྱས་པར་

འཆད་པ།

གཉིས་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་གཉིས། གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་
དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་གོ་།དང་པོ་ལ། སྒྲ་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
སྦྱིའི་ཤིང་རྩིའི་སྟེན་ལ་འབྱེད་ནི་མགོན་པོ་སྒྲ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟར་གཤེགས་པ་ལས།
སོ་སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། རྟོག་གེ་པ་ཡི་སྦྱོད་ཡུལ་མིན། མགོན་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། འཛིན་
པར་སྒྲ་འགྱུར་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་མཉམ་པ་ཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་སྒྲ་རྟོག་
གེ་སྦྱོས་པ་ནི་བའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པས་ན་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྒྲ་ཞིག་གིས་
འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སྟོན་པས།

བདེར་གཤེགས་མུ་ངན་འདས་པའི་འོག་ཁྱུ་རྒྱལ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ། འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། ཁྲི་ཁྲིས་ཆེན་པོ་ཁྲི་ལྷན་གྱིས་ཁྲི་ཁྲི་ཕྱགས་པེ་དཔེ་ཡུལ་དུ་ནི། དགེ་སྦྱོང་དཔལ་ལྷན་ཆེར་གྲགས་པ། རྟེན་མེད་ལྷ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པ། ཁ་ཡི་ཐེག་པ་འཛིན་ཏེ་དུ། ཁྲི་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྱུར། ཞེས་པེས་པའི་དོན་གྱི་ཐེག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བ་ནི་སྦྱོབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱུ་ལ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་བར་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། རྟེན་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་ཆེན་པོ་སྦྱོང་སྤྲུག་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། བུ་བའི་རྒྱུད་འཇམ་དཔལ་ཅ་བའི་དོན་པ་དང་། ར་པོ་ཆེའི་མདོ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ལུང་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་མདོ་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱོབ་དཔོན་འདི་ས་དང་པོ་པར་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ས་བདུན་པ་པར་བཤད་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་འགྲེལ་བ་སྦྱོབ་གསལ་ལས་སྦྱོབ་དཔོན་འདི་སྤྲུག་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྦྱོབ་ཏེ་ཉིད་ལ་དེ་མེད་འཆང་གི་གོ་འཕང་མདོ་དུ་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོབ་ཆེན་དང་ར་པོ་ཆེ་ལས་མཛོད་ས་པར་ཡི་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅས་བུ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་བཤད་ཁྱུ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྦྱོབ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཆོགས་དང་འཆང་རྒྱ་ཁྱུ་ལ་སོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་དུ་མ་ཞིག་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་སྤང་ཆོད་དང་གནས་ཆོད་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཏེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །

སྦྱོབ་དཔོན་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སྦྱོབ་ཕྱགས་པེ་དཔེ་ཡུལ་དུ་བཅའ་ཐུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་བུ་མེད་པ་ལ་མི་ལམ་དུ་བཅའ་ཐུན་ལ་ཆོས་སྦྱོབ་དངས་ན་བུ་རྟེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལྷན་ལུང་བསྟན་ཏོ། རྟེན་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ལྷ་བ་དོ་བཅུ་ན་ཁྱེའུ་ཞིག་བཅས་ཏེ་མཚན་མཁན་ལ་བསྟན་པས་མཚན་མཁན་ན་རོ། མཚན་བཟང་མོད་ཀྱི་ཞག་བདུན་གྱི་ཆོ་ལས་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། རྟེན་ལ་ཅི་ཡན་དུས་པས་བཅའ་ཐུན་ལ་ཆོས་སྦྱོབ་དངས་ན་ལྷ་བ་བདུན་དང་དགེ་སྦྱོང་བརྒྱ་ལ་ཆོས་སྦྱོབ་དངས་ན་ལོ་བདུན་ཐུབ། དེ་ནས་ཐབས་མེད་ཟེར་རོ། རྟེན་སེ་

བཞིན་པུས་ཏེ་ལོ་བདུན་དུ་ཉི་ཤེས་པུ་འོ་པ་མས་མཐོང་བ་མེ་བཟོད་པས་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་འབྲམ་
 ཏུ་བཏང་ངོ་། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སོང་སོང་སྟེ་དཔལ་རྒྱ་ལེན་ཏེ་སྒྲོ་བུ་དུ་སྟེབ་པ་ན་སྟན་དངགས་ཀྱི་
 རིག་ཤེད་དག་བསྐྱགས་པས་དེར་བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ་བཞུགས་པས་གསན་ནས། ནང་དུ་འཁྲིད་
 ནས་ཇི་ལྟར་གྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པས་སྟོབ་དཔོན་ན་རེ། རབ་ཏུ་འབྱུང་ལུས་ན་ཐབས་ཡོད་གསུངས་
 པས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། མགོན་པོ་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲོ་བུ་མས་པ་གནང་བས་ཉམས་སུ་བྱངས་ཏེ་
 འཆི་བདག་ལས་ཐར་བར་གྱུར་ཏོ། །དེར་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱགས་ཀྱི་གདམས་པ་མང་དུ་གསན།
 རྒྱ་ལེན་ཏེ་མཁན་པོ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་པོ་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དགོ་སྟོང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་
 སོ། །འདི་ནི་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས་མཁན་
 པོའི་མཚན་འདི་དང་མེ་འབྱུང་བར་བྱུང་ངོ་། །དེ་ནས་རྒྱ་ལེན་ཏེ་དགོ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་པ་མཛད་དེ་གསེར་
 འགྲུར་བྲས་ནས་དགོ་འདུན་གྱི་གདུགས་ཆོད་སྟུར་རོ། །རེ་ཞིག་ན་དགོ་སྟོང་བདེ་ཤེད་ཅེས་བྱ་བས་རིག་
 པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་འབྲམ་སྐྱག་བརྒྱ་གཉིས་པ་བྲས་ནས་ཐམས་ཅད་སྟན་སྟུང་བ་སྟོབ་དཔོན་
 འདིས་ཆར་བཅད། ཆོས་གསུང་པའི་ཆེ་བྱིས་པ་གཉིས་ཆོས་མཉན་དུ་འོངས་གིང་ས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བ་གཟིགས་
 པས་སུ་ཡིན་དུས་པ་ན་སྐྱ་ཡིན་ཟེར། དེར་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གོད་སྟེན་གྱི་འདམ་ཁྲེར་ལ་ཤོག་གསུངས་
 པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཏམ་དེ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སྟུན། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ན་རེ་སྟོབ་དཔོན་སྟུན་འོངས་ན་འབུལ་
 ཞེས་ཟེར་བས་དོན་དུ་འགྱུར་བར་མཁྱེན་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱོན། ལྷ་མང་པོ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཅིང་ལྷའི་འདམ་
 མང་པོ་དང་ཤེར་བྱིན་འབུམ་པ་སོགས་མའི་ཡུལ་དུ་སྟུན་བྱངས་པས་ལྷ་སྟུབ་ཏུ་གྲགས། །དེ་ནས་ལི་ཁ་
 ར་གིང་འཕེལ་དང་། པ་ཏ་པེ་ས་སོགས་ཡུལ་མང་པོར་སྟེ་པོ་མང་པོ་ལ་ཕན་བཏགས།

བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་དུ་ཡང་བྱོན་པ་སོགས་རྒྱ་འབྲུལ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། གཞན་ཡང་མཚོན་རྟེན་དང་ལྷ་ཁང་མང་པོ་བཞེངས་པ་དང་རྟོ་རྟེན་གདན་ལ་
 རྟོ་རྟེན་འཁྲིལ་གི་ར་བས་བསྟོར་བ་དང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྟུངས་ཀྱི་མཚོད་རྟེན་གྱི་བཀོད་པ་ཡང་
 བཞེངས་པ་སོགས་མཛད་པ་བྱུག་རྗེས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་མཛད། བྱང་

པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རྒྱུ་པ་གཞི་ནས་བསམས་ཤིང་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བཞིན་དང་མཛུངས་
པར་བཀའ་དྲིན་གྱིས་བྱུང་པར་མཛད་དོ། །རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བའི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱུས་འགའ་ཞིག་དུ་
མདོ་སྡེ་ཡལ་པོ་ཆེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིས་ལྷ་ཡུལ་ནས་སྟུན་དངས་པར་བཤད་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་
དང་པོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྤྱིར་པ་རྣམས་སྤྱུ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྲུང་བས་སློབ་
དཔོན་འདིས་ལྷ་ཡུལ་ནས་སྟུན་དངས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་ཁོན་མིན་
པར་གསལ་ལོ། །མིའི་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་ཆེ་ཆེ་ཙམ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ནའང་
ལོ་དྲུག་བརྒྱར་བཞུགས་པ་ནི་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་དང་མཐུན་ཞིང་། བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་དང་
རྗེ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པས་ཀྱང་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །

སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིས་ཆོས་སྐྱ་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་དུ་བསྒྲགས་པར་བཤད་ཅིང་ཆོས་སྐྱ་ཆེན་
པོ་གསུམ་གང་ཡིན་གསལ་བར་བཤད་པ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་དང་རྗེ་ཡལ་སྤྲུལ་གྱི་གསུང་ལས་
མི་འབྲུང་ངོ་། །ཕྱོགས་གཞན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་སྐྱ་དང་པོ་ནི་དགེ་སྦྱོར་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་
པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ཁ་ཅིག་ཁོར་བཅད་པ་དང་། ཆོས་སྐྱ་གཉིས་པ་ནི་དབུ་མ་རིགས་ཆོགས་དུག་ལ་སོགས་
པའི་ཟབ་མོ་སྦྱོར་བཞིན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་དང་། ཆོས་སྐྱ་གསུམ་པ་ནི་རྗེ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་
པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེར་གསེགས་སྤྱིར་པ་ཁམས་ཆོས་དབྱིངས་ཉག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱུང་པར་སྟོན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་བརྩམས་པ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོན་ཆེན་
དང་རྗེ་པོ་ཆེའི་མདོའི་ཆོག་ཟིན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་སྤྲང་ངོ་། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པའི་དོ་རྗེས་ཀྱང་རྒྱལ་འདི་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་ནས། ཆོས་སྐྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་འཁོར་
ལོ་བར་པ་དང་མཐུན་ཀྱང་ཆོས་སྐྱ་གསུམ་པས་སངས་རྒྱལ་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཉག་པ་དང་ངེས་དོན་ལ་ལྷ་ངན་
ལས་མི་འདའ་ཚུལ་རྒྱལ་པར་སྟོན་པས་ཆོས་སྐྱ་གཉིས་པ་ལས་ཟུར་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་རིག་པའི་གནས་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་བསྟན་
བཅོས་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། གསེབ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྟོར་བ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུགས་

ཀྱི་བརྟན་བཅོས་སྒྲིབ་གསེས་ཐེགས་དང་ཤེས་རབ་བརྟན་པ། གཞན་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཕྱིས། སྤྱོད་སྤྱོད་
གསེར་འགྱུར་གྱི་གདམས་པ་སོགས་པོད་དུ་འགྱུར་སྤང་ངོ་། རང་རིག་པ་ལ་ས་ལུ་ལྷང་པའི་མདོད་དང་
རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་མདོད་སོགས་མདོད་འབྲེལ་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ཞིང་། ཟུང་
པར་དུ་བཟུང་མཛད་པའི་ལམ་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ་མདོད་ཀྱན་ལས་བདུས་
པ་དང་། རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་ཙུ་བ་ཤེས་རབ། སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཙུང་པ་བསྐྱོག་པ། རིགས་
པ་དུག་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་སྟེ་དུག་གོ ཙུ་ཤེས་ལ་ཀྱུ་གར་ན་འབྲེལ་པ་
བརྟན་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་པོད་དུ་འགྱུར་བཞི་ག་ལས་འཛིགས་མེད། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་ཀྱི་འབྲེལ་
པ་དེ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྤྱོད་མེ། རྒྱ་པའི་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་བཞི་
དང་། ཤེས་རབ་སྤྱོད་མེད་འབྲེལ་པ་བཤད་སྟུན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཛད་པ་རྣམས་སོ། ག་
ལས་འཛིགས་མེད་རང་འབྲེལ་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་པར་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། སྤོང་
ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་ཙུང་པ་བསྐྱོག་དང་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གསུམ་ལ་རང་འབྲེལ་ཡོད་ཅིང་། རིགས་པ་
དུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་རྒྱ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། སྤོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པའི་འབྲེལ་པ་བརྟེན་གཞན་
ལ་ཕན་པ་བཟང་པོས་མཛད་པ་ཡོད་དོ། གཞན་ཡང་སྤོང་དཔོན་ཆེན་པོ་འདིས་མཛད་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་འབྲེལ་ནི་སྤྱོད་མ་མང་པོས་ཕར་ཐུན་གྱི་གདམས་ངག་དུ་འདོད་ཀྱང་མེ་ཡལ་སྤྱོད་ཀྱིས་གསང་བ་
འདུས་པའི་གཞུང་གི་ལེ་ལག་དུ་བཞེད་དོ། རིམ་པ་ལྷ་པ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་ཡང་
མང་མོད་ཀྱི་འདིར་མ་སྤྱོད་སོ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མེས་འབྲངས་ལ་སྤོང་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་
ནི་དབུ་མའི་སྤོང་ལ་ཡེ་ཤེས་སྤོང་པོ་ཀྱན་བདུས། འབྲེལ་པ་བསྐྱོག་པའི་གདུན་ཆོགས་སྐྱབ་པ། དབུ་
མ་ལག་པའི་ཆད་སོགས་ཐོར་བུ་འགའ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་བཞོད་བུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་
སྤྱོད་པ་བཞི་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་རྒྱ་པའི་ཞབས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་
ཀྱི་ཙུ་ཤེད་འབྲེལ་པ་ནི་བཤད་བྱིན་ལ། བརྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད་པར་གྲགས་ནའང་གཞན་རྣམས་
ནི་པོད་དུ་མ་འགྱུར་སྤང་ངོ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་རང་རྐང་དུ་བརྟུམས་པ་ནི་དབུ་མ་སྤོང་པོ་དང་

དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལས་ཐུ་པ་དང་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་དུ་མ་
 ཞིག་འབྱུང་ཞིང་དབུ་མ་པའི་ལྷ་སྒྲིམ་སྦྱོང་པའི་གནད་འགག་རྒྱུས་པར་འབྱུང་བས་མཉམ་མེད་ཇི་ཅི་ཆེན་
 རོས་ཀྱང་རྒྱ་གར་དང་བོད་དུ་རྟོག་གེ་འབར་བའི་བཤད་པ་ལན་དུ་མར་མཛད་འདུག་གོ། །དབུ་མ་རིན་
 ཆེན་སྒྲིམ་མ་ཞི་ལེགས་ལྡན་ཆུང་བར་གྲགས་པས་མཛད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་འདིས་མཛད་པ་མིན་ནོ།།

སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སྐུ་བ་གྲགས་པས་ཞི་རང་ཤར་དུ་བརྩམས་པ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་སྟེ་ལེགས་བཤད་སྤུལ་དུ་བྱུང་བར་གྲགས་ཆེད། །སྒྲོབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་བདེན་
 གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཞི་བ་འཆོས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ནི་
 ཁ་གཡར་རོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད། འདི་ལ་རང་
 འགྲེལ་དུ་གྲགས་པ་ནི་ཆོག་བཅད་སྤྱུག་གཉིས་སྤེལ་མར་བྱས་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྟན་བཅོས་དངོས་
 ཡིན་ལ། ཅ་བར་གྲགས་པ་ནི་དེའི་ནང་གི་ཆོགས་བཅད་ལེགས་སུ་བཀོལ་བ་ཡིན་གྱི་ཅ་བ་སྟོན་དུ་མཛད་
 རས་འགྲེལ་པས་ཐུས་བྱུལ་བའི་བརྟན་བཅོས་གཉིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞིས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་
 མོ། །འདིའི་དཀའ་འགྲེལ་ཀ་མ་ལ་གྱེ་ལས་མཛད་པར་གྲགས་པ་ནི་རྩན་མ་ཡིན་པར་མཁས་གྲུབ་ཇེས་
 གསུངས་མོ། །དཀའ་འགྲེལ་འདི་ལ་མེ་འཐད་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་
 གཉེན་གྱིས་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱེ་ལའི་ཡིན་པར་བཞེད་པས་སྒྲོབ་དཔོན་གྲགས་མཛོགས་པའི་སྐབས་
 ཤིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་བཟག་པར་བྱའོ་ཞིས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་ཟིན་བྲིས་ལས་གསུངས་
 མོ། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སྒྲོབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ཡོད་དོ། །སྒྲོབ་
 དཔོན་ཀ་མ་ལ་གྱེ་ལས་དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་མཛད་ཅིང་འདི་ལས་དབུ་མེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྩམས་ཀྱི་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་རྩམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཛད་ལ། རིགས་པའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཕུ་ཞིང་ཇེ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཐུགས་གཅིགས་ཆེ་བར་མཛད་དོ། །དབུ་མ་རྒྱན་དང་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་
 དང་དབུ་མ་སྤྱང་བ་གསུམ་ལ་རང་རྒྱུད་ཤར་གསུམ་དུ་གྲགས། །

གཞན་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་འདི་དག་གིས་མཛད་པའི་སྤྱུགས་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་རྩམས་སུ་ཡང་ལྷ་

བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུ་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྒྲིམ་སོ། །སྒྲིབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་རྩེའི་བསྐྱབ་བདུས་དང་སྒྲིབ་འཇུག་གཉིས་ཀྱང་དབུ་མ་པའི་གཞུང་བྱང་པར་དུ་འཕགས་
པའོ། །སྒྲིབ་དཔོན་དཔལ་པོ་དང་། ལྷའི་བྱང་ཆུབ་དང་། འཕགས་པ་གྲོ་ལ་སྒྲེ་དང་། མེད་གེ་བཟང་
པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། ཨ་ལྷ་ཡ་ཀ་ར་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ཀྱང་དབུ་
མ་པའི་ཕྱོགས་སུ་འདུའོ། །གྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ལུ་ནི་བ། དེལ་བུ་པ། ཉག་པོ་སྒྲིབ་པ། ལྷ་རོ་པ།
མངའ་བདག་མི་དྲི་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པའི་སྒྲེ་པོ་པལ་མེ་ཆེ་ཡང་སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩེས་
སུ་འབྲངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ཐལ་རང་གང་ཡིན་པ་ནི་འོག་དུ་ཅུང་ཟད་འཆད་དོ། །འདི་
དག་མདོ་ཙམ་སྟེ་མཐའ་དག་པར་ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་སྒྲིབ་བཤད། དབྱེ་བ། མཚན་
ཉིད། འདོད་ཆུལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལུན་གྱིས། མཐའ་གཉིས་རྣམ་པར་
སྤངས་པའི་དབུས་དང་འདྲ་བས་ན་དབུ་མ་སྟེ། དབུས་ཉིད་དབུ་མའི་ཞེས་རང་གི་དོན་དེ་ལ་ཕན་པ་བརྗོད་
པའི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་ནི་དབུ་མ་དང་། དེ་
རྗེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་ན་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་དང་། དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་དང་། དབུ་མའི་
གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་ཡང་དབུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་འཛོལ་སྟེ། སྒྲིབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
དབུ་མའི་ལམ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟེན་གྱི་བྱིངས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བསྟན་
བཅོས་བྱ་བའམ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་དབུ་མ་སྟེ། ཡང་ན་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་
གིས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དབུ་མའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་གོ། དང་པོ་ནི།
ལྷའི་ཞབས་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འཕགས་པ་རྩེའི་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིབ་དཔོན་ཉིད་དང་འདྲ་བར་ཆད་མར་འཛིན་པས་ཡབ་སྐུས་དེ་གཉིས་ལ་གཞུང་བྱེ་མའི་དབུ་
མ་པ་དང་གཞན་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་སྒྲིབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོད་མཛད་དོ། །རྩེ་

ཡཔ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་འཐད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མོ་བ་དང་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་ཡཔ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་སུ་གནས་ཀྱང་གཞུང་གི་
བསྟན་ཆོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དངོས་པོ་ལ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཞལ་
གྱིས་བཞེས་མི་བཞེས་དང་། གཞན་གྲགས་ཅམ་གྱི་སྟོན་སྟེར་གྲོལ་ལ་ཧེས་དཔག་བསྟེད་དུ་རུང་མི་
རུང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་བྱེ་བ་མེད་པས་ཐལ་རང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་
པས་ན་ཕྱི་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། སེམས་ཅམ་འགོག་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བྱུང་
མོད་ཀྱང་རང་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཞིབ་དུ་བཤད་པ་མེད་དོ། །

སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱིས་ཙ་ཤེའི་འབྲེལ་པ་བུལ་པུ་ལི་ཏར་ཙ་བར་བཤད་
པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཐལ་འགྱུར་མང་པོ་མཛད་ནས་བཀྲལ་ཞིང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མ་
བཤད་དོ། །དེའི་ཧེས་སུ་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱི་འབྲེལ་པ་ལ་སྟོན་མང་
དུ་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་བཤད་དེ། རང་རྒྱུད་དུ་
འབྲེལ་བའི་ཤིང་རྩེ་སྟོལ་འབྲེད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་འོག་དུ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ནི་སངས་
རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱི་ལ་སྟོན་དེ་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
དང་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་ལ་སྟུབ་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
དུ་འབྲེལ་བའི་ཤིང་རྩེ་སྟོལ་འབྲེད་པར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་ལ་ཐུགས་འཛིན་པའི་དབུ་
མ་པ་ཞེས་གྲགསོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྣྐང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་དེའི་ཧེས་སུ་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱིས་ཙ་ཤེའི་འབྲེལ་
པ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཡཔ་སྤྲུལ་གྱི་དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
དུ་བསམས་ནས་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཤིང་རྩེ་སྟོལ་འབྲེད་དུ་རང་རེའི་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག་བཞེད་མོད། དེ་ནི་ཧེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་མ་སོན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་སྤྱིས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་མ་བཤད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱི་སྟོན་སྟེར་གཞུང་དོན་འབྲེལ་བར་མཛད་མོད་

ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལུགས་
དེ་དང་དེའི་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་དུ་འཛོག་པ་ལ་ལུགས་དེ་འབད་པའི་སྤྲོལ་བྱེད་དེ་དང་དེ་ལས་གཞན་
དུ་བྱང་དུ་མི་རུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྤྱིར་གྱི་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། དེ་ཡང་
ངེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་འབྲེན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་དང་། གཞན་དུ་བྱང་དུ་མི་རུང་བར་
དོན་དེར་ངེས་པའི་སྤྲོལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཅིག་གི་ཆེས་སུ་འབྲངས་ནས་
དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཚུལ་དེ་འདིར་ཡང་འདྲ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
ལེན་དུ་ནམ་བཤད་སྟིང་པོའི་རྒྱན་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་
བཤད་དེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་དོན་ངོས་ཟིན་ན་ཆེ་བཅུན་
བྱམས་པ་དབུ་མ་པའི་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་དུ་མི་འཛོག་པ་དང་། མགོན་པོ་ཁྱུ་སྐབ་ཁོ་ན་དབུ་མ་པའི་
ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་ཡང་ཤེས་པར་སྤོ། །

གཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ལེགས་ལྡན་
འབྱེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱིས་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པར་བཞེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པར་ཅིས་མངོན་ཞེ་ན།
འདི་ནི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསལ་བར་བཤད་དེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས་ལེགས་ལྡན་ལ་ཡང་
སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱི་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཁས་ལན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟུང་པམི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་
ཁས་ལན་པའོས་མེད་དུ་བྱས་པའི་ལུགས་སུ་སྤྲང་ངོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱུས་
བསྐྱེད་སྤྱིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་བྱུང་པར་ཡོད་པར་
མི་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཤིང་ནིའི་སྤྲོལ་འབྱེད་པ་པོ་དེ་རང་
རྒྱུད་པ་ཡིན་ན་ཞེས་སྤྲོད་པོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བཞེད་དོ་ཞེས་སྤྲོད་པ་ལས་འབྲེལ་མེད་པ་ཅི་ཞིག་
སྤྲོད་ཡོད། ཐལ་འགྱུར་པའི་སྤྲོལ་འབྱེད་ཟླ་བའི་ཞབས་ཡིན་པ་ནི་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། ཆོག་གསལ་

ལས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་རང་རྒྱུ་མི་བཞེད་པ་དང་དབུ་མ་པས་རང་རྒྱུ་བྱ་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
དང་བརྒྱུ་ཕྱིགས་ལ་གཞིན་བྱེད་མང་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཤིང་རྟེན་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ཞེས་པས་གསལ་བར་གསུངས་
སོ།།

དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅག་ལུང་དེའི་དོན་གཞིན་བྱེད་སྟོན་མཁན་ཟླ་གསལ་ཡིན་ལ་སྒྲིབ་འབྱེད་མཁན་
སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་འབྲེལ་མེད་པར་སྒྲོ་བྱས་དང་
ལུན་ན་གོ་བར་སྒྲེའོ། །

འོན་ཏེ་དབུ་མ་པས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་གྱིས་ཅ་ཤེད་འབྲེལ་པ་མཛད་ནས་འཕགས་པའི་
དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀྲལ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་
གཏོན་འཆད་པ་ན་རང་རྒྱུ་གྱི་གཏན་ཆོགས་མ་བཤད་པར་ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་དོན་བཀྲལ་
བ་ལ་བྱ་ཡི་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིབ་འབྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྟོན་དུ་
དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདོན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན་ཏེ་དང་། དམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ་ལ་སོགས་པ་ཕྱོད་ཞིང་དེ་
དག་གིས་ལྟ་བུ་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་གཞུང་མཛད་ནས་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིབ་འབྱེད་དུ་མི་འདོག་
པ་དང་། ལེགས་ལུན་འབྱེད་ཀྱི་སྟོན་དུ་མདོ་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུ་པའི་ལྟ་བུ་འདོན་པའི་སྟོན་
དཔོན་དཔྱེ་བ་ཐམ་དང་། སྟོན་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་སྟོན་དུ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུ་པའི་ལྟ་བུ་འདོན་པའི་སྟོན་དཔོན་ཕྱོད་ཞིང་དེ་དག་གིས་གཞུང་མཛད་ནས་
དེ་དག་ལུགས་དེ་དང་དེའི་ཤིང་རྟེན་སྒྲིབ་འབྱེད་དུ་མི་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ལེགས་པར་སོམས་
ཤིག །མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་ཀྱང་སྤར་མ་ནམས་ཀྱི་གསུང་དང་བསྟན་པའི་བཤད་
པ་ཕྱིགས་གཞན་དུ་མཛད་མོད་ཀྱང་རང་གི་དགོངས་པ་ནི་སྤར་བཀྲལ་པ་ཉིད་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཤིང་རྟེན་
སྒྲིབ་འབྱེད་དུ་བཞེད་པར་ངེས་ཏེ། །གྲུབ་མཐའི་ཅ་བར། ཟླ་བས་ལེགས་བཀག་བྱན་མོང་མིན་པར་
བསྒྲུབས། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་པས་ཀྱང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་དཔལ་
ལུན་ཟླ་བ་ཁོ་ནས་གསལ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །དཔལ་ལུན་དཔལ་ལོ་དང་། ལྷའི་བྱང་

ཐུབ་སྟོན་གྱི་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པར་གསལ་ཏེ། དཔལ་པོའི་དོན་དམ་བུ་ཐུབ་ཀྱི་སེམས་པ་སྒྲིམ་
པ་དང་། ལྷ་བྱེད་གི་ནམ་གཞག་རིམ་པ་སྟོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །ཐུབ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་མོ་ལྷ་པོ་
ཞབས་དང་མཐུན་པར་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །

མཉམ་མེད་ཇི་བཞེད་པོ་ཡང་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྱུར་པ་ཡིན་པར་ལམ་སྟོན་ཅ་འགྲེལ། དབྱེ་མའི་
མན་ངག་ཅ་འགྲེལ་སྟོན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་ཇི་ཡལ་སྟོན་གྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་
ན་དབྱེ་མ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་ཐ་སྟོན་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་
པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། དེའི་སྐྱེ་མ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་ལྷ་པོའི་ཞབས་ཇེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ཡོད།
ཕྱི་མ་ནི་ཞི་འཆོ་ཡལ་སྟོན་སྟོན་སོ། །དོན་དམ་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ངེས་པའི་ལྷ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་ཚུལ་གྱི་སྟོ་
ནས་ཕྱེ་ན་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་ལ་མདོ་སྟོན་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ནལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་
པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེའི་སྐྱེ་མ་ནི་ལེགས་ལྡན་ཡལ་སྟོན་དང་ཕྱི་མ་ནི་ཞི་འཆོ་ཡལ་སྟོན་སོ། །ཐལ་
རང་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྐྱེ་མ་དག་གིས་སྒྲུབ་སྟོང་
གཉིས་ཆོག་སྟོན་དམ་བུ་དོན་པར་འདོད་པ་སྐྱེ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་སྟོན་པ་ནམ་པར་
བཅད་པ་ཅམ་དོན་དམ་བུ་དོན་པར་འདོད་པ་རབ་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐྱེ་མ་དབྱེ་མ་པ་གཉིས་སེམས་ཐ་
སྟོན་བྱེད་པ་ལ་རྟོག་ལེ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྦྱིང་ཡིག་བདུད་ཚིའི་ཐིགས་པ་ལས་དོན་དམ་འདོད་
ཚུལ་གྱི་སྟོ་ནས་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ནི་ཆོངས་པ་ངོ་མཆར་སྦྱེད་པའི་ནམ་གཞག་གོ། །ཞེས་འགོག་པར་
མཛད་དོ། །

ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཇི་བཞེད་པོའི་གསུང་དེ་མིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཇེས་
དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བུ་དོན་པར་འདོད་པའི་དབྱེ་མ་པ་སྟོན་པའི་ཐེད་པའི་བྱེད་རོ། །
ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྐྱེ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལྷ་བ་འདོད་པ་མི་
འཐད་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྦྱིར་དབྱེ་མ་པ་ལ་སྐྱེ་མ་རིགས་གྲུབ་པ་དང་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྟོན་

ཅམ་མི་འཐད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཅམ་ནི་སློབ་དཔོན་དཔལ་པོས་དོན་དམ་བྱང་
ཚུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡིག་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནོར་བཟང་
ཀྱི་མཆོས་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་སམ་སྙམ་སྟེ། འདི་དག་གི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་
རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ཞར་ལ་བྱང་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འོ་ན་དབུ་སེམས་
གྱི་གིང་ནའི་སློབ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གངས་ཅན་གྱི་རྫོངས་སུ་ཡང་དབྱེ་བ་སྤར་བཤད་པ་འདི་ཅམ་དུ་བྱང་
དམ་འོན་ཏེ་འདི་དག་ལས་གཞན་དབྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་མང་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། གངས་
རིའི་རྫོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཐའི་ཐ་སྙད་འདིར་མ་བཤད་པ་མང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་
ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་ལས་ཚུལ་གཞན་དུ་འཆད་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བར་མི་
རུང་ལ་ཚུལ་གཞན་མ་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་མཐའི་ཐ་སྙད་གཞན་དུ་སྤྲོ་བ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན། འདི་
ལ་རུང་བྱང་བཅོལ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་པོད་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་
ནི་བྱེ་བྲག་སྤྲོ་བའི་སྤྲེལ་བ་ཅོད་བརྒྱད་ལྟར་ཡུལ་གྱི་མིང་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་མིང་ལས་བཏགས་པ་ཡང་སྤང་
ལ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་པའ་གྲུབ་པའི་ལས་གདམས་པ་སྤྲེལ་ཞུས་གིང་དེ་ནི་དག་ཅོག་པོར་ཉམས་སུ་ལེན་
པ་ལ་གདམས་པ་དེའི་མིང་གིས་གྲུབ་མཐའ་བྱུར་པར་བཏགས་པ་ཡང་སྤང་བས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཐེག་
ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ལྟར་ལྟར་བཞུགས་ནི་སློབ་པ་གྲུབ་མཐའི་མིང་བཏགས་པའི་ངེས་པ་མི་སྤང་རོ། །

དེ་ཡང་དཔེར་བཅོལ་ན་ཡུལ་གྱི་སློབ་པ་མིང་བཏགས་པ་སྤྲེལ་བ་འབྲི་གུང་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གིན་
ཏུ་མང་ཞིང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་པ་མིང་བཏགས་པ་ཀུན་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གདམས་པའི་སློ་
ནས་མིང་བཏགས་པ་རྫོགས་ཆེན་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ། །འོ་ན་ཀྱང་འདིར་ནི་ལྟ་བཞིན་འདི་ཁྱད་
པར་ལ་དཔྱད་པའི་སྤྲོ་བས་ཡིན་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན། པོད་དུ་བསྟན་པ་སྤྲེལ་བ་གྱི་དུས་སུ་ཀྲུལ་
པའི་རིང་ཡུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཤད་སྤྲོ་བ་ཆེས་ཆེར་དར་བ་ནི་ལྟ་བཅན་པོ་ཁྱེད་པོ་ཅོད་པའི་གྱི་
དུས་ཡིན་པར་འདུག་ལ་དེའི་ཆོ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པཎྌ་འབྲུང་གནས་དང་། རྒྱལ་ས་འཆང་རྣམ་

{ 7 7 7 }

ནས་མཁན་པོའི་བཀའ་ཆེས་སྣར་སྦྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་པ་ཤི་ལ་སྤྱན་དྲངས་སོ། །སྦྲོབ་དཔོན་ཆེན་
པོ་དེས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལུང་དང་རིགས་པའི་སྦྱོན་ས་ལེགས་པར་ཆར་བཅད། དབུ་མའི་སྦྱོམ་རིམ་གསུམ་
ལ་སོགས་པ་སྔོན་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བསྟུགས་པའི་བཟུན་བཅོས་མང་དུ་བཅུ་མས་ཏེ་འཆད་ཉན་
གྱི་ལུགས་ངེ་མ་མེད་པ་དར་བར་མཛད། དེའི་ཆེ་ཡང་རྒྱལ་པོས་ད་ཕྱིན་ཆད་ལྟ་བུ་སྦྲོབ་དཔོན་གྱི་སྦྲུབ་
གྱི་ལུགས་སྣར་བྱ་དགོས་ཤིང་དུ་ཤང་གི་ལུགས་སྣར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་པས་གཙོ་བོ་ཞེས་ཀྱི་ལ་བསྟུགས་
པར་སྤང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་བཟུན་པ་སྤྱད་ར་ལ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་འཛིན་པའི་པཱི་ཏ་འགའ་ཞིག་
ཀྱང་ཕྱོན་མོད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཞི་ཞི་བ་འཛོད་དང་ཀ་མ་པ་ཤི་ལའི་ལུགས་ཡིན་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་
བཞིན་དར་སོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །བཟུན་པ་ཕྱི་དར་ལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་པར་གྲུབ་
དུ་མ་བརྟེན། རྟུགས་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་མང་དུ་སྦྱངས། བཀའ་བཟུན་བཅོས་ཀྱི་འགྱུར་མང་དུ་
མཛད་དེ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་ཅིང་ལྟ་བཞི་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །
ལོ་ཆེན་འདིས་སྤྱ་སྒར་རྒྱལ་བ་དུ་ལ། རྟུགས་ཀྱི་ལོག་སྦྱོད་པ་ནམས་ཆར་བཅད་དེ་བཟུན་པ་ནམས་པར་
དག་པས་ཁ་བ་རི་པ་ནམས་ལ་སྦྱ་རྩིན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །

ལྟ་སྒྲུབ་ལེ་ཤེས་འོད་དང་བྱང་ཆུབ་འོད་གྱིས་བོད་ཀྱི་རྟུགས་པ་ཅིང་ཆོས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཟུན་
པ་ངེ་མ་ཅན་དུ་བྱས་པ་མ་བོད་པར་དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་དྲི་པ་ཀ་ར་ཤི་ལྟ་སྤྱན་དྲངས། བཟུན་
པའི་དག་ཐེར་མཛད་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྦྱོན་མ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དེ། རྒྱལ་
པོའི་བཟུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཆོངས་པའི་བཀའ་རྩིན་གྱིས་བྱུང་བར་མཛད་དོ། །མཉམ་
མེད་ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ལྟ་བ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། སྦྱང་ཉིད་གང་
གིས་རྟོགས་ཞེ་ན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བཟུན་ཅིང་། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་གཟིགས་པ་ཡི། །
སྦྱ་སྦྲུབ་སྦྲོབ་མ་ཆེ་བྱགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས། །ཆོས་ཉིད་བདེན་པ་རྟོགས་པར་
འགྱུར། །ཞེས་ཆེ་བྱགས་པའི་ལུགས་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །

ཇོ་བོ་ཇོ་བོད་དུ་ཐེབས་ནས་བོད་སྟོན་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ཐལ་བ་ལ་ཇོ་

པའི་ཡང་ཅེ་ནམས་ཀྱིས་ལུང་རིགས་བརྒྱ་ཐུག་གིས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

ཅོད་དུས་ཀྱི་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་བུ་སྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱངས་པའི་མཁས་པ་འགྲན་ཟླ་མེད་པ་ཡིན་འདུག་ཅིང་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བཤད་པ་ནི་བཀའ་གདམས་པ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཟླ་བའི་གཞུང་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་བ་ཆབ་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁ་ཆེད་ཡུལ་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གསུམ་སྤྱངས་ཏེ་པཱི་ཏྲ་གསེར་གྱི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་སྟུན་ངངས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་བསྟུར་ཞིང་འཆད་ཉན་མཛད། ཡ་ཆབ་བྱ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་སོགས་སྟོབ་མ་མང་དུ་བྱོན། བོད་དུ་སྟོབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་དབུ་མའི་བཤད་པ་ནི་འདི་ལས་མང་དུ་འཕེལ་སྤང་ངོ་། །

འགོས་རིན་པོ་ཆེ་ཁྲག་པ་ལྟས་བཅས་ནི་བྱ་གར་དུ་ལན་བཅུ་གཉིས་བྱོན། པར་གྲུབ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ལ་གཏུགས། རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡང་མང་དུ་མཛད་སྤང་ཞིང་ལྟ་བ་ཡང་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དེ། དེའི་གསུང་རབ་ནམས་ལས་ཐལ་རང་གང་ཡིན་བཞག་དགའ་བར་སྤང་ངོ་། །ལོ་རྒྱུ་བ་ཁྲེ་གང་འཁོར་ལོ་གྲགས་ལ་སོགས་པ་ལོ་ཆེན་མང་པོ་ཞིག་ནི་པར་ཆེན་ཨ་ལྷ་ཡའི་སྟོབ་མར་སྤང་བས་ལྟ་བ་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ངོ་། །

དེ་བཞིན་དུ་རྩ་འབྲོ་གཉན་གསུམ་སོགས་ལོ་ཆེན་པལ་མོ་ཆེ་ཡང་རང་ཉིད་དབུ་མ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་ཞིང་ཐལ་རང་གང་ཡིན་སོགས་བཞག་དགའ་བར་སྤང་ངོ་། །འབྲོག་མི་ཤུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱ་གར་དུ་བྱོན། སྟོབ་དཔོན་བེར་ཕ་པའི་སྟོབ་མ་རྟོམ་བེ་ཏེ་རུ་ཀའི་བརྒྱད་འཛིན་སྟོབ་དཔོན་མི་ཐུབ་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དངོས་ཀྱི་སྟོབ་མ་སྟོབ་དཔོན་དཔལ་བོ་དེ་རྗེ་ལས་ཀྱི་དོ་རྗེ་རྒྱུད་གསུམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུན། བྱ་གར་དུ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞགས། བོད་དུ་ཕེབས་ནས་སྟུགས་དར་བར་མཛད། ཕྱིས་པཱི་ཏྲ་ག་ལ་རྟོ་ར་ལ་གཏུགས་ཏེ་མ་རྒྱུད་སྟོར་ལ་སྤྱངས་པར་སྤང་ཞིང་། ས་སྟུ་པའི་ཆོས་སྟོར་ནམས་ཀྱང་འདི་ནས་བརྒྱད་པ་མང་བར་སྤང་ངོ་། །ལམ་འབྲས་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནམས་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བཤད་འདུག་ལ། ལྟ་བའི་དོ་སྟོན་ཚུལ་ལུགས་གཞན་དང་

ཅུང་མི་འདྲ་བར་སྒྲུང་སྟེ། སྐྱགས་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་དོ་སྤྱོད་ཚུལ་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། །གསལ་
སྟོང་བྱུང་འདུག་གི་ལྟ་བར་གྲགས་སོ། །འོན་ཀྱང་གྲུབ་ཆེན་པོར་ཕ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཐུན་ཐལ་འགྱུར་
བ་ལས་མ་འདས་མོད། །རྗེས་འབྲངས་ནམས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་ཁ་མཐའ་གཅིག་དུ་མ་ངེས་སོ། །གནས་
ལཱ་རིག་པའི་པཎྌི་ཏུ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཀྱན་འགའ་ཀྱལ་མཚན་པས་ཀྱང་སྐྱགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་
ཁོན་ར་སྒྲུང་ཞིང་། མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་ནམས་ནི་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་དབྱུང་པ་ལ་བསྐྱགས་
པ་ཆེ་བར་འདུག་གོ །

ཐུས་ཀྱི་ས་སྐྱུ་པའི་ལས་ཆེན་པ་མཛད་པའི་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་རེད་མཛད་པ་ནི་ཟླ་པའི་ཞབས་ཀྱི་
ལྷགས་ལ་ངེས་ཤེས་མཆོག་དུ་རྟེན་ཅིང་དབྱུང་པའི་འབྲེལ་བ་དང་ལྟ་བུའི་སྐོར་གྱི་འབྲིང་ཡིག་མཛད་
པ་ནམས་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་དང་གནད་ཤིན་དུ་མཐུན་པར་ཡོད་དོ། །

འགྲོ་པའི་མགོན་པོ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཞི་བྱེད་ལྷགས་སུ་གྲགས་པའི་ལྟ་བ་ལ།
རྒྱུར་དམ་པ་སངས་རྒྱས་འདི་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་དུ་གྲགས་ལ། གདམས་པ་དེ་སྐོར་གྱི་ལོ་
རྒྱས་སུ་དམ་པས་གྲུབ་ཐོབ་པོ་མོ་བརྒྱུད་ཅུ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གསན་པར་བཤད་ཅིང་། ཟླ་མ་དེ་དག་གི་
གངས་འབྲེན་པའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་སྐྱབ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐུས་ཀྱི་རྩ་རོམ་ཁྱིའི་སྟོབ་མ་ནམས་ཀྱང་འབྲེན་
པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་འབྱུང་རྩོམ་པའི་མཁས་པ་གྲགས་ཆེ་བ་འགས་ཀྱང་ལོ་རྒྱས་སུ་མ་ངེས་ལ་བཞུགས་
བཟུངས་འདུག་ཀྱང་ངེས་པ་འཛོམ་དཀའ་བར་སྒྲུང་དོ། །

ཁ་ཅིག་ནི་དམ་པ་དང་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་པུ་ཀྱི་གཉིས་གཅིག་པར་ཡང་འཆད་དེ། རྒྱ་མཚན་
ཡང་དག་མ་མཐོང་དོ། །གང་ལྟར་མགོན་པོ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་སྟོབ་ཡིན་པ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་ལོ་རྒྱས་འགའ་
ཞིག་དང་ཡང་མཐུན་པར་སྒྲུང་བས་བདེན་པ་འདྲོད། །ཞི་བྱེད་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་ཁྲུང་ས་ནི་ཤེར་
ཕྱོགས་ཀྱི་མདོ་ལ་གདུགས་པར་འདུག་ཅིང་གདམས་ངག་གི་ཡིག་ནམས་སུ་རྒྱ་སྐྱབ་ལ་ཆད་མར་འཛིན་
པ་དང་། མཆོག་ལཔ་སྟོན་གྱི་གསུང་ནམས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་ཆབས་ཤིན་དུ་ཆེད།
འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་སུ་གདམས་ངག་འཛིན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཉ་དང་ཉུང་མ་མང་དུ་བསྐྱེས་སྒྲུང་དོ། །

གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱབ་རྒྱུད་ཀྱི་བཟུང་འཛིན་ཆེན་པོ་རྩོམ་མཁས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིག་མཁན་ཀྱི་གར་
 དུ་ལན་གསུམ་བལ་པོར་ལན་བཞི་བྱོན། པར་ཆེན་རྒྱ་རོ་པ་དང་། མངའ་བདག་མི་ཁྲི་པ། དཔལ་ལེ་
 ཤེས་སྤྲོད་པོ། སྐབ་ཆེན་ཞི་བ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ལ་གཏུགས། དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མའི་རྒྱུད་པལ་མོ་ཆེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་གདམས་དག་
 ལག་ལེན་དང་བཅས་པ་ཞིབ་དུ་སྒྲུངས། བོད་དུ་བྱོན་ཏེ་བཀའ་བབས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་
 བརྒྱུད་འཛིན་མང་དུ་བྱུང་ཞིང་། གསང་སྔགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཁྲུབ་གདལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ད་ལྟའི་བར་
 དུ་འད་གདམས་ངག་གི་བརྒྱུད་པ་མང་དུ་འཕེལ་བར་འདུག་གོ། །རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ནི་པར་གྲུབ་ཀྱི་
 སྒྲུབ་མང་པོ་ལས་གསུམ་པས་དབུ་མེམས་ཀྱི་གདམས་པའི་རྒྱུན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་སྤང་མོད་ཀྱང་གཙོ་
 བོན་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུང་མགུར་དུ། ལྷ་བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་སྒྲུབ་མི་མི་ཁྲི་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ལྷ་སྒྲོམ་སྒྲོད་པ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རྒྱ་རོ་མི་ཁྲི་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་
 རོད་། རྗེ་ལ་མངའ་བདག་མི་ཁྲི་པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཁོན་གཙོ་
 བོར་མཛད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཆོ་བའི་དེ་ཁོན་ཉིད་བརྒྱུ་པ་ལས། རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་
 མིན། །སྒྲུབ་མའི་ངག་གིས་མ་བརྒྱན་པའི། དབུ་མའང་འབྲིང་པོ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཅམ་རྣམ་
 བདེན་རྒྱན་གཉིས་ཀས་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་མིན་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ལའང་སྒྲུབ་མའི་མན་ངག་
 གིས་མ་བརྒྱན་པའི་དབུ་མ་པ་ནི་དབུ་མ་འབྲིང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། སྒྲུབ་མའི་གདམས་ངག་ནི་དཔལ་
 ལྷན་ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཁོན་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་པ་ཁྲི་ཏ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུབ་
 པའི་རྗེ་རྗེའི་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །

པར་ཆེན་རྒྱ་རོ་པ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཁོན་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་བྱི་མའི་
 འགྲེལ་བར། བྱི་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི། །སྒྲོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། །ལྷ་སྐྱབ་མན་
 ངག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལྷ་སྐྱབ་འཕགས་པ་ལྟ། །ལྷ་ཡི་བྱང་ཆུབ་ཤུགས་འབྲེལ་བཤེས།
 སྒྲུབ་གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི། །མན་ངག་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་ལྟ་

པའི་བཤད་པ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲོད་དང་ཕྱིས་ཀྱི་དོན་གཤམ་པ་ཁ་ཅིག་མི་
 ཏེ་པ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཏེ་ལྷོ་པའི་སྤྲོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་འཕྲངས་ཕྱིས་པའི་དོན་དང་
 མཚུངས་པས་དོར་བར་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་དབང་མར་པའི་ལྟ་བཞིན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་
 འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟེཏོ། །འོན་ཀྱང་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་ངག་ནམས་
 སུ་སེམས་ཙམ་ལུགས་དང་མཐུན་པའི་བཅའ་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱང་མཛད་མོད། དེ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 རྗེ་མར་པ་ལ་སྒྲམ་པ་ཆ་གྲུབ་ཀྱང་མང་ཞིང་དེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་གདམས་པ་ཡང་མང་བར་འདུག་པས་སྒྲ་
 མ་མར་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་ལྟ་བའི་གདམས་པ་ཡིན་ཆད་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །

རྗེ་བརྒྱན་མི་ལ་རས་པའི་མགྱར་འབུམ་དུ་ཡང་ཆོ་རིང་མ་ལ་གདམས་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་
 བའི་ལྟ་བའི་གསུང་རིགས་ནི་ཐམས་འགྱུར་བའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་འདུག་ཅིང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོས་ཀྱང་མགྱར་དེའི་དོན་དབུ་མ་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་གསུང་མགྱར་འགའ་ཞིག་
 དུ་ནལ་འཕྱོར་བཞིན་འོ་སྤྱོད་མཛད་འདུག་ཅིང་དེ་དག་ལ་ཡང་དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བའི་བཤད་ལུགས་ཅི་
 རིགས་པར་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་གི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་མིན་ཕྱིན་ཐད་
 ཀའི་ཁྱེ་བ་པོ་དེའི་སྤོང་དང་འཆོམ་པའི་ལྟ་སྤྲོད་སྤྱོད་པ་རེ་གསུང་བ་མ་གཏོགས་གྲུབ་ཆེན་དེ་དག་གིས་
 བེས་ཆད་མཐའ་དག་མི་དེ་ལ་བཤད་དགོས་དོན་མེད་པ་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེས་རྒྱས་སོ། །

རྣམ་འཕྱོར་བཞིན་ཐ་སྟངས་ནི་སྤོང་དཔོན་ལྷོ་པས་སེམས་ཙམ་གྱི་བཤད་མོད་བཀའ་རྒྱུད་
 པའི་རྣམ་འཕྱོར་བཞིན་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ངེས་པ་མི་སྤང་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 གདམས་ངག་གི་མིང་འདོགས་གྲགས་ཆེ་བར་མཛད་པ་པོ་ནི་མཉམ་མེད་སྤྲམ་པོ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་
 ཀྱི་གསུང་ལས་ལྟ་བའི་དོན་སྤྱོད་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་དང་ལུགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་འབྱུང་ཞིང་དེ་
 གཉིས་ཀ་ལ་འང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་ངག་གི་མིང་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་
 ལུགས་ལ་སྤོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་མདོ་ཡུང་མང་དུ་བྱངས་ནས་བསྐྱབས་
 པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད་སྤང་དོ། །

ཕག་མོ་གྲུ་པ་དྲེ་རྒྱུ་པ་དང་། འབྲི་གུང་སྒྲུར་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་རྒྱུ་ལྟར་སྤྲུང་ས་
 པར་སྤང་ཞིང་འདི་དག་ཀྱང་སྤང་ཕྱོགས་ཉེན་འབྲེལ་ལ་གཅིགས་ཆེ་པར་མཛད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔྱད་པ་མི་འདོར་བའི་ལུགས་སུ་སྤང་ངོ་། འོན་ཀྱང་འདི་དག་གི་བཀའ་འབྲུམ་རྣམས་
 སུ་སྒྲོབ་མ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་དུ་མ་བློན་བྲིས་ཉག་ཉག་མང་པོ་བརྟུག་འདུག་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་
 སྤང་ནོ། འདྲེ་པོ་ཆེ་གྲུབ་ཅེས་པའི་མིང་ནི་ཁང་ཆ་ལ་པ་ཡིན་ཆད་དུ་དར་རྒྱས་ཆེ་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཁང་
 ཆ་ལ་པས་དགའ་པོ་ཆེ་གྲུབ་ལ་གཙོ་བོར་བྲས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མཛད་དོ། འཇམ་མགོན་ས་
 སྒྲུ་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས་དགག་པ་མཛད་ཡུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་འདི་ཡིན་པར་སྤང་ངོ་། འབྲིས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 མང་པོས་ཀྱང་འདི་ཕྱོགས་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་པ་འདུག་ལ། ཁལ་ཆ་ལ་པ་རང་གི་བཞེད་པ་ལ་
 ཅེ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་གནས་པ་ཡིན་ན་དགག་པ་དེ་དག་གནང་དུ་འགྲོ་བར་སྤང་སྟེ་ཞིབ་
 པར་སྒྲོ་མ་འདོད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་བདག་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་ཁྲུང་ས་གཏུགས་
 ཀང་ཡིན་རྣམས་བརྟན་བཟང་ནས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཅོད་མེད་
 ལ་གཏུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མཁས་པ་དེ་དང་དེའི་ལྟ་བུའི་བཞེད་པ་བརྟན་བཟང་པའི་ངེས་པ་མི་སྤང་
 ལ། བརྟན་བཟང་ཀྱང་པ་ཆ་གྲུབ་དེ་དག་གིས་དྲི་བ་པོའི་སྒྲོ་ངོར་འཆམ་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་གྱི་གཙོད་ཅིག་སྟོན་
 པ་མ་གཏོགས་རང་གིས་མ་བྱེད་ཆད་དེ་ལ་བཤད་པའི་ངེས་པ་མི་འདུག་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ་དག་གི་ངང་ཚུལ་ཡིན་གྱི། ཤ་སྐམ་ཁོག་པ་རེའི་ཡོན་ལ་རང་གིས་ཤེས་ཆད་
 རྒྱ་བ་སུན་སུན་དུ་སྒྲུབ་པའི་ད་ལྟའི་འཆད་པ་པོ་རྣམས་དང་མི་འདྲའོ། འདི་ཕྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་ལུགས་དང་བྲིས་
 ཀྱི་སྟག་ཆང་ལོ་རྒྱུ་པ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱི་ལྟ་བུའི་ལུགས་གཉིས་མ་གཏོགས་སྟོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་པ་ལ་
 མི་ཆེའི་ལྟ་བུའི་གདམས་པ་རྣམས་ལ་ཁྲུང་ས་གཏུགས་རྒྱ་གར་གྱི་པ་ཆ་གྲུབ་རེ་ཡོད་པར་འདུག་མོད། དེ་
 དག་གི་སྒྲིལ་འཛིན་པ་རྣམས་ལས་ཁ་ཅིག་ནི་མྱོང་བ་ཐོན་སྟུན་ཡོད་ཀྱང་རིགས་པ་མི་ཤེས་པ་དང་། འགའ་
 ཞིག་ནི་རྩེ་ཐད་སྤངས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་ཁྲུང་པར་མ་བྱེད་པ་དང་། ལ་ལ་ནི་ཟེར་སྒྲོས་སུ་མ་སྒྲུར་འདོད་

ཀྱང་ཆོག་རིས་ཅམ་ཡང་སྒྲིལ་མ་ཤེས་པ་དང་། སེམས་མེད་ཀྱི་གདམས་པ་མཐོང་ཆད་རང་ལུགས་ཀྱི་
གདམས་པར་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པར་དཀའ་བའི་ངང་ཚུལ་མང་དུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་རེ། །

ངོ་མོན་པའི་ལྟ་བུ་ནི་རང་མཁའ་ནས་སྒྲིལ་དུ་བཞུགས་པའི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པར་འདུག་ཅིང་མཁའ་
གྲུབ་ཀྱི་ཁྲུང་ས་གྲུགས་ཅི་ཡང་མེད་དོ། ། ལྟག་ཆང་བས་མ་དཔུང་པ་དང་ཅུང་ཟད་དཔུང་པ་དང་མིན་
དུ་དཔུང་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་སྒྲིལ་གནས་སྐབས་སྒྲིལ་མ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་འགོག་པའི་ལྟ་བུ་
ཞིག་བཤད་པའི་དོ་སྙིང་ཆད་ཏེ། རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྒོལ་བ་གཞན་གྱིས་འགལ་བ་སྒྲིག་མི་དགོས་པར་
རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ནམ་གཞག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞིག་པར་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་རྒྱུ་ ། རང་
ཚུལ་འདི་ལྟར་གྱུར་གྱུང་ཅོད་མེད་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་གཞན་ལ་འགལ་བ་བསྒྲིག་པའི་ངལ་བ་བསྐྱེད་པའི་
དམ་པ་དག་གིས་མཆོག་ཏུ་སྒྲིང་བཅེ་བའི་ཡུལ་ཁོ་ནའོ། །

གཞན་ཡང་ཁང་ཐང་སག་པ་ལ་སྐྱོན་གྱི་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེས་པ་དག་གིས་གྱུང་
ལྟ་བུའི་གནད་ལ་ཞོར་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་ནམས་ནི་རྩེ་ཡལ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱ་མཆོག་ལྟ་བུ་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། ། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཨ་མ་ན་སེ་བ་དང་། ། སེམས་སྤྱོགས་པར་ཁས་འཆེས་པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་ཐབས་
ཀྱི་ཆ་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཁའ་པོ་དུ་ཤར་གྱི་རིང་ལུགས་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་པ་ཀྱུན་
དུ་ཐབས་སྤྱོགས་ལ་སྒྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོགས་དགོས་གྱུང་ལྟ་བུ་འཆོལ་བའི་ཆེ་སྐྱོན་ལྟོག་
པའི་དཔྱད་པ་འདོར་བ་དང་། ཐོག་མར་འཆོལ་བའི་ཆེ་ཤེས་རང་གིས་དཔྱད་དགོས་གྱུང་དངོས་གཞི་
སྒྲིང་བའི་ཆེ་དཔྱད་པ་འདོར་བ་སྐྱོན་མང་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ཐབས་ཅད་དུ་ཤར་གྱི་ལུགས་ལས་མ་འདས་
པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། ལྟ་བུ་ལོག་པ་འདི་དག་དར་ཆེ་བས་སྒྲུར་བཤད་པའི་ལུགས་དེ་དག་གི་ནང་ནས་
འདི་དག་ཅི་རིགས་པར་བསྐྱེད་པ་བྱུང་སྒྲུབ་རྒྱུ་རེ། །

དེ་ལྟར་བདག་གིས་གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་མདོ་ཅམ་བཞིན་པ་འདི་ནི་གཞན་
ལས་བྱུང་ཐོན་པ་དང་འདོད་པ་དང་། སྤྱོགས་སྒྲུང་དང་གྲགས་འདོད་ཀྱིས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱུང་བ་མ་ཡིན་
གྱི་ མཁའ་པ་དང་མི་མཁས་པ་དུ་མས་སྒྱུར་བར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་ལུགས་མི་

མཐུན་པ་དུ་མའི་ཐ་སྟོན་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པ་དག་གིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གཞུང་དྲི་མ་དང་བཅས་
 པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ཡན་པ་བསམ་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཆེ་བླ་མ་ཡབ་སྐུ་སྤྱིས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 གྱི་ལུགས་འབྲུལ་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་མ་འདྲེས་པར་བྱེ་བ་འདི་ལ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་
 དངས་པའི་དད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ལ་ཡིད་དགའ་བ་ཆེས་ཆེར་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་དང་། བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཅན་རྣམས་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཆེ་ཆུལ་བ་གཉིས་
 པའི་རིང་ལུགས་འདི་ཉི་ཡིན་ནི་ཞེས་མཆོན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ལགས་སོ། །གཞན་དུ་ན་
 ལེགས་པར་བཤད་པའི་གསེར་གྱི་ལྷན་མ་དང་ལོག་པར་བཤད་པའི་མཆིང་བུའི་གོང་བྱ་གཉིས་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་གི་ན་བར་ལུང་དང་
 རིགས་པའི་གདམ་ཟབ་མོ་རྒྱ་ཆེར་བགྱིས་པ་ལ་སློབ་ཤོས་དང་ལྟན་པའི་མཁས་པ་སུ་ཞིག་མཆོག་ཏུ་དགའ་
 བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར།

ད་ནི་འདི་བཤོད་པར་བྱ་སྟེ་སྟོན་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཆུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེན་སྲར་ཆུལ་པའི་
 དམ་ཆེས་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ཡོངས་སུ་བརྟན་པར་བྱས་པས་བརྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 མཁའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་རྟོན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རིགས་ཚུལ་མེད་
 བའིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པས་དུས་ཀྱི་མཐར་ཡུང་ཆུལ་པའི་བརྟན་པ་སྟོན་དང་བྲལ་
 པས་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་འགོང་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲན་པ་དམ་
 པ་མཆོན་བཤོད་པར་དགའ་བ་ཆེ་བཅུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སློབ་ཟབ་གྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་སྟན་པའི་
 བ་དན་འཛིག་རྟོན་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཡོ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།

ཆེ་བཅུན་དེ་ཉིད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པ་ནི་མགོན་པོ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འདི་
 ལྟར་འབྱུང་སྟེ། བྱིད་ཀྱི་བླ་མེད་ཐེག་པའི་ཚུལ། ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྤངས་ཏེ། ཇི་བཞིན་
 འགྲེལ་བར་ལུང་བརྟན་པ། གྲུ་སྐྱུ་བ་གཞུང་ལུགས་ཀྱང་འཛིན་ཆུལ། དྲི་མེད་མཁྱེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 ཆུས། གསུང་རབ་མཁའ་ལ་ཐོགས་མེད་ཆུ། མཐར་འཛིན་སྟོང་གི་མུན་པ་མེལ། ལོག་སྒྲིའི་རྒྱ་

སྐར་བེལ་གཞོན་པ། །དཔལ་ལྷན་ཆེ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི། །འོད་དཀར་འཕྲེང་བས་གསལ་བྱས་པ། །
ཟླ་མའི་དྲིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཆོ། །བདག་གི་ཡིད་ནི་ངལ་གསོ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དཔལ་
མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་དང་དཔལ་ལྷན་ཆེ་བའི་ལེགས་སྲོལ་ཉིད་མཆོག་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནམ་
པར་ཐར་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་ཞིག་མཆིས་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅི་བོར་གྱུར་བ་ནི་
རྒྱལ་བའི་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱིས་ཚུལ་
རི་ལྟར་བྱེ་བ་ནམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་འབྱལ་བའི་ཆ་ཤས་
སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་རང་གིས་ངེས་ཤིང་གཞན་དག་ལ་འདོམས་པར་མཛད་པས་བྱལ་བའི་བསྟན་
པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པའི་བཀའ་དྲིན་གྱིས་ནོར་འཛིན་གྱི་ཁྱོན་བྲལ་པར་མཛད་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་
ནི་ཞེས་སྒྲོ་བྱས་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེས་ན་རྩེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་སྤྲོ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཆེན་
པོ་ནམས་ཀྱི་བར་དང་། སྒྲགས་ཀྱི་འདུག་ལ་འཁོར་གྱི་ཆོ་ག་དང་ལག་ལེན་སྤྲོ་མོ་ཡན་ཆད་ནས་རྒྱུད་
ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཆེན་མོ་ནམས་ཀྱི་བར་མཐའ་དག་གང་ལའང་རུང་སྟེ་སྒྲ་ཆོས་དང་རང་བཟོའི་ཉེས་པས་ནམ་
ཡང་མ་གོས་པར་རང་རང་གི་སྲོལ་འབྱེད་པ་པོའི་ཤར་གྲུབ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་གཏུགས་ཤིང་དེ་ཡང་
རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་ལེགས་པར་གཏུགས་ཏེ་གནད་སྤྲོ་མོ་རེ་ལའང་ལུང་རིགས་དུ་མས་དབྱེད་དེ་ངེས་
པ་སྟེར་བར་མཛད་པ་དང་། ཚུལ་དེས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་བ་མེད་པར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་
འགྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་གང་ཟག་གཅིག་འཁོང་རྒྱ་བའི་ཆ་ཁྱེན་དུ་བསྒྲིག་པར་མཛད་པས་བཤད་སྐབས་ཀྱི་
བསྟན་པ་གཉིས་ཆར་འཛིན་ཅིང་སྟེལ་བར་མཛད་པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་འདི་ལྟ་བུའི་སྒྲོན་ཁྱོན་པའི་གངས་
ཅན་གྱི་མཁས་གྲུབ་སུ་ལའང་མེད་པར་མ་ཟད་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ལྟ་བུ་
ལའང་འདི་བས་ལྷག་པ་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་རིགས་པའི་ཚུལ་དྲི་མ་མེད་པས་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཆེ་གོ་མོ་དང་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གིས་ལུང་བསྟན་པའི་སྒྲིམ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞན་གྱི་ལུང་
བསྟན་ཅོམ་ལ་སྒྲུབས་འཆང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་འདྲ་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་
དུ་མའི་ཞལ་གཟིགས་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུ་མ་བརྟེན་པ་སོགས་ལས་ཀྱང་
བཤད་མ་ཐག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་
ཐོས་པ་མང་དུ་བཅལ། །བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། །ཐ་མར་ཉིན་མཚན་
ཀྱན་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས། །ཀྱན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྒྲོ། །ཞེས་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་ལ་འོལ་སྦྱི་
ཅོམ་དང་ཕྱོགས་རེ་ཅོམ་མ་ཡིན་པར་ཞིབ་དུ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདུལ་བ་ཀ་རེ་ཀ་ནས་དཔལ་ལྷན་འདུས་པའི་བར་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གང་ཟག་གཅིག་
འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅི་རིགས་པར་འདུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་
གདམས་པར་ཤར་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཤར་བའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ལ་དུས་རྟག་དུ་སྒྲུབ་
པ་སྒྱར་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་གནད་ལ་རིགས་པ་རྩི་མ་
མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐྱིང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་དངས་པས་མི་འཕྲུགས་པའི་གཟེར་ཐབས་པའི་འབྲས་རྟགས་
ཡང་དག་པ་ནི་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་འབྱེར་ཤེས་པའི་མཛད་པ་སྦྱི་དང་། བྱད་པར་དུ་
རྗེ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་གསུང་རབ་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། འདི་དག་ལ་ཅི་ཅོམ་པར་རྟགས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་
བ་དང་རྫོས་པ་དང་འགལ་བ་དང་ཆད་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་ལས་སྦྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱན་ཀ་འགྱུར་བའི་གནས་
རྒྱལ་ཅོམ་ཡང་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར། གཞུང་ལུགས་མང་ཐོས་རིགས་པའི་ལམ་དུའང་། །ངལ་བ་མང་བརྟེན་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཆོགས་ཀྱིས་མི་དམན་དུ་མས་ཀྱང་། །འབད་ཀྱང་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་
གནས་དེ་ནི། །འཇམ་མགོན་སྒྲ་མའི་རྩན་གྱིས་ལེགས་མཛོད་ནས། །ཤིན་དུ་བཅེ་བའི་བསམས་པས་
བདག་གིས་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་ན་ལོ། །

གསུམ་པ་མཆན་ཉིད་ནི། ཆོས་མཐའ་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཡོད་མཐའ་དང་། མ་
སྟོང་དུ་ཡང་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་ལེགས་པར་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་
རང་སྡེ་ནི་དབྱེ་མ་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་མཐའ་ནི། ཅ་ཤེས་ལས། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། མེད་
ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་སྟེ། །དེ་སྤྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་ཡོད་ལ། ཡོད་མཐའ་དང་རྟག་མཐའ་དང་སྟོང་འདོགས་
ཀྱི་མཐའ་དོན་གཅིག་ཅིང་། མེད་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་དང་སྤྱིར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་
ལོ། །

མཐའ་དང་མཐའ་འཛིན་མི་གཅིག་སྟེ། མཐའ་ལ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ལ་མཐའ་འཛིན་ནི་ཡོད་
པ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཞན་སྡེ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་རྒྱུན་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཅིང་དེ་དག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
འབའ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་གཡང་དུ་སྤྱང་བར་རང་སྡེ་མཐའ་དག་གིས་འདོད་དོ། །

རང་སྡེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་
ལེན་ཅིང་དེས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱང་བར་འདོད་དོ། །བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
པའི་རྟག་པའི་མཐའ་འགོག་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་དང་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་གཏན་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་
ཆད་པའི་མཐའ་འགོག་པའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དུ་སྦྱོར་བས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གཏན་ལ་མཐའ་ནས་ཀྱན་བརྟགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱང་ཁིང་། རོ་
བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ལེ་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཆད་མཐའ་སྤྱང་བར་འདོད་དེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་གོ། །

མཁས་པ་དབྱེ་མ་པ་རྣམས་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་ས་
པའི་དོན་ཅན་དུ་བཞེད་ཅིང་བདེན་པས་སྟོང་སེ་པའི་དོན་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཅན་
ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པས་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཞེད་པས་
མཐའ་གཉིས་འགོག་པ་ལ་རྒྱ་མཆན་སོ་སོ་བ་གཉིས་མི་དགོས་ཤིང་གང་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་བཀག་

པའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་འཐད་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་གཏན་
ཆོག་ས་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་རང་སྡེ་སེམས་ཅོམ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་
འདོད་པས་ན་དངོས་པོ་དེ་རྟག་པར་མི་སྒྲིལ་ཡང་རྟག་ཏུ་རྟུག་ལ། ཏུས་སྒྲུ་མར་བདེན་པར་ཡོད་པ་
ཞིག་ཏུས་གཉིས་པར་ཞིག་པར་འདོད་ན་དེའི་རྒྱན་ཆད་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་ཆད་ཏུ་རྟུག་པས་དངོས་
པོ་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་མི་འདོ། །ཁྱད་པར་དུ་ནལ་
འཕྱར་སྤྱོད་པ་པ་དག་གཞན་དབང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཅོམ་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་མེད་ལྟ་སྤྱོད་
ཞིང་། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་པར་རྟགས་པ་མེད་པས་རྟག་ལྟ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་ལ་བརྟོགས་པའི་
གཟུང་འཛིན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་ཅིང་གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་སྦྱོ་བཏགས་
པས་རྟག་ཆད་གཉིས་ཀའི་མཐར་རྒྱུང་བས་དབུ་མ་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་མ་རྒྱུང་བ་དང་
རྟག་ཆད་ཀྱི་སྦྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ཚུལ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ཆོག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་གཞན་དབང་སེམས་དང་སེམས་
ལས་བྱུང་བ་དངོས་པོ་ཅོམ་ཁས་རྒྱངས་ནས་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་རྩོམ་ཉིད་མེད་པས་ཡོད་པར་ལྟ་
བ་ཉིད་སྤྱོད་ཞིང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་རྒྱར་
གྱུར་པ་ཅོམ་ཞིག་ཡོད་པས་མེད་པར་ལྟ་བ་ཉིད་སྤྱོད་པར་འབྱུར་བ་དེའི་ལྟར་ན་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཉིད་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་
གཉིས་ཀར་ཡང་འབྱུར་བས་མཐའ་གཉིས་སྤྱོད་པར་ག་ལ་འབྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་རྟུག་དབུ་
མ་པའི་ལྟ་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་ཐལ་བ་མེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྒྲིབ་པའི་
ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མགོན་པོ་བླ་སྤྱུབ་ཀྱིས། གང་ཟག་ཡུང་པོར་སྒྲིབ་པའི། འཛིག་རྟེན་གྲངས་ཅན་འུག་སྤྱུག་
དང་། ཁོས་མེད་བཅས་ལ་གལ་ཏེ་ཞིག་ཡོད་མེད་འདས་པ་སྒྲིབ་ན་ངེས། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྣམས་

ཀྱི་ནི། བསྟན་པ་འཆི་མེད་ཡོད་མེད་ལས། འདས་པ་ཟབ་མོ་ཞེས་བསྟན་པ། ཆོས་ཀྱི་ཁྲུང་པ་ཡིན་
 ཞེས་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ན་གང་ཟག་དང་
 ཆོས་རྒྱུས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཆུ་ཆུ་བཞིན་དུ་བདེན་པས་སྤོངས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཁས་ཆུངས་བར་བྱའོ་
 ཞེས་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྒྱུས་པ། རྒྱ་ལྷ་ཆུ་བ་ལྷ་
 བུར་ནི། ཡང་དག་མ་ཡིན་ལོག་མིན་པར། འདོད་པ་དེ་དག་ལྷས་མི་འཕྲོགས། ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། འོ་ན་ཏིང་པོ་འཛིན་ཀྱལ་པོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་གཉིས་ཀ་མཐའ། གཙང་
 དང་མི་གཙང་དེ་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་མཐའ་ནི་རྒྱུ་སྤངས་ནས། མཁས་པས་
 དབྱས་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ཅས་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས། ལྷ་མོ་པ་ལྷ་མཐའ་
 ལ་མིན། དེ་དག་བར་ནའང་མི་གནས་པ། རྟུན་རྒྱུས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། ཤེས་རབ་པ་
 ལྷ་ཕྱིན་པར་འདོད། ཅས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱས་ལའང་གནས་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ་
 ལྷ་མཉམ་དུ་དོགས་ན། ལོག་པར་རྟོག་པ་འདིའི་དབང་གིས་དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པ་སོགས་
 རོར་བར་སྒྲིབ་མང་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་དེ་དག་གིས་ནི་དངོས་པོར་སྒྲིབ་རྒྱུས་
 ལྷར་མཐའ་ཉི་ཆེ་བ་ཞིག་བཀག་ནས་དེ་དང་བྲལ་བའི་དབྱས་བདེན་པར་བཟུང་ནས་མི་གནས་ཞེས་སྟོན་
 པ་ཡིན་གྱི། མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབྱས་མེད་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། རྒྱུ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མཐའ་
 ནི་ཟད་དང་མཐུག་ཆ་དང་། ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྤྲད་པ་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་དོན་མང་པོ་
 ཞིག་ལ་འཇུག་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་མཐའ་ནི། སྤྲོད་དོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། གཤམ་ཏེ་དབྱུ་མ་ལ་སེམས་
 ཀྱི་རང་གི་ངོ་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པ་ཅི་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཆེ་
 དེ་ལ་དེ་ཡོད་པས་རྟག་གོ་ཞེ་འམ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡང་རྗེ་ལྷར་མཐའ་འགྱུར་
 ཏེ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཆུ་བ་བཞིན་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་ལྷ་
 བའི་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ནི་ལྷ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་བྲག་གཡང་ལ་མཐའ་

དང་། དེ་ལ་ལྷང་བ་ལ་མཐའ་ལ་ལྷང་ཞེས་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། དེ་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་
ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་མེད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་
པ་མེད་པའི་མཐའ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཞེས་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་མ་
ཡིན་མོད། དགག་བྱ་བ་ཀླུ་པའི་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་འདྲིན་ན་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཐའ་
ལྷང་བས་དེ་འགོག་པ་ཡང་མེད་མཐའ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མེད་མཐའ་
ཡིན་ལ་ལས་འབྲས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པ་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་མེད་མཐའ་ཡིན་ནོ། ཆོས་རྒྱལ་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་དེའི་མཐའ་འདྲིན་ཡིན་ནོ།

རང་ཉིད་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེས་པ་ལ་འདི་དག་ཤེས་དགོས་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་ལ་ཞིབ་པར་
རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན་བཙུག་ཅན་འདས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་
ཟབ་མོ་རེ་ཞིག་ཉོགས་པར་མི་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱ་རྒྱལ་པ་དང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལ་ལར་གང་ཟག་
གི་བདག་ཡོད་པར་བརྟན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་
ཡོད་པ་ལས་བརྟན་པ་ལས་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་
མེད་ཀྱི་གཉིས་སྟོང་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དབང་པོ་སྒྲིན་པའི་སྒྲོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་མཐའ་གཉིས་
སྒྲུངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་སྟོན་པར་མཛད་དེ། རིན་ཆེན་འབྲུང་བ་ལས།
བན་སྟོད་པ་དག་རྗེ་ལྟ་བུར། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་
དང་། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་ཀྱང་བརྟན་ཏེ། ཉན་ཀྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། སྒྲིན་ཞེས་བྱ་བར་
འགྱུར་མིན་ནམ། ཞེས་དང་། བསོད་ནམས་མིན་པ་དང་པོར་བརྒྱུག ལམ་དུ་བདག་ནི་བརྒྱུག་པ་
དང་། ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱན་བརྒྱུག་པ། ཀྱང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅན་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་དགག་སྒྲུབ་
སོགས་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཁས་བླངས་པས་ཆོག་པ་གཉིས་ཆོགས་ཤིག་དགོས་པ་

ཡིན་ཏེ། བོད་ཀྱི་ལུགས་མང་པོ་དག་གི་ལྷ་པ་རྣམས་དབུ་མའི་ལྷ་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་འདོད་ན་འདི་
 ཉིད་ཁོ་མོ་མོ་ནས་དབུ་པར་བྱའོ། །ཚུལ་འདི་ནི་འཕགས་ལུ་ལྱི་དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་
 རྒྱལ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པ་ཁྲིམས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་གང་། །དེ་
 བེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་
 རྒྱུར་རྟེན་འབྲུང་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཆོས་
 འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་
 པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས་སྤར་བཤད་པའི་རྟེན་འབྲུང་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པ་ནི་
 དེ་ཁོ་ན་ལྟར་འཆད་དེ། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བཞེས་བྱ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐ་སྙད་
 འདོད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དབུ་
 མ་ནི་སྟེ་བ་དང་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

དེ་ལྟར་གཞིའི་ལྷ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་འདི་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ན་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བའི་གནད་མི་འཕྲུགས་པ་བདེ་ཐུག་ཏུ་ཡོད་ཞིང་། དེས་ནི་འབྲས་
 བྱ་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་རྒྱས་པས་དབུ་མའི་ལྷ་པ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་
 ལམ་འབྲས་སུ་འགན་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ལ་ངེས་པ་བཅའ་དགོས་སོ། །

དེ་ནི་འདི་དབུ་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དབུ་མ་པར་འཛོག་པ་ལ་རང་གི་ལྷ་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྲུང་སྤྱོད་མེད་དོན་རྟོགས་པ་ཞིག་དགོས་ན་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དབུ་མ་པར་
 མི་རུང་སྟེ། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་དང་གང་ཐག་གི་བཏགས་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ནས་གདགས་གཞི་
 རྒྱུད་པར་བ་རེ་དེ་དང་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ན་རང་མཚན་གྱི་མཐའ་སྤྱོད་མ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་

སྟེ་དངོས་པོ་ལ་མཐའ་ཐམས་ཅད་བཀག་པ་མིན་ཀྱང་རང་ངོས་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཞེགས་པའི་དབུ་མ་
 བར་འདོད་པས་དབུ་མ་པར་འཛིན་ན་དངོས་སྒྲིབ་པ་ཡང་དབུ་མ་པར་ཐལ་ཏེ། དེས་མཐའ་གཉིས་བཀག་
 པའི་སྒྲིབ་ནས་རང་གི་ལྟ་བ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིབ་
 ཆོས་དེ་ལྟར་མི་གནས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་དགག་བྱ་བཀག་པའི་སྟོང་ཚུལ་ཞིག་ཆོས་དེ་དང་དེའི་
 གནས་ལུགས་སུ་འཛིན་པ་ནི་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཡིན་པས་དབུ་མའི་དོན་མེད་ལ། ཆོས་དེ་དགག་བྱ་
 དེས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལྟར་ཆོས་དེ་གནས་ཀྱང་སྟོང་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་མཐའ་དག་
 ལ་བྱབ་པ་མིན་པ་ནི་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་ཡིན་པས་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ་། ཞེ་ལ་དངོས་
 པོར་སྒྲིབ་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཟུགས་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལམ་རང་འཛིན་
 པའི་ཉིད་པའི་ཞེན་གཞིར་གནས་ཆོད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོང་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་
 པོ་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེས་ན། སྟོང་ཚུལ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་
 གི་རྟེན་འབྱུང་དང་། སྟོང་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་མ་རྒྱས་ཤིང་སྤང་ཚུལ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱབ་པའི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་འཛིན་ཚུལ་དང་སྤང་
 སྟོང་གྲིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལེགས་པར་འཛིན་མི་ཤེས་སོ། །

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཀྱིས་ཐ་སྟོད་དུ་རང་མཚན་བཀག་ན་གཞི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་
 མ་རྒྱས་པས་རང་མཚན་ཁས་སྒྲངས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་གནོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པའི་སྟོང་ལུགས་
 ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་མི་བཞེད་ཅིང་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་འགག་པར་མཛད་དོ། ཞེ་ལྟར་བཀག་པའི་
 སྟོང་ཚུལ་དེ་ནི་དོན་ལ་མ་གནས་པ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ཉི་ཆེ་བའི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཀག་
 པའི་སྟོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། དོན་གཅིག་ཏུ་ཡང་རྟོགས་པར་རྒྱས་པས་
 གཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་དུ་མཐའ་གཉིས་སྟོང་ཚུལ་སེམས་ཅམ་པ་ལས་ཆོས་ཤིན་ཏུ་སྤོ། ཞེས་ན་དབུ་
 མ་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ལ་དབུ་མ་པ་ཞེས་བཞེད་དུ་རུང་ཞིང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་དབུ་མ་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་ཏུ་

མེད་དོ། །

རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིགས་
པའི་སྣོད་མས་འགག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལྟགས་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་དབུ་མ་པའི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་། བ་
སྟན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་སུ་ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
ཤེས་པའི་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་དང་ལྟགས་ལྟན་འབྱེད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་
ལམ་སྐབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ཕོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་
ཀྱང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་དོན་གིན་དུ་སྤྱ་བ་རྟོགས་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ཁོ་ནའོ། །

བཞི་བ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ལྷ་སྐབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་མདོའི་བྱང་ཅེས་ཕྱེ་ཚུལ་
དང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དངོས་སོ། །

ལྷ་སྐབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མདོའི་བྱང་ཅེས་ཕྱེ་ཚུལ་བཤད་པ།

ཕ ༥ དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་ནས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། མགོན་པོ་ལྷ་སྐབ་ཀྱིས་མདོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་བྱང་ཅེས་ཕྱེ་བའི་མདོའི་བྱང་ས་
དངོས་སུ་སྣོད་པ་འཕགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་དང་མདོ་བདུས་སོགས་སུ་མ་བྱུང་ཡང་མདོའི་
དོན་བཤད་ཚུལ་ལས་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ཡོད་པ། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བས་ཆོག་གསལ་ལས་སློབ་ཤོས་མི་ཟད་
པས་བསྟན་པའི་མདོ་བྱང་ས་ནས་བསྐྱབས་ཤིང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་
སྟོན་མའི་འབྲེལ་བཤད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་ལ། སྐབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་དབུ་མ་སྤྱང་བར་ཡང་མདོ་
དེ་ཉིད་བྱང་ཅེས་འབྱེད་པའི་བྱང་ས་སུ་མཛད་དོ། །དེས་ན་སློབ་ཤོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ཉིད་བྱང་ཅེས་འབྱེད་
པའི་བྱང་ས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཅེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེན་གང་། དང་

པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱན་རྩོམ་སྒྲུབ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངང་པའི་དོན་
ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་སྒྲུབ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་
སྡེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡེ་ཤེ་སྒྲ་ཆོག་སེམས་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་
དག་ཟབ་མོ་བརྟན་དཀའ་བ་རྟོག་སེམས་པར་དཀའ་བ་བརྟན་པ་དེ་དང་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །

མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྤྲུག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་དང་
ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བྱ་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་སྐད་སྒྲ་ཆོག་སེམས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་
པོ་མེད་པ་ལ་བདག་པོ་ལྟ་བུར་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་ངང་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་
པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་དང་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་
མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་སྤྲུག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་
པ་རྣམས་པར་ཐར་པའི་སྒྲིལ་རྟོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་
ལ་རྟོན་གྱི་ངང་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ངང་ངེས་འབྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཡོད་
པ་དང་མེད་པ་དང་བདེན་པ་དང་རྟུན་པ་སོགས་རྣམས་གངས་དུ་མའི་སྟོན་སྟེན་ཆོས་བརྟན་པ་ལས་གང་ཞིག་
ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན། གང་ཞིག་ནི་རྟུན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེས་སྟོ་ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
དང་། ཡང་གང་དག་རང་ཉིད་སྟོ་གྲོས་དམན་པས་ངང་པའི་དོན་ལ་ངེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ངེས་པའི་དོན་ལ་ཅིག་ཤིས་སུ་འབྱུང་བའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་ངང་ངེས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་མཛད་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆུ་བས།
འདིར་དེ་ཁོ་འདི་དོན་ཅན་གྱི་བརྟན་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། དགོངས་པ་ཅན་ནི་འདིར་གང་ཞིག་ཡིན་སྟེ།
དུ་གང་ཞིག་ཐེ་ཆོས་དུ་གྱུར་པ་དང་། གང་ཞིག་སྟོ་ཞན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངང་པའི་དོན་གྱི་བརྟན་པ་ལ་ངེས་
པའི་དོན་དུ་རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐེ་ཆོས་དང་། ལོག་པའི་ཤེས་པ་དག་རིགས་པ་དང་ལུང་གཉིས་ཀྱི་
སྟོན་སྟེན་བསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་འདི་བརྟན་སེམས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱེད་ནམས་གྱིས་ཀྱང་འཛིག་ཉེན་པ་རོལ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་འགྲོ་བ་པོ་ཡོད་ན་གང་ཟག་བདེན་པ་ཡོད་དགོས་པ་དང་། དགེ་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་ན་གང་ཟག་བདེན་པ་ཡོད་དགོས་པར་དོགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་རབ་བྱེད་དུ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟར་རྟེ། དེས་ན་འདིས་ཀྱང་ཆོས་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་སྟོན་པའི་ཆ་སོ་སོར་བྱེད་དགོས་སོ། །

ཆོག་རྐང་གཉིས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་བསྟན་ལ། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཞེས་པ་ནས་བདག་པོ་མེད་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའོ། ཉིང་ངེ་འཛིན་ཀྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། སྟོང་པ་བདེ་བར་གསལ་པས་བཤད་པ་ལྟར། ཁྲེག་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བྱང་དོན་དུ་འགྲོ་ལུགས་ལ་བྱང་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཁ་བྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་ལ་མི་བྱ་ཡི། མདོ་དཔེ་དོན་རིམ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རྩང་བར་ད་དུང་དེའི་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའམ་ཡང་ན་སྤྲིང་བཞིན་པར་བཟུང་བས་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཙམ་ཞིག་དེ་དག་གི་ཡིན་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ད་དུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་དུ་བཙལ་དགོས་པས་ན་བྱང་བའི་དོན་རྟེ། དོན་བྱང་དགོས་པའོ། །

དེའི་དང་པོ་ནི། ས་དང་མ་ནི་གསང་བ་ཞིང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ས་མ་གསང་བར་གསུངས་པའི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རྩང་བས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ལས་ཀྱི་སྤྱང་པ་དང་སྤྱང་པ་ལ་བྱང་དགོས་པའོ། ཉེ་ལྟར་བྱང་བ་དེ་ཡང་ད་དུང་འཛིག་ཚུལ་སྟེ་མའི་བྱང་དོན་དུ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེན་པ་བཏང་བ་ལས་ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་དོན་སྤྲིང་བཞིན་པར་བཟུང་བས་ཆོག་མོད་ཀྱང་སྐྱེན་པས་ལོངས་སྟོན་ཀྱི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་དེའི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེན་པའི་ཡིན་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ལ། སྐྱེན་པའི་ཡིན་ལུགས་ནི་དེ་ཙམ་

དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འདུག་པ་ཡི་ཤེས་སྒྲུང་པའི་རྒྱ་
གྱི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། ཞེས་དང་། སྒྲུང་སྒྲུང་པའི་ཉིང་
འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོའི་ལུང་གིས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ། །

དེ་ཡང་སྒྲིམ་རིམ་པར་པ་ལས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་
པ་སྟེ། མདོན་སྤྱི་འཕམ་བརྒྱུད་པས་དེ་ཁོ་ན་མདོན་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞིལ་བ་
ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་སྒྲུང་རྒྱལ་བས་ཆོས་ཇི་སྟེན་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་ཐར་པ་འཛོལ་པའི་ཆེད་
དུ་ཡིན་ལ། ཀྱུ་རྩོད་ཀྱི་བདེན་པ་ཅམ་གོམས་པ་ལས་དེ་ཐོབ་མི་རྒྱས་ཤིང་། དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱངས་
ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་ཐར་པ་འཛོལ་དགོས་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སོ། །
ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་གཟུགས་མེད། གཟུགས་ཀྱི་སྟེ་བ་མེད། ཅས་སོགས་གསུངས་པ་དེས་དོན་གྱི་མདོ་
མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིའི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲིམ་ན། དེ་དག་སྒྲིའི་བཞིན་པ་
མ་ཡིན་པའི་མདོ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་རྒྱལ་པ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་
དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ལྟར་སྒྲུབས་
གཅིག་དུ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་སྒྲུར་ཕྱིན་གཞུང་དེའི་བར་སྒྲུབས་སུ་དགག་བྱའི་བྱུང་པར་མ་སྒྲུར་པའི་
ཆོག་བྱུང་བ་ལ་འད་དོན་གྱིས་སྒྲུར་ཟེན་པ་ཡིན་པས་སྒྲུབས་དེར་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་ཀྱང་དེ་སྒྲིའི་བཞིན་
པ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

འདི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དགག་བྱུ་ལ་དོན་དམ་
གྱི་བྱུང་པར་དངོས་སུ་སྒྲུར་པའི་ཆོག་བྱུང་བ་རྣམས་སྒྲིའི་བཞིན་པའི་དེས་དོན་དང་། ཤེས་རབ་སྟོང་
པོ་ལྟ་བུ་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དགག་བྱུ་ལ་བདེན་པའི་བྱུང་པར་གསལ་བར་སྒྲུར་པའི་ཆོག་མེད་པ་རྣམས་ནི་
སྒྲིའི་བཞིན་པར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པའི་བྱང་དོན་དུ་བཞེད་པས། མདོ་སྟོན་དགོངས་
འགྲེལ་གྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་བ་རྒྱ་མིན་ཞེས་
བཞེད་དོ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱུ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་དངོས་

སྐྱུ་མ་སྐྱུར་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུའི་དོན་དམ་གྱི་བྱང་པར་གསལ་བར་སྐྱུར་པའི་མདོ་སྤྲོད་དེ་རིགས་མཐུན་པས་དེ་དག་ལའང་དགག་བྱའི་བྱང་པར་དོན་གྱིས་སྐྱུར་པ་ཡིན་པས་སྐྱུ་མི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །

གཟུགས་མེད། སྐྱུ་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ཆོག་གིས་གཟུགས་སྐྱུ་སོགས་ཡེ་མེད་དུ་བརྟན་པ་ནི་སྐྱུ་སྤྲོད་ལའང་བྱ་མི་རུང་བས། གཟུགས་མེད་ཅེས་པའི་མདོ་ཆོག་དེ་གཟུགས་མེད་པར་བརྟན་པའི་མདོ་ཆོག་མིན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས་ཐུང་གི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟོས་པར་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བྱེད་མང་དུ་བརྟན་ཅིང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པར་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་མས་བསྐྱབས་པ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་སྤྲོད་པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྲོད་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་བའི་དོན་དུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་པས་ཅ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་ངེས་འབྱེད་པའི་གིང་ནི་སྤོལ་སྤེལ་བ་དང་། དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་སྤོལ་སྤེལ་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་པར་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་རང་ནི་ཀྱིས་བཞད་པའི་ཚུལ་ཡང་ངེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་མདོ་སྤྲོད་གོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་བདེན་པར་མེད་པར་མཐོང་ན་མཚན་ནི་དགས་མ་གལ་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་སྐྱུ་བར་གསུངས་པ་མི་ལྟར་དྲང་སྟོང་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་མཚོག་དང་མི་ལྟར་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་མཚོག་དང་ལྟན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་གཞན་དབང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་དེ་སྐྱུར་འདེབས་གྱི་ལྟ་བ་འགོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ངེས་ན་སྐྱུར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ངེས་དོན་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དྲང་དོན་ཡིན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་བརྟོས་ཏེ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དང་བར་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲོ་བ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱུར་བདག་དང་བདག་མེད་བརྟན་པ་གཉིས་ལས་ཐུ་མ་མཚོག་ཡིན་

ཀྱང་རེ་ཞིག་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྒྲིང་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་སྤྲོ་མ་མཆོག་ཡིན་པ་
མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །

དེས་ན་ངེས་པར་དུ་འདི་སྒྲིང་ངོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་
པ་དང་། དེ་ལ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཤེས་མི་རྣམས་པ་དེ་སྤྱི་
དུ་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཁ་ཅིག་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་མི་བདེན་པའི་རྣམ་དཔྱེ་མཛད་ནས་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་
དགོས་ཏེ། དེ་ལ་བདག་མེད་པའི་ཐྱོགས་རེ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འབྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
ལ་བསྟན་པའི་བདག་མེད་དེ་ཡང་གང་ལ་འཛོག་པའི་གཞི་བདེན་པ་བམེད་ན་ཁོའི་སྒྲིང་ངོར་བཞག་ཏུ་མི་
རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་བཀག་ནས་ཕྱང་པོ་ལ་མ་བཀག་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་
རྒྱུ་གཞན་བཀག་ནས་གཉིས་སྒྲིང་ལ་རང་བཞིན་མི་འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་
ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ལས་བརྒྱུ་མཐའ་ཏེ་དུང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་དགོས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཅིང་འདི་དག་
ལེགས་པར་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིང་གྲོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་
ཆད་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིང་ཆོག་ཏུ་གྱུར་བར་
སྒྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་དངོས་ནི། སྒྱིར་འཕགས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་འབྲངས་
པའི་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞིའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ལ་འང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་རྒྱལ་
ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གྲུ་མ་ཉམས་པར་བཞག་པས་ཆོག་པའི་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་དང་། ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒྲི་
ངོར་མཆོན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་རྟེན་པ་མ་ཞོར་བའི་ཟབ་མའི་ལམ་གྱི་རིམ་
པ་དང་། སྒྲིལ་བུ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་བསམ་པ་སྒྱུར་བ་རྒྱུན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱམས་པ་དང་སྤྱིར་རྒྱུང་སྤངས་
པའི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱོད་པ་མ་རྟོག་ཏུ་ཕྱིན་པ་བྱུག་དང་། བསྐྱེད་པའི་

དངོས་པོ་བཞིས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱ་ཆེ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཡན་ཚུན་བྱང་དུ་སྒྲེལ་ཏེ་ཐབས་ཤེས་ལ་
མ་བྱལ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་ཤུ་སྟིན་ཞི་གཉིས་ཆར་གྱི་
མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་རིགས་
ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མེད་ལྟར་རིགས་པར་མངོན་པ་ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་ཤུའི་རྣམ་གཞག་
དུ་འདོད་པ་ནི་སྦྱིའི་གྲུབ་པའི་མཐའོ། །

ནན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཙམ་
ཞིག་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་འབྲེལ་བར་ཆེ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་པ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་
རང་གི་བྱང་ཚུབ་འཛོལ་པར་དབྱེ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་པ་མེད་ལ། གྲུབ་པ་བརྟེན་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་དང་རྒྱ་པའི་ཐབས་དང་རྩེ་བརྩུན་ཞི་བ་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
པ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྫོན་པོ་བསྐྱེད་པ་གངས་
མེད་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་འགོ་རྩུ་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱུང་པར་མི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆང་དགོས་སྟུ་ན།

དེ་ལ་ལམ་སྦྱིའི་ཆེང་ས་ནི། རྩེ་བརྩུན་བྱམས་པས། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་
དང་། སྦྱིན་སོགས་སྦྱོང་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་ཤུན་ཆོགས་བྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་
མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དད་པ་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་བྲིམས་སོགས་ལ་
དམིགས་པའི་དད་པས་མཆོན་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུད་འབྲས་བྱས་བསྐྱེས་པ་མ་ལུས་པ་ལ་དད་
པའི་དད་པ་ནི་སྐྱབས་འདོད་དད་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཐེག་ཆེན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་
མ་ལུས་པ་འདུ་བར་འགྱུར་བས་དེ་ལྟ་བུའི་དད་པ་སྦྱེས་ན་དད་པ་ལ་མཁའས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དྲན་པ་ནི་
བསམ་པ་ཤུན་ཆོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བྱང་ཚུབ་དུ་སྦྱེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་དྲན་པ་དེའི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱི་ལམ་མཐའ་དག་འགྱུར་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་བྱང་ན་དྲན་པ་ལ་མཁའས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

བརྩོན་འགྲུས་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོང་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ན་བྱང་ཚུབ་

མི་འགྲུབ་པས་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ལ་ནན་ཏན་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་བཙོན་འགྲུས་བྱུང་ན་བཙོན་འགྲུས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཁྱད་པར་དུ་པར་བྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སྒོ་བ་ཚུ་ལ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐབས་འདིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྐྱེས་བུ་རྒྱུད་འབྲེང་གི་བསམ་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཤུགས་དཀ་པོས་སྤྱོད་པའི་དེན་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཀྱལ་སྤྱོད་པ་རྒྱབ་སྐྱོད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་ཆེད་སེམས་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས། མཚན་མེད་རབ་དུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆེན་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྒྱས་པར་བྱེན་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་ཡོད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒོ་འདོགས་ལེགས་པར་ཆོད་ནས་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མྱོང་བ་ལེགས་པར་ཐོན་པའི་མྱོང་བ་ཐེག་མར་སྐྱེས་པ་ན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱིས་འཆང་བ་བའི་ལམ་གྱི་མགོ་ཚུམ་པའི་ལམ་ལ་ཐོག་མར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཡང་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་སོགས་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་འཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཆོ་ཤེས་མཐོང་གིས་བསྐྱེད་ནས་འདུ་བར་བྱ་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་རྣམས་ཀྱང་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པས་དལ་འབྱོར་དོན་ཆེ་དཀའ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གྱིས་བྱིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

ས་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ཞི་ལྷག་ཟུང་དུ་

འབྲེལ་བའི་སྒོ་ནས་དབྱུང་འཛིག་གི་སྒོམ་གཉིས་ཀ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྤྱིགས་ཀྱི་ཆོས་
སྤུང་ཏུ་སོ་བདུན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་སོགས་མདོར་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཉིད་མཉམ་
གཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུ་རྗེས་ཀྱི་གསུང་པ་ལས་གཞན་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་
པ་མ་མཆིས་པས་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པས་ཕར་ཕྱིན་དུག་ནི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོམ་ཆེན་པོར་གསུངས་པ་ལ་ངེས་
པ་རྟེན་པར་བྱའོ། །

འདི་དག་ཀྱང་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་ལུགས་ཡིན་ལ་ལས་དང་པོ་བས་ལམ་གྱི་རིམ་
 པ་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་པོགས་འདོན་གཤམ་སེལ་སོགས་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་
 དང་། ལམ་གྱི་གོ་ལ་ས་ངོ་ཤེས་ནས་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་
 པ་མཐར་ཐུག་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་གཉིས་ལས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་དང་རྩོམ་
 བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པའི་ལམ་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱངས་པ་ལས་ཤེས་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ཡང་རྩོམ་སྤྱོད་པའི་བརྒྱུད་འཛིན་གྱི་དམ་པའི་སྤྱོད་པའི་རིམ་པར་ཕྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཡིག་རིས་སུ་མཛད་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་པ་རྣམས་དྲང་། ཚུལ་དེ་ལ་ནང་
 བུན་རྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་མཐས་པ་ཡུན་རིང་མཉེས་པར་བྱས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱོལ། །

ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་མི་མ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏོགས་པའི་ལྷ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་དག་མེད་གཉིས་
གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་འཕགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་མི་འདྲ་
བ་འབྲུང་ཞིང་། དེའི་གནད་ཀྱིས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་མི་འདྲ་
བ་རྒྱུད་ཟད་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་མེན་ཏུ་རྒྱས་པར་རྗེ་ཡཔ་སྤྲས་ཀྱི་གསུང་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཁོ་པོས་
ཀྱང་གསུང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་མདོར་
བསྡུས་པ་ཙམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གཉིས། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་དང་། དབྱ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་འོ། །

༡༥ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ།

ཕ དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཆི་མེད་
 མཛོད་ལས། རང་རྒྱུད་རང་དབང་བདག་དབང་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་དང་།
 རང་དབང་དང་། རང་བཞིན་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་ཡོད་ལ། ཅུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་བརྒྱ་གསུམ་པའི་
 འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲིན་མེ་ལས། ད་ནི་སྤྲུལ་འབྱེད་པའི་ལན་བཏབ་པ་དང་རང་དབང་དུ་རྒྱུ་སྤྲུལ་ག་
 པའི་མཐུས་འདུ་བྱེད་རྣམས་རྣམས་ལས་ངོ་ཤོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན་གྱི་དབང་གིས་རབ་དུ་བྱེད་
 པ་བརྒྱ་གསུམ་པ་བརྟན་པ་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེས་ན་ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་ཁས་གྲངས་ཙམ་ལ་མ་འབྲིས་
 པར་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་དོན་གྱི་སྤྲུལ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤོལ་ཕྱིར་ཤོལ་གྱི་ཚད་མ་མ་འབྲུལ་བ་
 ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ཅིང་། ཆོས་ཅན་དེའི་སྤྲུལ་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་འགྲུབ་ཚུལ་ངེས་
 པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཞིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དགོས་
 པ་འཐད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་
 པའི་ལུགས་ལ་དབང་གིས་གཞོད་མེད་རྣམས་ཐ་སྟོན་དུ་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་
 འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་གི་ངོ་ཤོས་བྱུང་པར་སྣང་
 བྱིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ངོ་ཤོས་བྱུང་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཉིད་ལ་བྱུག་གོ། འདི་ལ་དགོངས་
 རས་བྱང་རྒྱུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་རང་གི་ལུགས་ལ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡང་ཐ་སྟོན་དུ་རང་གི་ངོ་ཤོས་བྱུང་པའི་རང་མཚན་ཡོད་པ་འདི་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
 རང་ལུགས་ལ་འཛིན་མི་འཛིན་ནི་དགག་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་འདི་ལ་བྱུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 དེས་ན་བདེན་མེད་རྒྱུ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་
 དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་པ་དང་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་པ་གཉིས་
སྤྱེད་སྟེ། །

ཀ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་རང་གྱུར་པའི་ལུགས་བཤད་པ།

ལྷ དང་པོ་ལ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་
རྒྱུན་ནི་རྣམ་པ་རབ་བསལ་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པས་ཐ་སྟོན་དུ་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་
རྒྱུན་བཞེད་པས་ནས་དེ་ལྟར་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། རྩོམ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོལ་དབྱེ་བ་རྒྱུན་གྱི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་སེམས་པ་ནི། རྒྱ་དང་
འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཡང་། ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཞོན་སྟེ། རང་གིས་གྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་
ཤེས་པར་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྤྱུག་པོ་ཤོད་པ་དང་དགོངས་པ་ངེས་པར་
འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐ་སྟོན་
དུ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་འདོད་པས་ན་ནལ་འབྱོར་
སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་ལས། དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ལུགས་ཀྱང་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་མོད་
ཀྱང་གཞུང་རྒྱས་པར་བཅམས་ནས་ཐ་སྟོན་དུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ནི་རྩོམ་དཔོན་
ཞི་བ་འཛོལ་སྟེ་བྱེ་བར་རྩོམ་དཔོན་ཡི་ཤེས་སྡེ་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབྱེ་བ་པའི་སྤྱོད་དོན་དེ་མི་འཐད་དེ། སྤྱིང་བྱན་ཆེན་མོ་ལས།
རྩོམ་དཔོན་ལེགས་ཐུན་འབྲེད་དང་ཡི་ཤེས་སྤྱིང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོ་སྡེ་པ་དང་
མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཆེས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར་དང་། རྟོགས་གཅིག་མཐུན་པས་མཐུན་པར་འཛིག་ན་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་གྲུབ་མཐའ་
 མཐུན་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་སྒྲིན་མེད་དེ། །དེ་ནི་པོད་ཟུ་
 མ་དག་གིས་མདོ་སྡེ་པས་དོན་དམ་དུ་གང་འདོད་དབུ་མ་པའི་འདི་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོད་པའི་སྒྲི་
 ནས་སྒྲ་བཤད་པ་ལ་གཞི་དཔ་བཟོད་པའི་སྒྲི་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཕྱིར་མདོ་སྡེ་སྒྲི་དཔའི་དབུ་མ་པའི་
 སྒྲ་བཤད་ཚུལ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་དང་རྟོགས་གཅིག་མཐུན་པའི་སྒྲི་ནས་སྒྲ་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་བཤད་པ་དང་འབྲུག་པ་ཅམ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཆང་མི་དགོས་པ་
 དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་ལྡན་གྱིས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པའི་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འཛིག་
 ཚུལ་མཛད་པ་མི་འཐད་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་དབུ་མ་སྟོང་པོའི་འབྲེལ་པ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་ལེགས་ལྡན་གྱི་བཞེད་པ་འཆད་པའི་སྐབས་
 སུ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་སྒྲི་དཔའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་།
 རྣལ་འབྱོར་སྒྲི་དཔའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲ་བའི་ལུགས་འགྲོག་
 པའི་ཚུལ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས། དངོས་སྒྲ་བའི་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། འདིར་བཤད་དེ་བཞིན་གཤེགས་བཀའ་ཀུན། །ཁོ་པོ་
 ཅག་གི་ཆད་མ་ཡིན། །ཆད་མ་ཡིད་ཆེས་ལུང་ཡིན་ཕྱིར། །བཟང་པོ་དག་ནི་སྒྲུབ་པར་བཞེད། །ལུང་
 གཞན་དག་གི་ཐེ་ཆོམ་དང་། །ལག་པའི་སྒྲི་ཅན་གཞན་མི་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་སྒྲུབ་གཞུག་ཕྱིར། །
 རིགས་པ་ལྡན་པའི་ཚུལ་བཅལ་བ། །ཞེས་རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབུ་མ་པ་ལ་སྒྲས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་
 ཆད་མ་དང་བུལ་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་ནི་ཆད་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ལེམས་ཅམ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་
 རྟོལ་བར་བྱས་པ་མཐའ་དག་སུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། སུན་དབྱུང་ཚུལ་ཡང་དེ་

ཉིད་ལས། གཉིས་མེད་པ་ཡི་དངོས་པོ་ནི། ཞེས་སོགས་གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་
 དང་། ཐུ་རྩོམ་གྱི་དོན་བཀག་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དགག་པར་མང་དོ། །དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་བྱིད་ཀྱིས། ཀུན་
 བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 ཀུན་ནས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ཐག་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲུལ་བཞིན་
 དུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་གསལ། འོན་ཏེ་སྒྲ་དང་རྟོག་
 པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐག་པའི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་མ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐག་པ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་དོ་
 ཞེ་ན། དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ན་མུ་དང་། ཐག་པ་དང་།
 མེད་ལག་པའི་རྩོམ་བས་བཀལ་བའི་ཐག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་
 པར་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། ཀུན་བཏགས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་ཕྱིར་སྒྲུལ་དང་འདྲར་མི་འདོད་།
 ཐག་པའི་དངོས་པོར་མ་དེས་ཕྱིར། ཡང་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་དཔེར་སྐབས་སུ་ལོག་པར་བཏགས་པའི་ཆ་སྒྲུལ་དང་། འདོགས་པའི་གཞི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཐིག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འདོགས་བྱེད་
 འབྲུལ་བའི་ཆ་དང་། འདོགས་པའི་གཞི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་འབྲུལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་དགོས་
 པར་འགྱུར་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པའི་དཔེ་དེ་ལ་འདོགས་པའི་
 གཞི་དང་བཏགས་པ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གྱི་ཆ་གས་གཉིས་ཡོད་པས་དཔེ་དོན་མཚུངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ནི་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་
 པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་མེད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་དེ་འདྲུག་པ་ཡང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་

མེད་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད་དེ། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཡུལ་མ་སྒྲུབ་དུ་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་
 གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནི་འབྲུལ་མིན་གང་གི་ཕྱིར། །དུ་མའི་ཆ་
 དེ་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་རོ་བོ་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲུལ་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་མེད་ན་སོ་
 སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་རོ་བོ་ཡང་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱོད་
 ཉིད་ངོས་ལ་སྐྱར་འདེབས་འགྱུར། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡུལ་འགོག་ཕྱིར། ཞེས་དང་རྟོག་གེ་འབར་བ་
 ལས། གལ་ཏེ་སྐྱེ་ངེ་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་
 ཅུང་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་འགལ་ཏེ། མདོ་
 རྩེ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་མེད་པར་དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་མི་རུས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་མིང་དང་བདེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་
 གྱི་མཚན་མར་སྒྲུབ་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་མཐའ་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བས་
 ཀུན་བཏགས་ནི་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མིང་དང་
 ཡིག་དང་ངེས་པའི་ཆོག་དང་བདེ་མི་ཤེས་པའི་དུད་འགྲོ་བྱ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་
 ཆེན་པོ་སྟེ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉོན་མོངས་དེ་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས། མིང་མེད་པར་ཡང་ཀུན་ཉོན་
 མོངས། མིང་ལ་དོན་འཇུག་ལས་བྱུང་མིན། །སྐྱེ་མེས་པའི་དུད་འགྲོ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་
 མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་ཕྱི་འགྲེལ་ལས། གང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དག་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི་

དོན་མེད་དེ། ཀླུ་ཚེས་ཏུ་སྐྱབ་ན་གྲུབ་ཟིན་པ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁོ་ཤོ་ཅག་གིས་ཀྱང་གཞན་
 དབང་ཀླུ་ཚེས་ཏུ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆོད་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་སྐྱབ་ན་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་སྐྱབ་
 པའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་དཔེ་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཀྱིས། དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 དེ། རྟེན་པའི་མཚན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་གསལ་ལ་འགལ་པའི་སྒྲིན་ཉིད་ཏུ་
 ཡང་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་མཚན་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་
 གྱི་དངོས་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དབང་
 ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱེས་པ། ཀླུ་ཚེས་ཏུ་ནི་གྲུབ་པ་བསྐྱབས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་དཔེ་མེད་ཅིང་། གཏན་
 ཆོག་གསལ་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་དེ་མང་གིས་
 དོགས་ནས་མ་བྱིས་སོ། ཡང་རྟེན་ཀྱིས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་འདོགས་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་མི་རུས་ལ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལས་མི་གྲོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་ཡང་། ཡོངས་
 གྲུབ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་ཇི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་
 དག་པར་རྟེན་པའི་བྱང་ཆུབ་མཉམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་པའི་སྒྲིན་ཏུ་འགྱུར་བར་འཆད་པ་ལ་དེ་
 ཉིད་ལས། ཡོད་དང་མེད་པའི་དངོས་ཉིད་ཀྱི། ངོ་བོ་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ན། སྟོང་འདོགས་པ་དང་
 སྐྱར་མཐའ་ལས། གྲོལ་བ་རྟེན་པའི་ལྟ་ལྟར་ཡོད། སྟོན་པ་དམིགས་མེད་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་མཉམ་ཉིད་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་སྒྲུབ་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་
 དང་དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་
 ཡོད་ན་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ལུང་ལས། སངས་རྒྱུ་མཉམ་མཁའི་མཆོད་ཉིད་དེ། རྣམ་མཁའ་

ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ངས་གྲོལ་བ། །དམིགས་མེད་ཁྱིད་ལ་ཕྱག་འཚུལ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྟོན་པ་དེའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མི་
འགྱུར་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་།
རང་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་གཉིས་ཡོད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་འཕེན་ལུགས་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པས་ཡོངས་
གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པར་མ་ཟད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་སྟོན་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་
མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་གཞིན་པ་སྟོན་པའོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱིད་ཀྱིས། ཡུལ་
དབང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལ་རང་རང་གི་རྣམ་པ་བཞག་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོན་སོ་སོ་ཞུ་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་སྟེ། སོ་སོ་སྟེ་བོ་དེ་དག་གི་
རྒྱད་ལ་སྟོན་རྣམས་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་རྣམ་པ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བཞག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་དེ་མེད་བཞིན་དུ་སྟེ་ན་ནི་ཁྱིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་
པའི་སྟོན་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་སྣང་བའི་སྟོན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་
དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན། རྣམ་པ་མ་བཞག་ག་ལས་འབྱུང་། །རྣམ་
མཁའི་མེ་ཏོག་སྣང་བའི་སྟོན། རྣམ་པ་མ་བཞག་མི་རིགས་བཞིན། །ཞེས་དང་དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ལས། འདི་
ལྟར་གཟུགས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་མ་བཞག་པ་དེས་ཕྱིས་ཀྱང་འཛོག་པར་མི་རིགས་
རྟེན་ རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་མཐོང་བའི་སྟོན་སྟེ་བར་མི་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་རྟེ། རིགས་པ་
འདི་དག་ནི་མ་རོལ་པོས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ནང་གི་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་རྣམ་པའི་དབང་ཁོ་ན་ལས་
ཡུལ་སྣང་འབྱུང་བར་འདོད་ཅིང་རྣམ་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཐ་སྣང་ཙམ་དུ་ཡིན་ན་

སྒྲིན་མེད་ཀྱང་པདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་ཡན་ཅིག་མ་བཞག་པ་ཕྱིས་ཀྱང་འདྲིལ་དུ་མེད་པར་རིགས་པས་འཕྱུལ་བ་ཡིན་ནམ་སྟེ།

རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གཞུང་ཆེན་འདི་དག་གི་གོང་དུ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀྱང་དུ་བཞེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རོ་པོ་ཉིད་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རོ་པོ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་སྐྱར་རོ། །ཞེས་དང་། ཅ་བ་ལས་ཀྱང་། རོ་པོ་དོན་དམ་ཉིད་ཡིན་ན། ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འགོག་པའི་ཚུལ་དབུ་མ་སྟེང་པོ་ཅུ་འབྲེལ་ལས་ཤིན་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་སྐྱེ་མ་སྐྱས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ལ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་རིགས་པའི་གནད་ཤིན་དུ་ཕྱ་བ་ཞིག་དུ་འདུག་པས། རྒྱ་གོས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་པའི་ཀློན་དུ་འགྱུར་རམ་སྟེ་ནས་བདག་གིས་རྒྱ་གོས་ཀྱང་དུས་དཔོགས་ཆོང་ཅམ་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་གཞུང་དེ་དག་ཉིད་དུ་གཟིགས་པར་འཆོལ་ལོ། །སྟོབ་དཔོན་འདིས་ཅུ་པོའི་འབྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྟོན་མ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འགོག་ཚུལ་མངོན་བསྟན་གསུངས་པ་ནི་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོར་བཀའ་འདྲིན་དུ་སྐུལ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་མེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བཞུན་པ་ལ། དབུ་མ་སྟེང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུང་བར་སྤང་འདོད་པས། གཟུགས་སྟོང་ཡང་དག་མ་ཡིན་ན། དེས་ན་གཏན་ཆེགས་འབྲུལ་འགྱུར་ཞིང་། དམ་བཅས་པ་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། དེའི་སྐྱེ་འབྲེལ་ལས། གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཡིན་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ན་དོན་རྩེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་འདོད་ཀྱི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་དུ་བྱིན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་བར་སྤང་བའི་ཕྱི་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སྤང་བ་མཐོང་བའི་སྟོང་བཞིན་ནི་ཞེས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དོན་ལ། སེམས་ཅམ་པས་བཀོད་པའི་གཏན་ཆེགས་ནི། སྟོན་པོ་རང་ལས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པར་སྤང་བའི་སྟོང་འདྲིན་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། རྩེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཡུལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་
བཞིན་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་
པ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པས་སྒྲུང་བ་ལ་འབྲུལ་བ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། གཟུང་
བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་ས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ལ་སྒྲིམ་བཤིང་པ་ནི། རྟེན་
ནི་གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་དང་། གཏན་ཆོག་ས་གཟུང་བར་སྒྲུང་
བ་གཉིས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་མོག་ལོག་པ་ཉིད་
དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱི་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་གཟུང་བར་སྒྲུང་
བ་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ལོགས་ཤིག་ན་ངོ་མོག་ཉིད་མེད་པས་གཟུང་བར་སྒྲུང་བ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་དབག་པ་
ཡང་དག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་མོག་ལོག་པར་གྲུབ་པས་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་
སོ། རྟེན་གཞན་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་སེམས་ཅམ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་
བ་དང་གྲགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འཆད་པར་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་
དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་འཛིན་ན། ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས། རྟེན་
བཅས་པ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་ཚུལ་ནི་མིག་དང་
གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་ཁས་སྒྲུངས་
པ་དང་འགལ་བའོ། གྲགས་པས་གཞོད་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་སོགས་པའི་དོན་མེད་པར་དེ་འཛིན་པའི་
མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར་གྲགས་པས་གཞོད་པའོ། །

ཡང་སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། དོན་མེད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཆེ་ལམ་
གྱི་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཆེ་ལམ་ན་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟན་པའི་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཡིན་པས་
ན། ཆེ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡང་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟན་མཐོང་བའི་ལྟན་པོ་སྒྲར་དུ་ན་
པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། རྟེན་ཕྱིར་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་མ་ཟད་གཟུགས་སོགས་

ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྩལ་ཕྱ་རབ་རིགས་མཐུན་གཞན་
 དང་གཞན་པོ་ཚུན་སྦྲུང་ཞིང་བསགས་པ་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་རྩལ་ལོད་ཀྱི་དངོས་པོར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། རང་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་རྣམ་ཐར་དུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་དེ་ཉིད་ལས།
 གཟུགས་གཞན་དག་གི་བསགས་པ་ནི། དེར་སྤྲང་སྒྲོ་ནི་སྦྱེད་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དམིགས་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་
 དེ། རྟེན་སྤྲང་སྒྲོ་ཡི་རྒྱར་འགྱུར་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། རྟོན་དམ་བཅས་ལ་
 རྩལ་དཔག་གཞོད། ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་པར་འབྲེལ་ལས། རྩལ་ཕྱ་རབ་རིགས་
 མཐུན་པ་བསགས་པའི་གཟུགས་དེ་ནི་དམིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཅེས་ཕྱིར་ཞེས། འདི་ལྟར་
 རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པ་དེ་ནི་བསགས་པའི་གཟུགས་དེར་སྤྲང་བའི་སྒྲོའི་རྒྱུད་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གང་དང་གང་དེར་སྤྲང་བའི་སྒྲོའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པ་བསགས་
 པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྟོན་ཀྱིས་བསགས་པའི་གཟུགས་ནི་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དམ་བཅས་པ་དེ་ལ་རྩལ་སྤྲང་དཔག་པ་འདིས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། ། རྟོན་ རྟོན་ རྟོན་

ཡུང་དང་འགལ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལྟར་དང་དམིགས་པ་ནི་བསགས་པ་
 ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཡུང་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟོན་ཀྱིས་རྩལ་ཕྱ་རབ་འདུས་པ་དབང་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྦྱབ་ན་ནི་ཁོ་ཁོ་ཅག་ལ་སྦྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་ཁོ་ཅག་གིས་ཀྱང་རྩལ་ཕྱ་རབ་
 འདུས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་དེ་ཉིད་ལས།
 འདུས་པ་དམ་ནི་མ་བཅས་པས། དེ་འགོག་པ་ནི་གཞོད་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་བསགས་
 པ་དང་འདུས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེས། རྩལ་ཕྱ་རབ་རིགས་མཐུན་ཞིང་རྟོན་གཅིག་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པའི་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བྱེད་ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྩོམ་གཞིར་གྱུར་པའི་

རིགས་མཐུན་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དུ་མ་འདཔ་འབྱར་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསགས་པའོ། །དམག་དང་ནགས་ཚུལ་
དང་བསྐྱེད་བ་ཏུ་བྱ་རྒྱས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྟེན་གཞི་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་ཚོགས་
པ་ལ་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དམིགས་བརྟག་ལས་བཤད་པའི་དམིགས་རྒྱན་འགོག་པ་
དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་བརྟག་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་གསུངས་ཏེ་འདིར་མ་རྩོམ་
སོ། །

སྒོ་བ་དཔོན་འདིས་རང་རིག་འགྲོག་པའི་རིགས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་ཡུལ་དང་འཕྲད་པ་ན་ཆ་གས་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲེ་སྟེ། ཡུལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲང་
བ་དང་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲང་བའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་
སྒྲང་བ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྒྲང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འཆད་པར་དེ་
ཉིད་ལས། ཡུལ་དུ་སྒྲང་བ་མ་གཏོགས་པར། སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞན་མེད་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གས་པ་རང་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་
དང་ཡུལ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེལ་གྱི་ནོར་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེའི་དོན་ནི་ཤེལ་གྱི་གོང་བུ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་ཉེ་བར་བཞག་པ་ན་ཤེལ་གྱི་རང་གི་
ངོ་བོ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ་ཡུལ་དང་ཉེ་བའི་དབང་གིས་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡང་ཡོད་
དོ། །དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཡུལ་སྒྲང་བའི་ཆེ་ན་ཡུལ་དུ་སྒྲང་བ་གཟུང་བའི་རྣམ་
པ་དང་། རང་དུ་སྒྲང་བ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པའོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དཔེ་
ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེལ་གྱི་གོང་བུ་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་ཉེ་
བར་བཞག་པ་ན་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་མ་བསྐྱབས་པའི་གསལ་བ་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་སྔོན་
པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་ཤེལ་གསལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་
སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འགགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཤེལ་གསལ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་དེ་ཡུལ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་དབང་གིས་འགགས་ནས་དེའི་སྐད་ཅིག་

དོན་འགོག་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྷ་ར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྷ་ར་ཡང་ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ་ལས།
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་དྲུག་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལྷགས་སུ་
 འབྱུང་བ་དང་ལྷགས་སུ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པར་བཞུ་བ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཡིན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་དང་བྲལ་
 བ་འདི་འབྱུང་ཞིང་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཤིང་ཕྱོག་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་དེ་ལྷ་ར་ངེས་པས།
 གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་འདི་ལྷ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པོ་སེམས་ཙམ་སྟེ་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱས་
 པ་དང་སེམས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོ་ནི་འགའ་ཡང་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལུང་དེའི་དོན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོངས་པ་ནི་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་བྱམས་
 བྱས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་གང་ཞེ་ན། ཀྱན་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེས་རྣམ་པར་
 བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་ལ་ཏག་ཏུ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་ཚོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཇས་སུ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་ཇས་སུ་མེད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན། ལུང་དེའི་དོན་ནི་སྟོང་བཏགས་པ་ལྷར་གྱི་དོན་གྱིས་སྟོངས་པ་སྤང་
 བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསྐྱབས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་སྟོང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་མི་འགོག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་ལས་
 ཇས་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱིས་སྟོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། དཔུ་མ་སྟིང་པོ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་
 བཏགས་དོན་སྟོང་པས། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ན། །བཏགས་པ་མ་ཡིན་དོན་ཡོད་ཕྱིར། །ཡུལ་
 མེད་པར་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྷར་བྱ་ཡི། །སོ་
 སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་བདེན་པར་ཡོད་ན་སྟོང་བཏགས་པའི་དངོས་པོའི་

དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་མི་སེམས་ཏེ། སློབ་དཔོན་འདིས་ཕྱི་
རྒྱལ་གྱི་དོན་བཞེད་ཀྱི་དོན་བདེན་པ་བམི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་། ཤེས་པ་ལས་རྒྱུ་ཐད་པའི་ཡུལ་ཡོད་པར་སློབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་
ཀྱི། ཆོས་ཉིད་ཕྱི་དོན་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་བདེན་པར་བཞེད་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་
འགྲེལ་ལས། ལྷ་རྩི་བཞེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པས། ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་སློབ་པ་ཁག་པ་ལྟར་གྱི་ངོ་བོས་སྤོངས་པའི་ཡུལ་གྱི་དེ་ཡོད་པ་ལ་བྱ་ཡི། སེམས་ཅམ་པས་འདོད་
པ་ལྟར་གྱི་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་མི་གཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ་བཞི། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། རེ་
འཁོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་། གཏན་ལ་ཤབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། རང་པོ་ནི། དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས།
འདིར་ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག་དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བར། དོན་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་ཏེ། བཞག་པར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཆོག་གོ། དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་སྒྲ་ཡིན་ནོ། རོན་དམ་པ་ཞེས་བསྟུ་བ་
ནི་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ། ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་པའི་དོན་ནོ། ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ།
དོན་དམ་པ་རྟོགས་པ་དང་རྒྱུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པ་དེ་ཡོད་པས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་
པའོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་དམ་
པ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་དོན་དམ་པ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། རེ་ལས་དང་
པོ་ནི། དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས་དམ་པ་འབང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དོན་དང་
དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་ནས་བཤད་པའོ། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ན་དམ་པའི་དོན་ཏེ་ཞེས་སོགས་
ཏེ། དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་དེ་དེའི་ཡུལ་ལ་བྱས་པ་སྟེ། དོན་

དང་དམ་པ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་སྒྱར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་ན་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་
པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡན་ཆད་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དོན་དམ་པར་བྱས་པའོ། །འདི་
ནི་དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ལ་སྒྱར་བའོ། །འོ་ན་སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུའི་དོན་དམ་པ་དེ་
གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། དེ་ནི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་དོན་དམ་པ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདུག་པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་སྒྲིམ་པ་མེད་པའོ། །གཉིས་
པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པར་འདུག་པ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
མཐུན་པ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲིམ་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། འདིར་དེ་དམ་པ་བཅའ་
པའི་ཁྱད་པར་ཉིད་དུ་བཟུང་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྒྲར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པ་གསུམ་པ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་རིགས་ཤེས་
རྗེས་དཔག་གི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ངོར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་བྱའོ། །
དེས་ན་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་གྲུབ་དགོས་ཏེ། སྐབས་
བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཤེས་དེ་ཉིད་
གནས་ལུགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་
ཐལ་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན་
སྒྲིམ་མེད་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་དགོས་
ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པར་དུ་རྟོག་དགོས་ཏེ་རིགས་
ཤེས་ཉིད་དེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་ཀྱི་བདེན་པར་མེད་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་
ཀྱང་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་སྐབས་
ཀྱི་བདེན་མེད་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་ནས་དེ་ཡོད་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་

ལུགས་འདི་དཀའ་པའི་གནས་ཏེ། འདི་ལྟར་པར་ལེགས་པར་མ་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡོན་དུས་
 གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྟོག་ལོ་ཙཱ་བ་ཡཔ་སྤྲས་གྱིས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་
 དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཆ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་དུ་བཞེད་པ་སོགས་འབྲུལ་
 བ་དུ་མ་བྱུང་བར་ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གསུང་ངོ་། །ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པོ་དང་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་
 ཆེན་མོར་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལས་གཞན་ལེགས་ལྡན་གྱི་གཞུང་གི་སྒྲོར་དང་ལེ་ཤེས་སྤྱིང་པོའི་བདེན་གཉིས་
 གྱི་སྒྲོར་དང་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་གསལ་བར་མ་བཤད་
 ལ། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པའི་བརྒྱུག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི་བདེན་པར་ཡོད་
 ཚུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།

གཞན་ཕྱོགས་པ་ཁ་ཅིག་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་གང་ཡང་
 མ་བརྟེན་པར་དགོངས་སོ་སྤྲས་ནས་ཇི་སྤྲོ་མའི་གསུང་དེ་མི་འཐད་དོ། །བདེན་གཉིས་ལས། རྫོ་ལ་སྤང་
 བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་ཆད་དང་དོན་
 དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་གཉིས་ཀ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ལ། རང་རེའི་མཁས་པ་སྤྲ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་
 ཀྱང་དེ་བདེན་པར་སྤང་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཇི་སྤྲོ་མའི་གསུང་དང་གཞུང་གི་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་ལེགས་པར་མ་
 བརྟེན་པའི་ཅ་ཅོར་ཟད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ལ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྟེས་
 བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་དེའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་པ་ནི་བ་ལང་རྩི་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྫོ་
 ལ་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། རྟག་མས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་པ་ལང་རྩི་སོགས་ལ་
 མི་སྤང་བར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཟུར་སྤྲ་མ་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པས་གྲུབ་ལ་དེས་ཅིག་
 ཤོས་མི་སྤང་བ་ལ་བྱེད་པར་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་ཅག་ལྟར་ན་བ་ལང་རྩི་སོགས་གྲོ་ལ་
 ཟེན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་གང་ཡང་བདེན་གྲུབ་དུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་དབུ་མའི་རྟོ་
 བ་རྟེན་ཟེན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་
 དེས་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཆད་སྟོན་པ་མིན་གྱི་བདེན་གཉིས་ངོས་འཛིན་གྱི་གཞུང་ཡིན་ནོ་ཞེས་

གསུང་ངོ་། །དེ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ལ་ནང་བྱམ་རྒྱུད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་
མོད། ད་དུང་འདི་ལྟར་བཤད་ན་ལེགས་སམ་སྙམ་སྟེ། སྤྱིར་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་སྤྱིར་
བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མོས་བསམ་སྒྲིམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དང་དེས་སྤྱིར་
བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བྱས་པ་གཅིག་དང་། མོ་གཞོན་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་
པ་མིན་པའི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་བཞག་པ་གཉིས་སོ། །དོན་དམ་
དཔྱེད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ལྗང་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་གྱུར་པའི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་
པར་བཟུང་ཚུལ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

དེའི་སྤྱིར་བདེན་མེད་སྤྱིབ་པའི་དགག་བྱའི་གཅོ་བོ་ནི་ཕྱི་མའི་བདེན་གྲུབ་ཉིད་ཡིན་
པས་ལུགས་འདིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་མས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ངོས་
གཟུང་བའི་ཆེ་ཕྱི་མའི་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་ཚུལ་ངོས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་མའི་དོན་
དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དབྱུང་མ་སྟེང་པོ་ཅ་འགྲེལ་དང་དབྱུང་མ་ཅ་འགྲེལ་སོགས་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་
ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རང་གིས་གསལ་བར་བཤད་པས། དོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་དེ་ནི་དབྱུང་སྤྱིར་
བ་མ་གཏོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁྲུང་ས་བྱུང་གཞན་ལས་གསལ་བར་མ་བཤད་པར་ཇི་སྤྱི་མས་
བཞེད་པའི་ལོ་སྐབས་གལ་ཡོད། འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་གསལ་
བར་བཤད་པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ཡོད་ན་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྟོན་ཅིག་དང་ཁོ་བོས་སྟོང་ས་གདབ་པར་བྱའོ། །

གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཅག་གིས་དྲངས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་དེས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཆོག་གང་གིས་བསྟན་པ་སྟོན་ཅིག་གལ་
ཏེ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་ཆོག་དེས་བཤད་པའི་
དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅིག་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ་ཏེ། འཛིན་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་
ནི་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དབྱུང་མ་པ་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་། འདོད་
ན་ དོན་དམ་བདེན་པ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ། དེ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་སྐབས་

ནས་བརྟན་པའི་དོན་དམ་པ་དེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་གྲུབ་ན། འགྲེལ་བཤད་ལས་གཞན་ནི་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལས་གཞན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིས་ནི་རིགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ནི་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟོན་ཅིག་གལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་དོན་དམ་
བདེན་པར་འདོད་ན་ནི་དབུ་མ་པའི་དྲི་མི་བྱོ་བར་ཟད་དོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་གི་དོན་ནི། ཇི་
ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོང་ཅེས་པས་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མ་ལ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚོད་དང་མཐུན་པར་
ཇི་ལྟར་སྤང་ཞིང་མཐོང་བ་འདི་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་ཕྱེད་སྤྲུལ་མས་མཚན་ནི་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མས་
མཚན་ཕྱེད་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྤང་བའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བྱས་ནས་བ་ལང་རྩི་ཡན་ཆད་གྲུབ་མཐས་
སྤྲུལ་མ་བསྐྱར་གཉིས་ཀ་ལ་ཡུལ་སྟེང་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་གནས་
པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཀུན་རྫོང་ཏུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལ། ཁོ་ནའི་སྤྱི་
ཀྱང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟེད་པ་ཉིད་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་སོ་ཞེས་པས་དེ་ལས་གཞན་
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟེད་པའམ་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཅིག་ཤོས་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ཞེས་པ་
སྟེ། གཞན་ནི་ཞེས་པས་མཚན་ནི་དང་ཅིག་ཤོས་སོ་ཞེས་པས་མཚན་ཕྱེད་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་
ལ་དགོངས་ནས་ཀྱལ་ཚབ་རྩིས་དེའི་ཕྱི་བགྲེལ་དུ། དེ་ཡང་ཐ་སྟངས་པའི་ཚད་མས་སྟེད་པའི་དོན་ཀུན་
རྫོང་བདེན་པར་འཇོག་པ་བཞུགས་ཏུ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་སྟེད་པའི་དོན་ཁོ་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པར་གསལ་
བར་བཤད་པས་གཞུང་འདིས་ཉུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཚད་བརྟན་པར་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སུ་
ཞིག་སྤྲ། དེས་ན་རྩི་ཐ་མའི་གསུང་ལ་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་གལ་ཡོད། ཚུལ་འདི་ལྟར་བཤད་ན་གཞུང་
གི་དགོངས་པར་འགྲོ་ཆབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྩི་ཐ་མའི་དགོངས་པ་ནི་དོན་དམ་པ་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་
ལས་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཕྱི་མ་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་དང་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དུ་
མ་སྤང་བ་མ་གཏོགས་པའི་གཞུང་གཞན་ལ་གསལ་བར་མི་འཕྱུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡུང་དོན་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱང་དུ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་སྐྱེས་ཀྱིས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བདེན་པར་འཛིན་ཚུལ་དང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཆད་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ནལ་འབྱོར་སྡེ་དཔུ་མ་རང་རྒྱ་
པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དེའི་
ངོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ལ། འཛིན་ཚུལ་ཕྱི་མའི་དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱི་མིན་དོ། །ཁྱད་
པར་དེ་དག་མ་ཕྱེད་ན་སེམས་ཅམ་པས་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཞིང་གང་ཡིན་ས་དེར་
དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ལུགས་འདིར་ཡང་བདེན་སྟོང་དོན་དམ་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་དགོས་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ན་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ལོག་རྟོག་རྣམས་འབྱུང་ལ། འདི་
ལོགས་པར་ཤེས་ན་གཤིས་ལུགས་ལ་དང་། དོན་དམ་དུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཆོས་ཉིད་ཡོད་པར་
འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤིས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་མི་འགལ་བའི་གནད་རྣམས་ཤེས་པར་
འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་གཏན་ཆོག་ས་
ཆེན་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བར་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། བདེན་གཉིས་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་མུ་བཞི་སྟེ་འགོག་ཉིད་རྩ་བ་དུ་བཏོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
རྟགས་དང་མཐུན་དཔེ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་གཙོ་
པོར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་སྟོང་པོ་རྩ་འགྲེལ་དུ་གཞི་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་སྟེ་མཆོད་བཅུ་གཉིས་དང་ཁམས་
བཙུང་བཟུང་རྣམས་སུ་བརྟུས་ནས་དེ་དག་ལས་ཀྱང་རགས་པ་དང་སྤྱི་པའི་རིམ་པས་དང་པོར་གཟུགས་
ཕུང་དང་དེ་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བརྟག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་དབུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། འདིར་
ནི་ས་ལ་སོགས་པ་དག་ །དོན་དམ་པར་ན་འབྱུང་བ་ཡི། །དོ་པོ་ཉིད་མིན་བྱས་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ལྷན་
སོགས་ཕྱིར་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་ལ་སོགས་པ་དག་ཅེས་པས་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་
པར་འཛིན་ཅིང་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་དང་མེད་རྒྱུ་རྣམས་ཅོད་གཞིར་འཛིན་ནོ། །དོན་དམ་པར་འབྱུང་

པའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཞེས་པས་ཀྱང་
 རྫོང་པའི་རོ་བོ་མི་འགོག་ཅིང་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གྱི་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱི་རྫོང་
 ལུགས་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པར་སྟོན་ནོ། །རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་འདིའི་ཆོས་སུ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་
 ལས་དགག་པ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་མེད་དགག་ཁོ་ན་འཛིན་པར་སྟོན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། འདིར་མ་ཡིན་
 ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མེད་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་གཟུང་གི་མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་དོན་དུ་ནི་
 མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་པ་སྤུས་པ་ནི་ཚུགས་ཡིན་ནོ། །བྲས་ཕྱིར་དང་
 ཞེས་པས་ནི་གཏན་ཆེགས་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཚུགས་ཀྱི་སྟོན་བསལ་བ་ནི། གཞན་དག་ན་རེ།
 ཁྱོད་ཀྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་བརྒྱབ་པ་མི་འཐད་དེ། ཁས་སྒྲངས་དང་
 འགལ་མངོན་སུམ་དང་འགལ། གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པའི་ལུང་
 ལས་འདི་སྟན་ཅེས། ཀྱི་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡུང་པོ་ལྔ་དང་སྟེ་མཆོད་བརྩ་གཉིས་དང་ཁམས་
 བཅོ་བརྒྱད་པོ་དག་གོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བའོ། །ཞེས་
 སོགས་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་གསུངས་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ལུང་དེ་ཆད་
 མར་ཁས་སྒྲངས་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་དག་འགོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལུལ་གྱི་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་པེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་གྲགས་ལ་མཐོང་བ་ལས་སྟག་པའི་ཆད་མ་གཞན་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་མིག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་དབྱིབས་དང་གཟུགས་སོགས་མཐོང་
 ཁོང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་བཞིན་དུ་དེ་འགོག་པ་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་དག་གི་སྒྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་གདོལ་
 པ་ཡན་ཆད་འཛིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་གསུམ་ག་མེད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་
 གིས་དོན་དམ་པར་ཞེས་པ་དམ་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་སྤྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་སྟོན་དང་པོ་མེད་དེ། བཅོམ་ལྔན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དང་མཆོན་ཉིད་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛད་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་དུ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པར་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་

མྱེར་རོ། །ཤེར་མྱེན་ལས། ཀློག་གཞུང་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་
 པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་མྱེན་པ་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱོན་གཉིས་པ་ཡང་མེད་དེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་
 ཉི་རང་བཞིན་འཆོལ་བ་ལ་སྤྱོན་པ་ཡིན་པའི་མྱེར་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་བཞིན་
 དུ་ཡང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེད་ལ་སོགས་པ་སྤྲང་བ་ཡོད་པའི་མྱེར་རོ། །སྤྱོན་གསུམ་པ་ཡང་མེད་དེ།
 འཛིག་རྟེན་པ་ནི་སྤོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པས་རང་བཞིན་འཆོལ་བའི་རྣམ་པ་མེད་ལ་འདིར་ནི་དོན་དམ་
 པ་ད་ཤོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་མྱེར་རོ། །བྱས་པའི་མྱེར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་བྱས་པ་ཞེས་
 པ་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱུ་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་པ་དོ། །མཐུན་སྦྱོགས་ལ་རྩེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྤྱོར་བའི་
 རག་ནི། གང་དང་གང་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་དོ། །འདིར་མི་མཐུན་སྦྱོགས་ལ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པའི་དཔེ་དང་
 གཏན་ཆོགས་ནི་མ་བཞུན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་སུ་གྱུར་པ་དངོས་པོ་གང་ལ་ངོ་པོ་ཉིད་ཡོད་
 པ་ནི་དུལ་ཕྱན་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་མྱེར། རྒྱ་ཐུན་སོགས་མྱེར་ཞེས་པས་ནི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 གཞན་བཞུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་ཐུན་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་ཉིད་དང་བརྗོད་པར་བྱ་
 བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོ། །འདིར་གལ་ཆེ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི་ཇི་ལྟར་སྤྲང་བ་བཞིན་གྱི་སྤྱོད་
 དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་
 ན་རང་དབང་དུ་ཡོད་དགོས་པས་གཞན་སུ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་དགོས་སོ། །དེའི་མྱེར་བྱས་པ་ཡིན་པར་
 མཚུངས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་
 དཔྱེ་བར་རྣམ་པའི་ཆད་མ་མེད་དོ་སྟུང་དུ་དགོངས་ནས་གོང་ལྟར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་མགོ་སྟོམས་ཀྱི་
 རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
 འབྱུང་བ་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟག་པ་དང་། སྤང་པོ་གཞན་རྣམས་བརྟག་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ལ་བརྟག་
 པ་དང་། ཁམས་ལ་བརྟག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞི་དང་། སྐྱེ་འཛིག་གི་བྱེད་པ་

དང་། བཅིང་ཐར་བརྟག་པ་སོགས་དུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པའི་འགྲོས་གཅིག་གོ །ལུང་གི་སྒྲིལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ནང་གི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐུ་རྩལ་གྱི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་ཉིད་མེད་པ་དང་མཆན་ཉིད་གཅིག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ན། གང་ཕྱིར་དངོས་ཉིད་གཟུང་མེད་པ། རྟེན་ཕྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རྟེན་ཉིད་མེད་པར་ང་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་དང་གཅིག་གམ་ཐད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དུ་སྐྱེ་མ་ལྟར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ལུང་ནི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟག་མེད་དགེ་བ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཡིན་ཏེ་འདི་ལ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་བཞིན་གཤེགས་མེད་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟུགས་བརྒྱན་ཀུན་དུ་སྐྱར་། ཞེས་བྲལ་བ་སོགས་པའོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། དངོས་དང་འགྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ནི་ཤེས་བྱའོ། །དབྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །གཅིག་ཐད་དེ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། ངོ་པོ་ཐད་དང་རྫོགས་པ་གཅིག་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོན་པ་བཞི་བཞི་གསུངས་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཞེད་པས་ངོ་པོ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་ཐད་དུ་བྱའོ། རྟེན་པོ་པོ་ཐད་དང་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཞི་ནི། ལྷ་གཉི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་ལྷ་གཉི་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདྲེགས་མི་ཆོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་གཉི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྷ་གཉི་སྡོད་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ལྷ་གཉི་ལ་བདེན་པ་བཀག་ཅམ་ལྷ་གཉི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པར་ཐལ་ཏེ། ལྷ་གཉི་དང་ལྷ་གཉི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་ངོ་པོ་ཐད་དང་།

པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཐལ་བ་བཞི་ག་ཡང་ཚྭ་ག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་ཡིན་ནོ། རྫོག་པ་གཅིག་པ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་བཞི་ནི། སེ་སེ་སྒྲུ་པོས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་བཅའ་མི་དགོས་པར་
ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། གཟུགས་དང་དེའི་དེ་བཞིན་
ཉིད་གཉིས་ཚྭ་ག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། བཞི་ག་ཡང་ཚྭ་ག་པ་འཕེན་པའི་ཐལ་བ་འོ། །

བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་
ཉིད། འདིར་དོན་དམ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་བཤད་དེ། བདེན་
གཉིས་ལས། རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་
པར་ཁོ་པོ་འདོད། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་དོན་
དམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་
པ་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས།
བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རིགས་པ་ནི། །དོན་དམ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་ཡང་
དོན་དམ་པར་རྒྱུ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་སྒྲུས་པ་དེ་ལ་ཡང་དོན་ནི་འདི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཡང་
དག་པའི་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བཤད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་པར་བཤད་པ་གཉིས་
ཡོད་ལ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་དང་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཆར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་
དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་བདེན་པའི་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཡང་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲོས་པ་དང་
མ་བྲལ་བས་སྒྲོས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་སྒྲོང་ཉིད་དེ་ཕྱིར་དོན་དམ་

པའི་སྐབས་ཀྱི་ཅ་ཤེས་ཀྱི་ཆེན་པོས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་
ཀྱི་དགག་བྱའི་སྒྲིམ་པ་བཅད་ཅམ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་མ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། དེའི་ངོར་གང་ཟག་དང་ཕུང་པོའི་གཉིས་སྒྲིམ་གི་སྒྲིམ་པ་ཡང་ཞི་བ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་
པོའི་ཞེས་ལུགས་འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་གསུངས་ལ། ལུགས་
བཤད་སྟེང་པོ་ལས་ཀྱང་། དབུ་མ་སྒྲིམ་པའི་ལུང་དོན་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་པ་མཆོན་ཉིད་པར་
བསྟན་པར་བཤད་དོ། །ཀྱལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པོའི་བདེན་གཉིས་དར་སྤྲོད་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་
དང་མཐུན་པར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཤད་དོ། །

གཞན་ཡང་ལུགས་འདིར་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་སྒྲིམ་
རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པའི་སྒྲིམ་གཉིས་སྒྲིམ་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཀྱང་རྩོད་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱ་
བ་ནི་གཤམ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་
བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རང་ལུལ་ལ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་ལྟར་གཉིས་སྒྲིམ་རྒྱལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་
པར་བཞག་པ་ལས་མ་འདས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་གཞན་དག་ན་རེ། གཉིས་སྒྲིམ་ལ་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྒྲིམ་དང་བདེན་
སྒྲིམ་དང་ཀྱང་རྩོད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་གཉིས་སྒྲིམ་དུ་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ་མེད་ཀྱང་ཐ་མ་ཡོད་པས་
གཉིས་སྒྲིམ་དང་བཅས་པ་མི་འགལ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་
ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ལྟར་བཅོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ན་ལ་མར་སྦྱོད་ན་
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་སྦྱོད་དགོས་པར་གསུངས་པས་ཐེག་པ་འདོག་མའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་
མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཆེན་པོ་ཡང་རྟོགས་པ་བཅས་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་
སྒྲིམ་དང་བཅས་པར་འཛིན་གྱི་ ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་
མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་

པའི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་
སྡེ་མ་ལྟར་ན་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་པར་ཆད་མེད་ཡམ་དེའི་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་ནི་ད་དུང་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་མི་རུང་ལ། ལུང་གི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་དུ་འཆད་དུ་རུང་པར་
སྒྲུབ་དོ། །

རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་
མས་གཉིས་སྒྲུབ་ལྟུང་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛིག་པ་ལ་
ཡང་ད་དུང་བརྟག་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱུ་བ་ཕྱང་པོ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་སྦྲོངས་
པར་གཏན་ལ་འབེབ་པའི་རིགས་པ་དེ་སྤྱོད་མེད་མེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱིས་མ་ཆོམ་
པར་དོན་གྱི་རྫོད་ལུགས་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་དོན་དམ་དཔྱད་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པར་འགྲོ་འམ་མི་འགྲོ། དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་དུ་སོང་ཡང་རིགས་པ་དེས་དེ་ལྟ་ཕྱེད་གང་
ཟག་རང་རྒྱུ་བ་དེ་མེད་པར་རྟེན་པ་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་པས་བྱུང་བམ་མ་
བྱུང། དེ་ལ་ཡང་སྤོང་ལ་སྤོངས་ཏེ་རིགས་ཤེས་གྱིས་རྟེན་པའི་དོན་དམ་དངོས་སུ་སོང་མ་སོང་གི་ཆ་གཉིས་
འབྲེད་མི་འབྲེད་སོགས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གང་བསྒྲིགས་
ནས་ཚུད་པ་སྤོང་ལུགས་ཤིག་ཤེས་ན་མཁའ་པ་མཁུ་བའི་གཏན་དུ་འགྱུར་བར་སྒྲུབ་གི། གསུང་རབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ཅམ་མཐོང་བས་ཕྱོགས་ཅིག་ཤོས་རས་སུ་འཕོར་བ་དང་། རང་བཟོས་འབྲུ་སྟོན་གང་
ཐུབ་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ཆོམ་སྒྲུབ་པར་མེད་པས་སོ། །ཙུ་ཤེད་རབ་དབྱེ་བཙུ་བའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་
སྟོན་མ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྦྱོང་དང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྒྲུབས་སུ། འདིར་སྦྱོར་པའི་ཆོག་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་འདུས་པ་དང་དབང་པོ་དང་
དབང་པོ་འདུས་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
བཅས་པའི་ལུས་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོང་བ་དང་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་
བྱི་རོལ་གྱི་འབྱུང་བ་དག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རེ་རེ་

སྒྲུབ་པའི་བྲལ་གྱི་འགྲོག་བདེན་ཐོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱན་སྦྲེས་པ་དེས་
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་པའི་བྱད་པར་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་བཟོད་པ་བརྒྱན་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་
 པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ཡངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འགྲོག་བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་དོན་མེད་
 པས་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་འགྲོག་པ་ནམ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་
 ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་འདུག་པས་སྒྲོ་གྲོས་དང་ལྷན་ཞིང་སྤྱིང་ཁམས་
 རྒྱུད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ད་དུང་ལོགས་པར་བརྟན་བཅད་པར་བྱའོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ལ། བདེན་
 གཉིས་ལས། བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དཔེན་གྱུར་པ། །དངོས་ཅམ་བརྟེན་ནས་གང་སྦྲེས་ཏེ། །ཡང་
 དག་ཀྱན་རྫོབ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། །ཡང་དག་མིན་ནི་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན། ཞེས་ཡང་དག་ཀྱན་
 རྫོབ་བདེན་པ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བཤད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི། སྤང་དུ་འབྲུ་ཡང་
 དོན་བྱེད་དག རྩས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྩས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་
 ནི་དབྱེ་བ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཟུ་གཉིས་སོགས་དང་གཞན་རྗེས་
 བརྟགས་པའི་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ནི་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་
 ཡིན་ཀྱང་། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་ཡུང་ཆན་སྤྲ་མས་དོན་དམ་པའི་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པར་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །
 སྤང་ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྩས་པ་དང་མི་རྩས་པ་ཅམ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞི་དེ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྩས་པར་ཆད་མས་
 གྲུབ་ཀྱང་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་གྲུབ་མཐས་
 སྒྲོ་མ་བསྐྱར་བའི་སོ་སོ་སྦྱོ་བོས་ཀྱང་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཆད་མས་ཞེགས་པར་ཐལ་ཏེ།
 དེས་དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་རྩུན་པ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་རྗེད་པའི་དོན་གང་ཞིག །རང་སྤང་བའི་སྒྲོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དོན་

གཞན་ཡང་གཞུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེན་མེད་ཀྱི་འགལ་ཟླ་དགག་བྱེད་ཆོས་
 ལུ་འདོད་པར་ཐལ། རང་མཚན་མཐར་ཐུག་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དགག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་
 གཤམ་དགག་བྱེད་པ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བར་ཐལ་རྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ཡུལ་དུ་རང་མཚན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ་བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དབང་
 ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་ཅིང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འཇོག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 ཁ་ཅིག་བདེན་གཉིས་ལས་དགག་བྱེད་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་ནི་དོན་དམ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དང་དེའི་ངོར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་ནི་དབང་ཤེས་
 ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་
 པ་མ་ཡིན་རྟེ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ལས། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པར་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པ་ནམས་འཇོག་པར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 སྐྱེ་བ་དང་། གངས་ཅན་གྱིས་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱུ་འཕྲུལ་གྱིས་བཏགས་པའི་འབྲུང་བ་
 འབྲུར་བ་དང་། ཤེས་པ་སྤྲད་ཅིག་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པ་ནམས་མངོན་སུམ་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེས་དཔྱད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཡང་སྤང་བ་དགག་པར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 དུམ་ བདེན་པར་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་ཀྱི་སྤང་བ་འཇོག་པ་ནི་བདག་ལ་གཞོད་
 པར་འབྲུར་བ་འབའ་ཞིག་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ཆད་མའི་ཡུལ་
 ནི་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་དུ་སྤང་ན་བདེན་གྲུབ་དེ་ཉིད་ཀྱང་རྫོང་བདེན་
 པར་ཐལ་བ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོར་སྤང་བ་གཞན་གྱིས་ཁས་ལུངས་པའི་དངོས་
 པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྩ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་སྤྲད་རུང་བ་མ་ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་ནས་བདེན་
 གྲུབ་ལ་ཐ་སྤྲད་དོན་མཐུན་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་དབང་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མི་སྤང་བ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཅམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་ལུགས་
 འདིས་དགག་བྱེད་པར་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཞེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནི་རྒྱལ་འབྱོར་

སྤྱི་ཤིང་དབྱུག་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་འདྲ་སྟེ། རྒྱུ་ཤིང་གི་ཆེན་པོས་འདྲུག་པའི་རྣམ་པ་གད་ཆེན་མོ་
ལས། བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་དབང་
ཤེས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པར་དགག་བྱ་བདེན་པ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བཤད་པ་འདིར་
ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྤྱུང་གྱི་བཞེད་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་རིགས་པོའི་དོན་དམ་ལ་བྱེད་ན་བདེན་འཛིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་
ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་ཞེས་པའི་དོན་འཆད་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤྱི་མ་དཔེར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་ལ་
བཤད་རྒྱ་མང་མོད་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་ལ་མདོ་སྤྱི་ཤིང་པའི་རང་རྒྱུད་པ་འདི་པས་བདེན་གཉིས་དེས་བྱེད་གྱི་ཆད་
མ་ནི་མདོན་སྤྱུང་དང་རྒྱུ་ཤིང་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་ནི་འདྲ་ལ། རྒྱུ་ཤིང་དཔག་གི་རྟོན་རྟགས་ཀྱི་
དབྱེ་བ་སོགས་ཀྱང་ཡལ་ཆེར་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་འདྲོ། །མདོན་སྤྱུང་ལ་རང་རིག་མདོན་སྤྱུང་མི་བཞེད་
ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པས་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྤྱུང་གསུམ་དུ་བྱང་དེས་སོ། །ཆད་འབྲས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཀྱང་སེམས་ཅན་པ་དང་མི་མཐུན་ལ་རིགས་པའི་རྒྱུ་ཤིང་ལྟར་འབྲང་གི་མདོ་སྤྱི་པ་དང་ཡང་
མི་མཐུན་ཏེ། རང་རིག་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ཤིང་གསུམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་སེམས་
ཅན་པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། འདི་པས་རྣལ་འབྱོར་རབ་བསལས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་བཞེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་རབ་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཤིང་དུ་བཞེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་རབ་དེ་ཡལ་སྤྱིང་ནས་གྲུབ་ཅིང་
བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་མཐར་ཆེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་མེད་ཞལ་
གྱིས་བཞེད་པའི་དབྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ནམ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་
ཅད་མཐུན་པས་སྤོང་ཐུན་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་པའི་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྣང་བས་རྣལ་ཆ་མེད་དམིགས་
རྒྱུ་དུ་བཞེད་དོ། །ཞེས་ལེགས་ལྟན་གྱི་འདོད་པ་བརྟུན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་རིགས་པས་
ཅི་ཅམ་བཏགས་ཀྱང་གཏན་ནས་ཆ་འབྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་ཆ་མེད་ལ་མི་བྱའོ། །རིགས་ཤེས་ལ་མ་རྟོག་པའི་

དབང་པོའི་ཤེས་པས་དེ་ལས་སྤྱོད་པའི་ཆ་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་པར་བྱས་ན་འགྲིག་གམ་སྤྱོད་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ། །

དཔལ་ལྷན་ཆེ་བའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྟེན་འདོད་དོན་ཞེས་སྤྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་བརྟན་བཅས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རང་གི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩལ་རྩལ་ཀྱི་རྩལ་སྤྱོད་པར་ཁས་བླང་བར་མི་རིགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་པའི་ལྷགས་ལ་བྱར་བ་བར་སྤྱོད་དོ། རེལ་འགྱུར་བས་སྤྱོད་དོན་ཁས་ལེན་མོད་ཀྱང་འདི་པ་དང་འཇོག་ཚུལ་མི་མཆུངས་ཏེ། རུང་བྱེད་འཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཆད་མ་པ་དང་མཐུན་མི་མཐུན་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་རྩལ་འཕྲོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཡང་རུང་བའི་འདྲའམ་སྤྱོད་སོ། ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མི་བཞེད་པ་ཤེས་པར་སྤྱོད་དོ། འདི་པས་སྤྱོད་དོན་མེད་པ་མདོ་གང་གི་ཡང་དགོངས་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་གཉིས་སྤོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྩལ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ལོན་འདི་པའི་ལྷགས་ཀྱིས་རྒྱ་ཁྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་བྱེད་དགོས་པར་སྤྱོད་དོ། །

བཞི་བའི། འདི་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་ངོ་པོ་ལ་བྱུང་བར་གཞན་མི་འདོད་ཅིང་བསྐྱོམས་པའི་དུས་དང་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱུང་བར་འབྱེད་པར་འདོད་དོ། རང་རྒྱལ་ལ་ཆོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་དང་བསེ་རུ་རྩ་བུའི་རྣམ་གཞན་ཀྱང་མཛད་དོ། ཐེག་དམན་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་བརྟན་པར་བཞེད་པས་ཉན་རང་རང་ལམ་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་དོ། གལ་ཏེ་དེ་རྩ་བུ་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་མཐའ་བཞིག་དང་ཐུས་ཉན་དང་རང་དུ་རྒྱུང་བ་གཉིས་གཞི་མཐུན་སྤྱོད་པ་ནི་འདོད་དགོས་ལ། དེ་རྩ་བུ་དེ་འདྲ་དེས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱེད་

པར་ཡང་ཡོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མཐོང་ལམ་ནས་སྤོང་བ་དང་
 ལྷན་སྦྲེས་བསྐྱོམ་ལམ་ནས་ཀྱང་སྤོང་བར་འདོད་དགོས་པས་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་འདོད་པ་དང་།
 དེ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན། སྦྱོར་མེད་
 དེ་དེ་རྩ་བུའི་གང་ཟག་དེས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་རེ་ཞིག་མགོ་
 གཟོན་པ་ཅོམ་འོང་ཡང་བདེན་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་གང་གི་ཡང་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་འོང་
 བས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བཅིག་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལྷ་མོ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་བསྐྱོམ་ལམ་དུ་མི་འཛོག་གོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་
 བོན་སྤོང་བ་ལ་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པ་གཅིག་ལུས་མི་ཆོག་གི་ཆོགས་མཐའ་ལས་པའི་གྲོགས་ཀྱིས་བེན་པ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྤང་བུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྦྱེ་བཞི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བསྟོན་ཤིང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་
 རང་དུས་ན་ཡང་ཐབས་ཀྱི་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་ཡོད་དགོས་སོ། །
 རིགས་པ་འདིས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རང་དུས་ན་རྒྱལ་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོབ་
 པ་དང་དོན་དམ་པ་མཐའ་དག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མངོན་དུ་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པ་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དེའི་སྤོང་ན་ཡོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ཡང་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དེ་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་མི་དགོས་སོ། །འདི་དག་ནི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་པའི་དཀའ་བའི་
 གནས་ཡིན་པར་འདུར་ཅིང་འཆང་བྱ་བ་ལ་ངེས་པར་ཡར་ཕྱིན་ཐོག་པའི་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུགས་ལམ་གྱི་
 མོན་པ་འདེབས་དགོས་པའི་གནད་གཅིག་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །

ཅོད་སྤོང་བུ་རྒྱལ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་འབྲུའི་རིགས་པའི་
 འགྲོས་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁོའོ། །འདི་དག་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆེན་པོ་འགྲན་ཆེ་མེད་པ་ཡིན་ཅིང་བདག་གིས་ཀྱང་རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྦྲེས་པ་ཡིན་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་འདི་དག་བདག་ལྟ་བུས་རང་སྤོབས་ཀྱིས་བཤད་པར་

གལ་ནས། ཡང་གལ་ཏེ་སྤྱོད་དཔོན་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སྡེ་སྤྱོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 བཟུང་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཟུང་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན་ཐེག་དམན་འཕགས་
 པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྤྱིད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བཟུང་པ་ཁོ་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱད་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས། སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤྱོད་ཐོག་ཉན་ཐོས་པའི་
 ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཅིང་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྤྱོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་བཟུང་ན་ཐེག་དམན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་
 ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་དེ་ལས་ལྡོགས་པར་སྟོན་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྤྱོད་
 དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱད་ཆོས་
 མེད་པར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། །སྤང་བྱ་སྤྱོད་པ་ལ་ཉོན་སྤྱོད་དང་ཤེས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་འདོད་
 པ་ནི་འདྲ་ལ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་པ་ཟད་པར་སྤངས་
 པར་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པས་རང་རྒྱུད་པ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལྟར་དེ་ལྟར་ལུ་འཛིན་གྱིས་
 སྤྱོད་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱོད་བར་མི་བཞེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་སྤྱོད་མ་ཟད་པར་
 དུ་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་མགོ་མི་ཚོམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་
 བཟོད་པ་བཞི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ལྷོག་པའི་སྟོན་སྤྱོད་དེ་བདེན་པའི་བཟོད་པ་བཞི་ལུ་ཅན་
 བཞི་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པས་སྤྱོད་ནས་འཛོག་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་བྱད་པར་བྱེད་ཚུལ་
 གྱི་མངོན་པོ་གོང་མའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ནི་དབུ་མ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་བར་རྒྱལ་ཆབ་ཆེས་བཞེད་
 དོ། རྟོ།

བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་ནི་ཐལ་
 རང་ཀུན་འདྲ་ཡང་ནལ་འཕྲོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་རིགས་ཤེས་ཉམས་
 སུ་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་གིས་རིགས་ཤེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་བདེན་མེད་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་

བཞེད་ཅིང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་རིགས་ཤེས་ཏོག་མེད་ཀྱིས་དངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཀྱིས་
བདེན་མེད་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་ཏོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡང་མི་འགལ་
བར་བཞེད་དོ། །རང་རྒྱད་པ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ཞིང་རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་བདེན་མེད་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་ཏོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་མེད་དགག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ཁྱེད་འཛོག་པའི་ཚུལ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནར་འདུག་ཅིང་དེ་དག་ལས་
བརྒྱུ་མས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་འདུག་ཀྱང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ། །འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོགས་ནི་དབུ་མ་གཞན་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་ཞིང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
ཕྱོང་པའི་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འགངས་རྒྱུང་ལ་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ནི་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་
གངས་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་ཟད་ཀྱི་ལུགས་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཁ། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་ལ་འདོད་ཚུལ་སྦྱར་བཤད་པ་དང་། བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རོལ་
དངོས་མེད་ཤེས་པར་བྱ། རྒྱལ་འདིར་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་ཡང་། བེན་ཏུ་བདག་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་
དང་། དེའི་ཕྱི་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འདོད་པ་བདག་དང་བདག་གི་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཆོགས་མེད་པ་ཁོ་ནར་ཏོགས་སོ། །ཞེས་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་དང་། ཡང་
དེ་ཉིད་ལས། ཚུལ་འདི་ནི་རང་འབྱུང་བ་མེད་པས་སེམས་དེ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཏོགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་

མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དུ་རྟོགས་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བས་
རང་བཞིན་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་རིམ་པ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ལ་སློང་དང་བཙན་པ་ལྷག་པར་
ཆེ་བས་སེམས་དེ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟགས་པ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་
ཡང་མེད་པར་མཐོང་བས་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དབུ་མའི་ལམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་མདོའི་དགོངས་པར་སྦྱབ་པ་ནི་མདོ་
ལས། གྱེ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་དུས་གསུམ་ཡང་
སེམས་དང་མཚུངས་པར་རྟོགས་སོ། །སེམས་དེ་ཡང་མཐའ་དང་དབུ་མའི་དང་པོར་དུ་རྒྱུད་དོ། །ཞེས་
པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་པ་ལས། བཙུང་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་
སྟོང་པོ་སྟེ་སེམས་ཅམ་དུ་བས་པ་རྗེས་མ་མཆིས་པ་སྦྱུ་མ་ལྟར་ཅ་བ་མ་མཆིས་པའོ་ཞེས་དང་།

ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། སེམས་ཅམ་ལ་ནི་བརྟན་ནས་སུ། བྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ། །
ཡང་དག་དམིགས་པར་གནས་ནས་སུ། སེམས་ཅམ་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འདའ། སེམས་ཅམ་ལས་
ནི་འདས་ནས་ཀྱང་། ལྟར་བ་མེད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ། ལྟར་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། དེ་
ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིམ་པ་དེ་
ལྟར་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་བརྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་
དུ་བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོངས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་བཞེད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཚུལ་
གཉིས་ཤིང་རྟོག་ནས་སུ། རིགས་པའི་སྤྲུལ་སྦྱོགས་འདུ་བྱེད་པ། དེ་དག་དེ་བྱིར་རི་བཞིན་དོན། །
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་ཉིད་འཐོབ། ཅས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་
པ་ཡང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟར་གཤེགས་པ་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་མདོར་བརྟན་པ་ནི་འདི་སྟེད་དེ། ཆོས་ལྔ་དག་དང་རང་བཞིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་
བརྒྱད་ཉིད་དང་། འདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་འདུས། ཞེས་

འབྲུང་ངོ་ཞེས་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཙམ་པ་འདོད་པ་སྒྲར་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་གཉིས་སྒྲིང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བདེན་གྲུབ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ལ། འདུག་
ཤེས་དུག་ལས་ངོ་ཁོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཤིང་དེས་ཉོན་ཡིད་
མི་བཞེད་པ་ཡང་གོ་བར་རྒྱས་སོ། །འོ་ན་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུ་རྩོམ་མེད་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འདི་མགོན་
པོ་སྐུ་སྤྲུབ་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་མིན། སྤྱི་མ་ཁྱར་ན་མི་རུང་སྟེ་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྤྲུམ་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྲུབ་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་ཚུལ་དེ་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྲུབ་
གྱི་གཞུང་གང་གིས་བསྟན་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག་བྱེད་ན།

རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། འབྲུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་
འདུ། །དེ་ཤེས་པས་ནི་འབྲུལ་འབྱུར་ན། །འོག་པར་རྣམ་བཟགས་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེས་གསུངས་པ་
འདིས་བསྟན་ཏེ། དེའི་ཆོག་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་འབྱུར་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
ལས་དོན་འོགས་སུ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་སྒྲུང་བ་ལ་བཞག་པ་ཡིན་པས་
རྣམ་པར་ཤེས་པར་འདུ་བར་བསྟན་ཏོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་ཞོན་ནས་སྤྱ། །ཞེས་
སོགས་གྱི་སྤྱི་འགྲེལ་ལས་དངོས་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་འདུག་པ་རྣམས་ཚུལ་
གཉིས་བརྗོད་པས་བསྟུས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱེད་དེ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལ་ཞོན་པ་
དག་ཁ་བསྐྱམས་པའི་སྤྲབ་རྒྱུགས་ལེགས་པར་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡང་དག་པར་འཛོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་
ཙམ་གྱི་ཚུལ་དང་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་དབུ་མའི་ཚུལ་གཉིས་གྱི་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་ནས་ངེ་མ་
མེད་པའི་རིགས་པའི་སྤྲབ་རྒྱུགས་འདུ་བར་བྱས་པ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་
འཛོལ་བར་གསུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ནང་གསེས་གྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
བ་ལྡན་ཆོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ལུས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་བཤད་མ་ཐག་

པ་ལྟར་འདོད་པར་ནི་ཐམས་ཅད་འབྲེལ། །

འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ཉི་ཤེས་སྒྲིབ་བ་དང་། མེད་གེ་བཟང་པོས་རྒྱན་སྒྲིབ་དང་། ལེ་བརྒྱད་མ་
དང་། རྒྱུད་འགྲེལ་རྟོགས་སྒྲིབ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་ཡར་ལྷན་གྱི་གཞུང་རྣམས་དང་།
ཨ་མ་ཉུ་ག་རའི་གནད་ཀྱི་ཆེ་མེད་དང་། ལུབ་པ་དགོངས་རྒྱུན་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་ལྟར་བཀའ་ལ་འབེབས་
ཚུལ་འདི་ཁོ་ན་ལྟར་མཛད་དོ། །འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་གསལ་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྤྲས་ཀྱི་སྡོན་རྒྱུ་རང་རྒྱུད་པ་འདི་
པའི་ལུགས་འདོད་མཁུ་འག་ཟུང་བྱུང་མོད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའི་སྡོལ་
འབྲེད་པ་པོ་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ཡིན་པར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་རྒྱུ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འགོག་
པའི་རིགས་པ་བཤད་པ། གཏན་ལ་ཡབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ལམ་དང་འབྲས་
འཕྲི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དོན་དམ་པའི་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་དང་དེ་དག་རྒྱ་གྲུབ་
པ་ལ་དོན་དམ་རྒྱ་གྲུབ་པར་འཛོག་མེད་འཛོག་གི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གལ་ཆེ་བ་ནི་སྤྲར་
བཤད་ཟིན་པས་འདིར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཆད་ངོས་འཛིན་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཛྲོད་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡང་དབུ་མ་སྒྲིབ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་ཐོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་
རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགྲེལ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་རྒྱ་མཛོད་ལས་ཀྱང་། དངོས་
རྣམས་སྒྲེ་བ་ཀྱན་རྫོབ་རྒྱ། །དམ་པའི་དོན་རྒྱུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་པ་གང་། །
དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ནི་བར་བཞུན་པ་
མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་
ཀྱང་སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ནི་བར་བཞུན་པ་མཐོང་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྒྱན་པའི་ངོ་ཐོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་

གསུང་འདིས་ཉོག་པ་ཅས་དང་ཉོག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་གྱི་རང་མཆན་དུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་དེའི་གྲགས་གྱིས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་རང་མཆན་ནི་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཉམས་གྱི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་བཞག་གི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་རྩུན་པ་ནམས་ཀུན་རྫོང་ཁོ་རྟེན་ཡོད་པ་ནི། དངོས་ནམས་སྟེ་བ་ཀུན་རྫོང་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྫོང་བྱ་ཡོད་པའི་དོན་མིན་ནི་ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཐ་སྟངས་འཛོག་ཚུལ་སྟོན་པའི་གསུང་གིས་ཉམས་གྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཆད་བསྟན་པར་སྒྲུབ་ནི་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འོན་ལྟགས་འདིས་དངོས་པོ་ནམས་ལ་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་པའི་རང་མཆན་ཐ་སྟངས་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་སྟོང་པའི་དོན་རང་མཆན་གྱི་རྫོད་ལྟགས་སུ་གྲུབ་པ་ཉམས་གྱི་དགག་བྱའི་བདེན་ཆད་དུ་བཞེད་ན་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་དོན་རྟེན་གྱི་སྟུང་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལྷ་མ་མཁན་གྱིས་དེའི་ཤིང་བྱ་སོགས་ཏ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུལ་པའི་ཆེ་སྒྲུལ་མཁན་ལ་དེའི་ཤིང་བྱ་སོགས་ཏ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་ཏ་སྒྲུང་དུ་ཞེན་པ་མེད། རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་པའི་ལྟངས་ལ་ལན་སྒྲུལ་གཞི་དེ་ཏ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་དེར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྐྱད་པ་གནས་དེར་ཕྱིས་སྟེབ་པའི་གང་ཟག་ལྟ་སྒྲུལ་སྒྲུལ་གཞི་དེ་ཏ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མེད་དོ། རྟེན་ཡང་སྒྲུལ་མ་མཁན་ལྟར་ན་སྒྲུལ་པའི་སྒྲུལ་གཞི་དེ་རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྟོང་དབང་གིས་ཏ་སྒྲུང་དུ་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་དེ་འདྲའི་སྟོང་མ་སྟོང་པའི་དེ་ཤིང་རང་གི་རྫོད་ལྟགས་ཀྱི་དངོས་ནས་ཏ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་རྟགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་སྟོང་དབང་གིས་བཞག་པའི་དེ་ཤིང་ཁོ་རྟེན་རང་གི་དངོས་ནས་ཏ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བའི་རྫོད་ལྟགས་ཤིག་ནི་ཡོད་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟམ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་འབྲུལ་པའི་དོ་ཅམ་དུ་ཏ་སྒྲུང་དུ་སྒྲུང་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲུལ་གཞི་

ཏྲ་མུ་དུ་མི་སྤང་ཞེས་ཟེར་ན་སྤང་བ་ལ་འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་མི་སྤྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲིད་དེ་འཁྲུག་ཏྲ་མུ་
 དུ་སྤང་བ་ཙམ་ཡང་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུལ་གཞི་ཏྲ་མུ་དུ་སྤང་བར་འཛོག་ནུས་མོད་ཀྱང་
 སྒྲོ་འབྲུལ་བ་ལ་སྤང་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་སྤྲུལ་གཞི་རང་གི་སྤྲིད་
 ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དབྱུ་མ་པ་འདི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་སྒྲོའི་དབང་
 གིས་འཛོག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་དངོས་པོ་རང་གི་སྤྲིད་ལུགས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པ་མི་
 འགལ་ཏེ། རྣལ་ལྡན་གྱིས་བསྐྱར་པའི་སྒྲོའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་གཞི་ཏྲ་མུ་དུ་སྤང་བར་འཛོག་ནུས་ཤིང་
 སྒྲོ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྤྲུལ་གཞིའི་དངོས་ནས་ཀྱང་ཏྲ་མུ་དུ་སྤང་པའི་སྤྲིད་ལུགས་ཡོད་པ་བཞིན་
 རོ། །དེའི་ཕྱིར་མུ་གུ་ས་པོན་ལས་སྐྱེ་བ་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མུ་གུ་རང་གི་དངོས་ནས་ཀྱང་ས་
 པོན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ། །འདི་ནི་ལུགས་འདས་ཐ་སྟེད་དུ་ཡོད་པར་འཛོག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་
 པར་བྱལ། །

རྣལ་ལྡན་གྱིས་མིག་བསྐྱར་པའི་ལྟ་མོ་པ་ལ་ཏྲ་མུ་དུ་སྤང་བ་དེ་ནང་གི་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་
 པའི་སྤྲིད་ལུགས་སུ་མི་འཆར་གྱི་གང་དུ་ཏྲ་མུ་དུ་སྤང་པའི་གཞི་དེར་དང་པོ་ནས་ཏྲ་མུ་མཆོན་ཉིད་པ་གཅིག་
 ཡུལ་གྱི་གོ་ས་མནན་ནས་བསྐྱར་ཡོད་པར་འཛོན་ན། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 དངོས་པོ་རྣམས་ནང་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་གཏན་མ་རྟོགས་པར་ཡུལ་རང་གི་སྤྲིད་ལུགས་ཀྱི་དངོས་
 ནས་བྱབ་བྱབ་པ་བཞིག་དུ་འཛོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་བདེན་འཛོན་རྣམས་ཀྱི་འཛོན་ཚུལ་ལོ། །འཛོན་
 ཚུལ་དེས་བཟུང་བ་ལྟར་དུ་བྱབ་ན་གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྲིགས་པར་འགྱུར་
 གྱི་སྒྲོའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྤྲིད་ལུགས་ཙམ་ནི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་མི་ཁྲིགས་པར་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་ཚུལ་འདིས་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱུང་པར་སོང་པའི་ས་
 མཆོམས་ཀྱང་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། སྤྲིད་མུ་གུ་ས་པོན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་མིང་དང་ཐ་སྟེད་ཙམ་
 གྱིས་མཆོམས་པར་མུ་གུ་རང་གི་དངོས་ནས་ས་པོན་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་དབྱུང་པ་ཙམ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དབྱུང་པར་

སོང་བ་མ་ཡིན་ལ། ལྷ་གཤིས་སྤྱི་བའི་སྤྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་སྤྱི་ཡུགས་
 གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་ལམ་མི་སྤྱི་དབྱེད་པ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཐལ་འགྲུར་པའི་ཡུགས་ལ་ནི་དབྱེད་ཚུལ་སྤྱི་ལྟར་ནང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པར་སོང་བ་
 ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལམ་བཞག་པ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་སྤྱི་ཡུགས་ཀྱིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སྤྱི་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟར་
 སྤྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོར་སྤྱི་པས་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་འཛིག་མོད་
 གྲང་དོན་གྱི་སྤྱི་ཡུགས་སྤྱི་པའི་ཆོས་ཤིག་ཆད་མས་ཆོག་པར་འདོད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་སྤྱི་པའི་དབང་
 གིས་པར་བཞག་པ་དེ་ག་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་ཡུགས་སྤྱི་པའི་མིན་པས་འདི་པའི་སྤྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་
 དང་དོན་གཏན་མི་འདུའོ། །

འཇུག་ཀྱི་ཆེན་མོ་ལས། ལྷ་མའི་སྤྱི་པ་ནི་ནལ་འཕྲོར་སྤྱི་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་དང་། སྤྱི་པ་ཁས་ལེན་པའི་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལམ་སུམ་པར་སྤྱི་ལྟ་བུའི་གཞི་འཛིན་
 པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ནལ་འཕྲོར་སྤྱི་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་
 མའི་ན་སྤྱི་པ་དེ་སེམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ཅམ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་འཇུག་པའི་རང་རིག་གིས་ཤུགས་ལ་ཆོག་པ་
 པ་དང་། མདོ་ལྷ་སྤྱི་པའི་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་མའི་ན་སྤྱི་པ་དེ་སྤྱི་པ་དོན་དང་། ཀྱན་བཏགས་པའི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་མཆད་ཡིན་པས་སྤྱི་ལམ་དང་བར་སྤྱི་ཅི་རིགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱིས་འགྲུབ་
 པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇུག་དབྱངས་བཞད་པའི་དོན་ཆེ་གསུང་ངོ་། །མིག་
 མ་བསྐང་པའི་ལྟ་མོ་ལ་དེའི་བྱ་རྒྱུ་སྤྱི་པ་དང་དེར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པ་དང་མཚུངས་
 པ་ནི་ཚུལ་བཞིན་སེམས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་པར་དབྱེད་ཅིང་བསྐྱོམས་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ནམ་པར་
 མི་ཆོག་པའི་ལེ་ཤེས་སྤྱི་པ་ན་ལེ་ཤེས་དེའི་ངོར་གཉིས་སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་ཉི་བར་ཞི་བས་བདེན་པར་སྤྱི་
 པ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའོ། །

མདོར་བསྡུ་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ཡུགས་ལ་དངོས་པོ་སེམས་སྤྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་ཁས་ལེན་
 ཅིང་ཆོག་པས་བཏགས་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཡང་སྤྱི་ལམ་བཞག་པ་ལ་ཆོག་པ་ཁོ་ནས་བཞག་པས་བྱུང་བ་ཁས་

མི་ལེན་དེ། སྤྱོད་པའཇག་པ་ལ་ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་བཞག་པ་ཡང་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་
སྤྱོད་པ་ལེན་གྱིས་བཞག་པ་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་པས་ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་སྤྱོད་
དབང་གིས་བཞག་པ་གཅིག་དགོས་སོ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་ཕྱོགས་
ནས་སྤྱོད་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་པའི་དབང་གིས་པར་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་སུ་གྱུབ་པ་དང་། སྤྱོད་
ཕྱོགས་ནས་སྤྱོད་པའཇག་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པའི་དོན་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྱུབ་པས་སྤོངས་པ་གཉིས་
ཆོགས་ཤིག་དགོས་སོ། །

སྤྱོད་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་དུ་གསུངས་པའི་ཅམ་སྤྱོད་ཀྱང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་
ཀྱིས་གྱུབ་པ་གཅོད་ཀྱི་མིང་བཅས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་ལུགས་ཡོད་པ་མི་གཅོད་དོ། །འདི་དག་
ལེགས་པར་ཤེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དངོས་སྤྱོད་པ་མན་ཆད་ལས་སྤང་དབང་དཔུ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་རགས་པའི་བྱུང་པར་རྣམས་ཇི་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཡབ་སྤྱོད་
ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ནས་ཆོས་ཀྱི་མདེའུ་ཙེ་ནང་དུ་བསྐྱར་བཞིག་ལ་འོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་
འདུག་གོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱོད་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་དབུ་མ་རྒྱན་ལས་
ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་འཆད་པར་མཇད་ཅིང་། དེ་ཡང་
མདོ་ལས། སྤྱོད་པ་རྣམས་པར་གཞིགས་པ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཟུང་དུ་མེད། དེ་ཕྱིར་དེ་དག་བཟོད་
མེད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པར་བཤད། ཁེས་སོགས་དང་། ཡབ་སྤྱོད་མཇལ་བའི་མདོ་ལས།
མེ་ལོང་ཤིན་དུ་ཡོངས་དག་ལ། ཇི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། གཟུགས་བརྒྱན་སྤང་བ་དེ་བཞིན་
དུ། རྩོན་པ་ཆོས་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། གང་ཡིས་རང་བཞིན་སྤོང་པ་ཞེས། གང་བཤད་སྤོང་པ་ལྟ་
བར་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། ལྟར་གྱེད་ཤེས་པའི་མདོ་ལས། གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་སྤངས་པ་
ཡིས། གཟུགས་ནི་རྗེ་ལྟར་མེ་ལོང་ལ། སྤང་ཡང་དེ་ན་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་
ཉིད། ཁེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་འཆད་པར་མཇད་དོ། །

སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཀ་མ་ལ་གྱི་ལའི་དབུ་མ་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་སེམས་ཅམ་པས་དབུ་མ་པ་ལ་ལོན་ལ་
བའི་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་ནས་དེ་དག་གི་ལན་འཆད་པར་ལུགས་རིགས་མང་དུ་མཛད་པའི་རིགས་
པའི་སྐབས་སུ་དོ་རྩེ་གཟེགས་མ་དང་། ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགོག་དང་། ལུ་བཞིའི་སྒྲེ་འགོག་དང་། གཅིག་
དུ་བལ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

འདིར་གཅིག་དུ་བལ་གྱི་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཅུང་ཟད་བཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་
ལས། བདག་དང་གཞན་སྒྲིབ་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་
བལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། །ཞེས་རྟགས་འཛོད་པར་མཛད་ནས།
དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་ཁྲབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་
བལ་སྒྲུབ་པ་དང་དུ་བལ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དེའི་དང་པོ་ལ་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲེ་པས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་གཅིག་
བདེན་དགག་པ་དང་། གནས་མ་བྱུ་བའི་སྒྲེ་པས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གཅིག་བདེན་དགག་པ་གཉིས་
ནི་ཁྲབ་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་ཀྱིས་བརྒྱུ་མས་པའི་ཕྱི་དོན་དགག་པ་
དང་། དོན་སྒྲུ་གཉིས་དང་ཕྱི་རོལ་པ་དང་རྣམ་རིག་པས་བཏགས་པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་བདེན་དགག་
པ་རྣམས་ནི་མ་ཁྲབ་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་པ་དང་། བདེན་པའི་དུ་བལ་སྒྲུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་
མེད་པ་ཉིད་རྟགས་སུ་འཛོད་པར་མཛད་ལ། ཁྲབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་
ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་འགལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་དོ། །

དེ་ཡང་གཞུང་དང་སྒྲུར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་ལེགས་མོད་ཀྱང་ཉ་ཅང་མངས་བས་དོན་གྱི་
སྒྲིབ་པོ་ཅམ་བཅོད་ན། འདིར་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་རྒྱ་ཞི་གཙོ་བོ་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བ་སོགས་རང་
གཞན་གྱི་སྒྲེ་པས་བཏགས་པའི་དངོས་པོ་ཉིད་བཟུང་བས་ཆོག་སྟེ། རྟགས་ཆོས་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་
ཡིན་པ་ལ་གཞི་མ་གྲུབ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ཡང་ཆོག་པར་མཛད་སྟེ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དོན་དང་སྒྲིབ་དང་རོལ་པ་ལ་སྒྲེ་པའི་མ་གྲུབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་
བོ་མེད་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལྟ་བུ་འདྲ་པ་ཡང་རྟགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་

ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རྟགས་ཆོས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ལ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱད་པར་དུ་འདིར་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤེ་ལའི་དབྱུ་མ་སྒྲུང་བ་ལས། གང་ལ་དངོས་པོའི་
 ཆོས་ཡོད་པའི་ངོ་མོར་སྒྲིབ་པར་མི་འདོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་དགགས་པའི་ཆོས་ནམ་པར་བཅད་པ་སྒྲིབ་
 པ་ཅམ་ཞིག་བཟོད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་ཉེས་པ་བཟོད་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
 དངོས་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཅན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྲུང་དེའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་མ་གྲུབ་དུ་བྱེན་གྲུང་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བ་མེད་ན་མི་
 འཕྲུང་གི་གཏན་ཆེགས་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 རྟགས་ཆོས་ནམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་བཞི་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། འོན་
 གྲུང་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བའི་ཆེ་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་པའི་སྒྲིབ་དོན་ཕྱི་རྟོག་ལྱེ་སྒྲིབ་པ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་
 དུ་དགོས་མི་དགོས་སྐར་དབྱུད་བྱེན་ཏོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་འདི་རྟགས་དང་བསྒྲིབ་བྱའི་
 ཆོས་མེད་དགག་ཁོ་ན་ཡིན་ན་བསྒྲིབ་བྱ་བསྒྲིབ་པ་མི་འཐད་དེ། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་མོ་མེད་ལ།
 དེ་མེད་ན་ངོ་མོ་གཅིག་པ་མི་འཐད་ཅིང་དེ་ལྟར་ན་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་པས་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་
 དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རྟགས་ཆོས་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་བྱེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་དང་དུ་
 མའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་དབྱུ་མ་པས་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེན་སྒྲིབ་མེད་དེ། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་མ་ཡིན་
 པས་དངོས་པོ་མེད་པ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་ངོ་མོ་ཐ་དད་མེད་པའི་རྣམ་
 བྱངས་ཡིན་ལ། ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་དག་གྲུང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མ་རྒྱུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དབྱུ་མ་སྒྲུང་
 བ་ལས་གསུངས་ཏེ། ཡོད་པ་ལ་ངོ་མོ་ཐ་དད་བཀག་ན་ངོ་མོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཞིང་སྒྲིབ་གཅིག་ཡིན་པ་
 ཡང་ཞེགས་པས་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་ཐ་དད་པའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དང་། རྟགས་ཆོས་གཉིས་
 ཀ་བདག་མང་བའི་ངོ་མོར་མ་རྒྱུངས་པས་མེད་དགག་ཡིན་གྲུང་གོ་བྱ་གོ་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ལོ་སྒྲིབ་དགོངས་

པའོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བདག་ཉིད་ནི་ཐ་དད་པ་
མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ། དེ་ནི་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ཀྱང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་མཛུངས་
པས་འགལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ན་གཟུགས་
བརྒྱན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་ལས་ལྡོག་པ་ནི་དོན་དམ་པ་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་
ལས་ཀྱང་ལྡོག་པར་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་བརྟོས་པས་བྱས་པའི་ཐ་དད་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་གོ་བར་བྱ་བ་དང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ལ་སྤར་གྱི་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་སྒྲུབ་པས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྐྱབ་
ན་མ་ཡིན་དགག་དང་། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱིས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོའི་ཐ་སྣང་བྱར་རུང་བས་སྣོང་པ་སྐྱབ་
པ་ན་མེད་དགག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱང་འདི་དག་གི་གནད་མ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་
མེད་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ཁོ་ན་འདོན་པ་སྐྱབ་པ་ཡལ་སྤྲུལ་གྱི་རྟེན་ཆ་ལྟགས་
པའི་བྱུང་པའི་མཐར་གནས་པ་མ་དགོངས་པས་ལན་པའོ། །

དབུ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྤྱི་དངོས་འདི་དག་ ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་
རིགས་པ་འདི་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ངག་ཐལ་འགྱུར་དང་སྐྱབ་པའི་ངག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གང་བྱས་ཀྱང་
ཆོག་པར་དབུ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས་གསུངས་གིང་། དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་ཐལ་འགྱུར་དུ་
བྱེད་ན། ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། གྲུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བདེན་པའི་གཅིག་
དང་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བ་གཏན་ཆོགས་སྤྱུ་སྤྱུས་པ་མི་རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་ལ་ནི་ཡ་
རོལ་པོས་ཁས་སྒྲངས་པ་ཞིག་རྟགས་སྤྱུ་བཞོད་ནས་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཞིག་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། ཡ་རོལ་པོས་རྟགས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་དངོས་
སྤྱུ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡ་རོལ་པོས་རྟགས་
དེའི་ཁྱབ་བྱ་དངོས་སྤྱུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱབ་བྱ་དངོས་སྤྱུ་ཁས་སྒྲངས་ན་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱང་ཤུགས་

ལ་ཁས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་དབྱེ་མ་སྒྲུབ་པ་ལས། དེ་ལ་འདི་ཐལ་བ་བསྐྱབ་ན་གཏན་ཆོག་ས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅི་སྟེ་པ་རོལ་པོ་དག་གིས་དངོས་པོ་ནམས་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བར་ཁས་
མ་སྒྲུབ་སུ་བྱེད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་དེས་ཁྲུབ་པའི་ཆོས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཤུགས་ཀྱིས་ན་དེ་ཡང་ཁས་
སྒྲུབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཁྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་པས་ཁྲུབ་བྱེད་
ཤུགས་ལ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་བ་སྟེ་དང་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཆན་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱུང་འཕེན་གྱིས་ཆེ་
འདིའི་རིག་པ་ཁས་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་ཞི་སྟེ་བ་སྟེ་མའི་རིག་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་
དེས་འབྲུང་བ་བཞི་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲུབ་ལ། དེ་ཡོད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གཟིགས་པས་ཁྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཞོལ་བ་དེ་དག་གིས་ཁས་སྒྲུབ་ཞེས་མི་སྒྲིལ་ཤིང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པར་མོང་ངོ་ཞེ་
ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་གཅིག་བཟོད་པ་ན་དེ་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྒྲུབ་ཤིང་ཤུགས་ལ་བཟོད་པ་དང་སྒྲུབ་ཤིང་སྟེ་འབྲུངས་པའི་སྒྲུབ་ཤིང་དག་ཤུགས་ལ་དེས་པར་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཁྲུབ་བྱ་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་པས་ཁྲུབ་བྱེད་ཤུགས་
ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་ཚུལ་གྱིར་ཁྲུབ་བྱ་ཁས་སྒྲུབ་ན་ཁྲུབ་བྱེད་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་
པ་ཙམ་ཡིན་ན་སྟོན་དེ་དག་འདུག་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་། གཞུང་གི་དོན་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་པ་
ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཁྲུབ་བྱ་ཁྲུབ་པར་བཞིག་པ་རོལ་པོས་དངོས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

དེ་ཡང་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྒྲུབ་པའི་དབང་ལྷག་ཏུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་དེས་དེ་ཏུག་པར་ཁས་
ལེན་ཚུལ་ནི། སྟོང་དུས་ན་གང་ཡོད་པའི་དབང་ལྷག་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ་ཕྱི་དོང་དུས་ན་འདྲ་ཡོད་པར་
འདོད་པས་སྟོང་དུས་ན་ཡོད་པའི་དབང་ལྷག་གི་ཆ་གསལ་འགའ་ཞིག་ཕྱི་དོང་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་ཆ་གཞན་

འགའ་ཞིག་གི་རྩོམ་པ་མེད་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྨྲ་སྨྲ་ན་ཡོད་པའི་ཆ་ཤིས་པོ་ཕྱི་དྲུས་ན་
 ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་དྲུས་ན་ཡོད་པའི་ཆ་སྨྲ་སྨྲ་ན་མེད་པ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ། ། དེས་ན་དབང་ཕྱུག་
 ཡིན་པའི་ཆ་ངོ་པོ་ལྟ་ཆུན་ཐ་དད་པ་མི་འདོད་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉག་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་འདོད་
 ལུགས་སོ། ། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཕྱུག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་དངོས་སུ་ཁས་མ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དེའོ། ། ཡང་ན་ཁྱ་ལྟའི་དབང་ཕྱུག་དེས་སྨྲ་བའི་ཕྱི་དྲུས་པ་དང་ཕྱི་རྩོམ་ཕྱུག་པ་སྨྲ་བ་སྨྲེད་
 པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྨྲེད་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ནི་ཁས་ལེན་ནོ། ། དེ་ཁྱར་འབྲས་བྱ་རིམ་
 ཅན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱར་བར་ཁས་སྒྲུབ་པ་དེས་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་གྲགས་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུབ་པར་
 འགྱུར་རྟེ། བདེ་སྤྱུག་སྨྲེད་པའི་དུས་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་དབང་ཕྱུག་ན་མས་རིམ་ཅན་དུ་ཡོད་དགོས་པས་
 དབང་ཕྱུག་ལ་རིམ་པ་དུ་མ་ཡོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་དབང་ཕྱུག་དེ་དག་ཀྱང་ཆ་མེད་ཡི་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ། རྒྱལ་འདིས་ནི་གཅོ་བོ་དང་དུས་ལ་སོགས་པའི་གཞི་གཞན་ལ་འང་བདེན་པའི་གཅིག་
 མིན་པའི་བྲལ་བ་ཁས་སྒྲུབ་ཆུ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདི་དག་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པ་གཅིག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིན་པ་དང་སྨྲ་བ་ཞིག་ཀྱི་དུས་
 ན་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་སྨྲ་བའི་དུས་ཀྱི་བྱུང་པ་དེ་ཕྱི་རྩོམ་ཀྱི་བྱུང་པ་དང་གཅིག་ཏུ་མི་འདོད་ལ་དེ་
 གཉིས་དུ་མའི་མཚན་གཞིར་ཡང་འཛིན་པ་དང་། ཡང་སྦྱོན་པོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་དེས་སྦྱོ་འཛིན་
 སྨྲ་བའི་དུས་ཅན་དུ་བསྒྱུར་བ་ཁྱ་ལྟའི་སྦྱོན་དེ་དག་མི་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

དེ་དག་ཀྱང་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་གིས་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཉག་པ་དང་
 གཅིག་ཕྱི་རྩོམ་ཉིད་དུ་ཀྱང་བཞགས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལ་ཉེ་བར་
 སྦྱར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཁས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་གྲགས་ཀྱིས་ན་གཅིག་གི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཁས་
 སྒྲུབ་པ་ཉིད་དེ། ངོ་པོ་གཅིག་ལ་སྨྲེད་པར་མི་བྱེད་པའི་གནས་སྤྲུལ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 དུས་སྨྲ་བ་བཞིན་དུ་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་སྨྲེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་ཏེ་སྨྲེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྦྱོན་གྱི་གནས་སྤྲུལ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་

ཅན་གྱི་དབང་གིས་སྒྲིའི་རང་བཞིན་འཛིག་པ་དང་འབྲུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་
དབུ་མ་རྒྱན་ལས། འབྲས་བུ་རིམ་ཅན་ཉིར་སྒྲུབ་པས། རྟག་རྣམས་གཅིག་ཕུང་བདག་ཉིད་མིན། འབྲས་
བུ་རེ་རེ་ཐ་དང་ན། རྟེན་དག་རྟག་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །

རང་སྒྲེ་གཞན་དག་གིས་བསྐྱོམ་བྱུང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པར་འདོད་པ་འགྲོག་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ཆོས་
ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྒྲིའི་རིམ་ཅན་དུ་མ་དང་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་རྒྱན་ལས། བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡིས། ཤེས་བྱ་
འདུས་མ་བྱས་སྒྲིའི་ཤེས་པ་ལས་ལའང་གཅིག་མིན་དེ་དག་ནི། རིམ་ཅན་ཤེས་དང་འབྲེལ་ཕྱིར་རོ།
ཞེས་སོ། །

གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་རིམ་ཅན་དང་འབྲེལ་ཡང་ཡུལ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞི་
ན། ཤེས་པ་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་ཡོད་ན་ཤེས་པ་སྒྲིའི་མཐའ་དེའི་ཆོ་
ཡོད་དགོས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན། བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་སྒྲིའི་འཆོལ་
བར་ཐལ་ལོ། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲིའི་ཡུལ་ཤེས་པ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་མེད་ན་འདུས་མ་བྱས་དེ་ཆོས་ཅན།
སྐད་ཅིག་མར་ཐལ། རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་། ཕྱི་མའི་རང་བཞིན་
དེ་སྒྲིའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་པ་བཞིན། ཡང་
ན་འདུས་མ་བྱས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཆོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་སྒྲིའི་སྒྲིའི་
མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བསྐྱོམ་བྱུང་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་བཞིན། མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། རང་དབང་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། རྒྱུ་གཞན་ལ་སྒྲོམ་མེད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟག་
ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་ནས་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུའི་རྒྱུ་སུ་མི་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
འཆད་པར་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་སྒྲིའི་མས་ཤེས་བྱ་བའི། རང་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱེས་འབྲངས་ན་ནི། ཤེས་
པ་སྒྲིའི་མཐའ་ཕྱི་མར་འགྱུར། ཕྱི་མཐའ་དེ་བཞིན་སྒྲིའི་མར་འགྱུར། རྒྱུན་དང་ཕྱི་མའི་གནས་སྐབས་

၂၃၇၈

སོགས་ཤིང་ལ་བཞེན་པའི་འགལ་འདུ། གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་བྱ་བ་ལ་བཞེན་པའི་འགལ་འདུ། ཚོན་
གྱིས་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་སོགས་ཡོན་ཏན་ལ་བཞེན་པའི་འགལ་འདུ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར་དེ་ཉིད་ལས། གྱིབ་དང་མ་གྱིབ་དང་སོགས་ཕྱིར། །རགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཕྱེ་ན། ཞེས་
སོ། །

རྩལ་སྤྲོད་གཅིག་བདེན་དགག་པ་ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་རྩལ་གྱི་དབྱས་ན་གནས་པའི་རྩལ་སྤྲོད་
ཆོས་ཅན། ཤར་རྩལ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟ་བུའི་རྩལ་གོ་ས་ཐ་དང་མེད་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་ཤར་ལ་
བཞུགས་པའི་ངོས་དེ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་དགུ་ལ་བཞུགས་པའི་ངོས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན་མི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་རྣམས་པར་འགྱུར་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གལ་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བསྐྱར་བཞུགས་པའི་ངོས་སོ་སོར་འདོད་ན། རྩལ་སྤྲོད་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཆ་མེད་
ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱོད་སྤྱོད་རྩལ་ལ་བཞུགས་པའི་ངོས་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་
པར་དེ་ཉིད་ལས། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་བའོ། །པར་མེད་རྣམ་པར་གནས་ཀྱང་རུང་། །དབྱས་
གནས་རྩལ་སྤྲོད་རྩལ་གཅིག་ལ། །བཞུགས་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །རྩལ་སྤྲོད་གཞན་ལ་བཞུགས་པའི་
ངོས། །གལ་ཏེ་གཞན་དུ་འདོད་ན་ནི། །རབ་དུ་སྤྱོད་རྩལ་རི་ལྟ་བུར། །གཅིག་ཕྱེ་བས་མེད་པར་འགྱུར། །
ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་རྩལ་སྤྲོད་ཆ་མེད་མ་གྲུབ་པས་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་
བཅུ་པོ་རྣམས་དང་གཞན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཤིང་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་གྱིད་དང་ཕྱི་བྱུང་དང་
འདུ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་རང་སྤྱོད་
སྤྱོད་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅུ་པོ་དེན་པར་མེད་པར་ཤེས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་བུ་
བདེན་པར་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལྟ་བུ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མངོན་པར་བསྐྱབས་
པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་འཐད་དོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་གི་ཆོག་སྤྱོད་

བདེན་པར་མ་གྱུབ་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་འདས་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་བདེན་པར་མི་རིགས་
སོལ་། རྟེན་རྒྱུ་ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་ན་དེ་དང་གྱུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཚོར་བ་དང་འདྲ་
ཤེས་དང་ཤེས་པ་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་འགྱུབ་
སོལ་། །

དེའི་ཕྱིར་ཐུན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་དང་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་པས་གྲུབ་པར་
 གྲས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་རྒྱས་ལ།
 རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ཀྱང་སྤར་བཀག་ཟིན་པས་ཁམས་བཙོང་བརྒྱད་ཐམས་ཅད་
 བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པར་སྒྲུའི་ཞེས་དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 ཞི་ཡུལ་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡུལ་ཅན་ལའང་སྤར་རྣམས་འགོག་ཚུལ་ཡིན་
 རོ། །

ཤེས་པ་གཅིག་པ་དེན་འཁོག་པའི་རིགས་པ་ཁྱད་པར་བཞི། རྩེ་བྲག་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ནམ་མེད་
 དུ་འདོད་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། མདོ་རྩེ་པའི་ལྷགས་ལ་སྒྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། སྒོ་ང་ཕྱེད་ཆེ་བ་
 པར། རྩེ་ཤེས་གངས་མཉམ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་རྩེ་བྲག་པ་
 དང་རིག་པ་ཅན་པའི་ལྷགས། ཟད་ཕྱེད་པའི་ལྷགས། རྒྱང་འཕན་པའི་ལྷགས། གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས།
 རིག་ཕྱེད་གསང་པའི་མཐར་སྒྲུབ་པའི་ལྷགས་དགག་པ་རྣམས་དང་། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་
 རྣམ་པ་དེན་དགག་པ། རྣམ་རྒྱུན་དགག་པ་གཉིས་དང་སྤྲ་མ་ལའང་རྣམ་པ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲ་ནས་འཁོག་
 ཚུལ་གསུམ་མོགས་ཀྱི་སྒྲ་ནས་པ་དེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྩུས་པར་དབྱེ་བ་རྒྱུན་ཅུ་ཙམ་གྱི་ལས་
 ལས་བཤད་དོ། །

དེ་ལ་སྤྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁར་གསུམ་གྱི་གཞུང་དེ་དག་གངས་ཅིའི་ཁྲོད་ས་སྤྱ་བསྟན་པ་སྤྱད་ར་གྱི་
དུས་དང་ཕྱི་དར་ལ་རྟོག་པོ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྤུས་སོགས་ཀྱི་དུས་སྤྱ་ཡང་འཆད་ཉན་གྱི་སྤྱི་ལ་ཤིན་ཏུ་དར་བར་
སྤང་ཞིང་། དེའི་སྟོང་ས་ཀྱིས་རྗེ་ཡབ་སྤུས་ཀྱི་དུས་སྤྱ་ཡང་འཆད་ཉན་གྱི་སྤྱི་ལ་དར་སོ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་

ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཐོན་པའི་རིགས་པའི་གནད་འགག་འགའ་རུང་མ་གཏོགས་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 རེ་རེ་ནས་གཞུང་དང་སྐྱར་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
 རྗེས་ཀྱིས་ཀྱི་རྒྱར་དང་མཁས་གྲུབ་སྣེ་པའི་ཉི་མའི་སྣང་བུན་གྱིས་ཤེས་སོ། །

ད་ལྟའི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཐོག་ནས་འཆད་ཉན་ཤེད་པའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་པ་ལྟར་གྱུར་པས་འབྲེལ་པ་
 དོན་གསལ་གྱིས་མངོན་ཏོགས་རྒྱན་གྱི་མཚོན་བཞིན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཆོག་ལུང་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ལ་མཁས་པ་ལྷ་མས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 རུང་ཟད་རེ་འཆད་པར་མཛད་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་རྣམས་ལས་མགོ་མཐུག་ཆང་མ་ཆང་ཅི་རིགས་ལ་བྱུང་བའི་
 མཁེ་འདྲེན་པ་ལྟར་རྗེས་སྒྲིབ་ཤེད་པ་ཁོ་ནས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་མངོན་
 པའི་ང་རྒྱལ་བཏན་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་ཅ་པའི་གཞུང་དང་བརྟན་ནས་རིགས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་
 ལུགས་དང་གོ་བ་འཆོལ་ལུགས་སོགས་ལ་སྒོ་ཁ་སྒྲིགས་པ་དཀོན་པར་སྒྲུང་ངོ་། །

རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དྲང་ངེས་རྣམས་འཤེད་ལས། རང་གཞན་གྱི་སྤྲེལ་པས་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཁས་
 གུངས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཆད་མ་མེད་པའི་
 ཆ་མེད་མི་སྲིད་པར་བརྟན་ནས་ཞེས་གསུངས་པའི་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཞེས་པས་གཙོ་བོ་དང་། གང་
 ཟག་དང་། དབང་ཕུག་དང་། བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩེ་སྒྲིབ་བཏགས་པའི་འདུས་མ་
 བྱས་རྟག་དངོས་གསུམ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཞེས་པས་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་དང་རྩལ་ཕྱན་
 ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་པ་ལུགས་ལྔ་དང་། དོན་སྣེ་སྤྲེལ་གཉིས་
 དང་། རྣམ་རིག་པ་ལུགས་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སོ་སོར་ཆད་མ་དང་ལྡན་
 པར་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། ཆད་མ་དང་ལྡན་པར་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་གཅིག་ཆད་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་
 དོན་ལ་མི་འགལ་མོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་
 ངོ་བོ་གཅིག་ན་ཆ་རྣམས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་འགྱུར་པའི་གནོད་པ་བརྟན་ནས་ཞེས་

གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་
དང་དུ་མ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམས་འགྱུར་སོ་སོའི་ཁས་ལེན་ལ་འགོ་ཚུལ་དང་། དེས་བདེན་པ་འགོག་
ཚུལ་རྣམས་ཤེས་དགོས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཕ་རོལ་པོའི་བསམ་འོ་
ལ་བརྟོས་ཏེ་བདེན་པའི་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཤིང་། སྦྱར་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འགོག་དགོས་པས་
བདེན་པའི་བྱད་པར་སྦྱར་མི་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མོད། ཕལ་མོ་ཆེར་ནི་བདེན་པའི་བྱད་པར་
སྦྱར་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ཀྱིས་དྲག་པ་ཆ་མེད་དུ་ཁས་བླངས་པ་དང་དངོས་སུ་ཁས་མ་
བླངས་ཀྱང་རིགས་པས་ཆ་མེད་དུ་འཕལ་ནས་ཁས་མི་ལེན་དཀའ་མེད་དུ་སོང་ཤིང་སྦྱར་ཆ་མེད་མི་སྤྱི་
པ་དང་འགལ་བ་བརྒྱུགས་ནས་རིགས་པའི་གཞོད་པ་སྟོན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་
ཞིག་ཡོད་དོ། །

དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་པས་བཏགས་པའི་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་ཡིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ལྷན་
སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་འགོག་པ་ལ་འདྲ་བདེན་འཛིན་གྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་བྱུང་ན་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་ལྷགས་སུ་བྱུང་དགོས་
པ་དང་དེ་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་སྟོན་པའི་སྤྱོད་ལྷགས་སུ་བྱུང་པས་རིགས་པ་དེ་དག་གི་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་ཀྱང་
ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཁོ་མོས་དེ་དག་གི་བྱད་པར་ཞིབ་པར་སྦྱོར་བའི་རྩོགས་མོད་ཀྱི་ཏ་ཅང་
ཡི་གེའི་བྱར་གྱིས་འཛིགས་པས་རེ་ཞིག་དེ་ཅུ་མོ། །

གཉིས་པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་སྦྱབ་པ་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱིས་སྦྱས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་
ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། དུ་མ་
ནི་གཅིག་བསགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དངོས་
པོ་གང་གང་རྣམས་དཔྱོད་ན། ཉེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། གང་ལ་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མེན་པ། ཉེ་
ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མང་། ཁྱེད་ཀྱིས་དང་། ཕྱི་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། གཅིག་མེད་ན་དེ་ཡང་མེད་དེ། ཤིང་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་
བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁྲུབ་པ་སྐྱབ་པ་ལ། སྤྱིར་རྟགས་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་ངེས་པ་དང་མི་མཐུན་
ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ངེས་པའི་ཆད་མ་
དང་། རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཆད་མ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་
དགག་བྱའི་ཆོས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་འོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། འདིར་བདེན་པའི་གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་ངེས་པའི་ཆད་མ་སྟེ་བཤད་བྱིན་རྟོ། །

གཞན་གཉིས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ནི། ཡོད་མེད་གཉིས་
གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱིས་ཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པས་བདེན་པར་
ཡོད་མེད་ལ་ཕྱད་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒྲིལ་འདོགས་བཅད་ནས་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་
པར་བྱེད་རྒྱས་སོ། །བདེན་ཡོད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་ཅམ་གྱིས་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཡིན་རྟགས་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་སྟོན་པ་དགོས་ཤིང་། བདེན་ཡོད་ཡང་ཡིན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མཐུན་མི་སྟོན་པའི་སྤྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་པར་ཆད་མས་ངེས་པ་ནི་གཅིག་
དང་དུ་མ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཆད་མས་
ཡོད་པ་ཅམ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མའི་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕྱད་གསུམ་གྱི་སྒྲིལ་འདོགས་བཅད་
པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་
ཕྱད་གསུམ་སྟོན་པའི་སྒྲིལ་འདོགས་ཆོད་ནས་སྒྲོ་བ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་
བདེན་ཡོད་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྟོན་པར་ངེས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས་
སོ། ་ ་ ་

དབུ་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པར། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྡན་པ་
ཡིན་ ་དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། ་ལན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱི་འགྲེལ་

ལས། གཅིག་པུའི་བདག་ཉིད་དང་དྲུ་མའི་བདག་ཉིད་ནི་ཡན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་
པས་ཕྱང་པོ་གཞན་སེལ་རྟོ། ། ཞེས་གཏན་ཆོག་ས་འདིའི་བྱབ་པ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། ། དབྱ་
མ་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱང་པོ་གཞན་སེལ་
བ་དག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་དག་ལྟ་བུའོ། །

གཅིག་པུའི་དང་དྲུ་མ་ཉིད་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་ལོག་པས་ཀྱང་བྱབ་པར་
བྱ་བ་ལྟོག་པར་ངེས་པས་དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོག་ས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཕྱང་པོ་གཞན་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དྲུ་
མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་མེད་དྲུ་སྐྱབ་པའི་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཆད་མ་ངེས་
བདེན་པའི་གཅིག་དྲུ་བྲལ་བྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བྱབ་པ་ངེས་
སམ་མ་ངེས། ངེས་ན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཇལ་བའི་རྩིས་དཔག་གིས་སྟོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་
པར་ཐལ་ལོ། ། མ་ངེས་སོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྤྱིས་སྟོང་པར་ངེས་ན་བྱེ་བྲག་གིས་སྟོང་པར་ངེས་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་མཁས་གྲུབ་སྟོ་བའི་ཉི་མས་ནི་རྟག་པ་བྱས་སྟོང་དྲུ་འཇལ་
བའི་ཆད་མས་བྱས་པ་རྟག་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་མི་སྤྲིད་པར་མ་ངེས་ཀྱང་འཇུག་
པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་། སྤྱིས་རྟག་པའི་བྱད་པར་ལ་སྟོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆད་མ་
གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དྲུ་དེ་ཉིད་བྱས་པས་སྟོང་པའི་ངེས་པ་འབྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་རྩིས་བྱབ་པའི་ཆད་མས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་ལ་མི་རྟག་པས་མ་
བྱབ་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་གཅོད་རྣམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྩིས་བྱབ་པའི་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
སྟོ་འདོགས་ཆད་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤྱིས་བྱབ་ཀྱང་དེའི་བྱེ་བྲག་གིས་བྱབ་མི་
དགོས་ཤིང་སྤྱི་ཞེགས་ན་དེའི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཞེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་འདིར་ཡང་
དེ་དང་མཚུངས་པར་བཞེད་དོ། །

ཡང་རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེས་ནི། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་ངེས་པའི་ཆད་མ་དེས་བྱས་པའི་

སྐྱེ་བའི་གསུང་འགའ་ཞིག་ལས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པར་ཡང་བཤད་ལ། ལྷན་སྐྱོད་ཆེན་མོ་ལས།
ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ལ་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
རྟགས་ཀྱིས་བྱུང་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་མཛད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་
གིས་རྒྱ་དང་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་གང་རུང་ཡིན་ན་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
གཉིས་ཀ་ཡིན་དགོས་ཏེ། པར་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གིས། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལྟར་མི་རུང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་
དང་བྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་དམིགས་པས་དངོས་པོ་མེ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་
གོ་བར་བྱེད་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་ལུང་དེའི་དོན་དེར་མ་དཔེས་སོ། ། དེས་
ན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་མོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་ལ་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྤྲོད། །

འདིར་སྐབས་སུ་བབས་པ་ནི་ཕྱིར་དོན་དང་ཐ་སྙད་སྐྱབ་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་ཉིད་ལ་དོན་དང་
མཆོན་བྱ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པ་གཅིག་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཐོག་ལ་དོན་དང་། དེའི་ཐ་སྙད་
གསུམ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའི་འདྲི་ཆུ་ལ་གཉིས་མཁས་པ་དག་གི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ། ། ཐ་སྙད་གསུམ་
ནི་སྐྱོ་སྐྱོ་ལུས་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དོ། ། དེ་ལ་གཏན་ཆོག་ལའི་རང་རེའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་སུ་ཡང་འདོད་པ་ཡོད་མོད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་
ཀྱི་རྟགས་སུ་བཞེད་ཅིང་། རྒྱལ་ཆབ་ཇེས་བཞེད་བྱང་ཆེན་མོར་ཡང་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་དུ་གསུངས་
པས་ཇི་ལྟར་དགོངས་པར་མངོན་ཞོ། །

དེ་ལ་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འཁྱོར་བ་ན་རེ། འདི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
སུ་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་བདེན་པར་བྱུང་པའི་དོན་ཆང་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་བདེན་དགོས་
པས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དེ་རྒྱ་གྱ་བདེན་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་
ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱུ་བཟིན་ནས་བདེན་པར་མེད་
ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་བསྐྱབ་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷ་ལ་རྟག་

པའི་དོན་ཚང་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་བྱས་པ་སྒྲིམ་ཏེ་གྲུབ་པའི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་
སྒྲུབ་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་སྒྲོ་ཡང་མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་རིགས་ཤེས་
སྤྲུལ་སྟེ་ལེན་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་ཡུང་པོ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་ཐ་དད་
གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དོགས་པ་བསྐྱང་བར་མཛད་དོ། རེ་
ལ་གཞན་དག་གིས་ལན་གྱི་རྒྱུ་གཞན་མཛད་པ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་མོད། འོན་ཀྱང་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་
པ་ཆོས་འཕྲོར་གྱིས་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་ལེན་ལུགས་དེ་ཙམ་ཞིག་གིས་ཕྱོགས་སྤྲུལ་མའི་
བཞེད་པ་ལོངས་མ་ལོངས་གསལ་བར་བྱེ་བ་མི་སྤང་རོ། རྟགས་འདི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཡིན་པ་
ནི་རྗེ་ཡཔ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཟེ་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་
ལས་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་ནི་དམ་བཅས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡང་མེད་དོ། སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་
གྱི་ཡུལ་ཙམ་ཤེས་པ་དང་སྒྲུབ་དང་ཐ་སྙད་རྒྱལ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཞེས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྒྲུབ་ཏུ་གསལ་
བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཁ་སྙད་སྒྲུབ་ཏུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་གཞི་ཆོས་ཙན་གྱི་སྤྱིང་
དུ་ཆད་མས་ངེས་ཤིང་། བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་བྲུབ་པར་
ངེས་པའི་གང་ཟག་གིས་གཞི་ཆོས་ཙན་གྱི་སྤྱིང་དུ་བདེན་ཡོད་ཀྱི་དོན་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་
འཐད་པས་བསྒྲུབས་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་ཅིང་ཚུལ་དེ་མ་བཟེད་པར་ཡོད་པ་ཞིན་དུ་ཡུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་
གྱི་སྒྲོ་འདོགས་སྒྲེས་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཙན་དེའི་སྤྱིང་དུ་བདེན་པར་མེད་སྤྱིང་པའི་སྒྲོ་དང་བདེན་
པར་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོ་བདེ་མིང་དེ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སྤྲུལ་
གྱི་ཚུལ་གསུམ་དྲན་པའི་བྱེད་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིས་
པ་རྒྱུད་དུ་ཤིད་མ་ཕྱེ་བ་ཞིག་གིས་བ་ལང་རྒྱུད་དུ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཞོག་དང་སྐྱོག་གལ་འདུས་པ་དང་
དེའི་སྤྱིང་དུ་བ་ལང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྤྱིང་ཡང་ཕྱིས་བ་ལང་ཆེན་པོ་མཐོང་བ་ན་སྤྲུལ་མ་འདྲིས་

གཟུང་བའི་སྤྱི་དབུ་སྤྱི་པ་ཉིད་རྟགས་དེ་མ་སྟེན་སྤྱི་པ་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི།
 སྤྱིར་དེས་གང་ཟག་བདེན་མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་ཟིན་པས་རྟགས་དེ་མ་སྟེན་འབའ་ཞིག་སྤྱི་པ་ཡིན་གསུངས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་འཇལ་བའི་སྟོན་གང་ཟག་བདེན་མེད་འཇལ་བའི་སྟོན་བཞེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་། དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་
 ཅུམ་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་ན་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འཕྲོར་གྱིས་བཀོད་པའི་དོགས་པ་ནམས་ཀྱང་
 སེལ་བར་འགྱུར་ལ་གཞུང་གི་དོན་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་བར་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་ཕུང་པོ་དང་བདེན་
 པའི་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་གཅིག་
 གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྤྱི་པ་མ་ཁས་པའི་དབང་པོ་དེའི་དོགས་པ་སེལ་བ་
 ལ་ཡང་མི་ཕན་པར་མ་ཟད་འབྲེལ་མེད་པའི་ལན་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །

འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་གང་ཟག་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མར་མ་གྲུབ་
 པ་སོགས་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་སྤྱིར་གང་ཟག་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་
 མ་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་གཟིགས་ངོར་
 ཕུང་སོགས་མེད་པ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཕུང་སོགས་མེད་པ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་
 གནས་ལུགས་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ད་དུང་དེ་དག་ལས་བརྒམས་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མཆོག་
 ཏུ་མང་མོད་གྱི་རེ་ཞིག་དེ་ཅུམ་མོ། །

དྲང་དེས་ནམ་འབྲེད་ལས། འདི་དག་ཀྱང་མགོན་པོ་ཁྱ་སྤྱི་པ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱངས་པའི་རིགས་
 པའི་ལམ་ཆེན་པོ་སྟེ་རིགས་པ་ལ་སྟོན་ཀྱས་པར་འདོད་པས་བསྐབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་རིགས་
 པ་འདི་དག་གི་གནད་ཤེས་པ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཞིང་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་
 ཁོ་ན་བསྐྱེད་ཡང་སྟོན་ཀྱས་པོངས་པ་མི་འདུག་པས་རང་སེམས་ཆོས་སྤྱི་རང་ཞལ་བཞུགས་པར་སྟོན་པ་
 ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིགས་པ་འདི་ཅུམ་རེ་བསྐབས་ནས་ལུས་གནད་བསྐངས་ན་ལེགས་པར་མཛོད་ནོ། །

གསུམ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་
 དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཀུན་རྫོང་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་དང་། བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་སོགས་ནི་སྤར་མདོ་སྡེ་སྡེ་དཔེ་པའི་དབྱེ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ། བདེན་
 གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་རྣམ་པ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ས་གཉིས་ཏེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་སྒྲོབ་
 དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་དང་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་གྲོལ་སོགས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་
 པའི་དབྱེ་མ་པའོ། །

དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལུགས་འདིས་སྔ་མེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་
 དེ་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བས་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་
 དབྱེ་མ་པའོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་བདེན་སྒྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་
 བཞེད་དོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་ཀྱི་བཟང་པོ་ནི་ཞི་བ་འཆོའི་རྩེས་འབྲངས་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་རྒྱན་པ་
 དང་ཚུལ་མཚུངས་ཏེ། འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྒྲམ་དུ་ངེས་
 པར་སེམས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྒྲམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་རྒྱན་དུ་འབྲེལ་བར་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མཁས་གྲུབ་བརྟན་པ་དར་བྱས་
 དང་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལ་བ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་རྣམ་རྒྱན་པ་ལྟར་འདོད་པའི་དབྱེ་མ་པ་ཡིན་པར་པཎྲི་
 ཏ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་དོ་རྩེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྒྱུད་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་བཤད་ཅིང་། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱེ་ལས་
 རྒྱལ་བའམ་རྩྱ་ཏ་རི་ཡང་རྣམ་རྒྱན་པ་ཡིན་པར་བདེར་གསེགས་གཞུང་གི་རང་འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། །སྒྲོབ་
 དཔོན་འདི་དག་གི་རྩེས་སུ་འབྲངས་པའི་པཎྲི་གྲུབ་མང་ཞིང་རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་དང་ཚོགས་དུག་ལས་
 ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་འབྲེལ། །

སྒྲུར་འཕགས་ལུལ་གྱི་དབྱེ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་པཎྲི་ཏ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་

གཉིས་ཀྱི་ཁས་ལེན་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མེད་ཀྱི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཡུལ་
སྤངས་སྤོངས་གཉིས་ཆོག་སྤངས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤངས་བཅས་སྤངས་ལེན་པ་ཡང་རེ་གཉིས་བྱུང་མོད་
ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་འབྱེད་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་པའི་སྤངས་བཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་སོགས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་འབྲེལ་འཕགས་
ལུལ་གྱི་པའི་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་མེད་པ་བཞིན་མ་ལོན་པའི་རང་གི་སྤྱོད་ཀྱི་གྲུབ་
མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཚུལ་ངེས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་པོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པར་ཁས་འཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་
དུ་མ་ཞིག་བྱས་པ་རྣམས་དེ་དག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་མ་ཡིན་པར་སྤྱད་གོས་
པ་བཞིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤྱིར་དབུ་མ་པར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་པོད་ཀྱི་སྤྱོད་དཔོན་འགའ་
རེ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཇེས་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
ཀྱི་ལུགས་མེད་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་ཡི་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་བཤད་པར་རུས། ཞེས་གསུངས་
པ་ཡང་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རྒྱལ་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་
ཚྭ་མེད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གཙོ་བོར་མཇུག་པར་བཞེད་ཀྱི། པའི་ཏེ་ཡིན་ཟེར་
ཆད་དང་གྲུབ་པ་ཐོབ་ཟེར་ཆད་ཀྱི་ལུགས་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་འབྲེན་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསོག་
པ་ཙམ་ལ་ཐུགས་མ་དགེས་པའི་གསུང་དུ་སྤངས་ངོ་། ཁྲོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞི་མི་
བཞེད་ཀྱང་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཆར་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལ་ཀྱན་གཞིའི་སྤྱོད་པ་ཐུན་
པ་ནི་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བཤད་ལ། བྱད་པར་དུ་ཐུགས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་ན་མང་
བར་སྤངས་ངོ་། །

བདེན་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་ཐ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛིག་ཚུལ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་མདོའི་བྱང་པའི་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་མང་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་

ངོ་མཉམ་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བརྟན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ངས་དོན་གྱི་མདོ་ཁོ་ནར་བརྟན་པར་བཞེད་ཅིང་། སེམས་ཅམ་པས་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་
གྱི་རྣམ་གཞག་དང་མི་འདྲ་བའི་རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་མདོ་དེའི་གཙོ་བོའི་
དོན་དུ་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འཛིག་ལུགས་དེ་ཡང་རེ་ཞིག་སྟོང་
ཉིད་སྤྱོད་ཀྱིས་མི་རྣམས་གིང་རིམ་གྱིས་བཀྱིད་གོས་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་ངོ་ལ་བརྟོས་ཏེ་མདོའི་དོན་
དུ་འཛིག་པར་མཛད་དོ། །

འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་དང་དོན་གྱིས་
སྦྱར་བ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་པའི་ངས་དོན་དང་མདོ་དེའི་ནང་དུ་དོན་དམ་པ་དང་བདེན་པའི་ཁྱད་པར་
གསལ་བར་མ་སྦྱར་བར་གཟུགས་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བརྟན་པ་ནི་སྤྱི་ཤིང་བཞིན་པར་གཟུང་དུ་མི་
རུང་བའི་བྱང་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་དག་གི་ཚུལ་རྒྱས་པར་ནི་ལེགས་བཤད་སྟངས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་ཁོ་བོས་ཀྱང་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་དོ། །

བཞི་པ་ལམ་དང་འབྲས་བྱའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ལ་སྤངས་ཤོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཤེས་སྤྱི་བ་རགས་པ་གཟུང་བ་
དོན་གཞན་དུ་འཛིན་པའི་ཤོག་པ་སྤྱང་བར་བཞེད་དོ། །ལམ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་ཅམ་དང་དེའི་སྟེང་དུ་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤོགས་པའི་ལམ་མོ། །མདོན་ཤོགས་རྒྱན་གྱི་ཅེ་
སྟོར་གྱི་སྒྲུབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་བཞིར་བྱས་ནས་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞི་དང་སྟོར་བར་སྒྲ་མ་དག་
བཞེད་མོད་ཀྱང་ཤིང་ཡཔ་སྤྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། སྟོན་པོ་སྟོར་སྤྱང་ཤེས་པ་ལས་ཤུས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཞིགས་
ནས་སྟོར་སྤྱང་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་ལས་ཤུས་ཐ་དད་པ་མ་ཞིགས་པའི་གང་ཟག་གི་རིམ་པ་མི་འཐད་པས་དེ་
གཉིས་ལ་རིམ་པ་གཉིས་ལྟར་བརྟན་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་སོ་སོ་བ་མ་
ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ལུགས་འདིར་ལྟ་བུ་ལ་བརྟན་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ནི་གསུམ་ཁོ་ན་བརྟན་
ཏེ་ཆུང་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྟན་མོང་བ་ཤོགས་པ་དང་། འབྲིང་པོ་གཟུང་འཛིན་ཤུས་ཐ་དད་

ཀྱིས་སྤྲོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་འོ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟོན་པོས་ནི་ཡང་དག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བ་སྤྲོད་དུ་བཏང་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལེགས་
 པར་ངེས་པ་ན་ལྟ་བུར་ན་པས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་ད་ཀྱིས་པའི་འཕྲོ་བ་གཞན་ན་མས་ལ་སྤྲོད་ཅེ་སྟག་པར་བསྐྱེད་
 དེ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་འཕྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་རབ་དུ་དཔལ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 བསྐྱེད་ནས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྲོད་པ་ལ་སྦྲོབ་པར་བྱེད་དེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་
 དག་ཤེས་འཆོལ་སྤྲོད་བཏང་སྟེ། རྟོན་དམ་ན་མ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། ལྟ་ངན་འཐིབས་གནས་འཇིག་
 རྟེན་ལ། སྤྲོད་ཅེ་ཀྱན་དུ་བསྐྱེད་ནས་སུ། འཕྲོ་རྟོན་བྱེད་པར་དཔལ་གྱུར་པ། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་རྒྱས་
 མཁས་པ་ནི། སྤྲོ་དང་སྤྲོད་ཅེས་བརྒྱན་པ་ཡི། རྒྱལ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྤྲོད། ཅེས་སོ།

ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟོན་པོས་ནི་ཉག་པ་དང་སྟག་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་བདེན་
 པ་བཞིའི་ན་མ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱོམས་པས་སྤྲོད་པ་ལེགས་པར་བློན་པ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་
 ཀྱང་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་འཁོར་པར་འཁོར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཅམ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཆོས་
 ཅམ་གྱི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བའི་ཀྱན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཉེ་བར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་ཅེ་ཆེན་པོས་
 བྲངས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དེའི་རྟེན་སྤྲོད་པ་ལ་སྦྲོབ་པའི་དུས་ཉིད་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་
 པ་འཆོལ་བ་ལ་བརྟོན་པར་བྱེད་དོ། རེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་དད་པའི་རྟེན་འབྲུངས་པ།
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རྒྱལ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤང་བྱས་ཏེ། རེ་ནས་ཡང་དག་
 ཤེས་འཆོལ་བརྟོན། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲོད་པ་ཐིམ་དུག་ལ་སྦྲོབ་པའི་ཆུལ་ལ་འབད་པ་ལས་
 ཐིམ་ཐིམ་དུག་པའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་རྟེན་ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་རྒྱ་ཆོགས་དུ་མ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་བསྐྱོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པ་ན་སྤྲོད་པའི་
 ལམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། རེ་ནས་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ལས་དོད་དང་རྩ་མོ་
 གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྤྲོད་པའི་རྒྱས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་པར་གྱུར་ནས།

བཟོད་པ་སྒྲེས་པའི་ཆོ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཡང་རྣམས་པ་རགས་པ་ཉམས་པར་
བྱེད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་སྒྲེས་པའི་ཆོ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་བདེན་ཞེན་མངོན་གྱུར་གྱི་རྣམས་པ་ཉམས་པར་
བྱེད་དོ། །དེ་ནས་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་རྣམས་པ་འཁེལ་བ་དང་སྤང་བའི་ཚྭ་གས་དཔལ་ཆོག་པའི་རིམ་གྱིས་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་རྒྱལ་བ་སྤེལ་ཆོས་བཟོད་པར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲེས་པའི་དུས་ན་དངོས་ཀྱི་གཞོད་
བྱ་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་དེ་འགགས་ཤིང་གཉེན་པོའི་ལག་རྩེས་གྱིས་སྒྲེ་མི་རུང་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྤོང་བའི་
ཆོ་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་རྣམས་གོལ་ལམ་ཐོབ་པར་འཛོག་གོ། །

མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲོད་པ་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མཉམ་
གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ་སྤྱིར་ན་ཤེས་སྤྱིབ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་གཞིས་པའི་ཆེད་དུ་
སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་མི་འཛོག་པ་དེ་སྤྲིད་ཚུན་ཆད་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པར་འཛོག་
གོ། །

མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཉོན་ལྗོངས་ཀྱི་བརྟགས་བརྒྱ་དང་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་བརྟགས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་འཛོམས་ལ། སྒྲོམ་ལམ་
སྐྱོར་དགུས་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་དང་སྒྲོམ་སྤང་ཤེས་སྤྱིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་
རིམ་ཅན་དུ་སྤྲོད་པར་གསུངས་སོ། །མཐའི་དོན་རྩི་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྤྱིབ་པ་ཕྱ་མོ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་
ཏེ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
ས་དང་། མཆོན་མའི་སྒྲོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐག་མེད་ཀྱི་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་ཡོངས་སུ་སྒྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཐུར་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་གཙང་བ་དང་། བདག་དམ་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། རྟག་པའི་ས་རོལ་དུ་བྱེན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་འདུག་པའི་ཐམས་ཅད་ཐུག་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་ཡུལ་
 དུ་བྱུང་བའི་མཐུ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་མཆོག་
 དང་ལྷན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་འདུས་པའི་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་རྒྱུགས་པའི་སྤྱི་ཡོད་པའི་ན་
 གྱུ་ཚོར་བུ་ལྟ་བུ་འཁོར་བ་ཐིམ་སྤྱོད་བར་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་བཞུགས་ནས་སྤུལ་པའི་སྤྱི་སྒྲ་ཆོགས་པས་
 འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དེས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཆོག་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཐུགས་ཐེ་ཆེན་པོ་རྩལ་སྤྲ་རབ་འདུས་པའི་སྤྱི་ ཉོན་མོངས་བ་དང་
 ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བའི་ཡུང་པོ་མ་ལུས་པ་དང་བལ་བ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་འཁོར་བ་ཐིམ་སྤྱོད་བར་བཞུགས་
 མོ། །ཞེས་གསུངས་མོ། །

འདིར་མ་བཤད་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་ནི་རང་རྒྱུད་པ་སྤྱི་མའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་སུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
 བྱིང་། མདོར་རྒྱུགས་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་པ་འབྲེལ་བཤད་རྣམས་ལས་རང་རྒྱུད་པ་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་
 ཀྱི་རིམ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ད་ལྟ་ཡང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་ཆེ་བ་
 ལྟར་རོ། །

༡༥ དཔལ་ལྷན་དབུ་མ་ཐམས་འགྱུར་བའི་ལུགས་རྒྱས་པར་ འཆད་པ།

གཉིས་པ་ཐུབ་པའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་ཅེ་དཔལ་
 ལྷན་དབུ་མ་ཐམས་འགྱུར་བའི་ལུགས་མདོ་ཅམ་བཞེད་པ་ལ་མཆོན་ནི་དང་། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་

གཉིས། དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་དོན་གྱི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐོལ་བྱེད་སྐོལ་གྱི་ཆད་མ་
འབྲུལ་བ་ལ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པའི་སྤོང་མ་ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲུབ་མེད་གོས་པར་བྱེད་སྐོལ་གྱི་
ཁས་བྲལ་ཅན་ལ་འབྲེལ་ནས་བྱེད་སྐོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་ཉགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་
ཉགས་པའི་མེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་དབྱུང་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་པའི་འཛིག་བྱེད་དམ་མཚན་ཉིད་
ཡིན་ནོ། རྟེན་ལྡན་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མེས་སུ་དཔག་པར་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་
ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་བཟོང་བ་ཡིན་གྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྐོལ་གཞི་མཚན་ཉིད་བཟོང་པ་ནི་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་ལ་ཐེ་ལྷར་གྲགས་པའི་འཐད་པས་དེ་ཁོ་ན་མ་གཤམ་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱོ་པོ་ལ་ཕན་བདགས་པའི་
བྱེད་རོ། ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གདན་ཆོགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་
མེད་གོས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པ་དོན་བཅས་ཏེ། གསུངས་ཤིང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དཔེས་ཀྱང་བཞུགས་ཏེ།
དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་རང་ཉིད་ལ་གྲུབ་པའི་གདན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་གྲུབ་པས་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཉིད་དུ་མཐོང་པའི་བྱེད་རོ། འཛིག་རྟེན་ན་ནི་རེས་འགྲུའ་དབང་པོ་སྐོལ་བ་
དང་བྱེད་སྐོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཆོག་གིས་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་ལ། རེས་འགྲུའ་
ནི་རང་གི་ཆོག་ཁོ་ནས་འགྱུར་གྱི། གཞན་གྱི་ཆོག་གིས་ནི་རྒྱལ་བའམ་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །
འཛིག་རྟེན་ན་ནི་ལྷར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཁོ་ན་རིགས་
པའི་བཞུན་བཅོས་སུ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཐལ་འགྱུར་པའི་གོ་དོན་དེ་ལྷར་འཛིག་པ་ནི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་རྩ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
རྒྱལ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཆད་མས་སྐོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ཀྱིས་
བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉགས་དང་དེས་མི་འགྲུབ་པར་བྱེད་སྐོལ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་ཚུལ་གསུམ་
ཀྱིས་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པར་འཛིག་པ་དེ་ནི་སྐོལ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་གཤེད་ཏུ་གསལ་བ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་ལྡན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པར་གཞན་གྲགས་ཅན་གྱིས་བདེན་

མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱས་
ཀྱང་ཆོག་གོ།

ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་
པ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་
ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འཇུག་འབྲེལ་ལས། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་
བཞུལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་བསྟན་
བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསེལ་ལོ། །ཞེས་རང་གི་ལུགས་
དབུ་མ་པ་གཞན་གྱིས་བཀྲལ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ན། རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་སྟེང་པོ་ལས། རང་གི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་སྟེང་ནས་འཛོག་པ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །

པོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྲུལ་དག་རབ་ཏུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་གསུངས་
ཏེ། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོའི་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་ཡིག་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་
རྣམས་གངས་སྒོ། ལྷ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་མཐའ་ལས། ཐེག་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཐབས་ཚུལ་གྱིས། མི་གནས་
དབུ་མ་ཉི་བར་མཚོན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ཞིང་རྩི་བོ་རྩིའི་གསུང་སྒྲིམ་རྣམས་ལས་
ཀྱང་ཐ་སྙད་དེ་འབྱུང་ལ་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་བཀག་པ་མི་སྤང་ངོ་། །དཔལ་པོའི་གཞུང་དེ་སློབ་དཔོན་
དཔལ་པོས་མཛད་པ་མིན་ཟེར་མཁན་རེ་གཉིས་ཡོད་པར་འདུག་ཀྱང་སྤྲུལ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་ཅམ་
དུ་ཟད་ཅིང་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་ན་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་རང་རེའི་མཁས་གྲུབ་རིམ་ཕྱོག་མཐའ་དག་གིས་
ཆད་མར་བཞེད་སྤང་ངོ་། །དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་སྟེ་བྱུང་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་
བ་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་ལས་མི་འབྱུང་ཞིང་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་

མེ་ལྷ་རྩལ་། །

ཀ༽ གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱུང་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ལམ་བཟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་སྟེ་བཞི། དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞི་ཅི་འདྲ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། དགག་བྱ་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་། དེར་ཞེན་ལྷགས་ཀྱང་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པས་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་བཞེད་དོ། །ལྷགས་འདིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས་པས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གང་ཐོབ་ཀྱང་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་རྟོགས་དགོས་པར་བཞེད་དེ། ཞི་བ་ལྷས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

དེའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ནི་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡུང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་པར་བྱེ་བར་མི་བཞེད་དེ། ཡུང་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་འཛོག་པ་ལྷར་གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་བཞག་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱེ་མ་འདུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་དགོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་

དེ་ཕྱི་བས་ན་མ་གཉིས་གསུངས། ཁྱེད་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་དུ་འགོག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་སྟེ་མ་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་མོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་འོ། །དེ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དེ་ཕྱི་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོ། །ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་གཞི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་མོ་སྟོན་སྟེ་ལྟུང་དུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་འཛིན་ལྟུང་ཡིན་ལ། དེའི་ཞེན་ལྟུང་ནི་སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་བདེན་ཆད་དོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་འགོག་ཀྱང་རང་བཞིན་ནམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་གི་ངོ་མོས་གྲུབ་པ་མི་འགོག་པའི་བྱུང་པར་འབྱེད་ཀྱང་འདི་པའི་ལྷགས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྟགས་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟགས་དོན་གཅིག་པར་བཞེད་དོ། །

དེས་ན་དྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ལས། རོན་གྱི་ངོས་ནས་སྟོན་ལྷགས་ཡོད་པ་རང་དབང་པའི་ངོ་མོ་འོ། །ཁྱེད་གསུངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་རང་དབང་དོན་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ལྟུང་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་ཡང་ལྷགས་འདིའི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་ཆད་འོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། འདི་ཀྱན་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་བདག་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། ཁྱེད་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་མོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཁྱེད་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ལྷགས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྐབས་འདིའི་འགོག་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་རྟོག་པ་དེ་གང་ལ་བྱེད། དེའི་དབང་གིས་བཞག་ལྟུང་འཛིན་པ་ཡིན། རང་རྒྱུད་པས་སྟོན་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ལྷགས་མེད་པར་བཞེད་པ་དང་བྱུང་པར་འཛིན་པ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་ལྟུང་ནི། བཞི་བརྒྱ་པ་

ལས། རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། སྟོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མེན་ན། །ཡང་དག་ནང་དང་
རྟོག་པ་ཞེས། ཁྲོ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་འདོན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་
ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི་གོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་
པ་ལ་བཏགས་པའི་སྒྲུལ་ལྟར་རང་གི་ངོ་པོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་རྟོག་པ་ནི་སྟོག་
མ་མེད་པ་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་ཚོར་བའོ་ཞེས་སྟོགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་
གཟུགས་སྟོགས་སུ་འདོགས་པའི་ཁྲོ་ལྟན་སྟེས་རང་དགའ་བ་འདིའོ། །

དེའི་དབང་གིས་བཞག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་མུན་པ་བབས་པའི་ཆེ་ཐག་པའི་མདོག་
ཁྲ་བོ་དང་འབྲེལ་ལུགས་སྒྲུལ་དང་འདྲ་ཞིང་ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ན་སྒྲུལ་ལོ་སྤྲུལ་པ་འབྱུང་ངོ། །དེའི་
ཆེ་ཐག་པའི་མདོག་དང་དབྱིབས་དང་ཆ་གས་གཞན་ན་མས་དང་དེ་དག་ཆོགས་པ་གང་ཡང་སྒྲུལ་གྱི་མཆན་
གཞིར་འདོག་རྒྱ་མེད་ཀྱང་དེའི་སྒྲུལ་ནི་ཐག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཁོ་ནའོ། །དེ་
བཞིན་དུ་རང་གི་གདགས་གཞི་ཡུང་པོ་ལྗེའི་སྤྱང་དུ་རང་ལོ་སྤྲུལ་པའི་ཁྲོ་འབྱུང་བ་ན་ཡུང་པོ་ལྗེ་པོ་དེའི་ལ་
གྲུལ་དང་ཆོགས་པ་དང་རྒྱན་དང་ཆ་གས་གང་ཡང་རང་པོའི་མཆན་གཞིར་འདོག་རྒྱ་མེད་ལ། དེ་དག་
ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཆོས་གཞན་དེའི་མཆན་གཞིར་འདོན་རྒྱ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། རང་དེ་ནི་
རྟོག་པས་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཙམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་ཚུལ་
ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་འདྲ་མོད་ཀྱང་ཐག་པའི་སྒྲུལ་དང་གཟུགས་སྟོགས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡོད་མེད་
མི་མཚུངས་ཏེ། བཏགས་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མས་གཞོད་མི་གཞོད་མི་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

མིང་གིས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཡང་གཟུགས་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོས་འདི་དག་ལ་འདི་ནི་
གཟུགས་སོ་འདི་ནི་ཚོར་བའོ་ཞེས་སྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པའི་མིང་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་བླང་དོར་ལ་
ཞུགས་པས་འདོད་པའི་དོན་འབྱུང་བའི་མིང་ཙམ་དེ་ལ་འཐད་མི་འཐད་སྟོགས་ཀྱི་དགག་སྒྲུབ་དང་བྱ་
བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན་གྱི། མིང་ཙམ་དེས་མ་ཆོམ་པར་གཟུགས་ཞེས་བརྟོད་པ་འདི་ཁ་དོག་ལ་

བྱམས་དབྱིབས་ལ་བྱམས་ཆ་གས་གཞན་ལ་བྱམས་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ལ་བྱཞེས་སོགས་བདགས་
དོན་བཅའ་ནས་ཞུགས་ན་གང་ཡང་མི་རྟེན་ཅིང་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོལ། །

མིང་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རུང་སྟེ། དཔེར་
ན་གྲོང་གི་མི་གཉིས་ཤིག་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལྟར་མོའི་ཕྱིར་དུ་དོང་བ་ན་ལྟ་ཁང་ཞིག་ཏུ་ཞུགས་ནས་རི་མོ་བཞུ་
བར་བཅུམས་པ་དང་གཅིག་གིས་སྦྲས་པ། ལག་ན་མཐུང་ཅེ་གསུམ་པ་ཐོགས་པ་འདི་ནི་སྟེད་མེད་ཀྱི་
བུའོ། །ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་འདི་ནི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་སྦྲས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ན་
རེ། བྱིས་ལོག་པར་བཟུང་བ་སྟེ་ལག་ན་ཅེ་གསུམ་ཐོགས་པ་ནི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའོ། །ལག་ན་
འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་ནི་སྟེད་མེད་ཀྱི་བུའོ་ཞེས་དེ་གཉིས་ཅོད་པར་གྱུར་དོ། །དེ་ནས་ཉེ་འཁོར་ན་ཀུན་ཏུ་
རྒྱ་ཞིག་འདུག་པའི་གན་དུ་སྤང་སྟེ་རང་རང་གི་བསམ་པ་སྦྲས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དེས་དེ་ན་དབང་ཕྱག་
ཆེན་པོ་ཡང་མེད། སྟེད་མེད་ཀྱི་བུ་ཡང་མེད་དོ། ཅིག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རི་མོའོ་སྟེ་མེད་པའི་ཤིང་གི་
དེ་ལྟ་ན་ཡང་ལྟ་དེ་གཉིས་མེད། རི་མོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་ཟེར་གྱི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟོན་དང་བསྟན་ནས་
འདི་ནི་བདེན་ནོ་འདི་ནི་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྦྲ་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྦྲས་པ་ལས་གྲོང་གི་མི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་
ཡང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ལ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་དེས་རྩན་སྦྲས་པའི་སྟོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཡུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་
འདི་འཐད་དང་འདི་མི་འཐད་ཅེས་པའི་རྣམ་གཞག་འཐད་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་
ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཟིགས་ཀྱང་འདིག་ཉེན་གཞུག་པའི་ཚུལ་དུ་བདེ་མཛད་ནས་སྒྲུང་དོར་བསྟན་པས་
འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་དོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩ་མེད་རབ་བྱེད་
བཅོ་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་མིང་ཅམ་ལ་བྱེད་འཐད་པའི་ཚུལ་གཞན་ཡང་རྒྱ་པའི་
ཞབས་དང་རྗེ་བཙུན་ཞི་བ་ལྟས་ཀྱང་དཔེ་དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྟོན་ནས་འཆད་པར་མཛད་དེ། འདིར་

དེ་ཙམ་ལས་མ་སྒྲིལ་སོ། །

ཐ་སྙད་ནམ་པར་འཛིག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་སྒྲིབ་དཔོན་དེ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དབུ་མའི་ལྷ་པོའི་མཐར་ཐུག་པའི་དགའ་ས་ཡང་འདི་
ཉིད་ཡིན་ནི་ཞུས་ཤིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡབ་སྐུ་གྱིས་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་གདམས་པར་མཛད་དོ།
ཚུལ་དེ་ནི་ཉེ་པར་འཁོར་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྒྲ་ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་ཏྲོག་ཁ་བྱེ་བྲིང་། ཀུམ་པ་
གྱི་ཁང་མཚོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་བ། འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། དེ་དག་ཏྲོག་པའི་
དབང་གིས་བཞག་པ་ཡིན། ཏྲོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་ནམ་བུ་གསལ་ཏེ། ཞེས་དང་། ཏིང་
འཛིན་བྱལ་པོ་ལས། ལྷ་པོ་འདས་པ་ཟབ་པར་ཡང་། སྒྲ་ཡིས་རབ་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། ལྷ་པོ་འདས་
པ་མི་རྟོག་དེ། དེ་ཡི་སྒྲ་ཡང་མི་རྟོག་དོ། ཞེས་སོགས་དང་།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རྩེ་ལྷ་པོ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས། འདི་ལྷ་སྟེ། དུང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། འདི་ལྷ་སྟེ། དུང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། འདི་ལྷ་སྟེ། ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཡ་རྩེ་ལྷ་པོ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་སྒྲིལ་ཞབས་ཀྱི་
རིན་ཆེན་སྒྲུབ་པ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་དོར་པོ་མིང་ཙམ་ཕྱིར། རྣམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་མོ། འབྱུང་
མེད་གཟུགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཕྱིར་མིང་ཙམ་ཉིད་ཀྱང་མེད། ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཙམ་ཡང་
མེད་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། ཀུམ་པ་ཞིག་ཡོད་དང་མེད་
འགྲུར་པའི། འཛིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་
པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མཚན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་
འདིས་ལས་འདི་བྱས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཞགས་པ་ལ། གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་ཆ་གསུམ་མ་
ཚོགས་པ་འམ་རྒྱན་ལྷ་བྱ་ཞིག་རྟོག་ནས་གང་ཟག་དེ་འཛིགས་དུང་ན་ལས་གསོག་པ་པོ་ལ་སོགས་པར་
འཛིག་ནས་ལ་མ་རྟོག་ན་འཛིག་མི་རྒྱས་གིང་། དེ་ནི་མདོ་སྟེ་པས་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་ནམ་པར་བཅད་

ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལ་ནམ་མཁར་བཞག་པ་ཡན་ཆད་ལའང་འདྲོ། །ལུགས་འདི་ལ་ནི་དེ་ལྟར་བདགས་
དོན་བཅའ་ནས་སྟེད་མི་དགོས་པར་གང་ཟག་དེ་ལས་གསོག་པ་པོར་འཛིག་པ་སོགས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
བཞག་པས་ཆོག་པ་འདི་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་ཆོས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པས་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་ལུགས་ལ་དགག་བྱུར་བྱེད་ཅེས་པའི་
སྒྲིའི་གནོད་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་བྱེད་པར་འདོད་ཅིང་། འདི་པས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་
པར་འདོད་པའི་རྟོག་པ་ནི་འབྲུལ་ཤེས་སུ་བཞེད་པས་མི་འདྲོ། །དེས་ན་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་
པ་ལ་ཡང་ང་ཅམ་དང་གང་ཟག་ཅམ་འཛིག་གི་ཡུང་པོ་སོགས་མི་འཛིག་གོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་
ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་ང་ཡི་བཞིན་དོ། །རྒྱུད་གཞན་གྱི་གང་ཟག་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པར་འཛིན་པ་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྟེས་མིན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་དང་མ་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ཡུང་སོགས་
སོ། །

དེ་ལྟར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་དམིགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་ནམ་པ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་མཚུངས་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཛིན་སྣངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་ཐལ་
བའི་སྒྲིའི་མེད་དོ། །བདེན་འཛིན་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཡུང་པོའི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་རང་མཆོན་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་ཡང་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་དཔུང་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་མཆོན་གང་
ཡང་མེད་པར་རང་དགར་གོམས་པའི་དབང་གིས་འཛིན་པ་སྟེ། རྒྱ་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ལ་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་
ཀྱི་འཛིན་ཚུལ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་དཔུང་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟ་ལྟ་སྟེས་ཞེས་
ཀྱང་གསུངས་སོ། །

རིགས་པའི་དགག་བྱུ་ལ་བདེན་འཛིན་ཀྱང་འཛིག་མོད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ཉིད་དོ། །འདི་
དག་གི་ནམ་གཞག་ཞིབ་པར་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཞིབ་དུ་སྦྱངས་པ་དང་རྗེ་ཡབ་སྤྲུལ་གྱི་གསུང་གི་གདམས་
པ་རྣམས་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུད་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་རིང་དུ་བརྟེན་པ་སོགས་རྒྱ་ཆོགས་དུ་མ་ཞིག་བརྟེན་

པ་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི། ལྷན་སྡོམ་ཡོགས་མོས་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡུས་མཁན་པོ་དང་ཁ་སྤྱིར་བརྟེན་གཤགས་
འབྱེད་ཀྱིས་མི་ཆེ་སྟངས་ཟད་ལ་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་བསྡོམ་པའི་ཅུ་ལ་བཤད་མཁན་པོ་གཉིས་ཀའི་སྤྱིད་ཡུལ་
མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དགག་
བྱ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། དེས་དགག་བྱ་བདག་གཉིས་འགོག་པའི་ཚུལ་
ལོ། རྟེན་པོ་ལ། དེ་རིགས་པས་འགོག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་
བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞབས་ཀྱིས་བཀྲལ་བ་
དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་འགྲེལ་བ་པོ་ནི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་དང་ཟླ་བའི་ཞབས་གཉིས་ཡིན་
ལ་སྒྲོལ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་ཡང་དེ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་བཞེད་དོ། ཤིང་ན་ཆེན་པོ་འདི་གསུམ་
གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལྟ་ཞོག་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཅམ་ཐབ་པ་ལ་ཡང་
གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོར་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་དགོས་པ་ཤེར་སྤྱོད་ཀྱི་མདོའི་དགོངས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་ལུང་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པར་
གསུངས་པ་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་བསྐྱེད་ས་དང་རྒྱལ་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་
གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེར་སྤྱིན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་
ཀྱིས་ལ་སྒྲོལ་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

འཕགས་པ་ལྟའི་དཔྱད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་ཏུ་པ་ལས། ཡོད་པས་རྣམ་པར་
མི་ཤོ་ལ་ཏེ། མེད་པས་མེད་པ་འདི་ལས་མིན། ཁེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་པ་ལ་ཤོ་ལ་པ་མེད་པར་
བརྟན་ནས། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་ཤོ་ལ། ཁེས་
དངོས་སོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐིམ་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་འཕགས་པ་རྣམས་མེད་པ་ལས་ཤོ་ལ་
བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་པ་ལས་ཀྱང་མངོན་མཚོན་ལྷན་བཤེད་ཡོད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་

ཡིན་ལ་དེ་རྒྱུ་དུ་སྤོང་བ་ལས་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བར་བསྐྱབས་གིང་། ཤེས་
རབ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུང་
པོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་ན་ངར་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཡུང་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་པར་དུ་
འཁོར་བ་མི་རྣམས་ཅིང་ཟད་པ་ན་རྣམས་པ་དང་། མེད་ལྟས་ངན་སོང་དང་ཡོད་ལྟས་བདེ་འཁོར་འཁོར་
བས་དེ་གཉིས་ལས་ཐར་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་དགོས་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཡུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་དང་། འཇིག་
རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་
གསུངས། ཞེས་སོགས་སོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་ཕྱ་
མོ་རྟོགས་པ་ཞིག་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་པའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་དགོས་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། ཙ་
ཤེད་ཀྱི་ཆེན་ལས། འདི་དང་ལྷ་མ་གཉིས་སུ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་བཀག་པའི་རྟེན་
འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་ཡང་མང་མོད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་
གཅིག་འཁོར་བ་ལས་སྐྱོལ་པའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས་གཙོ་བོ་དེ་བསྐྱབས་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྟང་
ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་བདག་འཛིན་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་
སུན་དབྱུང་བ་ཞིག་གིས་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་སྒོ་བདག་གཉིས་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཙམ་དང་ཡུལ་གཞན་ལ་འཕྲོ་
བ་བཀག་པ་ཙམ་ཀྱིས་སྤོང་ཉིད་རྟོགས་པར་བཞག་མི་ཅུས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཉིད་དང་བརྒྱལ་བ་ལ་སོགས་
པས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་ལྟས། ཡུལ་ལ་བདག་
མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་པོན་འགགས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་།

ཟླ་པའི་ཞབས་ཀྱིས། རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་ལྟར་མེད་པར་
ཡོངས་དབྱུང་ཟེན། ཞེས་དང་། ཟླ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས། ཟླ་བྱོས་མཉམ་གཞག་འོག་དུ་ནི། །
ཐ་སྟངས་སྟོན་གསུང་བུ་པའི། ཆོས་རྣམས་དངོས་པོ་འདི་དག་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་འདི་ལྟར་བརྟག་

།ཅེས་དང་། རྒྱ་བཟུང་ཞི་བ་ལྟས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཙལ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་སྤྲོད་ཅིང་གང་ལ་
སྤྲོད། །ཅེས་སོགས་དང་། དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པས་ཀྱང་། འདི་ཡུལ་སུ་མུ་མུང་མེད་པར་ནི། །དེ་
སྤྲོད་པར་ནི་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབྱངས་གཅིག་དང་དགོངས་
པ་གཅིག་གིས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་བདག་གཉིས་སུ་མཆན་མར་གཟུང་པའི་སྒྲོམ་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་
པ་དེ་ལྟགས་པར་དབྱང་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས། །ཁོས་གཟུང་བ་ལྟར་མེད་པ་ལ་འཇམ་
པ་བྱངས་པའི་སྒྲོམ་ནས་འབྲུལ་པའི་རྩན་ལྷགས་ནི་བ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་པའི་གནད་དམ་
པ་ཡིན་པས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དབྱེད་པ་ཞིག་གཤམ་ཆོའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པའི་མདོ་ལས། བྱམ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཡུལ་
ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཡིན། །གསོལ་པ། འཇམ་དཔལ། རྣམ་པར་བརྟགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་
དམིགས་པ་གང་ལགས་པའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ཏིང་པོ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། །གཤམ་ཆོས་
ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་ །སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གཤམ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ །དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་འཐོབ་
འབྱས་བྱའི་རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་
སྤྲིན་ལས། །ལྟག་མཐོང་གིས་བརྟགས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་འཇུག་
པའོ། །ཞེས་དང་། ཆངས་པས་ཁུས་པ་ལས། ཆུལ་བཞིན་དུ་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲོ་
གྲོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཀྱིས་སྤྲིར་རྒྱལ་པའི་གསུང་
རབ་ཀྱི་བྱང་པེས་འབྲེད་པའི་རིགས་པའི་ལམ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོམ་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། །ཁྱད་པར་
དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་སྒྲུབ་པ་དང་
ལྡན་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ལམ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་ཆོད་པ་
ལྟར་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།

བྱད་རྒྱུ་ལི་ཏ་ལས། །ཅི་རྟོག་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཇེས་སུ་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོང་

ཅེན། བཤད་པ། སྒོ་བ་དཔོན་ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱག་བསྐུལ་སྒྲ་ཆོགས་
 གྱིས་ཉེན་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་
 ལྟ་བུའི་དཔེ་བུ་བསྟན་པར་བཞེད་པས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་བཅུམས་ཏེ།
 ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འདྲུག་པ་ལས། བསྟན་བཅོས་ལས་དཔུང་ཚྱོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱ་མཛད་
 རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། ཁྱེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་
 རིགས་པའི་དཔུང་པའི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་འཛོལ་པ་ཁོ་ནའི་
 ཆེད་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་སྤྱི་མའི་ཚྱོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མ་མཛད་ཅེས་དང་ལུང་ཕྱི་མའི་
 ཁོ་ནའི་ཆོག་གིས་གང་གཅོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཕྱིར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་དཔྱད་པ་ལུང་རིགས་ཆད་
 མ་ལ་དཔང་པོར་བྱས་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་གཞན་གྱིས་ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་དམིགས་པའི་རྒྱ་དང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྒོར་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་
 ཟེན་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྟོན་པ་ལྷན་པའི་དཔེ་དེ་ཉིད་དང་། བེད་རྟེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པས་བཀའ་
 ལྟུང་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་འགྱུར་བས་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་དེ་ལ་འབད་པར་
 རིགས་སོ། །གང་ཡང་རང་གིས་ཆོས་བྱེད་པར་སྒྲོམ་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་བཞུགས་པར་སྒྲོམ་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་དང་འཆད་ཚྱོད་ཚོམ་པའི་སྟེང་ཅིག་བཞུགས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་རང་གཞན་
 ལ་མ་ཕན་པར་མ་ཟད་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱི་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་རྒྱུད་གོས་པར་འགྱུར་ཞིང་མཐུག་སྟེད་
 པ་ན་འཐབ་པ་དང་ཚྱོད་པ་དང་པོང་བ་དང་མཆོན་དང་དབྱིག་པ་དག་གིས་བསྟན་པ་འཛིན་པར་སེམས་
 པ་དག་ནི་ཀུན་སྒོར་མ་དག་པའི་དབང་གིས་སྟན་དུ་གྱུར་ཅིང་རྟེན་བདུད་དུ་བབས་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པར་
 བྱུང་། །

དེས་ན། འཕགས་པ་ལྟས། བསོད་ནམས་རྒྱུད་དུས་ཆོས་འདི་ལ། ཤེ་ཆོམ་ཟ་བར་མི་འགྱུར་
 ཉེད། ཤེ་ཆོམ་ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ཤྱིད་པ་བྱུང་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། ཞེས་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་

ལ་དོན་འགྲུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲིན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་འདི་དུ་བགྱིད་པར་གསུངས་
པ་དང་། བྱད་པར་དུ་དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོ་ལས། སངས་རྒྱུས་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུངས་
པའི་དོན་ཉིད་བུ་ལ་ཁོང་འབྲུགས་པའི་ཆོ། གང་ཞིག་སྤྲད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡིད་གཉིས་བསལ་ནས་སྤྲོད་
ཉིད་ཉོགས་དེ་སྐལ་བར་ལྷན། ཞེས་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ལ་བབས་པའི་ཆོ་གིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གནས་འདི་ལ་
སྤྲད་ཅིག་ཙམ་མོས་པ་ཡང་སྐལ་བ་ཆེས་གིན་ཏུ་བཟང་བར་གསུངས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བའི་ལེའུ་
དང་། མ་སྤྲེལ་དགའི་མདོ་ལས། ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པས་མཆོམས་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་སྤྲིབ་
པ་ཡང་འདག་ན་ཆོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལག་པར་ཞུགས་པ་ཤུན་ཆོགས་ཏུ་ཅི་སྤྲོས་པར་གསུངས་པ་
སོགས་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཆོས་འདིའི་རིགས་ཀྱི་རྣམས་པ་རྣམས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་
དགོས་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངེས་པ་ལ་མ་གཞོན་པའི་ངང་
ནས་ཟབ་མོའི་གཞུང་ཉན་ཅིང་འཛིན་པ་དང་དོན་སེམས་པ་དང་བསྐྱེམ་པ་དང་ཆོ་རབས་ཀྱང་རྣམས་པའི་
སྤྲོན་ལམ་གདབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྲིར་དབྱེ་མའི་གཞུང་ལས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་རྣམས་
གངས་མཐོའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
རིགས་པ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་གཉིས་སུ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་
གཞི་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཡིན་པས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་
གཉིས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་དང་ངེས་རྣམས་འབྲེད་ལས། གང་ལ་ངའོ་སྤྲོས་པ་སྤྲོ་
བའི་དམིགས་པ་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ལ་བདག་གཉིས་སུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་འཆིང་
བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། རིགས་པས་གང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་འགོག་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་དེ་
གཉིས་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་འགོག་པར་འདུ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་
སོ། རྗེ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐོའ་བཞི་སྤྲོ་
འགོག་གི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་མཉམ་པ་ཉིད་བཅུས་ས་རྒྱལ་པ་ལ་འདུག་པར་

གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 མཉམ་པ་ཉིད་ཁོ་ན་རིགས་པས་བསྟན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་གཞན་ནམས་བསྟན་སྒྲ་བར་དགོངས་ཏེ་རྩ་མེད་
 ཐོག་མར། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་
 དབུ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །ཅེས་པ་ནས།
 རྣམ་དཔྱད་པ་ནི་སྤྱད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་
 པའི་རིགས་པ་བསྟན་པ་ཡང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འཁོག་གི་རིགས་པ་ཁོ་ནར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་དྲང་
 དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འཁོག་
 པའི་རིགས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་
 པའི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་འདུག་པ་ལས། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་
 གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྟེན། །དེས་དེ་ཉིད་ལ་འང་བདེ་སྒྲག་
 འདུག་འགྱུར་བས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་འང་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་ཤིང་ན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་
 བཅའ་བས་མི་རྟེན་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འཛོག་པ་བཞིན་
 དུ་གང་ཟག་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛོག་པར་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་པའི་ཐབས་
 སུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། བསྟན་བཅོས་དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་རྣམ་
 བདུན་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱིར་དང་། །དྲང་དེས་རྣམ་འབྱེད་ལས་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་གཙོ་
 བོར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ནི་ཡུགས་འདིའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པ་ལྷ་མ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་གཏུགས་པ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་
 པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས། གང་སྤྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས།
 རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རྣམས་པ། །དེ་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །རྟེན་རྒྱ་བྱ་བ་
 མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་རིགས་པ་གཞན་མཐའ་དག་འདི་ཉིད་ལ་གཏུགས་དགོས་
 ཚུལ་དང་འདིས་ལྟར་འདུག་ཏུ་བ་གཙོད་ལུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདྲ་བ་རིགས་པ་གཞན་ལ་མེད་ཚུལ་རྣམས་

ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བར་ཡོད་དོ། རྟེན་གྱི་འདི་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་
ཞེས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛད་དོ། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་སྐྱེ་བཞིན་སྐྱེ་འགོག་ནི་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ཏུ་བྲལ་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ལ་སྦྱོར་
བར་མཛད་དོ། ཡམས་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་གནད་བཞིན་དཔྱད་པའི་
སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཅ་ཤེད་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། ཅ་ཤེད་རབ་
བྱེད་པ་གཞན་ཉིད་དུག་པོ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལྷན་པའི་རིམ་པར་བྲིལ་བ་ནི་རབ་བྱེད་འདིས་
སྟོན་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལའང་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་
ཡོད་དེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་། གང་ཟེག་གི་བདག་
འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་བཤད་
པོ།

༡༢ ཆོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། མཐའ་བཞིན་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རྩི་རྩེ་གཟེགས་མའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ནི། ཅ་
ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། རྟོན་པོ་
གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་མཐའ་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་
བཅའ་བཞི་གསུངས་ཤིང་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཡང་སྦྱབ་ཆོས་གཞན་མི་འཕྲུག་པའི་མེད་དགག་ཁོན་ཡིན་
ནོ། རྟོན་ཅིན་ཕྱིར་དམ་བཅའ་བཞི་ཁོན་བཤད་ཅེ་ན། རྟོན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་མཐའ་
བཞིན་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དམ་བཅའ་དེ་བཞི་གྲུབ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་

པ་བདེ་ཐུག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་མཐའ་ཆོད་པའི་རིགས་པ་འོ། །

གལ་ཏེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ཡང་ཤུགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ན་དམ་བཅའ་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མ་ཡིན་པར་དགག་པ་ལ་སྐྱབ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པའམ་སྐྱབ་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་གིས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དང་རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་གསུམ་དུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཅ་ཤེད་དང་འདུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་ཁྱོད་ཐོག་ནས་བཤད་པའི་ལེགས་བཤད་གནད་ཆེ་བཞིག་ཡིན་ཀྱང་དབུ་མའི་ཡིག་འཛིན་མཛད་པ་པོ་པལ་མེ་ཆེས་མཁོ་རྒྱུད་པའི་གསུ་སུ་བཞག་པ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་སྐྱེད་བཞིན་ཉུང་བར་སྐྱར་རོ། །

བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ནི། སྐྱེ་བཞིན་པའི་རྒྱ་གུ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་གུའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཉིད་སྐྱར་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་། བྱུ་སྐྱེ། སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་འཛོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ས་ཡོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐུབས་ནས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་འདུག་པ་ལས། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་འང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ནི། །རྒྱ་གྲུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་

ཞིང་། །ས་པོན་མེད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་གྲངས་ཅན་
པས་ས་མུག་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོན་ར་འདོད་པས་མུ་གུ་མུ་གུ་ལས་སྐྱེས་བར་མི་འདོད་ཀྱང་མུ་གུའི་རང་
བཞིན་དང་ས་པོན་གྱི་རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། དེའི་རང་བཞིན་ནམས་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་
དུ་འདོད་པས་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྐྱོན་འདུག་ལ་རང་རེ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་མི་འདོད་མོད་ཀྱང་ས་མུག་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་དེ་ས་མུག་གི་གནས་ལུགས་སུ་སོང་བས་དེའི་བ་བྱར་མེད་
པར་རིགས་པས་འཕུལ་ནས་སྐྱོན་སྐྱོན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདུག་པ་ཙ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་འབྲས་རོ་པོ་གཅིག་པ་ལ་ས་མུག་གཉིས་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་
རོ་རྒྱས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གནས་སྐབས་ལྷ་མ་སྤངས་ན་ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་
གཅིག་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་ས་མུག་གི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་གཟུང་དུ་ཡོད་
མེད་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་དང་། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་གཞོད་
པ་སྟེ་འགྲེལ་པ་མཛད་པའི་རིགས་པ་ནམས་དང་། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་བའི་ཙ་མེད་རིགས་པས་འགོག་པ་ནམས་མཛད་དོ། །གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་གཞན་
ནི་གཞན་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་ལུའི་ས་པོན་རང་
འབྲས་ས་ལུའི་མུ་གུ་ལས་རི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་དང་
སོལ་བ་སོགས་ཀྱང་ས་ལུའི་མུ་གུ་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེ་སྐྱེ་
བ་ནམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་ཡིན་ཚུལ་གཉིས་པོ་དེ་མཚུངས་པར་འདོད་ན་སེལ་བྱེད་མེ་ལྟེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་
བསལ་བྱ་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་བ་དང་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་དག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མཚུངས་པར་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཙ་མེད་རབ་བྱེད་ནི་བྱ་པ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བྱ་གཞན་ཉིད་ན། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་
མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། དཔལ་

ཐུན་ཆེ་བས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གཤེག་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། འོ་ན་མེ་མེ་ལས་
 ཀྱང་མུན་པ་འབྲུག་པོ་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། རམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་
 གི་ཕྱིར། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་པར་
 པའི་རིགས་པའོ། གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཅམ་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་
 སུ་མི་འཛོག་གི་འབྲས་བྱ་རབ་ཏུ་བྱ་བར་རུས་པ་སོགས་གཞན་བྱུང་པར་པ་ཁོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་སུ་འཛོག་
 པས་རྒྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ངེས་པ་འཐད་དོ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་གཞན་ཡིན་ཕྱིན་གཞན་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ཕྱིན་ཡན་ཚུན་
 འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་ན་ས་ལུའི་ས་པོན་དང་ནས་ཀྱི་ས་པོན་
 གཉིས་ས་ལུའི་རྩ་གྲུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རུས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གཏན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་གཞན་སྐྱེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་དེ་རང་སྐྱེས་པའི་སྤྲོ་ལ་ཏུ་ཡོད་དགོས་
 ཏེ། སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་འགག་བཞིན་པ་དང་འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱྱགས་པ་གཉིས་དུས་
 མཉམ་དགོས་གིང་། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་འགག་གི་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱང་དུས་མཉམ་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་
 དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་རྒྱ་མཚན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱྱགས་པའི་བྱ་བ་ནི། འབྲས་བྱ་
 འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་པོ་རྩ་གྲུ་སོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་ནི་དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་ཕྱིན་ཆད་ཐུག་ཡོད་དགོས་
 ཏེ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ཕྱིར་དབུ་མ་འབྲུག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་
 འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ར་སྟངས་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ལན་
 ཅིག་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕྲོ་མི་དགོས་པས་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་དོ། འདི་
 ནི་ལུགས་འདིའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཐུ་ལ་དོན་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞེད་
 དོ། ར་ལུགས་འདིས་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པར་མ་ཟད་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དང་པའི་གཞན་དུ་འཛོན་པ་ཡང་ཆོ་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མེད་པར་བཞེད་དེ།

དབུ་མ་འདྲུག་པ་ལས། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་ཀ་
ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནི་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁྲེགས་ལ། གཞན་
ལས་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཁྲེགས་པ་སྟེ། འདྲུག་པ་ལས། གཉིས་ལས་སྐྱེ་
བའང་རིགས་པའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ནི། ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ངེས་
པའི་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་མེད་པས་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་
པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་སྒྲ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆོ་མཐའ་དག་རྟག་
ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་ཁོན་ལ་སོགས་
ནི། །དབུ་མ་སྐྱེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཁྲེགས་པར་འགྱུར་
གྱི་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་རུང་ཡིན་
མེད་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བརྟན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བར་འགྲུབ་སྟེ།
ཅ་མེད་ཀྲི་ཆེན་ལས། དེས་ན་ས་ཁོན་ལ་བརྟན་ནས་སྐྱེ་བར་ཁས་ཐུངས་དགོས་པ་ཁོ་ནས་དེ་བཞི་
འགོག་ནས་པ་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཉིན་འབྱུང་གི་རིགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་
སོ། །རྒྱུབ་པ་བརྟེས་པའི་སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། འདིར་སྐྱས་པ། དེ་ཞིག་ངེ་
ལྟར་སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རབ་དུ་སྟོན་ཅིག །བཤད་པ། དེ་དང་པོར་བརྟན་
པར་བྱའོ། །བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་བུཊླ་
པ་ལ་ཉི་ལས། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྐྱེ་བར་བརྟན་པ་ནི་ཐ་སྟངས་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་
སོ། །

ལུ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་ནི། རང་རེའི་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལེ་ཤེས་སྟོང་པའི་བདེན་གཉིས་ཅ་
འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་འདིར་སྒྲོ་བར་མཛད་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་པའི་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་ལལ་

མི་ཆེ་ལས་དྲེ་རྩེ་གཞེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ལ་མུ་བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་དུ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་བདེན་གཉིས་གྱིས་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་པ་ཆེར་མི་སྒྲུང་ངོ་། ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ནི། རྒྱལ་འབྲས་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་བསྐྱེད་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བྱ་མེད་པའང་མི་བསྐྱེད་དེ། མེད་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲས་བྱ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་འང་མི་བསྐྱེད་དེ་དེ་གཉིས་ཆོགས་པ་མི་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་དང་བྲལ་བའང་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་མི་སྤྲད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ནི་འདུག་པ་ཙ་འགྲེལ་དང་སྤྱོད་འདུག་དང་ལམ་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་བཤད་ངོ། གཅིག་དུ་བྲལ་ནི་རྣམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་བཤད་པས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༥ གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་ བཤད་པ།

གཉིས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བདག་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ། དེས་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་འགྱུ་བ་པར་བསྐྱེད་པ་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱོར་པའི་ཚུལ་ལོ། གང་པོ་ན་ཙ་ཤེ་ལས། སྤང་མེན་སྤང་པོ་ལས་གཞན་མེན། གེ་ལ་སྤང་མེད་དེར་དེ་མེན། གེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྷན་མེན། གེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། ཞེས་རྣམ་ཐུག་རིགས་པ་གསུངས་ཤིང་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་ཚྭ་གས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་ཚྭ་གས་གསུམ་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་ཚྭ་གས་གཉིས་སུ་འདུ་མེད་ཀྱང་འཇིག་རྫས་འཇིན་ཚུལ་གྱི་འདུག་པ་ལ་བསྐྱོས་ནས་རབ་བྱེད་བརྩུ་པ་དང་ཉེར་གཉིས་པར་ཚྭ་གས་ཐ་གསུངས་སོ། གེ་རྣམ་ན་མཛོད་ལས། གཞུགས་བདག་མ་ཡིན། བདག་གཞུགས་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན། གཞུགས་ལ་བདག་མེད། བདག་ལ་

གཟུགས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལའང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། འདིག་ཚོགས་
ལ་ལྷ་བའི་ཆ་ནི་ཤུའི་གཉེན་པོ་གསུངས་པས་ནམ་པར་དཔུང་པ་བཞི་བཞི་སྐབས་སུ་བབ་པ་མ་ཡིན་ནམ།
ཅིའི་ཕྱིར་ནམ་པ་ལྟར་བབ་དེ་ཅན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་རྫོན་དུ་ཕུང་པོ་ནམས་མ་བཟུང་
བར་འདིག་ལྷས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་རྒྱས་པས་ནམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོ་ནམས་
ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་ལ་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ནམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྷ་པ་སུ་སྟེགས་པ་
མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྲུང་བས་ཆ་ལྷ་པ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཅ་ཤེ་ལས་ཕྱོགས་
ལྷ་པ་གསུངས་པ་ནི་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཀྱང་དགག་པར་བཞེད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
རང་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ལྷན་སྐྱོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་མཐའ་གཅོད་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་ཅམ་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་དང་།
དབྱེབས་བདག་ཡིན་པ་འགོག་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་ནམ་བདུན་གྱི་རིགས་པར་མཛད་པ་ནི་རང་སྤྲེད་དོས་
སྤྲེད་རང་རྒྱུད་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་ལ་བདག་ཏུ་འཛོལ་པ་དང་ཡང་གང་ཟག་གི་བྱུང་པར་འགའ་ཞིག་
ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་དང་དབྱེབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལ་འཛོལ་པ་སོགས་འགོག་པའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ།
གཞན་ཡང་མདོ་ལས། བདག་ཅེས་བྱ་བ་བདུན་གྱི་སེམས། །བྱིད་ནི་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །འདྲ་
བྱེད་ཕུང་པོ་འདི་སྟོང་སྟེ། །འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་ནམས་ལ། །
བརྟན་ནས་ཤིང་རྟར་བཛྲོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ནམས་བརྟན་ནས། །ཀྱན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་བདག་དང་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྟངས་འཛོལ་ཚུལ་འདྲ་བར་གསུངས་པ་དང་དེའི་འདྲ་ཚུལ་ཡང་རང་
རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པཞི་འཛོལ་ལུགས་བྱུང་པར་བཞིག་ཡོད་པ་དེ་གསལ་བར་བྱ་
བའི་ཆེད་དུ་ནམ་བདུན་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞིབ་པར་རྗེའི་གསུང་ལ་སྤྲངས་པ་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་དབྱུག་གི་རིགས་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྱུས་འཛམ་མ་གྱིང་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་དུ་མ་
དང་ལྷན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། མདོར་ན་གིང་རྟ་ལ་བརྩམས་ནས་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
རྟག་ལྟ་དགག་སྒྲ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་མི་འཐད་སྤམ་པའི་ཆད་ལྟ་
དགག་སྒྲ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་དཔྱིད་ཆུལ་ཇི་ལྟ་བུའི་གྲུབ་པས་འགྲུབ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་པས་ཉེ་བར་བརྟག་པའི་རིམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་གིང་དེའི་གསུམ་པ་ནི། བརྟག་ཆུལ་འདིས་
བརྟགས་ན་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་སྒྲ་པའི་བྱང་པར་དུ་བཤད་དོ། ཇི་རྣམ་པ་དབྱུག་
གི་རིགས་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྤྱར་བའོ། །

དང་པོ་ནི་འཇུག་པ་ལས། གིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། གཞན་མིན་མ་
ཡིན་དེ་ལྷན་ཡང་མིན་ཞིང་། ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་མིན། འདུས་པ་ཅམ་མིན་དབྱིབས་
མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། ཞེས་གིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་དབྱང་
ན་མི་རྟེན་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་གིང་རྟ་ཆད་མས་གཞོད་མེད་དུ་བཞག་པས་
ཆོག་པ་ལྟར་བདག་དང་མུང་པོ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འདོག་པར་གསུངས་སོ། ཇེ་ལ་གིང་རྟ་ཆོས་
ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་སྟོག་གིང་དང་འཁོར་ལོ་དང་གཟེར་བུ་སོགས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་
ཏེ་གཅིག་ཡིན་ན་ཡན་ལག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གིང་རྟ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་
ན་གིང་རྟ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་པ་པོ་དང་བྱ་
བའི་ལས་གཅིག་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ངོ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ངོ་པོ་ཐ་དད་དུས་
མཉམ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པས་རྟ་དང་བ་ལང་བཞིན་དུ་གིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་
རྣམས་དང་སོ་སོར་དམིགས་དགོས་པ་ལས་དེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཡན་
ལག་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་པ་དང་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ཁྱོད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བརྟེན་

སུ་གྲུབ་པར་ཁས་ཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་དེ་དག་གིས་བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་
འདོགས་པའི་གཞི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྷགས་ཁྲུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་ཡོད་ཀྱི་གདགས་གཞིར་
རྒྱུ་ཡིན་མི་འདོད་པའི་རང་ལྷགས་ལའང་ཡན་ལག་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟའི་གདགས་གཞི་ཡིན་
ཀྱི། ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྷགས་པ་བདུན་དུ་བཅུ་པ་ན་ཤིང་རྩ་མི་རྟའི་པས་ཤིང་རྩ་མེད་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤིང་རྩ་མི་རྟའི་ཅིག་ཉོས་ཤིག་འཛོམས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཛིག་རྟའི་ཕྱི་ཐ་
སྟོང་ལ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་ཤིང་རྩ་དེ་ནི་རྩ་མ་པ་བདུན་གྱིས་
དབྱུང་པ་ན་མི་རྟའི་ཅིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་དང་ཀྱན་རྩོམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་མི་རྟའི་པ་ཡིན་མོད།
འོན་ཀྱང་དེས་ཤིང་རྩ་མེད་པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་རྩ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་
དབྱུང་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་ནས་ཁས་ཁྲུངས་པ་ཡིན་ཀྱི་བཏགས་དོན་འཛོམས་པའི་རྩ་མ་པར་དབྱུང་པ་མེད་
པར་འཛིག་རྟའི་པ་སྟེ། ཐ་སྟོང་པའི་ཤིས་པ་རང་དགའ་བ་གཞོན་མེད་ཅམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་འཛིག་ཚུལ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་འཕང་ལོ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་
ཡོད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ནི་དབུ་མ་འཕྲུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འཕྲུག་འཛིག་རྟའི་དུ། རྩ་མ་པ་བདུན་གྱིས་འགྲུབ་
འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། རྩ་མ་དབྱུང་མེད་པར་འཛིག་རྟའི་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་
ནས་འདོགས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །འཕྲུག་འབྲེལ་ལས། སྟོགས་འདིས་འཛིག་རྟའི་ལ་གྲགས་
པའི་སྟོན་ནས་ཤིང་རྟའི་ཐ་སྟོང་འདོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འདིའི་མིང་
གི་ཁྱད་པར་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྩ་མ་པར་དབྱུང་པ་མེད་པར་འཛིག་རྟའི་ལ་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་
ཁས་ཁྲུངས་པར་བྱའོ། ཞེས་མིང་གི་ཁྱད་པར་གྱི་སྟོན་ནས་འགྲུབ་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རུང་བཞིག་ཡན་ལག་
ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཞག་ན། དེ་རྩ་མ་པས་ངོ་ལོ་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་

པ་ཡང་མེད་པར་མཐོང་ནས། གདགས་གཞིའི་གསེབ་ནས་ཆོས་དེ་དང་དེ་འཛིན་པར་འདོད་དེ། ཆོས་
 དེའི་བདག་པོ་ནི་བཙུན་པ་མཆོད་ན་ཆོས་དེ་འཛིན་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གིང་ན་སོགས་
 མིང་དུ་བདག་པོ་བཙུན་པ་འདོད་པས་གིང་ན་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 རོ། ། རྟུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདིས་ནི་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་དང་དེའི་ཡ་གྲུལ་སོགས་གང་ཡང་ཡན་
 ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞིར་མ་བཟུང་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་བདག་པོ་
 ཅམ་ཞིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འཛིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ནི་ཐུབ་པའི་
 དགོངས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས་རྣམ་དཔྱད་ཅན་གྱིས་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་འདི་ལ་སྦྱང་
 དགོས་སོ་ཞེས་མེད་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་འདོམས་པར་མཛད་དོ། །

ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་པདྨ་ཏུ་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་
 གི་ཆོའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། བོད་གངས་ཅན་དུ་འཇུག་མཐས་ཅད་མཐུན་པ་ལབ་སྐྱེས་ལས་
 གཞན་དུ་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བོ་པལ་མོ་ཆ་ཞིག་གིས་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཡང་མཐོང་བར་མ་རྩས་པའི་
 དཀའ་གནས་མཚོག་ཏུ་སྤང་རོ། ། དཔྱད་ཚུལ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟར་དུ་ཆེད་པའི་ཐམས་ཐུབ་
 མོ་ཡིན་ཏེ། འདྲུག་འགྲེལ་ལས་གང་གི་ཕྱིར་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་འདི་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་
 ར་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མ་བཟུགས་པར་གྲགས་པས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་པས་རིམ་པ་
 འདི་ཉིད་ཀྱིས་འདི་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ན་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཞིར་དཔོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ངོ་རྣམ་དུ་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གམ་གང་ཟག་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་གི་སྤང་བོ་རྣམས་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡོད་ན་དེ་
 གཉིས་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཆོས་དེ་ཆེ་བཙུན་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་བཙུན་པ་ན་ཆེ་
 མེད་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་ཅིང་ཆེ་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་བཙུན་པ་ཆེ་བཙུན་ཡིན་པ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་འཛིན་
 ཏེན་ན་མཐོང་བས་གཅིག་དང་ཐ་དད་ནི་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་

བདག་ཕུང་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་དེ། བདག་ཏུ་ཁས་ཐངས་པ་དོན་མེད་པ་དང་།
བདག་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་སྐྱེ་འཛིན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཕུང་གཉིས་
རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ན་བདག་ཁས་ཐངས་པ་དོན་མེད་དེ། བདག་ཕུང་པོའི་ནམ་གངས་ཅན་དུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཟླ་བ་དང་རི་བོང་ཅན་བཞིན། ཅུ་ཤེ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་
པའི། །བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་
པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་ཕུང་པོ་དུ་མ་བཞིན་
དུ་བདག་ཀྱང་དུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། ཁང་
བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་ཕུང་གཉིས་གཅིག་ཡིན་
ན་བདག་སྐྱེ་འཛིན་གཤིས་ཅན་དུ་ཐལ་ཏེ། ཕུང་པོ་སྐྱེ་འཛིན་གཤིས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་ཤེ་ལས།
གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་སོ། །བདག་སྐྱེ་འཛིན་ཅན་
དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཐ་སྙད་ཅན་ཡིན་ན་སྒྲིན་མེད་མོད་ཀྱང་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
སྐྱེ་འཛིན་ཕྱེད་ན་སྒྲིན་གསུམ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་བྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཆུང་ཆོས་པ་
དང་། ལས་མ་བྱས་པ་དང་འབྲང་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་སོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མཁའ་ཕྱི་བདག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་
དུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྒྲིན་དེ་གསུམ་འབྲུང་བའོ། །གལ་ཏེ་རང་མཆན་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ཀྱང་
རྒྱད་གཅིག་པས་སྒྲིན་མེད་དོན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་གི་ངོ་པོས་ཐ་དད་ན་ནི་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་
མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྲམས་པ་དང་ཉེར་སྤྲས་བཞིན། འདྲུག་པ་ལས། བྲམས་པ་ཉེར་སྤྲས་
ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། གང་དག་རང་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །བདག་ཕུང་གཉིས་
ཐ་དད་པའི་རྩྭ་གས་དགག་པ་ནི། བདག་ཕུང་པོ་ལས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ན། བདག་དེ་
ཕུང་པོའི་མཆན་ཉིད་སྐྱེ་འཛིན་གནས་པ་དང་མི་ཐུན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩ་བ་ཡང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་པས་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་
 རོལ། རྟེན་ལྡན་བདག་ཏུ་ཐ་སྐྱོད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན། ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་བ་བྱེད་པར་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་བདག་ཕྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ན།
 ཕྱང་པོའི་མཆོན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ལས་དོན་ཐ་དད་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་
 དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན། རིགས་པ་སྤྲ་ཕྱེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་
 པ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། ཕྱང་པོའི་མཆོན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་།
 ཉེར་བདུན་པ་ལས། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད། ཅེས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟན་ཏོ། །གཅིག་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་དཀའ་བའི་གནད་བཤད་
 རྒྱ་མིན་ཏུ་མང་མོད་ཀྱང་འདིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི། རྟེན་ལྡན་
 རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཁེགས་པས་ཕྱང་པོ་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་ཕྱང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པའི་
 བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱང་ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་གཉིས་ནི་རང་བཞིན་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན་འཐད་
 པར་འགྱུར་བ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཕྱོགས་བཀག་བྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ཕྱང་པོ་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྤར་གིང་རྟེན་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྡན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཐ་དད་
 ཀྱི་ཕྱོགས་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཕྱང་པོ་ཆོགས་ཙམ་ཡང་བདག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཕྱང་པོ་ལྡན་པ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་
 པར་གསུངས་པས་ན་ཕྱང་པོ་ལྡན་གདགས་གཞི་དང་གང་ཟག་བདགས་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གདགས་
 གཞི་བདགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིའི་གནད་ནི་རྩུང་ཟད་རྟོགས་དཀའ་བར་
 ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་སྤར་བྱངས་པའི། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་གིང་རྟེན་བརྟེན་
 པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་ཕྱང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པའི་མདོའི་

ཆོག་ཟུར་གྱི་རྒྱལ་པ་འདོན་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། འདྲུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས།
རིགས་པ་འདི་སྐྱབ་པའི་ངག་གིས་གསལ་པར་མཛད་པའི་རིགས་པའི་གནད་ཞིབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་
དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་ཡང་ཡོད་དེ། འདིས་
རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་གིས་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ལ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་ཞེས་སོ། །ཡུང་པོའི་དབྱིབས་བདག་
ཏུ་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ན་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་
བདག་གཞན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བདུན་དུ་རིགས་པས་དབྱེད་པ་ན་བདག་གང་དུའང་
མ་རྟེན་པ་ནི་བདག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ་ཚུལ་དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་འདྲ་བས་ཐ་སྟངས་
དུའང་བདག་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་དབྱེད་པ་མེད་
པར་བདག་དང་གང་ཟག་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་སུ་བསྟོན་མི་རྒྱས་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཐ་སྟངས་
དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་ངའོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིམ་བཞུག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་
བའི་ཕྱིར་ཡུང་པོ་ལྟ་བུ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་འདྲུག་པ་ལས། དེ་ནི་དེ་
ནི་དུའམ་འདི་གཉིས་དུ། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་དངས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །བཞི་བརྒྱ་པའི་
འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དབྱེད་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འགྲུབ་པར་
མི་འགྱུར་བས་སོ་སོ་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དུ་ལྟ་བུ་མར་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སྐྱུ་མའི་དོན་ལྟ་བུ་མར་ལུས་དགོས་པར་གསུངས་གིང་། རིགས་པའི་དབྱེད་པས་དགག་བྱ་ལྟ་བུ་མ་མེད་
པར་ཞེས་པ་དང་དེ་དགག་བྱལ་དུ་རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གྲུ་མ་ཉམས་
པར་བཞག་པས་ཆོག་པ་གཉིས་ཆོགས་འདི་སྤྲིན་མཐའ་ཅམ་དུ་སོང་བས་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་
བ་ཡིན་མོ། །ཞེས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་སྡེ་སྟེག་པ་གོང་འོག་གི་གྲུབ་
མཐའ་སྐྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་ལུགས་དེ་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ལུགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ལྷན་
པར་དབུ་སེམས་ཀྱི་གིང་ན་ཆེན་པོ་གཞན་དག་གིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་འཛོག་ཚུལ་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་

ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཞལ་མ་མཐའ་ལོང་དུ་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཚུགས་ཅམ་ཡང་མ་རྟོགས་པ་དང་། བཤེས་གཉེན་དམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལས། རྟོན་
 འབྲུང་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་དོན། །མགོན་པོ་ལྷ་སྐུ་བ་བཞེད་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་སྤངས་དང་ལྷ་གྲགས་ཞི་བའི་ལྟ། །དགོངས་པ་གཅིག་པའི་བཞིན་གསལ་བར་བཤད། །ཅེས་རྗེ་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པའི་དྲིན་གྱིས་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་རྟོན་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་དབུ་
 མའི་དེ་ཉིད་མ་རྟོགས་པར། །འཕགས་མཆོག་གོ་འཕང་རེག་པར་མི་རྒྱས་པས། །རྟོང་པ་རྟེན་འབྲེལ་
 དོན་དུ་མཐའ་དབྱེད་ནས། །ཚུལ་བཞིན་འབད་པས་སྐུ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། །ཞེས་ཚུལ་འདི་ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་གྱི་སློག་དམ་པ་ཡིན་པས་འབད་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྐལ་
 བ་བྱེ་བ་བརྒྱུར་ཡང་རྟེན་དཀའ་བ། །ལྷ་སྐུ་བ་ལུགས་བཟང་བདེན་གཉིས་སྐུ་བ་དག །ཞིང་འདིར་རིང་
 པོར་མི་ཐོགས་ལུབ་འགྱུར་པས། །རྣམ་དཔྱད་ལྡན་རྣམས་སྤྱར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད། ཅེས་ལུགས་
 མཆོག་འདི་རྟེན་པར་དཀའ་བ་དང་དེ་ཡང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་
 གསལ་ནས་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱར་བ་སྤྱར་བར་བརྩོན་འགྲུས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་
 པ་འདི་རྣམས་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གདམ་ངག་ཟབ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་
 ཐལ་འགྱུར་བའི་རྟོར་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ཅམ་འཆད་པར་འདོད་པས་ལུགས་འདིའི་གྲུབ་མཐའི་གནད་
 རྣམས་རྒྱལ་པར་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཞེགས་པར་བརྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་
 མེད་འཆོལ་བའི་རིགས་པས་བཅལ་བ་ན་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པས་བདག་ལ་རང་བཞིན་ཞེགས་
 པ་དེའི་ཆེ་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཞེགས་པར་འགྱུར་རྟེ། ཅ་
 ཤེ་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རང་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་མི་འཛིན་
 ཀྱང་ང་ཡི་བ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོ་ཁ་ཚུགས་པ་ན་སྒྲོ་སྒྲུ་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་

ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་བདེ་བླག་ཏུ་འགྱུར་པར་འགྱུར་གྱི། སྤྱི་ཤེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པས་གཞུང་
 ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རིགས་པ་བུར་པ་མ་གསུངས་སོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མིག་སྒྲ་སོགས་ནི་ང་
 ཡི་པའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིན་ལྟ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟེ་ཡལ་
 སྤྱི་དགོངས་པར་འཆད་པ་དང་། མིག་རྣ་སོགས་ང་ཡི་པའི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་པའི་མཆན་
 གཞི་མིན་ཏེ། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྣོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་མིག་རྣ་སོགས་
 ང་ཡི་པའི་མཆན་གཞིར་བཤད་པ་ནི་ང་ཡི་པར་བྱེད་རྒྱུའི་མཆན་གཞིར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་པ་
 རང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མི་ཡིན་ཞིང་འཆད་ཚུལ་འདི་ཙམ་ཤེད་ཀྱི་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 གསུངས་པའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྤང་ངོ་། །བཞེད་པ་ཇུ་ཐུ་གཉིས་ཀ་ལ་དཔུད་གཞི་ཆེ་བ་སྤང་
 ཡང་ལོགས་སུ་སྤྱོད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། འདུག་པ་ལས། ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་
 ཆགས་མཆན་ཉིད་དང་ནི་བྱུད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཆན་
 གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམ་དཔུད་བྱས་པས་རྣམ་པ་བདུན་དུ་ཡོད་མིན་
 ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཛིན་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་འཛིན་རྟེན་ན་
 གྲགས་པའི་ཆས་མཐའ་དག་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མ་དཔུད་པའི་ཐ་སྟད་པའི་
 ཤེས་ངོ་ན་ཡོད་པར་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །འཕགས་པ་སྤྲོས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་ལས། འཛིན་རྟེན་
 ང་དང་ཚོད་ཀྱི། ང་ནི་འཛིན་རྟེན་དང་མི་ཚོད་དེ། འཛིན་རྟེན་ན་གང་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་
 དེ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེས་འཛིན་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་རིགས་པས་མི་འགོག་པར་གསུངས་སོ། །

༡༥ རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྐབས་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོག་སྐབས་བཤད་པ་ལ་དངོས་དང་། རིགས་པ་གཞན་མཉམས་འདི་ལ་གཏུགས་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གྲོལ་རྒྱ་མཆོས་ལྷན་པ་ལས། གང་མཉམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། དེ་ནི་དོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། མ་དོས་པས་ལྷན་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཞིག་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། རྟེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྟོང་པར་བཤད། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལ་རྟེན་ལས་སྐྱེས་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སྐབས་སོ། མ་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། དེའི་དོན་ནི་རྒྱ་པ་གཉིས་པས་བརྟན་ཏེ། རྒྱ་བ་ཅམ་གཅོད་པ་མིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱ་བ་གཅོད་པའི་དོན་ནོ། དེ་ཡང་ལྟར་གསེགས་པ་ལས། རྒྱ་གྲོལ་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་དགོངས་པ་བྱུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་དང་དེ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲེལ་བས་ནི་གཞི་ཆོས་ཅན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་མཉམས་སོ། རྒྱ་པ་གསུམ་པས་རྟེན་ལ་རག་ལས་ཤིང་བརྟན་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱ་ཅམ་བཀག་པའི་དོན་བྱེད་པས་སྟོང་པ་མིན་པར་བརྟན་པའོ། གཏན་ཆོག་སྐབས་འདིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་སྟོན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་འདི་ཁོན་རང་གི་སྟོན་པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་སྟོན་པ་གཞན་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕགས་ཆོས་སྐྱ་ན་མེད་པར་གཟིགས་ཤིང་ཚུལ་འདིས་ཐུགས་འཕྲོག་ནས་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཅ་ཤེ་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་དང་། བརྟན་ཆོག་སྐབས་སྐབས་སྐབས་ཞུན་འདས་ལ་རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་

སྒྲིབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས། དེ་དང་དེ་བཞེན་གང་འབྲུང་བ། །རང་གི་དངོས་པོར་དེ་མ་སྒྲུབ། །
 ཞེས་བཞེན་པ་དང་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་ཡན་ལག་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་ཞི་རིན་
 ཆེན་འབྲུང་བ་ལས། །འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྲུང་དཔེར། །རིང་པོ་ཡོད་ན་བྱང་དུ་བཞིན། །ཞེས་
 པའི་དོན་དུ་འཆད་པར་འདོད་ན་ཡང་འཕྲད་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་ཏེ། བྱང་དུ་དང་འཕྲད་ཅིང་བྱང་
 དུ་ལ་བཞེན་ཏེ་འཇམ་བྱུང་དུ་ལ་བསྟོས་ནས་རིང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དེ་ནི་དམ་བྲངས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་དཔོན་ཟུག་པའི་ཞབས་ཀྱི་རང་ལྷགས་ནི་ཤུག་འཕྲད་པ་དང་། ཨི་ཏི་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་
 པས། དེ་ནི་དམ་པ་ལ་ཡབ་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཤུ་ཏྲལ་ཞེས་ཏེ་ར་བསྐྱར་གྱིས་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་འཕྲད་
 པ་སྟེ་བསྟོས་པའམ་བཞེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཨི་ཏི་རྒྱང་བ་སྐྱིར་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་གྱུང་ཤུག་དང་བསྐྱར་
 པའི་ཆེ་འཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་པ་ནི། དཔེར་ན་གཞུང་ཆུ་ནི་ཡིན་ཏེ་མངར་མོད་ཀྱི་རྒྱ་
 མཚོ་དང་བསྐྱར་པས་བ་ཚུ་ཅན་གྱི་རོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཁྱར་ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཤུག་ནི་འཕྲད་པའི་དོན་ནོ། །ཨི་ཏི་ནི་འགྲོ་བའི་དོན་
 རོ། །པ་ལ་ཡབ་ཀྱི་མཐའ་ཅན་ཤུ་ཏྲལ་ཞེས་ཏེ་འཕྲད་པ་སྟེ་བསྟོས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཀྱི་
 བྱངས་ནི་ཏེ་བར་བསྐྱར་བས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཏེ་བར་བསྐྱར་བའི་དབང་གིས་ནི། སྐད་
 བྱངས་དོན་ནི་ཡོངས་འགྱུར་ཏེ། །གཞུང་ཆུ་ནི་མངར་མོད་ཀྱི། །རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡིས་རི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ས་སྐད་གོང་ན་ཡོད་པའི་ཤུ་དཔེ་སྒྲིབ་འབྲུང་བ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཡོད་པ་དང་
 གྲུབ་པ་ལའང་བཤད་དུ་རུང་ངོ་། །

དེས་ན་རང་ལྷགས་མདོར་བསྐྱར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོད་པའམ་གྲུབ་པའམ་འབྲུང་བ་རྒྱ་དང་
 རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེའི་
 ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འབྲུང་བ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་བསྟོས་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ཁྱར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྒྲིབ་དོན་འཆད་ལྷགས་མི་

འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
 ཆོག་གི་དོན་ལ་བྱུང་བའི་ཆུང་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་གཏིང་དཔོགས་པ་ལ་ངེས་པ་སྟེང་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་
 གནད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་པས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བའི་བཞེད་པ་མདོ་ཙམ་བཟོད་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོན་འཕྲད་པ་དང་བརྟོས་པ་དང་བརྟེན་པ་ལ་བཤད་
 དུ་ཡོད་ལ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་འཕྲད་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་
 གསུངས་མོད་ཀྱང་གོ་བ་ཆགས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་ཐུལ་ནས་བཟོད་ན། འཕྲད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཏན་ཆོག་གས་
 གྱི་དོན་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱས་བསྟེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལོག་
 མ་དང་ཡང་ཐུན་མོང་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་ཙམ་ཞིག་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་འདོད་པར་འདྲ་བས་ཐུན་མོང་
 བ་ཞེས་བྱ་ཡི་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཞེན་པ་བ་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་གིས་བཞེན་
 མེད་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འཕྲད་པ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྟེ་འགག་གི་བྱ་བ་འཕྲད་
 པ་ལ་བྱ་ཡི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་འཕྲད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བརྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་
 མ་བྱས་གྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་བརྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་རྟེན་པའི་གཏན་ཆོག་གས་བརྟེན་
 པ་སྟེ་ས་མུདྲ་ད་གུབ་པ་ལ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་ཁྲ་མ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་བརྟེན་
 གྱི་དོན་ཙམ་དུ་མ་པ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་བའོ། །བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་
 རྣམ་བཅུགས་པའི་གཏན་ཆོག་གི་དོན་བརྟེན་པ་སྟེ། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཅུགས་
 པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་ལུགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། །རང་རྒྱུད་པ་
 མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དངོས་པོ་འབྲུང་བ་ཞེས་པའི་
 འབྲུང་བའི་དོན་སྟེ་བ་ཙམ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆོག་གས་སྤྲུལ་དང་། གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་གཏན་
 ཆོག་གས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་རྟོན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷ་གྱི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ས་པོན་དང་
 རྟེན་རྒྱ་ལུང་སོགས་ཙམ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆོག་གས་སྤྲུལ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གདགས་

གཞི་འཇམ་ཆ་ཤས་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆོག་ས་བར་པ་དང་། རང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱས་ན་
གཏན་ཆོག་ས་ཕྱི་མ་སྟོན་ནོ། །

དེས་ན་རྒྱ་པའི་བཞེད་པས་རྒྱ་དང་རྒྱ་ལ་བསྟོས་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་རྒྱ་ནི་འདྲ་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱ་
ས་པོན་དང་རྒྱ་ལུང་རྒྱ་ལུང་ལ་མི་བྱ་བར་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་འང་བྱ་དགོས་པ་འདི་དཔལ་ལྷན་
རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་བཅད་ཀྱི་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་མོད། ཅེ་མོ་རབ་ཏུ་རྟོ་པའི་པའ་
ཞེས་དབུ་མ་མཛེས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཅན་པལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་ད་དུང་མ་ཐོན་འདུག་གོ། །འཕྲད་རྟོས་
རྟོན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་བྱས་པའི་སྟོན་གྲང་གཏན་ཆོག་ས་ཕྱི་མ་ལོན་འཆད་ཚུལ་གཞན་དག་གིས་
མ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ་འདིར་མི་སྟོའོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་བཅད་ཀྱི་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་རྒྱུང་
བ་ལས། དེས་ན་རྒྱ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་བྱི་དང་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་ས་པོན་ལ་སོགས་པ་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་གཏན་
ཆོག་ས་དང་པོ་བསྟན་པ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རང་ལ་རང་དབང་པའི་རྟོགས་བྱུང་གི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱ་རྒྱ་
ལ་རག་ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་ས་བར་པ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་ས་གསུམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱུན་
མོང་དང་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་ཉིད་ལས། རྟོན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དབུ་མ་ལ་འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་
ཀྱང་། རི་རྒྱ་དུ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདེ་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། འདི་རྩ་སྟེ། འདི་ཡོད་
ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྟེས་པས་འདི་སྟེ་སྟེ་གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྟོན་གྱིས་འདྲེ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྱུང་དཔེར། །རིང་
པོ་ཡོད་ན་བྱུང་དུ་བཞིན། །འདི་སྟེས་པས་ན་འདི་སྟེས་དཔེར། །མར་མེ་བྱུང་བས་འདྲ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་

དང་། ཅ་ཤེལ་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། བྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་མི་མཐོང་ངོ་། ཞེས་པའི་ཡུང་ཆཅན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངས་པའི་རེ་རེས་ཀྱང་ནམ་གཞག་གསུམ་གསྟོན་པར་རུང་མོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་དང་གོ་རིམས་ཀྱི་དབང་གིས་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ནི་དཔལ་ལྷན་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་པོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་རང་ལས་བྱུང་བས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། རྟེན་རྟེན་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རང་དབང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ཏེ་རྒྱེ་པའི་སྤྱིར། འདི་ཀྱང་རང་དབང་མེད་པ་རྟེན། དེའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་གང་ལ་ཡང་། བདག་རྟེན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་འབྱུང་མཛད་ཚུལ་ཞིབ་པར་ཤེས་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། འདི་འདྲའི་གནད་བྱུང་པར་བ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་དོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོས། གཞི་བྱུང་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་གསུངས་པར་གྲགས་ཤིང་། དེ་ལ་མཁས་པ་དང་མི་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱུས་ཆད་པ་གསར་བུ་པ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱུད་མར་སྟོགས་པའི་གཞི་དེ་དུ་མ་ཞིག་སྟོན་ཅིང་ཁྲེལ་གྱི་དེད་པར་འདུག་མོད། མདོ་རྒྱལ་མཐའ་དག་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དེས་རིགས་པ་དེ་ཙམ་མི་ཤེས་པ་ག་ལ་སྤྲིད། གསུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་ལ་གོ་བ་འཆར་ལུགས་བརྒྱུད་པོ་ཞིག་ཡོད་དུ་རེ་ནས་གསུང་བར་འདུག་ཀྱང་། ལས་ཀྱིས་ཞོངས་པའི་གང་ཟག་ལ། སྤྲོན་བྱིན་པའདུག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་དཔེར་སོང་བར་སྤྲང་ངོ་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དོན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ནམས་ཀྱང་རྒྱེ་པའི་ཞབས་ཀྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོན་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བླན་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟེན་པོའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཡིན་མོད། གཞན་དག་

གིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་བས་ཁོ་པོས་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་གཏན་ཆོག་ས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་བྱུང་བ་དང་བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་
ལྟ་བུ་ནམ་དག་རྟོགས་པའི་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་
འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏན་ཅན་གྱི་རྟག་ཏུ་དང་སྒྲིབ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི་
དགག་བྱའི་ཆོད་མ་ཟིན་པར་ཐལ་དྲགས་པས་ཀྱན་བྱུང་གི་རྒྱ་འབྲས་མཐའ་དག་ལ་རང་ངོར་ངེས་པ་དྲང་
དུ་མེད་པར་སོང་བ་སྟེ། ཆོད་ཏུ་དང་སྒྲུབ་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
ཆོག་ས་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟག་མ་མེད་པར་འགོག་ནས་ཏེ། གཏན་ཆོག་ས་ངེས་པས་ཆད་ལྟ་སེལ་
ཞིང་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་འབྲེལ་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པས་རྟག་ཏུ་སེལ་ཞིང་རང་བཞིན་
མེད་པ་ལ་ངེས་པ་རྟོག་པའོ། །དེ་འདྲའི་ངེས་པ་རྟོག་པ་ལ་སྟོབས་གིན་དུ་ཆེ་བ་ནི་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་གཏན་ཆོག་ས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

འདི་ཡང་རྗེ་མཆོག་ལེགས་བཤད་སེལ་འདེད་རྩ་བའི་མེད་པ་ཞིག་གི་ཡིན་ཅིང་ད་དུང་རྗེ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་གསུང་གི་གསུང་པའི་གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་ཆོག་ས་དང་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་པ་རྗེ་རེས་ཀྱང་མཐའ་
གཉིས་ཀྱི་སེལ་ཚུལ་དང་། སྤྱིར་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྤྱིར་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་དབུ་མ་
ཐལ་འགྱུར་པའི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་གསུང་པ་ཡང་དངོས་བསྟན་དེ་ག་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་
པའི་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྲོ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་ཀྱི། །གཞན་དུ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་
རང་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྤང་བས་ཀྱང་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་སེལ་ཞིང་སྤྱིར་པས་ཀྱང་
གཉིས་ཀྱི་སེལ་བའི་འཆད་ཚུལ་རྗེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་དངོས་པོ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་མཐའ་
གཉིས་སེལ་ཚུལ་དང་། བྱུང་པར་དབུ་མའི་གཞུང་ལ་ཐོས་པས་མ་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲིབ་པ་
གཏན་ཆོག་ས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་དང་། བསྐྱབ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་སྟེས་པ་ལ་ཡང་
སྟེ་སྟེ་དང་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ག་འཕགས་པ་ལ་ཡང་རིམ་གྱིས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པས་
པ་བྱུང་པར་དབུ་མའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་འོག་མ་འོག་མ་ལས་རྗེ་ཟབ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱུང་

བར་ཕྱ་རགས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཞི་བ་ལྷས། རྣམ་འབྱོར་བ་ཡང་སློབ་ཀྱིས། ཤོང་མ་གོང་མ་
རྣམས་ཀྱིས་གཞོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་
ཆོགས་འདིའི་ཁོང་ནས་སློང་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅིང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐུན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དུ་མ་ཞིག་ལ་འང་གལ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་མང་ངོ་། ཉེ་ཡང་སྤང་ཕྱོགས་ངེས་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་སློང་ཕྱོགས་ངོས་ཟེན་པ་དང་། སློང་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚན་དུ་སོང་བས་སྤང་ཕྱོགས་ལ་ངེས་
པ་དངས་པའི་གོ་བ་མཐའ་ཆོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་རྒྱས་ཀྱི། ལྷ་བའི་གོ་བ་ལེགས་
པར་མ་རྟེན་པའི་ཐོག་མའི་འཆར་ཚུལ་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་ཞིག་ཡོང་མི་རྒྱས་སོ། ཉེ་དག་
ཀྱང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་ཚུལ་དང་དེ་ལ་ཡང་མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཡོད་ཙམ་ཞེས་པའི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་རག་ལས་པར་
སྤང་ངོ་། །

སྤྲུལ་པ། ཀྱེ་མ་བསོད་ནམས་མེད་མན་གར་རིའི་ཅེར། སློབ་ཟུང་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་
འོད་འཕྲེང་ཅན། མཛོན་དགའ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འོངས་པ་ནི། བདག་ཡིད་ཁོ་ནའི་དཔལ་དུ་གྱུར་
ཏམ་སྟུམ། རྣམ་དག་རིགས་པའི་ཕྱིར་བྱིས་བྱིས་པ་ཡི། གཞུང་བརྒྱུད་དོན་བཟང་ལུས་ཕྱའི་འཇའ་
ཆོན་གཟུགས། བདག་སྒྲིའི་མེ་ལོང་ནང་དུ་གར་བ་ཡིས། ཉམས་དང་འགྱུར་བ་སློང་གིས་དགའ་བ་
སྟེར། རྒྱ་སྐབས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བའི་ཆལ་གནས་ཤིང་། འདྲི་མེད་རིགས་པའི་རྒྱུང་འཛིན་ཕོ་ཉལ་སྟེ།
སློང་དང་རྟེན་འབྲུང་མཛེས་མ་འགྲུགས་མཁས་པའི། འདྲང་སློང་དེ་ལ་དབུ་མ་པ་ཞེས་སྟེ། ཡལ་དག་
འཛིག་གི་བདེ་བ་རིང་སྤངས་ཤིང་། ཆོགས་སྒྲིའི་འཆད་ཅོད་གོ་མ་འགྲོས་འགྲོག་པོར་བཤོད། ཉེ་
དག་ཁ་ནས་རྟེན་འབྲུང་བརྒྱ་སྤྲུལ་ཀྱང་། རི་མོའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་དོན་གྱིས་སློང་། ཕྱོགས་རེའི་གཞུང་
ལ་འཆལ་པོར་སྤངས་པ་དང་། འདྲང་ངེས་འབྲེད་པའི་སྒྲོ་ལི་མཐུ་བལ་ཡང་། ཡིན་མིན་མགོ་ལྷག་
འབྲེད་པའི་ཁྲར་ལེན་པ། ཉེ་དག་མི་སྤྲུལ་གྱུར་ན་ཅེས་མ་ལེགས། དྲི་མེད་གཞུང་ལ་ངལ་བའི་འབྲས་

ཚུལ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ་ལས། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་
དངོས་པོ་ནམས་ས་པོན་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲུང་བཞིན་གྱིས། དེ་
དག་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྡོང་བ་དང་། བདག་གཞན་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེས་འགྲོག་པས་རྩ་རྒྱུ་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་བྱེད་རིགས་པའི་
རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲུང་གི་རིགས་པ་ཉིད་ལ་གཏུགས་ནས་འགྲོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདི་ནི་གཙོ་བོར་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཆོགས་ཡིན་ལ་ཁྲིབ་ཏུ་ན་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
གཏན་ཆོགས་ལ་ཡང་གཏུགས་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་མ་ལས་རྟགས་པར་དགའོ། །ནམ་བདུན་གྱི་རིགས་
པའི་གནད་རྟེན་འབྲུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་ཡང་ནམ་པ་བདུན་དུ་མ་རྟེན་པ་ཉིད་གྱིས་གང་ཟག་ཡུང་པོ་ལ་
བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་རྟགས་པ་ཉིད་གྱིས་ཅིག་གིས་ལ་ཡང་
ངེས་པ་འདྲེན་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ་ལས། འདི་ཡང་ཡུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཉིད་
གྱིས་བདུན་པོ་དེར་གང་ཟག་མི་རྟེན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་རྟེན་འབྲུང་གི་རིགས་
པ་ལ་ཐུག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་རྩར་ན་བདག་མེད་སྐྱབ་པའི་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་
གཞན་དག་ལ་འང་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ཆང་ཞིང་། གཏན་ཆོགས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲེལ་ཡུལ་བཏགས་དོན་བཅའ་པའི་མཐར་རྟེན་པ་བཀག་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་བྱེད་པའི་
ཚྭ་གཟ་ནས་རྟག་རྩ་འགྲོག་པ་དང་། དགག་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་འགལ་རྒྱ་བརྟེན་ནས་བཏགས་
པ་ཅམ་ཡིན་པ་གཏན་ཆོགས་སུ་སོང་བའི་བྱེད་པའི་ཚྭ་གཟ་ནས་ཆད་རྩ་འགྲོག་པ་སྟེ། བྱེད་པ་སོ་སོ་
ལ་བརྟེན་པའི་ལག་རྩེས་གཉིས་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་རྩར་ཡང་དངོས་ཀྱི་འགོད་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་རྒྱ་དམིགས་པ་དང་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་
པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འདིས་
མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་སེལ་བའི་རྩས་པ་ཕུལ་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་འདྲ་བ་སྟོང་ཚུགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་གཏན་
ཆོགས་གཞན་ལ་མེད་ཅིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ལ་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་

ཆོགས་ཉིད་སྟོབས་ཤིན་དུ་ཆེན། །ལེགས་ལྡན་ཡང་སྤྲས་དང་ཞི་འཚོ་ཡང་སྤྲས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་
 འགོག་པའི་རིགས་པའི་ཅ་བ་ཆ་བཙས་ལ་ཐུག་པ་དང་། ཆ་བཙས་ཏེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འདོད་མེད་ཀྱང་
 འདི་པའི་རིགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཏེན་འབྱུང་ལ་གཏུགས་ཚུལ་གཏན་མི་འདྲ་ལ། ཏེན་འབྱུང་
 གི་གཏན་ཆོགས་ཀྱིས་མཐའ་གཉིས་དངོས་སུ་མེལ་བ་ཡང་ལུགས་དེ་དག་དང་མི་འདྲ་ལོ། །སྟོང་དང་
 ཏེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་པར་རང་རྒྱུད་པ་དཔོན་སྟོབ་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་མོད་ཀྱི་ལུགས་འདི་དང་དོན་གཅིག་
 ལུགས་མི་འདྲ་ལ། གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་རིགས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་དང་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་གཙོ་བོར་མཇད་པ་ཡིན་ནོ། །

བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ནི་རྒྱ་དང་གྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱུ་བར་བཟུང་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷུང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འཛིན་པས་
 འཆིང་བར་འགྱུར་ལ། མཁས་པ་དག་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་ཅིང་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ཏེ་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་གཙོད་པས་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 རྟགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་འགྱུབ་པ་འདི་ནི་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འོ། །ཞེས་
 དང་། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོད་པ་ལས། གང་དུ་བཟུང་བས་བྱིས་པ་རྣམས། །མཐར་འཛིན་འཆིང་བ་བརྟན་
 བྱེད་པ། །དེ་ཉིད་མཁས་ལ་སྒྲོས་པ་ཡི། །བྱང་མ་ལུས་གཙོད་པའི་སྒྲོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་གཏན་
 ཆོག་མཉིད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པའི་སྒྲོར་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོང་
 པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་དུ་སོང་བ་ལ་དགོངས་པ་འོ། །

དེ་ཡང་སྐྱུ་བྱུ་པ་ཡང་སྐྱུ་དང་རྩི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱེལ་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་
པ་དེ་ཡང་སྟོ་ཞིར་བ་ཡུམ་པའི་དོན་དུ་འདྲིལ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཉོགས་པའི་ཐོས་ཅིག་ཤོས་
ཉོགས་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེས་ན་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་གང་ཟག་
སྐྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་མ་ཡིན་གྱི་ལྟ་བ་ནམ་དག་ངེས་ཟིན་མ་ཤེད་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གི་དོར་འདྲིལ་པ་ཡིན་
ནོ། རྩི་ཐའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྟོང་པའི་དོན་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པ་ཆོད་མས་ཁེགས་པའི་དབྱེ་མ་པ་ན་མས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། ཁེགས་གསུངས་སོ། དེས་
ན་རང་མེད་མཁས་པ་ལ་ལ་མྱིར་སྐྱོད་ཀྱི་མེད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བྱ་བར་བཞེད་པ་དང་ལ་ལ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་
པ་རྒྱུགས་པའི་གང་ཟག་ལ་བཞེད་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་སྤར་བཞེད་པ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། རྩི་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པས། ཉམ་ཞིག་རེས་འཛིན་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ། རྟོན་འབྲེལ་མི་སྤྱུ་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་
ནས། དེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱང་འཛིན་ན། དེ་ཆོ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་པ་རྒྱུགས་པ་ལགས། ཁེགས་
པའི་གསུངས་གཅིག་དང་། དེའི་མཛུགས་ཀྱི་གཞན་ཡང་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་། རྟོང་
པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་རྟོང་པ་ཉིད། རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན། མཐར་འཛིན་
ལྟ་བུས་འཛོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཁེགས་གསུངས་པའི་གསུང་དེ་ན་མས་ཀྱིས་རྟོང་པ་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་དོན་
དུ་འགྲོ་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་མོད། འོན་ཀྱང་གསུང་དེ་དག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་བར་ཡོད་
དོ། རྟོགས་གཅིག་གི་སྤོང་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འབྱུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་
གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བྱུང་བ་ཙམ་ལུང་སྤྱུ་མའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་སོ། །

གསུང་དེ་དང་ཆ་འདྲ་བཞིག་རྩི་མེད་མཐའ་བས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་བུ་སྤྱུ་མེད་
པའི་ཡིད་ཆེས་དང་། རྟོན་འབྲེལ་རྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས། འབྲེལ་མེད་བྱུང་བ་ཆད་
པར་ནམ་གྱུར་པ། དེ་ཆོ་མཐའ་བྲལ་དབྱེ་མའི་ལམ་ལ་ཞུགས། ཁེགས་དང་། སྤང་དུས་ཉིད་ན་རྟོང་
པར་རྟོགས་པ་དང་། རྟོང་པར་རྟོགས་ཆོ་སྤང་བ་མི་འགོག་པ། བྱུང་འཛུགས་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་ནམ་རྟེན་
པ། དེ་ཆོ་ཚུལ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན། ཁེགས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་རྩི་ལྟེ་རྩི་རིགས་པ་རྩི་མེད་པས་ན་མས་པར་བཞགས་པ་ན་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་གི་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་ཆེར་སྤྱེ་བ་དེ་རྩི་དེ་རྩི་རྩི་ཆོས་དེ་དག་གི་བཞེན་ནས་བཞགས་པ་
ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་ལུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྩི་རྩི་རྩི་བཞེན་ནས་བཞགས་
པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ལུལ་ཆེ་བ་དེ་རྩི་དེ་རྩི་རྩི་ཅིག་གིས་ལ་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་ལུལ་ཆེ་བར་
འབྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་རྟོགས་ཀྱིས་སྤྱུ་གྱུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་ཆད་

མས་དངས་པའི་ངེས་ཤེས་སྒྲིལ་བྱེད་མ་ཉམས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་གནས་སྐབས་གོང་མ་གོང་
མར་རིམ་གྱིས་བསྐོད་པ་ལས་ངེས་ཤེས་གཉིས་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྱུར་ཚུལ་ནས་པ་ཆེ་ཆུང་མི་
འདྲ་བའི་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་ཞིང་རྟོགས་ན་ཡ་
མཚན་པས་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྲུང་གྱིས། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་
པ་གང་། །ངོ་མཚར་བས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར། །ཆད་བྱང་བས་ཀྱང་འདི་ཆད་བྱང་། །ཞེས་དང་། །ཇེ་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ཀུན་ངོ་ཤོས་སྟོང་པ་དང་། །འདི་ལས་འདི་འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། །ངེས་པ་
གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། །གོགས་མེད་པར་ནི་གྲོགས་བྱེད་པ། །འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་དང་། །འདི་
ལས་ཆད་དུ་བྱུང་བ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྟོང་པ་དང་རྟོན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་པའི་དོན་སྤར་བཤད་པ་དེ་ལས་ད་དུང་ཞིབ་དུ་ཤེས་དགོས་
པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། །ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རབ་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང་ཅ་ཤིང་འྲིག་ཆེན་
ལས་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་ཐྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་དག་གིས་བཙུམ་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྲགས་པའི་ལྟ་བྱིད་
ཀྱི་ཡི་གེ་དང་གཞུང་གི་སྒྲིན་དང་མཐའ་དཔྱད་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་ཇེ་སྒྲ་མའི་གསུང་
རབ་དེ་དག་བཤད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བཤད། ཉན་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མཉན་ན་དགའ་བ་སྟེད་པའི་གནས་
དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །

ཁ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ བཤད་པ།

ཕ གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་
བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ལྷགས་འདིའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་རྣམས་མདོ་

ཅམ་དུ་བཤད་པའོ། འདྲ་པོ་ལ་གསུམ། དབྱེ་བའི་གཞི། ཐུ་བའི་གངས། ཐུ་བ་སོ་སོའི་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི། བདེན་པ་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར་བ་དང་། ལྷ་མོ་ཅམ་དེ་དབྱེ་གཞི་ཟེར་བ་དང་།
 རྟེན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོག་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཟེར་བ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡལ་སྐུས་མཇུག་
 པའི་མདོ་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་བྱ་ཉིད་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་
 གཞིར་བཞག་པ་ལ་གཅིག་ཡོངས་སུ་གྲུབ་ན་ཅིག་གོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡུང་པོ་གསུམ་པ་སེལ་བའི་
 ཐུར་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་
 རྟོག་པ་གཅིག་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་
 པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་རྟོག་པ་ཐ་དད་དོ། །

གསུམ་པ་ཐུ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་བཤད་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་བཤད་
 པའོ། འདྲ་པོ་ནི། འོ་ན་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་
 བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོང་ནི་ཀུན་རྫོང་གི་སྐད་དོད་སམ་པ་ཉི་ལ་ངེས་ཆོག་གི་བཤད་པ་
 གུས་པས་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་པ་དང་འགྲེམས་པ་ལ་འདུག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྐབས་སྐབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་
 ལ་སྒྲིབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་བདེན་འཛིན་ལ་བྱའོ། །
 བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དེའི་ངོར་བདེན་པ་སྟེ། སོ་སོ་སྒྲིབ་པ་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་
 ཆོས་རྣམས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་བའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདུག་པ་ལས། གཉི་
 རྟེན་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཐུར་ཀུན་རྫོང་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྤང་དེ་ནི། ཀུན་རྫོང་བདེན་
 ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རེ་
 ཞིག་སྤྲོད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་
 རྫོང་གི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་མི་ཟད་པའི་མདོ་
 ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོང་གི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཇི་སྟེད་དུ་འཛིན་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཡིག་དང་སྒྲ་དང་བཅས་
 བསྟན་པའོ། ཞེས་ཤེས་བཞིན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱིས་བསྟན་དུ་རུང་བ་ལ་ཀུན་རྫོང་བདེན་པར་གསུངས་པ་

མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་བྱེད་ཁོ་ན་ལ་འཆད་ཅེན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཙམ་པ་སྟེན་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲིན་པོ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེ་བཞིན་དུ་ཆོག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་ལ་བཤད་པ་གཅིག་དང་། བརྟེན་བྱ་རྫོབ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་བཤད་པ་གཅིག་སྟེ་འཆད་ཚུལ་གཉིས་ཕྱུང་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་ཚུལ་ཙམ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཉེས་ན་ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་པར་འཛོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི། གསུམ་གྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་སྐབས་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཆོག་གསལ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲིབ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཕྱུང་བའི་དང་པོ་དེ་ཡིན་པར་བསྟན་ནས། དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲིབ་འདོགས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་བདེན་འཛིན་ལ་འཛོག་དགོས་པ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། ཉེ་ལྟར་ན་ཅ་ཤིའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྫོབ་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཉེ་ནི་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དེར་བདེན་པའི་བདེན་ལུགས་ངོས་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དང་བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །

སྒྲིབ་པའི་ཞབས་ཀྱི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཛོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདྲུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཅོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་སའི་སེམས་དཔལ་ལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཟུགས་

སོགས་བདེན་པ་དེ་མ་རིག་པའི་ངོར་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་མ་རིག་པ་དེས་བཞག་པ་
གཏན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་འཛིན་གྱི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཐག་པ་སྒྲུལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་
ཐག་པ་དེ་ལོག་ཤེས་དེས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ནམ་པར་འཛིག་པའི་སྒྲ་
ནི་གནོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་ནམས་ཡིན་ལ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅིང་
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འགོག་གོ།

ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ཤེས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པར་སྒྲུང་བ་ནི་སྒྲུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་ལ། ཡུལ་ལ་སྒྲུང་
བ་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །ཡུགས་འདིས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྒྲུང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུང་བའི་
རྒྱན་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་ནད་བང་པོའི་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱང་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་ཞིང་། མ་འབྱུལ་བའི་
ཆ་གཞན་ཡང་མེད་པས་ན་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དོན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལ་ཡང་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་
སུ་མི་འབྱེད་པར་བཞེད་དོ། །ཉོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དུག་པོ་འདི་དག་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་འབྱུལ་ན་ཐ་
སྙད་དུ་གཟུགས་སོགས་ནམ་པར་འཛིག་པའི་ཆད་མར་འཛིག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཡུལ་བདེན་པ་འཛིག་
པ་ལ་ཡུལ་ཅན་མ་འབྱུལ་བ་དགོས་ཀྱང་གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་འཛིག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་མ་འབྱུལ་བ་དགོས་ཀྱང་
གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་འཛིག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་འབྱུལ་པས་འཛིག་པ་ཤིན་དུ་འཐད་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །ཐ་སྙད་
དུ་ཡང་གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་འཛིག་པ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཆོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། དབུ་
མ་པ་གཞན་དག་གིས་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཆོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་
ཡིན་ནོ། །འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དུག་པོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་དང་དེས་བསྐྱད་པའི་
ཤེས་པ་དུག་པོ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཁྱད་པར་འཛིག་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
པའི་ངོ་ལ་བསྟོས་ཏེ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། འཕགས་པ་ཞེས་པ་དང་དབུ་མའི་ལུགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་

དོན་འདྲའི་ཞེས་གསུངས་པས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཅེས་པ་དང་
འཕགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་ཅེས་པ་དང་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་འཛིན་ཅེས་པ་རྣམས་སྐབས་འདིར་
དོན་འདྲའོ། ཅི་སྟེ་ཡང་དག་པ་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་མཚན་ཁས་ལེན་དགོས་ན་ཐལ་འབྱུར་བས་འཛིན་
ཏེན་ཤེས་ངོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་མཚན་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ལོག་གི་བྱུང་པར་འབྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། གཞི་དེ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པའི་དོན་བདེན་པར་ཁས་སྒྲངས་ན་གཞི་དེ་བདེན་
པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འབྲུག་པ་ལས། གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་བྱུག་རྣམས་ཀྱིས།

གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཛིན་ཏེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། འཛིན་ཏེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྟ་མ་ནི། འཛིན་
ཏེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག ཅེས་གསུངས་པའི་འཛིན་ཏེན་ཉིད་སྔ་སྟེ་གཉིས་བྱུང་བར་
རང་རེའི་མཁས་པ་དག་གིས་གཉིས་ཀ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཆད་མེན་གྱི་ཤེས་
པ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྔ་མ་ལོག་ཤེས་ཞིག་དང་སྟེ་མ་ཆད་མ་ཞིག་ལ་འཛིན་པ་སོགས་འཆད་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་། ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས། འཛིན་ཏེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀླུ་རྩེ་ལ་འཛིན་གི་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་འབྱུང་སྟེན་ལུགས་མི་འདྲ་
བ་དུ་མ་ཞིག་མཇད་སྤང་ངོ་། ཚུ་ཤེའི་ཁྲི་ཀ་ཆེན་ལས། འཛིན་ཏེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པ་ཞེས་གསུངས་གིང་། འབྲུག་པའི་རྣམ་པ་གད་ལས་ཀྱང་འཛིན་ཏེན་པའི་སྒོ་རང་
དགའ་བ་དང་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། འཛིན་ཏེན་པའི་སྒོ་ལྟ་སྟེས་རང་དགའ་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་
སྙད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོའི་ལོག་པར་
འཛིན་པ་དང་། དེས་ལོག་པར་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ནི་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་
དག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་དགོངས་པར་སྤང་བས་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོ་ཞེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་

ཁ་མ་ཐྱིགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་བྱ་དགོས་པར་མངོན་ནི། །འདྲུག་པ་ལས། སྒྲིན་ཐུན་དབང་ཅན་
ནམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་པོ་ལོགས་གུར་ཤེས་བརྟོས་ལོག་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དབང་
པོ་ལོགས་གུར་ཅེས་པ་ཡང་འབྲུལ་གྱི་འབྲུལ་རྒྱུའི་གཞི་དཔེ་པ་མེད་པ་ལ་གསུངས་པས་ད་དུ་ར་སོགས་སྤྱི་
ནང་གི་འབྲུལ་རྒྱུས་མ་བསྐྱད་པ་ལ་བྱ་དགོས་མོད་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པ་ལ་བྱ་མི་རུང་
སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར། འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་
སུ་འབྱེད་ཀྱི་དེའི་ངོར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འབྱེད་པ་ཆེ་བའི་ཞབས་དང་རྗེའི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་རོའི་མཁས་པ་དག ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས། འཛིན་
ཉེན་པའམ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་བརྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འཛིན་གོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ནི་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོར་ལ་བརྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པ་དང་སྒྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྲུ་སྟོན་པར་སྤྱང་ངོ་། །

ཡང་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས། འཛིན་ཉེན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེད་
བ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་ཁས་བླངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་
ནི་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

ད་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡང་དག་
པ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་འཛིན་ཉེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་བྱེད་
པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་ཡང་དག་པ་ལྟ་སྤྱི་གཉིས་མིང་གཅིག་ཀྱང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། ཡང་དག་པ་ལྟ་
མ་ནི་རང་མཚན་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་ཕྱི་མ་ནི་ངེས་པར་རྣམས་པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་ཁོ་བོས་རྣམས་
བརྟུས་སོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ་བདེན་པ་དང་། ཁོ་བོས་རྣམས་མ་བརྟུས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལོག་པར་འཛིན་
པའི་ནང་ཆོན་གྱི་བདེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་ལ་ལ་མེད་ལ། ལ་ལ་ཡོད་
ཅེས་པའི་ཡོད་རྒྱུའི་ལ་ལ་དང་མེད་རྒྱུའི་ལ་ལ་མི་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་དག་པ་མ་མ་རང་མཚན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྐབས་འདིའི་ཐལ་འགྱུར་པ་རང་
ལུགས་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་བལྟས་ནས་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ལ་བལྟས་
ནས་ཞེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་པར་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་པས་དེ་གསུམ་ལ་བལྟས་ནས་བྱམ་
སོགས་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་བྱམ་སོགས་རང་མཚན་དུ་བྱལ་པར་འཛོག་པ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། རྟེན་བྱམ་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་བྱམ་སོགས་ཡང་དག་ཀྱན་རྒྱུ་བྱེད་བཞག་པས་ཆོག་པ་ནི། དེ་
དག་གི་ལུགས་ལ་བྱམ་སོགས་རང་མཚན་དུ་བྱལ་པ་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་ཕྱི་མའི་དོན་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོ་ཁ་མ་ཕྱོགས་
པའི་ཆད་མས་རྒྱན་མས་རྒྱས་པ་རྒྱས་པར་སྒྲིམ་པ་ལོག་པར་བཞག་མི་རྣམས་པས་དེའི་དོར་འཐད་ཅིང་བདེན་
པ་དང་། རྒྱས་པ་བསྐྱས་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པས་ལོག་པར་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་སྙད་
པའི་ཆད་མ་དེས་ཆོས་དེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡང་དག་པར་བྱལ་བྱང་སྦྱར་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་བྱལ་མི་དགོས་
ཏེ། སྦྱར་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་བྱལ་མ་བྱལ་ནི་རིགས་ཤེས་ཉིད་ལ་བལྟས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་བྱམ་པ་འཛོག་རྟེན་ཤེས་རོ་ལ་བལྟས་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
ཡང་། སྦྱར་བྱམ་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དབང་ཤེས་རྣམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བར་འདྲ་ཡང་འཛོག་
རྟེན་པའི་དོར་སྤང་བ་དང་རྒྱས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་
སྤང་བའི་དབང་ཤེས་རྣམས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་ཤེས་གཞོད་མེད་
རྣམས་ཡང་དག་ཀྱན་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་སྤང་རྟེན་པས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྒྲོར་འཆད་
པའི་སྐབས་སུ་བརྒྱ་ལྷེ་ཏའི་ལུང་དབང་ཕྱག་དང་སྤྲོད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྤྲད་པར་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །
ཅ་ཤིང་ཁྲི་ཀ་ཆེན་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་དང་ལོག་པར་འཛོག་པ་ནི་འཛོག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བལྟས་
ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཛོག་རྟེན་པའི་ཤེས་པའི་གཞོད་པ་མེད་
པ་དང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛོན་པ་ལོག་པ་དང་། མི་

གཙང་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་མི་རྟག་པ་བདག་མེད་པ་བཞིར་འཛིན་པ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་དཔལ་ལྷན་ཟླ་
 བའི་རིགས་པ་དུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ཡང་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་ལོག་འཛིན་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། འཛིན་ཏེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་འཛིན་ཏེན་ལ་ལོག་པའི་
 ཤེས་པ་གཅིག་འཛིན་དགོས་པས་བྱབ་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར། ཐ་སྙད་
 པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡང་ལོག་འཛིན་པ་མིན་གསུངས་པ་ཡང་སྤྱིར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཙམ་གྱི་ངོར་ཡང་
 ལོག་འཛིན་པ་མིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟོན་མ་ཚུགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་དུ་
 བྱས་ན་བདེ་ལོ། །ཡང་དེར་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱི་འཛིན་
 ཏེན་ཤེས་ངོར་ན་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 ཡང་། གཞི་དེ་སློབ་འཛིན་པ་ཡང་དག་པ་དང་རྟུན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་འཛིན་པ་འཁོག་པའི་སྤྱིར་གསུངས་
 པར་ཟད་ཀྱི། སྤྱིར་ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ལ་བུམ་པ་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཡང་དག་ཀྱང་
 རྫོང་དུ་བཞག་པ་ཙམ་གྱིས་ཡང་དག་དང་ཀྱང་རྫོང་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཏེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྐྱེལ་མི་དགོས་སོ། །དེས་
 ན་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་ལུང་ཡང་སྤྱིར་བཞག་གིས་ཆོག་པས་དཀྱིགས་བཤད་མང་པོ་མི་དགོས་སོ། །ད་
 དུང་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་གཙང་རྒྱ་མང་ནའང་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བཤད་པ་ལ། ཅིའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྲལ་
 རྟེན་ཆོག་གསལ་ལས། དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་
 པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་མ་པ་གཞན་དག་འཆད་པ་ལྟར་དོན་དང་
 དམ་པ་སོ་སོར་ཐལ་ནས་མི་འཆད་པར་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །འདིའི་བདེན་
 པའི་དོན་ནི་མི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་ནས་
 འཛིན་ཏེན་པ་ལ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྲལ་ལོ། །དེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་ནི་འཛིན་ཏེན་གྱི་
 ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་སོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཡང་དག་པ་

གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡུལ་ནི་ད་ཀྱིས་བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་བདག་ནི་ད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པ་གཟིགས་པ་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བདག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པ་ནི་དེས་རྟོག་ཏེ་དེས་ངོ་བོ་རྟོག་ཏེ། །དེས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱོང་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པ་སྟེ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་གིས་བར་སྒྲུང་གི་གཞིར་སྒྲུ་གད་འཛུགས་པར་མཐོང་བ་ན་རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་གིས་གཞི་དེར་སྒྲུ་གད་འཛུགས་པའི་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡང་མ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་རྣམས་ལ་ཕྱང་སོགས་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ནི་ད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱོང་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་གཟིགས་པའོ། །དེས་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཚད་མའི་རྟོག་གང་ཞིག་ཚད་མ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བ་ནི་རང་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

འདྲུག་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་ད་ཀྱིས་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟ་བུ་དེ་དག་གིས་གཟིགས་ཤིང་ན་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་དག་གཟིགས་སོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་དོན་ནི་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་མཐུས་དམིགས་པའི་ཕྱང་སོགས་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་རམ་དེ་ཁོ་ན་ནི་དུ་གྲུབ་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་ཕྱང་སོགས་དེ་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད། །དེ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །

མདོ་ལས། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་རྣམ་ཏོག་གི་རྒྱ་བ་རེ་ཞིག་ལ་ལོག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དུས་སུ་གཏན་ལོག་པ་ལ་བྱ་ཡི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ནི་ད་ཀྱི་གཟིགས་པའི་ངོ་བོ་ལུ་ལུ་ཅན་གྱི་གཉིས་

སྒྲུབ་པ་མེད་པའི་དེའི་དོན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སོགས་མི་འཛོག་གོ། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་
དེས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་སོགས་ནི་ཐ་སྟོན་པའི་ཤེས་པའི་དོར་འཛོག་དགོས་སོ། །སེམས་འགག་པས་དེ་
སྒྱུ་ཡིས་མཛོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་པ་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཀྱན་རྟོག་གི་རྒྱ་པ་མཐའ་དག་འགགས་
པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་པོ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྒྱུ་ཁོན་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་སྟེ། འདིའི་གནད་
ཤིག་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་དེ་ཁོན་ཉིད་གཟིགས་པའི་དོར་ཇི་སྟོན་པའི་ཆོས་མ་གཟིགས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཇི་སྟོན་
པའི་ཆོས་མཐའ་དག་ཀྱང་མཛོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་
ཡུལ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཐུན་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གཉིས་འོང་བ་ནི་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་མ་
ལུས་པ་བྱད་པར་སྤངས་པའི་ལག་རྒྱུ་མཐའ་ཐུག་ཡིན་པས་རྒྱུན་མཐའ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་སངས་རྒྱས་ཁོན་ཏེ་བྱད་ཆོས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་འཇུག་ཚུལ་ལ་མཁའ་པ་དག་བཞེད་
པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཞིང་རྗེའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མཁའ་པ་ཆེན་པོ་དག་གིས་དབྱེད་
པ་མང་དུ་མཛད་སྒྲུབ་དོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འཆད་པར་འདོད་ལ། སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོར་
ནམ་པ་མ་གར་བར་མཐུན་པ་འདྲ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་། སྟོང་འཇུག་དར་ལྷིག་ཏུ་རང་ཉིད་ལ་རང་
ཉིད་མི་སྒྲུབ་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནམས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མི་སྒྲུབ་ཡང་རྟོགས་པའི་
ཤུགས་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དང་དེ་ཡང་ནམ་པ་གར་ནས་རྟོགས་དགོས་པར་
གསུངས་པ་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་རང་རིག་འཐད་མི་འཐད་དབྱེད་པ་བྱས་པའི་རང་ལུགས་ཀྱང་བྲན་
དགོས་པར་གསུངས་པ་ནམས་གྲུབ་བསྐྱེགས་ན། ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཆོས་
མཐའ་དག་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་དག་གི་ནམ་པ་ཡང་གར་བཞེད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་
མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ལུགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པ་ཡིན་གྱི་
དེ་ལས་ལོགས་སུ་རང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དད་པར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

གཞན་དུ་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་སྒྲུབ་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་བརྒྱུག་དུ་མེད་དོ། །

དེས་ན་རང་ཉིད་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པས་གང་དག་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་ཉིད་གཞལ་བའི་རྩོད་རང་ཉིད་རང་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པའི་སྒྲུབ་བཤེད་པར་འདོད་པའི་ལེགས་པར་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྗེའི་སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་མཁའ་སྤྱོད་ཐུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཉིས་སྒྲུབ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ལ། སལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས་དེ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་སྒྲུབ་ལ་མང་དུ་ཡོད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་དུ་བྱས་པའི་གཉིས་སྒྲུབ་ཡོད་པའི་བྱེད་ཞེས་རང་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲུབ་མ་ལས་མཐོང་བ་ཆེ་བྱུང་གི་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྒྲུབ་ཡང་། མཁའ་སྤྱོད་ཐུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་དུ་མི་འདུག་གོ། དེས་ན་སྤོང་བྱུང་དང་སྤོང་འཇུག་དར་ལྗོངས་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ལུགས་སྒྲུབ་ཟིན་ལ་བྱུང་བར་བྱུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་ཞི་རང་དང་བྱུང་བའི་དབྱེར་མེད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་མཐའ་དག་སྒྲུབ་ཞིང་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འཛོག་གི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་ལུགས་ལེགས་པ་ཞིག་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་ཡལ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་མ་འཛོག་ཚུལ་དང་རང་རིག་འཛོག་ལུགས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་འགྲོས་རྩ་གེད་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤད་སོགས་ལས་ཞིག་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་ནུས་སོ། །

དེ་ཙམ་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་མི་འཛོག་པར་དེ་ལས་གཞན་ཆ་ཅན་རང་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལེགས་པ་ཞིག་བཙལ་ནས་འཛོག་བྱ་ཡིན་ན་དབྱེས་མ་ཐལ་འཇུག་པའི་བྱུང་དུ་བཞུགས་དཀའ་བར་འདུག་པས་རིགས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུང་དུ་འདྲོད་པར་མཛོད་ཅིག རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་རང་རིག་བཀག་པ་བྱུང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་། འཇུག་པ་ལས། གང་བྱེད་གང་གིས་ཡུལ་སྤོང་བྱུར་དེ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པའི་སྒྲུབ་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་སྤོང་འཛོག་འབྲུབ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སལ་མོ་ཆེ་ལ་སྤོང་བྱུང་མི་སྒྲུབ་དོ། །

དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། མྱོང་པ་ཉིད་ལ་རྒྱས་པར་བྱེན་མྱོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། འབྲིང་
དུ་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མྱོང་པ་ཉིད་དེ་བཞི་དང་། བརྒྱ་ན་གང་
ཟག་དང་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་གཞན་ལས་དོན་དམ་དངོས་
དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་སོགས་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་མདོ་དང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་གཙོ་བོ་ནི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དང་མིང་གིས་བདགས་
ཙམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྲུ་མ་ཉམས་པར་བཞག་པས་ཆོག་པ་འདི་གཉིས་ཡིན་པར་འདུག་ལ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་
པ་ལས་གཙོ་བོ་ནི་དཀའ་བའི་གནས་བརྒྱུད་དུ་བརྒྱས་ནས་འཆད་པར་རང་རེའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་
སོ། །དེ་ནི་ཇི་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་གྲུབ་
མཐའ་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གང་ཞེ་ན། རེ་ཞིག་གཙོ་བོ་
རྣམས་བརྟེན་ན། ཆོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དང་། རང་རིག་འགོག་ལྷགས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བས་བྱིར་གྲོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་རྩ་བ་བཞིན་བསྐྱེད་
པ་ཁས་མེ་ལེན་པ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཏོན་ཡང་ཁས་ལྡང་དགོས་པ་དང་།
ཉན་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་
སུ་འཛོག་པ་དང་། ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ཚུལ་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་སྤང་ཞིང་སོགས་ཁོང་ནས་འདོན་
རྒྱུ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མང་དུ་ཡོད་དོ། །

ལ་ལ་དག་ཆོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་འགོག་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་མི་འཐད་དེ། མདོ་སྡེ་སྦྱོང་པའི་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་དེ་འགོག་པའི་
བྱིར་ཞེས་སོགས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་འདྲ་རེ་སྦྱོར་ཞིང་། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡང་ཐུན་

མོང་མ་ཡིན་པར་མི་འབད་དེ། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཀྱང་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ནས་བཤད་
 གྱི་ཆོག་ཟིན་ལ་དགག་པ་གཏོང་བྱུང་བྱེད་པ་དང་། རང་རེའི་རྗེའི་རྗེས་འཇུག་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རིགས་
 པ་དེ་དག་གིས་གཏོང་གྱིས་དོགས་ནས་ནས་བཤད་གྱི་སྐྱས་ཟིན་ལ་ཆོག་གི་ལྟན་ཐབས་དུ་མ་ཞིག་སྟོན་
 པའི་བསམ་པ་བཟང་པོའི་ཁྱར་ལེན་པར་འདུག་སྟེ། ཡན་ཚུན་གཉིས་ཀས་གཞུང་ཆེན་པོ་སྐྱོག་པ་ཙམ་
 ཡང་མི་ཤེས་པའི་ནམ་འགྱུར་གསལ་བར་བརྟན་ཏེ། ནམ་བཤད་གྱི་འགོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པ་ཞེས་དང་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་དང་འཛོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ནམས་
 ཐ་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། གསུང་དེ་དག་གི་ནམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་གྱི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མ་
 ཤེས་པར་སྒར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ངར་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་འཆད་ཅོད་
 ཅུས་པའི་ཁྱར་ལེན་པ་ནི་བརྟན་པ་རིན་པོ་ཆེས་ཆེར་ཉམས་པའི་དྲགས་སུ་མཛོད་ཞིང་དཔྱད་ཁྲོན་མཆོག་
 ཏུ་ཡི་མུག་པའི་གནས་ཁོ་ནའོ། །

ད་ནི་འདིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་དེ་དག་ལས་ནི་གཅོད་པོ་འགའ་ཞིག་མདོ་ཙམ་བཟོད་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱད་ཆོས་གཅོད་པོར་བརྒྱད་བཤད་པ་དང་། རང་མཚན་འགོག་ལུགས་དང་། དེ་ལ་
 བརྟན་ནས་མདོའི་བྱང་པེས་འབྱེད་ཚུལ་གསུམ། དེའི་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཀུན་གཞི་ནམ་
 ཤེས་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་
 དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ནམ་གཞག་འཛོག་རྒྱས་པས་
 དེ་དག་ཁས་ལེན་དོན་མེད་དོ། །དེ་འཛོག་རྒྱས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་
 ལས་བསགས་པ་འགགས་ཟིན་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་ནམ་གཞག་བྱར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་
 འགགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་
 གྱིས་དེ་མི་འགགས་པ། དེ་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ལས་ཕྱིས་ཀྱི་འབྲས་
 བྱ་འབྱུང་བ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བ་ལ་ནམ་སྟོན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱུང་

བ་དང་ནམ་མཁའ་འཛོམས་པར་འབྲེན་པའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་དེ། ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཛུངས་ཀྱང་རབ་
 རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་གད་སྤང་གི་པོང་ཕྱི་རྩ་མི་སྤང་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་ནམ་
 སྒྲིན་སྤང་ཟིན་པ་ལས་འབྲས་ཕྱ་མི་འབྱུང་ཞིང་ལས་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་ཕྱ་སྤོ་སྤོར་ངེས་པའི་ནམ་གཞག་
 འཐད་པའི་ཕྱིར། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མངོན་
 པའི་མདོ་ལས་ཀྱན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོ་རེ་ཞིག་སྟོན་
 པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་
 གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤངས་
 པའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། ཀྱན་གཞི་ཁས་བླངས་ན་ཀྱན་གཞིའི་བག་ཆགས་སྒྲིན་
 པ་ལས་གཟུགས་སྐྱ་སྒྲིགས་སུ་སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ཕྱི་རྩ་ལྱི་དོན་མེད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་ན། དེ་
 ནི་མི་འཐད་དེ། དོན་ཤེས་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་མཉམ་ཡིན་པ་རིགས་པས་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྒྲིགས་རིགས་པ་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་གཞི་བཤད་
 པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། །

འོན་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་གཞིའམ་རྟེན་དུ་ཅི་ཞིག་
 འདོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གཏན་དུ་པའི་བག་ཆགས་བསྟོན་གཞི་ནི་ངའམ་གང་ཟག་ཅམ་དང་རེས་འགའ་པའི་
 བག་ཆགས་བསྟོན་གཞིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱང་བཞག་ཆོག་པར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་རྟེན་འཛོག་ཚུལ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་མེད་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྒྲིགས་པར་སྐྱེས་པའི་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་དེ་དག་གི་འགྲོ་བ་ལྟོག་མི་ལྟོག་སྒྲིགས་རྗེ་
 རིན་པོ་ཆའི་གསུང་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་གྲུང་བསྐྱོགས་ན་དཔུང་པར་བྱ་བའི་གནས་ལྷན་
 མཐའ་ལས་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་འགོག་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཆང་མའི་ནམ་

གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྤྱི་མཐུན་པའི་རང་རིག་འདོད་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་ལུགས་ནི་དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྐྱབ་པ་མི་འཐད་དོ། རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕྱི་དྲུས་ཀྱི་དྲན་པ་རྟགས་སུ་འགོད་ན་རྟགས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་
མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་མིག་གི་གཟུང་བྱ་བ་འཛིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་པའི་འབྲས་བུ་དྲན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རིག་མེད་ན་དེའི་
འབྲས་བུ་དྲན་པ་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་པར་ནི་བསྐྱབ་བྱ་མི་འགྲུབ་སྟེ་ཁུ་ཅམ་ལས་ནོར་
བུ་ཁུ་མེལ་དང་། མེ་ཅམ་ལས་མེ་མེལ་དཔོག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་དང་རང་རིག་གྱུ་འབྲས་
སུ་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་ནས་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་མིན་གྱི་དྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་གྱི་ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བ་ཡོད་པར་
དཔོགས་ལ། དེ་ལ་རང་མྱོང་དང་གཞན་མྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་གཞན་མྱོང་བཀག་པ་ལས་
རང་མྱོང་འགྲུབ་པོ་ཞིན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་པས་ལུལ་རིག་པ་ལ་མདོ་སྟེ་ལ་དང་སེམས་ཅམ་
པས་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་རང་མྱོང་དང་གཞན་མྱོང་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་མ་ཚོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྐྱབ་
བྱེད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡིན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རང་རིག་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི། འཛིན་རྣམས་ཡན་གར་
བ་མི་འཐད་དེ། ཡིད་ཇི་ཅམ་གཏད་ཀྱང་ཁོ་རང་ཁོ་རང་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཐ་དད་པའི་རྣམས་པ་མི་
འཆར་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འདུག་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གཅིག་
ཏུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོན་པའི་ཕྱིར། མེས་ཀྱང་རང་ཉིས་བསྟེན་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

རང་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འཐད་དེ། སྤར་སྒྲིན་པོ་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་
དང་ཕྱིས་ཀྱི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དྲན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དའི་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིན་པོ་མཐོང་བས་ངས་སྒྲིན་པོ་མཐོང་བར་ཡང་འཛོག་ནུས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་སྒྲིན་པོ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་
གཙོད་པས་མྱོང་དྲན་ལུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འདུག་པ་ཙུ་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པའོ། །རང་རིག་མེད་ཀྱང་
དྲན་པ་སྐྱེ་བ་འཐད་དེ། སྒྲིན་པོ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ན་སྤར་གྱི་མིག་ཤེས་སྤངས་ནས་དྲན་པ་མ་ཡིན་

པར་སྤར་སྤོན་པོ་འདི་མཐོང་རིམ་སྤོན་པོ་དང་སྤོན་འཛིན་མིག་གིས་འབྲེལ་བར་བྲན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་དགུན་དུས་སུ་བྱེ་བས་ལུས་ལ་རྒྱགས་པ་ན་རྒྱགས་པ་མྱོང་གི་དུག་མ་མྱོང་ཡང་ཕྱིས་འབྲུག་གི་རྒྱ་ཐོས་
པ་ན་སྤར་རྒྱགས་པའི་དུས་སུ་དུག་ཞུགས་པར་འདུག་སྟེ་མ་དུ་བྲན་པ་སྤྱེ་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནི་ཞེས་
པ་སྤྱོད་འདུག་ནས་བཤད་པའི་རིགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ལྷགས་འདིས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་ནི་རང་གི་
འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་བྱེད་པར་སྤར་མེད་གོས་
སོ། །རྒྱ་བཤད་ཀྱང་རབ་དུ་འཇུག་ལེགས་པར་འཇུག་པ་ལ་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན། མངོན་རྗེས་གཉིས་
དང་། ཡིད་ཆེས་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇུག་གི་ཆད་མ་སྤྱེ་བཞིན་ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་བྱེ་མ་གཉིས་རྗེས་དཔག་དུ་འདུ་
བའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆད་མའི་གངས་
ནི་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་བཞག་པ་སྟེ། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་སྟོག་གྱུར་དང་ཤིན་དུ་སྟོག་གྱུར་
གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ཉེར་འཇུག་གི་གཞལ་བྱ་ནི་ཕན་ཚུན་འདྲ་བའི་ཆོས་སྟོག་དུ་གྱུར་
པའོ། །ཆད་མ་གང་། རྟགས་ལ་མ་སྟོངས་པར་རང་གི་འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་
པ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ངོ་བོའོ། །རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པས་བདག་ཀྱིས་དབང་
པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། བདག་ཀྱིས་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་
སུམ་ཆད་མ་གཉིས་སོ། །ཡིད་མངོན་ལ་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་ཡོད་
པའི་སྤར་མ་ཡིད་མངོན་དང་བྱེ་མ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །སྤྱིར་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡང་ཡིད་
མངོན་ཡིན་མོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཆོ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་བདེན་བཞིན་བྱེད་ཆོས་སུམ་བདག་མེད་
ཕྱ་རགས་གང་ཡང་རུང་པའོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཕགས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཞེད་ཀྱང་། འདི་པའི་ལྷགས་ལ་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་མ་རྟོགས་པའི་སྤར་མ་ལྟ་ཡང་

བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བརྟུག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟགས་པ་སོགས་རྟོགས་པའི་
རྣམ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་བཞེད་པས་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྟུན་ལ་ཡང་རྣམ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་ཡོད་དོ།
ཡིད་མངོན་ཡང་གཞན་དག་དང་མི་མཐུན་ཏེ། རང་ཡུལ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མི་དགོས་
པས་བྱན་ཤེས་དང་རྗེས་དཔག་གིས་བྱངས་པའི་བཅད་ཤེས་སོགས་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡོད་དོ།
ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་སོགས་ཉམས་སུ་ཁྱོད་པའི་ཡིད་མངོན་ནི་རང་རིག་དང་མི་འདྲ་སྟེ།
ཁ་ནང་བཟུ་ལ་གཉིས་སྒང་རྒྱབ་པ་མི་དགོས་པར་ཁྱོད་བྱ་ཁྱོད་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲིལ་སྒྲུང་བར་བཞེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་བ་ནི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཁྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་
པའི་ཆོས་སོ། རྟོག་གྱུར་བ་ནི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་སོ། །

རྟགས་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་རྟོག་གྱུར་
བ་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ངོ་བོའོ། འདི་ལ་ཡང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་དང་
ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་གསུམ་སོ། །ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་རྒྱལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བཞེད་དོ། འདེ་
ཉེར་འཇལ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོགས་དང་ཐལ་འགྱུར་གཞན་གྱིས་བཀག་པ་མེད་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་
ལ་བརྟེན་ནས་འཇལ་བ་ཡིན་པས་རྟགས་ལ་བརྟེན་པར་བཞག་ཆོག་གོ། རྟུགས་འདིས་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་
སུམ་ཆད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ལ་ཕྱི་རྩལ་ནས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་གར་བའི་དབང་
གིས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྒྲུང་བས་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཆད་མར་སོང་བ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་རྟུགས་ལྟར་རང་རིག་སོགས་ཀྱིས་འགྲུབ་མི་དགོས་
སོ། །འདི་ནི་ཆོག་གསལ་ལས། གཞལ་བྱའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆད་མ་དག་གི་རང་
གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། འདི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྒྲུང་བས་སྤྱོད་
གྲས་ཞིབ་མོས་དཔྱད་ཤེས་དགོས་སོ། །

རྗེས་ཀྱི་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་འགྲུབ་ལ་དེ་ནི་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་རྟོབས་

ཀྱིས་ཚད་མ་གཞན་རྒྱུད་མི་དགོས་པར་དེ་ལྟར་བཟུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་འདེན་ལ། དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་མེད་པ་དང་སྤྱོད་འཛིན་མིག་ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབ་འདོགས་གཅིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་སྤྱོད་ཐུན་གྱི་ཡང་དགོངས་པར་སྤང་ཞིང་སྤང་མ་ལས་ཅུང་ཟད་རྟོགས་སྒྲུབ་ཀྱི། །འདི་དག་རྒྱུས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ལ། དངོས་དང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གང་ཡང་ཅུང་པའི་དོར་གྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་གྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་བསྐྱེད་པ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཡིན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཚད་མར་སོང་བ་སྤང་ཡུལ་དང་ཞེན་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་འབྲུལ་ན་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བྱ་སྤྱོད་པར་འཛོག་མི་རྩལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་རང་བཞིན་ཞིག་མེད་ན་ཆོས་དེ་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རྩལ་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །

ངེས་ན་རྟག་མི་རྟག་དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་སོགས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་ཅོད་པར་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་གཞི་ལུལ་སྤྱོད་ན་གྲུབ་གྲུབ་པ་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་ན་དེའི་སྤྱོད་དུ་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་བསྐྱབ་པར་མི་རྩལ་ཏེ། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམ་པ་སྤྱོད་ཆོས་ཙམ་མཐུན་སྤང་བའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་དམ་པ་འདི་ལྟར་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད་ཕྱིན་དེ་ཉིད་རང་གི་དོ་ཤོས་ཡོད་པའི་དོན་དུ་སོང་ལ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཁྱད་གཞིར་གཟུང་བའི་སྤྱོད་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་སྒྲུབ་ཚུལ་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་གིན་དུ་མི་འཐད་དེ།

སྒྲིལ་དབུ་མ་པ་ལྟར་ན་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཐ་སྟེན་དུ་འང་མི་འཐད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་དགོས་
མིང་། ཕྱིར་ཞོལ་ལ་མི་ཇི་སྟེན་ལྟ་བུ་ཀླད་ལ་མ་སྟེན་གྱི་བར་དུ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་ཙམ་
གྱི་ཁྱད་པར་མི་ཕྱེད་པས་ཐ་སྟེན་ཙམ་གྱི་ཡོད་ལུགས་ལྟ་བུ་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྟོན་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེས་ན་ཕྱིར་ཞོལ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་ལ་འབྲིས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་གྱི་སྟངས་ནས་བྱུང་ལུགས་ཞོལ་ཕྱིར་
ཞོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྟངས་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་མི་སྟེད་པས་ཆོས་ཙམ་མཐུན་སྟངས་བཅེད་པར་བཅེད་པ་ཡིན་
ནོ། རྟེན་དག་གྲངས་ཐ་སྟེན་དུ་རང་མཚན་བཅེད་མི་བཅེད་ལ་ཐུག་ཅིང་རང་ཀླད་པ་ཀླན་རྒྱུ་ལ་ཡང་
ལོག་འབྱེད་པ་དང་ཐལ་འབྱུར་བས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀླན་རྒྱུ་ལ་མི་བཅེད་པ་སོགས་གྱི་གནད་ཀྱང་
འདི་དག་ལ་བཅེན་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐལ་འབྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་ཀླད་གྱི་གཏན་
ཆོག་ཁས་མི་ལེན་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ཆད་མས་
བྱུང་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྲགས་གྱི་གཏན་ཆོག་ཁས་ཀྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒར་
བཤད་པ་ལྟར་ཞོལ་ཕྱིར་ཞོལ་གཉིས་ལ་ཡུལ་སྟངས་གཞལ་བྱ་འབྲུབ་ལུགས་མཐུན་སྟངས་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་
མེད་པས། བ་རོལ་པའི་ཁས་སྒྲངས་ལ་འབྲིས་ནས་བ་རོལ་པ་རང་ལ་གྲགས་པ་འཇམ་སྒྲིལ་དབུ་མ་པ་
ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་ལ་གྲགས་པའི་གཏན་ཆོག་ཁས་འཁོད་པ་ཡིན་པས་རང་གྲགས་དང་གཞན་གྲགས་གྱི་
གཏན་ཆོག་ཁས་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ཡང་རྩ་མཉམས་པའི་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་
ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། ཆོས་ཙམ་མིག་དང་། རྟགས་རང་ལ་མི་ལྟ་
བ་དང་། དཔེ་བུམ་པ་རྣམས་ནི་ཕྱིར་ཞོལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲངས་པས་དེའི་ངོར་སྒྲུབ་མི་དགོས་སོ།
ཁྱབ་པ་ནི་རྟེན་སྤྱི་འགྲོ་ཞིག་གི་སྟོན་པའི་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ལ་མི་ལྟ་བུ་ལ་གཞན་ལ་བལྟ་བ་རང་
གི་ངོ་བོས་མེད་པས་ཁྱབ་ལུགས་ཁོ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེའི་སྟངས་རྟེན་སྤྱི་འགྲོ་ཞིག་ངེས་པར་བྱེད་
པའོ། །

གཏན་ཆོག་ཁས་འཁོད་རྣམས་གཞན་གྱི་གཏན་ཆོག་ཁས་ཀྱང་དཀའ་བར་ཡོད་ལ། ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཞིབ་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་འབྲངས་སྤྱི་འགྲོ་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྟངས་འོ། །

པའི་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ཕྱི་དོན་མེད་པར་
ཤེས་པ་བདེན་པ་བ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ན་དོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་པས་བཙལ་
ནས་ཡོད་པར་འཛོག་མི་རྒྱས་ཤིང་འཛིག་ཉེན་གྲགས་པའི་དབང་ལས་ན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དོན་
ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལས་ལུང་པོ་
ལྡ་ཆར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲིང་པར་གསུངས་པས་དོན་དམ་པར་མེད་མཉམ་དུ་གསུངས་
ཤིང་། ཆོས་མཛོད་པའི་མདོ་ལས་ནི་ལུང་པོ་ལྡ་ཆར་ཡང་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་
ནས་ཀྱན་ཚོང་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་གསུངས་པས་ན་དོན་དང་ཤེས་པ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་
བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིམ་པ་འདི་དག་བཞིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་སེམས་ཙམ་པས་རྒྱལ་ཆ་མེད་མེད་པས་དེ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པས་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མི་ཞེགས་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་འདྲའི་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆ་མེད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་མི་ཞེགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཞེགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་དོན་ཞེགས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱན་ཞེགས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཞེགས་མི་དགོས་པ་ཡང་
ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ནི་ཕྱི་རོལ་ཆ་མེད་ཞེགས་ན་སྒྲིང་བ་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་
དབང་ཤེས་ཞེགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བས་དོན་འཛོག་མ་རྒྱས་པས་ཕྱི་དོན་ཞེགས་སོ་སྟེ་
དུ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་དམ་པ་འདིས་ནི་དབང་ཤེས་འབྲུལ་བས་གཞལ་བྱ་བདེན་པ་འཛོག་མི་
རྒྱས་པ་བདེན་མོད་ཀྱང་གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་འཛོག་པ་ལ་དེ་གྲོགས་སུ་འགྲོ་བས་དེ་ཉིད་དོན་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་
བྱེད་ཡིན་གྱི་དོན་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མིན་ནོ་སྟེ་དུ་དགོངས་སོ། །

མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་ས་བརྩུ་བའི་མདོ་ལས། ཁམས་
གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་པའི་མདོའི་ཙམ་སྒྲས་ཕྱི་དོན་གཙོད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་
པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་སེམས་པ་དང་བསམ་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཁམས་གསུམ་
སེམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གྲུབ་པས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དབང་ལུག་ལ་སོགས་པ་འཛིག་

རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཙམ་སྒྲ་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལྟར་གཤེགས་པའི་མདོ་
ལས། བྱེ་རྩལ་སྒྲུང་བ་ཡོངས་མེད་དེ། །སེམས་ནི་སྒྲ་ཆོགས་རྣམས་སུ་སྒྲུང་། །ལུས་དང་ཡོངས་སྒྲིད་
གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་
ཡིན་མོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་དགོས་པའི་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་གསུངས་
པ་ཡིན་གྱི་སྒྲ་རི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་
ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། རི་ལྟར་ནང་པ་ནད་པ་ལ། །སྒྲན་པས་སྒྲན་རྣམས་
གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འདྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལས། བྱེ་རྩལ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
དཔེར་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྒྲ་ཤད་འཇག་སྒྲུང་གི་དབང་ཤེས་དཔེར་བཤོད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་
དགག་པ་ན། དེ་དག་གི་ཆེ་བྱེ་རྩལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲུང་པོ་ཆེ་དང་སྒྲ་ཤད་སོགས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་
ལྟ་བུར་སྒྲུང་བས་ལུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྩན་པ་ཡིན་གྱི་རང་མཚན་གྱིས་མེད་པས། དོན་ཤེས་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་མཚུངས་པའི་རིགས་པས་དཔེ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་ཡང་བྱེ་རྩལ་མི་འཐད་
པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་སྟོབས་ཆེ་བཞིག་ཡིན་ནོ། །

ལྟ་བུར་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ལུང་ནི། ས་བརྩུ་པའི་
མདོ་ལས། ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
སྒྲོན་ས་ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་ལ་ས་བྱུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པར་གསུངས་
པའོ། །རིགས་པ་ལ་འདྲུག་འགྲེལ་ལས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
ཕ་མོ་རྟོགས་པ་མེད་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་བྱང་
སྒྲོང་རྣམས་ལྟར་ཉན་རང་དེ་དག་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་
རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྣམས་པར་ཐལ་བ་དང་། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་

རང་དག་བཅོམ་པ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་བདེན་འཛིན་དང་འཛིན་སྐངས་དངོས་
 སུ་འགལ་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལ་མ་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་འོ་ལ་པའི་བྱང་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཁམས་གསུམ་
 ན་སྦྱོང་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པར་བཤམ་བཤོ། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་
 རང་ནམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མ་རྟོགས་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་ལོ་ལ་བདེན་པར་
 དམིགས་པས་སྦྱོར་བྱེད་ཅི་ལོག་དུ་སྤྱར་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ངའམ་གང་ཟག་དུ་འདོགས་པའི་གཞི་ཕྱང་ལོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཡུལ་
 སུན་ཕྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་གདགས་གཞི་ཕྱང་ལོ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
 ཞེན་ཡུལ་སུན་མ་ཕྱང་བར་བདགས་ཆོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་སུན་མི་བྱིན་
 པར་བཞུན་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལམ། རི་སྤྱོད་ཕྱང་ལོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་
 པར་བཞེད་དོ། །འདི་དག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །

དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་སུ་འཛིན་པའི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མེད་རྒྱུའི་བདག་
 དངོས་གཟུང་བའི་ཆེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀྱང་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་
 བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་འམ་བདག་མེད་སྤྱོད་མ་རྟོགས་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་ཡང་གང་ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་དགོས་པས་བདག་
 མེད་གཉིས་ལ་སྤྱོད་པས་ཀྱི་བྱང་པར་མེད་པར་བཞེད་དེ། རྒྱ་མཆོན་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཆོན་ཉིད་རྫོགས་པ་རྟོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་མ་རྟོགས་པས་
 དགོས་སོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་དག་ལྟར་ན་ཆོས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཉོན་མོངས་སུ་ངོས་པར་འདོད་དགོས་
 སོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་བཅོམ་གཉིས་དང་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་གསུམ་
 ཀྱིས་སྤངས་པར་འཇུག་འགྲེལ་དང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་དོ། །

སྐབ་ཤེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། གང་ཟག་དང་ཚེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་
 པས་དེ་གཉིས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐབ་པ་ཁྱེགས་པའི་ཚེ་དེ་གཉིས་རང་མཚན་དུ་སྐབ་པར་འཛིན་
 པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུང་པའི་བདེན་འཛིན་དུ་འགྱུབ། དེ་སྐབ་ན་གང་ཟག་དང་ཚེས་གཉིས་བདེན་སྐབ་
 དུ་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་གཉིས་སུ་འགྱུབ། དེ་སྐབ་ན་བདེན་འཛིན་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རིག་པའི་
 རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་འགྱུབ་པས་མ་རིག་པར་འགྱུབ་ཅིང་། དེ་མ་ཟད་བར་
 དུ་འཛིན་ལྟ་ཡང་མི་འཛིན་པར་བསྐྱབ་བརྩས་པས་དེ་གཉིས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་འགྱུབ་པ་ཡིན་
 རོ། །

རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་ལུགས་བབད་པ་བརྟེན་ནས་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ཤེས་མཁན་མང་བར་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ལུགས་
 རྩེ་འདྲེ་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་ཤེས་མཁན་དཀོན་པར་སྣང་ངོ་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མངོན་པ་གཉིས་ནས་བབད་
 པའི་ཉོན་མོངས་ནམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་རགས་པར་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་བབད་པའི་ལམ་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་རགས་པ་དེ་དག་མངོན་གྱུར་མགོ་གཅོན་རྩས་ལ། དེའི་ཆེ་ཡང་བདེན་འཛིན་སྤྲོ་མོས་
 དངས་པའི་ཆགས་སྟོགས་མངོན་གྱུར་ཀྱང་མགོ་གཅོན་མི་རྩས་པ་སྟོགས་དཔུང་རྒྱུའི་དཀའ་གནས་མང་
 དུ་འདུག་གོ། བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་ལྟ་མཐར་ལྟ་པ་ཡང་ཀུན་བརྟེན་གས་དང་ལྟན་
 རྒྱུས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

དནི་འདི་བགད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
ལ་བཞེད་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་ཐོན་ལ་བག་ཆགས་སུ་བཞག་པ་ཞིག་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་
ཐོན་མིན་པའི་བག་ཆགས་གཉིས་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་ཆུ་ནི་སྤྱི་མ་སྟེ། དབྱ་བཅོམ་གཉིས་དང་དག་
ས་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་ཐོན་བླམས་ཅད་ཟད་པས་བདེན་འཛིན་མི་སྦྱེ་
དེའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པས་སྒྲུང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བག་
ཆགས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སྒྲུང་འབྱུང་བའི་ཆ་རྒྱམས་ཀྱང་དེར་བརྟུ་བ་ཡིན་

ནོར་མོ་ཤིང་གསུང་གི་སྒྲུབ་མཆོད་འདི་ཙམ་ལ་ཤེས་འབྲངས་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་མཐུན་ཅིང་། ལྷན་སྒྲུབ་མཆོད་དེ་རྒྱུ་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྟན་གསུང་ཡོད་པ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་ཞིག་མཛད་མཛད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཆུན་སྒྲིབ་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལྷན་རིགས་དུ་མས་གྲུབ་པས་གསུང་དེ་སྒྲུབ་པའི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྒྲོང་བུན་ཆེན་མོ་ཤེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་སོ། །

ཤེས་ཀྱི་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལྷན་པའི་མཆོད་ཅན་གྱིས། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྟན་གསུང་ཡོད་པ་དང་རྒྱུ་ལས་ཆེན་གྱི་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་ཆ་ཞེས་པའི་ཆོག་ལུང་གི་འབྲུལ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་འབྲུལ་ཤེས་ཡོད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་ཤིང་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་། སྒྲོང་བུན་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བརྟན་གསུང་མེད་པར་བཤད་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཁོ་ན་ལ་དགོངས་སེཞེས་སྒྲུབ་མཛད་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །མཛད་དགོངས་འབྲེལ་ལས་ས་བརྩེ་མེད་པའི་སྐལ་གྱི་སྤངས་བྱ་ཀྱན་དུ་སྒྲོངས་པ་མེད་པར་གསུངས་མཛད་ཀྱང་དེ་ནས་བཤད་པའི་སྤངས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་སྐབས་འདིར་ཤིང་ལྟ་བུ་བཞིན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་དོ། །

སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མེད་ཡོད་པས། ཞེས་པ་དང་། འབྲུག་འབྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟན་ནས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཆོད་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པའི་ཤིང་ཤེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འབྲུ་སྒྲོན་ཤིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པ་རྣམས་སུ་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལ་འབྲུ་སྒྲོན་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་འབྲུ་སྒྲོན་མཛད་པ་མི་སྤང་ངོ་། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱོགས་མེད་པའི་བརྩམས་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཀྱི་མཆོད་ལ་བ་སྤྲས། མཁྱེན་རབ་གཏེར་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས། ཤིང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ། པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སྤྲེགས་མཁས་གྲུབ་པལ་མོ་ཆེས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། ཤིང་སྒྲུབ་མཆོད་ཀྱང་དང་སྒྲུབ་ཀྱང་གཉིས་

ཀའི་བརྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
 ཀྱང་། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ། མཛོན་སུམ་གཟིགས་པའི་སྤྱི་བ་ཕྱེད་པ་ལ།
 མ་རིག་ཅེས་བཏགས་ཤེས་པ་དངོས་མིན་པས། རྟོ་ལ་འགལ་བ་ཆ་ཙམ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་རྒྱ་མཆོན་
 དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་མཛེས་གསུང་ཐལ་མོ་ཆེ་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བར་འདུག་པས་ད་དུང་
 རྫོ་གྲོས་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་བཞེད་རྒྱལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། བྱེ་སྒྲ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་
 རྒྱལ་སོགས་སྤར་བ་གད་ཟིན་ཅིང་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་གཅིག་
 ཞིག་པ་ན་མུ་གུའི་ཆ་གས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ་དེ་ལས་གཞན་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་གཏན་མིན་པར་འདོད་དེ། རྫོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 རྒྱེ་མཆེད་རེ་རེ་པའི་དངོས་པོ་དང་ཆ་གས་ཆོག་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་དེའི་མཆོན་གཞིར་མི་རུང་པའི་
 སྤྱིར་ཞེས་སྒྲ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །ལུགས་འདིས་
 ནི་དེ་རྟེན་བཙལ་ནས་མ་བཞག་ཀྱང་ཞིག་པ་དངོས་པོར་ཁས་སྲུང་དུ་རུང་བས་ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་
 པར་བཞེད་དོ། །

དེ་ལ་ཡང་ལུང་ནི་ས་བརྩ་པ་ལས། རྒྱེ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ག་ཤི་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་བརྒྱུན་གྱིས་
 བརྒྱེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ལ་བཞག་དགོས་པའི་
 སྤྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ནི་དེ་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ། འདུ་བྱེད་འཇིག་པར་
 ཡང་བྱེད་པ་དང་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། ཞེས་ཤི་བ་རྒྱུས་བརྒྱེད་
 པ་དང་ཤི་བས་མ་རིག་པ་བརྒྱེད་པར་ཡང་གསུངས་པས་གང་རང་ནི་དེ་རྒྱུས་བརྒྱེད་པ་དང་རང་ནི་དེ་ཀྱིས་
 འབྲས་བུ་བརྒྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོར་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། རྟོན་རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་
 རྟོན་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདུའོ། རིགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྒྱུས་པ་དང་ཤི་
 བ་གཉིས་དང་རྟོན་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་རྟོན་པ་དང་རྟོན་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་

པོར་འཛིག་མི་འཛིག་དང་རྒྱ་ལ་བརྟོས་མི་རྟོས་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །

ལུགས་འདིས་ཞིག་པ་ཡང་འཛིག་པར་བཞེད་ལ་གཞན་དག་གིས་ཞིག་འཛིག་འགལ་པར་འདོད་དོ། །རིགས་པ་དུག་རྩ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་མར་དང་སྤྱིར་པོ་ཟད་པ་མར་མེ་གི་པའི་རྒྱར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ནི་རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་སུ་དགག་བྱ་བཅད་ནས་རྟགས་དགོས་པས་དགག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞིག་རྒྱ་དེ་བཅད་པ་ཅམ་མ་ཡིན་གྱི་བཅད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་འཕངས་པས་ན་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནོ། རྩེ་བྲག་སྐྱབ་དང་འདི་གཉིས་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་གིན་དུ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུགས་འདིས་རྩས་ཡོད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བཞེད་པ་དང་སྐྱ་གཉི་ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱའི་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་ཅམ་གྱིས་དངོས་པོར་འདོད་གྱི་རྒྱའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་སྐྱ་གྱུ་ཞིག་པའི་མཚན་གཞིར་རིགས་པས་བཅལ་ནས་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དངོས་པོར་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །འདི་དག་ཀྱང་གིན་དུ་རྟགས་དགའ་བའི་གནས་ལྷ་མོ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཞིབ་དུ་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

བརྒྱད་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་ཤེད་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ལྷ་གྱ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ལྷ་གྱ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་ལྷ་གྱ་འདས་པའི་དུས་དང་། ལྷ་གྱ་སྐྱེད་ཤེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་དགུན་དུས་ཀྱི་ཞིང་ལྟ་བུ་ལུལ་དུས་འགའ་ཞིག་དུ་རྒྱུན་མ་ཆང་པའི་དབང་གིས་རེ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ལྷ་གྱ་མ་འོངས་པའི་དུས་སོ། །ལྷ་གྱ་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ལྷ་གྱ་ད་ལྟར་པའི་དུས་སོ། །དེས་ན་འདས་པ་ལ་ད་ལྟར་བ་ལས་ལོག་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་བྱུང་ཟིན་ཞིག་པའི་ཆ་ཞིག་དགོས་པས་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་ལས་བྱུང་ལ་འགགས་པ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེའི་བྱུང་ལ་ཞེས་པ་ནི་གང་འདས་རྒྱའི་ལྷ་གྱ་ལྟ་བུ་ལ་བྱའོ། །མ་འོངས་པ་ཡང་མ་སྐྱེབ་ལུགས་བྱུང་པར་བ་ཞིག་ལ་དགོངས་ནས་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དག་ནི་མདོ་སྔོན་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་དངོས་མེད་དུ་འདོད་

ཅིང་དེ་ཡང་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་དོ། །

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་ཅིང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་བཞེད་དེ། ལྷ་གུ་ཞིག་པའི་སྐྱུ་ལྷ་གུ་མ་ཞིག་པ་གཙོད་པ་དང་ལྷ་གུ་ཞིག་པ་ལྷ་གུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པ་དང་། ལྷ་གུ་མ་འོངས་པའི་སྐྱུ་ལྷ་གུ་སྐྱེབ་པ་གཙོད་པ་དང་ལྷ་གུ་མ་འོངས་པ་ཉིད་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མ་ཆང་བའི་དངོས་པོར་འཕེན་པ་གཉིས་ཀ་བྱེད་པོ། ། ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་ལ་དུས་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རང་ལས་གཞན་བའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་འཛོག་དགོས་པས་ཐལ་པ་དང་། ད་ལྟར་བཞི་རང་ཉིད་ད་ལྟར་བར་འཛོག་པ་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་མ་ཞིག་དང་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱོན་ནས་བཞག་མི་དགོས་པས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་གུ་ཞིག་པ་འདས་པར་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཡང་རང་དུས་སུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ཕྱིར་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། སྐྱུ་མེད་དེ། ལྷ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རང་དུས་ན་རང་ཉིད་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་གུ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་གུ་ཞིག་པའི་ཞིག་པ་ཡང་རང་དུས་ན་རང་ཉིད་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་གུ་ཞིག་པ་སྐྱེད་ཅིག་དང་པོ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་སྐྱིར་ཞིག་པར་བཞག་དགོས་པས་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་གྱི་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ། དེའི་ཕྱིར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་མི་སྟོན་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་ཞིག་པའི་སྐྱོན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་ལ་མ་འོངས་པའི་རིགས་འདྲ་མི་སྟོན་ཅིག་བྱུང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་ནས་རང་གི་ངོ་བོ་བཞག་དགོས་སོ། ། དེ་ལྟར་བ་ནི་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་ལྷ་གུ་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུས་གསུམ་མན་ཚུན་བརྟོས་ནས་བྱུང་བ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། གཞན་གཉིས་རྟོས་ཚུལ་གོ་སྐྱེ་ལ་ད་ལྟར་བ་ཡང་སྐྱེས་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་མ་འོངས་པ་གཙོད་པ་དང་མ་འགགས་པ་ཞེས་པས་འདས་པ་གཙོད་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེས་ཟེན་ཞིག་པའི་ཆ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་མ་ཆང་

བས་མ་སྒྲེས་པ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཆ་གང་ཡང་
མ་ཡིན་ཞིང་སྒྲེས་པ་མ་འགགས་པ་དེ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་འཛིན་པ་འཇམ་ཡང་ན་སྤོང་བྱུང་ལས་
འབྱུང་བ་ལྟར་བཞག་པས་ཆོག་གོ། ལྷ་གུའི་དུས་སྤྱི་འདས་པ་དང་ལྷ་གུའི་འདས་པ་སྟོན་གྱི་ཁྱད་པར་
ཡང་ཤེས་དགོས་ཏེ། གྲགས་ཆེ་བ་དང་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱོ། །

གཉིས་པ་ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་གཏུགས་པ་རང་མཚན་འགོག་ལུགས་
ལ། འབྲུག་པ་རྩ་བ་མཐའ་ལས་རིགས་པ་བཞི་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་ཆོ་ལེ་ཤེས་དེས་དེ་དག་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་དངོས་པོ་སྤྱིར་ཡོད་པ་ཕྱིས་མེད་པ་ནི་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་འཛིན་རྒྱུ་ཡང་ལེ་ཤེས་དེས་བྱས་
པར་འདོད་དགོས་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་པོའི་འཛིན་རྒྱུར་ཐལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི།
དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་སྒྲེ་བའི་ཐ་སྟངས་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་ལ་རིགས་
པས་དབྱུང་པའི་ཆོས་སྤྱག་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་གམ་ཐ་དད་གང་རུང་གིས་སྒྲེ་བ་རིགས་པས་བཅའ་
ནས་རྟོན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐ་སྟངས་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། ཐ་སྟངས་བདེན་པ་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །གསུམ་པ་
ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་ཐ་སྟངས་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མཐའ་བཞིའི་སྒྲེ་འགོག་གི་རིགས་
པས་མི་ཞེགས་ན་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡང་མི་ཞེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདི་གསུམ་ག་ལ་རང་རྒྱུད་པས་ལན་འདེབས་ཚུལ་དང་དེ་
ལྟར་འང་རང་རྒྱུད་པས་སྤྱི་པའི་ལན་དེས་སྒྲིན་སྤོང་མི་རྩས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །
བཞི་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ན་འོད་སྤང་གིས་ཞུས་པ་ལ་སྟོན་པ་མཛད་དུ་མ་ལས་ཆོས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོངས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བའོ། །འདི་ཡང་མདོ་དེ་དག་གིས་
སེམས་ཅན་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དག་གིས་བཀྲལ་བའི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལྟ་བུ་མཐར་བྱུག་མ་ཡིན་པར་གསུང་

ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ནམས་ཞིབ་དུ་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་མདོའི་དྲང་ངེས་འབྱེད་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་ལུགས་རགས་པ་བཤད་ནས་སྤོ་མ་བཤད་པ་དང་ཡུང་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་ནམས་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་ནས་དགོས་པ་བདག་མེད་སྤོ་མ་བསྟན་ན་ཆད་ཏེ་སྤྱི་བས་རེ་ཞིག་སྟོང་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་ནམས་རིམ་གྱིས་རྒྱད་སྐྱེད་ནས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་གཞོན་ཕྱེད་ནི་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་ལོ་བར་པར་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ངེས་པའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་རྟོགས་ནུས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་དབང་ཚོན་ལ་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལུགས་གཉིས་དང་མི་འདྲ་བར་ལུགས་དམ་པ་འདི་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ནང་ཚན་གྱི་ཡུམ་འབྲུམ་པ་ཏྲ་བྱ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱར་བ་ནམས་སུ་མ་ཟད་ཤེས་རབ་སྟིང་པོ་ཏྲ་བྱ་དོན་དམ་གྱི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་སྒྱར་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་སྟེ་རང་མཚན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྒྱར་བ་དང་། དེ་ཙམ་ཡང་མ་སྒྱར་བར་སྒྱིར་སྒྱེ་བ་མེད་འགག་པ་མེད་ཅེས་པ་ཏྲ་བྱ་ཟབ་མི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་མཐའ་དག་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་འདྲ་བར་བཞེད་དེ། བཛྲེད་བྱ་རིགས་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྒྱིར་ཕྱིན་དེ་དང་བཛྲེད་བྱ་མཐུན་པའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་ཡང་དོན་གྱིས་སྒྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཚུམ་པ་པོ་གཅིག་གིས་བརྟམས་པའི་བརྟན་བཙུན་བཛྲེད་བྱ་མཐུན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་དེ་མ་བྱུང་བའི་སར་ཡང་འབྲེར་དགོས་པ་དང་འདྲའོ། །

འཁོར་ལོ་ཐ་མར་མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་ནི་དྲང་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དགོངས་གཞི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་ལ་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་པ་ཏྲ་བྱ་གྱི་མིང་བཅས་བཞག་མ་བཞག་གི་ཁྱད་པར་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་

པའོ། །དགོས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་རེ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡེ་གི་
སྡོད་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དོན་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་མི་རུས་པ་ལ་སྡོན་དུ་རགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བརྟན་
ཏེ་རྒྱུད་སྤངས་ནས་སྤྱིས་སྤྲ་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་གཞུག་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཇི་བཞིན་པ་ལ་
གནོད་བྱེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྡོད་པའི་རྟོགས་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་རུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་རང་མཆོན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྟོགས་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་མི་རུང་
བར་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་ནམས་སོ། །

དེ་ཡང་དགོངས་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དྲང་ངེས་འཛོག་ཚུལ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་
འཁོར་ལོ་དང་པོ་ཡིན་ཆད་དྲང་དོན་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་གང་ཟག་དང་ཆོས་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ནམས་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ནམ་རིག་པས་ངོ་
མོན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྱེ་ནས་བཀའ་བ་དེ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་
མདོའི་དོན་ཡིན་ཀྱང་གསུང་པ་པོ་སྡོན་པའི་དགོངས་པ་མིན་ལ། མདོའི་དོན་ཡིན་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་བཞིན་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་སྡོན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་བཀའ་པས་མདོའི་དོན་བཀའ་པར་ཡང་
མི་འགྱུར་ལ། ལུགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་གསུངས་པས་གསུང་བ་པོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་ཡང་མི་
འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་ཕལ་མོ་ཆེ་དག་གསུང་བ་པོ་སྡོན་པ་དང་མདོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀྱི་
མཐར་ཐུག་གི་དགོངས་པ་མིན་ཞེས་ཟེར་མོད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོའི་སྤྱིས་ཟེན་ལྟར་གསུང་པ་པོའི་
དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་བཞིན་བྱའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྱིས་ན་དོན་དང་མཐུན་ཞིང་ཆོག་
ལ་ཡང་འགྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡུལ་དུས་གྲུབ་པའི་
མཐའ་འགར་ཡང་འཛོག་མི་རུས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོ་ལས། རེ་ཞིག་ཟབ་
མོའི་དོན་རྟོགས་པར་སྡོན་པའི་སྡོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་སྡོད་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་ཡོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། སྡོན་མེད་དེ། དེ་ནི་དེའི་སྡོད་ལ་བརྟེན་ཏེ་རང་
མཆོན་གྱིས་ཡོད་པར་སྡོན་པ་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་

བ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཅན་ཀྱན་པ་ལོ་
གཞན་དབང་དང་། དེ་ཉིད་ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་གཤེས་ལུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཆ་ཀྱན་བཏགས་
དང་། དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པས་སྤོང་པའི་ཆ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

ག༩ ལམ་བཟོད་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་བཞུག་པ།

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་བྱང་པར་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་སོ་སོར་འཛོག་པ་དང་
ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་སྤྱེས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་།
རང་རྒྱལ་ལ་ཆོགས་སྤྱོད་གཉིས་དང་བཤེ་རུ་ལྟ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བྱེད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་
ཀྱི་བཟོད་བྱེད་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོ་མོ་གཉིས་ཀ་ཉོགས་དགོས་ཀྱི། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་ཐུས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་བདག་
མེད་ཅམ་ཉོགས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གང་གི་ཡང་འཕགས་ལམ་འཛོལ་མི་རྣམས་པར་བཞེད་དོ། །དེར་
མ་ཟད་གཟུང་འཛིན་ཐུས་ཐུང་དེ་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅམ་དང་། རྫོགས་མེད་ལ་སྤང་
བའི་དབང་གིས་བཞག་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་ལུལ་རང་གི་སྤོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྤོངས་པའི་བདག་
མེད་ཅམ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་པར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྤོངས་པའི་བདག་
མེད་ཕྱོ་མོ་མ་ཉོགས་ན་འཕགས་ལམ་འཛོལ་པར་མི་རྣམས་སོ། །

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་རང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ཡང་སྤོང་བར་འགྱུར་ཏེ།
རྫོ་ལུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཐེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པའི་ལམ་གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ཐིམ་
ཅི་ལོག་ས་པོན་དང་བཅས་པ་བྱངས་ནས་འབྱེད་པར་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོལ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། བདེན་
འཛིན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཀྱང་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤངས་པར་ཟད་ཀྱི་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་

སྒྲིང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ནི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་ཙམ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ཁོ་ནས་སྤྱོད་མི་རྒྱས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྒྲིམ་མི་སྒྲིམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དོ།
 ཐེག་དམན་པས་ནི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཞིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ནི་ཆད་མས་གྲུབ་ན་དེ་ནས་རིགས་
 པའི་སྒྲིམ་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྒྱས་པ་དུ་མར་དཔྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ནི་དཔྱད་པ་སྒྲིམ་
 ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་པ་དེ་ཁོ་ནས་བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་འཛིག་
 པར་བྱེད་དོ། ཐེག་ཆེན་པས་གཞི་རེ་རེ་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་
 མེད་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྒྲིམ་པས་དེ་ཁོ་ན་ནི་དཔྱད་
 པ་སྒྲིམ་གྱི་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐབས་ཀྱི་ཆ་ལ་ནི་ཐེག་པ་དམན་པ་རྒྱལ་ཁྱིམ་རང་དོན་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལྷག་པ་ཚུལ་
 བྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་འཕན་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་བཞིན་དུ་གཅེས་པར་
 བྱེད་ལ། ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་པ་དུ་མས་བསྐྱབས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིག་ཅེན་དང་འཛིག་ཅེན་
 ལས་འདས་པ་དུ་མ་ལ་ཡང་གོ་མས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་དང་ཅེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་བརྟེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་རྒྱལ་ཁྱིམ་གོ་མས་པར་བྱེད་ལ། ཆངས་པའི་གནས་པ་བཞི་
 ཡང་གོ་མས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་ལ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་ཆད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་
 མེད་དོ། །མཁས་པ་དག་ཐེག་དམན་ལ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དོན་ཁྱུར་དུ་འབྱེད་པའི་ལྷག་
 བསམ་འདྲེན་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་མེད་པ་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་གྱི་དགོངས་པར་མཛད་པ་ཡང་མཁས་
 པའི་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཁྱིམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འདིར་བྱམས་པ་དང་སྟོང་རྩེ་ལ་ཆེན་པོའི་སྒྲིམ་
 འབྲུག་པའི་ཆེན་པོ་ནི་སྒྲིམ་སྟོང་རྩེ་ཆེ་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་པར་ཆེ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་དགོས་པར་སྒྲིང་
 རྟོག་

མདོ་རྩེ་རྒྱན་ལས། དམིགས་པ་ཆེ་བ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །ཡེ་
 ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་

དང་། སངས་རྒྱུ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་འདི་དང་ལྷན་པའི་བྱེད་། བྲེག་ཆེན་ཞེས་ནི་
 དེས་པར་བཞུགས། བྲེག་ཆེན་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆེན་པོ་བདུན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱ་བྱས་ཚུལ་གསུངས་
 པ་ལྟར་གྱི་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་དག་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ལ་སྟོང་ཆེན་པོར་བྱ་དགོས་པར་མཛད་ནས། རྟེན་
 བྱེད་འཕགས་པ་སྟོང་གྲིང་མེ་ཟད་པ་ལས་སྟོང་ཆེན་པོ་ལོན་བྲེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་འགྱུར་པའི་
 རྟེན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། འཕགས་པ་གཡ་གྱི་རི་ལས་ཀྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྟེན་པའི་ཆོས་པ་དང་གནས་སུ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལྟ་པའི་ཆེན་པོ་ཆེན་ཆེན་
 པོ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉན་རང་ལས་འཕགས་པའི་བྱང་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་སྟོང་གྱི་སྒྲུབས་
 སུ་སྟོང་ཆེན་པོར་གསུངས་ཀྱི་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བྲེག་ཆེན་གྱི་སྟོང་ཆེན་
 པོ་དང་མེ་འདྲ་པའི་བྱུང་པར་ཅི་ཡང་མ་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་པའི་སྒྲུབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་
 པ་ལས། རང་དོན་ལ་གཞི་ལ་དེ་དག་ནི། སྟོང་ཆེན་པོ་དང་བྱལ་པའི། རང་བྱལ་བྱལ་པའི་གསུང་
 ལས་སྟེས། བྲེག་པ་ཆེན་པོར་མི་བཟུགས་སོ། ཞེས་ཉན་རང་ལ་སྟོང་ཆེན་པོ་མེད་པར་བཤད་པ་
 དང་། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས་ཀྱང་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཆེན་མེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱུ་ལ་ཡང་ཡོད་ཀྱང་ཞེས་ཉན་རང་ལ་ཡོད་ཀྱི་དེ་བྱམས་པ་དང་སྟོང་ཆེན་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་སྟོང་
 ཆེན་པོར་མ་གསུངས་པ་དང་། སྒྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རབ་ནམས་ལས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་སྟོང་
 ཆེན་པོ་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་མཛད་འདུག་པས་སྟོང་ཆེན་མེད་ཡོད་ཀྱང་སྟོང་ཆེན་པོ་མེད་
 པར་བྱས་ན་གཞུང་ཆེན་པོ་དུ་མདོ་གོ་བ་ལ་ཐན་ཆབས་ཆེ་བར་སྒྲུང་རོ། སྟོང་ཆེན་པོ་སྟེས་པའི་ཆད་
 སྟོང་ལ་ཡང་དཔུང་བྱུང་ཆུང་ཆུང་ལྟེ་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

ལྷན་བཅས་ལྷན་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་འདས་ནི་བྲེག་དམན་གྱིས་ཉན་མོངས་པ་ཟད་པར་སྒྲུངས་པའི་
 ཆོ་མཉམ་གཞག་གི་དོན་སྒྲུང་པའི་སྒྲུང་བ་ལྷན་མེད་པར་རྒྱབ་པའི་འགོག་པ་ནི་དེའི་ལྷན་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་
 འདས་དང་། སྒྲུང་པའི་སྒྲུང་བ་མ་རྒྱབ་པའི་ཆེས་ཐོབ་ཀྱི་ཆེད་དེའི་ལྷན་བཅས་ཀྱི་སྒྲུང་འདས་སུ་འཛོག་
 པ་ཡིན་ནོ། བྲེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྟོང་གྱི་སྟེན་ཞི། སེམས་བསྐྱེད་བདུན་པ་ནས་ཆོགས་ལམ་

དུ་འཛིག་དགོས་མེད་ཀྱང་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་མགོ་ཚུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་སོགས་དམིགས་དང་
 པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། བཟང་དང་སྒྲོན་པའི་སྒྲོབས་ཅན་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་མཆོཅ་ཉིད་དུ་མ་ཞིག་ཆང་དགོས་པར་སྒྲུང་བས་ཞིབ་དུ་སྤྱེད་དགོས་སོ། །དེ་དག་གིས་མཆོཅ་
 ཏེ་ཞིབ་དུ་དཔུད་ན་ལམ་སྤང་པོ་གསུམ་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་མཐའ་ལས་པ་ཞིག་སྤང་ངོ་། །སྦྱོར་ལམ་
 བྱི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམས་མཐོང་གསལ་དུ་ཐོབ་པ་ནས་འཛིག་དགོས་ནའང་དམན་ལམ་སྦྱོན་དུ་སོང་
 བ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་དཔུད་པར་བྱ་ཞིང་པལ་ཆེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཟིན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གི་
 མཆོཅས་ནས་འཛིག་དགོས་པ་འདྲའོ། །དྲོད་དང་ཅེ་མོའི་དུས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་ཡོད་
 ཅིང་དེ་ཡོད་པ་མྱོང་སྒྲོབས་ཀྱིས་ངེས་རྒྱས། བཟོད་པའི་དུས་ན་མཉམ་གཞག་ལ་བསྒྲོམ་ཡུལ་གྱི་སྤང་
 བ་མི་ངེས་ཀྱང་སྒྲོམ་ཕྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་ཡོད། ཆོས་མཆོག་གི་དུས་སུ་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་ཕྱེད་ཀྱི་སྤང་བ་པལ་
 ཆེར་ལོག་ཀྱང་ངེས་མི་རྒྱས་པར་བླ་མ་སྤྲུལ་ནམས་བཞེད་དེ། ཀ་མ་ལ་ཤིང་ལའི་སྒྲོམ་ངེས་དང་པོ་དང་
 བཅུན་པར་སྤང་ངོ་། །

འོན་ཀྱང་དེར་བཤད་པ་དང་། ལུགས་འདི་གཉིས་ལ་ཁིབ་ཆ་རྩུང་བྱས་པར་སྤང་ཡང་།
གཙོ་བོ་ནི་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིམ་པ་དེ་སྤང་བྱ་སོང་པའི་རིམ་པ་
ལས་རྒྱུ་མཉམ་བཞིར་བྱེ་བ་ཙམ་དུ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ལམ་ལ་ས་བརྩེ་མཉམ་གཞག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟོན་
བྱེད་པའི་བྱུང་པར་མི་འདྲ་བ་དུ་མས་ས་བརྩུར་བཞག་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ཡོན་ཏན་འཛོལ་ཚུལ་
གྱི་བྱུང་པར་དང་། མཐུ་ཐུལ་དུ་བྱུང་བ་འཛོལ་པའི་བྱུང་པར་དང་། བར་སྤྱིན་ལྷག་པའི་བྱུང་པར་
དང་། རྣམ་སྤྱིན་གྱི་སྤྱེ་བ་འདོན་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་བཞི་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་པ་བརྒྱ་མཐོང་པ་
 དང་། སངས་རྒྱས་པ་བརྒྱའི་བྱེད་ཆུབ་སྟོགས་པ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་པ་དང་། རྩོན་དང་
 སྤྱི་མའི་མཐའི་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་པ་འཇུག་པ་དང་། ཉིང་འེ་འཛིན་པ་བརྒྱ་ཤུག་གཅིག་

ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་གཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཁམས་བརྒྱ་
སྒང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ་བ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་བརྒྱ་འབྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་བརྒྱ་
པོ་རེ་ཞིང་ཡང་འཁོར་བྱལ་སྤྲས་བརྒྱ་དང་བཅས་པར་སྟོན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་པ་ལ་དེ་དག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་
གཉིས་སོ། །བཞི་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་བྱེ་བ་ཕྲག་སྟོང་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །དྲུག་
པ་ལ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །བདུན་པ་ལ་བྱེ་བ་འབྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །བརྒྱད་
པ་ལ་ནི་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབུམ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་སྟོང་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་
ཏན་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་གཉིས་དང་། དགུ་པ་ལ་སྟོང་གསུམ་གངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་ལྔ་པ་སྤྲ་རབ་སྟོང་
གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་གཉིས་དང་། བརྒྱ་པ་ལ་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་བརྒྱ་དུ་མེད་པའི་
ཡང་བརྒྱ་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་གཉིས་འཛོལ་པར་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐུ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་བྱེད་པར་ནི་ས་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བ་སྟོང་བའི་སྟོབས་དང་
ལམ་བཟོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ལ་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་
རྟོགས་པའི་སྟོ་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དང་གཉིས་སྒྲུང་ཕྱོམས་ཀྱང་བར་མཆོད་པར་ཁུ་ལ་ཁུ་བཞག་གི་ཁུ་ལ་དུ་
སོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོག་མར་རྒྱུད་ལ་སྟེས་པ་ན་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ཐོག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་
དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་ཐོག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ན་མས་དུས་མཉམ་
པའི་ཁུ་ལ་གྱིས་འབྱུང་བའི་དང་། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་རང་གི་རྒྱུད་སྟོང་
དུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་མཐོང་ལམ་ན་མ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་མཐོང་ལམ་ནི་ཆོས་མཆོག་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་གཞན་གྱི་ཐོག་གིས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ཞིང་ས་འཕྲོ་ཁུ་ལ་ཡང་མཉམ་གཞན་ནས་མཉམ་གཞན་དུ་འཕྲོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཤེས་

བཅོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུ་གི་རྣམ་གཞག་གྱང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་
 རྣམ་པ་ནི་ཆོས་བཅོད་བཞི་དང་བདེན་བཞིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་སྤེལ་བ་བཞི་རྟོགས་པའི་ཆ་
 རི་རྩེས་བཅོད་བཞི་སྟེ་བཅོད་པ་བརྒྱུད་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཤེས་བཞི་
 དང་རྩེས་ཤེས་བཞི་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འཛོག་པ་ནི་ལུགས་འདི་ལ་ཡང་འབྲས་བུ་ཆབ་ཐམས་ཅད་
 མཐུན་པ་བཞེད་དེ། རང་རིག་ཁས་ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཁས་པ་སྤྲུལ་དག་བཞེད་ལ། བྱིས་
 ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྩོམ་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ཞལ་མཐུན་པར་བྱལ་ཆབ་རྗེས་དགོངས་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་དང་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་དང་། རྩེས་ཀྱི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་ལུགས་མི་
 འབྲས་བུ་ལ་བཞད་དགོས་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་དེས་བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཁས་
 ལེན་ལ་བྱི་མ་བདེ་བར་སྤང་ན་འད་གཞུང་གི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དུང་བརྟག་པར་བྱའོ། །

ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་སྤང་མོད། སྒྲིམ་ལམ་ཡོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ས་དང་པོའི་སྒྲིམ་ལམ་ལ་སྒྲིམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སྤྲུལ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་རགས་
 པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་འཛོག་པར་རང་རེའི་མཁས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ། །སྒྲིམ་སྤང་ལྟན་སྒྲིམ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་བ་ནི་ས་གཉིས་པའི་
 སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྤྱོད། ཆེན་པོའི་འབྲིང་དང་ས་གསུམ་པའི་དེ་སྤྱོད། ཆེན་པོའི་རྒྱུང་
 དུ་དང་ས་བཞི་པའི་དེ་སྤྱོད། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་དང་ལྔ་པའི་དེ་སྤྱོད། འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་དྲུག་པའི་
 དེ་སྤྱོད། འབྲིང་གི་རྒྱུང་དུ་དང་ས་བདུན་པའི་དེ་སྤྱོད། རྒྱུང་དུ་སྤྱོད་གསུམ་ནི་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་ཡིན་
 ཞིང་དེ་ཡང་རང་རེའི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ས་བདུན་པའི་ཐ་མའི་ཆར་རྒྱུང་དུ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་དངོས་
 གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྐྱེད་ཅིང་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་དང་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་དུས་
 མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱུད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉོན་སྤྱིབ་ཀྱིས་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་
 བཞེད་དོ། །

ཡང་རང་རེའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ས་བརྒྱད་པའི་ཐོག་མའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
 རྒྱུ་དུ་སྒྲོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་པར་ཆད་མེད་ལམ་འཛོལ་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པའི་དགྲིལ་སྟོང་གི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་སྤང་གཉེན་དུ་སྦྲར་བར་བཞེད་དེ། ས་བརྒྱལ་པ་མན་ཆད་
 དུ་བསྐལ་པ་འབྲུམ་ལ་སྤང་མི་རྒྱས་པ་ཡང་ས་འདི་པས་ཡུད་ཅམ་གྱིས་སྤང་རྒྱས་པ་སྒྲིམ་སྤང་ཉོན་མོངས་
 རྒྱུ་དུ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲིམ་རྣམས་དག་དང་ལྷན་
 ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱི་མ་དེ་དག་ཙམ་པཅས་ཉི་པར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་ས་བརྒྱད་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་ས་པོན་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། རྣམས་གཉིས་ལས་རྗེའི་དགོངས་པར་གང་མོན་བཞག་པར་བྱའོ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་དང་ས་བརྒྱད་
 པའི་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་གཉེན་པར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྲུར། ཤེས་སྒྲིབ་འབྲིང་དང་དགྲུ་པའི་དེ་སྦྲུར། རྒྱུ་
 དུ་རགས་པ་དང་བརྒྱུ་པའི་ཐོག་མའི་དེ་སྦྲུར། རྒྱུ་དུའི་སྤྱབ་དང་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྦྲུར་
 བཡིན་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་སྒྲོའོ། །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་དངས་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནི་མི་སྒྲིབ་ལམ་ཡིན་ནོ། །

འདི་དག་རིགས་ངེས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་དམན་ལམ་སྟོན་དུ་སྤོང་བ་ལ་མ་དག་ས་
 བརྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་སྤང་བུ་སྤོང་ལུགས་ནི། རང་རེའི་མཁས་པ་ལ་ལ་དག་དགོངས་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་ས་བརྒྱའི་དོ་སྐལ་གྱི་ཀུན་ཚུངས་ཉི་ཤུ་དང་གནས་ངན་ལེན་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པ་དང་། ས་
 བོང་མའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་མོགས་པ་འཛོལ་པ་ལ་གཤགས་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པས་དེ་
 རྣམས་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

ཡང་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་མ་དག་ས་བརྒྱན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མེད་ལ། རྗེས་སྐོབ་
 གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་འཐད་ཅིང་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་སའི་རིམ་པ་འཛོལ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པར་

སྒྲིབ་ཀྱི་གང་ལྟར་དམན་ལམ་སྒྲིབ་ཏུ་སྤོང་བས་ཀྱང་ས་བརྒྱུད་པ་མ་ཐོབ་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་སྤོང་མི་རུས་ཤིང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བ་ལ་བསྐལ་བ་གངས་མེད་པ་གཉིས་སམ་ཉིར་བདུན་ལྟ་བུའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ནི། རྗེ་མཆོད་པ་ཞེད་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་
ཅིང་གནད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མཁོ་བར་སྒྲུབ་དོ། ། འོན་
ཀྱང་དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་དག་འདིར་ཁས་ལེན་མི་དགོས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ཡར་ཐུན་ལྷག་པའི་བྱུང་པར་ནི། ཤས་དང་པོར་སྒྲིབ་པའི་ཡར་ཐོབ་ཏུ་ཐུན་པ་ལྷག་
པར་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་བྱིན་སྤྲོད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཁྲ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་སྒྲིབ་
ལམ་དང་སྒྲིབ་སྤོང་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡར་ཐོབ་ཏུ་ཐུན་པ་རྣམས་ས་གཉིས་པ་རྣམས་བརྒྱུད་པའི་བར་ལ་ལྷག་པར་
ཐོབ་པའོ། ། དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཡར་ཐུན་བརྒྱུད་པོ་མཐའ་དག་ལ་ཡར་ཐོབ་ཏུ་ཐུན་པའི་
དོན་ནི་ཡར་ཐོབ་འདིར་ཐུན་པ་ཞེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཁོན་ན་ཡོད་ཅིང་སྒྲིབ་ལམ་
ན་མེད་ལ། འདིས་ཡར་ཐོབ་ཏུ་ཐུན་པ་ཞེས་ཤེད་པ་ལ་སྒྲུབ་ན་སྒྲིབ་ལམ་ན་ཡང་ཡར་ཐུན་བརྒྱུད་པོ་བཞག་
དུ་ཡོད་དོ། ། དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡར་ཐུན་མཚན་ཉིད་པར་འཛིག་པ་ལ་ནི་བྱུང་པར་མེད་དོ། འདིས་
བསྟོད་པ་རྒྱུད་ཐེག་པ་དང་འདིར་བསྟོད་པ་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཐེག་པ་མཚན་ཉིད་པར་འཛིག་
པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་རྣམ་བཤད་སྟེང་པོའི་རྒྱན་གྱི་གསུང་གི་ཟིན་ཆོད་ཀྱི་ཆོག་ཅེ་གཉིས་ལ་འབྲལ་བ་
ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་ལམ་ན་ཤེས་ཐུན་མེད་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཐོབ་ཏུ་ཐུན་པ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་
ཞིག་སྒྲིབ་ལམ་ན་ཡར་ཐུན་དུག་ཀྱི་མེད་ཀྱི་ཡར་ཐུན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་རྣམས་ཀྱང་
ལུགས་པར་མི་སེམས་སོ། ། ཤས་ཅེ་རེ་ན་ཡང་ཡར་ཐུན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ས་དེར་ཡར་
ཐུན་དེ་ལྷག་པར་གསུངས་པ་ནི། ཤས་དང་པོ་ལ་མཚོན་ན་སྒྲིབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་དོགས་པའི་མཐུ་
ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོད་ཅམ་ཚུལ་བྱིན་སྤྲོད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་མེད་པའི་དོན་ཉེ། ཤས་དེར་
བདག་གི་ལུས་དང་། ཐུའི་ཡོ་བྱད་གཏོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཡར་ཐུན་དང་འགལ་བའི་ཀུན་འཛིན་གྱི་ཆགས་
པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་རུས་ལ། ཚུལ་བྱིན་སྤྲོད་པ་ཅུང་དང་། རང་

བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་ནས་ཡང་གོས་མི་སྲིད་ཀྱང་བཅས་འགལ་གྱི་འཆལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་
གིས་ཆེ་ལམ་དུ་ཡང་གོས་པ་མེད་པ་ས་གཉིས་པའི་ཆོད་ཅམ་མི་རྣམས་པའོ། །ས་གཉིས་པ་ལ་སྤྱན་པ་ལྟག་
པ་ཡར་ཐུན་དུ་ཡོད་པའི་སྤེང་དུ་པར་བྱིན་ལྟག་མ་དགའི་ནང་ནས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལྟག་པའོ། །
དེ་བཞིན་དུ་ས་བྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྤྱར་བར་བྱ་ཞིང་ས་རེ་རེའི་ཐད་ཀྱི་པར་བྱིན་ལྟག་ཚུལ་ཆོད་འདི་ཅམ་
ནས་པར་བྱིན་དེ་ལྟག་པར་འཛོག་ཅེས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་སྤྱི་མ་རྣམས་ལ་རེ་རེ་ནས་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་
ཡང་ཅུང་ཟད་དགའ་བར་ཡོད་པས་ཞིབ་པར་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དང་བྱང་ས་དང་རྗེའི་གསུང་རྣམས་གང་
བསྐྱེགས་ནས་ཤེས་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་སྤྱོད་པ་འཛོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྤྱོད་པ་འཛོན་
ཚུལ་ལ་དབང་གི་སྤྱོད་པ་དང་རྣམ་སྤྱོན་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེའི་སྤྱི་མ་ལ་བཞི་སྟེ། མོས་པས་སྤྱོད་པ་
འདོད་པར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་དང་། ས་ཐོབ་པ་ཡང་ངན་འགྲོར་སྤོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་
སྤྱོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པར་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་
དང་། སྤྱལ་པས་དགའ་ཐུན་གྱི་གནས་ལ་སོགས་པར་སྤྱོད་པ་དབང་འབྱོར་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་སྟེ་བཞིའོ། །
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་ཚོལ་བ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་ན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་སྤྱོད་པ་
ཟང་དུ་རུང་མོད་ཀྱང་དགའ་དགའ་ལྟར་སྤྱང་ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིད་ལྷས་སྤྱོད་པ་ཟངས་ནས་
སྤྱོད་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལྷས་རྣམས་པ་སྤྱོད་ཆོག་སུ་སྤོན་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་སྟེ།
དེར་དབང་རྣམས་པ་བརྩེ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བྱུར་པོ། །འདིར་དཔལ་འབྱེང་སེང་གེའི་ང་རྗེའི་མདོ་
ལས་ཡིད་ལྷས་རྣམས་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པའི་བྱི་མ་དེ་ཡིད་ལྷས་སྤྱོད་པ་དང་དེ་ཡང་ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ཡིད་ལྷས་སྤྱོད་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དགའ་
བར་ཡོད་ཅིང་། པར་ཆེན་བྱམས་པ་གྲིང་པ་ཆེན་པོས་དཔལ་འབྱེང་གི་མདོའི་ཡིད་ལྷས་གསུམ་པའི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་མཁས་པ་གཞན་གྱི་བཤད་སྒྲུབ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་སྤྱང་པོ། །ས་བརྒྱད་པ་ན་གཞོན་
ཀུའི་ས་དང་། དགལ་བར་ཚུལ་ཆོབ་ཐོབ་ལ་བརྩེ་པར་ནི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་པ་ལྟར་ཚུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་

བསྐྱར་བ་ཐོབ་པོ། རྟེན་འཛིན་ཚུལ་ནི་ས་བརྒྱུ་པར་ཉིང་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབྲུམ་ཕྲག་བརྒྱུ་ཐོབ་
 པའི་ཐ་མ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་
 བྱ་བའི་ཉིང་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། རྟེན་ཐག་དུ་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་ཕྲག་བརྒྱའི་གཏོས་དང་
 མཉམ་པའི་རིན་པོ་ཆེན་པོའི་པར་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྷན་པས་སྤྲས་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནས་རྒྱས་པར་སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་ཕྲག་བརྒྱུར་ཆད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རྩལ་སྟོན་གྱི་པར་འཁོར་དང་
 ལྷན་པར་འགྱུར་ཞིང་། བྱང་མེམས་དེའི་ལུས་ཀྱང་དེ་དང་འཆོམས་གིང་རྒྱུ་དུ་བབ་པར་གནས་སོ།།
 དེ་ཉིང་འཛིན་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་དུ་པར་དེ་ལ་འདུག་པར་ཀྱན་དུ་སྤྱང་ཞིང་། དེ་དེ་ལ་འདུག་པ་དང་སངས་
 རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཀྱན་ནས་གདན་འཛོམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སྲུ་ནས་འོད་
 ཟེར་དག་ཕྱང་ནས་བྱང་མེམས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བར་ས་བརྒྱུ་པ་ལས་གསུངས་སོ། འདི་དག་གི་ཚུལ་
 ལེགས་པར་ཤེས་ན་འཆང་བྱ་ཁ་མའི་བྱང་ཚུབ་མེམས་དཔའི་སྐྱའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་དུ་
 རི་ལྗང་འགྱུར་བའི་དབྱུང་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་མི་འཐད་སོགས་ཤེས་
 པར་རྒྱས་ཏེ། ཁོ་མཁའ་དང་ཤོད་མཁའ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་བས་ཀྱང་དཀོན་པར་སྤྱང་རོ། རྣམ་སྤྱོན་
 ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཕལ་ཆེར་ས་དང་པོ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛོམས་བྱ་གྲིང་དང་། རྒྱང་བཞི་པ་དང་། ལུས་
 རྩ་ཅ་གསུམ་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྲལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྲལ་དབང་
 རྟེན་དང་། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དང་། སྟོང་བར་མ་དང་། གནས་གཙང་མའི་ལྟའི་རྒྱལ་པོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་
 པའོ། །

ང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ།

ཕ བཞི་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བྱང་ཚུབ་

སེམས་དཔལ་ནམས་ཀྱིས་བཟློང་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཟློང་དུ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་རོལ་དུ་སྤྱིན་
 པ་ནམས་ལ་ནམ་པ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ཆད་མེད་པའི་སྤྱིན་ལམ་དང་། བསྐྱོ་བ་དང་།
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཟིན་པར་བྱས་པ་ལས་མཐའ་ལས་པའི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཟབ་
 མོ་ལ་ཡེ་ཤེས་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་དགའ་བ་ནམ་པ་དུ་མར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ཡོངས་སུ་བཟན་པར་
 བྱས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའི་གཟུགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྲོ་བ་
 པར་བྱེད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱུ་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འདྲིར། །བསོད་ནམས་
 ཆོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛོར་བསྟུ་ན། །ཀྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་
 མོ། །དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་རྒྱུ་འབྱེད་ཆོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལས་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་གྱི་ཕྱོགས་རེ་བ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གང་ཞིག་དཔག་མེད་དུས་གནས་
 ཏེ། །ལུས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་དཔག་དུ་མེད་འདོད་ཅིང་། །དག་པ་དཔག་དུ་
 མེད་བྱེད་པ། །དེས་གོ་བྱང་ཆུབ་དཔག་མེད་ཀྱང་། །དཔག་དུ་མེད་པ་ནམ་བཞི་ཡི། །ཆོགས་ཀྱིས་
 རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཕྲོ་བ་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་སྐྱེ་བཞི་མངོན་དུ་བྱེད་ཆུལ་དང་། །སྐྱེ་བཞིའི་བྱུང་པར་དང་། །ཡོན་ཏན་ནམ་འཕྲིན་
 ལས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ནམ་གཞག་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ས་བརྒྱའི་རྒྱན་གྱི་ཐ་མའི་ཤེས་
 བྱའི་སྐྱེ་བ་པ་ཤིན་དུ་སྤྱོད་པའི་དངོས་གཉེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པས་གཉིས་སྤང་ཕྱོམས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཀྱང་
 མཉམ་གཞག་དེའི་སྟེང་ན་རང་གི་རྗེས་ཐོབ་དེ་མ་ཐག་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་མཐའ་དག་བར་མ་ཆད་པར་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་འབྱུང་དུ་རུང་པའི་རྒྱུ་རྩས་པ་
 མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
 པར་ནམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་ཆོ་ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་སྤང་ཕྱོམས་ཀྱང་བར་མ་ཆོད་པའི་ཆུ་ལ་ཆུ་
 བཞག་གི་རྒྱལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཟུགས་རོར་ཇི་སྟེད་པའི་ཤེས་བྱའི་གསལ་

པའི་དབུ་མ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཀྱང་ལག་མཐིལ་དུ་སྒྱུ་རུ་རྫོན་པ་བཞག་པ་སྤར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་སྤར་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་དྲུངས་ནས་སྤྱད་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་
པ་དང་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་སྤྱན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་
ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཤོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཆོ་བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་པའི་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྒྱུ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་
ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་ཤོགས་པའི་སྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་། སྤྱུལ་པའི་སྒྱུ་ཡང་ཡོངས་སྤྱོད་ཤོགས་པའི་སྒྱུ་དེ་ལས་
ནམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ནད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ནམ་པ་སྤྲེལ་གས་པ་མངོན་པའི་འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་མོས་པ་
དང་འཆོམས་པའི་སྤྲེལ་གས་པའི་ནམ་པ་ཅན་ཀྱི་སྒྱུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ལྷན་ཆ་བའི་ཞབས་
ཀྱིས། སངས་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུ། མཆན་དང་དཔེ་བྱང་དག་གིས་འབར། འགྲོ་བ་རང་གི་
མོས་པ་ཡི། །དབང་གིས་སྤྲེལ་གས་སྒྱུ་འཛིན་གང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དེའི་ཆོ་ཆོས་ཡོངས་
སྤྱུལ་པའི་སྒྱུ་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བ་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་།
ཞིང་དག་པ་སྤྱོད་པའི་སྒྱུར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་གསུམ་གའི་ཤོམས་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་འབྲས་བུ་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཆོ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤོགས་པ་ལ་
གཉིས་བྱེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གང་ཞིག་ནམ་པ་གད་སྤོང་པའི་རྒྱན་གྱི་གསུང་གི་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་འགའ་ཞིག་གི་དོན་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་
པ་མེད་པར་ལྟར་དུ་ཁ་ཆོན་གཅོད་པ་ལ་དགའ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱན་མཐའ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་
ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ཤོགས་པའི་སྒྱུ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་མཆོག་གི་སྤྱུལ་པའི་སྒྱུ་
དེ་དང་ཆོགས་པ་གཅིག་དུ་མེད་པས་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྒྱུ་ལ་དེའི་རྒྱུ་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་པར་
འདོད་པ་ནི་རིགས་པར་མི་སེམས་ཏེ། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ནམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ནད་དུ་སྤྱོད་ཅིག་དེ་ཉིད་ལ་མངོན་པ་བརྒྱ་གཉིས་ནམ་གངས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་རྫོན་

པར་བཤད་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དབང་འབྱོར་བ་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་དབང་འབྱོར་
བཅིག་ཅེས་དུ་འཛོལ་པར་བཤད་པ་དང་། མདོ་དང་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་ལམ་མེ་ཆེས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་
ནིར་བྱ་དང་དེའི་འོད་བཞིན་དུ་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དཔལ་ལྷན་ཟུ་བས་
ཀྱང་། རྒྱ་ཅིག་དེ་ཁོ་ན་ནིད་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དེའི་བ་སྤྱི་ཁྱད་བྱེ་རེ་ལས་ཀྱང་སྐྱུ་པའི་
སྐྱེ་བས་མ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིང་དཔག་དུ་མེད་པར་ཅིག་ཅེས་དུ་སྟོན་པར་བཤད་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་གཞན་དུ་ཡང་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་ཅིག་ཅེས་དུ་འགྲུབ་པ་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་བཤད་པ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་
དགོངས་འགྲེལ་དུ་མ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རིགས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་མཐར་
མ་གྲག་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་གི་མཆོག་གི་སྐྱུ་པའི་སྐྱེས་གདུལ་
བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའི་རྒྱུ་རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་གེགས་དང་བཅས་པའི་
སངས་འཕགས་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། སྐྱུ་པའི་སྐྱེ་སྐྱུ་པ་ཚོལ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་པར་
ཐལ་བ་དང་། རིམ་པ་དང་རིམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱ་བའི་དེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་དབང་མོས་པའི་
དབང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་རང་གི་རྒྱས་པའི་དོས་ནས་ཀྱང་བཞག་དགོས་པ་སེམས་ཅན་དང་
འདྲ་བར་ཐལ་བ་སོགས་བརྒྱུད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་རྒྱུ་ཆལ་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དགོངས་
པ་ནི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛུལ་བྱ་སྤྱིང་ལྟ་བུར་མཆོག་གི་སྐྱུ་
པའི་སྐྱེ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་གདུལ་བྱའི་སྤང་ཆོད་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱི་ཁྱད་རིམ་པའི་ཁྱད་པར་
བཞག་དུ་རྩལ་བ་ཡང་ཡོད་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཟུ་བས། སྦྱར་ཡང་མི་གཡོ་སྐྱེ་མང་འབྱོར་ཀྱིས་
སྤྱོད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱུ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་ཚུལ་མཚུངས་པའོ། །

དེས་ན་སྐྱེ་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་མཐའ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ཅིག་གཉིས་
པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མདོ་ན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ནིད་མཉམ་རྗེས་དོ་ཤོ་གཅིག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱར་འགྱུར་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆོས་ནིད་དེ་སྤྱི་བྱལ་གྱི་དོ་ཤོ་ནིད་སྐྱར་འགྱུར་

བ་དང་། དེའི་མཆན་དཔེས་སྤྲོས་པའི་སྤྱི་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་འགྲུལ་བ་དང་། དེའི་ཆོ་སྤྱོད་
གྱི་སྤྱོད་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀུན་སྤྱོད་མེད་པར་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱུངས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་མཐའ་
ཡས་པ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ལམ་གྱིས་བཟོད་
པའི་རྗེས་སུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བཏབ་ནས་གཟུགས་སྤྱི་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི་བཤད་
མ་ཐག་པ་དང་མི་འདྲ་མོད་ཀྱང་སྤྱི་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པ་ཙམ་ནི་དེར་ཡང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ།

གཉིས་པ་སྤྱི་བཞིའི་བྱད་པར་ལ་བཞི་ལས་ངོ་ཤོན་སྤྱི་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་སའི་དབྱིངས་རྣམ་
པར་དག་པ་བདེན་གྲུབ་གྱི་མཆན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། དགག་བྱ་སྤྱི་བྱེད་མ་ཉོན་མོངས་
པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་ཕྱ་མོ་དང་བྲལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས། འདུས་
མ་བྱས་ཤིང་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱན་གྱིས་རྫོགས་མིན་པ། །ཞེས་རང་དོན་ཆོས་སྤྱི་ལ་དབྱིངས་
རིག་གཉིས་དང་། དབྱིངས་ལ་འདུས་མ་བྱས་དང་རྒྱན་གྲུབ་གཉིས་བཤད་པའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ནི།
སྤྱི་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་གྱི་སྤྱི་ཡང་
དག་པའི་མཐམས་རབ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་། རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི། སྤྱི་བྱེད་རྣམ་དག་འབད་ཚེ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
རྒྱན་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དཔེས་ཤིང་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་
ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །ཞི་བ་ཆོས་གྱི་སྤྱི་ཅན་ཕྱིར། །རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་ཅས་བྱ་བར་བཟོད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཞན་དོན་རྒྱན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་པར་རིགས་
མོད་ཅིའི་ཕྱིར་རང་དོན་ཆོས་སྤྱི་དབྱེ་བར་བཤད་ཅེན། སྤྱི་མེད་དེ། འདིར་གཞན་དོན་རྒྱན་གྲུབ་
དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྫོགས་པ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འབད་
ཚེ་ལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་རྒྱན་གྲུབ་གྱི་རྒྱ་མཆན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་འབད་མེད་རྒྱན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་
བའི་འགལ་རྒྱུན་པ་ལ་ཉེ་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་པའི་རྒྱུ་ལམ་ལས་ལག་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་ཟག་
པ་མེད་པའི་ལས་ཞེས་པ་ལུས་ངག་གི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སྤྱོད་གི་ཚུལ་པ་ཕྱ་མོ་དེ་ཡིན་
ལ། དེ་ཞི་བ་ན་སྤངས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཅིང་གཞན་དོན་རྒྱན་གྲུབ་དུ་འབྱུང་བ་ཡིན་

ནོད་ ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞུར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་འདུ་མ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་
དད་པའི་ཚུལ་དུ་ནམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
གཉིས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་པས་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་ནམ་པར་དག་པའི་བྱུང་
པར་དང་། རྩི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་ནམ་པར་རྟོག་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་དབྱིངས་དེ་ཉིད་སོ་
སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བར་བྱ་བས་ན་འོད་གསལ་བའི་བྱུང་པར་སྟེ་མཚན་ཉིད་ལྟ་དང་
ལྟ་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་གིང་ནམ་དབྱེར་མེད། མཐའ་གཉིས་དག་ནི་ནམ་པར་སྤངས།
ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འདུག་གི། སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ངེས་གྲོལ་ཏེ། རྩི་མེད་ནམ་པར་རྟོག་མེད་
དང་། རྣལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། འདག་པའི་ཕྱིར་
ན་འོད་གསལ་བ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྩི་མེད་མན་ཆད་འོད་གསལ་བའི་བྱུང་པར་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
བགྲངས་ངོ་། །

གཞན་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྩི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ནི་ཆོད་འདི་
ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པས་ན་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གང་གྲུའི་རྒྱང་གི་ཕྱེ་མ་སྟེང་ལས་ཀྱང་འདས་
པས་ན་གངས་མེད་པ་དང་། ལུ་བཞིར་རྟོག་གི་བས་བསམ་དུ་མེད་པས་ན་བསམ་མེད་དང་། དེ་མངོན་
དུ་མ་བྱས་པ་གཞན་སུ་དང་ཡང་མི་མཉམ་པས་ན་མཉམ་མེད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པའི་ཉེས་པ་མཉམ་པར་སྤངས་པས་ན་དག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་ཡོན་ཏན་ལྟ་དང་ལྟ་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞལ་མེད་གངས་མེད་བསམ་མེད་པ། མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་
ཐུག་པའི། ཡོན་ཏན་ནམས་དང་ཡང་དག་པར། འོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟ་ཏེ། རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གངས་
མེད་ཕྱིར། རྟོག་གའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། གཞལ་
མེད་ལ་སོགས་ལོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། འདིར་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་
པས་སྒྲོ་བུར་རྩི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་རྩོད་མེད་ཡིན་ལ། དབུ་མ་
པ་གཞན་གྱིས་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སྒྲོ་བུར་ནམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་

ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་པར་ཐུག་ཆབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་བཞིན་
ཅིང་། མཁས་གྲུབ་ཟླེའི་བཞིན་པ་ལྟར་ན་ཐལ་རང་གཉིས་འདྲ་པར་སྒྲུབ་བ་སོགས་སྒྲུབ་རང་རྒྱུད་པའི་
སྒྲུབས་སྐྱེ་ཡང་རྒྱུད་ཟེད་དཔུང་བེན་ཏོ། །བདེན་གཉིས་ལས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་པོའི་ཕྱིར།
སྒྲོབ་པ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུབ་འདོད། ཅིས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་འཆད་ཚུལ་གཉིས་སྒྲུབ་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ནི། སྒྲུབ་སྐྱེ་བཞི་དང་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། རེ་བས་ཀྱང་གྲངས་
མང་པར་འདོད་པ་དང་། །སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་བསྐྱེ་བ་སོགས་ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེ་ཅམ་
ཡིན་པས་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ལོགས་སྐྱེ་བྱར་རུང་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་གྱི་
ལུགས་ལ་ཡང་སྐྱེ་བཞི་པར་གསུངས་པའི་ནམ་གཞག་སྒྲུབ་ངོ་། རེ་བ་ན་འདིར་ཇི་ལྟར་ཇི་སྟེད་ཀྱི་ཤེས་
བྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟིགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ངོ་པོའོ། རྟེན་ན་ཆོས་དབྱིངས་
ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ལྡུང་མ། ཡང་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་ནི་ཤུ་ཅ་གཅིག་གས། རྒྱས་
པར་ཐུ་ན་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་སོགས་སྐྱེ་ཡོད་དོ། ཉེར་གཅིག་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་
ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ཏེ་གྲགས་ཆོའོ། རྒྱུད་ཐམ་ཅ་འབྲེལ་ལས་སྒྲོབས་བརྒྱ་མེ་འཛིགས་པ་བཞི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནམས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་སྐྱེ་ཡང་གསུངས་
སོང་།

གསུམ་པ་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ནི། གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་བཞུགས་
པའི་སྟེང་ན་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བའི་འོག་མིན་སྐྱེ་ག་
པོ་བཞོད་པའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་ལ། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་མཐའ་ལས་པས་བསྐྱེད་པ་ནམ་
མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་རིས་སྐྱེ་མ་ཆད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཟང་ལས་འདས་པས་
བརྒྱན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། རེ་ལྟ་བུའི་གནས་དེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གས་
ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡིན་ཆད་འོག་

མིན་སྐྱུག་པོ་བཀོད་པའི་གནས་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱུས་པ་ཡིན་མིན་དང་། རང་གང་དུ་འཆང་བྱ་བའི་
ལོངས་སྤྱོད་ཞིང་ཁམས་གསར་དུ་འགྲུབ་དགོས་མི་དགོས་དང་། དགོས་ན་དེར་འཆང་བྱ་དགོས་མི་
དགོས་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གྲུང་བསྐྱེགས་ནས་དབྱུང་བྱུ་མང་ཞིང་བྱུང་པར་དུ་བྱམས་
ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་གཞིར་བཞག་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དབྱུང་བྱུ་མང་པོ་ཞིག་སྤང་མོད། རྗེ་
ཡབ་སྤྲུལ་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་ལ། རྗེས་འབྲངས་འཆད་ཚིན་ཚིམ་པའི་བྲི་འཕང་མཐོན་
པོ་ལ་མཁས་པའི་སྟན་པས་ས་ཆེན་དོག་པོར་བྱེད་བཞིན་བསྟེམས་པར་གཞིས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་འདི་
ལྟར་ཡིན་གསལ་བར་གསུངས་པ་མི་སྤང་ཞིང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐལ་འཕྲེང་མགོ་མཐུག་ཆང་མ་ཆང་ཅི་
རིགས་བཟུགས་པས་ངོམས་ནས་གནད་དུས་ཀྱི་གནས་སངས་རྒྱུས་ཟེན་ཟེན་ལྟ་བུའི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་
བསྟེམས་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་རྗེ་ལྟར་ཡིན་ཐེ་ཆོམ་ཅམ་ཡང་འདུག་དཀའ་བར་སྤང་ངོ་། འོན་ཀྱང་རྗེ་ཡབ་
སྤྲུལ་གྱི་མདོ་སྐད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་གྲུང་བསྐྱེགས་ན་འོལ་སྤྱི་ཅམ་འཆད་འཐད་པར་འདུག་སྟེ་འདིར་
མ་བྲིས་སོ། །

ལོངས་སྤྱོད་རྟེན་གསལ་པའི་སྐྱུང་ངོས་ནི་རྒྱུད་མ་ལས། བརྟེན་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་
དང་། ཁང་ན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཉེ་ཡི་ངོ་པོར་མིན་སྟོན་ལ། འདིར་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་རྣམ་
ཐར་བརྟེན། ཅེས་མཆན་དཔེས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྟོན་པ་དང་། གསུང་
རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཆོས་བརྟེན་པ་དང་། ཐུགས་མཁྱེན་བཅེས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་
དང་། དེ་གསུམ་འབད་ཚེ་ལྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་སོ་སོ་བཟང་དང་པ་སྤྱི་
ཆོགས་སྐྱུ་རང་གི་ངོ་པོར་མི་གནས་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུན་ལས་མཆོག་གི་སྤུལ་པའི་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་
པ་རྣམ་པ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་སྟོན་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་ཐུང་དང་ཐུན་པར་གསུངས་སོ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཆོགས་
རྣམ་ཐུ་ཞེས་འདྲེན་མོད་ཀྱང་འདིར་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་རྣམ་ཐུར་བརྟེན་ཅེས་པའི་དོན། དེ་ཡི་ངོ་པོར་མིན་
སྟོན་ལ། འདིར་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་ཞེས་ཆོག་ཐུ་མ་དང་སྤྱི་ལྟ་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་མ་གཉིད་གས་
ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྤྱོད་ཆོགས་སྤྱོར་རྒྱུ་མིན་པ་འདྲའོ། །གཞུང་འདི་དང་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། ལོངས་སྤྱོད་

རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཅིའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱ་དྲུག་གི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་སྒྲང་
 བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གྱི་དྲུག་ལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དག་ན་ཐ་དད་པར་སྒྲང་བ་དང་། མོས་
 པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏེ་མཐོང་བས་མ་དེས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲང་བ་དང་། གཞན་དང་གཞན་དུ་སྒྲང་བས་
 གཡོ་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྒྲང་བ་དང་། བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔལ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རྩ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
 སྒྲ་ཆོགས་དང་འདྲེས་པར་སྒྲང་བ་དང་། ཀྱན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་རྒྱལ་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 གཉིས་གནས་འགྲུར་བས་མི་རིགས་པར་སྒྲང་བའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱར་མི་
 རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཤེན་ནས་ལོངས་སྐྱུ་ལ་དེས་པ་ལྟ་ལྟན་གྱི་བྱང་པར་མི་འཐད་
 པར་བཞེད་པའི་སྤྱོགས་ཡོད་ཅིང་། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་། དེས་པ་ལྟ་ལྟན་དུ་སྐྱུ་བ་ལ་
 ཉི་དོན་བསྐྱུས་སྒྲོན་མར་། དེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སུ་སྟེ། ཞེས་པ་
 ཅམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདི་ནི་བྱངས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྐྱུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་
 ཀྱང་སྒྲང་བས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་འདྲའོ། །

དེ་ལ་རྒྱུད་ཐུག་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི་ལོངས་སྐྱུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་སྐྱུ་དེ་ཉིད་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་རྩ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་ཆོགས་
 པའི་སྐྱར་སྟོན་རྣམས་པ་ལ་བྱ་དགོས་པས་ལོངས་སྐྱུ་རང་ཉིད་སྒྲ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲ་
 ཆོགས་པའི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་སྟོན་རྣམས་པའི་དོན་དུ་བཤད་ཀྱང་རུང་བར་སྒྲང་ལ། ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་པ་
 ཉི། ལོངས་སྐྱུ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་འདུག་པས་མཛད་པ་སྒྲ་ཆོགས་
 པ་དང་སྐྱུ་ལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྟོན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་སྟེ།
 རོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་གཤིས་ཀྱི་དོན་ཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
 རས་འཕྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུའི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པ་པོ་ནི་ཅ་པའི་ལོངས་སྐྱུ་
 ཡིན་པས་དེ་དག་དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་མི་འགལ་མོད་ཀྱང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དེ་ལོངས་སྐྱུ་ཡིན་མི་དགོས་སོ། །

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཞི་སྐྱུ་དཔག་བསམ་གྱིང་རྩེར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། ཡིད་བཞིན་

ནོར་བུ་འི་བཞིན་ནམ་མཁའ་རྟོག་ །འགྲོ་དགྲོལ་བར་དུ་འཛིག་རྟོག་འགྲོར་སྒྲུབ་རྟོག་ །ཅེས་གསུངས་པས་
རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་འཛི་སྲིད་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་ཕྱིར་བཞུགས་པའི་ནམ་མཁའ་འཛི་སྲིད་པ་
དང་འཛིག་རྟོག་འཛི་སྲིད་པའི་དུས་ངེས་པ་དང་། དེའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ། འདི་ནི་སྤྱོད་དང་བྲལ་ལ་སྒྲུབ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས་བྱང་སེམས་ས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་པའི་འཁོར་ངེས་པ་བསྟན་
པར་བྱས་ཀྱང་རུང་ངམ་སྟེ།

འཛུགས་པའི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། ལོངས་སྐྱོ་འདི་ནི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ།
རང་གི་ཆོགས་གཉིས་ལས་ཤེས་རབ་བྱི་མ་མེད་པའི་མེ་ལོང་ཐོབ་པའི་ས་ཐོབ་པ་ནམས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་བར་
འགྱུར་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སྟེ་ནམས་ལ་ནི་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང་། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་ཆད་མེད་ལས། །འཁྲུངས་པ་དེ་
ནི་ཀྱལ་བའི་སྐྱས། །ས་བརྩལ་ལ་ནི་གནས་ནམས་ཀྱིས། །མཐོང་བར་གྱུར་པ་སྐྱེ་དེ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་
རྟོགས་ལོངས་སྤྱོད་འདི་ནི། །ཀྱལ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་འཁོར་ངེས་
པར་འགྱུར་བམ་སྟེ་མོ། །

མདོ་རྩེ་ལས། །ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་འགའ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འོག་མིན་དུ་བྱིན་པར་གསུངས་
པ་ལྟ་བུས་མི་གཞོན་དེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྐྱོད་ཅིག་བསྐྱལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡོད་ཀྱང་
དུས་མཐའི་སྐྱོད་ཅིག་མ་དང་བསྐྱལ་པ་ཆད་མཉམ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་
སྐྱེ་དེ་ནི་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་
ཡིན་གྱི་ཤེས་པོའི་རྩལ་ལྷ་རབ་བསགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

ལེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལྷགས་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་རྩོན་
པོ་རྩོན་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་དེ་དག་གི་ལྷགས་
ལ་ཡང་རྩོན་པོ་རྩོན་འཛིན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལྷགས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་ལྷགས་གཉིས་མི་འདྲ་བར་འདོད་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དག་སའི་སེམས་དཔའ་ནམས་ཀྱིས་

མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱངས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་
དང་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་པ་མཐོས་བསྟུས་པའི་བྱེད་དང་། དེ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
ལུགས་ཀྱང་ཐེག་པ་འདིའི་ལུགས་ལ་ཡིད་ལྟར་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ནས་གཙོ་བོར་བཤད་དགོས་
པའི་བྱེད་རོ། །

དེས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་
མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་གྲངས་ལས་འདས་པར་སྟོན་ལམ་དང་སྟིང་མེ་ཆེན་པོས་མངོན་པར་འདུ་
བྱས་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་སྐྱུ་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ་ཡིན་ལ། འདིའི་སྐྱའི་ཆ་གས་
རེ་རེས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་
པ་སྟོན་པ་སྟོན་གསལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་མདོ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །

དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཞན་དང་གྲང་བསྐྱིགས་ནས་ཤེས་དགོས་
པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་སྐྱུ་པའི་སྐྱའི་རྣམ་གཞག་ནི། རྗེ་བཙུན་བྲམས་པས། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་
རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐྱུ་པའི་
རང་བཞིན་སྟོ་ཆོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །ཞེས་སྟོན་གསུངས་པ་དང་། ཟླ་བའི་
ཞབས་ཀྱིས། སྐར་ཡང་མི་གཡོ་སྐྱ་མངའ་བྱོད་ཀྱིས་སྟོན་གསུམ་བྱོན་ནས་སྐྱུ་པ་རྣམས་ཀྱིས། །གཤེགས་
པ་དང་ནི་བརྟེན་དང་བྱང་རྒྱུ་བཞི་བའི་འཁོར་ལོ་འང་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་ལྟར་བྱོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་
གཡོ་བག་བྱོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། །མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་བྱ་ངན་འདས་པར་
བཀྱི་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བསྐྱེད་པར་དཔག་དུ་མེད་པའི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་བསགས་ཤིང་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་དོན་དུ་སྟོན་ལམ་རྒྱུ་བསྐྱེད་པོ་བསམ་
གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྟབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་བུའི་དུས་འདིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་
དང་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་དང་བག་ལ་ཉལ་རྗེ་ལྟར་བཞིན་དུ་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་

དབང་གིས་རྒྱལ་པའི་སྐྱེ་སྤང་རྒྱུ་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་། མཆོད་སྦྱོར་བསྐྱབས་ནས་
འདས་གྱུར་པ། རྟེན་འདས་ལྟར་རིང་ལོན་ཡང་དེ། རྟེན་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་བཞིན། བྱང་ཆུབ་
སྦྱོང་བ་རྩིས་མཐུན་པས། རྒྱལ་པའི་མཆོད་སྦྱོར་བསྐྱབས་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མུ་རན་
ལས། འདས་ཀྱང་དོན་ནམས་ཐམས་ཅད་མཛད། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །

སྐྱེ་སྐྱུ་པའི་སྐྱུ་ལ་གཟིངས་དང་། ཟམ་པ་དང་། གཏེར་དང་། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་སེམས་
ཡོད་དང་སེམས་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་སྐྱུ་རྣམ་པ་གསུམ་པ་གང་རུང་དུ་འདུ་
དགོས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས། བཅོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཆེ། བྱང་རན་འདས་པ་
རྟག་ཏོན་པ། སངས་རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་འདི་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ། ཞེས་གསུངས་
པོ་སྐྱུ་སྐྱུ། སྐྱེ་བ་སྐྱུ་སྐྱུ། མཆོག་གི་སྐྱུ་སྐྱུ་སྡེ་གསུམ་མོ། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སངས་རྒྱལ་
ཀྱིས་སྐྱུ་པའི་བེ་ལྷ་ཁྲ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཇི་ཟེའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་འདུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་བེ་ལྷ་དཔོན་པོ་
མཁན་དུ་སྐྱུ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་། བདག་ཅག་གི་ཏོན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་དང་།
ཡང་ལ་ལ་བེ་ལྷ་ཁྲ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། ཇི་དགས་རུ་རུའི་རྣམ་པར་ཏོན་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་ཞེས་
ཟེར་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་བེ་ལྷ་དཔོན་པོའི་གཟུགས་སུ་སྐྱུ་པ་ལྟ་བུ་དང་པོ། ཏོན་པོར་དང་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པར་སྐྱུ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དང་། བཅོ་སྐྱེའི་སྐྱུ་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་
འགལ་མི་འགལ་སོགས་ལ་བཞེད་ཆུལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཞིག་འདུག་པས་བརྟག་པར་བྱའོ། །

སྐྱུ་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེས་མ་བསྐྱེས་གཉིས་དང་། མ་བསྐྱེས་པ་ལ་ཡང་
གང་དུ་སྐྱུ་པ་དེ་དང་དེ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པོར། དེ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱུ་སྐྱུ་མཆོག་ནི་བདག་ཅག་གི་ཏོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྐྱུ་མཆོན་དཔེ་གསལ་ལྡོགས་
ཀྱིས་སྐྱེས་པ་དང་། གསུང་མདོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་དོན་ཆེད་པར་སྐྱུ་པའི་ཆོས་འཁོར་རྩོགས་པར་
བསྐྱོར་བ་དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་རྩོགས་པར་ཏོན་པས་ནི་མཆོག་གི་སྐྱུ་
སྐྱུ་འཕྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་སྐྱུ་ཞེས་ཟེར་རོ། ལྟའི་བྱ་རམ་པ་ཏྲིག་ཀར་ལྟ་བུ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཡིན་

གྱི་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ན་འདྲ་སྟོན་མེད་དེ། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་ཡིན་ན་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱུལ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་བྱེད་རྒྱུ། མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་མ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་བསྟན་ནས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་བསྐྱེད་དེ་རྒྱུད་སྒྲིལ་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་མཛད། ཉན་རང་དག་བཙའ་བའི་བའི་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཆོས་པར་སྤྲད་ཀྱང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱུལ་པའི་ཆུལ་བསྟན་ནས། ཉན་རང་དེ་དག་ཉེར་ཞི་དེ་ལས་གོང་དུ་བཞུད་མི་དགོས་པར་འཛིན་པ་ལས་བརྒྱུ་ལྟེན་ཅི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་མཆོག་གི་ལམ་བསྟན་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འབྲིད་དེ་སྤྲེལ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡུང་བསྟན་པར་འཛད་པ་ཡིན་ཏེ། མགོན་པོ་བྱམས་པས། མི་ཉག་སྤྱུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། ཞི་བའི་སྤྱུལ་ལས་ཐབས་མཐུན་པས། སེམས་ཅན་སྤྱིད་གསུམ་སྤྱོད་བསྐྱེད་ནས། ལྷ་རན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། ལྷ་རན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། དམ་ཆོས་པར་སྤྲད་ཀྱང་པོ་ལ་སོགས། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། དེ་དག་སྤྱར་འཛིན་ལས་བརྒྱུ་ལྟེན་ཅི། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྤྱིན་མཛད་དེ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཡུང་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདིའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞི་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་ཐོག་མར་སྟོན་པར་བཤད་དེ། ཆོགས་བཅད་འདི་དག་གིས་སྤྱིར་མཆོག་གི་སྤྱུལ་སྤྱིའི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་མཛད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ན་ཡང་སྤྱིས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པར་མ་ཆང་བ་མེད་པར་འདུ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའི་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་སྤྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་བཤད་པ་ལ་ ཡོན་ཏན་ནི་དཔལ་ལྷན་སྒྲིལ་

བའི་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུ་བཙུང་ལྷན་འདས་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
ག་རེ་རེ་དང་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་ཆེན་པོའི་མཆན་དང་དཔེ་བྱ་དང་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
ལ། གལ་ཏེ་གསུངས་ན་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཀླུ་པ་པ་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་བསྐྱེད་ཀྱིས་
མི་བྱུང་པར་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ཡང་ཡོན་ཏན་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ལྟ་བུ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
པའམ་བཟོད་པར་ལྟུང་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
བགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ནི་ཆུལ་བས་ཀྱང་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
པ་གཞན་མེད་པར་དེ་ལྟར་གསུངས་ན་ཡང་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསུང་དུ་མི་སྤྱི་བ་
ལ། དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆུལ་ཆབ་མི་ཡམ་མགོན་པོ་དང་ལྷ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་

དེ་ཡང་བསྐྱེད་བཙུང་མཛོད་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
དང་མཆན་སོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱ་དང་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་

ཅིང་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱུ་སྟོན་སྟེ་ལྷན་པའི་ལྷན་པ་བཅས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྟེ་ལྷན་པ་
ལྷན་གྱིས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་ལྷན་པ་བཅས་པ་བྱེ་སྟེ་བཅས་དོ། །དཔལ་
ལྷན་ཆེན་པོས་འདྲུག་པ་ཅ་འབྲེལ་དུ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་པ་ལྷན་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པས་
བརྒྱུ་ལ་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་དོ། །འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་དེ་དག་མིང་ཅམ་ཞིག་སྟེ་རྒྱུ་
ལ་གཟུང་ཆེན་མོ་སྟེངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕྲིན་ལས་ནི་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པ་དང་རྒྱུ་མི་འཆད་
པ་གཉིས་ཏེ།

རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །གཏུལ་བྱའི་ཁམས་
ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སྟེ་གཤེགས་པ་ལ། །བྱུང་བ་དག་ན་གཏུ་རྒྱུ་ལྷན་
གྱུང་པར་འདྲུག །ཅེས་གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་རིགས་དང་མོས་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་མངོན་སྟེ་ལྷན་པ་མཆོན་
པ་དང་། འདུལ་བའི་ཐབས་གཟུགས་སྟེ་རྒྱུ་ལ་གཉིས་དང་། གཟིངས་དང་ཐམ་པར་སྟེ་ལྷན་པ་ལ་སྟོན་
པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་ཞི་བ་དང་དུག་པོ་ལ་སྟོན་པས་འདུལ་བའི་ཀྱན་སྟོན་གྱིས་འབྲས་
བྱ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ལ་དགོད་པ་དང་། དོན་འབྱུང་བའི་ཐབས་སྟོན་པ་སྟོན་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཏུལ་
བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་གཤེགས་པ་དང་། དེ་ཡང་འདུལ་བའི་དུས་སྟེ་གཤེགས་པ་ལ་འབད་ཚུལ་
ཀྱི་མཆོན་མ་ནི་བར་ཞི་བས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་ལྷན་གྱིས་བྱུང་པར་འདྲུག་པའོ། །

རྒྱུ་ལ་བའི་ཐབས་ཤིང་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་འཛོམས་ཤིང་ཆོགས་
གཉིས་བསགས་ཏེས་བརྒྱུ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་ནས་འབྲས་བྱ་བྱུང་བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུ་ལྷན་མི་འཆད་
དུ་མངོན་པ་ནི་དེ་ནི་ལས། གནས་དུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྒྱུ་ལས། །ཤོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ནི་
མ་དང་ནི་རྒྱུ་ལས་མཁའ་གཏེར། །སྒྲིན་དང་རྒྱུ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ།

དེ་ཡང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུས་རྒྱུས་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱ་
པོ་རྒྱུས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནིར་འཛོལ་གནས་སྟེ་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཆོགས་
གཉིས་ནི་ནི་མ་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཁའ་དང་དབྱུས་མེད་པའི་བདག་ནི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཁོའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱུང་རུང་དེ་ཉིད་གནས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
གྱི་ཁམས་ནི་གཏེར་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་བྱ་ལ་བྱུང་པ་དང་རང་བཞིན་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིན་བཞིན་ནོ། །སྒྲིབ་པ་དེ་འཁོར་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་
པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་ནི་མི་བཟད་པའི་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །

དེ་ཡང་ས་བརྒྱ་དང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་
བཞིན་ཆུ་མཚོ་དང་ཉི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱར་ན་ཏེ། གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུའི་བྱང་པར་རོ། །ཤད་ག་
དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་པར་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པར་གཟིགས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་གཏེར་
གྱི་དཔེས་བསྐྱར་ན་ཏེ། གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ངོ་མོའི་བྱང་པར་རོ། །སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་
དང་རྒྱལ་བའི་བྱགས་རྩེ་མཐའ་ཡས་པ་ནི་སྤྲིན་དང་རྒྱུད་གི་དཔེས་བསྐྱར་ན་ཏེ། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་
རྫོགས་པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་བསྐྱར་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། ཤད་ག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་
གཟིགས་དང་། མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། འཁོར་བ་སྤྲིད་དུ་མཛད་མི་འཆད། ཅས་
སོ། །

ཕྱིར་འཕྲིན་ལས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱའི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་
བཞག་དུ་རུང་ལ། རྩེ་བརྒྱན་བྱམས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རྒྱུན་དུ་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དུ་བསྐྱས་
ནས་བཤད་པ་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་རིམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ལ་ངེས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྟེར་པའི་
གནད་དམ་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །མདོར་ན་མངོན་རྫོགས་རྒྱུན་ལས། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་རྩེ་
སྤྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འདོད། ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ནམ་མཁའ་རི་སྤྲིད་ཀྱི་པར་
དུ་སངས་རྒྱུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱགས་རྩེ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཆོགས་
པ་རྒྱུ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་སྐྱུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༽ རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནམ་གཞག་མདོ་ཙམ་བཤད་པ།

༥ གསུམ་པ་རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ནམ་གཞག་མདོ་ཙམ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ཀྱང་གསང་རྒྱགས་རང་ལུགས་ལ་མདོ་སྡེ་ལལ་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་བསྐལ་པ་དུ་མའི་སྡེ་རོལ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་བྱ་དགོས་ལ། སངས་རྒྱས་ནས་སྤར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོར་སྤུལ་སྤྱོད་འཛང་རྒྱ་ཆུ་ལ་སྟོན་པའི་གངས་ཚད་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། དབྱ་མ་ལ་འདུག་པ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལུ་དག་ན། །སྤར་བར་དུ་ལྷོ་རྩལ་རྒྱལ་ནམས་བདོག་པར་གྱུར་བ་ཇི་སྟེད་པ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པ་དེ་སྟེད་དེ། །འོན་ཀྱང་ཁྱིད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྟན་བཟུང་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར་དང་། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཆེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤུལ་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བ་མཐའ་ལས་པ་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མཐའ་ལས་པ་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་མཐའ་ལས་པ་མཐའ་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་ལ་རབ་དུ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་མ་གྱིན་པའི་གསུང་གིས་འཛིན་ཆེན་དང་འཛིན་ཆེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་དུ་མ་མ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་ཆེན་དང་འཛིན་ཆེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་བྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་སྟོན་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དུ་གྱུར་པ་མཁའ་པ་སྤྱོད་ལུ་ཆེན་

པོ་འཆང་བ་སྐྱེ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་མིག་འཕུལ་དང་ཡན་པ་འཕགས་པའི་ཡུལ་ལུ་མྱེ་ནིར་བྱུང་འི་རིགས་མའི་
དབང་པོ་ཟས་གཙང་མའི་ལྷ་མོ་སྐྱེ་འཕུལ་ཆེན་མའི་རྩུ་མས་ནས་བཞུམས་པ་ནི་གཞིན་ཏུ་དོན་གྲུབ་ཡིན་
ལ། ཞེས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བྱུང་བ་པ་བསྐྱེལ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྤྱོད་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཟེན་
སྐུལ་པའི་སྤྱི་རྣམ་པར་རོལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྒྱ་མཆན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ན་སྤགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནི་འོག་མིན་སྐྱེག་པོ་བཀོད་པའི་ཞིང་ཁམས་སུ་
ལོངས་སྤྱོད་དེ་འཆང་ཆེན་པོས་རྣམ་པ་དུ་མར་གསུངས་པ་དང་། མྱོང་བཞི་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་
འདིར་ཡང་རྩོགས་ཡན་གྱི་དུས་སུ་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོ་དང་ཨོ་ཁྱི་ཡ་ན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཆེན་པོ་རྣམས་
སྐྱེ་སྐུལ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆད་མེད་པ་དག་སྐུལ་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ་དག་གསུངས་པར་
བཤད་དོ། །

བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་བཞུན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གསང་སྤགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
ཚུལ་ཡང་མཐོང་གྱི་རྒྱུད་སྤྱོད་པ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཞིག་སྤྲང་མོད། དཔལ་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་སྟོན་པ་བྱུང་བ་པས་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དོན་མཛད་ཏུ་མངོན་
པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཚུལ་བཞུན་ཏེ་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་སྤྱི་དང་། བུ་ཆོད་ཡུང་པོའི་རིར་ཤེས་
རབ་ཀྱི་མ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་དཔལ་གྱི་རི་དང་ཉི་
བན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་མཆོད་ཏེན་ཆེན་པོར་བྱོན་ནས་མཆོད་ཏེན་གྱི་ནང་གི་འོག་དུ་ཆོས་དབྱིངས་
གསུང་གི་དབང་ཕྱག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། རྟེན་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྤྱོད་
ཏེ། གནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནས་དོན་མཛད་ཏེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོར་དོན་དེ་
སང་གའི་ཁྱི་ལ་བཞུགས། སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་མེད་གོ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་སྤྱོད་པས་པར་ཞུགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་རྣམ་པར་བཞེངས། འཁོར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བཀོད་པའི་འཁོར་ནི་སངས་རྒྱུས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་
ཁྱིམ་དང་ལྷ་དང་རྒྱ་དང་ལྷ་མོའི་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པའོ། །ཞུ་བ་པོའི་འཁོར་ནི་དཔལ་ཕྱག་ན་

སྐྱུ་སྐྱུ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཐེག་པ་འདི་ལས་གསལ་བར་བྱུང་བའི་ཆོད་ཅམ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་གྱིས་རི་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞེས་གང་སྐྱུས་པ་ནི་འདིར། དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཁྲོགས་གྱི་མཐུ་དང་སྦྱོད་པ་ཡིས། ཁྲོ་ལྷན་རྣམས་གྱི་ཐེག་པ་ནི། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱགས། ཞེས་དམིགས་པ་དང་ཁྲོགས་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོད་པ་གསུམ་རྒྱ་ཆེ་བས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གསུངས་སོ། །དཔལ་འདྲི་རྩེ་གྱུར་ལས་ཀྱང་། རྟོན་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་མཆན། མངའ་བདག་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུར་ལྷན། །དེ་ཕྱིར་ཐབས་དེས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། ཐབས་ནི་རྟོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱགས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་འདུག་པའི་སྣོ་མི་འདྲ་བའི་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། གྱར་གྱི་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལས། དམན་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བའི་རྒྱད། །བྱ་མེད་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟག་ལའོ། །རྣལ་འབྱོར་མཆོག་ནི་སེམས་ཅན་མཆོག་རྣལ་འབྱོར་གླ་མེད་དེ་ལྟག་ལའོ། །ཞེས་རྩི་རྩི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དབང་པོའི་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་དང་སྣོ་བསྐྱུ་ནས་བྱ་བའི་རྒྱད་དང་། སྦྱོད་པའི་རྒྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། རྣལ་འབྱོར་གླ་མེད་པའི་རྒྱད་བཞི་གསུངས་སོ། །

ཐེག་པ་འདིའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་དམན་པ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ཆེས་རྣོ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཉིང་རྩི་རྩི་ལྟག་པར་ཆེ་བ་དང་། དབང་པོ་རྣོ་བ་དང་། རྣལ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པར་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་དགོངས་འགྲེལ་མང་པོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་དུས་རིང་པོར་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་དང་། དཀའ་བ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་ཞུམ་པ་དག་ལ་སྐྱགས་གྱི་ཐེག་པ་བརྟན་པར་སེམས་ཤིང་སྐྱུ་བཞི་རང་ཉིད་རྒྱུད་གྱི་དོན་ལ་གཏོལ་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །

ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་སྐྱགས་གྱི་ཐེག་པ་ཕྱུར་བར་གསུངས་པ་ཡང་གདུལ་བྱ་རྫོད་ལྷན་ལ་བརྟོས་ནས་ཡིན་གྱི་སྐྱ་རྒྱུང་རྒྱུང་ལ་མ་ཡིན་པས། ཆོས་དེ་སྐྱགས་གྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པ་མི་ཆོག་གི་གང་ཟག་དེ་སྐྱགས་

ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པས་ཞུགས་པ་ཞིག་དགོས་པར་སྒྲུབ་རྒྱུ་། རྟེན་ལྷན་སྐྱེལ་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་
ལེགས་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་ལམ་གྱི་ས་ཕྱོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཐུན་ཕྱོད་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཡང་རྟེན་ལ་འབྱོར་དང་། བརྒྱུ་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐུན་མོང་གི་དངོས་
གྲུབ་མང་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟེན་སྐྱེས་སུ་བཟུང་
ནས་བྱིན་གྱིས་རྫོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་མང་པོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟེན་སྐྱེས་རྒྱ་མེད་ལ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྟེན་ལ་འབྱོར་
ཐུན་མན་ཆད་ལ་མེད་པའི་བྱང་ཆེས་བྱང་པར་བྱ་འཕགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོར་གསུངས་པའི་བྱིར་དེ། གཞི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། ལམ་དེ་དག་ལ་གནད་ཏུ་བརྟེན་པ་ལས་ཤེས་
སྒྲིབ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་སྤྱོད་རྩལ་པ་སོགས་ཀྱི་གནད་ཏུ་མ་ཡོད་པས། རྟེན་
པའི་སྐྱེལ་གསུམ་གཞི་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་དེ། དཔལ་ཁ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐུན་ལས།
དེ་བྱིར་དང་རྟེན་ཅི་ཞིག་བྱ། མདོར་བརྟེན་པས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། བརྟེན་པ་བྱ་བ་གངས་མེད་པས།
རི་མེད་སངས་རྒྱལ་གང་ཐོབ་པ། གང་གི་དམ་པའི་བདེ་བས་བྱོན། སྐྱེལ་པའི་རྟེན་ཉིད་འཕྲོད་པར་འགྱུར།
ཞེས་གསུངས་པས་སྐལ་བ་དང་ཐུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲུག་དོགས་ཆད་ཏུ་བྱུང་བ་འདིར་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་
ཅི་ཡོད་ཀྱིས་འབད་པར་རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྣམ་དཔྱད་དང་ཐུན་པ་དག་ན་རེ། ད་ལྟར་རང་
དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བས་ཡོངས་
སྐྱེས་སུ་བྱུང་བ་དག་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལ་སྤྱོད་གྲིས་ཀྱི་ངལ་བ་ཆེས་ཆེར་བརྟེན་པ་འདས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བྱིར་
ཞིང་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་བྱ་བ་བརྟེན་ཤིང་འཐས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། རྟེན་ན་གང་ཡང་དག་པའི་
དོན་ལ་ལགས་པར་གནས་པའི་སྤྱོད་པོ་མདོར་བྱས་པ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆད་པར་རིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་དང་
གཞན་གྱིས་ལུགས་ཐ་དད་པ་མང་པོ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་པའི་དཀའ་ཐུབ་རྣམས་པར་བརྟེན་པ་ནི་བྱ་རྟོག་
གི་སྤྱོད་པའི་བརྟེན་བཅོས་ལྷན་དོན་མེད་པ་འབའ་ཞིག་གི་སྐྱེས་བུ་སེམས་ན། བརྟེན་པ་བྱ་སྟེ། འདི་

ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཆེས་རབ་དྲུ་ཆུ་ཆེ་བ་དག་ལ་ངལ་བ་ཡོངས་སུ་མ་བརྟེན་པས་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འབགས་པ་ལས་དམ་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པའི་བརྟེན་པ་ངན་པ་སྟེ། གང་
ཡང་བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་དང་དོར་བའི་གནས་རབ་དྲུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལུང་ཆུ་ཆེན་པོ་
དག་ཉན་ཞིང་སེམས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟ་བུས་ན་མང་དུ་སྒྲོས་པ་འཆོལ་བ་ནི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་མཁྱེན་གཉིས་པ་དབྱིག་གི་གཉེན་པོས། ལེགས་པ་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་
པས་ཡན་ཡོན་ལྷ་ཡོད་དེ། ལམ་ངན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་། ལམ་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་
པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲོག་དགག་པ་ལས་བཞལ་བའི་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། བདེ་བར་འགྲོ་བ་
དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ན་ལོག་པར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལམ་ངན་པ་ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ལམ་བཟང་པོ་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་
བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ལས་བཞལ་བའི་དབུགས་འབྱིན་པ་དང་། ངན་སོང་ལས་མཆོངས་ཏེ་བདེ་བར་
འགྲུབ་དང་། འདོད་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་དུ་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
དག་ཀྱང་མཉན་པ་ལས་འབྱུང་གི་མ་མཉན་པ་ལས་མ་ཡིན་པས་གསུངས་པར་མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
སོཎ། །དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཆོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱ་བ་ནི་རང་ཉིད་སྤྱུག་
བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཡངས་སུ་སྤྱོད་བ་དང་གཞན་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་སྦྱོབ་པར་འདོད་པ་གཉིས་
ཡིན་ལ། གཞན་སྦྱོབ་པ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ངོ་། །རང་ཉིད་
སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་ཐར་བ་ལ་ནི་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ལམ་བརྟེན་དགོས་ལ་དེ་ལ་ནི་ལམ་དེ་འཆོལ་དགོས་
སོཎ། །

ལམ་ལ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པའི་བྲང་སྤྱོད་དག་གིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་དང་། སྟོན་པ་
ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཐར་པར་འདོད་པའི་སྒྲིག་ཅན་དེས་དེ་

གཉིས་ལས་གང་ཞིག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལམ་མ་ཞོར་བ་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་ནི་ལམ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ལེགས་
 པར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བརྟག་པ་མེད་པར་ཚམ་ཚོས་དུ་འདུག་པ་ནི་སྐྱེ་བོ་མངོངས་པ་རྣམས་
 གྱི་ལུགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གོ་ལ་བར་ཞུགས་ན་ནི་བདག་ཉིད་ཉམ་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ་སོར་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་
 ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་མི་ཤེས་པས་འབྲུལ་བ་དང་མ་འབྲུལ་བ་རྣམས་པར་དབྱེ་བར་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་དང་། ཐོགས་མེད་དང་། རིགས་པའི་དབང་ལྷན་ཕྱོགས་
 གྱི་སྤང་བོ་དང་། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་གུགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཆེན་
 པོ་དག་གིས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་པ་དང་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ལ་རིགས་པ་བརྒྱ་ལྷན་དུ་མས་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་དབྱེ་དེ། དེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་པར་བསལ་བ་དང་དེ་མ་མེད་པའི་ཕྱོགས་ཡོངས་
 སུ་བཞག་པར་མངོན་པ་ནི། སྒོ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་མཐའ་དག་ལ་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡོངས་
 སུ་བསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོ་བྱོས་ཀྱི་མིག་རྣམས་པར་འབྱེད་པའི་ཐབས་མེད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཅི་ནས་
 ཀྱང་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབད་པ་ཆེན་པོས་ཚུལ་འདི་ལ་སྦྱང་ཐར་རིགས་ཏེ།

རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་མེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། སྤང་དོར་གནས་ལ་ཀུན་ནས་འཁོམས་པའི་ལུན།
 ཡང་དག་ཐོས་པའི་སྒྲོན་མེས་མ་བསལ་བར། །ལམ་མི་ཤེས་ན་ཐར་པའི་གྲོང་མཚོག་དུ། །འདུག་པར་
 འགྱུར་བ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་དགོས། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མི་ཡམ་ཚོས་མེ་དང་། །འཛམ་གླིང་རྒྱན་དུ་གམ་ཚོག་
 གཉིས་ཞེས་གུགས་པའི། །གཞུང་ལ་ཕྱོགས་རེ་བ་དང་རགས་པ་རེས། །ཆོམས་པར་མ་བྱས་ཀུན་ལ་
 ཞིབ་དུ་སྦྱངས། །ཞེས་རང་གི་ཉོན་པ་བཞིན་པ་མཁུར་དུ་སྦྱལ་བ་དེ་ཉིད་རང་ཅག་རྣམས་ལ་བརྟེ་བས་
 གདམས་པའི་གསུང་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཕྱི་རོལ་སུ་སྟེགས་བྱེད་དག་གི་ལུགས་རྣམས་པར་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 སེམས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་ལམ་ངན་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བག་ཆགས་ཉམས་སྦྱང་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་ཉོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་དད་པ་བརྟན་པོ་གཏོང་ཚུགས་པ་སྐྱེ་བར་བྱ་

བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ནམས་སྤྱུ་ཡང་ལམ་ལྟར་སྤང་གིས་བགྱི་བར་མི་རུང་ཞིང་ལམ་བཟང་པོ་
ལ་རང་གི་ངང་གིས་འདུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་པོ་གཞན་དག་ལ་ཡང་དགོས་པ་དེ་གསུམ་
རང་གིས་སྐྱབ་པར་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྤྱིང་སྟོབས་
དང་སྟོན་ལམ་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་དབུ་མ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ནམས་ཀྱིས་ནམ་པར་བརྟགས་པ་ནི་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་ཆོས་སྤྱིང་
པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་རང་གི་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞུགས་པ་ནམས་ཀྱིས་
ནི་རང་གི་སྤྱིང་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནམས་མཐའ་དག་པ་ལ་ཞིབ་དུ་སྦྱང་བར་བྱ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་སྟོན་
པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དབང་པོ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དང་མོས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དང་ཁམས་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་གདུལ་
བྱའི་སྐྱེ་པོ་མཐའ་ལས་པ་ནམས་མཛོན་པར་མཐོ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་རིམ་གྱིས་མཐར་ཐུག་པའི་
ལམ་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ་དང་རིགས་པའི་ནམ་གངས་རི་སྟོང་ཅིག་གསུངས་པའི་
དགོངས་པའི་དོན་ཞིབ་དུ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པ་དང་ཁྲོལ་བའི་ལམ་གྱིས་
རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་སྟན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ངེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཆོས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་
གོ་བ་གོང་མ་གོང་མའི་ལམ་སྟེགས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཤིང་རྟོག་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་
དག་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལེན་འགའ་ཟུང་ཙམ་མ་གཏགས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་
གིས་སྤོངས་པ་དང་། རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོངས་པའི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སྤོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་དུ་རང་མཚན་གྱིས་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་
ངོ་ཤི་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་
པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཆིང་ཁྲོལ་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་ཆོག་པའི་བདག་མེད་གྱི་རིམ་པ་ནམས་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མ་ལས་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་ནམས་རྟོགས་སྒྲ་བ་དང་། སྤྲ་མ་ནམས་ཕྱི་མ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་

བ་ནམས་མཛོད་དང་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཅིང་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བཀའ་ལྷུ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ནམས་ཀྱི་འགྲོས་དང་གཞུང་དེ་དང་དེ་དག་ཏུ་སྤྱངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནི་དོན་རྒྱུ་ལྱིས་རྒྱུ་ལ་ན་སྤར་བཤད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ད་དག་ལ་ལགས་པར་འབྲིས་པར་བྱས་པའི་གང་ཟག་གིས་དོན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་རྒྱུད་རྩེད་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འགག་སྒྲིམ་ཞིག་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁ་ཕྱིར་བརྟེན་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཕན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡང་སྒྲིམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་པའི་མཐའ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡང་ལམ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཀྱུ་ས་གཞན་དུ་བཞུགས་སྐྱོད་པ་གཞན་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུར་མ་སོང་བ་ཞིག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །

འོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འགག་སྒྲིམ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་དུས་གསུམ་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དགོངས་པ། རྩེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་གསལ་བར་མཛོད་པའི་གདམས་པ། ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྤྱུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལས་བརྒྱུད་པའི་ལམ་སྟོན་ལ། རྒྱུད་པའི་རྒྱ་པོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་དཔལ་དྲི་པ་ཀ་ར་གྲིལ་ནས་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་གསལ་བར་མཛོད་པ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྒྱུད་པ་ལས། རྩེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་འོ་པོ་ཐམ་མེད་པ་མཆོན་བཛོད་པར་དཀའ་བ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྟོན་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་བྱང་རྒྱུ་བ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ལ་འདི་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་ལས་ནོར་བུ་སྦྱོང་པའི་དཔེས་བཀའ་ལྷུ་བ་བཤད་པ་མགོན་པོ་སྤྱུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རིན་ཆེན་འབྲེད་པ་ལས་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འབྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱུ་ཐེམས་དཔའི་ས་ལས་གདམས་ངག་རྒྱུང་འབྲིད་ཆེ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བུ་རིམ་གྱིས་འབྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟས་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་

པར་གཙང་བདེ་དྲག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་སྤྲོད་བྱེད་དང་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སློབ་
པར་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་། ལེགས་ལམ་འབྲེད་དང་། དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་
དང་། ཞི་བ་འཛོལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གིས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་ངེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་དོན་གྱི་
སྤྲོད་པོ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྐལ་པ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་དལ་བ་སྟེད་དཀའ་ཞིང་རིང་དུ་མི་གནས་
པ་དང་། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་འཛིན་ཉེན་ན་རིང་དུ་འཕྲེལ་དཀའ་བ་དང་། དུས་གྱི་ཐ་
མ་སྟེགས་མར་སྤྲོད་པའི་ངང་ཚུལ་རྣམས་བསམས་ནས་བསྟན་པའི་སྤྲོད་པོ་འདི་ལྟ་བུ་དང་འཕྲད་པ་ལ་
དབུལ་པོས་གཏེར་སྟེད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་བ་བསྟོམས་ཏེ་སྤྱི་གཤོལ་གྱི་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་ཉིན་དང་མཚན་
དུ་འབད་པས་དལ་བ་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བར་རིགས་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དེ་ལྟར་སངས་
རྒྱལ་གྱི་གསུང་ནི་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་དང་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པར་རིག་པར་བྱས་ནས་ངེས་ཉིད་དུ་རྩེ་
ཟད་ལུས་པ་དེ་སྤྲོད་དུ་འདི་མཉན་པ་དང་གཟུང་བ་དོན་མཐུན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
རབ་ཏུ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སངས་ཀྱི་སྤྲོད་པ་ལྟན་པ་གཅིག་ཤུའི་འཐིབས་པོ་མི་འབྲུང་
བ་དེ་སྤྲོད་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞིན་གྱི་དོན་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུངས་
མཉན་པ་ལ་དད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་རིངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་
བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
དཔག་བསམ་གྱི་ཐུན་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་འབྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་གྲུབ་པའི་མཐའི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་འདི་ནི་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་ཆོས་སྡེ་ལ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་དུག་དང་། མདོ་
ཀུན་ལས་བཏུས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ས་སྡེ་དང་ཐེག་བསྟུས། མདོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས། དབྱིག་
གཉེན་གྱི་མཛོད་རྩ་འགྲེལ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། སུམ་རུ་པ། ཉི་ཤུ་པ། རྩོགས་ཁྱང་ཡཔ་སྟེན་གྱི་
སྡེ་བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དེ་དག་གི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ཆེན་པོ་པལ་མོ་ཆེ་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པ་ཙ་འགྲེལ། བསྐྱབ་སྤྱོད་གཉིས། དབྱ་མ་སྤྱོད་པོ་ཙ་འགྲེལ། འཇུག་པ་ཙ་འགྲེལ། བདེན་
 གཉིས་ཙ་འགྲེལ། དབྱ་མ་རྒྱན་ཙ་འགྲེལ། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཙ་འགྲེལ། དབྱ་མ་སྤྱང་
 བཤུ་སྤྱོད་མ་གསུམ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཤུག་ཏེ་པ། མི་ཁྱི་པ་ཡང་སྤྱུལ། རྩྱ་ཏེ། བྱང་རྒྱུབ་
 བཟང་པོ། །མཉམ་མེད་རྩི་བེཾ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
 ཡུགས་ལལ་མོ་ཆེ་ལ་རྩུང་ཟད་འདྲིས་པར་བྱས་ཤིང་། གངས་རིའི་རྩོངས་ཀྱི་རྒྱུབ་པའི་བསྐྱན་པ་ལ་བྱ་
 བ་སྟག་པར་མཛད་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་མགོན་མ་སྐྱ་ཤེན་ཡལ་སྤྱུལ། རྩིག་ལོ་ཡལ་སྤྱུལ། བྱ་
 ཆོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། རྩི་བཅུན་རེང་མདའ་བེཾ་ཆེན་པོ། །པར་ཆེན་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་
 པ་ཆེན་པོ་དག་གི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་། རྩུང་པར་བྱ་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་དམ་པ་རྩི་བཅུན་
 ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་གཞུང་ཡུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ནས་བཟུང་གསུང་གི་ཟིན་བྲིས་ཕྱོ་མོ་ཡན་ཆད་
 མཐའ་དག་དང་། སྤྱུལ་གྱི་ཐོ་བོ་གཉིས་དང་། གུང་རྩ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 དགེ་འདུན་གྱུབ་ལ་སོགས་པ་རྩི་བཅུན་སྤྱོད་རྣམས་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་དཔལ་ལྷན། པར་
 ཆེན་བྱམས་པ་སྤྱིང་པ་ཆེན་པོ། མཁས་གྱུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ། །འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་རྩོ་གྲོས།
 ཤུག་ཏེ་པ་རྩོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། པར་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་འཁྱོར་དཔལ་
 བཟང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། །མེ་རྩི་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡལ་སྤྱུལ།
 པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། མཁས་གྱུབ་བསྐྱན་པ་དར་རྒྱས། མཁས་པའི་དབང་པོ་གུང་རྩ་ཆོས་
 ཀྱི་འཕྱུང་གནས། འཇམ་དབྱངས་སྟག་ཡུང་བྲག་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱ་པར་འདུལ་མཛོན་ཆད་མའི་
 རྩོར་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོའི་རྣམ་བཤད། སྤྱོད་ཀྱི་ཏི་ཀ་ཏི་ལན། ཟིན་བྲིས། སྤྱོད་ན། ཐལ་འཕྲུང་ཐལ་མོ་
 ཆེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དབྱ་སྤྱངས་པར་བྱས། དེ་དག་གི་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་སེཾ་མས་པའི་རིགས་པས་ལེགས་
 པར་དབྱང། གྱུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་སྤྱོད་རྒྱུ་མ་དང་། རྩུང་པར་བྱ་ཡུང་རྩིགས་བཤད་སྤྱོད་ཀུན་གྱི་
 མངའ་བདག་མཁས་གྱུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་ལའད་པའི་རྩི་མཚན་གཞན་དག་དབང་ཕེན་འཇུས་
 པས་མཛད་པའི་གྱུབ་མཐའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ཉིད་གསལ་ལ་རྒྱས་ཤིང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་དུ་འདུག་

པས་དེ་ཉིད་དང་སྒོ་བརྒྱན་འཕགས་པོད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ལ་རང་གི་སྒོ་བྱོས་ཀྱིས་རི་ལྟར་དཔོགས་
པའི་བཤད་པས་རྩུར་བརྒྱན་ཏེ་རྒྱུད་བྱེད་མདོར་བརྒྱས་པས་བརྒྱུད་བྱ་བྱ་ཆེ་བ་སྟེང་པོར་རྒྱུ་ཆེད་དུ་
མི་རུང་བའི་དཀའ་བའི་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་དཔྱད་ཐུག་ནམས་ཀྱི་སྒོ་བྱོས་འཛིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་རིགས་
པས་མཐའ་གཙོད་པ་དང་བཅས་རང་བཟོའི་རྒྱ་མས་མ་གོས་པར་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །

མཐའ་མར་དགེ་བ་མཇུག་གི་དོན།

༥ སྒྲུལ་པ། རྒྱག་བསམ་ཆེས་ཆེར་དཀར་པའི་མདངས་ཀྱིས་ལན་བརྒྱར་བྱགས་པའི་རབ་
གསལ་སྒོ་བྱོས་འོད་ཀྱི་ཞགས་པ་རྩོན་པོ་ནི། ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་གསུང་རབ་སྡོ་བསངས་མཛེས་མའི་འགྲུལ་
པའི་མཐའ་ལ་འགྲན་བཞིན་འཁྱུད་པའི་ཅེད་འཛོལ་ལུང་ལེན་པའི། ཡ་མཚན་མད་བྱུང་རོལ་མོས་དུས་
ཀྱི་མཐའ་འདི་ཅི་ཞིག་ལྟར་སྟེ་སྒྲུབ་པ་བཟང་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་པ། དེ་ཡི་ཁ་ལས་སྒྲུགས་པའི་ལེགས་
བཤད་གཏམ་འདི་སྤྲས་བཅས་བྱུང་བ་དཀྱིས་བསྐྱེད་བདུན་ཅིའི་མཆོད་ཡོན་ཉིད་ཅེས་གྲགས། འཛིག་
རྟེན་མཐའ་དག་གྱུ་རྩལ་དངོས་པོས་ལན་བརྒྱར་བཀའ་སྟེ་འབད་པ་མེད་བཞིན་མངོན་པར་བྱིན་པ་ཡིས།
འདི་ན་སྟེད་ཐུན་གང་དག་དགའ་བས་མྱོས་པའི་ཅ་ཅོ་སྒོགས་ཤིང་ལུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ཉམས་བྱེད་གང་།
དགའ་བ་དེས་ནི་སྒོ་བྱོས་ནམ་པར་གསལ་བའི་མཁས་པ་དག་ལ་ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱིས་བསྐྱེད་བྱས་
པའི། དགའ་བའི་ཆ་གས་ལྷ་མོ་དག་ལའང་ལན་ཅིག་ཅམ་ཡང་འགྲན་དུ་བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་
མཆིས། གང་ཞིག་བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་མ་དེས་བྱུང་ནའང་གདོན་མི་ཟ་བར་འདིར་དགོས་པའི།
མཉོག་ཁྱུང་ཕུན་ཚོགས་དོན་དུ་འང་མོངས་པ་འདི་དག་ནམ་ཡང་བཙོན་པ་མི་འདོར་ན། དེས་པར་གཏན་
གྱི་བདེ་སྟེར་ཐར་པ་དམ་པའི་ལམ་ནི་མ་རྟོར་སྒྲུབ་པའི་ཆེད། རྣམ་དག་རིགས་ཚུལ་ལན་བརྒྱར་སྒྲུབ་ལའང་
མཁས་པ་དག་ནི་བཙོན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་འདོར། རྒྱབ་པའི་གཞུང་ལ་རྒྱབ་པ་ཉིད་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་

དཔྱད་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་གཞུང་། །མ་ལུས་ཆོན་བརྒྱུས་གསལ་བར་བྱེ་བ་བཞིན། །སྒྲིལ་ཆུ་མཆོར་
 རྒྱལ་གར་བཀྲ་འདི་མད། །ཀྱེ་མ་དང་སྤྱོད་མཆོག་གི་ལུགས། །བདག་གི་སྤོངས་མཛེས་བཞི། །ཐུབ་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ནི། །སྤྱོད་ཀྱི་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་བཞིན། །དེ་ཡི་ཤུགས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ཡི། །མགོན་
 པོ་དམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །ཡིད་ལ་ཡང་ཡང་གསལ་གྱུར་ཀྱང་། །མདོན་དུ་མ་གྱུར་བདག་ཡིད་
 གཤུངས། །གང་གི་གཤུང་འཆོབ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི། །གཞུང་ལུགས་བདུད་རྩིའི་ཐིགས་པ་ནི། །སྤྱིང་གི་
 བརྒྱད་དུ་བརྟེན་པ་ལས། །དགའ་བའི་སེམས་པའང་ལན་བརྒྱར་སྤྱོད་། །བསྐལ་པར་ཉིང་འཛིན་བདེ་
 བའི་རོ་མུངས་བ། །རྒྱུ་མེད་སོགས་ཀྱིས་གང་གི་ཆ་ཅམ་ཡང་། །མ་སྤྱད་རིགས་པའི་ལམ་གྱི་དགའ་
 རྟེན་དག །མདོན་སུམ་ལྟ་བུར་སྤྱོད་འདི་སྐལ་བ་བཟང་། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་ཅག་ནི། །བྲིས་པའི་
 རྩ་ཆེན་ཉིད་ཡིན་པས། །དཔག་དཀའ་དང་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ལུགས། །རང་གི་རྣམས་པས་རྩ་ཆུང་དཔོགས།
 རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སྤྱོན་ལམ་མཐུ། །མདོན་པར་གྲུབ་པ་འཇམ་དཔལ་སྤྱིང་པོ་ཡི། །གསུང་
 ལ་ངལ་བ་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། །བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བརྟེན་པའི་མཐུ་ལས་སོ། །རྣམ་དག་རིགས་
 པའི་ལམ་བཟང་པོ། །གཏན་བདེ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་གཅིག་ཤུ། །འདི་ལ་བརྩོན་བྱར་ཡོད་བཞིན་དུ། །དོན་
 མེད་འདའ་རྣམས་ཐུགས་ལས་ཐུགས། །བདེ་བའི་མཆོག་ནི་པོར་ནས་སུ། །བདེ་བ་མིན་ལ་བདེ་བར་
 འཛིན། །ལོག་པར་འཕྲུན་པའི་ཚོངས་པ་དག །ཅི་ཞིག་གིས་ནི་བདེ་བར་བཀྱི། །མི་བཟད་ལས་ཀྱིས་
 དཔྱེན་སྤྱོད་པ། །གང་དག་ཆགས་བྲལ་གསུང་ཉིད་ཀྱིས། །བྱིར་ཞིང་ཞིན་ལྟ་འཕེལ་བྱེད་པ། །འདི་
 དག་ལ་ནི་སུས་ཀྱང་ཅི། །རང་གི་ཚོངས་པའི་བྱི་མའི་བཙོག་ཆུ་ཉིད། །བྱི་མེད་གཞུང་ལུགས་སྤོང་བྱིར་
 སྤྱོད་བྱེད་པ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་གྱི་འཕྲུང་བ་ནི། །དཔྱད་རྩོན་སྤྱིང་གི་ཐུག་ཏུ་མཆོག་ལས་ཅི།
 མཉན་པར་འོས་པའི་གཏམ་གྱི་སྤྱོད་བདག །རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤེལ་བར་མི་རུས་པ། །དེ་དག་རྣམས་
 ཀྱི་ཆུ་ཡི་ཅེ་མོ་ནི། །སྤྱིང་ལས་ཆུང་དུར་བརྟེན་ཅིས་མ་ལེགས། །འདུན་པས་འགྲོ་དང་འཛིགས་པས་
 འགྲོ་བ་ལ། །དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་འབྲལ་བ་དང་། །སྤང་བས་འགྲོ་དང་ཚོངས་པས་འགྲོ་བ་
 ལ། །ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་འབྲལ་བ་མང་། །གཞན་གྱིས་རིགས་ཆུལ་བྱེ་བས་བསྟན་གྱུར་

ཀྱང་། རང་ཉིད་གང་ལ་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་ལ། རྣམ་པར་འཐས་པ་ནས་ཡང་མི་གཏོང་བ། རྣམ་པའི་
ལུགས་སུ་སྒྲིལ་འདི་བཞད་གང་གནས། ལ་ལ་གཞན་གྱིས་རྒྱུ་སྒྲིལ་པ་ལའང་། ཤེད་མ་ཕྱེ་བའི་
བྱིས་པས་སྒྲིལ་བ་བཞིན། རྟག་པར་བསྟེན་ཡང་འཆད་ཚིན་ཚིམ་པའི་ཁྱེད། འཛིན་པ་འདི་དག་མཆོག་
དུ་བཅེ་བའི་ཡུལ། ལེགས་ཉེས་གསེར་དང་པོང་བ་མཉམ་ཉིད་དུ། གཟིགས་པའི་ཆགས་བྲལ་སྒྱེ་པ་
འདི་དག་ལ། བདག་གི་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ཡིས་ཀྱང་། བཞུ་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་ཡོད་མ་
ཡིན། རང་ཉིད་མཆོག་དུ་གྱུར་པའི་ལུགས་འདི་དང་། རྣམ་ཡང་མཛེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
རིགས་པའི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཟབ་མོ་དག རང་ལ་རང་གིས་སྒྲིལ་པ་ཉིད་དུ་ཟད། འོན་ཏེ་སྒྲི་
བཟང་བྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། ལེགས་པར་མཛེས་པའི་སྒྲུབ་པར་ལྷན་པ་རྣམས། རྟོགས་ལུང་དོར་
བའི་ངང་རྒྱལ་འཛིན་འདོད་ན། རྟག་པར་ཞུགས་ཏེ་དོན་གྱི་རོུང་ཞིག རྟོགས་བྲལ་རི་སྒྲུབ་བསྟེན་
པའི་དགའ་ཐུབ་དང་། རྟོག་ཅམ་ཁོ་ནར་འཆེལ་བའི་ཐོས་བསམ་པ། གཉིས་ཀའང་བྱལ་བའི་ལམ་
ལས་གོལ་བ་སྟེ། རང་ལ་བཞུ་ན་དོན་གྱི་སྟོང་པོར་ཟད། རེ་འཕྲུང་ཐོས་བསམ་སྒྲིལ་པ་དང་། ལུང་
རྟོགས་བཤད་སྒྲུབ་མ་ལུས་པ། ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟན་པར། ཤེས་ཤིང་སྟོང་ན་དམ་པ་
ལགས། རྣམ་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ། རི་ལྗ་བ་བཞིན་སྟོང་པ་ནི། རྣམ་པ་ཉིད་དུ་དམ་པ་
དག ལམ་བརྒྱར་བསྟེན་པ་ཤེས་པར་མཛོད། གྱི་དུང་བདག་ནི་དུས་ཀྱི་སྟེགས་མར་སྒྲིལ། སྟོང་
མེད་འདུ་འགོད་ཟ་ཟིའི་རྒྱབས་སུ་ཆུད། ལས་རྒྱུང་དག་པོས་རྟོགས་རྣམས་ཀྱན་དུ་བདས། དམ་ཆོས་
རི་བཞིན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ། ཡང་དག་ལམ་གྱི་སྟོང་པོ་ནི། བདེ་ཐག་ཉིད་དུ་སྟེར་མཛད་པ། རྣམ་
པའི་མགོན་གྱི་ཞབས་དུ་བཞུ། རྟོན་པ་ཉིད་དུ་བྱས་མོད་ཀྱང་། རེ་ཡི་ཞལ་གྱི་སྟོང་དག་ལས། རྣམ་
པར་འོངས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན། སྒྲུབ་པ་རྒྱར་ལེན་གྱིས་སྟོང་པའི། རང་དབང་བྲལ་འདིས་ཤེས་
པ་འཕྱོ། རིགས་པར་སྒྲིལ་བའི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་དང་། སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་
དང་། རེ་ཉིད་ཁོ་ན་འཛིན་འདོད་སྟོན་པའི་ཡིད། འདི་དག་བདག་གི་ཡིད་ལ་འགྲན་བཞིན་འཕེལ།
དེ་རྒྱར་བདག་གི་འདིར་ནི་སྒྲུབ་པའི་ལུགས། འབང་པ་དུ་མས་ལེགས་པར་གསལ་བྱས་མོང། བྱིས་

སྒོའི་ཕྱིར་ན་ནོངས་པར་གང་གྱུར་ནམས། །མཁས་པའི་སྒྲེ་བོ་ནམས་ལ་བདག་འཆགས་སོ། །ཚུལ་
འདིར་རབ་དུ་རལ་བ་ལས་བྱུང་རབ་དཀར་དགེ་བ་སྟོན་ཟླ་ཀྱས་པའི་དཔལ་བཟང་པོས། །དྲིན་གྱིས་
སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་དགའི་ཡིད་ཀྱི་ཀྱན་གསལ་རྫོངས་པའི་ལུན་ཆོགས་མཐའ་དག་དང་བྲལ་ཏེ། །བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ནམ་པར་དགེ་བའི་སྒྲུང་བ་མཆོག་གི་དགེ་ལེགས་དམ་པས་བྱུང་གྱུར་ནས། །ཡིད་འོང་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་དགའ་སྟོན་བདེ་བས་སྒྱུར་བ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་རོལ་གྱུར་ཅིག །ཀྱ་མཆོའི་རུལ་གྱི་གངས་སྟེད་
ནམ་མང་ཞིང་གི་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་གཏམ་ཟབ་མོས། །ཡང་དག་ལམ་མཆོག་གསལ་བར་བྱེད་
ཅིང་ལོག་པའི་རིང་ལུགས་མ་ལུས་དྲུངས་ནས་འབྲིན་པ་ལ། །ཀྱལ་བ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་གྱི་ཐུ་བོ་འཇམ་
དཔལ་དྲུངས་ཞེས་གྲགས་དཀར་བ་དན་གཡོ་བ་དེ། །ནམ་པར་ཐར་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱར་འཛིན་
ལ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བདག་གྱུར་ཅིག །ཀྱལ་བ་མཆོག་གི་བཤེས་གཉེན་ཀྱ་མཆོའི་སྤྲུན་སྲར་བསྐལ་
པ་ཀྱ་མཆོར་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་། །ཀྱན་བཟང་སྟོད་པ་ཀྱ་མཆོའི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་སྟོད་ཅིང་ཐུགས་
ཀྱི་གསང་བ་ཀྱ་མཆོའི་མཛོད། །ཡང་དག་འཛིན་པས་སེམས་ཅན་ཀྱ་མཆོ་མཐའ་དག་སྟེད་པའི་ཀྱ་མཆོ་
ཆེ་ལས་སྟོལ་བ་ལ། །མད་བྱུང་སྟེང་སྟོབས་ཀྱ་མཆོའི་དཔལ་གྱིས་བཅེན་པའི་ཀྱལ་སྤྲུལ་ཀྱ་མཆོའི་ཐུ་བོར་
བདག་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་བསོད་ནམས་རབ་དུ་དཀར་བ་འདིར་ནི་དགེ་བའི་ཆ་ཤས་སྐད་ཅིག་ཇི་སྟེད་
མཆིས་པ་གང་། །དེ་སྟེད་གངས་ཀྱི་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཀྱལ་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱི་ཟབ་ཅིང་ཀྱ་ཆེའི་ཐེག་མཆོག་
ཆོས་ཀྱི་གཏམ། །ཀྱ་ཆེར་སྟོག་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོས་འཛིན་ཏེན་འདི་དག་སྟེང་ལ་ཡ་མཚན་བདེ་བ་
སྟེད་བྱེད་པའི། །ཡ་མཚན་དཔལ་མཆོག་དེ་ནི་ཐུབ་པ་ནམས་ཀྱི་འབྲིན་ལས་ཇི་བཞིན་འདིར་ཡང་ཉམས་
པ་མེད་གྱུར་ཅིག །གང་ན་ནག་དང་ཆད་པར་སྒྲུ་བའི་ཆོགས་ཀྱིས་ཀྱན་དུ་ལུས་ཅན་པན་བདེའི་ཐུག་དུ་
ནམ་པར་སྟེད་བྱེད་པ། །དེར་ནི་བདག་ནི་ཐུབ་པའི་ལུགས་མཆོག་རིགས་ཚུལ་དྲང་པོའི་རྩ་ཆེན་བརྒྱུང་
བའི་དཔལ་པོའི་དབང་པོར་ལེགས་གྱུར་ཏེ། །སྤྱོད་ན་ལུན་པ་མཐར་བྱེད་ཀྱལ་བའི་གདུང་འཛོལ་ཆོས་
ཀྱི་སྟེད་ལ་འགྲོ་ནམས་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་འགོད་པ་ལ། །མཆོག་དུ་བཤུགས་པའི་ཅོད་པན་དཀར་པོས་
ཀྱལ་བ་ནམས་ཀྱིས་བདག་གི་མགོ་ལ་དགེ་ལེགས་སྟེར་གྱུར་ཅིག །

མཐུག་བྱང་།

ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའི་ནམ་པར་བཞག་པ་གསལ་བར་བཤད་པ་བྱུང་བ་ལྟར་རྒྱུན་པའི་མངོས་རྒྱུ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དང་པོར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཇི་བཙུན་ཆོས་རྒྱ་མཚོ་བ་དང་ཇི་སྟོན་འཛིན་པའི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དཀའ་ཆེན་ཤེས་རབ་དར་རྒྱས་པ་དང་ཇི་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་འདུལ་འཛིན་
 རྒྱ་བཟང་ཆོས་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་བཀའ་འདིན་ལས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མ་ལ་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་
 མང་དུ་རྟེན་ཅིང་། སྤྱི་མུ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱུ་བཙུན་ལཱ་ལྷན་འདས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོན་ལ་འདོད་དགུར་
 དབང་བརྒྱུར་པའི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྒྱ་བཟང་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཞལ་སྤྲུ་ནས་
 ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་བཀོ་སྐྱལ་བྱངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་དུ་མའི་
 ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་བྱངས་ཤིང་མཁས་པ་རྣམས་དང་དཀའ་བའི་གནས་ལ་འབེལ་བའི་གདམ་ཡང་མང་
 དུ་བགྱིས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཇི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པ་སྤྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་
 རྒྱུའི་ལྷན་པ་ལྟར་གཟིགས་ཤིང་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཐུགས་སྤྲུག་པར་འབྲིངས་པ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཏིང་འཛིན་ལ་མངའ་
 བརྟེས་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་ཇི་བཙུན་དམ་པ་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལཱ་ལྷན་པའི་ཞལ་སྤྲུ་
 རས་ལས་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བཤད་སྟོན་དུ་མ་དང་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་
 སོགས་ལེགས་པར་ཐོབ་པའི་བཀའ་འདིན་ལས་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དུ་མ་དང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་
 རབ་རབ་འབྲུམས་ལ་རྒྱོ་བྱོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཤིང་རྒྱོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་ལ་མི་སྤྱེད་
 པའི་དད་པ་བརྟན་པོ་ཐོབ་པའི་སྟོམས་ལས་པ་དགེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པའི་སྟོན་མེ། འཇམ་དབྱངས་
 ཀོང་མའི་ལུང་གིས་བཀྲན་ཏིང་ལྷན་པ་ལྟར་ཆོ་དྲ་ཀློག་གི་ཞེས་བསྤྲུགས་པ་སྤྱང་སྤྱོ་རྟེན་པའི་དོ་རྟེན་རྒྱགས་
 པས་རང་ཉིད་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་བག་ཆགས་འཛིག་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐལ་མཉམ་གཞན་
 ལའང་ཕན་པའི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སྤར་སེམས་ཅམ་ཡན་ཆད་བསྐྱེགས་པ་ལ་མཁྱེན་རབ་

ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལྷང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆའི་མངོན་འཛིན་པ་ཁྲི་ཆེན་སྤུལ་
 པའི་སྒྲི་བློ་བཟང་བཟུན་པའི་ཉི་མ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་
 བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་ཅིག་ཡོང་བར་འདུག་པས་ཅིས་ཀྱང་མཐུག་གྲུབ་པར་གྱིས་ཞེས་དདུལ་གྱི་མཛུལ་
 ལྷ་ཇས་བཅས་བཀའ་སྤུལ་བ་དང་དུ་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཉི་འདབས་རི་པོ་སྤྲོས་ལྷན་གྱི་འགྲམ་
 དམ་ཆོས་དགའ་ཚལ་དུ་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་གིང་སྤུ་ལ་ཆེན་པོ་ལྷ་བྱའི་རིགས་མཐོན་པོར་སྤྲོས་གིང་སྤོ་
 གོས་ཆད་དུ་བྱུང་བ་མུ་མེད་ལྷ་བཙུན་ཡེ་ཤེས་བཟུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྤྲོགས་བམ་དུ་འདྲི་བ་པོ་ནི་
 དད་བཙོན་ནམ་དཔྱད་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་དགེ་སྦྱང་བསྟན་ནམས་ལུན་ཆོགས་ཀྱིས་བགྱིས་པའོ། །

འདིས་ཀྱང་ཐུབ་བཟུན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རྒྱལ་བ་སྤོ་བཟང་གྲགས་པའི་རིང་ལུགས་རྒྱ་མེད་
 པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བཟུན་པ་ལ་ལེགས་
 པར་ཞུགས་ཏེ་ཕན་བདེའི་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ནམ་པ་ཀྱན་དུ་སྦྱོང་པར་གྱུར་ཅིག། ་།

༡༡། །ལྷ་པོ་མཐོང་ནས་པར་བཞག་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲུབ་པ་

ཞེས་ཕུ་བ་བཞུགས་སོ།།

[illegible]

དེ་ཡང་ཆེ་འདིའི་རྟེན་པ་དང་། དགུར་སྒྲི། ཆོག་ས་སྤྱ་བཅད་པ་ལ་མི་བརྟེན་ཞིང་ནས་
 གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པའི་རྟེན་པ་ནམས་པར་དག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཐབས་
 ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཟབ་མོའི་རྟེན་པ་དང་བྲལ་ན་བྲམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་བྲལ་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་རི་
 ཙམ་གོམས་པར་བྲས་ཀྱང་སྤྲུག་བརྒྱལ་གྱི་ཙ་བྱ་བྲལ་ནས་འབྲེན་པར་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱར་རོ། །དེ་སྐད་
 དུ་ཡང་རྩེ་བཅུ་ན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། གནས་སྤྲུག་སྟོགས་པའི་གེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །དེས་འབྱུང་
 བྲལ་རྒྱལ་སེམས་ལ་གོམས་བྲས་ཀྱང་། སྤྱིད་པའི་ཙ་བ་གཙོད་པར་མི་རྒྱས་པས། །དེ་སྤྱིར་རྟེན་པ་བཟུལ་

རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། ཅིས་མོ། ། ་དེས་ལྟ་བའི་གོལ་ས་སྤར་བ་དང་། བདག་མེད་སྤར་མཁས་།
ཁྱིའི་མ་པའེས་པར་བྱ་བའི་ལྱིར་རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་མ་ཐའི་རྣམ་བཞག་མ་དོར་བརྩམས་ཏེ་བརྟོད་པ་ལ་གནིས།

སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུ་བ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་
 རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ལྷུ་བ། རི་རྒྱུད་དུ། ལང་ཀར་གཤེགས་
 པ་ལས། ང་ཡི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །བཏགས་པ་དང་ནི་ལྷུ་བ་མཐའ་འོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བཏགས་
 པ་བཤད། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་ལྷུ་བ་མཐའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན།
 ལྷུ་བ་མཐའ་སློང་བ་སྤྱིར་བཤད་། ལྷུ་བ་མཐའ་སློང་བ་སྤྱིར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྤྱུངས་
 པར་མ་བཏགས་མང་ཕྱད་པའི་སློང་རྒྱུན་སྤྱིས་ཆེ་འདོད་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྤྱུངས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའག་རང་གི་སློང་རྒྱུ་བའི་རྒྱལ་
 ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྤྱིར་བཤད་པ་ཞེ། ལྷུ་བ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་ཀྱང་། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་
 གསལ་ལས། ལྷུ་བ་པའི་མཐའ་སྤེ། རིགས་པའི་ལུང་གིས་རབ་ཏུ་བཏགས་པར་རང་གི་འདོད་པ་ལྷུ་བ་
 པ་ནི། དེ་ལས་ཐར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རིགས་གང་རུང་
 ལ་བཏགས་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་ལྷུ་བ་པའམ་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་སློང་རྒྱལ་དེ་ལས་གཞན་
 དུ་འདོད་པ་མེད་པས་ན། ལྷུ་བ་པའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལྷུ་བ།

དེ་ལ་དབྱེན་གཉིས། སྤྱི་རིལ་པ་དང་། རང་པོ། །སྤྱི་པ་དང་ནང་པ་ཙམ་གྱི་བྱུང་པར་
 ཡོད་དེ། སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཐག་དེ་ནང་པ་དང་། དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐོམ་གཏོང་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཐག་
 དེ་སྤྱི་རིལ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་ཡང་ཡོད་དེ། རྟོན་པ་བརྟན་
 པ་ལྷ་བ་གསུམ་གྱི་སྐོ་ནས་འབྱེད་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། རང་སྡེ་རྣམས་ནི་རྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་མང་
 ཅིང་ཡོན་ཏྲན་རྩོགས་པ་དང་། བརྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྷ་བ་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤོང་པར་འདོད་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་དང་རྟན་ཁིང་། གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི།

དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་དང་བཅས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མཛོགས་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་སྒྲིག་པོ་ལ་གོ་དེ་
ཅིང་འཛོལ་དང་། ལྟ་བུ་གཞིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་པར་གསུམ་
དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་བྱེད་བྱུང་བཤད་པ་ལ། བྱེད་པའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྐྱེད་ཏེ་
བཤད་པ། རང་སྤྱིའི་བྱུང་མཐའི་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱུང་མཐའ་སྤྱི་
པའི་ནང་ཆོད་གང་ཞིག་ དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིག་པ་ཡོད་
པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། བྱེད་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་པའི་མཆོད་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེད་ན། མཐའ་
ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་ན། བྱུང་འཇུག་པ། དབང་ཇུག་པ། རྒྱལ་བ་པ། སེར་སྐྱེ་བ། སུར་བྱུང་པ་དང་ལྟ་ལ་
རྟོག་གེ་སྤྱི་ལྟར་གསུམ་ཤིང་། ཅ་པའི་སྤྱི་ལྟར་ཡང་བཤད་དེ། བྱེད་བྱུང་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་
དང་། བྱངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱེད་པ་བ་དང་། གཅེར་བྱུང་པ་དང་། རྒྱང་འཕྲུལ་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱེད་པའི་ཆོད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བྱེད་བྱུང་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞི་དང་སྤོང་གཟེགས་ཟན་དང་། བྱུང་
ཟེ་རྒྱང་མིག་གི་རྒྱུ་སྤྱི་འབྲང་བ་སྤྱི། འདི་གཉིས་ལ་ནང་གསུམ་ཀྱི་འདོད་པའི་བྱེད་པར་མི་མཐུན་པ་
ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་བྱུང་པའི་མཐའ་སྤྱི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེད་བྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་རྒྱས་དགུར་འདུས་པར་འདོད་ལ། བྱུང་དང་། དབང་བསྐྱེད་པ་དང་། རྒྱང་གནས་དང་།
མཆོད་སྤྱི་དང་། རྒྱུན་སྤྱི་ལ་སྤོངས་པ་ཐར་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། རྣམ་ཞིག་སྤྱི་པའི་མན་ངག་
ལས་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་པའི་བདག་དབང་སྤོངས་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་རྣམས་དེ་ཁོ་རྟོག་ཉིད་མཐོང་
ཞིང་ཆོག་གི་དོན་དུ་གི་དོན་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། བདག་ནི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་
བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད། ལས་གསུམ་
པ་མ་བསགས་ཤིང་རྒྱུང་པ་ཟད་པས་སྤྱི་ལྟར་ཐངས་པའི་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། རྒྱོད་དང་། བདེ་སྤྱི་ག་
འདོད་ལྟར་སྤོངས་བདག་དང་བྱུང་ཞིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་པའི་རྒྱུན་ཆོད་དེ་བདག་འབངས་ཞིག་ཏུ་

གུང་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གངས་ཅན་པ་ནི། དང་སྒྲིང་མེར་སྒྲིའི་རྩེ་སུ་འབྱངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བདག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྟ་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལྟ། དེ་ཙམ་ལྟ་ནི། གཟུགས་སྒྲིའི་རིམ་གྱི་ལྟ་ལྟ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི། སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་དབང་པོ་ལྟ། སྒྲིའི་དབང་པོ་ལྟ་ནི། མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། རྩེ་དང་། བཀས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་ནི། ངག་དང་། ལག་པ་དང་། ཀླུ་པ་དང་། རྩུ་བ་དང་། འདོམས་རྣམས་སོ། འབྱུང་བ་ལྟ་ནི། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་རྣམས་སོ། དེ་དག་ལས་སྒྲིེས་བྱ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསག་ཡིན་པས་ཤེས་པོར་འདོད་ལ། གཙོ་བོ་དང་། སྒྲིེས་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་བ་བདེན་པར་འདོད་དོ། དེ་ལ་ཡང་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། འབྲས་བྱ་ཡིན་ལ་རྒྱ་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཐུ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྒྲི་གཙོ་བོ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྒྲི་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བདུན་དང་། གསུམ་པ་ནི་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། བཞི་པ་ནི། སྒྲིེས་བྱ་ལོ། དེ་ཡང་ཙམ་པའི་རང་བཞིན་དང་། སྒྲི་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཁིང་ཁྱད་པར་ཆོས་དྲུག་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། སྒྲིེས་བྱ་དང་། བདག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྒྲི་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཆེ་སྒྲིེས་བྱ་དེས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་པའི་འདོད་པ་སྒྲིེས་པ་ན། ཙམ་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྒྲུལ་པར་བྱེད་དོ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། སྒྲི་དང་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཁིང་། དེ་ནི་སྒྲི་ནས་ཡུལ་དང་། རང་ནས་སྒྲིེས་བྱའི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར་པའི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་སྒྲི་ཁིང་། ང་རྒྱལ་ལ་དཔྱེ་ན། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། རྩེ་རྩྭ་བས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། ལུང་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དེ་གསུམ་

ཅན་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ནམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྣམས་པ་ནི་ཟག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་པར་ཤ་བ་ནི་རྣམས་མི་འཐུང་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྣམས་རྣམས་བསགས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །འཆིང་བ་ནི་ལོག་པར་སྟོང་། །ལས་ནི་རྣམས་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྤྱིང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆོའོ། རྒྱུག་པ་ནི་ཆོས་མེན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། །ཐར་པ་ནི་ལུས་གཅིར་བྱ་དང་། ངག་མི་སྒྲ་བ་དང་། མེ་ལུ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་རྣམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ན་འདུག་པའི་གནས། འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གདུགས་དཀར་པོ་གྲེན་ལ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་ལྟ་སྟངས་དཀར་པོ། ཆད་དཔག་ཆད་འདུམ་སྟག་ཞེ་སྟེ་ཡོད་པ། སྟོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེར་འགྲོ་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམས་དུ་རྒྱལ་བ་དམ་པས། ཁ་བ་རྒྱ་སྒྲིས་མེ་ཏོག་དང་། །བཞོ་བ་མོ་སྟེ་ཏིག་མདོག་། གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བར། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །

རྒྱུང་འཕྲེན་པ་ནི། རྒྱེ་བ་སྤྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་དེ། རྒྱེ་བ་སྤྲ་མ་ཞེས་པ་ནི་སྤྲ་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་རྫོ་བྱུར་བ་ལས་སེམས་རྫོ་བྱུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་རྫོ་བྱུར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་རྫོ་བྱུར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དེ། ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་པ་ན། རྫོ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དོ་འཇིག་པ་ན་དོའི་རིམ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་གཅིག་ལུས་བྱུང་པར་འདོད་དེ། རྒྱེ་མཚན་དང་རྩིས་དཔག་ཆད་མ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུང་འཕྲེན་གྱི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་འདོད་དེ། ཉི་ཤར་ཚུ་བོ་བྱུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྤྲ་རྒྱུ་མཚོར་མ་གཟེངས་རིང་ཚོ་བ་དང་། །མ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་

པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན། །སྤྱི་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱང་། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

སྤྱི་པ།

ལྷ་བ་ངན་པའི་སྤྱི་ལ་སྤྱི་གས་འཆའ་བའི། །

བྱེ་རོལ་བྱུ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ། །

ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྤྱི་བར་བྱེད་པ་ནི། །

ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འདུག་པའི་ཐེས་སྤྱི་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྤྱི་བས་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པའོ། །

ལྷ་གཉིས་པ་རང་སྤྱི་བྱུ་མཐའ་རྣམ་བཞག་ཅུང་ཟད་བྱེ་སྤྱི་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་
པ་དང་། བྱེ་བྱུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་མཉམ་མེད་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་
པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས། མཐར་
དེ་རྩེ་གདན་གྱི་སྤྱི་ལ་མངོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཡུལ་ཙ་ར་ན་སེར་ལྷ་སྤྱི་བཟང་པོ་ལ་བདེན་
པ་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དེ་ནས་བྱ་ཆོད་ཡུང་པོའི་རི་པོར་བཀའ་བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་
ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་
བསྐྱོར་རོ། །སྤྱི་སྤྱི་གས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མཉན་ནས་
ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཇུག་དོ། །དེའི་ལོག་
དུ་འབྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀའ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུ་མཐའ་
སྤྱི་བ་བཞི་བྱང་སྤྱི། དེ་དག་ལས་དོན་སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྤྱི་བས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱི་བ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་རྩེས་སྤྱི་བྱངས་
ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་དེ། རང་ཅག་གི་རྣམ་པའི་རྩེས་སྤྱི་

འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་མེམས་གཉིས་ཏེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་སོ། །དེ་
 དག་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་
 བཞི་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། ལྔ་
 པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་
 བས་གཞལ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་སྒྱུར་ཡང་། རང་རང་གི་ལྷགས་ལ་དབུ་མ་པར་འདོད་
 དེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བུལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པར་རྫོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་
 མཐའ་སྒྲུབ་པ་བཞི་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤྱོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ན་མས་འབྲས་བུ་
 སྒྲེ་བའི་ཆེ་རྒྱ་འགག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ། རྒྱུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་
 མཐའ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོ་སྡེ་པ་དག་འདུས་བྱས་ན་མས་རྒྱན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པས་ཆད་པའི་
 མཐའ་སྤྱོད་ཞིང་། རྟན་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་སྐོལ་ཞེས་འདོད་དོ། །མེམས་ཙམ་
 པ་རྣམས་ཀྱན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་
 པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་སྒྲེའོ། །དབུ་མ་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་
 པའི་མཐའ་ལས་སྐོལ་ཞིང་། རོན་དམ་དུ་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་སྐོལ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གྲུབ་
 མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འཁོག་པར་
 བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་རྩ་བ་གོ་བ་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་རྩ་བ་གོ་བའི་ཐབས་དམ་པར་སྤྱང་བས།
 གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལ་མཆོག་དུ་བརྒྱུང་ནས་འོག་མ་ལ་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་རྩ་བ་བཀར་བཏགས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། རང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་
 དུ་འཇོག་ ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་འདས་པ་ཞི་པ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་གནས་མ་བྱ་པས་
 གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པས་རང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་
 དེ། དེས་ཁས་ལེན་པའི་བདག་ནི་རང་རྒྱུད་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རང་
 ཚན་ཀྱི་བདག་ནི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྤོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནི་མང་བཀྱར་

ཞི་ཞུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཕྱེ་བྲག་སྐྱ་བ། མདོ་ཞེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། རོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་སྐྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། དེ་ཕྱེ་བ། སྐྱ་བཤད། འདོད་ཚུལ་
དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་
མཐའ་སྐྱ་བའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དེ་ཕྱེ་ན། ཁ་ཆེ་ཕྱེ་བྲག་
སྐྱ་བ་དང་ཉི་ལོག་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་ནི། སྐྱ་བ་དཔོན་དེ་ཕྱིག་
བཤེས་ཆོས་ཙན། ཁྱིད་ལ་ཕྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཞེས་བཞོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ཆེན་
མོའི་རྒྱུ་ལྟོ་མཚོ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བས་སམ། དུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བས་ན་ཕྱེ་བྲག་
སྐྱ་བ་ཞེས་བཞོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་
ལོ། དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ། ཡུལ་ཙན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། དང་པོ་ནི། ལྷགས་
འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྟར་འདུས་པར་འདོད་དེ། ལྷང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་
ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་འབྱུང་གི་གཞི། ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
གཞི་རྣམས་སོ། །གཞི་ལྟ་བུ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་
ཉིད། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཉག་པའི་དངོས་
པོ་དང་། གཟུགས་ཤེས་ལྟར་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་མི་ཉག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ། དངོས་པོ་ལ་
རྣམས་གྲུབ་ཀྱིས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྣམས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཀྱན་
རྒྱུ་བདེན་པ་དང་བྲགས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དེ་ཕྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དེ་
བ་དང་། ཟག་བཙས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དེ་ཕྱེ་བ་དང་། འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཅོམ་པ་འང་སྐྱོས་ཆ་གས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོར་དུ་རྩང་
བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀྱན་རྒྱུ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྩ་བུ་དང་། སྤེང་

བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བུ་མ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་རྩ་བུ་མ་དུ་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པའི་
 རྟོག་པོ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་སྒྲིབ་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་འདོར་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་པ་འམ་སྒོ་སྒོ་ཆ་གས་བསལ་
 བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད།
 མཚན་གཞི་ནི། རྩལ་ཕྱན་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་སྒོ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་སྒོ་མི་
 འཇུག་པ། །བུམ་ཁུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་དེ། ལྷགས་འདིས་
 དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་བྱས་སུ་རུང་བའི་
 ཆོས་དེ། མཚན་གཞི་ནི། སྤང་པོ་རྩ་ལྟ་བུ་ལོ། །དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་
 ཟག་པ་བྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་ལམ་བདེན་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ཟག་བཅས། ཞེས་
 དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ལ་སྤང་བྱས་ཁྲབ་སྟེ། ཆོགས་སྦྱར་གཉིས་སྤང་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་
 ལམ་ནི་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དང་མི་སྒྲོབ་ལམ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་
 ཀྱི་ལམ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཕགས་ལམ་ཡིན་ན་ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་། འཕགས་ཀྱི་ལམ་
 ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དེ་ཟག་
 བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་བཞུན་པ་ནི། དུས་གསུམ་རྩ་བུ་འདོད་དེ། བུམ་པ་བུམ་པའི་
 འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བུམ་པ་བུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། མེད་དགག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་

ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུན་ཁས་མདོ་སྒྲེ་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་
 གྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་དུ་རྒྱུ་ཤིང་གཉིས་ཀྱི་ཆུན་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆུན་ཁས་ལས་
 འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པའི་རྟེན་དུ་ཐོབ་པ་དང་། བྱལ་མོ་གྱི་དཔལ་ཆུ་དང་འབྲེལ་པའི་ཆུ་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྟར་
 མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་། འདི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལུས་ངག་
 གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཛིན་
 པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྒྲིས་ཟེན་པའི་འོག་དུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་དུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་འཇུག་
 པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཆུལ་ལ། གང་ཟག་ཤེས་པ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་གསུམ། དང་
 པོ་ནི། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཆོགས་ཅམ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི། མང་པོས་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་
 གིས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་དང་། སྤང་བ་པས། སེམས་གཅིག་ཕུ་གང་ཟག་གི་
 མཆོན་གཞིར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
 མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། རྟེན་སྤྱད་པག་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་
 སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་
 རོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་པེམ་
 པོ། ལྟ་བུ། ཆད་མ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ལུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་
 མེད་རྟེན་ཆར་དུ་གཞལ་ཞིང་། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་
 པར་འདོད་དེ། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཤིང་གཉིས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆད་པའི་གཟུགས་
 མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ཞིང་། སེམས་དང་སེམས་ཕུང་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་
 པ་ནི། ཆད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་སོགས་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲིས་སྒྲུབ་ཅམ་ལ་དབྱེ་ན། ཟེན་པའི་སྒྲུབ་དང་། མ་ཟེན་པའི་སྒྲུབ་གཉིས་ཡོད། དང་
 པོ་ནི་སྒྲིས་ཕུའི་ངག་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ཆུ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ། ཟེན་མ་ཟེན་རེ་རེ་ལའང་། སེམས་

ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་རེ་ཡོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་སྒྲ་
དང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག་ སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། རག་གི་རྣམ་པར་
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག་ བཀའ་དང་བརྟན་
བཅོས་གཉིས་ཀྱང་མིང་ཆོག་ཡིག་འདུས་པའི་བདག་གིས་སྒྲ་སྒྲི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས། ལྷགས་
འདི་ལ་ལེམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་མི་འགལ་ལམ་སྟུང་མོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤང་བ། ལམ་གྱི་
རང་བཞིན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཞིའི་བྱང་ཆོས་མི་རྟག་སྟོན་པ་བརྟུག་ཡིན་ལ། བདག་
མེད་སྤྲོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་
རྣམ་པའི་དྲིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་ཁས་ལེན་ནོ། །སྤེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་ནས་
མང་བཀྱར་སྤེ་ལྡས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་པའི་དྲིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་མི་འདོད་
དེ། དེས་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྣམ་པའི་དྲིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་གྱི་བདག་མེད་སྤྲོ་
རགས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་
པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་དྲུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཛོལ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་སྤྲོ་པ་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་པ་སྟོན་པ་མི་ཤེས་པའི་
རྒྱ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །སྤྱི་བ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཤེས་སྤྱི་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ཡང་ཐོག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ། ཆོགས་ལམ། སྦྱར་
ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྦྱོབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ས་བརྟུའི་ཡེ་
ཤེས་མི་འདོད་དོ། །ཤེས་བཟོད་སྐྱང་ཅིག་མ་བརྟུག་གི་སྐྱང་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་།

བཙུ་བྱ་པ་ལ་མ་རྗེས་ཤེས་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་པས། ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྒྲེབ་ར་
འདོད་དོ། །ལམ་བདེན་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྷ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་པའགག་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་
བྱ་ག་ལ་ཆོ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་མཐར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྗེ་རྟེན་བུའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་ཐོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་
ཡོད་ཀྱིས་སྒོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་དེ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་སྒྲེལ་
ཏེ། ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་གྲངས་ནས་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་ནས་མི་སྦྱོབ་ལམ་གྱི་བར་ལྟན་
ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དེ། དམན་པའི་དག་བཅོམ་པ་ཡང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་
རྒྱན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་སྤྲོད་པས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཁས་ལེན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ལ་དགོ་འདུན་
ནི་གྲུད་དང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པའགག་བརྩི་ཡང་ཅིག་ཆར་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཞུགས་གནས་
བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་བྱུང་པས་བྱུང་པར་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོགས་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐྱལ་ཆེན་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་རྗེས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་བསྐྱལ་
བ་བརྒྱར་མཚན་བཟང་གི་རྒྱ་བསྐྱབས་ཏེ་སྤྲོད་པ་ཐ་མིའི་ཆོ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་གིང་བྱང་དུ་སྤྲོད་ལ་ལྟའི་བུའི་
བདུད་བདུལ། གྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་
མངོན་དུ་བྱེད་ནས། ཐོ་རངས་སྒྲེ་རངས་གར་བ་ཅམ་ན་མི་སྦྱོབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྤྲོད་
ལ་བདུད་བདུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྒྲེའི་གནས་སྐབས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲིམ་གསུམ་ལ་
མཉམ་བཞག་ཁོ་ནས་བྱུང་པར་འདོད་ཅིང་། མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱི་
མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཆོས་འཁོར་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། བྱང་
གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་བྱུང་པར་འདོད་དོ། །མངོན་པ་སྟེ་བདུན་སངས་རྒྱས་

གྲིས་གསུངས་པའི་བཀར་ཁས་ལེན་ཅིང་། བཀའ་ལ་སྒྲིའི་བཞིན་པས་བྱུང་པོ། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་
 བྱེད་ཀྱི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་
 གཞུགས་ཀྱི་རྣམས་ཐུབ་པའི་གསུང་དེ་དག་ཤེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་མེས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་བས་
 བྱང་རྒྱལ་མཛོད་དུ་བྱེད་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོར་རེས་པས། འག་མིན་སྒྲིག་པ་བཀོད་པ་དང་།
 མཛོད་སྤྱིད་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེར་མ་ཟད་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མི་འདོད་དོ། ཐེག་པ་གསུམ་
 ཀྱི་དྲག་བཅོམ་སྒྲིག་བཅས་པས་བྱུང་སྟེ། སྒྲིག་མེད་མུང་རན་ལས་འདས་པའི་ཆོ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རིག་
 པ་རྒྱུ་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཁ་
 ཅིག་སྟོན་པ་མུང་རན་ལས་འདས་ཆོ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གཟུགས་སྤྱིད་པ་བསྐྱུས་པ་ཅམ་
 ཡིན་གྱི། རོན་ལ་མུང་རན་ལས་འདས་པ་མེད་ཅེས་སྒྲིག་པ་ནི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྐྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པས་སྒྲིག་ཀྱན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགའ་ཏེ། སྒྲིག་
 བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་སྒྲིག་བདེན་སྤངས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྤར་བྱང་མེས་སྤྱིད་པ་ལས་ཉེན་དང་ཆོ་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་སངས་རྒྱས་
 དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སྤྱུ་ཁས་ལེན་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཟད་མི་སྤྱི་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དོ། རེ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དག་
 འདུན་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་དག་འདུན་ཡིན་ལ།
 དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་འདོད་དོ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་བཞག་
 ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་མུང་འདས་དང་འགོག་བདེན་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

སྒྲིག་པ།

བདག་སྤྱིད་རྣམ་དཔྱད་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་ཡིས། །

བྱེ་སྤྱིད་གཞུགས་ལུགས་རོལ་མཆོ་རྣམ་སྤངས་པ། །

ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། །

སྒྲོ་གསལ་གཞིན་ཞུའི་ཆོགས་རྣམས་རོལ་པར་མཛོད། །

ཅེས་བྱ་བཞི་པར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པོ། །

ཕྱ གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དཔྱེ་བ། སྒྲ་
བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀྱི་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་
ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་བ་དང་དཔེ་
སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དཔྱེ་ན་ཡུང་གི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་
པའི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་
དང་། གཉིས་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྒྱུ་འབྲུང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ་པོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་
བྱག་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་སྒྲུལ་འབྲུང་བར་གཙོ་བོར་བཅོམ་ལུན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་
སྒྲ་བས་ན་མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒྲོ་ནས་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བཛོད་པའི་
བྱེར།

བཞི་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་
ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་ཅམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྒྲོ་
རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དང་། ཡོད་
པ་ཤེས་བྱ། གཞི་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག་དེ་ལ་དཔྱེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ། མདོན་སྟོན་
གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ། དུས་གསུམ་དུ་དཔྱེ་བ། གཅིག་དང་ཐད་དགཉིས་སུ་དཔྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་
དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པས་དབྱེད་བཟོད་དུ་
གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རང་

དཔེར་ན་མུ་མེ་ཆང་མི་བདུང་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཁྲིམ་རང་གི་དགག་བྱ་པ་གས་
པའི་བྱལ་དྲུའོ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་རྒྱབ་པ་གང་རུང་འཕེན་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཆན་ཉིད།
དཔེར་ན་རྩ་ཁྲིན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཁྲིམ་རང་གི་དགག་
བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།།

པའི་པ་ནི། མཛོན་སྤྲུལ་ཚད་མས་དངོས་སྤྱོད་གས་པར་བྱ་བ་མཛོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རེ་
དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་རྗེས་སྤྲད་པག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སྤྱོད་གས་པར་བྱ་བ་རྟོག་གྱུར་གྱི་མཚན་
ཉིད། རེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག།

ལྔ་པ་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་འདས་
པའི་མཚན་ནིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་
འགའ་ཞིག་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ནིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགག་པ་ད་ལྟ་བའི་མཚན་ནིད།
འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཞིག་དུ་འདོད་དོ། །དངོས་
པོ་དེའི་འདས་པ། དངོས་པོ་དེའི་ཕྱིར་ལོགས་སུ་བྱུང་ཞིང་། དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ། དངོས་པོ་
དེའི་སྤྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བྱག་པ་ནི། སྔ་སྔ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་གི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ།།
 སྔ་སྔ་པའི་ཆོས་ཐ་དད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀྭ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུའོ།། རོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ལྡོག་པ་
 ཐ་དད་ཀྱིས་མ་བྱུང་གྲང་། ལྡོག་པ་དང་ཐ་དད་ལ་རོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་མ་བྱུང་སྟེ། བུམ་པ་དང་། མི་
 རྟག་པ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྩལ་ཕན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཕྱེ་བྲག་སྒྲིབ་དང་མཐུན་ཡང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་འབྲེལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྒྲིམ་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་རྗེས་གྲུབ་དུ་འདོད་ལ། མདོ་རྩེ་པས་དེ་
 རྩར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་། བྱེ་སྒྲིབ་དང་། ཐལ་འགྲུར་

བ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་མཆན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་
མཆན་ཉིད་པར་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་
འདོད་ལ། མདོ་སྐྱེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག་ཤེས་པ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དང་གསུམ།
དང་པོ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལ། ཆད་མ་དང་། ཆད་
མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆད་མ་གཉིས། མངོན་
སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་
མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། གང་ཟག་གཟུགས་ཅན་པ་ཆད་
མར་མི་རུང་སྟེ། གསལ་རིག་གིས་སྤོང་ཁིང་རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མི་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོ་
ལ། བཅད་ཤེས། ལྷག་ཤེས། ཐེ་ཆོས། ཡིད་དཔྱད། ཐེ་ཆོས་གསུམ་ནི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། ཤེས་
པས་ཡུལ་འཇལ་པའི་ཆེ་རྣམ་བཅས་སུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་སེམས་བྱང་རྗེས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉམ་བྱེད། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་མཆན་
ཉིད། དེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཆོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་ལོ།
ཡང་དེ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་དང་། ཆོས་ཅན་གཞན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་
བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་
པ་མི་རྟག་སྟོགས་བརྒྱ་དུག་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་སྤོང་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤོང་
མོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤོང་པ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྤོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་

མེད་སྤྱོད་འདོད་དོ། །

ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་
ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཤེས་
སྤྱོད་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་སྤྱོད་དང་འདྲའོ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐུབ་ཅན་མ་བཞག་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་
བཟོད་སྟན་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ལ། མཛོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་
དགོས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་
ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་དོ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སྤྱོད་གཞལ་བའི་ཤུགས་
ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཉོན་ཐོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ནི། དབྱ་བཅོམ་པ་སྤངས་ཏོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྤྱོད་པ་
དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་སྤང་སངས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་
བུ་མཛོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་སྤྱོད་མཚུངས་སོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་བཀའ་
ཁས་མི་ལེན་ཡང་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཁས་ལེན་པར་བགད་དོ། །

སྤྱོད་པ།

རིགས་པའི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྤངས་པའི་མཐུས། །

རིགས་པའི་རྒྱལ་འབྲང་དཔེ་ལྟོན་སྤྱོད་པ་ཡིས། །

རིགས་པའི་གསང་ཆོག་ཇི་བཞིན་བཟོད་པ་འདི། །

རིགས་པ་སྤྱོད་བཟུངས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་མཛོད། །

ཅས་བྱ་བཞི་བར་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱོད་བཅད་པའོ། །

བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྒྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

རྣམ་བརྟན་པ་ལ་དབྱེ་ན། རྩི་བཅས་པ་དང་། རྩི་མེད་རྣམ་བརྟན་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཀྱི་
རྩི་མེད་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩི་མས་བསྐྱད་པར་འདོད་པས་ན་རྩི་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྩི་མ་
མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྩི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་པས་ན་རྩི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་
ན། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་བའི་སྒྲ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་རྩི་བཅས་པ་
དང་། སངས་རྒྱལ་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འབྲུལ་སྒྲ་བ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པས་རྩི་མེད་པ་ཞེས་
ཟེར།

ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྩིས་འབྲང་དང་། རིགས་པའི་རྩིས་འབྲང་གཉིས།
དང་པོ་ནི། ས་སྤེའི་ལུང་རྩིས་འབྲང་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཆད་མ་སྤེའི་བདུན་ཀྱི་རྩིས་འབྲང་རྣམས་སོ། །
གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་བདག་ཉིད་
དུ་སྒྲ་བས་ན་སེམས་ཙམ་པ་འཇམ་རིག་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་པའི་གཞིའི་སྒྲ་ནས་ལམ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཉམས་
ལེན་གཏན་ལ་འབེབས་པས་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
གཉིས། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཆན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འདོད་དོ། །འདུས་བྱས་
ཐམས་ཅད་གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀྱན་བཏགས་སུ་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་པོ་རང་རྩིས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་།
བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་
གྲུབ་གཉིས་བདེན་གྲུབ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་རྩིས་གྲུབ་པ་དེ། ཀྱན་
བཏགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀྱན་བཏགས་དང་། མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་
ཆད་པའི་ཀྱན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་རྩ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཉིས་རྩ་བའོ། །རྩ་
ཆེན་གཞན་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ། གཞན་དབང་གི་མཆན་

ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་ནི།
འཕགས་པའི་རྩལ་ཐོབ་ལེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་
ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ལྟ་བུའོ། །བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་
གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ལེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཐུན་ཅི་
མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་དབྱེ་བར་བཀོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་
ནས་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྲུར་པའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རྟོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། ཐ་སྙད་དཔྱད་
བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་གྱི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་རྟོན་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། བརྟན་པ་དང་།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ རྟོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་ཤེས་
གྱི་ཆད་མས་རྟེན་པའི་རྟོན་དེ། རྟོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་ཉིད། ཆོས་དབྱིངས། ཡོངས་
གྲུབ། རྟོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་མཐའ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །རྟོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱུང་གྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་གྱང་། ཀུན་བདགས་གྱི་
ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟན་པ་ཡིན་ན་བརྟན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་
ཏེ། གཞན་དབང་དེ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱང་བརྟན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་དང་། མེད་དགག་
གི་འཛིག་ཚུལ་མཛད་མཉམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་མཐུན་ནོ། །གཟུགས་སྟོགས་དོན་ལྡེ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་
དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྟེང་དུ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་གྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་
མཐུས་ནང་ཤེས་པའི་རྩལ་གྱིས་སྟེང་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སྟོགས་
དོན་ལྡེ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཡང་རགས་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྟན་པས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་
དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་རགས་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཡུང་གི་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་ནམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
འདོད་པས་ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཁིང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཡིད་གྱི་ནམ་
པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་དོ། ཉེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་ནམ་ཤེས་ནི་ནང་གི་བག་ཆགས་
ལ་དམིགས་ཤིང་ནམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། རོ་པོ་མ་བསྐྱབས་ཡུང་མ་བསྐྱབས། ཐོགས་མེས་ཡུང་
ཀུན་འགོ་ལྟོན་དང་མཆོངས་པར་ལྟན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་གྱི་ནམ་པར་རིག་པ་བརྟན་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་
ཞིག་ལ་འདོད་དོ། ཉེ་ཡང་བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་གཉིས་ལས་བསྐྱབས་ཡུང་མ་བསྐྱབས་མ་ཡིན། དགེ་
ཙམ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དགེ་བ་མ་ཡིན། ཁམས་གོང་ན་ཡོད་པས་མི་དགེ་བ་འང་མ་ཡིན་ནོ།
ཉོན་ཡིད་ནི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནམ་པ་ངར་མེས་པའི་ནམ་པ་ཅན། རོ་པོ་བསྐྱབས་ཡུང་
མ་བསྐྱབས་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། འདྲུག་ཤེས་དྲུག་གི་འཛོག་ཚུལ་སྤྱི་དང་མཐུན་ནོ། ཁོད་མ་ལ་མངོན་
རྗེས་གཉིས་དང་། མངོན་སུམ་བཞིའི་ནམ་བཞག་ཁས་ལེན་ཁིང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྣལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་བྲལ། རྣམ་པ་དེན་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་གྱི་སྤྲོ་
འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པར་འདོད་ལ། རྣམ་པ་རྟུན་པ་ལྟར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་
གྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྲལ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་
གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ནམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་
བྱང་ཆོས་མ་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྗེས་ཡིད་གྱིས་སྣོང་པ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཆད་མ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྣོང་པ་དང་།
གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་པ་གཉིས་ཆོས་གྱི་
བདག་མེད་སྤྲོ་མོར་འདོད་དོ། བདག་མེད་སྤྲོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྣོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སྣོང་ཉིད་ལ་དེ་
གང་རུང་མི་དགོས་ཏེ། འགོག་བདེན་དང་མུང་འདས་གཉིས་ཀྱང་སྣོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་

བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་རང་འཛིན་ཆད་མ་དང་སྤངས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་
རང་འཛིན་ཆད་མ་དང་རོལ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཉོན་མྱེད་དང་ཤེས་མྱེད་གཉིས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་པདག་
འདྲིན་སྤང་རགས་གཉིས་ས་པོན་དང་བཅས་པ་དང་། ཅ་ཉོན་ཏུག་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཆོས་ཀྱི་པདག་འདྲིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ཡང་བྱང་མེམས་ནམས་ཀྱིས་ཤེས་མྱེད་
སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཉོན་མྱེད་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད། ཐུག་དམན་སློབ་པ་ནམས་ཀྱིས་
ཉོན་མྱེད་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་མྱེད་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཞག་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་ལ་འང་ཚོགས་སྒྲིལ་གཉིས། མཐོང་
སྒྲིལ་གཉིས། མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་ཐུའི་རྣམ་པ་ཞག་ཕྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དོའི་སྟེང་དུ་མ་པ་ཕྱེད་རྣམ་པ་ཞག་
ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྒྱལ་གྱིས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྐྱེམ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གོམས་པ་མཐར་ཐིན་པ་
ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱེམ་ལམ་དོ་རྩ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འདོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དང་
དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་དམན་དག་བཙོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེམ་
བུའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བུའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་
ལ་ཞལ་ས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འཐད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པས་དགེ་
འདུན་ཉི་ལྟེ་རྣམ་བཞག་བྱར་མེད་དོ། །འོ་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐལ་
པ་བརྒྱར་བ་མེད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་པ་བསྐྱངས་མ་བསྐྱངས་དང་། དེའི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་
ལ་འང་མཆོག་དམན་ཡོད་པར་མཛད་དོ། །ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་རྒྱལ་གྱིས་ཐེག་དམན་དག་བཙོམ་པའི་
ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཏུ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་ཡོངས་འགྱུར་བའི་
དག་བཙོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་རྩལ་བཅས་ནས་ཡིན་གྱི། རྒྱག་མེད་

ནས་འདྲུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་
འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འདྲུག་པར་འདོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གཅིག་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྐྱོན་བྱེད་གཅིག་པོར་བྱས་ཏེ། བྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཆོག་མཐོང་དང་འབྲེལ་
བར་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ནས་ས་བརྩུ་ལམ་ལྟ་བུ་རིམ་གྱིས་བཤོད་དེ་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་
གཉིས་བྱས་པར་སྒྲངས་ཏེ། འོག་མིན་དུ་རང་དོན་སྒྲངས་ཉོག་ས་ཐུན་ཆོག་མཐོན་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། གཞན་
དོན་འབྲིན་ལས་ཐུན་ཆོག་མཐོན་གསུག་གི་སྐྱེད་ཉམས་མཛོན་དུ་བྱེད་དོ། ། ཀླུ་པ་མཐའ་འཛིན་རྗེས་འབྲང་འགའ་
ཞིག་ལྟར་ན། མིའི་ཉེན་ལ་འཆང་བྱ་བ་འདྲེན་པར་མཛོན་ནོ། །

སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བྲང་ངེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་
པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།
བྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་བརྟན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་པའི་མདོ་དེ་བྲང་དོན་
དང་། དངོས་བརྟན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་པའི་མདོ་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
བྲང་འདས་ལ་གསུམ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐྱེད་ཆོས་ལོངས་སྤུལ་གསུམ་དང་། ཆོས་སྐྱེད་ལོངས་སྤུལ་
སྐྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེད་གཉིས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། རྒྱུ་བྱས་ཏི་བྱལ་
གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་གཉིས་དང་བཅས་ཁས་ལེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲིབ་ཞེས་བྱའོ། །

སྒྲིབ་པ།

རྣམ་འདྲན་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །

རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་སྒྲིབ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །

རྣམ་མང་མཁའ་པའི་གསུང་བཞིན་བཀོད་པས་འདིར། །

རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དགའ་བས་འདྲུག་པར་རིགས། །

ཞེས་བྱ་བཞི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་མཐོན་སུ་བཅད་པའོ། །

ཨ་བཞི་པ་ངོ་མཉེན་མེད་པར་སྒྲུབ་དབང་མ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཆོན་
ཉིད། སྒྲུབ་ཤད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་
རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་པའི་གང་ཟག་དེ། དབང་མ་པའི་མཆོན་
ཉིད།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་ཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་མ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་
ཐལ་པའི་དབང་ཁས་ལེན་པས་ན་དབང་མ་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་མཉེན་མེད་པར་
སྒྲུབ་པས་ན་ངོ་མཉེན་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཡོད། བཞི་
པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
མཆོན་ཉིད། སྒྲུབ་ཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་མཉེན་མེད་པར་སྒྲུབ་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཆོན་ཉིད། གཉིས་
པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཉག་མ་ཡང་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབང་མ་དང་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་
སྦྱོད་པའི་དབང་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས། བྱེ་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབང་མ་པ་
དེ། དང་པོའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཛོལ་ལྟ་བུ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་།
བྱེ་དོན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་མ་པ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་
གཞི་ནི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྷགས་ལྟར་འབྱེད་ལྟ་བུ། སྒྲུབ་ཤད་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཞིའི་རྣམ་བཞག་སེམས་ཅམ་
པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབང་མ་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་རྒྱལ་བ་
བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྦྱོད་པའི་དབང་མ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

རྣམ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབང་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབང་མ་པ་དང་།

མཐའ་མཐུན་པ་མཐུན་པའི་དང་དབྱུང་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། ཞི་བ་འཆོ་དང་། ཀླུ་མ་ལ་གྱེ་ལ་
དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་གྱེ་ལ་གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དང་། རྩོད་ཀྱི་དང་།
ལུ་བ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྩོད་ཀྱི་ནི་མཐའ་མཐུན་དེ་བཅས་པ་དང་མཐུན་ལ། ལུ་བ་པ་ནི་མཐའ་མཐུན་དེ་མེད་
པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའ་འདོད་ཚུལ། མཐའ་འཕྲོར་སྒྲིབ་པའི་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། མཐོ་
སྡེ་སྒྲིབ་པའི་དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས།
དང་པོ་གཞི་འཆོ་མཐའ་བཞག་ལ། ལུ་བ་དང་ལུ་བ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་
མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པར་བཞེད་དེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་བསྐྱེད་
ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་
དམ་བཤེན་པ་དང་། ཀྱན་རྩེ་བ་བཤེན་པ་གཉིས་ལས། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་
ཆད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། དང་པོ་འཆོན་ཉིད། རང་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་གསུམ་གྱི་ཆད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱི་རྟོགས་པར་
བྱ་བ་དེ། གཉིས་པའི་མཆོན་ཉིད། བུམ་པ་བཤེན་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་པོ་འཆོན་གཞི་དང་། བུམ་པ་ལྟ་
བུ་གཉིས་པའི་མཆོན་གཞི་ཡིན་ནོ། དོན་དམ་བཤེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་།
བསྐྱེད་སྟོང་ཉིད་བཞི་ཡོད། ཀྱན་རྩེ་བ་བཤེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀྱན་རྩེ་བ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་
རྩེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོད་ཀྱི་སྟེ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་ཀྱི་རྩོད་ཀྱི་སྟེ། ལུགས་འདིས་ཤེས་པ་
ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀྱན་རྩེ་བ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལུ་བ་ཅན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞི་དང་། ཀྱན་གཞི་
དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐུན་ནོ།
སྒྲིབ་ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་རྩོད་དཔག་ཆད་

མ་གཉིས། མངོན་སུམ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ།
རྣམ་པ་འབྱུང་མངོན་སུམ་བཞིར་ཡོད། མངོན་སུམ་ཐུ་མ་གཉིས་ལ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་པར་
ཁས་ལེན་ནོ། བྱི་རོལ་དོན་དུ་བྱུང་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་སྤྲོད་པོ་དང་སྤྲོད་པོའི་མངོན་སུམ་གཉིས་ཇས་
གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྲོད་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་
ཆད་མ་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་
སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྲོད་པོར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བ་བྱ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་ལྔ་བྱེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་གཞུང་འཛིན་ཇས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་
པ་དང་། སྤང་མོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྲོད་པོ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ལམ་ཁྲ་གསུམ་བཅོ་ཁྲ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ལ། བྱུང་པར་
ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་པར་
ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ལ། རང་རྒྱལ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་
བྱེད་པའི་ཐུར། ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མི་བཅི་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལ་གང་ཟག་ལ་བརྒྱུད་
ཡོད་པར་བཞེད་ལ། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་
བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒྲོམ་ལམ་དོན་རྟེན་ལ་བྱེད་པོ་དེ་འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་ཉོན་ལྔ་བྱེད་མ་ལུས་པ་
སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དབང་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་
ཀྱིས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྟ་བ་བསྒྲུབ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒྲོམ་ལམ་དོན་རྟེན་ལ་བྱེད་
ཏེ་འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་ཉོན་ལྔ་བྱེད་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་

འདོད་ལ། འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་སྤྱི་བསྟན་ཚུལ་ལ་ཚུད་ཀྱི། བྱངས་ངེས་པ་ལ་མི་ཚུད་དོ། །

སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་བཞག་བྱེད་དེ། ཀྱན་རྩེ་བ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོངས་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ལམ་ལོ་དང་པོ་བྱང་དོན་དང་། བར་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་བྱང་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྡེ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུགས་འདིས་བྱེད་དོན་འདོད་ཅིང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེར་སྡེ་མ་དང་འབྲོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་ལས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ལ། བྱེ་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་དུ་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བྱེད་རྣམ་བཞག་ལ། ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱེད་སྒྲིབ་པ་དང་། རྟོགས་བྱེད་བདག་མེད་ལ་སྤྱ་རགས་མེད་པས་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། ལུགས་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱང་པར་བཞེད་དེ། ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་པར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱང་པའི་མགོ་མི་ཚུམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ། །མི་འདྲ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ཅམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྡེ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

སྒྲུབ་པ།

རང་མཚན་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་བཞེད་པའི།

རང་ཀྱང་སྒྲུབ་པའི་གུ་མཐའ་རིན་ཆེན་དཔེ་ཀྱན།

རང་བཟོ་སྒྲུབ་ཏེ་ལེགས་པར་བཟོད་པ་འདི།

རང་ཉིད་མཁས་འདོད་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་བྱུང་སྤྱོད་ཀྱི།

ཞེས་བྱ་བའི་བར་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆོག་སྤྱོད་པའོ། །

ཨ་གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲུབ་ཤད། འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གུ་མཐའ་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་དེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་མཚན་ཉི། མཚན་གཞི་ནི། སངས་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྟར། རྒྱ་གཞུང་གི་པ་ལྟ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་ཞེན། ཐལ་འགྱུར་ཅམ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཀྱང་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དཔག་སྒྲུབ་པར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གུ་མཐའ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་གུ་མཐའ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གུ་མཐའ་ཐལ་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞི་གུ་མཐའ་ཆད་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་གྱིས་ཐལ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག་དེའི་ཆོག་བྱུར་གྱི་ཅམ་སྒྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གུ་མཐའ་གཙོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཞི་གུ་མཐའ་དང་། ལུལ་དང་། ཤེས་བྱ་རྒྱུ་མཐའ་རྟོག་གཅིག་དེ་ལ་དཔེ་ན། མངོན་སྟོན་གཉིས་སུ་དཔེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དཔེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཏགས་ལ་མ་བཞེན་པར་ཐོབ་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱས་པའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སྟོན་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ལུལ་དང་། རྟོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་རྟོག་གཅིག་མིང་གི་རྒྱུ་མཐའ་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། གཞུགས་སྒྲུབ་ཏེ་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚན་ནམ་ཏགས་ལ་བཞེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་དེ། རྟོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་གྱུར་

དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་
གངས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། ལྷ་མི་རྟག་པ་དང་། ལྷ་གང་ཟག་གི་པདག་མེད་རྣུ་པ་ལ་བྱེད། དེས་ན་
ལྷགས་འདི་ལ་མངོན་རྟོག་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་འགལ་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བ་སྒྲ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྟེན་དོན་གང་ཞིག་ བ་སྒྲ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་བ་སྒྲ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སྤང་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱན་ཚྭ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་
 ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀྱན་ཚྭ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་ཚྭ་
 གཉིས་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་དག་ཀྱན་ཚྭ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་ཚྭ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀྱན་ཚྭ་ལ་འཛིག་རྟེན་རང་དགའ་
 པའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། གཟུགས་དེ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་
 དག་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དེ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་བདེན་གྱུ་བ་
 དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
 མར་སྤང་བ་དེ་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་བ་སྒྲ་དང་འབྲ། གཞང་ཡང་འདས་མ་འོངས་ཞིག་པ་ན་མས་དངོས་པོར་
 འདོད་ཅིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ངོ་མོ་བ་དང་དུ་གྱུ་བར་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར།

ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལྔ་ལ་བཞེན་ནས་བདགས་པའི་ང་ཅམ་དེ་གང་ཟག་གི་མཆན་གཞིར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་ལ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བྱུང་། སློ་ལ་ཆད་མ་དང་ཆད་མིན་གྱི་སློ་གཉིས་ཡོད། ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ། ཡིད་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ནི་ལྔ་ལ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་ཅིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཅིང་། མེམས་

ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འབྲུལ་མ་འབྲུལ་གཉིས་
ཡོད་དེ། མཉམ་པའག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་མ་འབྲུལ་བ་དང་། ཚུར་
མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་པའི་མི་རྟག་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འབྲུལ་ཤེས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མི་སྣུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་
སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། རྣམ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་
པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་
དེ་རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་གསལ་པའི་རྗེས་དཔག་དཔེ་ཉེར་འཇལ་
གྱི་རྗེས་དཔག་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད། ཡུལ་དེ་ལ་འབྲུལ་ཡང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་
ཏེ། རྣམ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་རྣམ་མི་རྟག་པ་ལ་འབྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་སྒྲུབ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པས་བྱུང་། རྣམ་རྟག་
འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་
བྱ་རྟོགས་པས་བྱུང་། རི་བོང་རྩེ་དོན་སྦྱི་རི་བོང་རྩེ་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། རྣམ་རྟག་པའི་
དོན་སྦྱི་རྣམ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པའག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རང་
རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་བདེན་པས་སྟོང་
པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོར་འདོད་དོ། བདག་མེད་སྤྱི་མོ་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་མ་འབྱེད་པ་
ཡིན་གྱི། དགག་བྱའི་སྟོན་མ་མི་འབྱེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་དང་། གཞི་སྤང་མིགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་བྱུང་བཀག་པ་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱི་མོ་གཉིས་
ལ་སྤྱི་རགས་མེད་ཅིང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་འདོད་དོ། གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བདག་

འཛིན་པ་རགས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དྲུག་གསུམ་ས་ཐོན་དང་བཅས་
པ་ཉོན་ལྷིབ་ཏུ་འདོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་ལྷིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་
དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་ཆ་དང་། བདེན་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་
པའི་ཁྲི་མ་རྣམས་ཤེས་ལྷིབ་ཏུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་ལའང་ལམ་ལྔ་ཡུལ་ནམ་བཞག་དང་།
ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྩའི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་མདོ་སྤྲེལ་བ་ལ་བཞེན་ནས་བྱེད་དོ། ཐེག་པ་གསུམ་པ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་
ཁྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་
པའི་ལྟ་བུ་རིགས་པ་མངོན་པ་རྒྱལ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱོམ་པ་ལ་བཞེན་ནས། མཐར་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
རྩོམ་པ་པོ་ལྟུང་ཏེ་དེ་འཛིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་
བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དབྱུང་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྟག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་
སྒྲོན་དུ་རྟག་བཅས་མུང་འདས་འཛོལ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་རྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་
རྟག་མེད་མུང་འདས་འཛོལ་དགོས་པར་འདོད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
ཁས་ལེན་ཞིང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བུ་རིགས་པའི་
རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲོན་ནས་རྒྱལ་པར་བསྐྱོམ་སྟེ་ལྷིབ་པ་སྤྲོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་ལྷིབ་
ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་ཤེས་ལྷིབ་སྤྲོང་བའི་མགོ་མི་ཙོམ་ལ། ཤེས་ལྷིབ་སྤྲོང་བའི་མགོ་ས་བརྒྱུད་པ་ནས་
ཙོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སྤང་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱུད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་
ལྷིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བཞེན་ནས་ཤེས་ལྷིབ་མ་ལུས་པར་
སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲོ་བཞིའི་ལོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མུང་འདས་དང་འགོག་བདེན་ལ་

དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་དོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་དང་། ཐམ་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོས་
ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བར་པ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་
ཁྲབ་པར་བཞེད་དོ། །ཤེས་རབ་སྟོང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐམ་ལ་འགྱུར་བ་རྣམས་གྱི་
ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་
ལ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མ་ལུས་པར་ཞེགས་ཀྱང་། ཐ་སྟོན་དུ་མིང་རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་
ལ་བཅིང་གྲོལ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཞན་ངོར་སྟེལ་མི་དགོས་པར་
རང་ལུགས་ལ་བསྟོན་མེད་དུ་འཛིན་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུ་མཐོན་པོར་
ཆོས་སྟེ་སྟོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྒྲུབ་ཅེས་ཡིན་ཞེས་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་གཏན་མེད་དུ་བཟུང་
ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཐམ་ལ་འགྱུར་བའི་བྱི་མ་ཅེས་
ཡང་མི་བྱོལ། །དེས་ན་སྟོང་པའི་ཕུན་ཆོགས་མཐའ་དག་མེ་འབར་བའི་རྒྱབས་ལྟར་མཐོང་ནས་གྲོལ་
བདོན་དུ་གཉེར་བ་དག་གིས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པའི་ལྟ་བུ་དམ་པ་ལུས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཡང་ཅེ་དབུ་མ་ཐམ་ལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གསུམ་པར་བྱའོ། །

རྣམས་པ།

གཞུང་ལུགས་གསེར་གྱི་འཛིན་མར་ཡོངས་འབྲེལ་ཆོག་དོན་གཏིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ། །

ཆོད་མན་བྱིས་པའི་སྟོང་ལ་འཛིན་སྟེར་སྟོང་གིས་རིགས་པའི་རྒྱབས་སྟེང་གཡོ། །

རྣམ་མང་ལྟ་བུའི་རྒྱ་རྒྱུད་སྟོང་འགྲེད་ཆོགས་ལ་གཉིས་སྟེས་རོལ་བའི་གནས། །

ཕྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཉེར་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་སུ་ཡིས་དཔོག། །

འོན་ཀྱང་སྟེ་བོས་ཐོབ་པའི་བྱ་རྒྱུད་སྟེ། སྟོར་བྱང་མཐུན་པའི་རྒྱུད་གིས་ཉེར་བསྐྱལ་ཏེ། །

གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་དབུས་སུ་སོན་པ་ལས། །ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་སྟེང་བ་དེང་འདིར་སྟེད། །

གང་དག་མཁས་མཆོག་གི་པེ་མཛུགས་སུ།

ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྒྲུབ་འདོད་ན།

རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་སྒྲིང་པོ་མཛོད་བསྟུན་འདི།

སྒྲོགས་ལ་གཞོན་ཕྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱ་ཡིན།

དེད་དུས་མཁས་སྒྲིང་པོ་སྒྲིབ་པའི་ཅན། གྲུ་ཆེན་གཞུང་ལ་ཡུན་རིང་མ་སྦྱངས་པར།

རྟེན་བཀྱར་བསྟུ་བྱེད་ཅོམ་པའི་སྒྲོགས་གར་གྱིས། འལ་བ་སྦྱར་ལེན་གང་དེ་ཨེ་མ་མཛར།

ནམ་དཔྱད་མཁའ་ལས་ལེན་བཤད་འོད་སྟོང་ཅན།

གར་བས་ཉེས་བཤད་ཀྱན་ད་ཟུམ་བྱེད་ཀྱང་།

ནམ་དག་གཞུང་ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་ཆལ་ཆེན་པོ།

ངོ་མཆར་དོན་གྱི་འཛུམ་དཀར་ཅི་ཡང་ཤོད།

ཀྱུ་པོད་མཁས་པའི་གཞུང་གི་བཅུད་བསྟུན་ནས། རབ་འབྱུངས་གྲུབ་མཐའི་གསལ་བྱེད་བཀོད་འདི་ཡང་།

འབྲན་སེམས་ཐུག་དོག་དབང་གིས་མ་ལགས་ཏེ། རང་དང་སྐལ་མཉམ་སྒྲོ་བྱས་འཕེལ་བྱེད་ཡིན།

ཚུལ་འདི་འབད་པ་ལས་བྱུང་ལེགས་སྦྱང་ནི།

ཟླ་བའི་འོད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་མཛོན་པ་དེས།

འགྲོ་ཀྱན་ལྷ་ངན་གཅོང་རོལ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ།

ཡང་དག་ལམ་གྱིས་ཉག་ཏུ་དབུགས་འབྱེན་ཤོག།

ཅས་གྲུབ་མཐའི་ནམ་བཞག་མཛོད་བསྟུས་པ་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱང་བཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དད་བཙོན་

ནམ་དཔྱད་དང་ལྷན་པ་གྱི་ཤིང་ག་དབང་སྐལ་བཟང་དང་། དགེ་སྦྱོང་དག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་

བསྐྱལ་ངོར། བཅུན་པ་དགོན་མཆོག་འཛིན་པ་མེད་དཔེ་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་ཆེ་ལ་སྦྱར་

བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཉེ་མཁྱེན་ཆེ་རིང་ངོ་།

༥

༄༅། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའི་

ཅ་བ་འབྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྡིམ་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་

ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་

བྱ་བ་བཞུགས་

སོ།།

༄༅། རྣམ་སྤྱོད་སྟེ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་གཏན་གཤིའི་གར། རབ་བསྐྱར་
མཐའ་ལས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ། མང་ཕྱེ་རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ། རྟོན་མཛད་
ཤུག་མེད་བརྒྱད་པར་བཅས་ཕྱག་འཆོལ། ཁྲ་བྲལ་མཁྱེན་རབ་རལ་གྱི་རྟོན་དང་ལྷན་ཅིག་སྤོང་པའི་
མཁར་གདོངས་མི་ཤེས་དག། རྒྱགས་ཇི་ལྟར་དང་འདྲུམ་ལྟར་མཆོ་སྒྲོས་ལེགས་བཤད་འཆད་ལ་ལྷན་
ཅིག་འགྲོ་ལ་བཞད། ཆོས་མཛོད་གང་བསྐྱམས་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་ནལ་འབྱོར་བྲན་པར་གང་དེ་བཞིན་
མིན་འདི། རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་བྱིད་ཀྱིས་བདག་སྒྲོང་ག་མཆོག་ལྷན་ཅིག་ནམ་བུ་མཛོད་།
འོ་མཆོ་ལས་འོངས་ཤེས་དཀར་ལྷན་པོའི་དབང་སྒྲོན་ཟུར་ཕྱུང་ངོམ། ཁྲ་རྒྱས་ཞལ་ལས་དཀྱུས་རིང་
འདྲན་བྱེད་ལྷན་པོའི་མདའ། འཕངས་པས་སེམས་མོངས་སྐྱབས་ལོ་ནམ་དཔྱད་ཆེས་བཀྲའི་
པར་འབྱུལ། བྱིད་ཀྱིས་རྗེས་ཆགས་མཆུ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་སྤུས་མ། འདི་
ན་མདོ་སྤྱོད་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཆོན་རིས་ཅམ་གྱིས། སྤྱོད་ཆེ་སྐྱབ་བསྐྱན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་ནམ་མཁུ་
འོད། འབྲིན་མཛོད་སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལྟེ་སྤུས་བཅས་སོགས། རྒྱབ་དབང་ཞལ་སྒྱིན་ནམ་ལ་མི་
གུས་དཔྱད་ལྷན་སྤྱ། རིགས་གྱུར་དེད་དཔོན་མཁས་བསྟེན་ངལ་བ་བརྒྱས། རྒྱབ་མཐའ་རྒྱ་མཆོའི་
མཐར་སོན་སྒྲོན་མེད་པའི། ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྟེན་འདི་དཔྱད་ལྷན་ནམས། དགའ་བཞིན་

ཀྱན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེ་བྱངས། །བརྟན་དང་སྟོན་པ་ལྷ་བས་ཐུ་ནང་གཉིས། །བཀར་བདགས་
 ལྷ་དང་བསྐྱེད་པ་སྤྱིད་པའི་གཉིན། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་སྤྱོད་བྲལ་འབྲས་བརྟག་འགོག་བརྟན། །སྟོན་
 པ་སྒྲོན་ཟད་གཉིས་བསྐྱོག་གཞན་གྱི་ཕྱིར། །སྐྱབས་འགྲོ་མེན་དང་སྟོན་པ་གཅིག་འདོད་འབྲུལ། །བདག་
 ལྷའི་ཞེན་ལྷལ་སྐྱབ་འགོག་ཐུ་ནང་གཉིས། །དང་པོར་མངོན་སྟོག་དབང་གིས་ཆད་རྟག་སྤྱ། །བདེན་
 དངོས་འདོད་འགོག་དངོས་སྤྱ་དངོས་ཉིད་མེད། །ཐུ་ནང་ལ་ཞེན་དོན་སྤྱ་སེམས་ཅམ་པ། །སྟོན་སྟགས་
 སལ་ཆེར་རང་སྤྱེར་འདྲེན་གྲུས་མང་། །རང་རང་མཐའ་བྲལ་རྟོག་བདགས་གོང་མས་འགོག་འོག་
 མ་འོག་མའི་ལྷ་བའང་གོང་མའི་སྟགས། །གཞན་ནམས་མཐར་སྤྱང་མཐའ་བྲལ་སྤྱའི་ཞབས་ལུགས། །
 ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ། །

||

ཕ ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་དུས་སུ་སེར་སྤྱ་ཡིས། །གངས་ཅན་གཞུངས་བརྩམས་དེའི་བདག་
 རམ་དབྱེ་ལ། །སྤྱོ་བདགས་མེ་འབྲས་སྤྱ་སྟགས་ལུགས་མང་གྲུས། །འགའ་ཞིག་གདོད་ནས་སྟོན་སྟགས་
 ཐད་དེ་འཆད། །ལ་ལར་ཀྱན་སྟོན་དྲང་སྤྱོང་མཆོད་འོས་འདོད། །མཆོད་སྤྱིན་གཉིས་རིམ་འདིར་བྱང་
 གངས་ཅན་སྤྱ། །གཞན་སྤྱེ་སྤྱི་པ་སྤྱ་སྟགས་བྱེད་སྟགས་མིང་། །ཉིར་ཁྱ་བཤད་ཀྱང་འདིར་གསལ་མེ་
 འབྲུམ། །ཁྱར་འབྲུལ་རང་སྤྱེར་མི་མཆུངས་གངས་མ་བཀག །ཆད་སྤྱ་གཅིག་དང་རྟག་སྤྱ་བརྟག་གཅིག་
 གྲགས། །ཕྱར་བྱ་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་སྟོན། །ཆུར་མངོས་ཆད་སྤྱ་མེད་སྤྱ་ཕྱར་བྱ་པ། །
 རྱང་འཕེན་སྟགས་སོ་རང་བཞིན་རྱར་སྤྱ་འབྲུལ། །རྱ་འབྲས་ལྷ་སྟགས་མེ་འདོད་འདོད་བཤད་ཕྱིར། །
 རྩ་སྤྱ་གཏན་མེད་འགྲོ་གསུམ་ཅམ་སྟགས་འབྲུལ། །རྟོག་གེ་སྟོམས་འཇུག་འདོད་གདུང་ཕན་རྩམ་གྱིས། །
 མཐོང་མིན་རྩེས་འགྲོ་མེད་པས་རྱ་འབྲས་མེད། །ལུས་སེམས་ཅམ་བདག་ཞིག་ཕྱིར་སྤྱ་མེད། །སེམས་
 ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟན་རྱུད་གཅིག་མིན། །འབྱུང་ལས་སེམས་སྤྱེ་སྤྱང་འདས་དངོས་པོ་མེད། །མངོན་
 སུམ་ཆད་མ་རྩེས་དཔག་ཆད་མིན་འབྲུལ། །སེམས་ཕྱིར་དེ་སྟོན་སོང་གྲུབ་གཡོ་དྲན་འད་ཕྱིར། །གོས་
 གསལ་རྩེས་འགྲོ་ཀྱན་མཁྱེན་རྱ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་མེད་མངོན་མིན་རྩེས་དཔག་བཀག་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་

ཆད་མཐའ་རྣམ་པར་བཀག་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། །

༥ སེར་སྐྱ་མཆོད་འོས་དབང་ཕྱག་ཚུ་ལྷུང་སྟོན། །གངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྐྱ་སེར་
སྐྱ་སོགས། །དབྱེ་ངོ་སེར་སྐྱ་མངོན་གསལ་ལྟ་མེད་པ། །གངས་ཅན་རྩར་བཅས་རྣམ་འགྱུར་ཚུ་ལྷུང་
ལུགས། །མངོན་སུམ་ཆད་མ་དབང་པའི་འཇུག་པ་གཉིས། །རང་དོན་འབྲེལ་བདུན་གཞན་དོན་རྣམ་
གསལ་གཉིས། །དབང་ཕྱག་རྒྱུད་དང་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་ལུང་། །ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་རྟག་དངོས་
ཤེས། །ཟ་པོའི་བདག་ཡོད་སྤྱི་སྟོར་གནས་མི་གནས། །ཤེས་རིག་སྐྱེས་བུ་བདག་སོགས་ཉེར་བཞི་བཅས།
ཅ་བ་བྱེད་པོ་རྟག་གཅིག་ལུལ་དང་བྱབ། །མི་གསལ་ཡོན་ཏན་མཉམ་འདོད་གནས་ལུགས་སོགས། །དེ་
ལས་ཆེན་པོ་ཤེལ་འདྲ་གཉིས་འདྲེས་འཇུག། །ཡོན་ཏན་སྟོང་སྟོང་བས་རྩལ་ལུང་བདེ་སྐྱ་སོགས། །སྟོ་
ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱེ་དང་པོ་ལས། །དེ་ཙམ་ལྷ་སྐྱེད་དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལ། །གཉིས་པས་ལས་སྟོའི་
དབང་པོ་ལྷ་ལྷའི། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འཇུག་བྱེད་ལུ་བཞིའི་ཕྱིར། །ཉེར་ལྷ་གཙོ་བདག་ལ་སྐྱུང་
ཤིན་ཏུ་འབྱུལ། །སྐྱེ་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྩ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། །ལྷར་ཡོད་གསལ་འགྱུར་འཇིག་པ་
ཐིམ་མཐའི། །སྐྱ་ཆོགས་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་སེམས་མེད་ཕྱིར། །བྱིན་མེད་མི་ཙོམ་སྐྱེས་བུས་མིན་མི་
ཤེས། །རང་བཞིན་ངོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གྱིས། །སྐྱེ་གནས་འཇིག་ཅིང་རྒྱ་ཡོད་འང་རིམ་
ཕྱིར་འབྲས། །བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་གཙོར་ལྷའི་ལམ་སོགས་ཀྱིས། །འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་
བདག་གནས་ཐར་པ་གཉིས། །མཆོན་ཉིད་ལྷ་བཅུའི་འཆིང་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས། །ཡོད་ཀྱང་
སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །སྐྱེད་བྱེད་རྟག་དང་མ་ཉམས་འབྲས་ལྟོག་འགལ། །ཤེས་ཕྱིར་མི་
སྟོང་བྱབ་ཕྱིར་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་ཤེས་མིན་རྟག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི། །ཞེས་སེར་སྐྱ་བདང་གངས་
ཅན་དག་གིས་སྐྱོ་བརྟགས་པའི་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ། །

༥

༥ ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་བམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སོགས། །ཆངས་པ་བད་སྟོང་ལས་སྐྱེས་དུས་
མིང་བདུན། །ཞལ་བཞི་ལུས་ཆ་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི། །མི་རིགས་བཞི་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་

པོ། རིག་ཕྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཤུ་མེ་རྩུ་མཚོག་ རྟག་ཞི་སྟོན་པ་བད་སྤྱོད་སྒྲ་ཕྱེད་མིང་། །སྒྲ་ཚོགས་
བཞིར་ཕྱེད་སྒྲ་ཡི་ཆངས་པ་སྒྲ། །ཡོ་རིང་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་ཆ་མེད་རྟག་ བདེན་འབྲུག་རབ་རིབ་
ཀྱིས་བསྐྱད་སྒྲ་ཚོགས་སྤང་། །ཕྱི་ནང་སྤྱིན་སྟེག་ལམ་དང་འཇག་བདེ་ཐར། ཆང་མ་རིག་ཕྱེད་ཁོ་ན་
ལ་ལའི་གཉིས། ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་རིག་ཕྱེད་མཐར་སྒྲ་སོགས། །བྱུང་ཕྱི་ཤེས་རྟག་སྒྲིམ་བུ་ཉི་
མའི་མདོག་ ལུན་འདས་ཁོ་ནས་སྤྱོད་བཅུད་འཆིང་སོགས་ཕྱེད། །གསེར་མདོག་མཐོང་ཆེད་ཆར་
ཐེམ་པ་གྲོལ། ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་རིག་ཕྱེད་གསང་བ་པ། །བདུད་ཅི་ཐིག་ལུང་ཤེས་རིག་རྟག་
པའི་བདག་ ཆ་མེད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་བདེན་གྲུབ་འདོད། རིགས་བཞི་མེད་འབྱུར་མིང་སྤྱིང་ཀྱན་སྒྲུད་
གྲུར། །འཆོ་བ་ཆོས་ཡིན་དཔུལ་པའི་རྒྱ་གང་སོགས། །ཞེས་ཆངས་པ་དང་བད་སྤྱོད་པ་དང་རིག་ཕྱེད་མཐའ་
བ་དང་གསང་བ་པ་བཞི་ཡིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཆང་བསལ་གྱི་སྒྲ་བས་ཏེ་བཞི་པའོ། །

མ ཅོར་ལྷ་རྒྱ་པ་གཞོན་རྒྱ་མ་ལེན་སྟོན། །བྱུང་འབྲུག་པ་དང་རྒྱ་པ་ལྷའི་ཆོས་སྒྲ། རྟོག་
པན་ལལ་ག་མཚན་མོ་ལྷ་སོགས་ལུང་། །བྱུང་འབྲུག་བུད་མེད་མང་བསྐྱོར་སྒྲ་ལུན་གནས། ཉི་སོགས་
མཚོག་དེ་བཅའ་ཐེ་ལུས་ཀྱིས་ཕྱེད། །དོ་བོ་གཉིས་ལས་ཞི་བསྐྱོམ་ཐར་པ་ཐོབ། མ་ཞིའི་ཉ་དང་རུས་སྒུལ་
པག་ཞོད་དང་། མི་ཡི་སེང་གེ་མི་བྱ་བྱུང་དགའ་ཕྱེད་གཉིས། རྟང་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལུན་འབྲུག་
པ་བཅུས། །བཏོན་དང་བཏེག་མནན་བསད་བསྐྱས་མགྱན་བཅུ་བསད། རིགས་བཅས་དོན་བྱས་སྤྱིག་
སྤྱངས་སེམས་ཅན་བཏུལ། །ཕྱེད་པོ་བདག་དང་ལས་རུས་རང་བཞིན་དང་། །ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་
སྤོང་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། །རྒྱུད་ཡིག་སོགས་བསྐྱོམ་ཐར་འདོད་འཁོར་མཐའ་འདོད། །རྒྱལ་དཔོག་པ་
སྟོན་སྒྲུད་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ། །བདག་ནི་སྤོང་དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྟེན་སོགས། །ཁྲི་མ་སྒྲིམ་བུའི་རང་བཞིན་
ཀྱན་མཁྱེན་མེད། །མཐོ་རིས་ཐར་འདོད་འང་བྱས་བྱགས་ཞེ་བཅུད་རྒྱ། །རྩ་བཞི་རྟང་གསུམ་མགོ་
གཉིས་ལག་པ་བདུན། །གསུམ་བཅིང་བྱ་མཚོག་ང་རོ་རིག་ཕྱེད་བྱེད། །གསུམ་མམ་བདུན་བདུན་མར་
གྱིས་མཚོད་སྤྱིན་འདོད། །མདོན་སུམ་རྟེན་དཔག་ཉེར་འཇལ་སྒྲ་བྱུང་དང་། །དོན་གོ་དངོས་མེད་ཞེས་

སྤྱག་རྒྱ་དང་སྤྱག་སྤྱོད་འབྲུར། །འདོད་ལྟོས་རྣམ་མེད་ཀྱན་བྲལ་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་རྟག་དུ་
སྤྱེའམ་གཏན་མི་སྤྱེ། །ཞེས་དབང་སྤྱག་པ་དང་ཕྱེ་རིག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་
ཏེ་དུག་པོ། ། །

ཕ རྒྱལ་བ་དམ་པ་བྲུ་མཆོག་ཐོང་རིས་སྟོན། །ཟ་ཕྱེད་མཆོད་འོས་གཅེར་བུ་ཀྱན་དུ་རྒྱ། །སྤྱག་
ནི་ལུས་ཆད་རྟག་བདག་སྤྱེས་བུ་འགྲོ། །མདོན་སྤུམ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སྤྱི་གསལ་འཇལ། །ཚུལ་
གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གཅིག་པ། །རྒྱས་ཕྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ལུང་། །སྤྱག་
དང་སྤྱག་མིན་ཟག་པ་སྤང་པ་སྤྲོམ། །བཅིངས་ཐར་འགྲོ་འོངས་དགུའམ་སྤྱག་ཟག་སྤྲོམ། །ངེས་ན་
འཆིང་ལས་སྤྱིག་བསོད་ཐར་པ་དགུ། །ཀྱན་ཀྱང་རྗེས་དང་ནམ་གངས་རྟག་མི་རྟག །དུས་གསུམ་རྗེས་
དུག་སྤྱག་ཅན་དུག་གསལ་དགུ། །སྤྲོམ་ཁྲ་བརྟུལ་ཞུགས་ཁྲ་དང་ཡེ་ཤེས་ཁྲ། །སྤྱོད་པ་བརྟུ་གསུམ་ལམ་
འདོད་ཐར་པ་གཟུགས། །འགྲོ་ཁྲ་ལུས་ཁྲ་དབང་པོ་གཅིག་ཁྲ་སོགས། །འཆིང་བ་སྤུམ་བརྟུ་དུག་ཅུ་
ལས་ཆེ་སོགས། །མ་བརྩམས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉལ་སོགས་ཕྱིར། །ཀྱན་མཁྱེན་མེད་དང་ཤིང་སོགས་
སེམས་ཁྲ་གུལ། །ལྟར་སྤང་མང་ཡང་གནད་ཆུང་འདིར་མི་སྤྱོ། །རྗེས་དང་ནམ་གངས་ཕན་ཚུན་
གཅིག་མེད་འཇིག །ཐར་པ་གཟུགས་ཕྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་འབྲུར། །ཆེ་ཆུང་འབྲུར་ན་མི་རྟག་ཚུལ་
གཅིག་འང་འགལ། །ཞེས་ཀྱན་དུ་རྒྱ་དག་གིས་སྤྱོ་བདགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པོ། ། །

ཕ རང་སྤྱེ་ཕྱེ་སྤྱེ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་པ། །བཞིར་ངེས་འདིར་ནི་གུལ་མཐའ་ཁྲར་མིན་
གསུངས། །འདི་བཞི་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྤྱེ་ཚུལ་གཉིས་འང་། །ཐེག་གསུམ་ལ་སྤྱད་གསུམ་འདོད་
ཁྲ་དེ་འབྲུལ། །ཉན་ཐོས་སྤྱེ་གཉིས་ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བརྟུ་སྤྱག་སྤུམ་
སོགས། །ཐེག་ཆེན་སྤྱོན་བཀར་མི་འདོད་ཕྱིས་འདོད་གསལ། །ཕྱེ་བྲག་བཤད་མཆོག་ཅོ་བར་སྤྱེ་ཕྱིར་
དང་། །རྗེས་ཀྱི་ཕྱེ་བྲག་སྤྱེ་བས་ཕྱེ་སྤྱེ་བ། །བྱེས་ཚུལ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྤྱེ་པལ་ཆེན་དང་། །གནས་

བརྟན་མང་བཀྱར་སྡེ་བདུན་ལྔ་གསུམ་གསུམ། ཡང་ན་ཡལ་ཆེན་སྡེ་བརྟན་གནས་བརྟན་བརྟ། ཉེ་
 ཀུན་ཤེ་སྡེ་སྡེ་དང་སྡེ་གཉིས་འགལ། འདུས་ཅམ་ལ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་བཤད་སྤྱིར་ཡང་། མང་བཀྱར་
 སྡེ་ལྔ་བརྟན་མེད་བདག་སྡེ་ཡང་། གསུམ་ལྔ་བདག་མེད་ཀུན་མཆུངས་དེ་གཞན་མིན། བདེན་
 གཉིས་ཕྱང་ཁམས་སྦྱེད་མཆེད་འགྲོ་ལྔ་ཟས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ། ཉམ་
 མཁའ་སྒང་མུན་ཕྱ་རྟུལ་ཆ་རིག་མིན། མངོན་རྟེན་ཆད་མ་ལམ་ལྔ་བྱང་ཆུབ་སྟོགས། བྱིན་དྲུག་དག་
 འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྟན། བརྟན་གཉིས་མཛད་པ་ཆ་གཉིས་རྫོགས་སངས་རྒྱལ། རྟེན་མེད་
 གསུམ་ཀར་ཤེས་རིག་རྒྱུན་ཆད་འབྲས། བཅོམ་དང་གཞིག་པས་སྒོ་འདྲར་མི་འདྲར་ཆོས། རིམ་
 བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། གསུམ་སྤྱིར་སྡེ་བདུན་བཀའ་དང་ཡུང་འདུ་བྱེད། མངོན་
 སུམ་དབང་ཡིད་རྟུལ་འཕྱོར་འང་རང་རིག་མེད། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་རྣམ་པར་རིག་མིན་གཟུགས།
 དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་གཞི་ལྔ་དངོས་པོ་རྣམས། གཟུགས་ཕྱང་དེ་མིན་སངས་རྒྱལ་མི་སྒྲོབ་ཆོས། རུན་
 མང་མིན་མང་ལེགས་ལྔ་གཞུང་སྟོགས་སྒྲོས། ཞེས་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ནས་དུས་གསུམ་རྣམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་
 དུ་སྒྲ་པའི་སྐབས་ཏེ་བརྟན་པོ། ॥

༥ མདོ་སྡེ་ཆད་མར་སྡེ་བས་མདོ་སྡེ་པ། དབྱེ་རྩ་ལྔ་རིགས་རྟེན་འབྲང་རྣམ་པའི་གསུམ།
 བདེན་གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་མ་རྣམས། ཡུང་ཁམས་སྦྱེད་མཆེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཞི། ཡུང་
 རྟེན་རྣམས་ཐར་མཐར་གནས་བཅེ་སྟོགས་ལམ། ཞུགས་གནས་རང་རྒྱལ་གཉིས་དང་རྫོགས་སངས་
 རྒྱལ། དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྡེ་བདུན་བཀའ་མིན་བྱས། མངོན་པ་མདོ་འདུལ་ནང་གནས་རང་
 སྤྱི་འཆད། ཡུང་ནི་ཆོག་གཟུགས་ཕྱ་རྟུལ་ཆ་ཡོད་མེད། རིམ་མིན་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཅན་ཆད་
 མར་མིན། མ་བྱས་དངོས་མེད་འདུ་བྱེད་ཤེས་མེད་བརྟན་གསུམ་
 གཟུང་རྣམ་གཉིས། གྲངས་མཉམ་རིམ་འཛིན་སྒྲ་ཆོགས་གཅིག་རྣམ་འདོད། ཡུང་རིགས་སྡེ་རིམ་གསུམ་
 རྒྱ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ། སྤངས་རྟོགས་མི་ཉམས་ལུས་ཤེས་ཡན་ལག་རུང་། མངོན་སུམ་དབང་

ཡིད་ནལ་འབྱོར་རང་རིག་བཞི། །མངོན་སུམ་སྒྲུང་ཡུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་ཤུགས། །བྱང་འཕགས་
མཉམ་གཞན་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་སངས་རྒྱལ། །ཞེས་རྟག་པའི་བདག་དང་རྗེས་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་ཆད་མར་
སྒྲ་བའི་སྐབས་ཉེ་དགུ་པའོ། །

॥

༄ འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྒྲ་དང་། །བར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབྱ་སེམས་
གཉིས་བཞག་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཐུབ་དགོངས་མཆོག་དམན་འང་བཞེད། །བྱད་པར་ཐེག་
ཆེན་མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་བསྐྱུས། །རེ་རེའང་མཁས་རྣམས་དབྱ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀྲལ། །རྒྱལ་བའི་
ཡུང་བསྟན་གིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས། །བྱམས་མགོན་འང་མ་དབྱངས་རྩིན་གྱིས་དགོངས་འབྲེལ་དང་། །སློ་
གྲོས་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་དབྱ་སེམས་སྟོལ། །གསར་བྱེ་བཞིར་གྲགས་མི་འཐད་གསུམ་རུང་བཞེད། །ཡལ་
ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་མིན། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ། །སྒྲ་བས་
རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། །དབྱེ་བ་ཡུང་རིགས་རྗེས་འབྱང་རྣམ་བདེན་རྩུན། །ལེགས་བྱེ་ངེས་
དོན་གཞན་གཉིས་བྱང་བའི་དོན། །བྱང་ངེས་རྟོན་རིགས་དགོངས་རྗེས་བཞི་བཞིས་བྱེད། །དང་པོ་
བྱང་དོན་ཡུང་དང་ཕྱི་རོལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྒྲུང་ལ་དགོངས་དེ་གཞན་ཆེད། །བར་པ་ཐེག་ཆེན་
ཟབ་མདོ་སྒྲ་བཞིན་མིན། །མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །དགོངས་ཕྱིར་སྒྲ་བཞིན་མི་
རུང་སྐར་འདེབས་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས། །སྐྱེ་མེད་ཆོས་བཟོད་རང་
གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས། །གཟུང་འཛིན་རང་མཆོན་རྒྱ་འབྱས་མཆོན་མཆོན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་
དགོངས་དེ་བཤད་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་། །རྗེ་མས་ཁམས་ནི་རྣམ་ངེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །ཐེག་གསུམ་
རིགས་ངེས་རིགས་ཆད་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་ངེས་འབྱུར་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཕྱི་མས་
མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། །སྟོན་དང་དོན་གཉེར་སྤྱིད་ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་འང་གྲུབ། །ཀུན་བཏགས་
བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་གཞན་གཉིས་པོ། །བདེན་མེད་སྐར་འདེབས་བརྒྱུག་པ་དབྱ་མའི་ལམ། །དངོས་
ཀུན་བདེན་ན་བྱེད་པོའང་ཀུན་རྫོབ་དུ། །ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅི་བདེན་གཉིས་ཡོད་རྒྱལ་གཉིས། །དང་པོ་

དབུ་མེམས་ཡོད་མེད་ཅོད་ས་དང་། གཉིས་པ་ཀྱུན་ཉོན་སྤོང་རུང་བ་སྟེན་གཞི། ཡིན་མིན་ཀྱུན་རྫོང་
 རོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཅམ། རྩས་བཏགས་འང་གཉིས་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྩུག་གྲུབ་འབྲུལ། བཏགས་
 ཆ་ཀྱུན་བཏགས་ཡོངས་ཆད་རྣམ་གྲངས་གཉིས། མེད་དང་མ་སྐྱེས་ཀྱུན་རྫོང་རིམ་བཞིན་འཛིག་འབྲུལ་
 གཞི་འབྲུལ་བ་གཞན་དབང་དག་མ་དག རིམ་བཞིན་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་རྣམས། བདག་
 གཉིས་བཏགས་པས་སྤོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་གཉིས་དང་རེ་རེ་འང་ཉི་ཤུ་སྟོགས། སྐྱེས་
 བརྗོད་དོན་ཐོབ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ། རྫོང་བཅུད་ཆགས་འཛིག་གནས་སྟོན་ཆ་འབྲུལ་། འཕྲོད་
 པ་སོ་དྲུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་གཟུགས། རི་དབྱིབས་སྟོགས་མིན་དེས་པའི་ལས་འདག་སྟོགས།
 ལུང་སྟོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་སྟོགས་མི་འབྲུལ་། ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཐོག་དབྱེ། ཀྱུན་
 ཉོན་སྐྱེ་རུང་དམིགས་པ་ཀྱུན་རྫོང་བདེན། རྣམ་གྲངས་བ་སྟེན་བདེན་སྟོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། རྣམ་
 དག་ལམ་དམིགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན། རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སྟོགས་དབྱེ་བྱེ། མངོན་
 རྟོག་དབང་གིས་ཆད་མར་མངོན་རྩས་གཉིས། མངོན་སུམ་བཞི་དང་དབང་མངོན་ལོག་མ་འབྲུལ། རྩ་
 རོལ་དེ་སྤོང་ཕྱིར་དེའི་བདག་འགལ། དེ་མིང་མང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མངའ་འགལ། མིང་
 དོན་གཅིག་འབྲུག་མ་དེས་བདག་འབྲེས་འགལ། ཆོལ་བཞིས་བཅའ་བཞིན་མེད་ཕྱིར་དེར་དེ་མེད། ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་པ་དེས་ཕྱིར་དེ་གཞན་མིན། སྤྱ་རྒྱལ་བསྐྱོར་ཆོ་གར་ངོས་རྒྱལ་སྟོགས་ལ། མི་བཟོ་ཆ་
 བཅས་བཟོས་ན་རགས་མི་འགྱུར། སྤྱ་རབ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱེ་སྐྱེའི་མིན་ཅི་འགལ། མང་པོས་བཀག་ཕྱིར་
 དབུ་མེམས་དེ་འཕྲོད་འབྲུལ། མཉམ་བཞག་ངོར་མེད་དངོས་གཅིག་ཡིད་མང་ཕྱིར། དེ་ཡིད་འོང་
 དང་མི་འོང་སྐྱོར་སྐྱང་སྟོགས། ཁྱི་སྟོགས་མ་རྒྱུངས་ཕྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཅམ་བདེན། དོན་རྟོག་ཞེན་
 གཞི་མེད་པས་རྟོག་མེད་ལ། དེར་སྐྱང་འབྲུལ་པས་དེ་དང་རྩས་གཞན་ཤེས། རྟོན་ཕྱིར་འདི་བསལ་
 ཀྱུན་རྟོག་བརྒྱ་སྟོགས་ཐོག་འབྲུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་སྐྱང་ཅོད་པའི་གཞི། ཅོད་ཚུལ་བདེན་མི་
 བདེན་རྣམ་ཡོད་མེད་དམ། རྫོངས་པས་མ་བསྐྱད་བསྐྱད་པས་བདེན་རྩུན་ཅོད། དབུ་མེམས་བདེན་
 རྩུན་ཡོད་དང་དངོས་སྟོགས་མིན། རྣམ་བདེན་ལ་གསུམ་སྤོང་ཕྱེད་ཆོལ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྲངས་

མཉམ་སྒྲ་ཚོགས་གཉིས་མེད་རིམ། ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བྲམ་ཟེ་འདོད། གཟུང་པའི་གྲངས་
 ཉིད་ནམ་འདོད་ལྟ་སྒྲོ། རྒྱ་ཚོགས་ཤེས་ནམ་གཅིག་འདོད་ཆོས་གྲགས་ཁབས། རྣམ་རྒྱན་ལ་གཉིས་
 རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྤང་དེ། ཡོད་དང་མེད་པས་དེ་བཅས་དེ་མེད་གྲགས། རྣམ་རྒྱན་ཕྱིར་དོན་ལུལ་བྱས་
 ཚད་འབྲས་ལོ། མི་འཐད་ཕྱིར་དོན་གྲུབ་ན་སེམས་ཅམ་ཅི། རྟོག་ངོར་ཟེར་ན་རྣམ་བདེན་ལ་མཚུངས་
 འབྲུལ། ཆོས་ཀྱང་སེམས་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་ཅིངས། རྟོན་ཡོན་འཁོར་འདས་གཅིག་འགྱུར་
 རྟོན་སྟགས་མང་། སེམས་ཅམ་དོན་ཅི་མི་ལམ་མིར་སྤང་བ། སེམས་ཡིན་མི་སྤྱོད་མིན་གཞན་མིན་
 བཞིན། རྣང་གྲགས་སེམས་མིན་སེམས་ལས་རྒྱས་གཞན་མིན། ཀྱུན་གཞི་མ་བསྐྱབ་ལུང་མ་བསྟན་
 པའི་སེམས། སྤྱ་བ་རྟོག་གྱུར་ས་པོན་ཐམས་ཅད་པ། ཉོན་ཡིད་དེར་དམིགས་རང་སེམས་བྱད་པར་
 ཅན། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྒྲུ་མཆེད་རྗེས་འབྲངས་འདོད། མ་བཤད་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་
 མིན་སྟགས་ཕྱིར། བརྒྱད་མིན་ཚོགས་དུག་ལྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲངས་ལུགས། རྟོམ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་
 དམིགས་པར་མཁས་དཔོན་ཕྱིར། ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བརྒྱ། དམིགས་
 པ་མཚན་མའོ་བཞི་དང་སྤུལ་ཏུ་གཉིས། བསྐྱུས་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགྲུའང་ཁྱ་སྤང་སྟགས། བརྒྱ་
 གཉིས་བཞི་སྟགས་ས་དང་ཡར་ཕྱིན་བྱད། བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གཉིས་མིག་སྟགས་གནས་འགྱུར་དང་།
 སྒྲུ་བཞི་ཁྱ་སྟགས་བརྒྱ་གཉིས་འཕྲུན་ལས་སྟགས། འབྲེད་གཉིས་རྒྱན་དང་དགོངས་འབྲེལ་སྟགས་
 ལས་བཤད། ཕྱི་དོན་སྟགས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་ཏེ་
 བརྒྱ་པོ། །

ཕ མཐའ་བྲལ་དབྱས་སྤྱོད་པོ་ཉིད་མེད་པས། དབྱུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། དབྱེ་
 བ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་གཞན་མིང་ཅམ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། བདེན་དངོས་
 རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། དབྱུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབྱུ་མ་པ། སྤྱ་མེད་
 མཐའ་ཀྱན་བྲལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས། བྱང་རིམ་བྱུང་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ལྷས། ཐེག་ཆེན་སྐྱན་

དངས་དབྱ་མར་བཀྲལ་སྲོལ་ཕྱེ། །དགྲ་བརྒྱར་སེམས་ཙམ་སྲོལ་ཕྱེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །ཙ་བ་སངས་
 རྒྱས་བརྒྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བཀྲལ། །རྩ་བུས་སྦྱོན་བརྒྱང་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་ཕྱེ། །ཟླ་བའི་ལེགས་
 བཀག་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྐྱབ། །དེ་རྩེས་ནི་འཛོམས་རང་རྒྱད་གཉིས་པ་བྱས། །ཅི་ཡང་མེད་དང་
 གཞན་སྟོང་རྟག་བདག་སྟེ། །བདེན་གཉིས་མི་འདོད་ལུགས་མེད་ཆད་གྲུབ་མེད། །ལ་སོགས་མཐར་
 རྒྱང་དབྱ་མར་སྒོམ་ཀྱང་མིན། །བྱད་པར་ཟླ་བའི་ལུགས་སྒོམ་ཀུན་མཁུན་ལ། །ཀུན་དུ་དབྱར་འཛིན་
 རྟེན་ལ་འགལ་འབྲལ་མང་། །ཐམས་ཅད་མཁུན་ཡང་རི་སྟེད་མི་མཁུན་འགལ། །དེ་མེད་ཟད་སྟོང་
 ལུགས་ངན་དབྱ་མར་འབྲལ། །དོན་དམ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་ཐུབ་གྲུབ་ཆེས་འགལ། །ལས་འབྲས་འདོད་
 དང་རྣམ་སྒྲིན་གཏན་མེད་འགལ། །མ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་འབྲལ། །བསྐྱལ་པར་
 མི་འཇིག་ལས་དང་དབྱ་མ་འགལ། །རང་ལུགས་ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་དབྱ་མ་འགལ། །མ་དབྱད་དེ་
 གཞིར་དབྱད་དོན་དེ་བྱེ་བ་འགལ། །སྟོང་མིན་ཐར་ལམ་ཞི་སྟོན་གཉིས་མེད་འགལ། །ཅི་ཡང་མ་བསྒོམ་
 སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་འགལ། །དེ་གཞན་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྦྱེས་ཁས་ལེན་དང་། །བདག་འདོད་ཙམ་གྱིས་
 བདག་སྦྱེས་ཁས་ལེན་དང་། །བསྐྱལ་མང་གནས་ཀུན་བསྐྱབ་ཀྱང་འབྲས་དུས་ན། །རི་སྟེད་ཅིག་ཀྱང་
 མི་ཤེས་ལམ་རིམ་འབྲལ། །རྟག་མེད་གཟུགས་རིག་གཏན་མེད་སྒྲུབ་ཞི་འགལ། །མངོན་རྩེས་གཉིས་
 འདོད་ཆད་མ་མི་འདོད་འགལ། །སྒྲུབ་ཕྱེད་ཡོད་དང་ཆད་གྲུབ་དངོས་མེད་འགལ། །མ་དེས་སྟོབས་
 ཐོབ་འཁོར་བའི་རྩོགས་སངས་འགལ། །འཇིག་རྣའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་དང་འགོག་པ་འགལ། །བདག་
 མེད་སྤྱ་རགས་རྩ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་འགལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་འགལ། །དོན་
 དམ་རིགས་གྲུབ་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་འགལ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན་མིན་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་འགལ། །
 འཁོར་ཙ་གསུམ་དང་ཞི་སྟོན་གཅིག་པ་འགལ། །དེ་འགོག་བསྟན་བཙོས་གང་དེ་ལུགས་ཡིན་འགལ། །
 འཐད་པ་བྲལ་ཡང་ལུང་དང་རིགས་པ་འགལ། །གཞི་ཀུན་མེད་དང་བྱད་གཞི་གདགས་གཞི་འགལ། །
 རྩོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོགས་ལམ་སྤར་འཇུག་འགལ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་འཕྲོ་འགྱུར་བག་ཆགས་
 འགལ། །བརྟོན་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒོམ་ངན་རྟེན་འབྲལ་རྒྱ། །རང་རྒྱད་རྟགས་སམ་རང་དབང་རྟགས་གཅིག་

ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་རང་དབང་གིས། །བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་རྟགས་འགོད་རང་
 རྒྱུད་པ། །མདོ་སྡེ་ནལ་འབྱོར་དབྱུང་རང་རྒྱུད་གཉིས། །ཐུ་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྐྱབ་ཕྱི་མས་འགོག་ །རང་
 མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། །བདེན་མེད་ལ་དགོངས་དེ་དང་དེ་མེད་གསུངས། །
 རྣོང་གཞི་བདེན་བརྟགས་ཆ་དང་དེས་རྣོང་པ། །རིམ་བཞིན་གཞན་དབང་ཀྱན་བརྟགས་ཡོངས་གྲུབ་
 རྟེ། །རང་དབང་མིན་ཕྱིར་བརྟགས་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ཕྱིར། །སྤྱད་པོ་མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་
 དོན། །ཡོད་ཕྱིར་དམན་མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མིན། །ཐག་འབྲེལ་སྐྱུལ་འཛིགས་སྐྱུག་འཛིན་སྐྱོས་
 གསལ་བཞིན། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་མོངས་འཛོམ་གནས་ལུགས་མིན། །དོན་དམ་ཕྱི་རོལ་མེད་
 གསུངས་སེམས་ཅམ་གཅིག་བྱ། །གནས་ལུགས་སོགས་གསུངས་ནམ་པའོ་སེམས་ཅམ་སྐྱས། །བྱེད་
 པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །དབང་ཤེས་ནམ་ལྟན་གཟུང་འཛིན་རྒྱ་འབྲས་རིམ། །དམག་
 སོགས་གཞན་འདུས་བརྟགས་ཡོད་རིགས་མཐུན་རྒྱལ། །བསགས་པའང་ཐུས་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་
 རྒྱུན་རུང་། །ཟླ་བ་གཅིག་བརྟེན་ཟླ་གཉིས་སྣང་བ་སོགས། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་སྐྱར་འདེབས་འབྱུར། །
 ལུལ་སྣང་མེད་ཕྱིར་ལུལ་ཅན་རང་རིག་མིན། །བདེན་ན་རིག་པོར་ཡོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །དེར་
 ཡོད་བདེན་གྲུབ་མི་དགོས་ཆོས་ཉིད་བཞིན། །རིག་ཤེས་རྣེད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དབྱུང་བཟོད། །བདེན་
 པར་བཟོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དབྱུང་ཕྱིར། །རིག་ཤེས་དབྱུང་བཟོད་བདེན་གྲུབ་འདིར་དགག་བྱ། །
 རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མཐུན་དཔེ་སྤྱི་ཕྱིར། །ཤལ་ཆེར་དགག་རྟེན་འགལ་ཟླ་དམིགས་འགོད་
 དཔེར། །དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་མི་ནི་དོན་དམ་པར། །གཟུགས་ལ་མི་བཟོ་ན་དབང་བཞིན་སོགས་འགོད། །
 ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་དམ་པ་ཟག་མེད་སྟོ། །དོན་ནི་ངེས་རྣེད་མི་བསྐྱེད་ཕྱིར་བདེན་པའོ། །སྐྱབ་ཕྱིར་
 ཀྱན་རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན། །སྣང་ལྟར་དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་མི་རྒྱས་ཆོས། །ཐ་སྙད་བདེན་ཕྱིར་
 ཀྱན་རྫོབ་ཡང་ལོག་དབྱེ། །དང་པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཟུགས་བརྟན་སོགས། །མདོན་རྗེས་གཉིས་
 དང་མདོན་སྐྱུལ་གསུམ་བཞི་རིམ། །རིགས་ངེས་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཟད་དང་རྫོགས་བྱང་མཉམ། །སྐྱ་གསུམ་
 གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་སྐྱུལ་བརྒྱ་སོགས། །དུག་གསུམ་ཉོན་སྐྱེ་བ་ཤེས་སྐྱེ་བ་བདེན་འཛིན་སྟོར། །ཉན་

རང་ལམ་མཐུན་ཁྱད་པར་དུས་འབྲས་ཀྱིས། །རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་ནམ་བདེན་རྩོན་མཐུན་གཉིས། །དང་
 བོ་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ནམ་པ་དངོས། །གཉིས་པ་ནམ་པ་དངོས་མེད་མེད་གེ་བཟང་། །ནམ་རྩོན་རྩི་བཅས་
 དང་མཐུན་རྩི་ཏེ། །ནམ་རྩོན་རྩི་མེད་དང་མཐུན་ཀམ་པ་ལ། །འབྲུམ་སོགས་ངེས་དོན་དོན་དམ་མ་
 སྦྱར་མདོ། །གཉིས་པར་མཚུངས་ཀྱང་དྲང་དོན་དགོངས་འགྲེལ་ལུགས། །མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་
 འདྲ་བྱེད་ཅི་མེད། །རྒྱན་སྒྱུག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །གཙོ་པལ་ཆ་གཉིས་
 རིམ་བཞིན་དབྱ་སེམས་ལུགས། །གཞིད་མེད་སྒྲིའི་སྒྲུང་བཞག་མིན་དགག་བྱར་མཐུན། །ལང་གཤེགས་
 ཡབ་སྲས་མཇུག་པ་ལས་གསུངས་ཕྱིར། །པལ་ཆེར་འབྲེལ་ཆུ་མ་དམིགས་དྲགས་འགོད་ཕྱིར། །བདེན་
 པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་བདེན་ན།
 །གཉིས་པའི་དར་ངེས་བྱབ་བྱབ་སྦྱོགས་ཆོས་དེའི། །གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་མེད་ཕྱིར། །རྩི་
 རྩི་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་སྦྱེ་འགོག་དང་། །ལུ་བཞི་སྦྱེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་དྲགས་ནམས་གཙོ། །གང་
 ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་ནམ་བཞག་མཐུན། །ཤེས་སྦྱོབ་སྤྱོད་རགས་བདེན་འཛིན་གཟུང་འཛིན་སོགས།
 །བདེན་ནམ་བཅུ་དྲུག་གཉིས་སྟོང་བདེན་མེད་ནམས། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་བྱད།
 །མཐོང་སྒྲོམ་མཉམ་རྩིས་བྱད་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན། །ཞིས་དངོས་པོ་བདེན་བྱབ་ཀྱི་མཐའ་ནམས་བསལ་ནས་དབྱ་
 མར་སྦྱབ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ། །

༥༥

༥༥ རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱིར་རྟོལ་ཁས་གྲངས་ལ། །འགལ་བའི་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་བྱེད་ཐལ་
 འགྱུར་བ། །ཐལ་འགྱུར་སྒྲུང་ཅམ་མི་གནས་དབྱ་མར་གྲགས། །དབྱེ་བ་སྦྱོམ་སྦྱོགས་འཛིན་མི་འཛིན་
 གསུམ། །གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཆོགས་བཞི་བརྒྱ་པ། །སྦྱོད་འཇུག་མདོ་བདུས་གཉིས་དང་ལམ་
 སྦྱོན་སོགས། །བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་རིམ་དྲང་ངེས་ཏེ། །གཞན་དུ་དྲང་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་
 ངེས་ཕྱིར། །སྦྱས་བྱིན་འང་མི་རུང་དྲང་དྲང་སྦྱས་བྱིན་དོན། །བྱབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་མིན་པས་དྲང་
 ཚུལ་གཉིས། །ཐོག་མཐའ་དྲང་དོན་བར་པ་ངེས་དོན་མདོ། །ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱན་སྒྱུག་

མདོ་ཚུལ་ལྟེན། བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྤོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ན། མེས་པོ་མཆོག་མེད་དང་སྤོང་
 པོ་རྟག་ ཀླུ་གཞི་ཡོད་དང་གཞན་དང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན། མཐའ་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་ལྟ་བུ་
 དོན་བསྐྱབ། འཁོར་འདས་སྤངས་གསུམ་རི་ལྟ་བུ་སྟོན་ཀླུ། མ་བཟགས་སྟོན་ལྟེན་ལྟེན་ཐ་སྟོན་
 དུ། འཛིག་ཕྱིར་རྟོག་པས་ཡར་མིན་ཡུལ་སྟོང་ནས། གྲུབ་དང་ལྟེན་ཡོད་རང་མཚན་རང་ངོས་གྲུབ།
 བདེན་གྲུབ་ངོ་པོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱ་གཅིག རང་ངོས་མེད་དང་མིན་རྟོག་ཡར་བཟགས་འདིར།
 བྱ་བྱེད་ཀླུ་འཛིག་མཐའ་བྲལ་དབྱུང་སྟེ། འདི་ལས་རགས་སྤྱ་གང་བྲས་རྟག་ཆད་མཐའ། གང་
 ཟག་ཆོས་སྟོང་བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྟོག་ཡི། གཞེགས་
 མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་གང་ཟག་བདག ལྟ་བུ་གྱིས་འགོག་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། བདག་
 དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྟེན་མེད་ལས། སྟེ་བ་མིན་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྟེ་བ་མེད། བདག་ལས་སྟེ་
 བདོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། གང་དེ་དེ་མིན་རྟེན་འབྲས་རྟག་མཐོང་འགྱུར། འཛིག་རྟེན་མཐོང་འགལ་
 བྱ་བྱེད་ཀླུ་གཅིག་འགྱུར། གཞན་ལས་སྟེ་ན་མེ་ལས་ཐུན་འབྱུང་ཁིང་། རྟེན་དང་རྟེན་མིན་ཀླུ་ལས་
 ཀླུ་འབྱུང་འགྱུར། གཞན་ཕྱིར་རྟེན་གཅིག་མི་རུང་གོ་ནས་བཞིན། དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་
 གཞན་སྟེ་ཅི། སྟེ་ཕྱིར་གཞན་འགོག་ལྟོག་ཕུང་གཅིག་སོགས་འབྲུལ། མཐའ་བཞི་མི་འདོད་གཞན་
 སྟེ་འཛིག་རྟེན་དུའང་། མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་འདིར་འདོད་སྟོན་པའི་གར། བདག་གཞན་རེ་རེ་
 མིན་ཕྱིར་གཉིས་སྟེ་འང་ཁེགས། རྟེན་མེད་སྟེ་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང་། མཐོང་དང་འགལ་བ་ཀླུ་
 ལས་ཀླུ་སྟེ་འང་འགྱུར། གཞན་ལས་སྟེ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་གངས། ཡོད་ན་ཅི་དགོས་མེད་
 ན་བྱ་བྱེད་བྲལ། གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་གཉིས་བྲལ་ལ་དེས་ཅི། རང་ངོས་པོ་བདེན་པར་རྟེན་པས་བསྟེད་
 མིན་ཏེ། གཅིག་གིས་གཅིག་མིན་དུ་མས་གཅིག་མི་སྟེད། གཅིག་གིས་དུ་མིན་དུ་མས་དུ་མ་འང་མིན།
 གཅིག་གིས་གཅིག་སྟེད་བསྐྱབ་ཕྱིར་གཞན་རུང་ཕྱིར། འདིར་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྟོན་འབྲུལ།
 རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་འདིར་མེད་ལ། རྟེན་འབྱུང་སྤྱད་སྟོན་བཞེན་ནས་གྲུབ་ཅམ་ཕྱིར། ཆོས་
 ཀླུ་ཚུགས་ཐུབ་རང་ངོས་གྲུབ་ནམས་མིན། ཟུང་རྒྱས་མཐའ་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། དེ་

མྱིར་དོན་དམ་ཚུགས་བྱུང་ནམ་མཁའ་ཟ། །སྤུས་ཀྱང་ཚད་གྲུབ་ཚུགས་བྱུང་ན་མ་བྱས། །རང་དབང་
 བདག་མེད་ཡུང་མིན་དེ་གཞན་མིན། །ཡུང་པོའི་རྟེན་མིན་ཡུང་པོར་བརྟེན་པའང་མིན། །ཡུང་དང་མི་
 རྟེན་དབྱིབས་མིན་ཚོགས་མིན་ཕྱིར། །ཤིང་རྩ་བཞིན་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་སྦྱར། །སྐབས་འགར་ཚུལ་
 གསུམ་མཐུན་སྣང་ཚད་གྲུབ་དང་། །རྟགས་ཅམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཚད་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་
 མི་འདོད་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་འབྱུལ། །དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་གཉིས། །མང་མིན་
 ཉུང་ན་མི་འདུ་དེར་གྲངས་ངེས། །གནས་ལུགས་མི་རུང་ཀུན་གྱི་མངོན་སོགས་ཕྱིར། །བདེན་གཉིས་
 ངོ་པོ་དབྱེར་མེད་ཐོག་པས་འབྱེད། །མཚན་ཉིད་རིག་ཤེས་ཐ་སྙད་ཐོག་པ་ལ། །དོན་དམ་ཐ་སྙད་དཔྱད་
 སོང་དེས་རྟེན་རིམ། །དོན་དང་དམ་པའང་བདེན་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན། །སྤྱིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ངོར་
 བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །དོན་དམ་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞི་བརྒྱ་སོགས། །སྤྱིས་འཕགས་ཐོག་གཉིས་
 ཡུལ་བཅས་རྣམ་གྲངས་གཞན། །དབྱེ་མ་རང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་
 མི་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས། །བདེན་དང་མི་བདེན་ཡང་དག་ལོག་པ་ཅམ། །ཐ་སྙད་རིག་ཤེས་
 རྟོན་གྲིགས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་། །དཔོན་པ་ལྟ་ཀུན་བརྟོག་དང་གྲངས་གྲངས་ཕྱིར། །གནས་སྐབས་
 གསུམ་པར་སྟོང་མིན་སྟོས་བྲལ་འབྱུལ། །དང་པོར་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བརྟོག་ །བར་
 དུ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་རྟོག་ །ཐ་མར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་རིམ་གྱིས། །རྟེན་ཀུན་རི་བཅས་
 འཛམས་པར་མདོ་རྟགས་བཤད། །སྟོམ་རིམ་ལྡེ་ཡོད་མཁས་པའི་གསུང་ལ་སྟོས། །སྟོང་ཉིད་རི་བཞིན་
 ཐ་སྙད་འཇིག་མཚམས་དཀའ། །བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཡུང་མཐར་སྦྱང་ཕྱིར། །འདི་གཉིས་
 ཉེ་རིང་མི་རིགས་བྱུང་འབྲེལ་གཅེས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་མཚུངས་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ལ། །བྱིས་
 པར་ཀུན་བདགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་བཞེད། །རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །ཁྱུད་
 པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྒྱད་སོགས་མཇ། །ཐ་སྙད་དབྱེད་སྟོས་མི་ཁྱེགས་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། །ཕྱི་དོན་
 ཡོད་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པར་བཞེད། །དངོས་འཛིན་ཐར་མིན་དེ་ཉོན་བདག་མེད་མཚུངས། །མ་བསྐྱད་
 མེད་དང་གསར་རྟོགས་མི་རུང་ཕྱིར། །བྱིས་ཤེས་ཀུན་འབྱུལ་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་གྲུབ། །ཚོར་བ་

ཡིད་མངོན་བརྒྱུ་མངོན་གྱིར་ཀྱང་། །འཕགས་པ་མིན་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། །བདེན་
 རྒྱུ་མངོན་གྱིར་སོ་སྦྱེ་བཞེད། །སྤོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྤྱིར་ལམ་དུས་མཉམ་དང་། །ཞིག་པ་
 དངོས་ཕྱིར་བརྒྱུ་མངོན་སུམ་གྱིས། །སྤྱིར་ལམ་འང་མི་སྦྱོབ་དུས་གསུམ་དངོས་པོ་བཞེད། །བསྦྱེད་
 ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ལས་འགགས་མང་སོང་ཡང་། །ཐོབ་རྒྱུ་རྒྱུད་མི་ཟ་མེད་འང་འབྲས་བུ་འབྱེན། །ཞིག་
 དངོས་སྦྱས་ཅམ་དབྱེད་མིན་བུམ་དངོས་བཞིན། །དུས་སོང་ངག་རྒྱུ་པ་མ་ཞིག་ལྷན་སྦྱེས་ལ། །སྤང་ན་
 རྟོན་བྱས་མཐའ་དག་མི་བྱན་ཅི། །མ་དབྱེད་མིན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མིན། །ལྷས་ཆེ་མངོན་སུམ་
 ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཅན་མིན། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་འཕགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཟིགས། །ཡུང་
 ཟད་མི་རུང་ཆོར་འདུ་འཇིག་བཤད་ཕྱིར། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་འབྲུལ་སྤོང་ཟད་མ་ཟད། །བག་
 ཆགས་ཤེས་སྦྱིབ་ཉོན་མིན་མ་རིག་འང་བཞེད། །ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཤེས་སྦྱིབ་སྤོངས་མི་ཙྰ་མ། །སྤང་
 བས་ཡོད་མཐའ་སྤོང་པས་མེད་མཐའ་མེལ། །དེ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་མང་དབྱུ་མ་ལྟོས། །མངོན་
 རྟོན་ཉེར་འཇུག་ཡུང་གི་ཆད་མ་བཞིར། །བཤད་ཀྱང་གཞུག་བྱའི་དབང་གིས་མངོན་རྟོན་གཉིས། །རྟོན་ས་
 མིན་འཇིག་སྤངས་ཡུལ་གྱིར་མངོན་སུམ་པར། །བསྐྱེད་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མར་བཞེད། །དེ་
 མངོན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན། །རྟོན་བདེན་ལྷོག་ཡུལ་བསྐྱེད་རྟོན་དཔག་
 རྟོ། །ལྷོག་གྱིར་དཔེ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྷོག་འཇུག་པའི། །རྟོན་དཔག་ཉེར་མཇུག་ཡུང་གི་ཆད་མར་བཞེད། །
 འཇིག་སྤངས་ཡུལ་ལ་ངེས་འབྱེད་དེར་ཆད་མ། །གཞན་གྱིས་གནོད་བྱལ་དེ་ལ་མི་བསྐྱེད་ཕྱིར། །འབྲུལ་
 ཡང་ཆད་མར་མི་འགལ་མི་བསྐྱེད་དོན། །སྤངས་ཐོབས་མང་བཤད་ཀྱན་རྩེ་པ་ལ་ཡང་བཤད། །དེ་
 ཕྱིར་རྟོན་གྱི་སྒྲ་བཞིན་གཅིག་ལ་མིན། །མངོན་མཐོངས་ལེགས་སྦྱབ་བྱེད་དད་ཤེས་ཉིད། །ཤེས་རབ་
 རྟོན་འགྲོ་དད་པས་སྟོད་རུང་བྱེད། །ཤེས་རབ་ཀྱོལ་རྒྱ་མི་རྟོག་དོན་སྦྱབ་བྱེད། །དམན་འབྲིང་མཆོག་
 གི་སྦྱེས་བྱའི་ལམ་རིམ་དུ། །ཆོས་རྒྱལ་ཀྱན་འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བརྒྱུས་ཕྱིར། །འབྲིང་ལས་ཉན་
 རང་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ། །ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མིན་འདིར། །ཉན་རང་རྟོགས་མཐུན་
 ས་བརྒྱུད་དུས་འབྲས་དེ། །ཙ་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཕྱིན་ཡལ་ག་རྒྱས། །ཆོགས་སྤྱིར་ཡོན་ཏན་

རྟོགས་སྒྲིམ་ངོ་བོས་འབྱེད། །ས་བརྩ་མཉམ་བཞག་དབྱེར་མེད་སྒྲིམ་རྒྱུ་། །ཡིན་ཏན་མཛད་སྟོགས་
 བརྩ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་། །རེ་རེའང་ངེས་ཆོག་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏན་བརྟེན། །རྣམ་སྒྲིམ་རྣམས་གཉིས་སྤངས་
 གཉེན་བརྩུད་ཀྱིས་བཤད། །འབྲས་བུ་མཉམ་རྒྱུ་རེས་མིན་ངོ་བོ་གཅིག། །མེས་སྤྱི་རྒྱ་བ་རྣམས་རྟོགས་
 ཀུན་ཞི་བས། །གནས་བརྟན་བཞེངས་མིན་རྒྱུ་ཐོབ་བྱ་བའང་མཛད། །ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་
 སྒྲིམ་པ་ཀུན་ལོག་ཀྱང་། །མ་བརྟགས་ཇི་སྟེད་སྒྲུ་རུ་ར་བཞིན་མཁྱེན། །སྒྲུ་གཅིག་སྒྲུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་
 རྒྱུར་བཞེད་ཕྱིར། །ཐུབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་མི་མངའ་གཞན་ངོར་འབྲུལ། །སྒྲོ་བུར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་བོ་
 ཉིད། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་རྩེ་ཆེན་ཉེར་གཅིག་སྟོགས། །ཐུ་ཐུན་སྤང་བ་མི་སྤྱད་ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས། །བཟོ་
 དང་སྒྲེ་བ་བྱང་ཚུབ་སྒྲུ་གསུམ། །རྣམ་འདེབས་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཀུན་འགོངས། །གསང་
 གསུམ་རོལ་པ་ཀུན་ཁུབ་སྒྲུ་པས་མཐོང་། །སྤྱད་ཅིག་བསྒྲུ་པར་བསྒྲིག་དང་བ་སྒྲུ་རེར། །བརྟན་
 གཡོ་ཤོག་ཀྱང་མཁའ་བཞིན་ཆེ་ཆུང་མིན། །རྟོགས་བརྩུ་གཞན་དང་མ་འདྲིས་བཅོ་བརྒྱད་སྟོགས། །མད་
 བྱང་ཡིན་ཏན་མ་ལུས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །བཞུང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྟོགས་མཁའི་མཐའ་བཞིན། །གང་
 འདུལ་ལྷན་འགྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་སྟོན། །ཅེས་མཐའ་ཀུན་བསལ་ཏེ་དབྱུང་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 སྐབས་ཏེ་བརྩུ་གཉིས་པའོ། ། །

ཕ མདོ་སྟགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་ཐྱིབ་ཀུན་ཟད་རུས། །ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་
 མཆོག་སྤྲས་བཞིན། །དྲི་གཙོ་བརྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྤྲས་ཕྱིར། །ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་མ་སྟགས་ལས་
 མདོས་མི་རུས། །དེ་ཕྱིར་སྤངས་གཉེན་སྤྲས་པ་མགོ་མཆུངས་འབྲུལ། །ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་
 ལའང་སྒྱུར་བྱལ་ཆེ། །ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རགས་སྤྱི་ཤིན་ཏུ་སྤ། །སྤངས་ཕྱིར་ཐེག་དང་མདོ་རྒྱད་
 གོང་ནས་གོང་། །འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་རུང་ཡང་མདོ་
 རྒྱད་འོག་མམིན། །ཐུ་ཐེད་སྤྱོད་རྒྱུད་རྒྱལ་དག་ན་གསལ། །སྒྲུ་ཐུན་གྲུབ་དབང་བྱེ་བས་ཅེར་གཤེགས་
 ལུལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་པའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ། །ཅེས་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསང་ཆེན་

མཚོག་ཏུ་གུལ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཙུ་གསུམ་པའོ། །

ཞུ་འདིར་སྐྱེས་པ། འཇམ་མགོན་མཆོད་གཟི་ལས་འོང་འབྲུལ་ཐུན་བྲལ། དབང་ས་ཅན་
 ལྷ་མོས་སྐྱེས་པའིན་སྟན་འཛེབས་འགྲིགས། རྒྱལ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུ་འང་དག།
 འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་མཚོག་ལུགས་ཀྱན་འདུས་བཞིན་བརྩེང་། འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱབ་ལོང་བས་ཐར་བཤོད་
 འདོད། ལ་ལ་སྤོང་མན་བྱིས་པས་སྒྲང་ཁྲར་ལེན། ལལ་ཆེར་སྤྱངས་ཅམ་རི་ཤུན་བཏེགས་པས་སྟེམས།
 རྒྱལ་བསྟན་ནོར་འཛིན་ཀྱན་འདེགས་ཀྱམ་སྤྱ། མཁའ་ལས་ཆེས་མཁའ་འཕགས་བོད་མང་པོས་ཀྱང་།
 རྒྱགས་ངོར་ཟབ་རྒྱས་ཐག་མཁའ་རྒྱང་པ་བཞིན། རེས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྤང་སྤོང་རྒྱང་འབྲེལ་ལམ། མ་
 རྟེན་ལུང་རིགས་འཁར་བས་ཅི་ཡང་བཅུལ། རང་གཞན་མཁའ་མང་སྤྱད་བདེ་སྤོང་གིས་རོལ། ལན་
 དང་བདེ་པའི་རིན་ཆེན་འཕྱར་བུས་གང་། དགག་སྤྱུབ་རྣམས་འབྲུག་གུལ་མཐའི་མཚོར་བཤོད་བསྐྱད།
 དེད་དཔོན་མཁའ་རྣམས་བྱུང་བའི་ཡང་འབྲུག་ རིགས་པའི་བྱུང་བས་དམན་འབྲུལ་དང་པོའི་རྒྱུད།
 བརྒྱངས་པས་ཚུལ་ཞིག་འགས་ཀྱང་གུལ་མཐའི་མཚོར་། བྱིན་སྟེམས་དེགས་བསྐྱངས་ལུགས་གཉིས་
 ཀྱན་མཐོང་ཕྱིར། རྒྱལ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ཁོ་བོས་བྱིན། རྒྱོ་བཟང་མེས་བྱིན་རིང་ལུགས་ལམ་
 གསུམ་འབབས། རྣམ་དཔྱད་ལྷ་ཆེན་རལ་འོངས་དོག་གེལིས། བཤུང་བསྐྱད་ནོར་ལྷའི་རྒྱང་བྱི་བཀྱས་
 ཆབས་ཀྱིས། རྒྱངས་འབྲུལ་དུག་ཅན་རྒྱུད་ཆོགས་དག་གྱུར་ཅིག རིན་ཆེན་ཁྲར་ཕྱི་མཚོ་ཆེན་སྐ་
 རགས་གཡོ། ཉི་ཁྲའི་སྤོང་འདེགས་སྤྱན་པོ་གནས་དེ་ཕྱིད། འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁྲར་ཕྱི་གྲགས་
 སྟན་གཡོ། ལེགས་བཤད་སྤོང་མེས་གསུམ་སྤང་བྱེད་ཤོག རྒྱོས་དབྱིངས་གཤིས་དང་དཀོན་མཚོག་
 གསུམ་གྱི་མཐུས། འཁྱོ་རྣམས་རྩ་འབྲུལ་བཞིན་དུ་ས་རིམ་བཤོད། ཉེ་རྒྱས་ཆུ་ལྷར་ཡོན་ཏན་ཀྱན་
 རོགས་ནས། ཉི་མ་བརྒྱས་གསལ་ཀྱན་མཆོད་ཐུར་ཐོབ་ཤོག ཅེས་གུལ་མཐའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྲུལ་
 སྤྱོད་གཏོང་ཡེད་སྤྱད་དབང་ས་ཀྱན་མཆོད་ལམ་བཟང་གསལ་པའི་རིན་ཆེན་སྤོང་མེའིས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཀྱན་མཆོད་ཆེན་པོ་འཇམ་
 དབང་ས་བཞད་པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པའོ། །

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་བྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་དུ། །གཞིལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་སྤང་། །
 ཆོག་གི་གཞེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །དི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི། །
 དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་སྒྲོང་ཐུག་བརྒྱ། །
 གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །ངེས་ལེགས་ཁོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱུར་ཤོག།

ཅས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྤྲུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱུར་པའི་སྒྲིན་ལྷོ་ལྷོ་མེ་བཟང་པས་གངས་ལྗོངས་ཆོས་
 ལུན་གྱི་ཞིང་དུ་བྱུང་བའི་བཞུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྤང་བ་ལྟར་འབར་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས།
 རྩོགས་དང་རྩོགས་ན་རྩལ་ཐན་མཆོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོད་འཆོ་བྱ་བུའི་སྦྱར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་
 སྒྲིག་ནས་ལྷ་པོའི་རྒྱད་ཆོགས་མཆོ་ལྟར་བཏོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་རྩོགས་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བཞུན་
 པའི་མེ་རོ་སྤར་ཡང་སྤར་བཞིན་གསོས་ཏེ་བྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་བྱུང་བའི་བཞེད་དགོངས་དེ་མ་མེད་པ་
 དར་བྱས་སུ་འཕེལ་བ་དང་། འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྒྲོན། ནམ་འདྲེན་ཤུག་སྒྲིའི་རིང་ལུགས་
 སྒྲིག་ནས་བྱས་པ་སོགས་འཕལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བཞུན་གྱུ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་
 རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་སྐྱུན་འཁྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྒྲིན་ཆོག་དུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྦྱང་ཆོས་སྤྲུལ་དག་
 དབང་སྒྲོ་བཟང་བཞུན་འཛིན་བྱ་མཆོས་སྦྱར་བའོ། ། །

སཐ་མཛན་ལོ།

སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ།

བསྐྱོད་ནམས་སངས་ཀྱིས་མཆོག	༼མཁན་པོ༽
བཟླ་འཛིན་ཆུ་བ་ལགས།	༼བྱང་ཆེ༽
བཟླ་འཛིན་ལྷ་སྒྲུབ་ལགས།	༼དགེ་བསྐྱེས༽
ཐོ་བཟང་གྲགས་པ་ལགས།	༼དགེ་བསྐྱེས༽
ངག་དབང་སྒྲོ་བས་ལྷན་ལགས།	༼དགེ་བསྐྱེས༽
དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་ལགས།	༼དགེ་བསྐྱེས༽

ཙོམ་སྒྲིག་ཆོགས་ཀྱང་།

ཙོམ་སྒྲིག་འགན་འཛིན།	ཐུབ་བཟླ་ཡར་འཕེལ།
ཙོམ་སྒྲིག་ལས་རྒྱལ།	བཟླ་འཛིན་ཉི་མ།
	བཟླ་འཛིན་རབ་དགའ།
ཐོག་མཐུད་དུ་འདུག་པ་པོ།	བཟླ་འཛིན་ཉི་མ།
	ཐུབ་བཟླ་ཡར་འཕེལ།
	བཟླ་འཛིན་རབ་དགའ།
ཁྱེད་ཀྱི།	དགེ་བསྐྱེས་ཐོ་བཟང་གྲགས་པ་ལགས།
	ཐུབ་བཟླ་ཡར་འཕེལ།
	བཟླ་འཛིན་རབ་དགའ།

NAMGYAL MONASTERY

THEKCHEN CHOLING

P.O MCLEOD GANJ-176219

DHARAMSALA DISTT KANGRA (H.P.) INDIA

PHONE: 0091-01892-221492/220954 FAX: 0091-01892-221063

namgyal_edc@yahoo.com / namgyal_m@yahoo.com

詳細書名：《〈章嘉宗義〉與〈宗義寶鬘〉等》
〈宗義：能仁教法須彌美飾〉

（《須彌莊嚴宗派流論》）

作 者：章嘉活佛

宗 派：藏傳格魯

適用對象：隸屬於達賴喇嘛尊者的尊勝利樂善說寺院
之大論的定義課程的第四、五、六的三個年
級所使用的教科書。

提供單位：尊勝利樂善說寺院的學識林〔出版社〕
尊勝佛母寺院

**THEKCHEN CHOLING,
NAMGYAL MONASTERY**

提供日期：2004 年 10 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.

May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

【藏文：〈華嚴宗義〉與〈宗義寶鬘〉等，〈宗義：能仁教法須彌美飾〉】

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཐུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱིར་དུ་འབུལ་གྱི་ལས། ཚོར་བསྐྱར་མི་ཚོག་པ་དགོངས་འཇགས་སྟེ།

Printed in Taiwan

1,200 copies: May 2005

TI175-5093

NAME OF SPONSOR

助印功德芳名

Document Serial No.: 94037

委印文號：94037

Book title: 藏文：〈華嚴宗義〉與〈宗義寶鬘〉等，〈宗義：能仁教法須彌美飾〉(TI175)

N.T.Dollars:

81,554: 住持 涂道如。

15,751: 龍潭共修會三寶弟子眾等。

4,286: 釋常禮法師。

857: 簡淑華。

714: 林伯如。林巧玲。林哲生。曾懷英。楊幸芳。

143: 許碧芬。古粉玉。謝昀臻闍家。吳濟育闍家。蔡茵庭。謝昀臻。謝清闍家。李漢雄。

71: 葉津杏。黃惠娟。謝景誠。吳寶香。葉培舜。釋紹行。葉又菡。謝依儒。葉涓涓。
謝式振。葉寶彩珍。

29: 黃文寶闍家。

14: 吳鈺哲。吳政雄闍家。

Total: N.T.Dollars 108,000, 1,200 copies.

以上合計：新台幣：108,000 元，恭印 1,200 冊。

